PESTE 2 MILIOANE DE EXEMPLARE VÂNDUTE ÎN ÎNTREAGA LUME!

ALIENISTUL

CALEB CARR

NETFLIX
ACUM UN SERIAL ORIGINAL NETFLIX

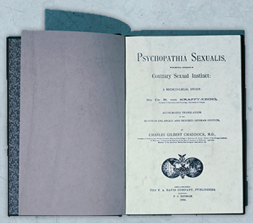

LEDA EDGE

CALEB CARR

ALIENISTUL

Colecție coordonată de

Shauki Al-Gareeb

CALEB CARR

ALIENISTUL

Traducere din limba engleză și note de
MONICA ȘERBAN

CORINT BOOKS
2019

Redactare: Shauki Al-Gareeb
Tehnoredactare computerizată: Stejărel Decu-Jerep

THE ALIENIST, CALEB CARR
Copyright © 1994 by Caleb Carr
Afterword copyright © 2006 by Caleb Carr

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin
EDITURII CORINT BOOKS.
LEDA EDGE este marcă înregistrată.

ISBN: 978-606-793-610-0
ISBN ebook: 978-606-793-827-2

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CARR, CALEB
Alienistul / Caleb Carr; trad. din lb. engleză: Monica Șerban. - București: Corint Books, 2019

ISBN 978-606-793-610-0

I. Șerban, Monica (trad.)
821.111

Această ediție e dedicată
cititorilor a căror contribuție
a dus la apariția ei și memoriei
doctorului David Abrahamsen.

NOTĂ

Înaintea secolului al XX-lea, persoanele care sufereau de boli mintale erau considerate „alienate", înstrăinate nu numai de restul societății, ci și de propria fire adevărată. Experții care studiau patologii mintale se numeau, în consecință, *alieniști*.

PARTEA I

Percepția

Deși parte din percepția despre un obiect aflat în fața noastră vine prin simțuri, o altă parte (posibil și cea mai mare) vine întotdeauna din mintea noastră.

William James,
Principiile psihologiei

Aceste gânduri sângeroase,
din ce sunt oare născute?

Piave,
din *Macbeth*, de Verdi

CAPITOLUL 1

8 ianuarie 1919

Theodore s-a dus.

Cuvintele, acum când le scriu, par să nu aibă niciun sens, așa cum sens n-a avut nici vederea sicriului coborât într-un petic de sol nisipos lângă Sagamore Hill, locul pe care l-a iubit mai mult decât orice pe lume. Cum stăteam așa, după-amiază, în vântul rece de ianuarie care bătea peste Long Island Sound, mi-am zis în sinea mea: „Sigur chestia asta e o glumă. Bineînțeles că va împinge capacul coșciugului cu putere, ne va orbi cu zâmbetul lui caraghios și ne va sparge urechile cu hohotele lui de râs asurzitoare. Apoi ne va îndemna să trecem la acțiune și toți vom porni în marș, cu scopul de a proteja cine știe ce specie obscură de triton, amenințat de ravagiile vreunui gigant industrial hapsân, pornit să construiască o fabrică fetidă chiar pe spațiul în care se împerechează micul amfibian." Nu eram singur în fanteziile mele. Cei care participau la înmormântare se așteptau la ceva asemănător, se vedea limpede pe chipurile lor. Toate semnele indicau că nu numai țara, ci și întreaga lume simțea la fel. Atât era de inacceptabilă ideea că Theodore Roosevelt plecase pe lumea cealaltă.

La drept vorbind, începuse să se stingă de mult timp, un lucru pe care nimeni nu voia să-l admită, de când fiul său Quentin fusese ucis în ultimele zile ale Marelui Măcel.[1] Cecil Spring-Rice a spus odată, cu amestecul lui caracteristic de duioșie și de haz,

[1] Primul Război Mondial.

că Roosevelt a fost mai toată viața lui ca un puști „de șase ani"; iar Herm Hagedorn a observat că, după ce Quentin a fost doborât din cer în vara lui 1918, „băiețelul din Theodore a murit". Am luat cina cu Laszlo Kreizler la Delmonico în seara asta și i-am pomenit de comentariul lui Hagedorn. Cât ne-am desfătat cu două feluri de mâncare, am primit o explicație tipică lui, plină de pasiune, de ce moartea lui Quentin era mai mult decât cumplită pentru Theodore. Roosevelt simțise și o vină profundă pentru că le insuflase filosofia „vieții active" tuturor copiilor săi, care, adesea, se puseseră în mod deliberat în situații periculoase, convinși că mult iubitul lor tată va fi încântat. Mereu știusem că durerea era insuportabilă pentru Theodore. Că, ori de câte ori trebuia să se împace cu moartea cuiva apropiat, părea că n-o să supraviețuiască chinului. Dar abia în seara asta, în timp ce îl ascultam pe Kreizler, mi-am dat seama cât de insuportabilă fusese și nesiguranța morală pentru cel de-al 26-lea președinte care se considera uneori justiția întruchipată.

Kreizler… N-a vrut să vină la funeralii, deși lui Edith Roosevelt i-ar fi plăcut tare mult. Întotdeauna a fost realmente subiectivă în privința bărbatului căruia ea îi spune „enigma", doctorul inteligent ale cărui studii despre mintea umană au tulburat profund atâția oameni în ultimii 40 de ani. Kreizler i-a scris lui Edith un bilet în care i-a mărturisit că nu suportă ideea unei lumi fără Theodore și, fiindcă are 64 de ani deja și și-a petrecut viața privind realități îngrozitoare direct în față, crede că își va face singur un hatâr și va ignora decesul prietenului său. Edith mi-a spus astăzi că biletul lui Kreizler a mișcat-o până la lacrimi, fiindcă a înțeles că veselia și entuziasmul nemărginite ale lui Theodore – care îi revoltaseră pe mulți cinici și erau de multe ori, sunt silit s-o zic în interesul integrității jurnalistice, greu de tolerat chiar și de prieteni – se dovediseră suficiente să impresioneze un bărbat a cărui izolare de societate părea pentru toți ceilalți de nezdruncinat.

O parte dintre băieții de la *Times* își doreau să-i însoțesc la o cină de reculegere, dar o seară liniștită cu Kreizler mi s-a părut

un lucru mai nimerit. Am închinat paharele nu neapărat din vreo nostalgie stârnită de clipele din copilăria petrecută de cei doi în New York, deoarece Laszlo și Theodore s-au cunoscut abia la Harvard. Nu, Kreizler și cu mine ne-am tămăduit inimile ce încă sufereau din cauza primăverii de la 1896 – aproape cu un sfert de secol în urmă! – și a șirului de evenimente de atunci, care și acum par prea bizare pentru acest oraș. Până la sfârșitul desertului și al vinului de Madeira (și ce finețe să aranjezi un parastas la Delmonico... Ah, bunul și bătrânul Del, care acum se pregătea să se pensioneze la fel ca noi toți! Dar, în acele vremuri, restaurantul lui fusese scena agitată a unora dintre cele mai importante întâlniri ale noastre.), amândoi râdeam și clătinam din cap, uimiți chiar și-acum că am reușit să ieșim întregi din coșmarul acela. Eram încă mâhniți, după cum se vedea pe chipul lui Kreizler și după gheara din pieptul meu, gândindu-ne la cei care nu izbutiseră.

Nu e simplu de descris. Privind în urmă, aș putea spune că viețile noastre și ale altora par să se fi scurs inevitabil și fatal spre acea experiență unică, însă atunci aș fi nevoit să aduc în discuție subiectul determinismului psihologic și chestiunea liberului-arbitru – redeschizând, cu alte cuvinte, enigma filosofică imposibil de înțeles și întreținută la răstimpuri în acțiunile noastre de coșmar, precum singura arie ușor de fredonat dintr-o operă dificilă. Sau aș putea spune că, pe parcursul lunilor de atunci, Roosevelt, Kreizler și cu mine, sprijiniți de unii dintre cei mai buni oameni cunoscuți de mine, am pornit pe urmele unui criminal monstruos și am sfârșit față-n față cu un copil speriat. Însă toate astea ar fi incredibil de vagi, prea pline de „ambiguitățile" care par să îi fascineze în prezent pe romancieri și care m-au ținut în ultima vreme departe de librării și mai aproape de cinematografe. Nu, există un singur fel de a face lucrurile, și anume să vă povestesc întreaga aventură, întorcându-mă la prima noapte sinistră și la primul trup măcelărit. Ba poate chiar și mai departe în timp, de fapt, la zilele noastre de la Harvard, alături de profesorul James. Da, să scoatem povestea dintre umbre și să o expunem, în sfârșit, în fața publicului – aceasta e soluția.

E posibil ca oamenilor să nu le placă. De fapt, exact reacția publicului ne-a silit să o ținem doar pentru noi atâția ani la rând. Aproape că niciun necrolog dedicat lui Theodore nu a pomenit evenimentul. Doar în lista realizărilor ca președinte al Consiliului Comisarilor din cadrul poliției orașului New York, între 1895 și 1897, ziarul *Herald* – care nu mai e citit aproape de nimeni în ziua de azi – l-a menționat pe un ton incomod: „Și, desigur, soluția crimelor oribile din 1896, care au îngrozit atât de tare orașul." Totuși, Theodore nu și-a asumat niciodată meritul pentru soluția cu pricina. Adevărat, se dovedise suficient de deschis la minte, în ciuda slăbiciunilor sale, încât să-i încredințeze ancheta unui bărbat care chiar *putea* să rezolve enigma. În privat, recunoscuse mereu că acel bărbat era Kreizler.

Cu greu ar fi putut face așa ceva în public. Theodore știa că americanii nu erau pregătiți să-l creadă și nici măcar să asculte detaliile teoriilor sale. Mă întreb dacă acum sunt pregătiți. Kreizler se îndoiește. I-am zis că intenționez să pun pe hârtie povestea și mi-a oferit una dintre chicotelile lui sardonice. M-a avertizat că doar îi va înspăimânta și îi va îngreța pe oameni, nimic mai mult. Țara, a declarat el, nu s-a schimbat mult din 1896, în pofida existenței tuturor celor ca Theodore, Jake Riis și Lincoln Steffens, precum și a multor femei și bărbați croiți din același material. Încă alergăm, potrivit spuselor lui Kreizler – în momentele noastre intime, noi, americanii, alergăm la fel de iute și de temători, așa cum ne îndepărtam atunci fugind de întunericul pe care îl știam ascuns în spatele ușilor unor case aparent liniștite, departe de coșmarurile injectate și acum în creierul copiilor de oameni pe care, după cum ne îndeamnă natura încă de la naștere, ar trebui să îi iubim și să ne încredem în ei, gonim tot mai iute, în număr tot mai mare, spre poțiuni, pudre, preoți și filosofii ce promit să șteargă cu buretele asemenea temeri și spaime ale nopții, în schimbul unui devotament slugarnic. Să aibă oare dreptate...?

Dar divaghez. S-o luăm cu începutul, atunci!

CAPITOLUL 2

Un ciocănit scandalos în ușa casei bunicii mele din Washington Square North, numărul 19, le-a adus mai întâi pe menajeră și apoi pe însăși bunica în pragul dormitoarelor lor, la ora două, în dimineața de 3 martie 1896. Am continuat să zac în pat, doborât de o mahmureală puternică, ce ar fi trebuit domolită oarecum de somn, deși știam că persoana de afară avea mai degrabă treburi cu mine decât cu bunica. Mi-am îngropat capul între pernele cu fețe din olandă, sperând că musafirul nepoftit va renunța și va pleca.

— Doamnă Moore! am auzit-o pe menajeră strigând. Face un tărăboi îngrozitor! Să deschid?

— În niciun caz! a răspuns bunica cu glasul ei sever și cu dicția ei perfectă. Harriet, trezește-l pe nepotul meu. Fără îndoială că a uitat să-și achite vreo datorie la jocurile lui de noroc.

Apoi am auzit pași îndreptându-se spre camera mea, așa că mi s-a părut o idee bună să mă pregătesc. De la anularea logodnei mele cu domnișoara Julia Pratt de Washington cu doi ani în urmă, locuiam cu bunica. În tot acest timp, bătrânica mea devenise tot mai sceptică în privința felurilor în care îmi petreceam orele. Îi explicasem în nenumărate rânduri că, în calitate de reporter la *The New York Times*, mi se cerea să vizitez multe dintre cartierele și casele rău famate ale orașului, precum și să mă întovărășesc cu personaje dintre cele mai dubioase. Însă ea își amintea prea bine tinerețea mea ca să creadă asemenea povești cusute cu ață albă. Atitudinea pe care o afișam când veneam seara acasă i-a întărit

bănuiala că starea mea de spirit, și nu obligația profesională, mă conducea spre saloanele de dans și mesele de joc de la Tenderloin, noapte de noapte. După ce am surprins replica acidă cu jocurile mele de noroc adresată lui Harriet, mi-am dat seama că devenise vital să îi prezint imaginea unui bărbat cât se poate de treaz și cu griji serioase. Am tras repede pe mine un halat chinezesc negru, mi-am trecut degetele prin păr să mi-l aranjez și am deschis ușa țanțoș exact când a ajuns și Harriet în dreptul ei.

— Ah, Harriet, am spus calm, cu o mână în interiorul halatului. Să nu ne alarmăm. Tocmai revizuiam niște note pentru un articol și am descoperit că îmi trebuie anumite materiale de la birou. Sigur e băiatul care-a venit cu ele.

— John! a zbierat bunica fix când Harriet încuviința din cap confuză. Tu ești?

— Nu, bunico, am zis, coborând în grabă treptele acoperite cu covor persan gros. E doctorul Holmes.

Doctorul H. H. Holmes era un escroc și un criminal cumplit de sadic care aștepta la momentul respectiv să fie spânzurat în Philadelphia. Posibilitatea ca el să evadeze înainte de întâlnirea cu călăul și să călătorească la New York ca să-i ia gâtul constituia, dintr-un motiv inexplicabil, cel mai mare coșmar al bunicii. Am ajuns la ușa camerei ei și i-am dat un sărut pe obraz, pe care l-a acceptat fără să zâmbească, dar care a încântat-o.

— Nu fi obraznic, John! E calitatea ta cea mai puțin atrăgătoare. Să nu-ți închipui că farmecele tale îmi vor potoli enervarea.

Ciocănitul puternic a început din nou la ușă, urmat de glasul unui băiat care îmi striga numele. Bunica s-a încruntat și mai tare.

— Cine Dumnezeului e ăsta și ce Dumnezeului vrea?

— Cred că e un băiat de la birou, i-am explicat, păstrând minciuna, dar nedumerit la rândul meu de identitatea tânărului care asalta ușa de la intrare cu o asemenea vigoare.

— De la birou? a repetat bunica, fără să creadă o iotă. Bine, atunci, deschide-i.

Am coborât în grabă, dar atent, până în capătul scărilor, unde mi-am dat seama că, de fapt, cunoșteam vocea care mă striga,

deși nu reușeam s-o identific cu precizie. Nu m-a liniștit deloc nici că era un glas tânăr – unora dintre cei mai răi hoți și criminali pe care îi întâlnisem în New Yorkul anului 1896 abia dacă le dăduseră tuleiele.

— Domnule Moore!

Băiatul a insistat din nou, adăugând și câteva șuturi zdravene pe lângă ciocănituri.

— Trebuie să vorbesc neapărat cu domnul John Schuyler Moore!

Am rămas nemișcat pe pardoseala alb cu negru a vestibulului.

— Cine-i acolo? am întrebat, cu mâna pe încuietoare.

— Sunt eu, domnule! Stevie, domnule!

Am răsuflat ușurat și am descuiat ușa din lemn masiv. Afară, în lumina chioară a lămpii cu gaz de deasupra – singura pe care bunica refuzase să o înlocuiască cu un bec electric –, am dat cu ochii de Stevie Taggert, sau „Steve-Lulea", după cum i se mai spunea. În primii săi 11 ani de viață fusese pacostea celor 15 secții de poliție, dar apoi își revenise, iar acum era vizitiul și băiatul bun la toate al doctorului Laszlo Kreizler, eminent fizician, alienist și bunul meu prieten. Stevie se sprijinea de una dintre coloanele albe de la intrare și încerca să-și recapete suflul – ceva îl îngrozise de-a binelea pe flăcău.

— Stevie! am rostit, văzându-i părul lung și castaniu năclăit de sudoare. Ce s-a întâmplat?

M-am uitat dincolo de el și am zărit trăsurica lui Kreizler, cu acoperământul negru pliat în jos și trasă de un cal la fel de negru, pe nume Frederick. Animalul, la fel ca Stevie, strălucea de sudoare. Din el se ridicau aburi groși în aerul rece al începutului de martie.

— Doctorul Kreizler e cu tine?

— Domnul doctor a spus să veniți cu mine! a răspuns tânărul grăbit, abia reușind să tragă aer în piept. Imediat!

— Dar unde? E două dimineața...

— Imediat!

Se vedea că nu e în măsură să-mi explice, așa că i-am spus să mă aștepte până mă îmbrac. În timp ce mă aranjam, bunica mi-a

strigat prin ușa dormitorului că orice treabă aș avea împreună cu „respectivul doctor Kreizler" la ora două noaptea, știa sigur că nu e ceva respectabil. Am ignorat-o cât am putut de mult, mi-am strâns haina din tweed pe mine și am sărit în trăsură.

Nici măcar n-am apucat să mă așez, că Stevie i-a și ars una cu biciul lui Frederick. Am căzut pe pielea maronie a banchetei și am vrut să-l ocărăsc, dar spaima de pe chipul lui m-a impresionat din nou. M-am ținut bine când trăsura s-a înclinat într-o parte destul de periculos pe caldarâmul din Washington Square. Tremurăturile și hurducăielile s-au mai domolit întrucâtva când am intrat pe pavajul lung și lat, din cuburi de piatră, de pe Broadway. Ne-am îndreptat spre centrul orașului, apoi spre est, în cartierul Manhattan, unde Laszlo Kreizler se îndeletnicea cu ale lui și unde viața devenea, cu cât înaintai în zona respectivă, mai ieftină și mai sordidă: Lower East Side.

Preț de o clipă, am crezut că poate se întâmplase ceva cu Laszlo. Sigur asta ar fi explicat violența cu care Stevie îl biciuia și îl îndemna pe Frederick, un animal pe care îl trata de obicei cu o blândețe absolută. Kreizler era singura ființă umană care nu primise de la Stevie decât o mușcătură sau eventual un pumn și, fără îndoială, și unicul motiv pentru care flăcăul nu se mai afla și acum în instituția din Randalls Island, cunoscută cu numele eufemistic de Casă de Refugiu pentru Băieți. După cum se exprimase poliția, până la vârsta de zece ani, Stevie se dovedise a fi „un pungaș, un hoț de buzunare, un bețivan, un fumător înrăit, un jefuitor" – membrul unei găști de cartofori care momea nătărăii în locul unde se organizau jocurile de noroc – „și o amenințare distrugătoare din naștere". Stevie îl atacase și îl desfigurase îngrozitor pe unul dintre paznicii de pe Randalls Island, despre care susținea că încercase să tabere asupra lui. („Să tabere asupra lui", în limbajul jurnalistic de acum un secol, însemna invariabil „a viola".) Fiindcă paznicul avea soție și familie, onestitatea băiatului și, în cele din urmă, chiar sănătatea lui mintală fuseseră puse la îndoială. Chiar atunci, Kreizler, unul dintre experții de frunte ai acelor zile

din domeniul psihiatriei judiciare, și-a făcut apariția. În cadrul audierii pentru stabilirea sănătății mintale a lui Stevie, Kreizler a descris cu măiestrie viața băiatului pe străzi, de la vârsta de trei ani, când mama lui îl abandonase, punând viciul opiului deasupra grijii pentru fiul ei, pentru ca, într-un final, femeia să ajungă amanta unui chinez care furniza respectivul drog. Judecătorul a rămas impresionat de discursul lui Kreizler și s-a arătat sceptic în privința mărturiei paznicului rănit. A fost de acord să-l elibereze pe Stevie, dar numai după ce Kreizler s-a oferit să-l ia sub aripa lui, punându-se garant pentru purtarea viitoare a băiatului. La momentul acela, am crezut că Laszlo și-a pierdut mințile. Dar, în numai un an, Stevie s-a transformat într-un băiat complet diferit. Și, la fel ca mai toți cei care lucrau pentru Laszlo, s-a dedicat întru totul patronului său, în ciuda distanței emoționale a lui Kreizler, care îi nedumerea pe cei mai mulți cunoscuți ai lui.

— Stevie, am strigat ca să acopăr zgomotul roților ce se loveau de marginile tocite ale dalelor de granit, unde *este* doctorul Kreizler? A pățit ceva?

— E la institut! a răspuns Stevie, cu ochii săi albaștri larg deschiși.

Laszlo lucra la Institutul Kreizler pentru Copii, un amestec de școală și de centru pentru cercetări pe care îl fondase în anii 1880. Mă pregăteam să-l întreb ce căuta acolo la o asemenea oră, dar m-am abținut când ne-am repezit prin intersecția încă aglomerată dintre Broadway și Houston Street. Aici, remarcase lumea cu înțelepciune odată, puteai trage cu arma în orice direcție fără să nimerești vreun om cinstit. Stevie a năvălit peste bețivi, jucători de faraon, dependenți de morfină și de cocaină, prostituate, marinari în căutare de nuri sau simpli vagabonzi, silindu-i pe toți să fugă pe trotuare. Ajunși la adăpost, s-au apucat să ne blesteme și să ne înjure.

— Înseamnă că mergem la institut? am urlat eu.

Dar Stevie și-a îndemnat brusc calul să o ia la stânga, pe Spring Street, unde am întrerupt afacerile din fața celor două, trei cârciumi în care prostituatele ce se dădeau drept dansatoare aranjau

întâlniri pentru mai târziu în hoteluri ieftine cu nătângi nefericiți, veniți, de regulă, din afara orașului. De pe Spring Street, Stevie a intrat pe Delancey Street – unde se desfășurau lucrări de lărgire pentru a susține traficul din ce în ce mai aglomerat în ultima vreme de pe noul pod Williamsburg, a cărui construcție începuse recent –, după care am zburat pe lângă diferite teatre întunecate. De pe fiecare alee pe lângă care treceam, răzbătea ecoul sunetelor disperate și demente ale speluncilor: locuri împuțite ce vindeau rachiuri dubioase făcute din tot felul de substanțe, de la benzină până la camfor, pentru un bănuț paharul, așezat pe tejgheaua jegoasă. Stevie nu a încetinit deloc. Ne îndreptam, din câte se părea, chiar spre capătul insulei.

Am mai încercat o dată să comunic cu el.

— Nu mergem la institut?

Stevie a clătinat din cap drept răspuns, apoi a biciuit calul din nou. Am ridicat din umeri, sprijinindu-mă din nou de banchetă și ținându-mă de marginea trăsuricii. M-am întrebat în sinea mea ce l-ar fi putut înspăimânta atât de rău pe acest băiat care, în scurta lui viață, văzuse multe dintre ororile oferite de New York.

Delancey Street ne-a purtat pe lângă tarabele, acum închise, ale vânzătorilor de fructe și de haine, până aproape de una dintre cele mai îngrozitoare așezări din Lower East Side, în ghetourile cu cocioabe înghesuite, cartierul de lângă apă, chiar peste Corlears Hook. O mare imensă și tristă de locuințe minuscule și noi imobile ieftine se întindeau de-o parte și de alta. Zona era un ghiveci de culturi și de limbi, irlandezii predominând la sud de Delancey Street, în timp ce ungurii ocupaseră nordul îndepărtat, lângă Houston. Ici și colo, se ivea vârful unei biserici aparținând unui rit sau altuia, printre șirurile de case jalnice, învăluite, chiar și în această dimineață rece, în rufărie pusă la uscat. Unele haine și cearceafuri, aproape înghețate, se răsuceau țepene în vânt în niște unghiuri ce păreau nefirești. Însă, la drept vorbind, nimic dintr-un asemenea loc – unde sufletele se furișau nevăzute din porticurile întunecate pe aleile mai negre decât iadul,

îmbrăcate în zdrențe, fără nimic în picioare, călcând prin balega de cal înghețată, prin urina și funinginea ce acoperea străzile – nu putea fi numit cu adevărat nefiresc. Ne aflam într-un cartier unde nu exista niciun fel de lege, scrisă sau nescrisă, și la vederea căruia vizitatorii și locuitorii se bucurau numai când li se permitea să-i privească decăderea de la distanță, după ce scăpaseră de acolo.

Spre capătul străzii, mirosurile de mare și de apă proaspătă, alături de duhoarea gunoaielor pe care cei care locuiau lângă mal le aruncau pur și simplu la marginea Manhattanului în fiecare zi, se amestecau, dând naștere unui iz aparte, specific bălților dintre stânci, pe care le numim East River. O structură uriașă înclinată a apărut brusc în fața noastră: rampa viitorului pod Williamsburg. Fără să ne oprim, și spre marea mea uimire, Stevie s-a repezit pe drumul pavat cu plăci de lemn. Copitele calului și roțile trăsuricii răsunau mult mai tare pe lemn decât pe piatră.

Un labirint elaborat de suporturi din oțel, plasate sub drum, ne-a purtat prin aerul nopții câteva sute de metri. În timp ce mă întrebam care ar putea fi destinația noastră – fiindcă turnurile podului erau departe de a fi finalizate, iar deschiderea structurii se afla la ani distanță –, am început să întrezăresc zidurile unui mare templu chinezesc, ce se ridica amenințător în fața noastră. Construit din blocuri imense de granit și încoronat cu două turnuri de veghe pitice, fiecare dintre ele înconjurat de o pasarelă delicată din oțel, clădirea bizară reprezenta ancora podului aparținând Manhattanului. O structură care avea să fie într-un târziu baza unuia dintre seturile de cabluri imense din oțel ce urma să sprijine deschiderea centrală. Totuși, impresia de templu pe care mi-o dăduse nu se dovedea exagerată: la fel ca podul Brooklyn, ale cărui arcade gotice le puteam zări profilate pe cerul întunecat de la sud, acest drum nou peste East River era un loc unde viețile multor muncitori fuseseră sacrificate pe altarul ingineriei care, în ultimii 15 ani, dăduse naștere minunilor impunătoare din tot Manhattanul. Ceea ce nu știam încă era că ofranda de sânge de pe vârful ancorei vestice a podului Williamsburg, din noaptea aceea, avea o natură foarte diferită.

Lângă intrarea spre turnurile de pază din vârful ancorei, stând în picioare sub lumina difuză a câtorva becuri electrice și a lămpilor de mână, se aflau mai mulți polițiști de patrulare ale căror insigne mici de alamă indicau că vin de la Secția 13 (pe lângă care trecuserăm doar cu câteva momente înainte pe Delancey Street). Alături de ei, se găsea și un sergent de la Secția 15, fapt ce mi s-a părut imediat foarte ciudat – în cei doi ani de când scriam despre crime pentru *Times*, ca să nu mai pomenesc și de copilăria petrecută în New York, învățasem că fiecare secție de poliție din oraș își apăra terenul cu multă gelozie. (E adevărat, pe la mijlocul secolului, diferitele facțiuni din poliție se războiau fățiș între ele.) Dacă un polițist de la Secția 15 fusese chemat de cei din 13 însemna că se întâmplase ceva ieșit din comun.

Stevie a tras de hățuri și ne-am oprit, în sfârșit, lângă un grup de bărbați în uniforme albastre, apoi a sărit din locul lui și a luat calul care abia mai răsufla de zăbală, ducându-l la marginea drumului, lângă un maldăr imens de unelte și de materiale de construcție. Băiatul i-a privit pe polițiști cu o neîncredere familiară. Sergentul de la Secția 15, un irlandez înalt a cărui față palidă ieșea în evidență fiindcă îi lipsea mustața generoasă, atât de obișnuită profesiei lui, a făcut un pas înainte și l-a cercetat pe Stevie cu un zâmbet amenințător.

— Ăsta-i micul Stevie Taggert, nu? a spus el, cu un accent puternic. Doar nu m-a pus comisarul să bat atâta drum pân-aici doar ca să te trag de urechi! Nu-i așa, Stevie, pramatie mică?

Am coborât din trăsurică și m-am apropiat de Stevie, care i-a aruncat sergentului o privire posomorâtă.

— Nu-ți face griji, Stevie, am zis, cât de blând am putut. Prostia se potrivește perfect cu chipiul din piele.

Băiatul a schițat un surâs.

— Dar nu m-aș supăra dacă mi-ai spune și mie ce caut aici.

Stevie a dat din cap spre turnul nordic, apoi și-a scos o țigară turtită din buzunar.

— Acolo, sus. Domnul doctor zice să vă duceți sus.

Am pornit spre intrarea din zidul de granit, dar Stevie a rămas lângă cal.

— Nu vii și tu?

Băiatul s-a scuturat și s-a întors, aprinzându-și țigara.

— Am văzut deja. Și mi-ar prinde bine să nu mai văd așa ceva niciodată. Când vreți să mergeți înapoi acasă, domnule Moore, eu voi fi aici. Așa am primit instrucțiuni de la domnul doctor.

O presimțire tulburătoare mi-a cuprins sufletul când m-am răsucit și m-am îndreptat spre intrare, unde sergentul m-a prins de braț și m-a oprit.

— Și cine sunteți dumneavoastră, mă rog, de vă plimbați cu tânărul Steve-Lulea la ore deloc respectabile în noapte? Aceasta e scena unei crime, dacă nu știați.

I-am spus omului numele și ocupația mea, iar el a rânjit, arătându-mi un dinte de aur impresionant.

— Ah, un gentleman din presă, de la *Times*, nici mai mult, nici mai puțin. Ei bine, domnule Moore, și eu de-abia am ajuns. În urma unui apel de urgență. Aparent, numai pe mine puteau să se bazeze. Flynn mă cheamă, domnule, F-l-y-n-n, și să nu cumva să mă descrieți drept un polițist de patrulare. Sunt sergent. Haideți, mergem împreună. Vezi cum te porți, Stevie, băiete, că altfel te duc înapoi pe Randalls Island cât ai zice pește.

Stevie s-a întors cu spatele spre cal.

— Du-te învârtindu-te, a mormăit băiatul, suficient de tare cât să fie auzit de sergent.

Flynn s-a răsucit și l-a privit cu o mânie ucigătoare, dar, amintindu-și de prezența mea, s-a abținut să riposteze.

— Incorigibil flăcăul ăsta, domnule Moore. Nu pricep ce caută un bărbat ca dumneavoastră cu un asemenea specimen. Probabil că e contactul dumneavoastră cu lumea interlopă. Da, fără îndoială. Să urcăm, domnule. Aveți grijă, e întuneric beznă acolo, sus.

Așa era. M-am împiedicat întruna cât am urcat scările, iar când am ajuns în vârf, am întrezărit o altă siluetă cu chipiu de piele. Un polițist de patrulare de la Secția 13. Bărbatul s-a întors când ne-a auzit și a strigat pe altcineva:

— E Flynn, domnule! A sosit!

Am intrat într-o încăpere micuță, plină cu tot felul de obiecte: capre de tăiat lemne, scânduri, găleți cu nituri, bucăți de metal și sârme. Ferestrele mari ne permiteau să vedem până în zare, în toate direcțiile – orașul din spatele nostru, fluviul și turnurile parțial finalizate ale podului din fața noastră. O altă ușă ducea spre pasarela ce înconjura turnul. Chiar lângă intrare, stătea un sergent bărbos cu ochii ca niște fante înguste, pe nume Patrick Connor, pe care l-am recunoscut din vizitele mele la sediul central al poliției de pe Mulberry Street. Alături, uitându-se spre râu, cu mâinile încrucișate la spate, legănându-se înainte și înapoi, se afla o siluetă și mai familiară: Theodore.

— Sergent Flynn, a rostit Roosevelt fără să se întoarcă. Mi-e teamă că o treabă îngrozitoare ne-a împins să te chemăm. Îngrozitoare.

Tulburarea mea a sporit brusc când Theodore s-a răsucit spre noi. Nu exista nimic neobișnuit în înfățișarea lui. Purta un costum scump, mai degrabă în stilul unui dandy, și pentru care părea să aibă o slăbiciune la vremea respectivă. Ochelarii, la fel ca ochii, îi erau prea mici pentru capul lui mare, pătrățos. Mustața lată strălucea sub nasul lat. Și totuși, aspectul lui avea ceva exagerat de bizar. Atunci mi-am dat seama: de la dinți pornea totul. Dinții lui, pe care îi expunea întruna de obicei, nu se vedeau deloc. Îi încleștase într-o expresie intensă de furie sau de căință. Ceva îl impresionase peste măsură pe Roosevelt.

Consternarea lui a părut să crească atunci când m-a zărit.

— Ce… Moore! În numele Domnului, ce cauți aici?

— Și eu mă bucur să te văd, Roosevelt! am reușit să rostesc neliniștit, întinzându-i mâna.

Mi-a strâns mâna, deși nu mi-a mai scuturat-o ca altă dată, gata să mi-o smulgă din încheietură.

— Ce… Ah, îmi pare rău, Moore! Eu… sunt încântat să te văd, desigur, încântat. Dar cine ți-a spus…?

— Ce să-mi spună? Am fost luat pe sus și adus aici de băiatul lui Kreizler. La cererea lui, fără nicio altă explicație.

— Kreizler! a murmurat Theodore grăbit, uitându-se pe fereastră cu o privire confuză și temătoare care nu îl caracteriza deloc. Da, Kreizler a fost aici.

— A fost? Adică a plecat?

— Înainte să sosesc eu. A lăsat un bilet. Și un raport.

Theodore mi-a arătat o bucată de hârtie mototolită pe care o ținea în mâna stângă.

— Unul preliminar, în orice caz. A fost primul doctor disponibil pe care l-am găsit. Chiar dacă totul era lipsit de speranță oricum…

L-am apucat de umăr.

— Roosevelt. Ce s-a întâmplat?

— La drept vorbind, domnule comisar, și pe mine m-ar interesa același lucru, a intervenit sergentul Flynn, cu un servilism atât de prefăcut, încât m-a îngrețoșat. Dormim destul de puțin la Secția 15 și, foarte curând, aș…

— Foarte bine, l-a întrerupt Theodore, îmbărbătându-se. Cum stați cu stomacurile, domnilor?

Nu am zis nimic, iar Flynn a făcut o glumă absurdă despre numărul uriaș de întâmplări înspăimântătoare pe care le-a întâlnit în viața lui. Însă ochii lui Theodore erau mai reci ca oricând. A arătat spre ușa ce ducea la pasarelă. Sergentul Connor a pășit într-o parte și Flynn a preluat conducerea.

În ciuda presimțirilor rele, primul meu gând când am ieșit a fost că priveliștea de pe pasarelă era și mai grozavă decât cea de la ferestrele turnului. Peste apă se zărea Williamsburg, pe vremuri un orășel pașnic, care acum devenea rapid o parte dinamică a metropolei, urmând să fie absorbit în doar câteva luni de marele New York. La sud, din nou, podul Brooklyn. În partea de sud-vest, la distanță, răsăreau turnurile noi din Piața Imprimeriei, iar dedesubt, valurile negre ale fluviului se zvârcoleau…

Și atunci am văzut.

CAPITOLUL 3

Ciudat cât de mult i-a luat creierului meu să înțeleagă imaginea ce se contura înaintea mea.

Sau poate nu. Totul era atât de greșit, atât de nelalocul lui, atât de… deformat. Cum să mă aștept să pricep rapid ce văd?

Pe pasarelă se găsea trupul unei persoane tinere. Spun „persoană" fiindcă, deși atributele fizice aparțineau unui adolescent, hainele (o cămășuță căreia îi lipsea o mânecă) și boiala de pe față erau ale unei fete. Sau, mai degrabă, ale unei femei cu o moralitate dubioasă. Încheieturile nefericitei ființe fuseseră prinse la spate, iar picioarele, îndoite într-o poziție îngenuncheată, o sileau să stea lipită cu fața de oțelul pasarelei. Nu avea nici pantaloni, nici pantofi, ci doar o șosetă care îi atârna jalnic de un picior. Dar lucrurile suferite de corp…

Fața nu mi s-a părut bătută rău sau învinețită – pudra și fardurile erau încă intacte –, însă, în locul ochilor, nu mai erau decât orbitele însângerate, cavernoase. O bucată de carne misterioasă îi ieșea din gură. O crestătură lată se întindea de-a lungul gâtului, deși fără prea mult sânge pe margini. Tăieturi mari îi străbăteau abdomenul în toate direcțiile, dezvăluind masa informă a organelor interne. Mâna dreaptă fusese retezată perfect. În zona vintrelor se zărea o altă rană adâncă, una care explica bizareria gurii – criminalul îi tăiase organele genitale și i le vârâse între dinți. Fesele, de asemenea, fuseseră retezate, lăsând în urmă ceva ce semăna… cu loviturile de daltă ale unui sculptor.

În cele două minute cât mi-a luat să observ toate detaliile, panorama din jurul meu s-a transformat într-o mare haotică și întunecată, iar ceea ce am crezut că e vuietul produs de un vas s-a dovedit a fi propriul sânge care-mi bubuia în urechi. Dându-mi seama brusc că o să vomit, m-am răsucit să mă apuc de balustrada pasarelei, lăsându-mi capul în afara ei, chiar deasupra apei.

— Domnule comisar! a strigat Connor, ieșind din turnul de veghe.

Dar Theodore m-a prins primul cu o mișcare iute.

— Ușurel, John, ușurel, l-am auzit spunând, în timp ce mă sprijinea cu trupul lui deșirat, dar remarcabil de puternic, ca al unui boxer. Respiră adânc.

I-am urmat instrucțiunile și l-am auzit pe Flynn, care continua să se holbeze la cadavru, fluierând lung.

— Ei bine, a rostit el, adresându-se victimei, fără să pară neapărat afectat, cineva te-a aranjat cum trebuie, tinere Giorgio, poreclit și Gloria, așa-i? Ești un dezastru.

— Înseamnă că-l cunoști pe copil, Flynn? a întrebat Theodore, rezemându-mă de zidul turnului.

Începusem să-mi vin în fire.

— Da, domnule comisar.

În lumina difuză, mi s-a părut că Flynn zâmbește.

— Doar că ăsta nu mai era copil, dacă e să ne luăm după purtarea lui. E din familia Santorelli. Probabil că avea 13 ani sau cam așa ceva. Giorgio îl chema la început, dar, de când a început să lucreze la Paresis Hall, chestia asta își spunea Gloria.

— „Chestia"? am rostit, ștergându-mi sudoarea rece de pe frunte cu manșeta hainei. De ce îi zici „chestia"?

Zâmbetul lui Flynn a devenit un rânjet.

— Dar dumneata cum i-ai zice, domnule Moore? Căci nu era bărbat, nu judecând după activitățile lui, iar Dumnezeu nu l-a făcut nici muiere. Pentru mine, soiurile astea sunt niște chestii.

Theodore și-a pus ostentativ mâinile în șolduri, strângând din pumni. Flynn îl enervase.

— Nu mă interesează deloc analiza ta filozofică a situației, sergent! Oricum ar fi fost, era doar un copil, iar copilul acesta a fost ucis.

Flynn a chicotit și s-a uitat din nou spre cadavru.

— În privința *asta*, nu vă contrazic, domnule.

— Sergent!

Glasul lui Theodore, întotdeauna prea ascuțit pentru înfățișarea lui, a zgâriat timpanele mai mult decât de obicei, când l-a strigat pe Flynn, care s-a îndreptat de spate imediat.

— Nu mai vreau să aud alt cuvânt din partea dumitale, domnule, în afară de răspunsurile la întrebări. S-a înțeles?

Flynn a încuviințat din cap, însă fața lui cu buza de jos ușor țuguiată reflecta ranchiuna cinică, amuzată, resimțită de toți ofițerii cu vechime din departament față de comisar, care, în doar un an, pusese cu botul pe labe întreaga poliție și scara ierarhică. Iar Theodore sigur observase.

— Acum, a rostit Roosevelt, clănțănind din dinți în felul său particular, formulând fiecare cuvânt clar și tare. Zici că băiatul se numea Giorgio Santorelli și că lucra la Paresis Hall… Ăsta e stabilimentul lui Biff Ellison din Cooper Square, corect?

— Acela e, domnule comisar.

— Unde crezi că se află domnul Ellison în acest moment?

— În acest…? Păi, chiar în Paresis Hall, domnule.

— Du-te acolo. Transmite-i că vreau să vină mâine-dimineață, pe Mulberry Street.

Pentru prima dată, Flynn a părut îngrijorat.

— Mâine… Vă cer iertare, domnule comisar, dar domnul Ellison nu e genul de bărbat care să primească astfel de ordine prea politicos.

— Atunci, arestează-l, a zis Theodore, întorcându-se și privind spre Williamsburg.

— Să-l arestez? Sigur, domnule comisar, dar dacă am aresta toți proprietarii de cârciumi sau de case rău famate care adăpostesc băieți-târfe, doar pentru că unul dintre ei e bătut măr ori chiar ucis, păi, domnule, niciodată n-am mai…

— Poate ești amabil să-mi mărturisești motivul real pentru care te opui, l-a întrerupt Theodore, ai cărui pumni nervoși începuseră să se deschidă și să se închidă la spatele lui.

Pe neașteptate, Roosevelt a făcut câțiva pași și s-a vârât în sufletul lui Flynn.

— Nu e oare domnul Ellison unul dintre motivele corupției tale?

Flynn a făcut ochii mari, dar a reușit să se scuture arogant și să afișeze o expresie de mândrie rănită.

— Domnule Roosevelt, fac parte din poliție de 15 ani și cred că știu cum merg treburile în orașul ăsta. Nimeni nu se apucă să hărțuiască un bărbat ca domnul Ellison doar pentru că un răhățel cu ochi, un gunoi de imigrant, primește ceea ce a căutat cu lumânarea!

Atât i-a fost, am știut imediat – și ce noroc pe capul lui Roosevelt că am știut, căci, dacă n-aș fi sărit la timp să-l apuc de brațe, probabil că l-ar fi umplut de sânge pe Flynn. M-am chinuit totuși să-i țin nemișcate mâinile puternice.

— Nu, Roosevelt, nu! i-am șoptit la ureche. Exact asta își doresc cei ca el, știi doar! Dacă ataci un om în uniformă, îți vor lua capul imediat. Primarul nu va mai putea face nimic pentru tine.

Roosevelt respira greoi, Flynn zâmbea din nou, iar sergentul Connor și polițiștii de patrulare nici măcar nu schițaseră gestul de a interveni. Erau perfect conștienți că se aflau într-o poziție precară în acel moment, între puternicul val al reformei municipale care asaltase New Yorkul cu dezvăluirile din anul precedent ale Comisiei Lexow despre corupția din sânul poliției (și al cărui puternic reprezentant era chiar Roosevelt) și pesemne puterea și mai mare a aceleiași corupții, care existase încă de la apariția forțelor de ordine și care acum aștepta răbdătoare ca publicul să se sature de moda reformei și să-și reia afacerile obișnuite.

— Alegerea pentru tine e simplă, Flynn, a izbutit Roosevelt să spună cu o demnitate incredibilă pentru un bărbat care vedea roșu în fața ochilor. Ellison în biroul meu sau insigna ta pe biroul meu. Mâine-dimineață.

Posomorât, Flynn s-a dat bătut.

— Sigur. Domnule *comisar.*

S-a răsucit pe călcâie și s-a îndreptat spre scara turnului de veghe, mormăind ceva despre „băieţoiul naibii din înalta societate care se joacă de-a polițistul". Unul dintre polițiștii postați sub turn a apărut chiar atunci să ne anunțe că venise căruța medicului legist să ia de acolo cadavrul. Roosevelt i-a zis să aștepte câteva minute, apoi le-a făcut semn să plece sergentului și celorlalți polițiști de patrulă. Am rămas singuri pe pasarelă, cu excepția rămășițelor sinistre ale celui care, aparent, aparținea grupului de tineri disperați și dezorientați, scuipați în fiecare anotimp de oceanul întunecat și mizerabil al cartierului ce se întindea dincolo de noi, spre vest. Siliți să folosească orice fel de metode – iar cele ale lui Giorgio Santorelli se dovediseră dintre cele mai la îndemână – ca să supraviețuiască. Asemenea copii se descurcau singuri la modul *absolut*, așa cum cineva nefamiliarizat cu ghetourile New Yorkului din 1896 nu-și poate închipui.

— Kreizler estimează că băiatul a fost ucis în seara asta, mai devreme, a spus Theodore, privind hârtia din mâna sa. A pomenit ceva despre temperatura corpului. Așadar, criminalul încă ar putea fi în zonă. Am pus oameni să verifice cartierul. Mai sunt câteva detalii medicale și mesajul acesta.

Mi-a întins hârtia și, pe ea, am observat scrisul agitat, cu litere de tipar, al lui Kreizler: „ROOSEVELT: AU FOST FĂCUTE ERORI ÎNGROZITOARE. VOI FI DISPONIBIL DIMINEAȚĂ SAU LA PRÂNZ. AR TREBUI SĂ ÎNCEPEM – AVEM UN ORAR."

Am încercat o clipă să îi pricep cuvintele.

— Mă obosește când e atât de criptic, am tras eu singura concluzie posibilă.

Theodore a chicotit.

— Da, așa m-am gândit și eu. Dar cred că înțeleg acum. Din felul în care a examinat cadavrul. Ai idee, Moore, câți oameni sunt uciși în New York, în fiecare an?

— Nu prea.

Am aruncat o ultimă privire curioasă spre cadavru, dar mi-am întors capul iute când am văzut felul oribil în care fața îi stătea lipită de pasarela de oțel – maxilarul i se strâmbase într-un unghi grotesc – și găurile roșii-închise ce fuseseră odinioară ochi.

— Dacă ar fi să ghicesc, aș zice sute. Pesemne o mie sau două mii.

— Așa cred și eu, a răspuns Roosevelt. Dar, ca și tine, îmi dau cu părerea. Fiindcă nu acordăm nicio atenție multora dintre ei. Ah, poliția se dă peste cap doar dacă victima e respectabilă sau bogată. Dar în cazul unui băiat ca el, un imigrant ce a intrat în comerțul cu favoruri ale cărnii – mi-e și rușine s-o spun, Moore, nu există niciun precedent care să ne ajute la anchetă, după cum ai băgat și tu de seamă din atitudinea lui Flynn.

Theodore și-a pus din nou mâinile în șolduri.

— Însă a început deja să mă agaseze situația. În cartierele astea vicioase, soții se omoară între ei, bețivanii și traficanții ucid oameni decenți, prostituatele sunt măcelărite sau se sinucid cu zecile și, în cel mai bun caz, cei care le văd se amuză pe seama spectacolului dat de ele gratis. E suficient de rău și-așa. Dar când victimele sunt copii ca acesta și reacția generală nu diferă cu mult de cea a lui Flynn, pentru Dumnezeu, îmi vine să mă războiesc cu propriii oameni! De ce naiba am avut deja anul ăsta trei asemenea cazuri și niciuna dintre secții ori vreun inspector nu a șoptit o vorbă?

— Trei? am întrebat. Eu nu știu decât despre fata de la Draper.

Shang Draper conducea un bordel faimos la intersecția dintre Sixth Avenue și Twenty-fourth Street, unde clienții puteau cumpăra favorurile copiilor (mai ales fete, dar, ocazional, și băieți) cu vârste între 9 și 14 ani. În luna ianuarie, o fetiță de zece ani fusese găsită moartă din cauza bătăii, într-una dintre cămărușele cu lambriuri ale bordelului.

— Da, și știi de *ea* fiindcă Draper s-a mișcat încet cu mita, a spus Roosevelt.

Bătălia amară împotriva corupției dusă de primarul actual, colonelul William L. Strong, și de ajutoarele sale precum Roosevelt se dovedise curajoasă, dar nu reușise să elimine cele mai

vechi și mai profitabile activități polițienești: colectarea mitei de la proprietarii de taverne, săli de concerte, case rău famate, localuri cu opiu și atâtea alte palate ale viciului.

— Cineva de la Secția 16, încă nu știu cine, a hrănit presa cu această poveste ca să le forțeze mâna. Însă celelalte două victime au fost băieți ca el, găsiți pe străzi și, prin urmare, nefolositori în încercarea de a-i strânge cu ușa pe proxeneți. Poveștile lor au rămas nespuse…

Glasul i s-a frânt, acoperit de vuietul apei de sub noi și de briza iute ce bătea dinspre fluviu.

— Amândoi arătau așa? am întrebat, urmărindu-l pe Theodore cum privește cadavrul.

— Mai mult sau mai puțin. Gâturile tăiate. Și amândoi fuseseră atacați de șobolani și de păsări, exact ca el. O priveliște deloc încântătoare.

— Șobolani și păsări?

— Ochii, m-a lămurit Roosevelt. Detectivul Connor pune asta pe seama șobolanilor sau a păsărilor care se hrănesc cu stârvuri. Însă restul…

Nu apăruse nimic în ziare despre celelalte două crime, deși nu era deloc o surpriză. După cum precizase și Roosevelt, crimele care păreau de nerezolvat și care se petreceau printre săraci sau proscriși rareori erau înregistrate și cu atât mai puțin investigate de către poliție. Când victimele aparțineau unei pături a societății despre care lumea refuza, în general, să știe că există, șansele ca ele să ajungă în atenția opiniei publice se reduceau, apropiindu-se de zero. O clipă m-am întrebat ce ar fi făcut redactorii mei de la *Times* dacă le-aș fi sugerat să scriem un articol despre un băiat care își câștiga existența pictându-se ca o târfă, care își vindea trupul bărbaților (mulți dintre ei oameni respectabili în ochii lumii) și care fusese măcelărit într-un mod cumplit într-un colț întunecat al orașului. Aș fi fost norocos să scap doar cu un refuz; rezultatul cel mai probabil ar fi fost internarea mea forțată în azilul de nebuni Bloomingdale.

— N-am mai vorbit cu Kreizler de o veșnicie, a murmurat Roosevelt. Deși mi-a trimis o scrisoare foarte decentă când… – o clipă cuvintele lui au devenit șovăielnice –, în fine, când am trecut printr-o perioadă foarte dificilă.

Am înțeles. Theodore se referea la moartea primei sale soții, Alice, care decedase în 1884, după ce dăduse naștere fiicei lor care purta același nume. Pierderea suferită în ziua aceea îl lovise crunt, căci mama îi murise la doar câteva ore după soție. Theodore înfruntase tragedia cât se poate de tipic, ascunzând pentru totdeauna amintirea tristă și sfântă a miresei sale. Nu îi mai pomenise numele niciodată.

A încercat să-și alunge gândurile negre și s-a întors spre mine.

— Totuși, bunul doctor pesemne că te-a chemat el aici cu un motiv.

— Să dea naiba dacă știu de ce, am răspuns, dând din umeri.

— Da, a zis Theodore cu un chicotit plin de afecțiune. La fel de enigmatic ca orice chinez, prietenul nostru Kreizler. Și probabil, la fel ca el, și eu m-am numărat printre cei cu purtări ciudate și îngrozitoare în ultimele luni. Dar cred că pot să-i ghicesc scopul. Vezi tu, Moore, a trebuit să ignor celelalte crime similare, fiindcă nu exista nicio dorință de a le investiga în cadrul departamentului. Și chiar dacă ar fi fost, niciunul dintre detectivii noștri nu e pregătit să înțeleagă un asemenea măcel. Însă, în cazul acestui băiat, al acestei crime sângeroase și oribile… justiția nu mai poate rămâne oarbă. Eu am un plan și cred că și Kreizler are unul… Iar *tu ești* cel care ne va aduce împreună.

— *Eu?*

— De ce nu? Așa cum ai făcut la Harvard când ne-am întâlnit toți.

— Dar ce-ar trebui să fac?

— Adu-l pe Kreizler la mine la birou, mâine. Mai spre amiază, după cum spune el. Ne vom împărtăși gândurile și vom vedea cum să procedăm în continuare. Dar ai grijă, fii discret. Ceilalți trebuie să creadă că e reuniunea socială a unor prieteni vechi.

— La naiba, Roosevelt, *ce* e aia o reuniune socială a unor prieteni vechi?

Dar îl pierdusem deja. Se cufundase în vraja planului său. Mi-a ignorat cu desăvârșire întrebarea tânguitoare, a inspirat adânc, și-a umflat pieptul și mi s-a părut că se simte mai bine.

— Vom trece la acțiune, Moore, așa vom răspunde de-aici înainte.

M-a apucat de umeri într-o îmbrățișare strânsă, vizibil copleșit de entuziasmul și siguranța lui morală. Cât despre propria-mi siguranță morală, orice fel de siguranță, la drept vorbind, am așteptat în zadar sosirea ei. Nu știam decât că sunt atras în ceva care îi implica pe cei mai hotărâți și mai pasionați bărbați pe care îi cunoscusem vreodată. Acest gând nu m-a liniștit deloc cât am coborât scările spre trăsura lui Kreizler, lăsând trupul acelui băiat Santorelli demn de milă, singur în turn, sus, sub cerul înghețat, neatins încă de primele semne ale aurorei.

CAPITOLUL 4

Ploaia rece, tăioasă, de martie a venit odată cu zorii. M-am trezit devreme și am descoperit că Harriet, din fericire, îmi pregătise micul dejun. O cafea tare, pâine prăjită și un fruct (despre care ea, bazându-se pe experiența unei familii pline de beți, credea că e esențial în cazul cuiva care trăgea adesea la măsea). M-am așezat într-un ungher liniștit înconjurat de geamuri, ce dădea spre grădina cu trandafiri încă adormită din curtea din spate, și am decis să răsfoiesc ediția de dimineață a lui *Times*, înainte să încerc să dau telefon la Institutul Kreizler. Ploaia răpăia pe acoperișul de cupru și pe geamurile din jurul meu. Am inspirat parfumul celor câtorva plante și flori ținute în viață de bunica tot timpul anului și am studiat ziarul, străduindu-mă să restabilesc contactul cu o lume, care, în lumina evenimentelor din noaptea trecută, părea dintr-odată pierdută într-un mod tulburător.

SPANIA ESTE PLINĂ DE MÂNIE, am aflat; chestiunea sprijinului american pentru naționaliștii rebeli din Cuba (Congresul SUA se gândea să le ofere statut de beligerant și, astfel, le recunoștea efectiv cauza) continua să stârnească în rândurile regimului de la Madrid o îngrijorare nesănătoasă și copleșitoare. Tom Platt, numit și Boss Platt, creierul bătrân, cadaveric și republican al orașului, era atacat violent de editorii lui *Times* fiindcă bărbatul încercase să se folosească într-un mod mârșav de reorganizarea iminentă a metropolei în Marele New York – cea care avea să includă Brooklyn, Staten Island, dar și Queens, Bronx și Manhattan – pentru

scopurile lui abjecte. Convențiile democraților și ale republicanilor se apropiau cu pași repezi și ambele promiteau să se concentreze asupra întrebării bimetalismului. Trebuia oare ca vechiul standard solid al aurului din America să fie afectat de introducerea monedei de argint? 311 americani de culoare se îmbarcaseră cu destinația Liberia, iar italienii se revoltau pentru că trupele lor fuseseră învinse de triburile abisiniene, pe partea cealaltă a continentului negru.

Oricât de importante erau, fără îndoială, toate acestea, reprezentau prea puțin pentru un om cu starea mea de spirit. Mi-am îndreptat atenția spre subiecte mai ușoare. La teatrul Proctor se dădea un spectacol cu elefanți pe biciclete; la muzeul Hubert de pe Fourteenth Street venise o trupă de fachiri hinduși; Max Alvary interpreta un Tristan extraordinar la Academia de Muzică, iar Lillian Russell era *Zeița Adevărului* la Abbey. Eleanora Duse nu semăna deloc cu Bernhardt în *Camille*, iar Otis Skinner în *Hamlet* își arăta predilecția pentru lacrimi vărsate prea ușor și prea des. *Prizonierul din Zenda* intrase în a patra săptămână de reprezentații la Lyceum – o văzusem de două ori și mi-a trecut prin minte să mă mai duc o dată în seara aceea. Ar fi fost o evadare grozavă din oceanul de griji zilnice (ca să nu mai pomenesc de imaginile oribile ale unei nopți ieșite din comun): castele cu șanțuri cu apă, dueluri cu sabia, un mister amuzant și femei splendide, slabe de înger.

Dar chiar și-așa, când mă gândeam la piesă, privirea mi-a rătăcit spre alte titluri. Un bărbat de pe Ninth Street, care, beat fiind, îi tăiase gâtul fratelui său pe vremuri, se făcuse criță din nou și își împușcase mama. Încă nu existau indicii despre crima îngrozitoare a cărui victimă fusese artistul Max Eglau de la Instituția pentru Pregătirea Îmbunătățită a Surdomuților. Un bărbat pe nume John Mackin, care își ucisese soția și soacra, apoi încercase să-și ia viața tăindu-și gâtul, își revenise de pe urma rănii, însă acum încerca să se înfometeze. Autoritățile îl convinseseră pe Mackin să mănânce arătându-i înspăimântătorul aparat de

hrănire forțată pe care urmau să-l folosească ca să-l țină în viață pentru călăul lui...

Am aruncat ziarul cât colo. Am luat o ultimă gură lacomă de cafea îndulcită și o felie de piersică primită tocmai din Georgia, după care m-am convins că trebuia să revăd succesul de la Lyceum. Tocmai pornisem spre camera mea să mă îmbrac când telefonul a început să sune asurzitor și mi-am auzit bunica exclamând din salonul ei „Ah, Dumnezeule!" pe un ton furios și alarmat. Soneria telefonului o speria mereu, dar nu acceptase niciodată sugestia de a renunța la el sau de a-l acoperi.

Harriet a apărut din bucătărie, cu trăsăturile ei blânde, de femeie de vârstă mijlocie, cu mâinile acoperite în bule de săpun.

— E telefonul, domnule, a spus ea, ștergându-se de șorț. Doctorul Kreizler sună.

Strângându-mi halatul chinezesc pe lângă corp, m-am îndreptat spre micuța cutie de lemn de lângă bucătărie și am ridicat receptorul negru și greu, l-am lipit de ureche cu o mână și cu cealaltă am prins pâlnia de vorbire.

— Da? am zis. Tu ești, Laszlo?

— Așadar, te-ai trezit, Moore, l-am auzit spunând. Bun.

Sunetul era slab, dar tonul lui, ca întotdeauna, plin de energie.

Cuvintele lui aveau un accent ușor european: Kreizler emigrase în Statele Unite din copilărie, când tatăl lui neamț, editor avut și republican al anului 1848, și mama lui unguroaică fugiseră de persecuția monarhistă pentru a începe o viață relativ extravagantă în New York ca exilați politici foarte la modă.

— La ce oră vrea Roosevelt să ne vedem? m-a întrebat, fără măcar să-i treacă prin minte că Theodore i-ar fi putut refuza sugestia.

— Înainte de prânz, am răspuns, ridicând tonul parcă pentru a contracara vocea lui slabă.

— Dar de ce naiba țipi? a zis Kreizler. Înainte de prânz, da? Excelent. Atunci avem timp. Ai citit ziarul? Articolul despre tipul ăla, Wolff?

— Nu.

— Citește-l cât te îmbraci, te rog.

Mi-am privit halatul.

— De unde ai știut că...

— L-au închis la Bellevue. Ar trebui să-l evaluez oricum și îi putem pune câteva întrebări suplimentare ca să vedem dacă are vreo legătură cu afacerea noastră. Apoi mergem pe Mulberry Street, ne oprim scurt la institut și luăm și prânzul la Del. Porumbel tânăr, cred, sau *crepinette*[1] de porumbel. Sosul *poivrade*[2] cu trufe al lui Ranhofer este superb.

— Dar...

— Eu și Cyrus venim direct de acasă. Va trebui să iei o birjă. Vizita e programată pentru nouă și jumătate. Încearcă să nu întârzii, Moore, da? Nu trebuie să pierdem niciun minut prețios în afacerea asta.

Apoi a închis. M-am întors la locul meu de citit, am luat ziarul și l-am frunzărit. Articolul se afla în pagina a opta:

Henry Wolff băuse în apartamentul vecinului său, Conrad Rudesheimer, cu o noapte înainte. Fiica de cinci ani a celui din urmă intrase în cameră și Wolff făcuse câteva comentarii pe care Rudesheimer le-a considerat nepotrivite pentru urechile unei fetițe. Așa că a obiectat, iar Wolff a scos o armă și a împușcat copila în cap, ucigând-o pe loc, după care a fugit. Fusese capturat câteva ore mai târziu, în timp ce rătăcea fără țintă pe lângă East River. Am lăsat ziarul din nou, copleșit brusc de un sentiment premonitoriu că evenimentele nopții anterioare din vârful turnului de pe pod reprezentau doar o uvertură.

Întors în hol, am trecut în goană pe lângă bunica. Își aranjase perfect părul argintiu, iar ochii ei cenușii, pe care i-am moștenit și eu, m-au privit mânios.

— John! a rostit ea surprinsă, de parcă alți zece bărbați locuiau în casa ei. Cine, în numele Domnului, era la telefon?

— Doctorul Kreizler, bunico, am răspuns, sărind pe trepte.

---

[1] Preparat din carne tocată învelită în prapur.

[2] Preparat culinar pe bază de piper.

— Doctorul Kreizler! a strigat în urma mea. Ca să vezi! Dar chiar m-am săturat să-i tot aud numele!

Am închis ușa dormitorului și m-am apucat să mă îmbrac, dar glasul ei se auzea în continuare:

— Dacă mă întrebi pe mine, e un om îngrozitor de ciudat. Și nici nu mă impresionează prea tare faptul că e doctor. Și Holmes tot doctor era!

A rămas așa, bodogănind, cât m-am spălat, m-am bărbierit și mi-am frecat dinții cu Sozodont. Așa reacționa ea și, cu toate că devenea agasantă pentru un bărbat care, fără amintirile recente, pierduse ceea ce el considera singura sa șansă la fericirea domestică, tot era mai bine decât un apartament singuratic într-o clădire plină cu alți oameni, la fel de resemnați și siliți să ducă vieți solitare.

Am înșfăcat o șapcă gri și o umbrelă neagră, am ieșit pe ușa din față și m-am îndreptat spre Sixth Avenue cu pas vioi. Ploua și mai tare acum, iar vântul rece se întețise nesuferit. Când am ajuns pe bulevard, curentul puternic și-a schimbat brusc direcția, măturând șinele liniei ferate suspendate din New York, care se întindea pe deasupra ambelor părți ale străzii, mergând în paralel cu trotuarele. Suflul a dat peste cap nu doar umbrela mea, ci și pe ale altora ca mine din mulțimea ce se îmbulzea pe sub șine. Efectul combinat al vântului întețit, al ploii și al frigului a transformat aglomerația de la ora de vârf într-un pandemoniu absolut. Făcând semn unei trăsuri în timp ce mă chinuiam cu umbrela mea inutilă și stânjenitoare, am fost păcălit de un cuplu tânăr și vesel, care m-a împins din calea lor fără prea multă amabilitate, suindu-se iute în birja mea. Am înjurat tare și i-am trimis la origini, scuturând umbrela moartă spre ei, făcând-o pe femeie să țipe speriată și pe bărbat să-mi arunce o căutătură urâtă și să-mi spună că sunt nebun. Având în vedere destinația spre care mergeam, am început să chicotesc și am acceptat că așteptarea în ploaie a unei alte birje reprezenta o soluție mai bună. Când a apărut una după colțul Washington Square, n-am așteptat să se oprească, ci am sărit în ea, am tras portiera după mine și am urlat la birjar să

mă ducă la pavilionul nebunilor de la Bellevue, un ordin pe care niciun birjar nu vrea să îl audă. Expresia de uluire de pe chipul lui când ne-am continuat drumul m-a făcut să chicotesc din nou. Când am ajuns pe Fourteenth Street, nici nu-mi mai păsa de tweedul umed ce mi se lipise de picioare.

Cu nesimțirea specifică oricărui birjar din New York, omul – având gulerul hainei sale de ploaie ridicat la ceafă și pălăria acoperită de o glugă de cauciuc subțire – a decis să-și croiască drum prin cartierul comercial de pe Sixth Avenue, apoi pe Fourteenth Street și, în sfârșit, a cotit spre est. Am trecut încet pe lângă cele mai multe magazine generale – O'Neill, Adams & Company, Simpson-Crawford. Am bătut cu degetele în plafonul birjei și i-am transmis bărbatului că trebuie să ajung la Bellevue în dimineața *asta*. Cu o smucitură nepoliticoasă, ne-am răsucit pe Twenty-third Street și ne-am avântat prin intersecția haotică cu Fifth Avenue și Broadway. Depășind clădirea masivă a hotelului Fifth Avenue, unde Boss Platt își stabilise cartierul general și probabil își finaliza ultimele urzeli cu privire la Marele New York chiar atunci, am întors de-a lungul marginii estice a parcului Madison Square, am pornit spre Twenty-sixth Street, după care am schimbat direcția în fața arcadelor italienizante și a turnurilor din Madison Square Garden pentru a ne îndrepta iarăși spre est. Clădirile pătrate, solemne, din cărămidă roșie ale azilului Bellevue au apărut la orizont, și în doar câteva minute am traversat First Avenue, apoi am oprit în spatele unei ambulanțe mari și negre pe Twenty-Sixth Street, chiar lângă intrarea în pavilionul nebunilor. I-am plătit birjarului și am pătruns înăuntru.

Pavilionul era o construcție simplă, lungă și dreptunghiulară. Un vestibul mic și neprimitor îi întâmpina pe vizitatori și pe pacienți. Dincolo de el, printr-una dintre numeroasele uși de fier, se întindea un coridor lat până în centrul clădirii. 24 de „camere" – mai degrabă celule – se înșirau de-o parte și de alta. Două uși de fier forjat chiar la mijlocul coridorului separau cele două saloane, unul pentru femei, altul pentru bărbați. Pavilionul era

folosit pentru observarea și evaluarea persoanelor care înfăptuiseră mai ales acte violente. Odată ce se stabilea sănătatea psihică (sau lipsa ei) și se primeau rapoartele oficiale, pacienții erau transferați în alte instituții și mai puțin primitoare.

Imediat ce am intrat în vestibul, am auzit obișnuitele strigăte și urlete – unele dintre ele, proteste coerente, altele, simple vaiete de nebunie și de disperare – venind dinspre celulele din fața mea. În aceeași clipă, am dat cu ochii de Kreizler; ce ciudat, în mintea mea, întotdeauna asociasem vederea lui cu asemenea sunete. Ca de obicei, costumul și haina lui erau negre și, tot ca de obicei, citea anunțurile muzicale din *Times*. Ochii lui întunecați, ca ai unei păsări mari, treceau cu rapiditate peste rândurile din ziar, în timp ce își muta greutatea de pe un picior pe altul cu mișcări bruște, iuți. Avea ziarul în mâna dreaptă, iar mâna stângă, oprită din dezvoltare în urma unei răni din copilărie, și-o ținea lipită de corp. O ridica din când în când ca să-și mângâie mustața proaspăt tunsă și micul cioc de sub buza inferioară. Părul negru, prea lung potrivit modei momentului și pieptănat pe spate, părea umed, fiindcă întotdeauna Kreizler ieșea fără pălărie. În plus, așa cum dădea din cap spre paginile din fața lui, aveai impresia că te uiți la un uliu înfometat, neliniștit, dar gata să absoarbă satisfacție din tot ce îi îngrijora pe ceilalți.

Lângă Kreizler stătea uriașul Cyrus Montrose, valetul lui Laszlo, vizitiul lui ocazional, gardă de corp eficientă și alter ego în egală măsură. La fel ca majoritatea angajaților doctorului, Cyrus era un fost pacient, unul care mă făcea să mă simt neliniștit, în ciuda manierelor și a atitudinii sale controlate. În dimineața aceea, îmbrăcase pantaloni gri și o jachetă maron cu nasturi, iar pe fața lui lată și întunecată nu se citea că mi-a sesizat sosirea. Însă, când m-am apropiat, a bătut ușurel cu degetele în brațul lui Kreizler și a arătat spre mine.

— Ah, Moore, a spus Kreizler, scoțând un ceas cu lanț din vestă cu mâna stângă și întinzând mâna dreaptă spre mine cu un zâmbet. Splendid!

— Laszlo, am zis și am dat mâna cu el. Cyrus, am adăugat și l-am salutat scurt din cap, fără să primesc vreun răspuns foarte vizibil.

Kreizler a ridicat ziarul, cât a verificat ora.

— Sunt ușor iritat din cauza șefilor tăi. Ieri-seară, am văzut un *Pagliacci* fulminant la Metropolitan, cu Melba și Ancona, iar *Times* nu vorbește decât despre Tristanul lui Alvary.

S-a oprit ca să-mi studieze chipul.

— Pari obosit, John.

— Nu-mi închipui de ce. Să te hâțâni de colo-colo într-o trăsurică neacoperită, la miezul nopții, e în general o activitate foarte relaxantă! Vrei să mă lămurești și pe mine ce caut aici?

— Un moment.

Kreizler s-a întors spre un îngrijitor în uniformă albastru-închis și cu bonetă, care stătea tolănit într-un scaun de lemn din apropiere.

— Fuller? Suntem pregătiți.

— Da, domnule doctor, a răspuns bărbatul, luând de la brâu un inel enorm plin cu chei mari și pornind spre ușa din mijlocul coridorului.

Eu și Kreizler l-am urmat, dar Cyrus a rămas pe loc, nemișcat ca o statuie de ceară.

— *Ai citit* articolul, nu-i așa, Moore? m-a întrebat Laszlo, în timp ce îngrijitorul a descuiat și a împins ușa ce dădea spre primul salon.

Odată deschisă, urletele și strigătele au devenit aproape asurzitoare și m-au tulburat profund. Pe coridorul lipsit de ferestre pătrundea puțină lumină, doar cât puteau oferi niște becuri suprasolicitate. Unele dintre ferestruicile pentru observare incastrate în ușile de fier impozante erau deschise.

— Da, am răspuns iute și foarte încordat. L-am citit. Înțeleg posibila legătură, dar de ce ai nevoie de *mine*?

Înainte ca prietenul meu să răspundă, fața unei femei a apărut în cadrul ușii de la dreapta noastră. Părul ei, deși prins în ace la ceafă, era neîngrijit, iar expresia întipărită pe chipul cu trăsături căzute reflecta o furie violentă. Când a văzut cine e vizitatorul, s-a îmblânzit imediat.

— Domnul doctor Kreizler! a rostit ea cu un glas răguşit, dar plin de pasiune.

Din acel moment, reacţiile s-au ţinut lanţ: numele lui Kreizler s-a răspândit de-a lungul coridorului, din celulă în celulă, de la un pacient la altul, prin pereţii şi uşile de fier ale salonului femeilor şi mai apoi în cel al bărbaţilor. Mai văzusem asta întâmplându-se de câteva ori şi înainte, în alte instituţii, dar, de fiecare dată, îmi lăsa o impresie puternică: cuvintele semănau cu un jet de apă aruncat peste cărbuni încinşi, absorbindu-le căldura şi dând naştere unui abur şoptitor, pesemne o atenuare vremelnică, dar eficientă, a vâlvătăii.

Cauza acestui fenomen unic era cât se poate de simplă. Toată lumea îl cunoştea pe Kreizler – pacienţi, criminali, cadre medicale, avocaţi sau diverse comunităţi din New York – drept bărbatul a cărui mărturie în sala de judecată sau în faţa unei comisii întrunite pentru stabilitatea sănătăţii psihice, mai mult decât a oricărui alienist al vremurilor respective, te putea trimite la închisoare, între pereţii relativ mai puţin îngrozitori ai unei instituţii pentru bolnavii cu probleme mintale sau înapoi pe străzi. În clipa în care prezenţa lui era semnalată într-un loc precum pavilionul, sunetele obişnuite de ţăcăneală se transformau, în cazul celor mai mulţi pacienţi, într-o încercare bizară de a vorbi coerent. Numai cei neiniţiaţi sau profund bolnavi îşi continuau delirul. Şi totuşi, reducerea bruscă a zarvei nu te liniştea deloc. De fapt, întru câtva îţi afecta şi mai rău nervii, căci ştiai că strădania de a face ordine era limitată şi că sunetele angoasante aveau să revină în curând, precum cărbunii încinşi care mocneau după ce fuseseră înăbuşiţi temporar de apă.

Reacţia lui Kreizler la comportamentul pacienţilor se dovedea şi ea la fel de impresionantă, căci te făcea să te întrebi ce fel de experienţe din viaţa şi cariera lui implantaseră în el o asemenea abilitate. Să meargă printr-un astfel de loc şi să fie martorul unor astfel de spectacole bizare (toate condimentate cu implorări decente, dar pasionate, de genul „Domnule doctor Kreizler, trebuie să vorbesc cu dumneavoastră!", „Domnule doctor Kreizler, vă rog,

eu nu sunt ca alții."), fără să se lase copleșit de frică, de repulsie sau de disperare. Pe măsură ce se deplasa cu pași măsurați pe coridorul lung, și-a împreunat sprâncenele deasupra ochilor strălucitori care priveau dintr-o parte în alta, de la o celulă la alta, cu o dojană compătimitoare. De parcă oamenii aceștia erau niște copii neascultători. Nici măcar o singură dată nu s-a adresat direct vreunuia dintre ei, însă refuzul său nu era o dovadă de cruzime. Dimpotrivă chiar, căci orice discuție cu un pacient sau altul nu ar fi făcut decât să le dea speranțe sărmanilor, posibil deloc realiste, în defavoarea celorlalți care îl implorau. Orice pacient care mai fusese într-o casă de nebuni sau la închisoare, ori care se aflase sub observație pentru o perioadă extinsă la Bellevue, știa că așa se purta Kreizler. Se străduiau din răsputeri să-i transmită doleanțele lor din priviri, conștienți că doctorul îi remarca doar cu ochii.

Am trecut prin ușile de fier și am intrat în salonul bărbaților, conduși de îngrijitorul Fuller până la ultima celulă de pe partea stângă. S-a tras într-o parte și a deschis ferestruica de observare din ușa baricadată.

— Wolff! a strigat el. Ai vizitatori. E treabă oficială, așa că vezi cum te porți.

Kreizler s-a așezat în dreptul ferestrei și eu m-am uitat înăuntru, peste umărul lui. În celula mică cu pereți goi, un bărbat stătea pe un pat improvizat și șubred, sub care se zărea o oală de noapte din fier. Grilajele groase acopereau o fereastră mică, iar iedera împiedica puținele raze de lumină care încercau să pătrundă. O cană înaltă metalică pentru apă și o tavă cu o bucată de pâine și un castron de terci întărit zăceau pe podea, lângă bărbatul care-și ținea capul între mâini. Nu purta decât o cămașă de noapte și pantaloni de lână fără curea sau bretele (sinuciderea putând fi un motiv de îngrijorare). La încheieturile mâinilor și la glezne avea cătușe masive. Când a ridicat capul, la câteva secunde după ce Fuller l-a strigat, am zărit doi ochi roșii care mi-au amintit de cele mai rele dimineți ale mele. Pe fața lui puternic ridată se vedea o expresie de resemnare detașată.

— Domnule Wolff, a spus Kreizler, privindu-l atent pe bărbat. V-ați trezit din beție?

— Cine nu s-ar fi trezit? a bălmăjit bărbatul. După o noapte în acest loc?

Kreizler a închis ușița de fier ce acoperea ferestruica și s-a întors spre Fuller.

— A fost sedat?

Fuller a dat din umeri oarecum deranjat.

— S-a agitat mult când l-au adus aici, domnule doctor. Părea mai mult decât beat, după cum a spus superintendentul, așa că l-au umplut de cloral.

Kreizler a oftat extrem de iritat. Hidratul de cloral era unul dintre blestemele existenței lui, un compus amărui, cu o culoare neutră și oarecum acid, care încetinea bătăile inimii și, astfel, îl calma pe pacientul respectiv – sau, folosit ca în multe spelunci, te trimitea într-o stare comatoasă, transformându-te într-o țintă ușoară pentru jaf și răpire. Membrii comunității medicale insistau totuși că substanța nu dădea dependență (Kreizler îi dezaproba violent) și, la 25 de cenți doza, reprezenta o alternativă ieftină și convenabilă la bătaia de cap pe care o presupunea lupta cu un pacient în lanțuri sau prins în curele. Prin urmare, se folosea fără măsură, mai ales cu subiecții vizibil tulburați sau violenți. Însă, în cei 25 de ani de la introducerea lui, a ajuns să-l utilizeze și publicul larg, care, pe atunci, putea cumpăra la liber de la drogherie nu numai cloral, ci și morfină, opiu, canabis sau orice substanță similară. Mii de oameni își distruseseră viețile lăsându-se copleșiți de puterea cloralului de „a te elibera de toate grijile și de a-ți asigura un somn sănătos" (cum pretindea unul dintre fabricanți). Moartea prin supradoză devenise obișnuită; din ce în ce mai multe sinucideri erau legate de folosirea cloralului. Și totuși, doctorii continuau să insiste orbește în privința siguranței și a utilității sale.

— Câte granule? a întrebat Kreizler, înlocuind îngrijorarea cu enervarea – știa că administrarea drogului nu era nici treaba și nici vina lui Fuller.

— Au început cu 20, a răspuns timid îngrijitorul. Le-am spus, domnule, le-am spus că aveți programare pentru evaluare și că o să vă supărați, dar... ei bine, știți și dumneavoastră cum e, domnule.

— Da, a replicat Kreizler încet, știu.

De fapt, toți trei știam că, auzind de programarea stabilită pentru Kreizler și de posibilele obiecții, superintendentul pavilionului aproape sigur dublase doza de coral, diminuând semnificativ capacitatea lui Wolff de a participa la genul de evaluare pe care Laszlo o făcea cu mult entuziasm și care presupunea multe întrebări detaliate și un pacient care să nu fie sub influența drogurilor sau a alcoolului. Acesta era sentimentul general față de Laszlo în rândul colegilor săi, mai ales al celor din generația mai veche.

— Ei bine, a anunțat Laszlo, după ce a cugetat câteva clipe. N-avem încotro, ne aflăm aici, Moore, și timpul ne presează.

Mi-a venit imediat în minte referința aceea ciudată la „un program" din biletul lăsat de Roosevelt lui Kreizler în noaptea precedentă. Însă m-am abținut să comentez când a descuiat ușa de o greutate considerabilă și a tras de ea.

— Domnule Wolff, a rostit ferm Laszlo, trebuie să vorbim.

Timp de o oră am asistat la examinarea acelui bărbat confuz, dezorientat, care susținea ferm, pe cât îi permitea hidratul de cloral, că, dacă într-adevăr îi zburase capul tinerei Louisa Rudesheimer cu pistolul său – iar noi l-am asigurat că așa făcuse –, atunci probabil că înnebunise și că trebuia trimis la un azil (sau la o instituție pentru deținuții țăcăniți de la Mattewan) mai degrabă decât la închisoare sau la eșafod. Kreizler a remarcat atitudinea bărbatului, dar, deocamdată, nu a discutat cazul în sine. În schimb, a trecut printr-o listă lungă de întrebări aparent fără legătură între ele despre trecutul lui Wolff, despre familia, prietenii și copilăria lui. Întrebările s-au dovedit profund personale și, în oricare altă situație, ar fi fost considerate obraznice și chiar jignitoare. Faptul că Wolff reacționa la ele mai puțin violent decât cei mai mulți bărbați se datora aproape sigur drogurilor care i se injectaseră. Însă lipsa furiei indica și o lipsă de precizie și de

sinceritate a răspunsurilor, iar interogatoriul mi-a lăsat impresia că va avea un sfârșit prematur.

Dar nici măcar calmul indus chimic nu a putut rezista când Kreizler a început, în sfârșit, să-l întrebe despre Louisa Rudesheimer. Trăise Wolff vreun sentiment sexual pentru fetiță? l-a chestionat Laszlo, cu o francheţe rareori folosită în discuțiile cu asemenea persoane. Existau alți copii în clădirea lui sau în cartier pentru care avea aceleași sentimente? Avea o prietenă? Vizita casele rău famate? Se simțea atras sexual de băieți? De ce o împușcase pe fată și nu o înjunghiase? La început, Wolff s-a arătat uimit și i-a cerut părerea lui Fuller dacă trebuie sau nu să răspundă. Fuller, cu o privire oarecum lascivă, i-a retezat-o scurt spunându-i că da, trebuie, și Wolff s-a supus o vreme. Însă, după o jumătate de oră, s-a ridicat împleticindu-se, a zăngănit cătușele și a urlat că nimeni nu îl poate sili să participe la un interogatoriu atât de obscen. A declarat sfidător că mai degrabă ar prefera să stea față-n față cu călăul. În acel moment, Kreizler s-a ridicat în picioare și s-a uitat fix în ochii lui Wolff.

— Mi-e teamă că în statul New York, scaunul electric e tot mai des folosit în locul eșafodului, domnule Wolff, a rostit el neutru. Deși bănuiesc, pe baza răspunsurilor dumneavoastră, că veți descoperi singur asta. Dumnezeu să vă aibă în pază, domnule!

Când Kreizler s-a îndreptat spre ușă cu pași mari, Fuller a deschis-o iute. Am aruncat o ultimă privire spre Wolff înainte să îl urmez pe Laszlo afară: expresia bărbatului se schimbase brusc, de la indignare la o spaimă adâncă, dar era prea slăbit ca să mai îndruge și altceva în afara unor proteste jalnice cu privire la lipsa lui de sănătate psihică, și a căzut la loc pe pat.

Eu și Kreizler am pornit înapoi pe coridorul principal al pavilionului, în vreme ce Fuller a încuiat din nou celula lui Wolff. Rugămințile tăcute ale celorlalți pacienți au început din nou, dar am trecut rapid de ei. Imediat ce am ieșit în vestibul, urletele și strigătele au crescut iarăși în volum.

— Cred că îl putem elimina de pe listă, Moore, a zis Laszlo, încet și epuizat, trăgându-și o pereche de mănuși, pe care i le

întinsese Cyrus. Oricât de drogat ar fi, Wolff și-a dat arama pe față – violent, desigur, și plin de resentimente față de copii. Bețiv, de asemenea. Dar nu e nebun și nici nu consider că are vreo legătură cu afacerea noastră.

— Ah! am exclamat, profitând de ocazie. Că tot ai adus vorba...

— Bineînțeles că *vor* dori să-l creadă nebun, a continuat Laszlo, fără să mă audă. Doctorii de aici, ziarele, judecătorii, vor dori să creadă că numai un nebun ar împușca în cap o fetiță de cinci ani. Apar anumite... *dificultăți* dacă suntem siliți să acceptăm că societatea noastră poate produce oameni întregi la cap care să comită asemenea fapte.

A oftat scurt și a luat umbrela de la Cyrus.

— Da, va fi un proces de o zi sau două, cred…

Am ieșit din pavilion, mi-am căutat refugiu sub umbrela lui Kreizler și ne-am urcat în trăsurica acoperită. Știam ce va urma: un monolog care reprezenta un fel de catharsis pentru prietenul meu, o reafirmare a unora dintre principiile sale profesionale de bază, menite să ușureze responsabilitatea enormă ce vine din ajutorul oferit pentru a trimite un om la moarte. Laszlo se opunea ferm executării criminalilor, chiar și în cazul unora dintre cei mai răi, cum era Wolff. Însă nu permitea acestei opoziții personale să-i afecteze judecata sau definiția adevăratei nebunii, care era, prin comparație cu cea a majorității colegilor săi, relativ limitată. După ce Cyrus s-a cocoțat pe locul său și trăsurica s-a îndepărtat de Bellevue, diatriba lui Kreizler a început să abordeze subiecte despre care îl mai auzisem discutând de nenumărate ori: o definiție mai largă a nebuniei ar face societatea să se simtă mai bine, dar nu ar ajuta cu nimic știința psihicului și ar reduce șansele ca persoanele cu probleme mintale reale să primească îngrijire corectă și tratament potrivit. A fost un discurs foarte intens – Kreizler părea că încearcă să alunge imaginea lui Wolff în scaunul electric – și, pe măsură ce s-a desfășurat, mi-am dat seama că nu exista nicio speranță să obțin alte informații cu privire la ce naiba se întâmpla și de ce naiba fusesem chemat.

Privind oarecum frustrat la clădirile de pe drum, mi-am lăsat ochii să se odihnească pe spatele lui Cyrus, gândindu-mă o vreme că, întrucât el era nevoit să asculte asemenea lucruri mai des decât oricine altcineva, m-aș putea bucura de puțină compasiune din partea lui. Ar fi trebuit să știu mai bine cum stătea treaba. La fel ca Stevie Taggert, Cyrus avusese o viață dificilă înainte să lucreze pentru Laszlo, și acum îi era foarte devotat prietenului meu. În copilărie, Cyrus își văzuse părinții sfâșiați în bucăți în timpul revoltei civile din 1863, când hoardele furioase de bărbați și de femei, mulți dintre ei abia sosiți ca emigranți, își exprimaseră refuzul de a lupta pentru cauzele Uniunii și pentru emanciparea sclavilor, capturând toate persoanele de culoare pe care le găsiseră – inclusiv copii mici –, dezmembrându-le, arzându-le de vii sau acoperindu-le cu smoală. Nu rataseră niciuna dintre torturile medievale pe care mințile lor învechite le putuseră născoci. După moartea părinților, Cyrus, care avea talent muzical și o voce de bas-bariton excepțională, fusese primit de unchiul lui, care era proxenet, și pregătit să devină „profesor", adică interpret la pian, într-un bordel care oferea negrese tinere bărbaților albi înstăriți. Dar coșmarul din tinerețe îl făcea să ezite când trebuia să tolereze abuzul unor clienți ai casei. Într-o noapte a anului 1887, se luase de un polițist beat, care a început să se plângă de loviturile brutale date cu dosul palmei, și de zeflemelele primite din partea „nenorocitului de negru". Cyrus se dusese calm la bucătărie, luase un cuțit de măcelar și îl trimisese pe polițist în Valhalla special rezervată membrilor căzuți la datorie ai poliției New Yorkului.

Încă o dată, Kreizler a intrat în peisaj. Expunând o teorie pe care el o numea „asociere explozivă", îi dezvăluise judecătorului în cauză geneza acțiunilor lui Cyrus: în timpul celor câtorva minute ale crimei, spusese Laszlo, Cyrus se întorsese în mintea sa în noaptea morții părinților lui și toată mânia acumulată de la momentul incidentului ieșise la suprafață cu o forță nestăpânită și se îndreptase spre polițistul ce aruncase vorbe jignitoare. Cyrus nu era nebun, declamase Kreizler; el răspunsese situației în singurul

fel posibil pentru un bărbat cu un asemenea trecut. Judecătorul rămăsese impresionat de argumentele lui, dar, din cauza opiniei publice, nu avea cum să-l elibereze pe Cyrus. Se sugerase internarea în Azilul pentru Nebuni din New York, de pe Blackwells Island, însă Kreizler specificase că angajarea la institutul lui ar fi o metodă de reabilitare mult mai eficientă. Judecătorul, nerăbdător să scape de caz, fusese de acord. Afacerea nu diminuase deloc reputația publică și profesională a lui Kreizler, rămânând același rebel în ochii lumii, și cu siguranță nu îl făcuse pe vizitatorul obișnuit al casei lui Laszlo să-și dorească să rămână singur în bucătărie alături de Cyrus. Totuși, îi adusese loialitatea de nezdruncinat a bărbatului.

Ploaia torențială părea că nu se va mai opri în timpul călătoriei noastre pe Bowery, singura stradă principală din New York, din cunoștințele mele, care nu avea o biserică. Am trecut pe lângă taverne, cârciumi și hoteluri ieftine, iar, după ce am traversat piața Cooper, am observat un semn electric mare și ferestrele cu obloane de la Paresis Hall al lui Biff Ellison, unde Giorgio Santorelli își desfășurase activitățile sale jalnice. Ne-am continuat drumul printre clădiri de apartamente pustii, prin forfota de pe trotuare care era ușor domolită de ploaie. Abia când am cotit pe Bleecker Street, apropiindu-ne de sediul central al poliției, l-am auzit pe Kreizler rostind neutru:

— Ai văzut cadavrul?

— Dacă l-am văzut? am spus oarecum deranjat, deși m-am simțit ușurat că, în sfârșit, discutam subiectul. Încă îl văd dacă închid ochii mai mult de un minut. În ce scop ai trezit toată casa și m-ai silit să mă duc acolo? Oricum nu pot să scriu despre așa ceva, știi asta. Doar ai agitat-o pe bunică-mea și nu e deloc o mare realizare.

— Îmi pare rău, John. Dar trebuia să vezi cu ce-avem de-a face.

— Dar *eu* nu am de-a face cu nimic! am protestat din nou. Sunt doar un reporter, îți amintești, da? Un reporter cu o poveste oribilă pe care nu poate s-o prezinte.

— Te subestimezi, Moore, a zis Kreizler. Ești o adevărată enciclopedie de informații privilegiate, chiar dacă nu-ți dai seama.

Am ridicat tonul.

— Laszlo, ce *naiba*...

Din nou am fost întrerupt. Când am cotit pe Mulberry Street, am auzit strigăte și am ridicat privirea. Link Steffens și Jake Riis alergau spre trăsură.

CAPITOLUL 5

„Cu cât ești mai aproape de biserică, cu atât ești mai aproape de Dumnezeu" a stat la baza deciziei istețe a unui gangster de a-și desfășura activitățile criminale la câteva străzi de sediul central al poliției. Afirmația i-ar fi putut aparține oricăruia dintre zecile de personaje similare, căci capătul nordic al Mulberry Street, la Bleecker (sediul central se găsea la numărul 300), marca inima unei jungle de clădiri mizere, bordeluri, taverne, spelunci și cazinouri. Fetele care umpleau o casă rău famată de pe Bleecker Street, chiar față-n față cu numărul 300 de pe Mulberry, se adunau grămadă în timpul puținelor lor ore neproductive la ferestrele cu obloane verzi ale clădirii și priveau tot ce se petrecea în sediul central prin binocluri de operă, pentru ca mai apoi să comenteze ori de câte ori apărea vreun polițist. Pesemne că totul ar trebui descris ca un circ, și încă unul brutal, de pe vremea romanilor, fiindcă, de mai multe ori pe zi, victime însângerate ale unor crime sau răufăcători răniți erau târâți într-un fel de construcție ciudată, fără nicio formă, care alcătuia creierul forțelor de ordine din New York, lăsând o urmă sinistră pe caldarâm, ce amintea de natura fatală a treburilor ce aveau loc în clădire.

Vizavi, la numărul 303, se găsea și sediul central neoficial al reporterilor: o verandă simplă, unde eu și colegii mei ne petreceam cea mai mare parte din timp, așteptând vești despre câte o poveste sau alta. Așadar, nu m-a mirat să văd că Riis și Steffens îmi așteptau sosirea. Agitația lui Riis și zâmbetul vesel de pe chipul lui Steffens indicau că se întâmplă ceva extraordinar.

— Măi să fie! a spus Steffens, ridicându-și umbrela când a sărit pe treapta trăsurii lui Kreizler. Musafirii misterioși sosesc împreună. Bună dimineața, domnule doctor Kreizler, ce plăcere să vă văd!

— Steffens, a răspuns Kreizler dând din cap, deloc afabil.

Îl antipatiza profund pe Riis. Munca revoluționară a danezului pentru dezvăluirea relelor vieții din locuințele ieftine – mai ales prin intermediul colecției sale de eseuri și fotografii numite *Cum trăiește cealaltă jumătate* – nu schimba faptul că era un moralist strident și oarecum un bigot în opinia lui Kreizler. Iar eu trebuia să recunosc că îi înțelegeam adesea punctul de vedere.

— Moore, a continuat Riis, Roosevelt tocmai ne-a dat afară din biroul lui, spunând că vă așteaptă pe voi doi pentru o consultație importantă. Cred că se joacă un joc foarte ciudat aici.

— Nu-l asculta, a rostit Steffens, izbucnind în râs. Are mândria lezată. Se pare că a mai avut loc o crimă care, potrivit credințelor personale ale amicului nostru Riis, nu va ajunge niciodată în paginile ziarului *Evening Sun.* Mi-e teamă că l-am necăjit fără nicio rușine.

— Steffens, pentru Dumnezeu, dacă o mai ții așa...

Riis a ridicat un pumn scandinav cât se poate de sănătos în direcția lui Steffens, continuând să gâfâie și să se agite de colo până colo, în încercarea de a ține pasul cu trăsura care încă se mișca. Când Cyrus a tras de hățuri ca să oprească în fața sediului central, Steffens a sărit pe caldarâm.

— Haide, Jake, fără amenințări! a zis el pe un ton vesel, sincer. Doar ne amuzăm.

— Despre ce naiba vorbiți voi doi? am întrebat când Kreizler, străduindu-se să ignore scena, s-a dat jos din trăsură.

— Nu face pe prostul, a răspuns Steffens. Ai văzut cadavrul. La fel și doctorul Kreizler. Atâta lucru știm și noi. Dar, din păcate, pentru că Jake preferă să nege realitatea băieților care se prostituează și a caselor în care lucrează, nu poate să scrie despre asta.

Riis a pufnit din nou, devenind tot mai roșu la față.

— Steffens, ai să vezi tu...

— Și, fiindcă știm că editorii *tăi* nu vor tipări asemenea chestii dubioase, John, a continuat Steffens, mi-e teamă că nu ne rămâne

decât *Post*... Dumneavoastră ce părere aveți, domnule doctor Kreizler? Sunteți amabil să oferiți detalii singurului ziar din oraș care va tipări povestea?

Kreizler a schițat un surâs, nici amabil, nici amuzat, dar cumva ușor disprețuitor.

— Singurul, Steffens? Atunci cum rămâne cu *World* sau cu *Journal*?

— Ah, ar fi trebuit să fiu mai precis. Singurul ziar *respectabil* din oraș care o va tipări.

Kreizler a măsurat trupul zvelt al lui Steffens din cap până-n picioare.

— Respectabil, a repetat el dând din cap și pornind să urce scările.

— Spuneți ce vreți, domnule doctor, a strigat Steffens după el, încă zâmbind, dar veți avea o prezentare mai corectă din partea noastră decât a celor de la Hearst sau Pulitzer!

Kreizler s-a făcut că nu aude comentariul.

— Am înțeles că l-ați examinat pe criminal azi-dimineață, a insistat Steffens. Nu vreți măcar să vorbiți cu noi despre asta?

Oprindu-se la ușă, Kreizler s-a întors.

— Omul pe care l-am examinat este într-adevăr un criminal. Dar nu are nimic de-a face cu băiatul Santorelli.

— Serios? Atunci l-ați putea informa și pe sergentul Connor în privința asta. Toată dimineața ne-a îndrugat că Wolff și-a pierdut mințile când a împușcat-o pe fetiță și, însetat de sânge, a ieșit în oraș să-și găsească altă victimă.

— Poftim?

Pe chipul lui Kreizler a apărut o îngrijorare sinceră.

— Nu, nu, nu trebuia să... e absolut crucial să nu facă așa ceva.

Laszlo s-a năpustit înăuntru exact când Steffens a încercat pentru ultima oară să-l determine să vorbească. Fiindcă sursa principală dispăruse, colegul meu de la *Evening Post* și-a pus mâna liberă în șold și zâmbetul i-a devenit ceva mai șters.

— Știi, John... Atitudinea lui nu-i aduce prea mulți admiratori.

— Nici nu urmărește așa ceva, am zis, urcând scările.

Steffens m-a apucat de braț.

— Chiar nu ne poți spune nimic, John? Nu e ca și cum Roosevelt ne-ar ține pe mine și pe Jake departe de afacerile poliției. La naiba, suntem mai mult decât simpli membri ai Consiliului Comisarilor, precum proștii ăia care stau alături de el.

Avea dreptate: adesea, Roosevelt se consultase cu Riis și cu Steffens în legătură cu chestiuni ale poliției. Totuși, n-am putut decât să ridic din umeri.

— Dacă aș ști ceva, ți-aș spune, Link. Dar și pe mine m-au ținut în întuneric până acum.

— Dar cadavrul, Moore, a intervenit Riis. Am auzit niște zvonuri oribile... sigur sunt false.

Gândindu-mă pentru o clipă la trupul de pe ancora podului, am oftat.

— Oricât de oribile ar fi zvonurile, băieți, nici măcar nu se compară cu realitatea.

Cu asta, m-am răsucit pe călcâie și am urcat treptele cu pași mari.

Până să intru, Riis și Steffens începuseră deja să se contrazică. Steffens își ataca prietenul cu replici sarcastice, iar Riis, furios, încerca să-i închidă gura. Dar Link avea dreptate, chiar dacă se exprima ușor răutăcios: încăpățânarea lui Riis de a nega prostituția homosexuală însemna că un alt mare ziar al orașului nu va accepta niciodată toate detaliile unei crime brutale. Și cât de mult ar fi contat ca articolul să vină din partea lui Riis și nu a lui Steffens! Căci, deși mare parte din munca importantă a lui Link ca susținător al mișcării progresive putea influența viitorul, Riis reprezenta o voce autoritară bine stabilită, un bărbat ale cărui declamații impetuoase cauzaseră năruirea lui Mulberry Bend (inima celei mai faimoase mahalale din New York, Five Points), împreună cu distrugerea multor localuri pestilențiale. Totuși, Jake nu se putea convinge pe sine însuși să accepte realitatea crimei Santorelli. În ciuda ororilor la care fusese martor, nu reușea să înțeleagă împrejurările unei asemenea crime. Când am intrat

pe ușile mari și verzi ale sediului central, m-am întrebat, așa cum o făcusem de o mie de ori în timpul ședințelor de redacție de la *Times*, cât timp membrii presei – ca să nu mai pomenesc de politicieni și de marele public – se vor mai mulțumi să-și închipuie că ignorarea deliberată a răului înseamnă absența lui.

Înăuntru, l-am găsit pe Kreizler stând lângă liftul ca o cușcă, discutând aprins cu Connor, detectivul care venise la scena crimei în noaptea anterioară. Am dat să mă apropii de ei, dar am fost apucat de braț și condus spre scară de o prezență mai mult decât încântătoare din cadrul sediului central: Sara Howard, o veche prietenă de-a mea.

— Nu te băga, John, mi-a zis ea pe tonul de înțelepciune adâncă cu care își marca adesea afirmațiile. Connor își ia o săpunească zdravănă din partea prietenului tău, binemeritată de altfel. În plus, președintele te așteaptă sus, *sans* doctorul Kreizler.

— Sara! am exclamat fericit. Mă bucur să te văd! Am petrecut noaptea și dimineața împreună cu maniacii. Chiar am nevoie să aud o voce sănătoasă.

Gustul Sarei în privința îmbrăcămintei înclina spre croielile simple, în nuanțe de verde, ce se potriveau cu ochii ei. Ținuta de azi, cu o turnură abia vizibilă și o fustă-clopot clasică, îi scotea în evidență trupul înalt și atletic. Nu avea deloc trăsături care să impresioneze, ba chiar dimpotrivă. Însă jocul ochilor și al gurii, care săreau de la tristețe la ironii, încânta pe oricine. Pe la începutul anilor 1870, când eram adolescent, familia ei se mutase într-o casă de lângă a noastră, în parcul Gramercy, așa că am urmărit-o pe parcursul copilăriei ei cum transforma cartierul liniștit în camera ei de joacă. Timpul nu o schimbase mult, doar că acum devenise mai gânditoare (și, uneori, mai posomorâtă), în ciuda entuziasmului ei molipsitor. După ruperea logodnei mele cu Julia Pratt, într-o noapte, m-am îmbătat ceva mai tare și am decis că toate femeile considerate de societate niște frumuseți sunt, de fapt, demoni. Atunci i-am cerut Sarei să se mărite cu mine. Drept răspuns, m-a luat cu ea într-o birjă până la fluviul Hudson și m-a aruncat în el.

— Nu vei găsi prea multe voci sănătoase azi, în clădire, a zis Sara în timp ce urcam scările. Teddy, adică președintele… Ce ciudat să-i spunem așa, nu, John?

Într-adevăr, ciudat. Dar când Roosevelt se afla la sediul central, care era condus de un consiliu de patru comisari, cu el în frunte, se deosebea de ceilalți trei prin titlul de „președinte". Foarte puțini dintre noi au ghicit la vremea respectivă că va răspunde la o titulatură identică în viitorul nu tocmai îndepărtat.

— Ei bine, a făcut unul dintre tam-tamurile lui specifice în privința cazului Santorelli. Tot felul de oameni au intrat și au ieșit...

Chiar atunci, vocea lui Theodore a răsunat cu putere de pe coridorul de la etajul al doilea.

— Și nu te chinui să-ți implici prietenii tăi de la Tammany în chestia asta, Kelly! Tammany e o creație monstruoasă a democraților, iar aceasta e o reformă a administrației republicane! Nu ți-ai câștigat niciodată vreo favoare cu atitudinea ta de taur. Îți recomand să cooperezi!

S-au auzit câteva chicoteli de sub scară drept răspuns, glasuri care se îndreptau spre noi acum. În câteva secunde, eu și Sara ne-am pomenit față în față cu silueta enormă, sclivisită și înecată în apă de colonie a lui Biff Ellison, precum și cu supraveghetorul lui mai mic, îmbrăcat cu ceva mai mult gust și care nu duhnea în asemenea hal, Paul Kelly.

Zilele în care lumea interlopă din Lower Manhattan se împărțea în zeci de organizații criminale ce stăpâneau străzile au ajuns la final în 1896, când afacerile au fost preluate și consolidate de grupuri mai largi, la fel de periculoase, dar cu o abordare mai apropiată oamenilor de afaceri. Grupul Eastman, în frunte cu Monk Eastman, șeful lor pitoresc, controla teritoriul estic din Bowery, între Fourteenth Street și Chatham Square. La vest, Hudson Dusters, îndrăgiți de mulți intelectuali și artiști ai New Yorkului (în mare parte fiindcă toți împărtășeau un apetit fără limite pentru cocaină), conduceau afacerile la sud de Thirteenth Street și din vestul Broadway-ului. Zona de dincolo de Fourteenth Street, în

partea aceea de oraș, aparținea hoților lui Mallet Murphy, un grup de creaturi irlandeze ce locuiau în subsoluri și a căror evoluție l-ar fi pus în dificultate până și pe domnul Darwin. Între aceste trei armate virtuale, în inima uraganului criminal și la doar câteva străzi de sediul central al poliției, se aflau Paul Kelly și ai lui Five Pointers, care stăpâneau incontestabil spațiul dintre Broadway și Bowery și de la Fourteenth Street până la primărie.

Banda lui Kelly își primise numele de la cel mai dur cartier, în încercarea de a inspira frică, deși, în realitate, erau mai puțin anarhici în treburile lor decât găștile clasice din Five Points aparținând generațiilor anterioare (Whyos, Huliganii, Iepurii Morți și restul), ale căror rămășițe încă mai bântuiau prin vechiul cartier ca niște fantome violente, deloc prietenoase. Kelly însuși a meditat la schimbarea de stil: talentul său pentru afaceri era dublat de un discurs și maniere șlefuite. Poseda și cunoștințe temeinice despre artă și politică, gustul lui în privința celei dintâi mergând spre modernism, iar în privința celei de-a doua, spre socialism. Dar Kelly își cunoștea și clienții. *Plină de gust* nu era tocmai expresia potrivită pentru a descrie cârciuma New Brighton, sediul central al celor numiți Five Pointers, de pe Great Jones Street. Dominat de o namilă de om, pe nume Halește-i-pe-toți Jack McManus, New Brighton alcătuia o adunătură țipătoare de oglinzi, candelabre de cristal, grilaje de alamă și „dansatoare" sumar îmbrăcate. Un palat scânteietor fără egal chiar și în Tenderloin, care, înainte de ridicarea lui Kelly, constituise centrul indiscutabil al opulenței ilegale.

James T. „Biff" Ellison, pe de altă parte, reprezenta soiul mai tradițional de bandit al New Yorkului. Își începuse cariera aruncând scandalagii afară dintr-o cârciumă deloc respectabilă și își câștigase notorietatea lovind și călcând în picioare un polițist pe care aproape îl omorâse. Cu toate că aspira să aibă lustrul șefului său, în cazul lui Ellison – ignorant, depravat sexual și îmbibat cu droguri – încercarea devenea grotesc de ostentativă. Kelly avea locotenenți criminali ale căror fapte erau infame și chiar nebunești, dar nimeni, cu excepția lui Ellison, nu ar fi îndrăznit să

deschidă Paresis Hall, unul dintre cele trei sau patru localuri din New York care se ocupau deschis – ce exuberanță! – de acel segment al societății a cărei existență Jake Riis o nega atât de aprig.

— Ei bine, acum, a rostit amabil Kelly, al cărui ac de la cravată a strălucit când s-a apropiat, iată-l și pe domnul Moore de la *Times*, împreună cu una dintre noile doamne încântătoare din cadrul poliției.

Kelly i-a luat mâna Sarei, și-a aplecat capul cu trăsături dăltuite irlandeze și a sărutat-o.

— Fără îndoială e o adevărată bucurie să fii chemat la sediul central zilele astea.

Zâmbetul său, în timp ce o privea pe Sara, era exersat și încrezător. Și nimic nu schimba faptul că aerul de pe scară devenise dintr-odată sufocant de amenințător.

— Domnule Kelly, a răspuns Sara cu o încuviințare curajoasă, deși i-am observat starea de neliniște. Ce păcat că farmecul dumneavoastră nu este egalat de compania pe care ați ales s-o păstrați.

Kelly a râs, dar Ellison, pe care eu și Sara îl dominam cu înălțimea noastră, s-a îndreptat de spate, cu fața pătată de roșeață și cu o privire tot mai întunecată de copoi.

— Cel mai bine ar fi să vă țineți fleanca, domnișorică... De la sediul central până în parcul Gramercy e cale lungă. O grămadă de lucruri neplăcute i se pot întâmpla unei fete singure.

— Chiar ești un iepure, nu, Ellison? am zis, deși bărbatul m-ar fi putut rupe în două cât ai clipi. Ce s-a întâmplat? Nu mai ai băieței pe care să-i chinui și ți s-a pus pata pe femei acum?

Ellison s-a înroșit până în vârful urechilor.

— Băi, rahat și conțopist nenorocit ce ești... Da, Gloria mi-a făcut numai belele, nenumărate, dar nu i-am venit eu de hac, și îi iau gâtul oricărui bărbat care spune că eu...

— Haide, Biff, haide.

Kelly a vorbit pe un ton plăcut, dar nimeni nu a ratat înțelesul cuvintelor sale: termină!

— Nu e cazul să discutăm așa ceva aici.

Apoi s-a întors spre mine:

— Biff n-a avut nimic de-a face cu moartea băiatului, Moore. Și nici eu nu vreau să-mi văd numele asociat cu ea.

— Ce moment ți-ai ales să te gândești la asta, Kelly, am răspuns. Am văzut trupul... Demn de Biff, într-adevăr.

De fapt, nici măcar Ellison nu făcuse ceva atât de terifiant vreodată, dar nu avea niciun motiv să recunoască de față cu noi.

— Era doar un băiat.

Kelly a chicotit și a mai coborât câteva trepte.

— Da, un băiat care juca un joc periculos. Haide, Moore, băieții ca el mor în fiecare zi, în orașul ăsta... De unde și până unde un asemenea interes? Avea vreo rudă secretă pe undeva? E copilul din flori al vreunui Morgan sau Frick?

— Credeți că e singurul motiv pentru care cazul e investigat? a întrebat Sara, oarecum jignită.

Nu lucra de mult timp la sediul central.

— Draga mea fată, a răspuns Kelly, atât eu, cât și domnul Moore *știm* că acesta e singurul motiv. Dar faceți cum vă taie capul. Roosevelt e susținătorul păsărilor de noapte.

Kelly a continuat să coboare scara și Ellison m-a împins într-o parte ca să-l urmeze. S-au oprit puțin mai jos și Kelly s-a întors, vorbind pentru prima dată pe tonul care îi trăda ocupația.

— Însă te avertizez, Moore... *Nu* vreau să-mi văd numele amestecat în rahatul ăsta.

— Nu te îngrijora. Editorii mei nu vor publica niciodată povestea.

El a zâmbit din nou.

— Foarte înțelept din partea lor. Se întâmplă lucruri mărețe în lume, Moore... De ce să ne pierdem vremea cu fleacuri?

Cei doi au dispărut, iar eu și Sara ne-am venit în fire. O fi fost el Kelly un soi nou de gangster, dar tot gangster rămânea, iar întâlnirea cu el ne tulburase în mod deosebit.

— Știi că prietena mea, Emily Cort, a zis Sara gânditoare când am început să urcăm scările din nou, s-a dus în mahalale, într-o noapte, special ca să îl cunoască pe Paul Kelly, și că l-a considerat un bărbat foarte distractiv? Pe de altă parte, Emily a fost dintotdeauna o nebunatică fără nimic în cap.

Sara m-a apucat de braț.

— Apropo, John, de ce Dumnezeului i-ai spus domnului Ellison că e iepure? Seamănă mai degrabă cu o maimuță.

— În limba vorbită de el, un iepure înseamnă un client dificil.

— Ah, îmi voi nota ca să nu uit. Vreau ca informațiile mele despre tagma criminalilor să fie cât mai corecte și mai detaliate.

N-am putut decât să râd.

— Sara, cu atâtea profesii deschise femeilor în prezent, de ce insiști asupra acesteia? La cât ești de deșteaptă, ai putea lucra în domeniul științei, ai putea fi chiar doctor...

— La fel și tu, John, a răspuns ea aspru. Numai că, după cum se întâmplă, nu vrei. Și, accidental, nici eu. La drept vorbind, uneori ești cel mai mare idiot. Știi foarte bine ce-mi doresc.

Așa cum știa orice alt prieten al Sarei: să fie prima polițistă a orașului.

— Te apropii de țelul tău, Sara? Ești doar o secretară, în definitiv.

Mi-a aruncat un zâmbet înțelept, cu aceeași notă înțepată de mai devreme.

— Da, John, dar mă aflu în clădire, nu? Acum zece ani, *acest* lucru ar fi fost imposibil.

Am încuviințat și am dat din umeri, conștient că n-avea sens să mă cert cu ea, după care am cercetat coridorul de la etajul al doilea, în încercarea de a da peste un chip familiar. Însă detectivii și ofițerii care ieșeau și intrau în diverse camere s-au dovedit a fi niște necunoscuți pentru mine.

— Fir-ar a naibii de treabă, am rostit încet, nu recunosc pe *nimeni* aici sus, astăzi.

— Da, e tot mai rău. Am pierdut vreo 12 luna trecută. Toți preferă mai degrabă să-și dea demisia sau să se retragă decât să fie investigați.

— Dar Theodore nu poate înlocui întreaga forță de ordine cu niște *googoos*[1].

Acesta era termenul colocvial pentru ofițerii noi.

---

[1] Prescurtare pentru *good government guys* („băieții buni de la guvernare"), termen folosit cu o ușoară notă peiorativă.

— Așa zice toată lumea. Dar dacă va fi silit să aleagă între corupție și lipsă de experiență, știi în ce parte se va înclina balanța.

Sara m-a împins cu putere din spate.

— Ah, nu mai pierde vremea, John, Roosevelt vrea să te duci la el imediat.

Ne-am strecurat printre polițiștii în uniformă și printre ofițerii îmbrăcați în civil până am ajuns la capătul coridorului.

— Mai târziu, a adăugat Sara, trebuie să-mi explici de ce cazuri ca acestea nu sunt investigate de obicei.

Apoi, emoționată, a ciocănit la ușa biroului lui Theodore și a continuat să mă împingă până când am intrat complet în încăpere.

— A sosit domnul Moore, domnule comisar, a anunțat ea, închizând ușa și lăsându-mă înăuntru.

Fiind un cititor și un scriitor de cursă lungă, Theodore avea o slăbiciune pentru mesele de scris masive, iar biroul lui de la sediul central era dominat de una. Câteva scaune stăteau înghesuite în jurul ei. Pe polița albă a șemineului se zărea un ceas înalt, iar pe o măsuță laterală trona un telefon de alamă strălucitor. În rest, singurele lucruri din încăpere erau stivele de cărți și de documente, unele odihnindu-se direct pe podea și ridicându-se cam până la tavan. Jaluzelele de la ferestre, ce dădeau spre Mulberry Street, erau trase pe jumătate, iar Theodore stătea în dreptul uneia, îmbrăcat într-un costum cenușiu foarte conservator pentru o zi de afaceri.

— Ah, John, excelent! a exclamat el, ocolind masa și scuturându-mi mâna. Kreizler e jos?

— Da. Ai vrut să mă vezi singur?

Theodore a început să umble încoace și încolo cu pași mari, afișând un amestec de așteptare concentrată, dar și plină de nerăbdare.

— În ce stare de spirit e? Cum crezi că va răspunde? E un bărbat atât de impetuos! Vreau să mă asigur că îl abordez cum trebuie.

Am dat din umeri.

— Se simte bine, presupun. Am fost la Bellevue să-l vedem pe Wolff, cel care a împușcat fetița, și a fost turbat după aceea. Dar s-a domolit pe drum, cel puțin așa mi s-a părut. Totuși, Roosevelt, fiindcă n-am nici cea mai vagă idee ce anume vrei de la el...

Chiar atunci s-a auzit o nouă ciocănitură ușoară în ușă și a reapărut Sara. Kreizler venea în urma ei. Se vedea limpede că pălăvrăgeau și, după ce conversația lor s-a stins când au intrat în încăpere, am observat că Laszlo o studia intens. La momentul respectiv, nu mi s-a părut nimic remarcabil. Așa reacționau majoritatea oamenilor care descopereau că o femeie e angajată la sediul central.

Theodore s-a băgat între ei imediat.

— Kreizler! a exclamat el zgomotos. Încântat să te văd din nou, doctore!

— Roosevelt, a răspuns Kreizler cu un zâmbet realmente sincer. A trecut mult timp.

— Prea mult, prea mult! Să ne așezăm și să discutăm sau să cer să mi se elibereze biroul ca să ne putem bucura de revanșă?

Era o referință la prima lor întâlnire de la Harvard, care inclusese și un meci de box. Cât ne-am așezat și am râs, cu gheața spartă deja, gândurile mi s-au îndreptat spre acele zile.

Deși îl cunoscusem pe Theodore cu mulți ani înainte de sosirea lui la Harvard ca proaspăt student în 1876, nu fuseserăm niciodată apropiați. Pe lângă sănătatea lui delicată, se dovedise un băiat silitor și, în general, foarte politicos, în timp ce eu și fratele meu mai mic ne petrecuserăm adolescența asigurându-ne că anarhia domina cât de mult posibil pe străzile cartierului nostru din parcul Gramercy. „Lideri în ring" era porecla dată mie și fratelui meu de părinții prietenilor noștri și se vorbea adesea despre ghinionul nemaipomenit al unei familii de a fi blagoslovită cu două oi negre. În realitate, nu era nimic foarte diabolic sau malițios în ceea ce făceam. Problema venea mai degrabă din faptul că aleseserăm să ne înhăităm cu o gașcă mică de băieți care trăiau prin fundăturile și gangurile sectorului Gas House, la est de noi. Aceștia nu erau considerați niște parteneri de joacă acceptabili în micul nostru colț cumpătat al societății Knickerbocker[1], unde clasa socială conta enorm și niciun adult nu se simțea pregătit să tolereze copii care gândesc și singuri. Câțiva ani mai

[1] Denumire pentru locuitorii Manhattanului înainte de 1898.

târziu, școala preparatoare nu a reușit deloc să-mi descurajeze înclinațiile. Într-adevăr, alarma generală stârnită de comportamentul meu a crescut atât de mult până la vârsta de 17 ani, încât cererea mea de a intra la Harvard aproape că a fost respinsă, o soartă pe care aș fi acceptat-o bucuros. Însă buzunarele adânci ale tatălui meu au înclinat din nou balanța în presupusa mea favoare și am plecat spre sătucul numit Cambridge, unde un an sau doi de facultate nu au făcut nimic să mă determine să primesc cu brațele deschise un tânăr studios precum Theodore, atunci când a sosit.

Însă în toamna lui 1877, când eu eram în ultimul an de studiu și Theodore, în cel de-al doilea, totul a început să se schimbe. Chinuit de povara unei relații amoroase dificile și a unui tată grav bolnav, Theodore s-a transformat treptat, dintr-un tânăr limitat într-un bărbat mai extrovertit și cu o minte mai deschisă. Nu a ajuns niciodată ceea ce noi numim un om de lume, desigur, dar am reușit totuși să ne descoperim reciproc dimensiuni filosofice care ne-au permis să petrecem multe nopți frumoase bând și discutând. Curând, organizam deja expediții în mijlocul societății bostoniene, de mare sau mică anvergură. Și, astfel, o prietenie solidă a început să înflorească.

Între timp, un alt prieten din copilărie, Laszlo Kreizler, care finalizase nu de mult un șir rapid de studii la Colegiul Medical Columbia, renunțase la slujba sa ca asistent junior la Azilul pentru Nebuni din Blackwells Island, atras fiind de un curs în psihologie oferit la Harvard de doctorul William James. Acest profesor sociabil, cu figură de terier, care avea să-și găsească faima ca filosof, pusese recent bazele primului laborator psihologic din America în câteva încăperi mici din Lawrence Hall. El preda și anatomie comparativă studenților din primii ani. În toamna lui 1877, auzind că James e un profesor amuzant care arăta compasiune când venea vorba de note, m-am înscris la cursul lui. În prima zi, m-am trezit stând alături de Theodore, care își exprima astfel interesul pentru toate lucrurile sălbatice ce îl consumau încă din adolescență. Deși Roosevelt se lansa adesea în discuții aprinse cu

James despre aspecte nesemnificative ale comportamentului animalelor, la fel ca noi ceilalți, s-a lăsat fermecat de profesorul încă tânăr, care avea obiceiul de a sta întins pe podea când studenții păreau lipsiți de entuziasm, declarând că actul predării la catedră e, de fapt, „un proces ce implică reciprocitate".

Relația lui Kreizler cu James era mult mai complexă. Deși Laszlo respecta din tot sufletul munca lui James și căpătase pentru el o afecțiune uriașă (era imposibil altfel), nu reușea totuși să accepte faimoasele teorii ale lui James în privința liberului-arbitru, care constituiau miezul filosofiei profesorului. James fusese un băiat trist, bolnăvicios, iar în tinerețe luase în calcul de nenumărate ori ideea sinuciderii. Trecuse peste această pornire după ce citise lucrările filosofului francez Renouvier, care susținea că un om poate, prin forța voinței, să depășească toate suferințele psihice (precum și multe dintre cele fizice). „Primul meu act de liber-arbitru va fi să cred în liberul-arbitru!" fusese strigătul de luptă timpuriu al lui James, o atitudine care a continuat să-i domine gândirea în 1877. O asemenea filosofie era menită să intre în coliziune cu credința tot mai puternică a lui Kreizler în ceea ce el numea „context": teoria că acțiunile oricărei persoane sunt, într-o măsură decisivă, influențate de experiențele timpurii și că niciun comportament nu poate fi analizat sau cunoscut fără a ști tot despre respectivele experiențe. În camerele laboratorului de la Lawrence Hall, pline de dispozitive pentru examinarea și disecția sistemelor nervoase ale animalelor, precum și a reacțiilor umane, James și Kreizler se contraziceau în privința felului în care modelele vieților umane se formează, discutând aprins despre posibilitatea ca oricare dintre noi să fie liber să hotărască ce fel de viață va duce la maturitate. Întâlnirile au devenit tot mai intense – ca să nu mai pomenesc și că erau subiect de bârfă în campus –, până când, într-un târziu, într-o noapte din al doilea semestru, au propus pentru dezbatere în aula universității următoarea întrebare: „Este liberul-arbitru un fenomen psihologic?"

Cei mai mulți dintre studenți au participat și, deși Kreizler a venit cu argumente solide, mulțimea s-a arătat mai înclinată să-i

respingă afirmațiile. În plus, James avea un simț al umorului mai dezvoltat decât al lui Kreizler la momentul respectiv și băieții de la Harvard s-au bucurat de sumedenia de glume a profesorului lor, în defavoarea lui Laszlo. Pe de altă parte, informațiile lui Laszlo despre filosofii tristeții, precum germanul Schopenhauer, dar și invocarea teoriilor evoluționiste ale lui Charles Darwin și Herbert Spencer pentru explicarea noțiunii de supraviețuire atât ca obiectiv al mentalului uman, cât și ca dezvoltare fizică, au provocat multe mormăieli dezaprobatoare din partea studenților. Mărturisesc că până și eu am fost sfâșiat între loialitatea față de un prieten ale cărui credințe mă tulburaseră mereu și entuziasmul pentru un bărbat și o filosofie care păreau să ofere promisiunea unor posibilități nelimitate nu numai pentru mine, ci și pentru viitorul oricărei ființe. Theodore – care încă nu-l cunoștea pe Kreizler și care, la fel ca James, supraviețuise multor boli severe în copilărie în virtutea a ceea ce părea a fi o voință de fier – nu se arăta deloc zguduit de asemenea slăbiciuni: el l-a ovaționat din suflet pe James și inevitabila lui victorie.

Am luat cina cu Kreizler după dezbatere într-o tavernă vizavi de Charles, frecventată de cei care mergeau la Harvard. Pe la mijlocul serii, a apărut Theodore împreună cu niște prieteni. Când m-a văzut cu Kreizler, mi-a cerut să-l prezint. A emis câteva remarci amabile, dar la obiect, despre „ghiveciul mistic specific psihicului uman" al lui Laszlo și cum totul se datora culturii sale europene, dar a mers mult prea departe când a pomenit ceva despre „sângele de țigan". Mama lui Laszlo era unguroaică și el s-a supărat foarte tare. Kreizler a cerut o înfruntare pentru a-și apăra onoarea și Theodore a acceptat încântat, sugerând un meci de box. Știam că Laszlo ar fi preferat floretele – cu mâna lui stângă avea puține șanse în ring –, dar a acceptat, păstrând și spiritul *code duello*, care îi dădea lui Theodore, ca parte ce fusese provocată, dreptul de a alege arma.

Spre cinstea lui Roosevelt, când cei doi bărbați s-au dezbrăcat până la mijloc în sala de gimnastică Hemenway (și în care

au intrat, la ora aceea târzie din noapte, cu ajutorul unui set de chei pe care le câștigasem de la un paznic în urma unui joc de poker mai devreme, în anul respectiv) și a văzut brațul lui Kreizler, s-a oferit să-l lase să aleagă altă armă în locul pumnilor. Dar Kreizler era încăpățânat și mândru. Și deși, pentru a doua oară în aceeași seară, părea predestinat înfrângerii, s-a luptat mai bine decât ne-am așteptat. Mișcările sale i-au impresionat pe toți cei prezenți și, previzibil, a câștigat admirația sinceră a lui Roosevelt. Ne-am întors apoi la tavernă și am băut până după miezul nopții. Cu toate că Theodore și Laszlo nu au devenit niciodată cei mai apropiați prieteni, între ei s-a format o legătură specială, una care i-a deschis mintea lui Roosevelt – fie și cât o crăpătură – spre teoriile și opiniile lui Kreizler.

Deschiderea lui a reprezentat în bună măsură motivul pentru care eram acum strânși în biroul lui Theodore. Cât am vorbit despre vechile zile de la Cambridge, afacerea noastră imediată a dispărut pentru o vreme. Conversația s-a îndreptat ulterior spre chestiuni din trecutul apropiat. Roosevelt a pus câteva întrebări sincere despre munca lui Kreizler cu copiii de la institut și cu criminalii nebuni, iar Laszlo a menționat că i-a urmărit cu interes cariera ca membru al corpului legislativ din Albany și ca renumit comisar al serviciilor civile din Washington. Era o discuție plăcută între prieteni vechi care aveau multe să-și povestească și, mare parte din timp, m-am mulțumit să mă relaxez și să ascult, bucurându-mă de schimbarea atmosferei, în comparație cu noaptea trecută și cu primele ore ale dimineții.

Însă, inevitabil, discuția s-a îndreptat spre crima Santorelli, și un aer întunecat, de tristețe, s-a strecurat neobosit în încăpere, risipind amintirile plăcute cu aceeași cruzime cu care un sălbatic necunoscut se descotorosise de băiat în turnul de pe pod.

CAPITOLUL 6

— Am raportul tău, Kreizler, a spus Roosevelt, ridicând documentul de pe masă. Împreună cu al medicului legist. N-o să te surprindă că nu ne-a oferit nicio informație nouă.

Kreizler a încuviințat din cap cu o familiaritate dezagreabilă.

— Orice măcelar sau vânzător de pilule poate fi numit medic legist, Roosevelt. E ceva la fel de ușor ca ocuparea postului de superintendent al unui azil.

— Întocmai. În orice caz, raportul tău pare să indice...

— Nu indică *tot* ce am descoperit, l-a întrerupt Kreizler cu grijă. Într-adevăr, nu acoperă multe dintre aspectele importante.

— Serios? a întrebat Theodore surprins, iar pince-nez-ul pe care îl purta la birou i-a căzut de pe nas. Cum adică?

— Mulți ochi văd rapoartele la sediu, domnule comisar.

Kreizler își dădea silința să fie cât mai diplomat, ceea ce, în cazul lui, reprezenta un efort real.

— Nu am vrut să-mi asum niciun risc și anumite detalii să devină... publice. Cel puțin, nu deocamdată.

Theodore s-a oprit și și-a mijit ochii gânditor.

— Ai scris, a rostit el într-un târziu, că s-au făcut unele erori teribile.

Kreizler s-a ridicat în picioare și s-a apropiat de fereastră, crăpând jaluzelele puțin.

— În primul rând, Roosevelt, trebuie să-mi promiți că persoane precum – a rostit gradul cu un dezgust palpabil – sergentul

Connor nu vor afla nimic din toate astea. Bărbatul și-a petrecut dimineața răspândind informații false în mijlocul presei – informații ce pot duce la pierderea și mai multor vieți.

Încruntătura obișnuită a lui Theodore s-a adâncit și mai mult.

— Pe toți demonii! Dacă e adevărat, doctore, omul ăsta o să vadă...

Kreizler a ridicat mâna să-l oprească.

— E suficient să-mi promiți, Roosevelt.

— Ai cuvântul meu. Dar cel puțin povestește-mi ce-a zis Connor.

— Le-a lăsat mai multor reporteri impresia, a răspuns Kreizler, călcând apăsat pe podeaua biroului, că acest bărbat, Wolff, este responsabil pentru uciderea lui Santorelli.

— Și tu crezi altfel?

— Fără discuție! Gândurile și acțiunile lui Wolff sunt pe de-a-ntregul nepremeditate și neorganizate. Deși *este* complet lipsit de moderație emoțională și violența nu-i stârnește niciun fel de aversiune.

— L-ai considera un...?

Pentru Roosevelt, limbajul de specialitate rămânea cumva nefamiliar.

— Un psihopat? a întrebat Kreizler, ridicând o sprânceană.

— Am văzut unele dintre scrierile tale recente, a continuat Theodore, părând ușor jenat. Totuși, nu pot spune că le-am înțeles pe deplin.

Kreizler a încuviințat din cap și a schițat un surâs enigmatic.

— Mă întrebi dacă Wolff e psihopat. Există în ființa lui o inferioritate psihopatică de bază, fără îndoială. Dar în privința *implicațiilor* care vin odată cu etichetarea unei persoane drept psihopată... Dacă ai citit o parte din literatura de specialitate, Roosevelt, știi că asta depinde de opiniile pe care le acceptăm.

Roosevelt a încuviințat și el din cap și și-a frecat bărbia cu palma aspră. Pe atunci nu știam, dar aveam să aflu în următoarele săptămâni că subiectul principal de dispută dintre Kreizler și mulți colegi de-ai lui – o bătălie care se ducea în principal în

paginile *American Journal of Insanity*, o revistă trimestrială publicată de organizația națională a superintendenților de aziluri – era chestiunea caracteristicilor care alcătuiau profilul unui adevărat nebun criminal. Bărbați și femei ale căror acte sălbatice trădau anumite modele de gândire morală, dar ale căror capacități intelectuale îi defineau ca sănătoși, fuseseră incluși recent în clasificarea mai largă a „personalităților psihopate" de psihologul german Emil Kraepelin. Clasificarea fusese în general acceptată de întregul domeniu profesional. Totuși, un aspect rămânea pus sub semnul întrebării: erau asemenea psihopați bolnavi mintali? Majoritatea doctorilor au răspuns afirmativ și, deși nu puteau identifica precis natura și cauzele unei astfel de boli, considerau că descoperirea lor e doar o problemă de timp. Kreizler, pe de altă parte, credea că psihopații apăreau din cauza unor împrejurări și a unor experiențe extreme din copilărie și că nu sufereau de niciun fel de patologie. Judecate în context, acțiunile unor asemenea pacienți puteau fi înțelese și chiar anticipate (spre deosebire de ale nebunilor). Acesta era și diagnosticul pe care i-l pusese și lui Henry Wolff, fără nici cel mai mic dubiu.

— Atunci îl vei declara apt să fie judecat de un tribunal? a întrebat Roosevelt.

— Da.

Chipul lui Kreizler s-a întunecat vizibil și și-a îndreptat privirea spre mâinile încrucișate.

— Și, mai important, pun rămășag pe ce vrei tu că înainte de începerea procesului vom deține dovada că nu are nicio legătură cu cazul Santorelli. O dovadă sinistră.

Mi-a venit greu să rămân tăcut.

— Dovada fiind…? am întrebat.

Kreizler și-a lăsat brațele să-i cadă pe lângă corp și s-a întors la fereastră.

— Mai multe cadavre, mă tem. Mai ales dacă se va încerca stabilirea unei legături între Wolff și Santorelli. Da.

Kreizler a vorbit pe un ton absent.

— Se va înfuria că altcineva îi fură faima în felul acesta…

— *Cine* anume?

Dar Laszlo părea că nu m-a auzit.

— Își amintește vreunul dintre voi, a continuat el pe același ton distant, un caz interesant de acum trei ani cu alți copii uciși? Roosevelt, cred că s-a întâmplat când tu te luptai din greu la Washington, așa că e posibil să nu fi auzit. Moore, pe vremea aceea, și tu duceai o bătălie zdravănă cu *The Washington Post*, care îi voia capul lui Roosevelt pe un platou.

— *Post*, am oftat eu dezgustat. Ziarul se afundase în mocirlă până la gât din cauza celor numiți ilegal în guvern...

— Da, da, a intervenit Kreizler, ridicându-și mâna slăbită ca să mă oprească. Fără îndoială că tu aveai o poziție onorabilă. Erai și loial, chiar dacă editorii tăi păreau mai puțin entuziaști în sprijinul oferit.

— S-au dat pe brazdă până la urmă, am rostit, umflându-mi pieptul puțin. Nu că mi-ar fi salvat slujba, am adăugat, bosumflându-mă din nou.

— Haide, haide! Nu te învinovăți, Moore. În fine, acum trei ani, un turn de apă de pe un bloc cu locuințe ieftine de pe strada Suffolk, chiar la nord de Delancey, a fost lovit de un fulger. Turnul era cea mai înaltă structură din zonă și evenimentul a avut o explicație perfect rezonabilă, chiar dacă ușor neobișnuită. Când locatarii blocului și pompierii au ajuns pe acoperiș, unii au înclinat să-l vadă ca pe un eveniment providențial, căci turnul conținea trupurile a doi copii. Frate și soră. Cu gâturile tăiate. Întâmplător, cunoșteam familia respectivă. Evrei din Austria. Copiii erau foarte frumoși – trăsături delicate, ochi căprui enormi – și foarte năbădăioși. O rușine pentru familia lor. Furau, mințeau, atacau alți copii, nu puteau fi ținuți în frâu. De fapt, în cartierul lor, puțină lume le-a jelit moartea. Trupurile se aflau într-un grad avansat de descompunere când au fost găsite. Corpul băiatului căzuse de pe platforma interioară pe care fuseseră lăsați inițial direct în apă. Se umflase îngrozitor de tare. Al fetei era ceva

mai bine păstrat, fiindcă stătuse într-un loc uscat, dar orice indicii care ar fi putut fi strânse de acolo au fost distruse de un alt medic legist incompetent. Nu am văzut nimic în afara rapoartelor oficiale, dar am reținut un detaliu curios.

A arătat cu mâna stânga spre propria față.

— Ochii dispăruseră.

M-am cutremurat când mi-am amintit nu numai de băiatul Santorelli, ci și de celelalte două crime despre care îmi vorbise Roosevelt cu o seară în urmă. Am aruncat o privire spre Theodore și am văzut că și el făcuse aceeași legătură. Încremenise cu ochii holbați. Am încercat amândoi să scăpăm de sentimentul neplăcut și Roosevelt a vorbit primul.

— Nu e ceva neobișnuit. Mai ales dacă trupurile au fost expuse o perioadă îndelungată. Dacă aveau și gâturile tăiate, atunci sigur a curs mult sânge și a atras tot felul de animale care se hrănesc cu hoituri.

— Tot ce se poate, a replicat Kreizler, dând din cap serios și continuând să străbată camera cu pași mari. Dar turnul de apă era închis, exact cu scopul de a ține la distanță astfel de animale.

— Înțeleg.

Theodore părea nedumerit.

— Și aceste aspecte au apărut în presă?

— Da, a răspuns Kreizler. În *World*, dacă nu mă înșel.

— Dar, am protestat eu, turnul de apă sau clădirea nu pot împiedica chiar toate animalele să intre. Șobolanii, de pildă.

— Adevărat, John, mi-a dat dreptate Laszlo. Și în absența altor detalii, am fost silit să accept o asemenea explicație. De ce oare niște șobolani din New York, descoperind două trupuri, ar scobi cu atâta grijă doar ochii a reprezentat un mister ciudat pe care m-am străduit să-l ignor și care a rămas nerezolvat. Până azi-noapte.

Kreizler a început din nou să se agite prin cameră.

— Imediat ce am văzut starea băiatului Santorelli, i-am examinat orbitele. Să lucrezi la lumina unei lămpi nu e deloc un mediu ideal, dar am descoperit ce căutam. Atât pe osul zigomatic, cât și

pe marginea supraorbitală am zărit o serie de tăieturi înguste, iar pe aripa mai mare a sfenoidului – la baza cavităților – nenumărate crestături mici. Toate potrivite lamei și vârfului unui cuțit folosit în general de vânători, aș zice. Bănuiesc că, dacă exhumăm trupurile victimelor din 1893 – și intenționez să solicit o astfel de acțiune –, vom descoperi același lucru. Cu alte cuvinte, domnilor, ochii au fost scoși de mâna unui om.

Groaza mea creștea și m-am grăbit să îl contrazic:

— Dar cum rămâne cu ce susținea sergentul Connor...

— Moore.

Vocea lui Kreizler era fermă.

— Dacă vom continua discuția, trebuie să renunțăm la opiniile unor persoane precum sergentul Connor.

Roosevelt s-a foit în scaun neliniștit. Am văzut pe chipul lui că rămăsese fără metode prin care să evite să-i dezvăluie lui Kreizler toate detaliile.

— Trebuie să-ți spun, doctore, a anunțat el, apucându-se bine de brațele scaunului, că am mai avut două crime în ultimele trei luni, ce s-ar putea potrivi... *modelului* pe care îl descrii.

Afirmația l-a făcut pe Laszlo să încremenească.

— Poftim? a întrebat el iute, dar aproape în șoaptă. Unde... unde ați găsit trupurile?

— Nu sunt foarte sigur, a răspuns Theodore.

— Se prostituau?

— Credem că da.

— *Credeți*? Documente, Roosevelt, îmi trebuie documente! Chiar nu s-a gândit nimeni să facă o legătură între ele? *Ție* nu ți-a trecut prin minte deloc?

Am primit și documentele respective. Din ele, am descoperit că trupurile celor doi băieți, care, într-adevăr, se prostituau, fuseseră descoperite, potrivit medicilor legiști, la doar câteva ore de la moartea lor. Așa cum Roosevelt îmi spusese cu o seară în urmă, mutilarea era mai puțin pronunțată decât în cazul crimei Santorelli. Vorbeam de o diferență mai degrabă cantitativă decât

calitativă, căci asemănările dintre cazuri copleșeau diferențele nesemnificative. Primul băiat, un emigrant african în vârstă de 12 ani, cunoscut sub numele de Millie, fusese prins în lanțuri de etrava unui feribot din Ellis Island. Al doilea, un băiat în vârstă de zece ani, pe nume Aaron Morton, fusese găsit atârnat de picioare pe podul Brooklyn. Amândoi erau aproape dezbrăcați, potrivit rapoartelor. Amândoi aveau gâtul tăiat și diverse alte răni pe corp. Amândurora le lipseau ochii. După ce Laszlo a terminat de citit, a început să murmure vorbe nedeslușite, pierdut în gânduri.

— Cred că înțeleg ce vrei să sugerezi, Kreizler, a rostit cu glas tare Theodore.

Lui Roosevelt nu-i plăcea să fie lăsat în afara niciunei discuții intelectuale, chiar dacă aceasta avea loc pe un teritoriu străin lui.

— Un ucigaș a înfăptuit aceeași crimă oribilă acum trei ani. A fost relatată în presă. Și acum, un alt om, care a citit povestea la un moment dat, s-a simțit inspirat să-l imite.

Părea foarte mulțumit de propriile explicații.

— Am dreptate, doctore? N-ar fi prima dată când povești din anumite ziare au avut un astfel de efect.

Am căutat să ajung cumva la o concluzie diferită.

— Și cum rămâne cu restul? am întrebat. Organele... lipsă, carnea tăiată din partea... Ei bine, restul. N-a existat nimic din toate astea în cazurile anterioare.

— Nu, a răspuns Kreizler încet. Dar cred că există o explicație pentru această diferență, dar nu intră în grija noastră acum. Ochii reprezintă elementul de legătură, detaliul care ne duce în lumea lui... Pun rămășag pe orice...

Vocea i s-a frânt din nou.

— Bine, am spus, ridicând mâinile. Așadar, cineva a omorât doi copii acum trei ani și, acum, avem de-a face cu un țicnit care îl imită și căruia îi place și să mutileze cadavrele. Cum ar trebui să procedăm de-aici înainte?

— Aproape nimic din ce-ai zis nu e corect, John, a replicat Kreizler neutru. Nu sunt deloc sigur că persoana e nebună. Și nici

nu înclin să cred că îi place ceea ce face, în sensul înțeles de tine sau în felul în care a sunat afirmația ta. Însă cel mai important – și mă tem că trebuie să te dezamăgesc și pe tine, Roosevelt –, sunt sigur, în măsura în care pot fi sigur, că nu e vorba de un imitator, ci de *același om*.

Și iată cum a venit afirmația de care atât mie, cât și lui Theodore ne era frică. Scriam despre subiecte de acest gen pentru ziarul meu de mult timp, încă de la îndepărtarea mea deloc plăcută din Washington, ca rezultat al susținerii acordate lui Roosevelt, menționată anterior, în timpul bătăliei sale cu sistemul de patronaj din cadrul serviciilor civile. Ba chiar mă ocupasem și de unele cazuri celebre de crimă din străinătate. În consecință, știam că asemenea criminali precum cei descriși de Kreizler existau, dar asta nu ușura momentul în care auzeai că ai unul în libertate. Iar pentru Roosevelt – care, deși un luptător înnăscut, înțelegea prea puține dintre detaliile intime ale comportamentului criminal – constituia o noțiune chiar mai greu de înghițit.

— Dar... trei ani! a rostit Theodore înfricoșat. Kreizler, dacă a existat un astfel de om, sigur nu avea cum să ocolească legea atâta timp!

— Nu e greu să ocolești o lege care nu te urmărește, a răspuns Kreizler. Și chiar dacă poliția și-ar fi exprimat vreun interes, s-ar fi dovedit neajutorată. Fiindcă nu ar fi înțeles deloc ce îl motivează pe criminal.

— Și tu înțelegi?

Vorbele lui Roosevelt aproape că sunaseră pline de speranță.

— Nu întru totul. Am primele elemente-cheie, dar trebuie să găsim restul. Căci abia când vom pricepe pe deplin ce îl motivează, vom putea începe să ne rugăm pentru rezolvarea cazului.

— Dar ce-ar *putea* să îl motiveze pe un om să facă așa ceva? a zis Roosevelt pe un ton confuz și incomod. În definitiv, băiatul Santorelli nu avea bani. Îi cercetăm și familia, dar, din câte se pare, au fost toți acasă pe parcursul nopții. Ori dacă e vorba de o ceartă cu altcineva, atunci...

— Mă îndoiesc că e vorba de vreo ceartă, a replicat Laszlo. De fapt, e posibil ca băiatul să nu-l fi văzut înainte pe criminal.

— Sugerezi că ucigașul omoară copii pe care nici măcar nu-i *cunoaște*?

— Posibil. Nu faptul că îi *cunoaște* e important pentru el, ci ceea ce ei *reprezintă*.

— Și anume? am întrebat.

— *Asta* este ceea ce trebuie să stabilim.

Roosevelt a continuat să pășească grijuliu.

— Ai vreo dovadă care să-ți sprijine teoria?

— Niciuna. Nu de genul celor pe care le ai în minte. Am doar o viață în care am studiat personaje asemănătoare. Și intuiția cu care am fost binecuvântat.

— Dar...

Când Roosevelt s-a ridicat și a început să umble prin încăpere cu pași mari, Kreizler s-a relaxat o idee, fiindcă partea grea a muncii sale se terminase. Theodore lovea insistent cu pumnul în palmă.

— Ascultă, Kreizler, e adevărat că am crescut, ca noi toți de altfel, într-o familie privilegiată. Dar, de când am intrat în serviciul ăsta, am promis să mă familiarizez cu lumea interlopă a orașului și am văzut multe lucruri. Nu e nevoie să-mi spună nimeni că depravarea și lipsa de umanitate au căpătat dimensiuni grave în New York și nemaiauzite în alt colț de lume. Dar ce coșmar de neînchipuit, chiar și *aici*, ar putea să determine un om să înfăptuiască asemenea crime?

— Nu căuta cauzele în oraș, a răspuns Kreizler sacadat, încercând să se facă înțeles cât mai limpede. Nici în împrejurările recente, nici în evenimente recente. Creatura pe care o cauți s-a născut cu mult timp în urmă. Monstrul și-a făcut probabil apariția în primii ani de viață, iar, dacă nu, atunci sigur în copilărie. Și nu neapărat aici.

Theodore nu a izbutit să îngaime niciun cuvânt pe moment și chipul lui a devenit scena unor sentimente contradictorii. Conversația îl tulburase profund, în același fel în care discuții similare îl tulburaseră de când îl cunoscuse pe Kreizler. Totuși, știuse că se va ajunge la acest moment. Ba chiar mizase că așa

se va întâmpla, începeam să-mi dau seama, încă de când mă rugase să-l aduc pe Laszlo la biroul lui. Avea un fel de satisfacție când înțelegea că tot ce părea un ocean interzis, sălbatic pentru orice detectiv din secția lui, era pentru experimentatul Kreizler un spațiu plin de curenți și de cursuri bine trasate. Teoriile lui Laszlo ofereau clar o metodă de rezolvare pentru ceea ce Theodore considera că e un mister de nedescifrat. Astfel, se asigura că îi face dreptate cuiva (de fapt, după cum se vedea, mai multora) a cărui moarte nu ar fi fost niciodată cercetată de nimeni din cadrul poliției. Însă nimic din toate astea nu explica motivul pentru care *eu* mă aflam acolo.

— John, a rostit Theodore abrupt, fără să se uite la mine. Kelly și Ellison au fost aici.

— Știu. Eu și Sara am dat peste ei pe scară.

— Poftim?

Theodore și-a așezat mai bine pince-nez-ul pe nas.

— Ați avut probleme? Kelly e un diavol, mai ales când vine vorba de femei.

— N-aș putea spune că a fost o întâlnire plăcută, am răspuns. Dar Sara a fost dârză ca un soldat.

Theodore a răsuflat ușurat.

— Slavă Domnului! Cu toate că, dar asta rămâne între noi, mă întreb uneori dacă am făcut o alegere înțeleaptă.

Se referea la decizia lui de a o angaja pe Sara. Ea și o altă secretară din departament erau primele două femei ce lucrau pentru poliția din New York. Roosevelt înghițise o grămadă de ironii și de critici pentru ele, atât în presă, cât și în afara ei. Dar își pierdea răbdarea când vedea cum sunt tratate femeile în societatea americană, la fel ca orice alt bărbat pe care îl cunoșteam, și hotărâse ferm să le dea celor două o șansă.

— Kelly, a continuat Theodore, a amenințat c-o să stârnească mult tărăboi printre comunitățile de imigranți dacă încerc să-l implic pe Ellison sau pe el în acest caz. Zice că poate să creeze destulă agitație pe subiectul poliției care închide ochii când copiii străinilor săraci sunt măcelăriți fără milă.

Kreizler a încuviințat din cap.

— Nici nu va fi greu. De vreme ce e adevărat.

Roosevelt s-a uitat aspru la Kreizler o clipă, apoi s-a înmuiat, știind că doctorul are dreptate.

— Spune-mi, Moore, a întrebat Laszlo, ce părere ai despre Ellison? Există vreo șansă să *fie* implicat?

— Biff?

M-am sprijinit de spătar, mi-am întins picioarele și am chibzuit.

— Este, fără îndoială, unul dintre cei mai răi bărbați din acest oraș. Cei mai mulți dintre gangsterii care sunt la putere acum au o rămășiță de umanitate în ei, oricât ar fi ea de ascunsă. Până și Monk Eastman ține la pisicile și la păsările lui. Dar pe Biff, din câte îmi dau eu seama, nimic nu-l atinge. Cruzimea este sportul lui preferat, singurul lucru care pare să-i ofere plăcere. Chiar dacă nu aș fi văzut cadavrul și asta ar fi o întrebare ipotetică despre un băiat mort care lucra pentru Paresis Hall, n-aș ezita să-l numesc drept suspect principal. Motivul? Ar fi avut câteva, dar cel mai probabil ar fi făcut-o ca să-i țină pe ceilalți băieți în frâu, să se asigure că îi plătesc întreaga parte care i se cuvine. Însă există o problemă. Stilul. Biff e un bărbat al stiletului, dacă pricepi la ce fac aluzie. El ucide în tăcere, curat, și mulți oameni despre care se presupune că i-a ucis n-au fost găsiți niciodată. E extravagant în ținutele vestimentare, nu când vine vorba de munca lui. În consecință, oricât de mult mi-ar plăcea să fie așa, nu îl văd să aibă vreo implicare în povestea asta. Pur și simplu, nu e... stilul lui.

Am ridicat privirea și l-am văzut pe Laszlo uitându-se uimit la mine.

— John, este cel mai inteligent lucru pe care l-am auzit vreodată din gura ta, a subliniat el. Și când te gândești că te-ai tot întrebat de ce ai fost chemat aici.

S-a întors spre Theodore.

— Roosevelt, solicit ca Moore să-mi fie asistent. Cunoștințele lui despre activitățile criminale ale orașului și ale localurilor în care au loc aceste activități îl fac de neprețuit.

— Asistent? am repetat.

Dar ei deja mă ignorau. Dinții încleștați și privirea mijită a lui Theodore îmi arătau că e pe deplin cufundat în problemă și foarte încântat de remarca lui Kreizler.

— Atunci, dorești să iei parte la investigație, a zis el. Am simțit eu că așa va fi.

— Să iau parte la *investigație*? am rostit eu, consternat. Roosevelt, ți-ai pierdut mințile alea olandeze? Un alienist? Un *psiholog*? Deja ți-ai făcut un dușman din fiecare ofițeri de poliție, ca să nu mai pomenim că jumătate din consiliu aproape te renegă! Deja se pun pariuri în saloanele cu jocuri ilegale că vei fi concediat până de Ziua Independenței! Dacă se duce vorba că ai racolat pe cineva precum Kreizler... mai nimerit ar fi să angajezi un vraci din Africa!

Laszlo a chicotit.

— Oricum, cam asta mă consideră majoritatea cetățenilor respectabili. Moore are dreptate, Roosevelt. Proiectul trebuie derulat în secret absolut.

Theodore a dat din cap că da.

— Sunt conștient de situație, domnilor, credeți-mă. Vom păstra secretul.

— Și mai e problema *condițiilor*..., a continuat Kreizler, făcând o altă încercare diplomatică grijulie.

— Dacă te referi la salariu, a zis Roosevelt, pentru că vei acționa drept consilier, firește...

— Mă tem că nu mă gândeam la salariu. Și nici la postul de consilier. Pentru Dumnezeu, Roosevelt, detectivii din echipa ta n-au fost în stare să ia în calcul indiciul cu îndepărtarea ochilor... Trei crime în trei luni și aspectul vital e atribuit șobolanilor! Cine poate spune ce alte drăcovenii au mai făcut? Cât despre stabilirea unei legături cu ce s-a întâmplat acum trei ani, presupunând că există această legătură, am senzația că vom muri de bătrânețe în paturile noastre înainte ca ei să o sesizeze, indiferent că sunt „consiliați" sau nu. Nu, n-are niciun sens să lucrez cu ei. Însă eu am în minte altceva... Un efort *auxiliar*.

Roosevelt, întotdeauna pragmatic, era dispus să asculte.

— Continuă, l-a îndemnat el.

— Dă-mi doi sau trei detectivi tineri buni, care apreciază metodele moderne – bărbați care n-au niciun interes să păstreze vechiul mers al treburilor din departamentul tău și care nu i-au fost niciodată loiali lui Byrnes.

(Thomas Byrnes era creatorul mult adorat și fostul șef al Diviziei Detectivilor, un bărbat dubios, care strânsese o avere uriașă în timpul mandatului său și care se pensionase, deloc o coincidență, când Roosevelt primise un loc în consiliu.)

— Vom stabili un birou în afara sediului central, deși nu departe de aici. Desemnează pe cineva în care ai încredere să fie legătura noastră – din nou, cineva proaspăt, tânăr. Dă-ne toate mințile inteligente, fără să dezvălui natura operațiunii noastre.

Laszlo s-a lăsat pe spate, conștient de natura fără precedent a propunerii sale.

— Dă-ne toate astea și cred că s-ar putea să avem o șansă.

Roosevelt s-a sprijinit de masă și s-a rotit ușor cu scaunul, privindu-l pe Kreizler.

— Îmi risc slujba, a spus el, fără ca din glasul lui să răzbată îngrijorarea cuvenită, dacă suntem descoperiți. Mă întreb dacă îți dai seama, doctore, cât de mult îi sperie și îi înfurie munca ta pe oamenii care conduc orașul, politica și afacerile lui. Comentariul lui Moore despre vraciul african chiar nu e o glumă.

— Te asigur că nici nu am crezut că e o glumă. Dar dacă ești sincer în dorința ta de a opri ceea ce se petrece – pledoaria lui Kreizler chiar era onestă –, atunci *trebuie* să fii de acord.

Eram încă oarecum uluit de tot ce auzeam și mi-a trecut prin minte că acesta va fi momentul când Roosevelt va înceta să mai cocheteze cu ideea și o va strivi fără milă. În schimb, a bătut din nou cu pumnul în palmă.

— Pe toți demonii, doctore, știu doi detectivi care se potrivesc de minune scopului. Dar spune-mi... de unde vei începe?

— Ca să răspund la asta, a replicat Kreizler, arătând spre mine, trebuie să-i mulțumesc lui Moore. Mi-a trimis cu mult timp în urmă ceva care mi-a dat ideea.

— Ceva trimis de *mine*?

Preț de o clipă, mândria m-a determinat să uit de emoțiile puternice provocate de propunerea lui primejdioasă.

Laszlo s-a apropiat de fereastră și a ridicat jaluzeaua ca să poată privi afară.

— Îți amintești, John, că, acum câțiva ani, te aflai în Londra, în perioada crimelor Spintecătorului.

— Cu siguranță îmi amintesc, am mormăit.

Nu fusese una dintre vacanțele mele reușite: trei luni la Londra, în 1888, când un demon însetat de sânge acosta la întâmplare prostituate în East End și le scotea mațele.

— Ți-am cerut informații și articole din presa locală. Mi-ai respectat cererea și într-unul dintre pachete ai inclus și declarațiile mai tânărului Forbes Winslow.

Am scormonit printre amintiri. Forbes Winslow, al cărui tată cu același nume fusese un alienist britanic eminent și cu o influență semnificativă asupra lui Kreizler, devenise de bunăvoie superintendent de azil în anii 1880, profitând de realizările tatălui său. Winslow junior era un nebun îngâmfat, la drept vorbind, dar, când au început crimele lui Jack Spintecătorul, devenise destul de faimos ca să se strecoare în mijlocul investigației. Pretinsese că, datorită participării sale, crimele (încă nerezolvate la momentul scrierii acestor rânduri) se opriseră.

— Nu-mi spune că ideile lui Winslow ți-au arătat calea, am rostit uluit.

— Numai din întâmplare. Într-unul dintre tratatele sale absurde despre Spintecător, a menționat un suspect mai aparte, susținând că, dacă ar fi fost să creeze „un om imaginar" – aceasta a fost expresia lui, „om imaginar" – care să se potrivească trăsăturilor cunoscute ale criminalului, nu ar fi putut creiona unul mai bun. Ei bine, desigur că suspectul lui preferat s-a dovedit a fi nevinovat. Dar expresia lui mi-a rămas în cap.

Kreizler s-a întors cu fața spre noi.

— Nu știm nimic despre persoana pe care o căutăm și e puțin probabil să găsim martori care să știe mai mult decât noi. Dovezile

circumstanțiale vor fi rare, în cel mai bun caz – la urma urmei, e pus pe treabă de ani întregi și a avut suficient timp să-și perfecționeze tehnica. Ce trebuie să facem – singurul lucru care *poate* fi făcut – este să schițăm o figură imaginară a genului de persoană care *ar putea* să comită asemenea fapte. Dacă am avea o astfel de imagine, semnificația puținelor probe strânse ar crește neînchipuit de mult. Am putea transforma carul cu fân în care se ascunde acul nostru în ceva mai mic, precum... o căpiță, dacă vreți.

— *Nu* vreau, mulțumesc, am zis.

Neliniștea mea sporea întruna. Era exact genul de conversație care-l înflăcăra pe Roosevelt, și Kreizler știa asta. Acțiune, planuri, o campanie – aproape că devenea nedrept să-i ceri lui Theodore să ia o decizie rațională când se confrunta cu o astfel de atâtare emoțională. M-am ridicat în picioare și am întins brațele, sperând eu să mă impun cu o atitudine preventivă.

— Voi doi, ascultați, am început eu, dar Laszlo mi-a atins simplu mâna și mi-a aruncat una dintre privirile lui tipice – atât de autoritară, că aproape te simțeai jignit.

— Ia loc o clipă, Moore.

N-am putut decât să-i urmez ordinul, în ciuda stingherelii mele.

— Mai e un lucru pe care trebuie să-l știți amândoi. Am specificat că am putea avea succes numai în anumite condiții, dar nimic mai mult. Carierele și anii noștri de practică nu au fost zadarnici. Cadavrele celor doi copii din turnul de apă au fost descoperite, amintiți-vă, dintr-o întâmplare fericită. Nu știm nimic despre el, nici măcar nu știm dacă *e vorba* despre un „el". Cazurile femeilor care-și ucid propriii copii, dar și pe ai altora – variante extrem de drastice ale maniei puerperale sau, cum se numește acum, ale psihozei post-partum –, nu sunt neobișnuite. Avem un motiv de optimism.

Theodore și-a ridicat privirea încântat.

— Băiatul Santorelli?

Învăța foarte rapid. Kreizler a încuviințat.

— Mai precis, trupul băiatului Santorelli. Locul în care a fost găsit el și ceilalți doi. Criminalul ar fi putut continua să-și

ascundă victimele la nesfârșit – numai Dumnezeu știe câți a omorât în ultimii trei ani. Totuși, acum ne oferă o declarație deschisă a activităților sale – nu cu mult deosebită de a Spintecătorului, care a informat autoritățile londoneze despre crimele sale. O parte îngropată, atrofiată, dar încă nu moartă a criminalului nostru începe să se sature de vărsarea de sânge. În aceste trei cadavre putem citi, la fel de clar ca niște cuvinte scrise, strigătul lui deznădăjduit să îl găsim. Și să îl găsim iute, fiindcă programul după care ucide este unul strict, bănuiesc. Trebuie să învățăm să descifrăm și acest program.

— Atunci, crezi că *poți* s-o faci iute, doctore? a întrebat Theodore. O investigație precum cea descrisă de tine nu poate fi dusă la infinit, la urma urmei. Avem nevoie de *rezultate*!

Kreizler a ridicat din umeri, fără să pară afectat de tonul autoritar al lui Roosevelt.

— Ți-am expus opinia mea sinceră. Avem o șansă să ne luptăm cu el, nimic mai mult, nimic mai puțin.

Kreizler a pus mâna pe masa lui Theodore.

— Ei bine, Roosevelt?

Dacă pare ciudat că nu am continuat să protestez, nu pot spune decât următoarele: explicația lui Kreizler că acțiunile din prezent fuseseră inspirate de un document pe care i-l trimisesem cu ani în urmă, venind chiar când ne aminteam de momentele noastre de la Harvard și odată cu entuziasmul în creștere al lui Theodore pentru planul lui, m-a făcut să înțeleg brusc că tot ce se întâmpla în biroul acela era în parte un rezultat al morții lui Giorgio Santorelli. Șirul de cauze părea să se întindă mult în trecut, în copilăria noastră și în viețile noastre anterioare, atât în clipele individuale, cât și în cele împărtășite. Rareori am simțit atât de puternic adevărul convingerii lui Kreizler că răspunsurile date la întrebările cruciale ale vieții nu sunt niciodată realmente spontane; ele sunt întruchiparea anilor de experiență contextuală, de construire a unor modele în viețile noastre care, în cele din urmă, ajung să ne domine comportamentul. Putea Theodore – al

cărui credo în răspunsurile active la orice provocare îl ghidase prin coșmarul bolii fizice din tinerețe și prin încercările politice și personale de la maturitate – să refuze oferta lui Kreizler? Și dacă accepta, puteam eu oare să le spun nu celor doi prieteni cu care trecusem prin atâtea escapade și care acum susțineau că activitățile și cunoștințele mele – adesea ignorate și considerate inutile de aproape toată lumea pe care o știam – se vor dovedi vitale în prinderea unui ucigaș brutal? Profesorul James ar fi subliniat că da, orice ființă umană e liberă, în orice moment, să accepte sau să refuze orice. Probabil, obiectiv vorbind, acesta era adevărul. Dar, cum îi plăcea lui Kreizler să afirme (și profesorul James a întâmpinat dificultăți în a-l contrazice), nu poți materializa subiectivul, nu poți generaliza specificul. Ce alegea *omul* sau *un om* devenea discutabil. Eu și Theodore eram oamenii prezenți acolo.

Așadar, în dimineața aceea posomorâtă de martie, eu și Kreizler ne-am transformat în detectivi, așa cum toți trei știam că trebuie. Siguranța noastră se baza, așa cum am precizat, pe cunoașterea profundă a firii și a trecutului celorlalți. Totuși, exista o persoană în New York, în acel moment-cheie, care ghicise corect discuția noastră și concluzia ei, fără măcar să ne fi fost prezentată. Abia când am privit retrospectiv, am observat că persoana cu pricina avea un interes aparte în activitățile noastre din acea dimineață. În consecință, a ales clipa în care eu și Kreizler am ieșit din sediul central al poliției ca să ne transmită un mesaj ambiguu, dar tulburător.

Strecurându-ne printr-un val ucigător de ploaie deasă, trimisă de un cer tot nemilos, eu și Laszlo ne-am întors la trăsura lui, unde m-a izbit imediat un miros neplăcut, fără legătură cu izul obișnuit de balegă de cal sau de gunoi care predomina pe străzile orașului.

— Kreizler, am spus, strâmbând din nas când s-a așezat lângă mine, oare cineva s-a...

M-am oprit când m-am întors spre el și i-am văzut ochii negri ațintiți asupra unui colț îndepărtat de pe podea. Urmărindu-i

privirea, am observat o zdreanță pătată și mototolită. Am împuns-o cu vârful umbrelei.

— Un amestec distinct de arome, a murmurat Kreizler. Sânge uman și excremente, dacă nu mă înșel.

Am gemut și m-am ținut de nas cu mâna stângă. Mi-am dat seama că are dreptate.

— Vreo glumă proastă făcută de puștii de pe-aici, am zis, ridicând zdreanța cu umbrela. Trăsurile, ca și jobenele, sunt ținte perfecte.

Când am aruncat zdreanța pe geam, din ea s-a desprins o bucată de ziar pătat care a căzut pe podea. Am gemut din nou și am încercat fără succes să înțep hârtia cu vârful umbrelei. Tot chinuindu-mă așa, hârtia s-a despăturit și am putut să văd ce scrie pe ea.

— Ei bine, am murmurat perplex, se pare că e ceva din domeniul *tău*, Kreizler. „Relația dintre igienă și regimul alimentar pentru formarea rețelelor neurale la copii..."

Cu o duritate șocantă, Kreizler mi-a înșfăcat umbrela din mână, i-a înfipt vârful ascuțit în hârtie, apoi le-a aruncat pe amândouă afară.

— Pentru... Kreizler!

Am sărit din trăsură, am recuperat umbrela separând-o de bucata de ziar, și pe urmă m-am repezit înapoi.

— Umbrela asta nu e ieftină, ca să știi și tu!

M-am uitat la Kreizler și am zărit o urmă de neliniște pe fața lui. Apoi, expresia i s-a schimbat și mi s-a adresat pe un ton obișnuit.

— Îmi pare rău, Moore. Dar se întâmplă să îmi fie cunoscut autorul articolului. Un stilist și un gânditor la fel de prost. Nu avem timp de aiureli acum... sunt prea multe de făcut.

S-a aplecat înainte și l-a strigat pe Cyrus. Capul uriașului a apărut pe sub apărătoarea trăsurii.

— Întâi la institut, apoi vom lua prânzul, l-a informat Laszlo. Iar dacă poți, mergi puțin mai repede, Cyrus... Ne-ar prinde bine niște aer proaspăt aici, înăuntru.

A devenit evident în acel moment că persoana care ne lăsase zdreanța scârboasă în trăsură nu era un copil. Fiindcă, pe baza

pasajului scurt pe care reușisem să-l citesc, dar și a reacției lui Kreizler, am dedus că monografia din care foaia fusese ruptă îi aparținea fără îndoială lui Laszlo. Gândindu-mă că unul dintre mulții lui critici – fie din poliție, fie din public – era responsabil de fapta respectivă, nu i-am mai acordat atenție. Însă, în săptămânile următoare, semnificația întreagă a întâmplării avea să capete o limpezime copleșitoare.

CAPITOLUL 7

Eram nerăbdători să ne punem la treabă forțele în cadrul investigației, iar amânările care au apărut, deși scurte, ne-au umplut de frustrări. Când Theodore a aflat de interesul și de speculațiile reporterilor și ale polițiștilor în privința vizitei lui Kreizler la sediul central, și-a dat seama că greșise ținând întâlnirea acolo și ne-a spus că are nevoie de două zile ca să calmeze lucrurile. Eu și Kreizler am folosit timpul ca să ne aranjăm ocupațiile „civile". A trebuit să-mi conving editorii să-mi dea concediu, un obiectiv atins cu ușurință abia după ce Roosevelt le-a telefonat și i-a informat că prezența mea e necesară pentru anumite chestiuni vitale poliției. Cu toate acestea, mi s-a permis să părăsesc redacția de la *Times*, de la intersecția Thirty-second Street cu Broadway, numai după ce am jurat că, dacă investigația dădea naștere unei povești potrivite pentru tipar, nu aveam s-o duc altui ziar sau altei reviste, indiferent de suma care mi s-ar fi oferit. I-am asigurat pe stăpânii mei cu mutre acre că oricum nu vor dori o asemenea poveste, apoi am pornit pe Broadway, într-o plimbare prin New York, pe o vreme tipică pentru martie: minus două grade la ora 11, cu un vânt care bătea pe străzi cu 80 de kilometri pe oră. Urma să mă întâlnesc cu Kreizler la institutul lui și m-am gândit să merg pe jos, așa de mult mă bucura ideea că nu mai sunt disponibil pentru editorii mei pe parcursul unei perioade nedefinite. Dar frigul aspru din New York – care îngheață urina de cal când se scurge în mici șiroaie pe caldarâm – înfrânge chiar și cel mai puternic spirit

într-un târziu. În fața hotelului Fifth Avenue am decis să iau o birjă, oprindu-mă doar ca să îl urmăresc pe Boss Platt cum iese dintr-o trăsură și dispare înăuntrul clădirii, cu mișcări atât de țepene și lipsite de naturalețe, încât privitorul continua să se îndoiască de faptul că trăiește.

Pe de altă parte, absența lui Kreizler, am rumegat eu în birjă, nu avea să fie o chestiune la fel de simplă ca în cazul meu. Cei 24 de copii de la institut depindeau de prezența și de sfaturile lui, venind la el din case (sau de pe străzi) unde fie fuseseră ignorați, pedepsiți în mod regulat, fie bătuți în permanență. Inițial, nu-mi explicasem cum ar putea să se ocupe de altceva, chiar și temporar, atât de mult era nevoie de mâna lui ocrotitoare la institut. Apoi mi-a spus că plănuia să petreacă două dimineți și o seară pe săptămână acolo, timp în care va lăsa investigația în seama mea. Nu era genul de responsabilitate pe care îl anticipasem și am rămas uimit când ideea lui m-a făcut să mă simt mai degrabă nerăbdător decât angoasat.

La scurtă vreme după ce birja mea a trecut prin Chatham Square și a luat-o pe East Broadway, m-am dat jos la numărul 185-187: Institutul Kreizler. Pășind pe trotuar, am văzut trăsurica lui Laszlo la colț și mi-am ridicat privirea spre ferestrele clădirii. Mă așteptam pe jumătate să dau cu ochii de el, dar nu i-am zărit chipul.

Kreizler cumpărase cele două clădiri cu patru niveluri, din cărămidă roșie și borduri negre, cu propriii bani, în 1885, și remodelase interioarele, astfel încât să formeze o singură unitate. Cheltuielile ulterioare de întreținere a locului au fost acoperite de taxele percepute clienților mai bogați, precum și din venitul considerabil provenit din munca sa ca martor pe la diverse procese. Camerele copiilor se aflau la ultimul etaj al institutului, iar sălile de clasă și recreaționale ocupau etajul al treilea. La doi se găseau cabinetele de consultație și de examinare ale lui Kreizler, precum și laboratorul lui psihologic, unde conducea teste despre puterile copiilor: percepție, reacție, asociere, memorie și toate celelalte funcții psihice care fascinau așa de mult comunitatea alieniștilor.

Parterul era rezervat sălii de operații, unde executa din când în când disecții pe creier sau autopsii. Birja mea a tras lângă scările negre din fier care duceau spre intrarea principală de la numărul 185. În capul lor stătea Cyrus, care purta melon și se înfășurase într-un palton cu un număr mai mare. Nările îi fremătau aprig.

— Bună ziua, Cyrus! am spus, chinuindu-mă să zâmbesc când am urcat treptele, sperând în van că glasul să nu-mi trădeze neliniștea pe care o simțeam ori de câte ori nimeream sub privirea lui severă. Doctorul Kreizler e aici?

— Aceea e trăsura lui, domnule Moore, mi-a răspuns Cyrus, pe un ton destul de amabil, dar care încă reușea să mă facă să par unul dintre cei mai mari idioți din oraș.

M-am mulțumit să zâmbesc în continuare.

— Bănuiesc că ai auzit deja că eu și cu domnul doctor vom lucra împreună o vreme, da?

Cyrus a încuviințat și, dacă nu l-aș fi cunoscut atât de bine, aș fi zis chiar că a schițat și un surâs către mine.

— Am auzit, domnule.

— Foarte bine!

Mi-am dat jos jacheta și mi-am scuturat vesta.

— Atunci mă duc să-l caut. La revedere, Cyrus!

N-am primit niciun răspuns când am intrat și nici că meritam unul. Nu exista niciun motiv să ne purtăm amândoi ca niște imbecili.

Micul vestibul al institutului și holul principal – cu lambriuri din lemn închis la culoare – gemeau de părinți și de copii, toți înghesuiți pe două șiruri lungi de bănci joase și așteptându-l pe Kreizler. Aproape în fiecare dimineață, iarna târziu și la începutul primăverii, Laszlo organiza personal întâlniri pentru a hotărî cine va fi admis la institut în următoarea toamnă. Candidații veneau din toate categoriile sociale: de la familii bogate din nord-est până la familiile cele mai sărace de imigranți ori de muncitori de la țară. Însă toate aveau un lucru în comun: un copil cu probleme sau al cărui comportament era extrem și inexplicabil. Deși

în institut se desfășurau lucruri serioase, bineînțeles, în asemenea dimineți, arăta aproape ca o grădină zoologică. Când mergeai pe hol, aveai toate șansele să te împiedici, să fii scuipat, înjurat sau îmbrâncit, mai ales de copiii a căror singură deficiență mintală era răzgâiala prea mare și ai căror părinți ar fi putut scuti un drum până la biroul lui Kreizler.

În timp ce mă îndreptam spre ușa cabinetului de consultații al prietenului meu, am întâlnit privirea unui astfel de copil răsfățat, un băiețandru gras, cu ochi pizmași. O femeie solidă, cu pielea tuciurie, în jur de 50 de ani, cu un șal pe umeri, murmura ceva într-o limbă pe care o bănuiam a fi maghiară, agitându-se de colo până colo prin fața cabinetului. A trebuit să mă feresc atât de ea, cât și de șuturile grăsunului ca să mă pot apropia suficient de mult să ciocăn. L-am auzit pe Kreizler strigând „Da!" și am intrat. Femeia m-a privit oarecum îngrijorată.

După vestibulul relativ inofensiv, camera de consultații a lui Laszlo era primul loc în care posibilii săi pacienți (cărora el le spunea întotdeauna „elevi", insistând ca și angajații să procedeze la fel pentru a evita ca sărmanii copii să devină conștienți de situația și condiția lor) vedeau și simțeau ceea ce însemna Institutul Kreizler. De aceea, Laszlo se asigurase că mobila nu-i intimidează. Cabinetul avea picturi cu animale care, deși reflectau bunul-gust al lui Laszlo, îi amuzau și îi linișteau pe copii, alături de o mulțime de jucării – cană cu minge, cuburi simple pentru construit, păpuși și soldăței de plumb – pe care el le folosea în alcătuirea testelor preliminare dedicate agilității, timpului de reacție și dispoziției emoționale. Prezența instrumentelor medicale se dovedea minimă, cele mai multe dintre ele fiind ținute într-o încăpere alăturată. Aici făcea Kreizler prima serie de investigații fizice, dacă un caz anume îi stârnea interesul. Aceste teste erau proiectate să stabilească dacă dificultățile copilului izvorau din cauze secundare (funcționări defectuoase ale corpului care afectau starea de spirit și comportamentul) sau din anomalii primare, adică tulburări mintale sau emoționale. Dacă un copil nu prezenta niciun

semn de tulburare secundară și Kreizler considera că poate face un bine (cu alte cuvinte, dacă nu existau semn de vătămări sau de boli incurabile ale creierului), copilul era „înrolat": el sau ea avea să locuiască la institut aproape tot timpul, mergând acasă doar în vacanțe și numai dacă Laszlo considera un astfel de contact benefic. Prietenul meu susținea înfocat teoriile doctorului Adolf Meyer, prietenul și colegul său, și adesea cita unul dintre dictoanele lui: „Procesele degenerative la copii sunt primordial încurajate de împrejurările deficiente din casa lor." Includerea copiilor tulburați într-un mediu înconjurător nou constituia cel mai important obiectiv al institutului; în plus, Laszlo depunea eforturi mari și lucra cu pasiune să descopere dacă „matrița originală" a psihicului uman ar putea fi remodelată, și soarta, la care accidentele nașterii ne supun pe noi toți, putea fi astfel rescrisă.

Kreizler stătea la biroul său frumos ornat, scriind în lumina unei veioze mici Tiffany, din sticlă aurie și verde-șters. Așteptând să-și ridice privirea, m-am apropiat de un raft cu cărți și am luat unul dintre volumele mele preferate: *The Career and Death of the Mad Thief and Murderer, Samuel Green*[1]. Cazul data din 1822 și adesea Laszlo le vorbea despre el părinților „elevilor" săi, deoarece infamul Green fusese, după spusele lui Kreizler, „un produs al biciului" – bătut în toată copilăria sa –, iar la momentul capturării recunoscuse sincer că toate crimele sale împotriva societății reprezentau un fel de răzbunare. Cartea m-a atras mai ales datorită prefeței, care reproducea „Sfârșitul nebunului de Green" pe un eșafod din Boston. Întotdeauna mă fascinase privirea dementă a lui Green din desen. Tocmai mă pregăteam să mă bucur din nou de ea, când Kreizler, fără să se întoarcă, a împins un teanc de hârtii și mi-a spus:

— Uită-te pe astea, Moore. Primul nostru succes, chiar dacă mic.

Lăsând cartea deoparte, am tras hârtiile spre mine și am descoperit o serie de formulare și de autorizații care se refereau la un

[1] *Cariera și moartea criminalului și hoțului nebun – Samuel Green* (în engl., în original).

cimitir, dar mai ales la două morminte anume. Un formular cerea exhumarea trupurilor, iar un altul, un document aproape ilizibil, era semnat de un oarecare Abraham Zweig...

Am fost distras de senzația concretă că sunt urmărit. Întorcându-mă, am zărit o fetiță de vreo 12 ani, cu o față rotundă și drăguță, care se uita la mine cu o expresie înspăimântată și oarecum de om persecutat. Ridicase cartea pe care o lăsasem eu jos și privea când la mine, când la prefață, în timp ce-și încheia cei câțiva nasturi ai rochiței ei simple, dar curate. Fata citise mica legendă care explica gravura și, aparent, trăsese niște concluzii neplăcute. Frica i-a sporit și a început să-l privească fix pe Kreizler, ferindu-și ochii de ai mei.

Laszlo s-a răsucit spre ea.

— Ah, Berthe. Ești gata de plecare?

Fetița a arătat spre carte nesigură, apoi a vorbit cu glas tremurat, arătând cu degetul spre mine.

— Atunci... *sunt* nebună și eu, domnule doctor? Și omul ăsta o să mă ducă și pe mine într-unul dintre locurile alea?

— Poftim? a răspuns Kreizler, înșfăcându-i cartea din mână și aruncându-mi o privire dojenitoare.

— Nebună? Ce prostie! Avem numai vești bune.

Laszlo i-a vorbit ca unui adult – direct, fără menajamente –, dar pe un ton pe care îl rezerva exclusiv copiilor: răbdător, amabil, uneori indulgent.

— Vino aici.

Fata s-a apropiat de el și Kreizler a săltat-o pe genunchiul său.

— Ești o tânără domnișoară foarte sănătoasă și foarte *inteligentă*.

Berthe s-a înroșit și a râs încet, fericită.

— Problemele tale izvorăsc dintr-o serie de mici excrescențe care trăiesc în nasul și urechile tale. Acestea, spre deosebire de tine, se bucură de faptul că locuința ta e *a naibii de friguroasă*.

A lovit-o ușurel cu degetul în cap cât a rostit ultimele cuvinte.

— Va trebui să mergi la un alt doctor care e un prieten de-al meu, ca să-ți scoată excrescențele astea. Totul poate fi făcut în

vreme ce tu tragi un pui de somn. Cât despre el, a adăugat dându-o jos pe fată, e prietenul meu, domnul Moore. Spune-i bună ziua!

Fata a făcut o plecăciune scurtă, dar n-a vorbit. M-am înclinat la rândul meu.

— Mă bucur să te cunosc, Berthe!

Ea a început să râdă din nou, fapt care l-a determinat pe Laszlo să scoată un sunet dojenitor.

— Gata cu chicotitul. Du-te și adu-o pe mama ta și o să aranjăm totul.

Fetița a fugit spre ușă și Kreizler a lovit hârtiile din mâna mea, oarecum entuziasmat.

— Am lucrat rapid, nu, Moore? Au sosit aici acum o oră.

— Cine? am întrebat uluit. Ce anume?

— Copiii Zweig! a răspuns el aproape în șoaptă. Cei din turnul de apă... Am rămășițele lor jos.

Ideea m-a izbit cu macabrul ei, în contrast complet cu restul activităților din institut în ziua aceea și nu am putut decât să mă cutremur. Înainte să apuc să-l întreb de ce Dumnezeului a procedat astfel, a apărut micuța Berthe cu mama ei – femeia cu șal. Femeia a schimbat câteva cuvinte în maghiară cu Kreizler, dar, cunoștințele lui fiind limitate (tatăl lui german nu a dorit ca progeniturile sale să vorbească limba maternă), conversația s-a mutat în engleză imediat.

— Doamna Rajk, trebuie să mă ascultați! s-a răstit Laszlo exasperat.

— Dar, domnule doctor, a protestat femeia frământându-și mâinile, uneori, vedeți dumneavoastră, înțelege de vorbă bună și apoi e ca un demon care ne chinuie...

— Doamnă Rajk, nu sunt sigur câte feluri există în care să vă explic asta, a spus Kreizler, încercând încă o dată să se dovedească imparțial.

Și-a scos ceasul de argint din buzunarul vestei și s-a uitat iute la el.

— Sau în câte limbi. Umflătura e uneori mai puțin pronunțată, vedeți?

A arătat spre propria ureche, apoi spre nas și spre gât.

— În asemenea momente, nu există nicio durere, și nu numai că auzi și vorbești bine, dar respiri și ușor. Fata e vioaie și atentă. Însă, mare parte din timp, vegetațiile din faringe și din cavitatea nazală posterioară – gâtul, nasul – acoperă trompele lui Eustachio, iar asta o împiedică să respire cum trebuie. Faptul că apartamentul dumneavoastră e plin de curenți de aer reci agravează situația.

Kreizler și-a pus palmele pe umerii fetei, iar ea a zâmbit din nou fericită.

— Pe scurt, nu se poartă așa dinadins, doar ca să vă chinuie pe dumneavoastră sau pe instructorul ei. Înțelegeți?

Laszlo s-a aplecat spre fața mamei, studiind-o cu ochi de vultur.

— Nu, evident că nu. Ei bine, atunci, pur și simplu trebuie să acceptați ce afirm eu. Nu e nimic în neregulă cu mintea *sau* cu sufletul ei. Mergeți cu ea la St. Luke. Doctorul Osborne se ocupă de astfel de proceduri în mod regulat și cred că îl pot convinge să mai taie și din onorariu. Până toamna viitoare, a continuat el ciufulind părul fetei, care l-a privit recunoscătoare, Berthe va fi deja vindecată și gata să ia numai note mari la școală. Nu-i așa, tânără domnișoară?

Fata nu a răspuns, ci s-a mulțumit să chicotească. Mama ei a mai încercat o dată.

— Dar...

Kreizler a apucat-o de braț și a împins-o prin vestibul până la ușa de la intrare.

— Serios, doamnă Rajk, ajunge. Faptul că nu înțelegeți ceva nu înseamnă că nu există. Duceți-o la doctorul Osborne! O să mă consult cu el și, dacă aflu că nu m-ați ascultat, mă voi înfuria foarte tare.

A închis ușa în urma lor, s-a întors în vestibul și a fost imediat asaltat de familiile rămase. Strigând ca să acopere larma că urmează o pauză scurtă în consultații, Kreizler s-a retras în cabinetul lui și a trântit ușa.

— Cea mai mare dificultate, a bombănit el, întorcându-se la masa de scris unde a început să îndrepte hârtiile, când îi convingi pe oameni că sănătatea mintală a copiilor trebuie îngrijită

cu atenție este că tot mai mulți dintre ei cred că fiecare boacănă a copilului lor trădează o boală gravă. Ei bine...

A împins sertarele și le-a încuiat, după care s-a întors spre mine.

— Moore, a sosit vremea să mergem. Oamenii lui Roosevelt ar trebui să fie deja aici. L-am rugat pe Cyrus să-i primească direct pe ușa de la parter.

— Ai de gând să îi chestionezi *aici*? am întrebat când am trecut prin sala de consultații și am scăpat de familiile din față printr-o ușă din spate care ducea în curtea institutului.

— De fapt, nu am de gând să-i chestionez deloc, a răspuns Kreizler, când aerul rece ne-a izbit din plin. Îi voi lăsa pe copiii Zweig să facă asta. Eu voi studia doar rezultatele. Nu uita, Moore, nicio vorbă despre ce facem noi aici până când nu mă asigur că oamenii ăștia sunt de încredere.

Începuse să ningă încet și mai mulți tineri pacienți de-ai lui Kreizler, îmbrăcați în uniforma simplă, gri cu albastru, a institutului, a cărei menire era să ajute la prevenirea fricțiunilor dintre copiii ce proveneau din diverse medii sociale, ieșiseră în curte să se joace cu fulgii de nea. Când l-au zărit pe Kreizler, au alergat veseli spre el și l-au salutat respectuos. Laszlo le-a răspuns cu un zâmbet și le-a pus câteva întrebări despre profesori și despre temele pentru acasă. Doi dintre elevii mai îndrăzneți i-au dat niște răspunsuri foarte sincere despre înfățișarea și mirosurile corporale ale unor profesori, iar Laszlo i-a certat, dar nu foarte aspru. După ce ne-am îndepărtat și am intrat pe ușa de la parter, am auzit iar strigăte voioase răsunând între zidurile curții și m-am gândit că mulți dintre ei, până nu demult, se aflaseră pe străzi, gata să aibă aceeași soartă ca a lui Giorgio Santorelli. Mintea mea începea să înțeleagă tot mai bine aspectele care aveau legătură cu cazul.

Un gang întunecat, umed și rece, ne-a dus până în sala de operații, o încăpere lungă, ținută uscată și caldă cu ajutorul unei sobițe cu gaz, ce sâsâia într-un colț. De-a lungul pereților netezi și zugrăviți în alb se înșiruiau dulapuri joase, albe, cu uși din sticlă, în care se ascundeau grămezi de instrumente strălucitoare,

înfricoșătoare. Pe rafturile albe de deasupra lor am zărit o colecție de modele sinistre: capete umane și de maimuță din ipsos, pictate foarte realist, cu părți din craniu îndepărtate pentru a expune poziția creierului și cu expresii chinuite pe chipul mort. Alături de ele, am descoperit o colecție mare de creiere reale, provenind de la o varietate largă de creaturi, păstrate în borcane speciale cu formaldehidă. Desenele sistemelor nervoase umane și animale ocupau restul peretelui. În mijlocul camerei se aflau două mese din oțel, cu canale pentru drenarea fluidelor corpului, ce se întindeau prin centrul lor și continuau spre picioare unde se uneau cu scurgerile din oțel montate în podea. Pe mese, am observat niște forme de dimensiuni relativ umane, acoperite cu cearșafuri sterile. O duhoare pronunțată de putrefacție și pământ se insinua dinspre ele.

Doi bărbați stăteau lângă mese, amândoi îmbrăcați în costume din lână, cel înalt având un model în pătrățele simplu, dar la modă, iar cel mai scund, haine de culoare neagră. Strălucirea aspră a lămpilor electrice poziționate deasupra meselor le estompa chipurile.

— Domnilor, a rostit Laszlo, îndreptându-se direct spre ei. Sunt doctorul Kreizler. Sper că nu așteptați de mult timp.

— Nu, domnule doctor, a zis bărbatul mai înalt, dând mâna cu Laszlo.

Când s-a aplecat în lumina puternică, i-am admirat trăsăturile semitice splendide – nas puternic, ochi căprui limpezi și păr des și creț. Cel mai scund, prin contrast, avea ochi mici, o față cărnoasă acoperită de sudoare și păr fin. Amândoi păreau să aibă în jur de 30 de ani.

— Sunt sergent Marcus Isaacson, a continuat cel înalt, iar el e fratele meu, Lucius.

Bărbatul scund mi s-a părut iritat când a întins mâna.

— Sunt *detectiv-sergent* Lucius Isaacson, domnule doctor, a zis el.

Apoi, îndreptându-se de spate, a murmurat printre dinți:

— Să nu mai faci asta niciodată! Ai promis doar.

Marcus și-a dat ochii peste cap, a încercat să ne zâmbească, după care a întrebat și el cu jumătate de gură:

— Ce anume? Ce-am făcut?

— Să mă prezinți drept fratele tău, a șoptit iute Lucius Isaacson.

— Domnilor, a intervenit Kreizler, puțin nedumerit de ieșirea lor. Dați-mi voie să vă prezint un prieten de-al meu, John Schuyler.

Am dat mâna cu amândoi și Kreizler a continuat:

— Comisarul Roosevelt ne-a vorbit la superlativ despre talentele dumneavoastră și consideră că mă puteți sprijini în cercetarea pe care o fac. Aveți două domenii de specialitate care mă interesează îndeosebi...

— Da, a zis Marcus, criminalistică și medicină legală.

Kreizler a continuat:

— În primul rând, aș dori să știu...

— Dacă sunteți curios în privința numelor noastre, l-a întrerupt Marcus, mama și tata au fost foarte îngrijorați când au sosit în America și și-au dorit ca odraslele lor să nu sufere la școală din cauză că sunt evrei.

— Am avut oarecum noroc, a adăugat Lucius. Numele surorii noastre este Cordelia.

— Vedeți dumneavoastră, a continuat Marcus, învățau engleza studiindu-l pe Shakespeare. Când m-am născut eu, tocmai începuseră cu *Iulius Cezar*. După un an, încă nu-l terminaseră, și a sosit pe lume fratele meu. Dar până când s-a născut sora mea, doi ani mai târziu, făcuseră deja progrese și ajunseseră la *Regele Lear*...

— Nu mă îndoiesc, domnilor, a terminat fraza Kreizler pentru el, și mai îngrijorat, ridicând din sprâncene și aruncându-le o privire de prădător. Oricât de interesant e ce-mi spuneți, ceea ce intenționam să vă întreb este cum ați ajuns la aceste domenii de specializare și ce v-a determinat să vă alăturați forțelor de poliție.

Lucius a oftat și s-a uitat în sus.

— Nimeni nu vrea să audă cum ne-am primit numele, Marcus, a bombănit el. Ți-am zis eu.

Marcus s-a înroșit puțin de furie, apoi i s-a adresat lui Kreizler cu aceeași seriozitate deliberată, simțind că întâlnirea nu mergea bine.

— Ei bine, vedeți dumneavoastră, domnule doctor, tot datorită părinților noștri, deși înțeleg că e posibil să nu vi se pară o

explicație interesantă. Mama a vrut ca eu să fie avocat, iar fratele meu – *detectivul-sergent* – trebuia să ajungă doctor. N-a ieșit așa. Începuserăm să-l citim pe Wilkie Collins în copilărie și, când ne-am dus la facultate, am hotărât să ne facem detectivi.

— La început, dreptul și pregătirea medicală ne-au fost de folos, a continuat Lucius, dar ne-am văzut de drumul nostru și am lucrat o vreme pentru agenția de detectivi Pinkerton. Abia când comisarul Roosevelt a venit la conducerea departamentului, am primit șansa de a intra în poliție. Presupun că ați auzit de metodele lui de angajare care sunt puțin... neortodoxe.

Știam la ce se referă și, mai târziu, i-am explicat lui Laszlo.

În loc să-l cerceteze pe aproape fiecare ofițer și detectiv din poliție, silindu-i pe mulți să demisioneze astfel, Roosevelt insista să angajeze recruți noi deosebiți, în efortul lui de a sparge influența pe care clica lui Thomas Byrnes și șefi de secție precum Williams „Ciomăgarul" sau „Marele Bill" Devery o aveau asupra poliției. Theodore se dădea în vânt mai ales după evrei, pe care îi considera excepțional de onești și de curajoși, referindu-se la ei ca „războinici macabei ai dreptății". Frații Isaacson erau, aparent, reprezentanții acestui efort, deși cuvântul „războinici" nu-ți prea venea în minte când îi vedeai prima dată.

— Probabil, s-a aventurat Lucius plin de speranță, dorind să scape de subiectul trecutului lor, că doriți un oarecare ajutor cu exhumarea aceasta?

A arătat cu mâna spre cele două mese. Kreizler l-a studiat atent.

— De unde ați știut că e vorba de o exhumare?

— Mirosul, domnule doctor. E deosebit. Iar poziția trupurilor indică o înmormântare formală, nu o înhumare oarecare.

Lui Kreizler i-a plăcut răspunsul și s-a luminat puțin la față.

— Da, domnule detectiv-sergent, ați presupus corect.

Laszlo s-a apropiat și a smuls cearșafurile de pe mese, moment în care duhoarea a fost completată de imaginea tulburătoare a celor două schelete mici, unul înfășurat într-un costum negru putrezit, iar celălalt într-o rochie albă la fel de distrusă. Unele oase

încă se mai țineau de celelalte, dar multe dintre ele se eliberaseră din legături. Se mai vedeau șuvițe de păr și bucăți de unghii, acoperite ici și colo cu bulgări de pământ. M-am îmbărbătat și am încercat să nu-mi feresc privirea: genul acesta de lucru avea să fie soarta mea pentru o vreme și m-am gândit că ar trebui să mă obișnuiesc cu el. Însă grimasele sinistre ale celor două cranii vorbeau elocvent despre felul neobișnuit în care cei doi copii muriseră și îmi venea greu să continui să-i cercetez.

Pe fețele fraților Isaacson nu se citea nimic cu excepția fascinației când s-au apropiat de mese și l-au ascultat pe Laszlo.

— Frate și soră, Benjamin și Sofia Zweig. Uciși. Trupurile lor au fost găsite...

— Într-un turn de apă, a intervenit Marcus. Acum trei ani. Cazul e încă deschis.

Și asta l-a încântat pe Kreizler.

— Acolo, a continuat el, indicând spre o măsuță albă din colț plină cu tăieturi din ziare și documente, veți găsi informațiile cu privire la caz pe care am reușit să le adun. Aș vrea să le citiți și să studiați trupurile. Chestiunea este cât se poate de urgentă, așa că nu vă pot acorda decât o după-amiază și o seară. Voi fi la Delmonico, la 11.30 în noaptea asta. Ne întâlnim acolo și, în schimbul informațiilor voastre, voi fi bucuros să vă ofer o cină excelentă.

Entuziasmul lui Marcus Isaacson s-a transformat în curiozitate.

— Cina nu e necesară, domnule doctor, dacă sunt treburi oficiale. Dar apreciem oferta.

Laszlo a încuviințat cu un surâs abia schițat, amuzat de încercarea lui Marcus de a fi corect.

— Atunci ne vedem la unsprezece și jumătate.

Frații Isaacson s-au apucat să răsfoiască materialele din fața lor și aproape că ne-au ignorat când ne-am luat la revedere de la ei. Am urcat scările și, cât timp mi-am recuperat haina din cabinet, Laszlo a continuat să pară intrigat.

— Nu am niciun dubiu că sunt hipersensibili, a zis el, conducându-mă spre ușa din față. Dar am senzația că își fac treaba bine. Vom vedea. Apropo, Moore, ai un costum curat pentru diseară?

— Diseară? am întrebat, trăgându-mi mănușile și punându-mi șapca.

— Opera, a răspuns el. Candidatul lui Roosevelt care va ține legătura cu noi și ne așteaptă la mine acasă, la șapte.

— Cine e?

— Habar n-am, a replicat Laszlo, ridicând din umeri. Oricine-ar fi, rolul lui va fi vital. M-am gândit să-l duc la operă să văd cum reacționează. E un test al caracterului la fel ca oricare altul și Dumnezeu știe când vom mai avea ocazia să mergem. Vom folosi loja mea de la Metropolitan. Maurel cântă *Rigoletto*. Ar trebui să se potrivească perfect scopului nostru.

— Sigur ar trebui, am rostit bucuros. Și că tot vorbim de scopuri, cine cântă în rolul fiicei cocoșatului?

Kreizler și-a ferit privirea cu o expresie de ușor dezgust.

— Pentru Dumnezeu, Moore, va trebui să aflu detaliile copilăriei tale într-o bună zi. Această manie sexuală imposibil de stăpânit...

— Dar nu am întrebat decât cine interpretează rolul fiicei cocoșatului!

— Bine, bine... Da, Frances Saville, sau „Ea, cea făcută numai din picioare", cum îi zici tu.

— În cazul acesta, am spus, țopăind pe trepte și pornind spre trăsură, clar am haine curate.

Dacă ar fi fost după mine, puteai să le iei pe Nellie Melba, pe Lillian Nordica și restul vocilor de patru stele, pe jumătate atrăgătoare fizic, de la Metropolitan și să pleci învârtindu-te, cum ar fi zis Stevie Taggert. Mie să-mi fi dat o fată extraordinar de frumoasă, cu o voce decentă, și nu mai clipeam.

— Voi fi acasă la tine, la șapte.

— Superb, a răspuns Kreizler încruntat. Abia aștept. Cyrus! Du-l pe domnul Moore în Washington Square!

Mi-am petrecut scurta călătorie prin oraș gândindu-mă la maniera neobișnuită, dar cât se poate de încântătoare, de a începe o investigație cu un spectacol de operă și o cină la Delmonico. Din păcate, asemenea distracții nu aveau să se concretizeze. Când am ajuns acasă, am găsit o Sara Howard foarte agitată în pragul ușii.

CAPITOLUL 8

Sara mi-a ignorat salutul.

— E trăsura doctorului Kreizler, nu? m-a întrebat ea. Acela e omul lui. Putem să-i luăm?

— Să-i luăm unde? am chestionat-o.

Am ridicat privirea și mi-am zărit bunica cercetându-ne prin fereastra salonului.

— Sara, ce se petrece?

— Sergentul Connor și un alt bărbat, Casey, s-au dus să discute cu părinții băiatului Santorelli azi-dimineață. S-au întors și au spus că n-au găsit nimic, dar Connor avea sânge pe mânșeta cămășii. Ceva s-a întâmplat sigur și vreau să aflu ce anume.

Nu se uita la mine. Poate știa care va fi reacția mea cea mai probabilă.

— Nu crezi că-ți depășești puțin atribuțiile de secretară? am întrebat-o.

Sara nu a catadicsit să-mi răspundă, dar pe chip i-a apărut o expresie de dezamăgire amară, de frustrare atât de profundă, încât n-am putut decât să deschid ușa trăsuricii.

— Ce zici, Cyrus? Te deranjează să ne duci pe mine și pe domnișoara Howard să rezolvăm câteva treburi?

Cyrus a dat din umeri.

— Nu, domnule. Câtă vreme mă înapoiez la institut înainte de terminarea orelor de consultații.

— Așa va fi. Urcă, Sara, și fă cunoștință cu domnul Cyrus Montrose.

Într-o clipă, expresia Sarei s-a transformat din feroce în exuberantă – o schimbare deloc neobișnuită în cazul ei.

— Există momente, John, a spus ea, sărind în trăsură, când mă gândesc că m-am înșelat în privința ta ani la rând.

I-a scuturat mâna lui Cyrus nerăbdătoare, apoi s-a așezat aruncând o pătură peste picioarele noastre când am intrat și eu. Sara i-a dat lui Cyrus adresa de pe Mott Street și a bătut din palme bucuroasă după ce trăsura s-a pus în mișcare.

Existau puține femei care s-ar fi aventurat în cele mai dubioase părți din Lower East Side cu o asemenea încântare. Dar spiritul temerar al Sarei nu fusese niciodată temperat de prudență. În plus, avea experiență cu zona respectivă: după ce a absolvit colegiul, familiei sale i-a venit ideea că educația ei ar putea fi echilibrată pe deplin de o experiență directă a vieții în alte locuri decât Rhinebeck (unde se găsea moșia familiei Howard) și parcul Gramercy. Așa că și-a pus o bluză albă apretată, o fustă neagră tristă și o pălărie de pai mai degrabă ridicolă și și-a petrecut vara alături de o asistentă medicală la domiciliu în circumscripția electorală cu numărul zece. În timpul lunilor respective, a văzut o mulțime de lucruri – cam tot ce avea mai rău Lower East Side. Însă nimic nu avea să fie la fel de rău ca lucrurile pe care urma să le descoperim.

Familia Santorelli locuia într-o dărăpănătură din spatele unor blocuri ieftine, la câteva străzi de Canal Street. Astfel de locuințe fuseseră scoase în afara legii, în 1894, dar legea venise cu o clauză care le permitea celor deja existente să nu fie dărâmate dacă li se aduceau niște îmbunătățiri minime. Inutil să adaug că, dacă blocul ieftin de la stradă era întunecat, colcăind de boli și amenințător, construcțiile mai mici, ce se ridicau adesea în spate – într-un soi de curte care ar fi putut aduce mai multă lumină și mai mult aer blocului –, stăteau și mai rău la acest capitol. După aspectul blocului în fața căruia am oprit în ziua respectivă, ne-am dat seama că ne așteaptă o experiență tipică: butoaiele uriașe pline cu cenușă și gunoaie zăceau lângă o verandă îmbibată de urină, pe care se strânsese un grup de bărbați slinoși, zdrențăroși, care cu greu mai

puteau fi deosebiți unul de altul. Trăgeau la măsea și hohoteau veseli, dar s-au oprit brusc la vederea trăsurii și a lui Cyrus. Eu și Sara ne-am dat jos chiar pe caldarâm.

— Să nu te duci prea departe, Cyrus, am spus, încercând să nu-mi trădez angoasa.

— Nu, domnule, a răspuns el, strângând bine mânerul biciului.

A vârât cealaltă mână în buzunarul paltonului.

— Poate ar trebui să luați astea, domnule Moore.

A scos un box din alamă.

— Hmm, m-am minunat eu, studiind arma. Nu cred că va fi necesar.

Apoi am renunțat să mă mai prefac.

— În plus, nici măcar nu știu cum să le folosesc.

— Grăbește-te, John! m-a îndemnat Sara.

Am urcat amândoi pe verandă.

— Hei!

Unul dintre bărbații care pierdeau vremea acolo m-a înșfăcat de braț.

— Știi mătăluță că un tuciuriu îți conduce mârțoaga?

— Serios? am răspuns, ghidând-o pe Sara prin duhoarea aproape palpabilă ce-i înconjura pe bărbați.

— Negru ca asul de pică! a întărit un altul, aparent foarte uimit.

— Remarcabil, am replicat, chiar când Sara a intrat în clădire.

Înainte să apuc să o urmez, primul bărbat s-a agățat iar de brațul meu.

— Și tu ești tot caraliu, nu? m-a întrebat el amenințător.

— Nici vorbă, am zis. Îi disprețuiesc pe caralii.

Bărbatul a dat din cap o dată, dar nu a mai spus nimic, așa că mi-am închipuit că mi se permitea să trec.

Ca să ajungem la clădirea din fund, a fost necesar să străbatem holul scufundat în beznă al structurii din față: întotdeauna o experiență tulburătoare. Cu Sara în fața mea, am luat-o de-a lungul pereților mizerabili, încercând și nereușind să ne obișnuim cu lipsa luminii. Am tresărit când Sara s-a împiedicat de ceva. Am tresărit și mai violent când acel ceva a început să scâncească.

— Pentru Dumnezeu, John! a rostit Sara după o clipă. E un copil.

Nu vedeam nimic, dar, când m-am apropiat, mirosul l-a trădat. Bineînțeles că era un copil și biata creatură probabil că zăcea în propriile excremente.

— Trebuie să chemăm pe cineva, a zis Sara, și m-am gândit la bărbații de pe verandă.

Când m-am uitat înapoi, spre ușa din față, le-am zărit siluetele profilate prin fulgii de afară, niște bețe mișcătoare care ne urmăreau și, la răstimpuri, hohoteau într-un fel foarte neplăcut. Sigur nu aveam să primim sprijin din partea lor, așa că am început să încerc ușile de pe hol. În cele din urmă, găsind una care s-a deschis, am tras-o pe Sara după mine.

Înăuntru, am dat peste un bătrân și o femeie, niște căutători prin gunoaie, care au acceptat copilul abia după ce le-am dat o jumătate de dolar. Ne-au spus că bebelușul e al unui cuplu de vizavi care ieșise în oraș, ca în fiecare zi și în fiecare noapte, băgând în ei morfină și alcool în vreun colț jegos. Bătrânul ne-a asigurat că-i vor da copilului ceva să mănânce și îl vor spăla. Sara le-a mai dat un dolar. Niciunul dintre noi nu și-a făcut iluzii în privința hrănirii și a îngrijirii celui mic pe termen lung (presupun că s-ar putea susține că, pur și simplu, ne ușuram conștiința), dar era unul dintre momentele mult prea obișnuite din New York, când te confrunți cu un set de opțiuni groaznice.

În sfârșit, am ajuns la ușa din spate. Gangul dintre cele două clădiri gemea de și mai multe butoaie și găleți pline cu gunoi și fecale, iar mirosul a devenit insuportabil. Sara și-a pus o batistă peste gură și nas și m-a sfătuit să procedez la fel. Apoi am străbătut în goană coridorul de la parterul clădirii din spate. La primul etaj se găseau patru apartamente în care păreau să trăiască o mie de oameni. Am încercat să identific toate limbile vorbite, dar am pierdut șirul când am ajuns cu numărătoarea la opt. Un grup de germani urât mirositori care duhneau a bere ocupau casa scării și s-au dat în lături bombănind când am urcat. Era evident, chiar și în penumbră, că pe scări se așternuse un strat gros de vreo trei

centimetri, extrem de lipicios și pe care n-am vrut să-l cercetez. Pe germani părea că nu-i deranjează deloc.

Apartamentul Santorelli se afla la etajul al doilea, în capăt: cel mai întunecat loc din întreaga clădire. Când am ciocănit, o femeie micuță, oribil de slabă, cu ochi duși în fundul capului ne-a deschis ușa, vorbind în dialect sicilian. Știam suficientă italiană pentru operă, dar Sara s-a descurcat mai bine – din nou, datorită zilelor ei ca asistentă. Doamna Santorelli nu s-a alarmat când a văzut-o pe Sara (ba dimpotrivă, parcă o aștepta), dar și-a exprimat îngrijorarea cu privire la prezența mea, cerând temătoare să știe dacă sunt polițist sau jurnalist. Sare a trebuit să găsească iute un răspuns și a zis că sunt asistentul ei. Doamna Santorelli s-a uitat nedumerită la mine, dar ne-a dat voie să intrăm.

— Sara, am rostit când am intrat, o cunoști pe femeia aceasta?

— Nu, mi-a răspuns Sara, dar ea pare să mă cunoască pe mine. Ciudat.

Apartamentul era compus din două camere fără ferestre reale, ci doar cu niște fante înguste, tăiate recent în pereți, ca să respecte noile reglementări în privința ventilației. Familia Santorelli închiriase una dintre camere unei alte familii de sicilieni, șase la număr și aceștia, iar acum părinții lui Giorgio și cei patru frați și surori ai săi locuiau numai într-un spațiu de trei metri pe cinci. Nu agățaseră nimic pe pereții goi, acoperiți cu o crustă de funingine, iar în colțuri două găleți mari țineau loc de instalații sanitare. Familia mai avea și o sobă cu kerosen ieftină, de genul celor care puneau capăt de obicei unor astfel de clădiri.

Într-un colț, pe o saltea pătată, zăcea înfășurată în pături persoana care provocase agitația doamnei Santorelli: soțul ei. Avea fața tăiată, învinețită și umflată, iar sudoarea îi acoperea fruntea. Lângă el, am observat o cârpă plină de sânge și, în mod absurd, un sul de bani legați, pesemne câteva sute de dolari. Doamna Santorelli a ridicat banii, i-a vârât în mâna Sarei și apoi a îndemnat-o să se uite la soțul ei, cu obrajii brăzdați de lacrimi.

Am descoperit curând că femeia credea că Sara e soră medicală. Își trimisese cei patru copii să găsească una în urmă cu o oră.

Din nou cugetând rapid, Sara s-a așezat și a început să-l examineze pe bărbat și a constatat iute că își fracturase un braț. În plus, mare parte din torace era acoperit de vânătăi.

— John, a rostit Sara ferm, trimite-l pe Cyrus după bandaje, dezinfectant și puțină morfină. Spune-i că ne trebuie și un lemn curat să-l folosim pe post de atelă.

Am ieșit cât ai clipi pe hol, am străbătut gangul și am trecut printre germani, ajungând pe stradă. Am strigat ordinul spre Cyrus, care a pus în mișcare trăsurica, iar eu m-am întors spre bărbații de pe verandă. Unul dintre ei m-a oprit, proptindu-și o mână în pieptul meu.

— Ia stai un minut, mi-a poruncit el. Pentru ce sunt toate astea?

— Pentru domnul Santorelli, am răspuns. E grav rănit.

Omul a scuipat o flegmă groasă pe stradă.

— Ai naibii caralii. Îi urăsc pe toți blestemații ăștia cu meseriile lor bănoase, dar să mor dacă nu-i urăsc și mai tare pe polițiști.

Tema care se tot repeta a fost un semnal pentru mine să îmi văd de drum. Sus, Sara făcuse rost de niște apă caldă și îi spăla rănile lui Santorelli. Soția lui trăncănea întruna, gesticulând și izbucnind în lacrimi la răstimpuri.

— Au fost șase oameni, John, m-a lămurit Sara, după ce a ascultat câteva minute.

— Șase? am repetat. Am crezut că doar doi.

Sara a dat din cap spre pat.

— Vino aici și ajută-mă, altfel va intra la bănuieli.

Așezându-mă, mi-am dat seama cât era de greu să decid cine mirosea mai rău, salteaua sau Santorelli. Dar nimic nu părea s-o deranjeze pe Sara.

— Connor și Casey sigur au fost aici, a adăugat ea. Împreună cu alți doi bărbați și doi preoți.

— Preoți? am întrebat, pregătind o compresă caldă. Ce naiba...

— Unul era catolic, dar celălalt se pare că nu. N-a putut să-mi dea prea multe detalii despre al doilea. Preoții aveau banii. I-au spus să folosească o parte din ei ca să-l înmormânteze cum

trebuie pe Giorgio. Restul a reprezentat... o mică atenție ca să le cumpere tăcerea. I-au cerut să nu permită nimănui să exhumeze trupul lui Giorgio, nici măcar poliției, și să nu discute deloc despre asta, mai ales cu jurnaliștii.

— *Preoți*? am repetat din nou, ștergându-i pielea rănită fără prea mare entuziasm. Cum arătau?

Sara a pus întrebarea și mi-a tradus răspunsul.

— Unul scund, cu perciuni mari și albi – cel catolic –, și unul slab, cu ochelari.

— De ce naiba ar fi interesați doi preoți de așa ceva? m-am minunat. Și de ce ar vrea să țină poliția departe? Și spui că atât Connor, cât și Casey au luat parte la discuție?

— Așa s-ar părea.

— Deci, indiferent de ce se petrece, sunt implicați. Ei bine, Theodore va fi încântat când va auzi. Încă două poziții disponibile în divizia detectivilor, bănuiesc. Dar cine erau ceilalți doi?

Din nou, Sara a întrebat-o pe doamna Santorelli, care a îndrugat ceva ce prietena mea nu a înțeles. A repetat întrebarea, dar a primit aceeași replică.

— Posibil să nu înțeleg dialectul acesta pe cât de bine am crezut, a explicat Sara. Zice că bărbații *nu erau* polițiști, apoi zice că, de fapt, *erau*. Chiar nu...

Sara s-a oprit și ne-am întors toți când un ciocănit puternic s-a auzit la ușă. Doamna Santorelli s-a ferit și nici eu mă dădeam în vânt să fac pe politicosul. Dar Sara a intervenit imediat:

— Ah, du-te, John, nu te prosti. Probabil e Cyrus.

M-am dus la ușă și am deschis-o. Pe coridor se găsea unul dintre bărbații de pe verandă. Avea în mână un pachet.

— Medicamentele voastre, a rostit el rânjind. Nu le dăm voie negrilor în clădire.

— Ah, am zis eu, acceptând pachetul. Înțeleg. Mulțumesc.

I-am dat medicamentele Sarei și m-am așezat pe pat din nou. Santorelli era de data asta pe jumătate conștient și Sara i-a administrat morfina. Intenționa să-i pună brațul la loc, un truc pe

care-l învățase în zilele ei de soră medicală la domiciliu. Fractura nu era gravă, a explicat ea, dar tot a scos un sunet oribil când a pus oasele la loc. Amețit și din cauza drogului, Santorelli nu a părut să simtă mare lucru, deși soția lui a țipat ușor, murmurând totodată și o rugăciune. M-am apucat să dezinfectez celelalte răni, în timp ce Sara și-a văzut de conversația ei cu doamna Santorelli.

— Se pare, mi s-a adresat Sara după o vreme, că Santorelli s-a indignat foarte tare. A aruncat cu banii în preoți și le-a zis că poliția trebuie neapărat să-l găsească pe ucigașul fiului său. În acel moment preoții au plecat și...

— Da, am încuviințat. *Și?*

Știam foarte bine cum rezolvă polițiștii irlandezi în general lipsa de cooperare a populației nevorbitoare de engleză. Un bun exemplu al tehnicii respective zăcea chiar lângă mine.

Sara a clătinat din cap.

— Totul e atât de ciudat! a oftat ea, începând să întindă o alifie peste cele mai rele tăieturi și vânătăi. Santorelli aproape că s-a lăsat omorât în bătaie, deși nu l-a mai văzut pe Giorgio de patru ani. Băiatul trăia pe străzi.

Doamna Santorelli, căreia Sara îi câștigase încrederea prin felul în care îi îngrijea soțul, a început să ne spună povestea fiului ei și, odată pornită, n-am mai reușit s-o oprim. Eu și Sara am continuat să ne ocupăm de rănile bărbatului, de parcă ar fi fost punctul central al atenției noastre, dar gândurile noastre se concentrau asupra detaliilor ciudate pe care le auzeam.

Giorgio fusese un băiat foarte timid în primii ani de viață, dar isteț și suficient de hotărât ca să se ducă la școala de stat de pe Hester Street și să ia note bune. Pe la vârsta de șapte ani, au apărut niște probleme cu colegii lui. Băieții mai mari au reușit să-l convingă pe Giorgio să se implice în acte sexuale pe care doamna Santorelli n-a știut să le definească. Sara a insistat, simțind că astfel de informații ar putea fi importante, și am aflat că era vorba de sodomie, atât anală, cât și orală. Un profesor l-a prins în fapt și l-a pârât părinților. Conceptul latin de masculinitate fiind destul de

limitat și de puțin îngăduitor, vestea aproape că l-a scos din minți pe tatăl lui Giorgio și l-a bătut pe băiat cu regularitate. Doamna Santorelli ne-a arătat cum îl prindea soțul ei pe Giorgio cu încheieturile de ușă și cum îl biciuia apoi pe spate cu o curea lată. O unealtă de pedeapsă crudă, și care, în mâinile lui Santorelli, provoca atâtea vătămări, încât, uneori, Giorgio evita școala, pur și simplu pentru că nu putea să stea pe scaun.

Partea ciudată era că, în loc să se cumințească, Giorgio a devenit și mai încăpățânat cu fiecare bătaie. După luni întregi de asemenea pedepse, comportamentul lui a atins cote extreme: a început să nu mai vină cu nopțile acasă și a renunțat la școală de tot. Apoi, într-o zi, părinții lui l-au zărit pe o stradă la est de Washington Square, machiat ca o femeie și vânzându-se ca orice altă prostituată. Santorelli s-a repezit la băiat și l-a asigurat că, dacă se va întoarce vreodată acasă, o să-l omoare. Giorgio le-a aruncat înjurături și tot felul de vorbe urâte în schimb și, când tatăl lui se pregătea să-l lovească, un alt bărbat – probabil peștele lui Giorgio – a intervenit și i-a sfătuit pe soții Santorelli să se care de-acolo rapid. Atunci a fost ultima oară când și-au văzut fiul până când cei de la morgă le-au arătat trupul lui distrus.

Povestea mi-a trezit multe întrebări și am băgat de seamă că și Sarei la fel. Nu aveam să le rostim niciodată cu glas tare. Chiar când îl înfășuram pe Santorelli din nou în păturile lui zdrențuite și murdare în care îl găsiserăm când am venit, un bubuit s-a auzit la ușă. Crezând că sunt tot bărbații de pe verandă, am deschis. Într-o clipă, doi haidamaci mustăcioși, în costume și cu melon, au pătruns în apartament cu sila. La simpla lor vedere, doamna Santorelli a devenit isterică.

— Cine naiba mai sunteți și voi? s-a răstit unul dintre ei.

Sara s-a ținut tare și le-a răspuns că e soră medicală, dar explicația că eu sunt asistentul ei, care funcționase admirabil cu o femeie disperată ce nu vorbea engleza, nu a rezistat în fața celor doi.

— Asistent, zici?

Bărbații s-au apropiat de mine. Eu și Sara ne-am îndreptat încet spre ușă.

— Ai o ditamai trăsura afară pentru un simplu asistent!

— Vă mulțumesc pentru compliment, am spus zâmbind.

Apoi am înșfăcat-o pe Sara de braț și am zburat pe scări, în jos. Niciodată nu am fost mai recunoscător pentru condiția fizică excelentă a unei fete. Chiar și-așa, în fustă, Sara a alergat mai iute decât cei care ne-au urmărit. Totuși, ni s-a înfundat când am ajuns pe holul din față și i-am văzut pe oamenii de pe verandă blocându-ne ieșirea. Au început să înainteze spre noi, lovindu-și bețele de palme, cu gesturi amenințătoare.

— John, a exclamat Sara, chiar vor să ne prindă la mijloc?

Îmi amintesc că m-a uimit vocea ei clară, fermă, fapt pe care l-am considerat extrem de enervant, date fiind împrejurările.

— *Firește* că vor să ne prindă la mijloc, femeie! am spus gâfâind. Tu și jocurile tale de detectiv... O să ne luăm o bătaie soră cu moartea! Cyrus!

Mi-am dus palmele pâlnie la gură și am urlat spre intrarea principală, în timp ce oamenii se apropiau.

— Cyrus!

Deznădăjduit, mi-am lăsat mâinile să cadă pe lângă corp.

— Unde naiba *e* omul ăsta?

Sara și-a strâns geanta mai tare, fără să scoată o vorbă. Când cei doi haidamaci cu pălărie au apărut în capătul celălalt al coridorului, aparent pecetluindu-ne soarta, ea a vârât mâna în geantă.

— Nu-ți face griji, John, a rostit ea încrezătoare. Nu voi permite să ți se întâmple ceva.

A scos un revolver colt, model Army, de calibru 45, cu un butoiaș de 11 centimetri și pat sidefat. Sara era ceea ce se poate numi o entuziastă a armelor de foc, însă eu nu mă simțeam deloc în siguranță.

— Dumnezeule! am exclamat și mai alarmat. Sara, nu poți să tragi pe un gang întunecat... Nu știi în ce vei nimeri...

— Ai o idee mai bună? m-a întrebat ea, uitându-se în jur și dându-și seama că am dreptate.

Pentru prima dată a fost copleșită de agitație.

— Ei bine, eu...

Dar era prea târziu... Bărbații de pe verandă s-au repezit asupra noastră zbierând. Am apucat-o pe Sara și am protejat-o cu corpul meu, sperând să nu mă împuște în stomac în timpul asaltului iminent.

Imaginați-vă șocul meu când atacul nu s-a materializat. Pentru o clipă, am fost înghesuiți de bărbații cu bețe, dar numai cât au trecut pe lângă noi. Încă urlând, au năvălit peste cei doi haidamaci din spatele nostru cu o ferocitate rar întâlnită. Având în vedere situația, împotrivirea s-a dovedit minimă. Câteva secunde, am auzit strigăte, gemete și o luptă corp la corp, apoi gangul s-a umplut de gâfâieli și de văicăreli slabe. Eu și Sara am ieșit pe verandă și am alergat spre trăsură, unde Cyrus ne aștepta.

— Cyrus! am țipat. Ești conștient că ne-ar fi putut omorî înăuntru?

— Puțin probabil, domnule Moore, a răspuns el calm. Mai ales judecând după vorbele lor înainte să intre acolo.

— Și cam care ar fi ele, dacă ești amabil să ni le împărtășești? am continuat, deloc mulțumit de atitudinea lui.

Înainte să apuce să-mi răspundă, trupurile haidamacilor au zburat pe ușa blocului, lovindu-se cu putere de caldarâmul acoperit cu zăpadă. Pălăriile au apărut și ele la scurt timp. Bărbații leșinaseră și arătau atât de rău, încât, prin comparație, domnul Santorelli părea întruchiparea sănătății. Prietenii noștri cu bețele s-au ivit și ei triumfători, chiar dacă vreo doi dintre ei încasaseră o cafteală zdravănă la rândul lor. Cel care îmi vorbise mai devreme ne-a privit, scoțând aburi groși odată cu răsuflarea grea.

— Oi urî eu negrii, a rostit el cu un rânjet, dar pe toți dracii dacă nu-i urăsc mai tare pe caralii!

— *Exact asta* au spus înainte să intre, a murmurat Cyrus.

M-am uitat la haidamacii de pe jos.

— Polițiști? l-am întrebat pe omul de pe verandă.

— *Foști* polițiști, a răspuns el, îndreptându-se spre mine. Obișnuiau să patruleze prin cartier. Au un tupeu nemaipomenit să se întoarcă la o clădire ca asta.

Am încuviințat din cap, uitându-mă la trupurile nemișcate de pe trotuarul din fața mea, apoi i-am mulțumit bărbatului.

— Onorabile, a zis el, arătând cu degetul spre buze, sunt cam însetat după atâta treabă.

Am scos câteva monede și i le-am aruncat. A încercat, dar fără succes, să le prindă, așa că amicii lui s-au grăbit să le culeagă de pe jos. În câteva secunde, s-au și încăierat. Eu și Sara ne-am urcat în trăsură și Cyrus ne-a scos imediat pe Broadway, după care am pornit spre nordul orașului.

Sara era veselă, acum, că ne găseam la adăpost, și aproape că a sărit de pe un loc pe altul în trăsură, amintindu-și fiecare moment periculos al expediției cu o încântare exagerată. Am zâmbit și am dat din cap, bucuros că avea parte de un moment de optimism, însă gândurile mele alergau în altă direcție. Încercam să analizez ceea ce spusese doamna Santorelli așa cum ar fi făcut-o Kreizler. Exista ceva în povestea tânărului Giorgio care-mi amintea de copiii din turnul de apă: ceva important, dar pe care nu izbuteam să-l identific. Apoi, mi-am dat seama. Comportamentul. Kreizler descrisese doi copii obraznici, o rușine pentru familia lor. Și tocmai aflasem despre un alt copil care părea la fel. Toți trei, în ipoteza lui Kreizler, își găsiseră sfârșitul în mâinile aceluiași om. Oare asemănarea de caracter reprezenta un factor în moartea lor sau era o simplă coincidență? Posibil, a doua variantă. Dar cumva nu credeam că Laszlo va fi de aceeași părere...

Pierdut în lumea mea, nu am auzit când Sara mi-a pus o întrebare oarecum uluitoare. Însă, când a repetat-o, bizareria noțiunii a devenit limpede chiar și pentru mintea mea rătăcită. Trecuserăm prin multe în ziua aceea și nu am vrut s-o dezamăgesc.

CAPITOLUL 9

Am ajuns la casa lui Kreizler, pe Seventeenth Street, la numărul 283, cu câteva minute mai devreme, pus la patru ace, cu frac și pelerină, și deloc sigur de conspirația în care intrasem cu Sara – o conspirație care, de bine, de rău, acum urma să se desfășoare. Stratul de omăt se îngroșase cu câțiva centimetri, formând o pătură frumoasă, liniștită, peste tufișurile uscate și gardurile de fier din parcul Stuyvesant, vizavi de casa lui Laszlo. Am deschis portița, am străbătut mica grădină și am bătut delicat în ușă cu belciugul de aramă. Ferestrele franțuzești ale salonului de zi, de la primul etaj, erau ușor întredeschise, și l-am auzit pe Cyrus la pian, dând viață ariei „Pari siamo" din *Rigoletto*. Kreizler își încălzea urechile deja pentru reprezentația din această seară.

Ușa s-a deschis, aducându-mă față în față cu silueta fâșneață, fără uniformă, a lui Mary Palmer, servitoarea și menajera lui Kreizler. Și ea îl făcea pe orice vizitator care îi cunoștea povestea să se simtă ușor stingherit. Cu un corp frumos, un chip fermecător și ochi albaștri precum cerul, Mary fusese considerată tâmpă de familia ei încă de la naștere. Nu vorbea coerent, lipind cuvintele și silabele în bălmăjeli de neînțeles, și nu învățase niciodată să scrie sau să citească. Mama și tatăl ei, acesta din urmă un director de școală respectat din Brooklyn, o pregătiseră să se ocupe de activități casnice obișnuite, și se pare că o îngrijiseră adecvat. Însă, într-o zi din 1884, când avea 17 ani, Mary și-a legat tatăl cu lanțul de patul de alamă, în timp ce restul familiei se afla în oraș,

după care a dat foc casei. Tatăl ei a avut parte de o moarte oribilă și, fiindcă nu au existat motive aparente pentru atac, Mary a fost internată forțat în azilul de nebuni de pe Blackwells Island.

Aici a fost descoperită de Kreizler, care, din când în când, mai oferea ore de consultații pe insula unde fusese angajat prima dată. Pe Laszlo l-a impresionat faptul că, în cazul lui Mary, lipseau majoritatea simptomelor de demență precoce, dacă nu chiar toate, singura condiție, în opinia lui, pentru nebunia adevărată. (Termenul este în prezent înlocuit, după spusele lui Laszlo, pe bună dreptate, de „schizofrenia" doctorului Eugene Bleuler. Din câte înțeleg, cuvântul nou are legătură cu capacitatea patologică de a recunoaște sau de a interacționa cu realitatea din jurul tău.) Kreizler a încercat să comunice cu fata și, curând, a descoperit că, de fapt, suferea de afazie motorie clasică, complicată de agrafie. Ea înțelegea cuvintele și gândea în propoziții clare, dar părțile din creierul ei care controlau vorbirea și scrierea erau grav afectate. La fel ca mulți alți nefericiți, Mary era perfect conștientă de dificultățile ei, dar îi lipsea capacitatea de a le explica altora. Kreizler a putut să comunice cu ea, punându-i întrebări la care Mary răspundea cu cele mai simple propoziții, adesea doar cu „da" sau „nu", iar el a învățat-o un soi de scriere rudimentară, în limitele bolii ei. După săptămâni de lucru, i-a înțeles istoria șocantă. Se pare că tatăl ei o viola de mulți ani, dar ea, desigur, nu fusese în stare să povestească nimănui.

Kreizler a solicitat o revizuire juridică a cazului și Mary a fost eliberată într-un final. După aceea, fata a reușit să-i transmită lui Laszlo ideea că ar fi o servitoare perfectă. Știind că șansele ei pentru o viață independentă se apropiau de zero, Kreizler a primit-o în casa lui și, acum, Mary nu numai că îi îngrijea locuința, dar o și păzea cu multă gelozie. Prezența ei, combinată cu a lui Cyrus Montrose și a lui Stevie Taggert, îmi influența întotdeauna starea de spirit ori de câte ori vizitam casa elegantă de pe Seventeenth Street. În ciuda colecției de artă contemporană și clasică și de mobilă franțuzească, precum și a pianului mare la care Cyrus interpreta mereu muzică fină, nu reușisem niciodată cu adevărat să

elimin sentimentul clar că eram înconjurat de hoți și de ucigași. Și chiar dacă fiecare dintre ei avea o explicație convingătoare pentru acțiunile sale, niciunul nu lăsa impresia că ar mai accepta vreodată vreun comportament discutabil din partea altcuiva.

— Bună, Mary! am spus, dându-mi jos pelerina.

A făcut o plecăciune ușoară, privind în podea.

— Am ajuns mai devreme. Doctorul Kreizler a terminat cu îmbrăcatul?

— Nu, domnule, a răspuns ea cu un efort considerabil.

Pe față i se citea atât ușurare, cât și frustrare, așa cum i se întâmpla când rostea cuvintele corect. Ușurare că reușise, frustrare că nu putea spune mai multe. A arătat cu brațul acoperit cu stofă de lână de un albastru electric spre scări, apoi s-a dus să-mi atârne pelerina într-un cuier.

— Ei bine, atunci o să-mi pun ceva de băut și o să mă bucur de interpretarea excepțională a lui Cyrus, am zis.

Am urcat treptele două câte două, simțind că mă cam sufocam în hainele de seară, și am intrat în salon. Cyrus m-a salutat din cap și a continuat să cânte, în timp ce eu am apucat nervos tabachera de argint de pe polița din marmură. Șemineul împrăștia o căldură plăcută. Am luat o țigară dintr-un amestec de tutun de Virginia și tutun negru rusesc, am scos un băț de chibrit dintr-o altă cutiuță de argint și l-am aprins.

Kreizler a coborât tropăind pe scările de deasupra, îmbrăcat într-un frac impecabil croit.

— Nicio veste de la omul lui Roosevelt? a întrebat el când Mary a apărut cu o tavă de argint.

Pe ea se găseau 100 de grame de caviar de păstrugă, câteva felii subțiri de pâine prăjită, o sticlă de votcă rece ca gheața și mai multe păhărele înghețate, un obicei admirabil pe care Kreizler îl căpătase în timpul călătoriei sale în Sankt Petersburg.

— Niciuna, am răspuns, stingând țigara și atacând nerăbdător ce se găsea pe tavă.

— Ei bine, mi-aș dori punctualitate din partea tuturor celor implicați, a declamat el, verificând ora. Și dacă nu...

Chiar atunci s-au auzit ciocănituri la intrare și zgomotul cuiva intrând. Kreizler a încuviințat din cap.

— Cel puțin e un semn bun. Cyrus, cântă ceva mai puțin mohorât, te rog. „Di provenza il mar."

Cyrus a respectat instrucțiunile, lansându-se delicat într-o arie blândă de Verdi. Mi-am înghițit caviarul nespus de angoasat, după care Mary a intrat din nou în încăpere. Avea o expresie oarecum nesigură, parcă ușor agitată, și nu a reușit să anunțe oaspetele. A ieșit după o plecăciune scurtă, lăsând o siluetă să iasă din umbra scării și să intre în salon. Sara.

— Bună seara, domnule doctor! a salutat ea.

Cutele rochiei ei de seară, un amestec de verde-smarald și albastru ca penele de păun, au foșnit ușor când a pășit în încăpere.

Kreizler a rămas ușor surprins.

— Domnișoară Howard, a zis el, cu privirea încântată, dar pe un ton nedumerit. Ce surpriză plăcută! L-ai adus până aici pe omul nostru de legătură?

A urmat o pauză lungă. Kreizler s-a uitat la Sara, apoi la mine și din nou la Sara. Expresia nu i s-a schimbat când a început să dea din cap.

— Ah! *Tu* ești persoana noastră de legătură, corect?

O clipă, Sara a părut și ea nesigură.

— Nu vreau să credeți că l-am silit pe comisar să accepte implicarea mea. Am discutat totul cu mare atenție.

— Am fost și eu acolo, am adăugat iute, șoptind ușor. Și când îți vom povesti ce s-a întâmplat azi după-amiază, Kreizler, nu vei mai avea niciun dubiu că Sara e persoana potrivită pentru asta.

— E și mai practic așa, domnule doctor, a întărit Sara. Nimeni nu-mi va observa activitățile cât mă aflu pe Mulberry Street, iar absențele mele vor stârni chiar și mai puțină curiozitate. Nu sunt mulți oameni în sediul central despre care poți spune același lucru. Am cunoștințe decente în criminologie și am acces la locuri și oameni la care dumneavoastră sau John nu ați avea... după cum am văzut astăzi.

— Se pare că am ratat multe lucruri azi, a spus Kreizler pe un ton ambiguu.

— În fine, a continuat Sara, ezitând din cauza primirii reci a lui Laszlo, în cazul în care apar probleme...

A scos iute un colt Derringer numărul unu dintr-un manșon mare pe care îl purta pe mâna stângă și l-a îndreptat spre șemineu.

— Veți vedea că sunt mai pricepută decât John.

Am pășit într-o parte ca să mă feresc de revolver și Kreizler a chicotit. Sara a crezut că râde de ea și s-a aricit puțin.

— Vă asigur că sunt foarte serioasă, domnule doctor. Tata a fost un țintaș grozav. Mama era totuși o invalidă și nu am avut frați sau surori. Așa că am devenit partenerul de vânătoare al tatei.

Era cât se poate de adevărat. Stephen Hamilton Howard trăise o viață de adevărat moșier pe proprietatea sa de lângă Rhinebeck și își antrenase singurul copil să călărească, să tragă cu arma, să joace jocuri de noroc și să bea ca orice gentleman din Hudson Valley. Sara putea să facă toate astea foarte bine și cu multă siguranță. Prietena mea a arătat spre pistolul mic și elegant gravat din mâna ei.

— Mulți oameni consideră Derringer-ul o armă slabă, însă acesta are în el gloanțe de calibrul 41 și l-ar putea arunca pe bărbatul de la pian prin fereastră fără probleme.

Kreizler s-a întors spre Cyrus, de parcă s-ar fi așteptat să-l vadă cât de cât alarmat, dar nimic nu s-a schimbat în ritmul delicat al ariei „Di provenza il mar". Laszlo și-a notat în minte acest lucru.

— Nu înseamnă că prefer acest tip de armă, a încheiat Sara, punând pistolul la loc în manșon. Dar...

A inspirat adânc și pieptul palid i s-a umflat deasupra decolteului.

— *Mergem* la operă.

Sara și-a atins colierul încântător din smaralde și a zâmbit pentru prima dată. Sara mea cea rafinată, am gândit eu, iar apoi am dat pe gât un pahar cu votcă.

A urmat din nou o pauză lungă, timp în care Sara și Kreizler s-au privit intens. Într-un târziu, Laszlo și-a ferit privirea, recăpătându-și aerul nerăbdător.

— Într-adevăr, a zis el, luând puțin caviar și un pahar și servind-o pe Sara. Și dacă nu ne grăbim, vom pierde „Questa o quella". Cyrus, verifici tu dacă Stevie a pregătit trăsura mare cu patru locuri?

Cyrus s-a ridicat imediat și s-a îndreptat spre scară, dar Kreizler l-a oprit.

— Cyrus, ea este domnișoara Howard.

— Da, domnule doctor, a răspuns Cyrus. Ne-am cunoscut.

— Ah! a exclamat Kreizler. Atunci nu te va surprinde deloc faptul că va lucra cu noi, nu?

— Nu, domnule.

Cyrus a făcut o plecăciune scurtă spre Sara.

— Domnișoară Howard!

Ea i-a zâmbit, dând din cap, și Cyrus a pornit din nou spre scări.

— Așadar, și Cyrus a fost implicat, a constatat Kreizler, în timp ce Sara și-a băut votca iute, dar cu grație. Mărturisesc că mi-ați stârnit interesul. În drum spre oraș, voi doi trebuie să-mi povestiți totul despre expediția asta misterioasă la... Unde *v-ați dus,* de fapt?

— La familia Santorelli, am răspuns și am luat o ultimă gură de caviar. Și ne-am întors cu multe informații folositoare.

— La familia Santo...

Kreizler părea sincer impresionat și, brusc, mult mai serios.

— Dar unde? Cum? Trebuie să-mi povestești totul, *totul*... Secretul stă în detalii!

Sara și Laszlo au coborât treptele în fața mea, trăncănind de parcă o asemenea evoluție a lucrurilor ar fi fost firească. Am răsuflat ușurat, căci nu știusem cum o să reacționeze Kreizler la propunerea Sarei, după care am dus o altă țigară la buze. Înainte să o aprind totuși, m-a cuprins neliniștea o clipă, zărind brusc chipul lui Mary Palmer, care a apărut prin ușa întredeschisă a salonului pentru cină, când am trecut pe lângă el. Cu ochii ei mari, frumoși, o cerceta curioasă pe Sara și părea că tremură.

— E posibil ca lucrurile să fie cam neobișnuite de aici înainte, Mary, i-am șoptit încurajator. În viitorul apropiat.

N-a dat senzația că m-a auzit, dar a scos un sunet slab și a fugit de lângă ușă.

Afară, zăpada continua să se aștearnă. Trăsura mare a lui Kreizler, de culoarea vinului roșu, cu margini negre, ne aștepta. Stevie Taggert înhămase lângă Frederick un cal asemănător. Sara, ridicându-și gluga hainei, a străbătut curtea și a acceptat ajutorul lui Cyrus să urce. Kreizler m-a oprit la ușa din față.

— O femeie extraordinară, Moore, mi-a șoptit el ferm.

Am încuviințat.

— Dar să n-o superi, am murmurat. Nervii ei sunt întinși precum coardele pianului.

— Da, aparent așa stau treburile. Tatăl de care vorbește e mort, nu?

— Într-un accident de vânătoare. Acum opt ani. Erau foarte apropiați... De fapt, a petrecut o vreme într-un sanatoriu după aceea.

Nu știam dacă ar trebui să divulg întreaga poveste, dar, dată fiind situația noastră, mi s-a părut recomandabil.

— Unii au spus că a fost sinucidere, dar ea neagă. Din tot sufletul. E un subiect pe care te sfătuiesc să-l eviți.

Kreizler a dat din cap și și-a tras mănușile, privind-o pe Sara în tot acest timp.

— Femeile cu un astfel de temperament, a zis el, îndreptându-ne spre trăsură, nu par sortite să-și găsească fericirea în societatea noastră. Dar capacitățile ei sunt evidente.

Am urcat în trăsură și Sara a început să povestească nerăbdătoare detaliile discuției noastre cu doamna Santorelli. În timp ce ne croiam drum prin labirintul de străzi înzăpezite și liniștite din parcul Gramercy, îndreptându-ne spre Broadway, Kreizler a ascultat fără să comenteze și doar mâinile lui fără astâmpăr îi trădau entuziasmul. Până când am ajuns în Herald Square, unde zarva a devenit mai puternică în jurul gării suspendate, ne pusese deja o serie de întrebări detaliate care ne-au testat serios memoria. Povestea ciudată a celor doi foști polițiști și a celor doi preoți care îi însoțiseră pe detectivii lui Roosevelt i-a stârnit curiozitatea lui

Laszlo, dar interesul a fost și mai mare (așa cum am bănuit, de altfel) pentru comportamentul sexual al tânărului Giorgio și pentru firea băiatului în general.

— Una dintre modalitățile prin care-l putem cunoaște pe criminal este să-i cunoaștem victimele, a zis Kreizler.

Când trăsura s-a apropiat de stâlpii electrici mari care luminau marchiza intrării în clădirea Operei Metropolitan, ne-a întrebat pe mine și pe Sara ce părere ne-am făcut despre băiat. A trebuit să cugetăm puțin la asta și n-am mai scos o vorbă cât Stevie a oprit trăsura și Cyrus ne-a condus prin porțile mari de la intrare.

Pentru vechea gardă a societății newyorkeze, Opera Metropolitan reprezenta „berăria aia galbenă de la periferia orașului". Disprețul acesta fățiș era determinat, la modul cel mai evident, de aspectul compact al arhitecturii clădirii în stilul Renașterii timpurii și de culoarea cărămizilor folosite la construcția ei. Însă atitudinea din spatele comentariului își avea rădăcinile în istoria recentă a operei. Ocupând un spațiu imens cuprins între Broadway, Seventh Avenue, Thirty-ninth și Fourtieth Street, Opera Metropolitan, deschisă în 1883, fusese plătită de 75 dintre cei mai faimoși (și mai infami) *nouveaux riches*[1]: bărbați cu nume precum Morgan, Gould, Whitney și Vanderbilt. Niciunul dintre ei nu era considerat de vechile clanuri Knickerbocker suficient de acceptabil din punct de vedere social ca să i se vândă o lojă la venerabila Academie de Muzică de pe Fourteenth Street. Drept răspuns la ignorarea valorii lor, fondatorii Operei Metropolitan comandaseră nu un etaj sau două de loji, ci trei. Războaiele sociale care se duceau în ele înainte, în timpul sau după spectacole erau la fel de vicioase precum cele din centru. În ciuda tuturor calomniilor, impresarii care administrau Opera, Henry Abbey și Maurice Grau, aduseseră la un loc unele dintre cele mai mari talente din lume. O seară la „berăria galbenă" a devenit până în 1896 o experiență muzicală pe care nicio altă companie din lume nu o putea depăși.

Când am intrat în vestibulul relativ mic, care nu avea nimic din opulența echivalentelor sale europene, ne-am trezit cu obișnuitele

[1] Noii îmbogățiți (în fr., în original).

priviri fixe din partea unor indivizi cu creier limitat, care nu se bucurau să îl vadă pe Kreizler însoțit de un negru. Cei mai mulți îl știau pe Cyrus și ne-au suportat prezența cu o familiaritate plictisită. Am urcat iute scara principală îngustă și am ajuns printre ultimii oameni care intrau în sală. Loja lui Kreizler se afla pe partea stângă de la etajul al doilea, „Potcoava de Diamant" (după cum erau cunoscute lojile de aici), și ne-am repezit prin salonul de catifea roșie ca să ne ocupăm locurile. După ce ne-am așezat, luminile au început să pălească. Am scos o pereche mică de ochelari pliabili, la timp ca să pot verifica lojile din jur și din partea opusă, căutând chipuri cunoscute. I-am zărit rapid pe Theodore și pe primarul Strong cufundați în ceea ce părea o conversație importantă. Apoi privirea mi-a picat pe centrul potcoavei, loja 35, unde J. Pierpont Morgan, formidabilul magnat financiar cu nasul lui urât, stătea în mijlocul umbrelor. Îl însoțeau mai multe doamne, dar, înainte de a putea deslușI cine erau, în sală s-a lăsat bezna.

Victor Maurel, marele bariton și actor gascon, pentru care Verdi scrisese unele dintre cele mai memorabile arii, a arătat o formă de zile mari, deși mi-e teamă că noi, în loja lui Kreizler – posibil cu excepția lui Cyrus –, eram prea preocupați de alte probleme ca să ne bucurăm pe deplin de reprezentație. În timpul primei pauze, conversația noastră a deviat rapid de la muzică la cazul Santorelli. Sara a întrebat dacă nu cumva bătăile primite de Giorgio de la tatăl său nu i-au întețit de fapt dorința de a-și satisface pornirile sexuale neobișnuite. Kreizler a remarcat și el ironia, spunând că, dacă Santorelli ar fi fost în stare să stea de vorbă cu fiul lui și să afle rădăcinile comportamentului său bizar, ar fi reușit poate să îl schimbe. Dar alegând violența a transformat totul într-o luptă, una în care Giorgio a asociat, în mintea lui, propria supraviețuire fizică cu acțiunile blamate de părintele său. Eu și Sara am rumegat *conceptul* pe tot parcursul actului al doilea. Până la următoarea pauză, începuserăm deja să înțelegem că un băiat care își câștiga existența lăsându-se folosit în cele mai rele feluri posibile, își manifesta cu putere dreptul la viață, în viziunea lui.

S-ar fi putut zice același lucru și despre copiii Zweig, a subliniat Kreizler. Presupusesem corect că Laszlo nu avea să elimine coincidența asemănării dintre cele două victime și Giorgio Santorelli. Prietenul meu a continuat să spună că nu puteam pune exagerat accentul pe importanța noilor informații: acum aveam începuturile unui model, ceva pe care să construim o imagine mai cuprinzătoare a însușirilor care activau violența în criminalul nostru. Dețineam această cunoaștere datorită hotărârii Sarei de a vizita familia Santorelli, precum și a capacității ei de a-i câștiga încrederea doamnei Santorelli. Laszlo și-a exprimat recunoștința oarecum stingherit, dar cât se poate de sincer. Expresia de împlinire de pe chipul Sarei a meritat tot efortul de peste zi.

Lucrurile se desfășurau într-o atmosferă prietenoasă când Theodore a intrat în loja noastră, alături de primarul Strong, în timpul aceleiași pauze. Într-o clipă, aerul din spațiul mic s-a schimbat. Cu tot rangul lui de „colonel" folosit adesea și cu toată reputația lui de reformator, William L. Strong semăna cu orice alt om de afaceri bogat, între două vârste, din New York. Nu-i păsa nici cât negru sub unghie de Kreizler. Onorabilul nu ne-a răspuns la salut, ci pur și simplu s-a așezat pe un loc liber din lojă și a așteptat stingerea luminilor. Theodore a trebuit să ne explice foarte jenat că Strong avea ceva important să ne comunice. Să vorbești în timpul unui spectacol la Metropolitan nu constituia o barbarie – cele mai notabile afaceri și chestiuni private aici se discutau. Dar nici eu, nici Kreizler nu doream să fim lipsiți de respect față de cei care se aflau pe scenă. În consecință, nu am fost deloc un public prea prietenos când Strong și-a început discursul chiar în timpul deschiderii furtunoase din actul al treilea.

— Doctore, a zis primarul fără să se uite la el, comisarul Roosevelt mă asigură că vizita dumneavoastră recentă la sediul central al poliției a avut un caracter strict social. Vreau să cred că e adevărat.

Kreizler nu a răspuns, fapt care l-a iritat puțin pe Strong.

— Sunt surprins totuși să vă văd venind la operă cu un angajat al poliției.

A dat din cap oarecum nepoliticos în direcția Sarei.

— Dacă doriți să-mi studiați *întregul* calendar social, domnule primar, a intervenit Sara curajoasă, pot aranja pentru dumneavoastră acest lucru.

Theodore și-a cuprins fruntea cu degetele încet, dar ferm, și mânia lui Strong a crescut, deși nu băgase în seamă remarca Sarei.

— Doctore, poate nu sunteți la curent cu faptul că ne aflăm în mijlocul unei cruciade împotriva corupției și a degenerării orașului nostru.

Kreizler tot nu a răspuns. Nu-și dezlipea privirea de pe Victor Maurel și Frances Saville, care cântau în duet.

— În această bătălie avem mulți dușmani, a continuat Strong. Dacă pot să găsească o cale prin care să ne pună bețe-n roate sau să ne discrediteze, o vor folosi. E limpede, domnule?

— Limpede, domnule? a răspuns în sfârșit Kreizler fără să-l privească pe Strong. Cu siguranță vă lipsesc manierele, cât despre limpede...

Laszlo a dat din umeri, iar primarul s-a ridicat în picioare.

— Atunci, permiteți-mi să vă spun direct. Dacă vă asociați în vreun fel cu poliția, indiferent de calitatea în care vă asociați, doctore, nu veți face altceva decât să le oferiți o cale dușmanilor prin care să ne discrediteze. Oamenii decenți nu au nevoie de munca dumneavoastră, domnule, nici de opiniile dumneavoastră cu privire la familia americană și nici de analiza dumneavoastră obscenă a minților copiilor americani. De asemenea chestiuni trebuie să se ocupe părinții și sfătuitorii lor spirituali. Dacă aș fi în locul dumneavoastră, mi-aș limita munca la azilurile de nebuni, căci acolo se potrivește perfect. În orice caz, nimeni din administrația actuală nu găsește utilă o asemenea mizerie. Vă rog să nu uitați!

Strong s-a îndreptat spre ieșire, oprindu-se scurt ca să i se adreseze Sarei.

— Iar dumneavoastră, domnișoară, ați face bine să vă amintiți că angajarea femeilor la sediul central a fost un simplu *experiment* și că experimentele dau greș de cele mai multe ori.

Cu asta, primarul a dispărut. Theodore a mai zăbovit cât să ne șoptească la ureche că aparițiile noastre publice în viitor nu ar fi deloc înțelepte, după care a plecat și el. A fost un incident insuportabil, dar totuși tipic. Fără îndoială că existau mulți oameni în public în seara aceea care i-ar fi spus vorbe similare lui Kreizler dacă ar fi avut șansa. Laszlo, Cyrus și cu mine mai auziserăm astfel de insulte și nu ne-am lăsat impresionați, dar Sara s-a înfuriat cumplit, fiindcă nu mai întâlnise o asemenea lipsă de toleranță. Pe parcursul spectacolului, am avut senzația că se pregătește să-i zboare creierii lui Strong cu Derringer-ul ei, însă duetul final dintre Maurel și Saville a fost așa de frumos interpretat, încât până și mânioasa Sara a uitat de lumea reală. Când s-au aprins luminile pentru ultima oară, ne-am ridicat și am ovaționat puternic, iar Maurel chiar ne-a făcut scurt cu mâna. Imediat ce Sara i-a zărit pe Theodore și pe Strong în loja lor, indignarea de pe chipul ei a revenit în forță.

— Sincer, domnule doctor, cum puteți tolera așa ceva? a întrebat ea, în drum spre ieșire. Bărbatul acela e un cretin!

— După cum vei descoperi curând, Sara, a răspuns Kreizler calm, nu ne putem permite să acordăm nici cea mai mică atenție unor astfel de afirmații. Totuși, un aspect al interesului primarului în chestiunea noastră mă preocupă îndeosebi.

Nici măcar n-a trebuit să mă gândesc prea mult. Ideea îmi trecuse prin minte în timp ce Strong vorbea.

— Cei doi preoți, am rostit.

Laszlo a încuviințat din cap.

— Într-adevăr, Moore. Cei doi preoți băgăcioși. Mă întreb cine a ordonat ca asemenea „sfătuitori spirituali" să-i însoțească pe detectivi astăzi. Deocamdată, totul trebuie să rămână un mister.

Kreizler și-a verificat ceasul de argint.

— Bun. Probabil că vom ajunge la fix. Sper ca și oaspeții noștri să facă la fel.

— Oaspeții? s-a interesat Sara. Dar unde mergem?

— Să luăm cina, a răspuns Laszlo simplu. Sper eu, în cadrul unei discuții cât mai edificatoare.

CAPITOLUL 10

Cred că, adesea, e foarte dificil pentru oamenii de astăzi să înțeleagă ideea că o familie, care lucrează prin diverse restaurante, ar putea schimba obiceiurile alimentare ale unei țări întregi. Însă aceasta a fost marea realizare a familiei Delmonico în Statele Unite, în ultimul secol. Înainte să-și deschidă prima cafenea mică de pe William Street, în 1823, servind comunitățile financiare și de afaceri din Lower Manhattan, mâncarea americană putea fi descrisă ca lucruri fierte sau prăjite, al căror scop era să susțină munca grea și să reducă din puterea alcoolului – de obicei, un alcool de proastă calitate. Familia Delmonico, deși elvețiană, adusese cu ea bucătăria franceză în America, și fiecare generație o rafinase și o dezvoltase. Meniul lor, încă de la început, inclusese zeci de feluri de mâncare încântătoare și sănătoase, toate oferite la prețuri rezonabile, având în vedere prepararea lor complexă. Crama lor era la fel de largă și de bună ca oricare cramă din Paris. Succesul lor a atins cote atât de înalte, încât, în doar câteva decenii, au deschis două restaurante în centru și unul la periferie. Până la momentul Războiului Civil, călătorii din întreaga țară care mâncaseră la Delmonico, odată întorși acasă, păstraseră amintirea experienței și cereau deja ca toți proprietarii de restaurante de pretutindeni să le ofere nu numai o atmosferă plăcută, dar și mâncare nutritivă și expert preparată. Dorința de a lua o cină aleasă a devenit un fel de febră națională în ultimele decenii ale secolului, iar familia Delmonico era responsabilă pentru acest fenomen.

Însă hrana și vinurile fine reprezentau doar o parte din prosperitatea lor. Egalitarismul declarat practicat de familie a atras și el clienții. În orice seară, în restaurantul de la periferie, de la intersecția Twenty-sixth Street cu Fifth Avenue, îi puteai întâlni pe Diamond Jim Brady[1], pe Lillian Russell[2], pe doamna Vanderbilt, precum și pe celelalte matroane ale societății înalte din New York. Nici măcar celor ca Paul Kelly nu li se refuza intrarea. Și mai uimitor decât faptul că oricine putea veni acolo era că toată lumea trebuia să aștepte în egală măsură să prindă un loc la o masă. Nu se acceptau rezervări (cu excepția unor petreceri private în anumite separeuri pentru cină) și nu se ducea niciun război al favoritismelor. Așteptarea devenea enervantă uneori, dar să te nimerești la coadă cu o persoană precum doamna Vanderbilt, care nu înceta să chițăie și să exclame întruna „asemenea tratament!", putea fi foarte distractiv.

În noaptea întâlnirii cu frații Isaacson, Laszlo fusese prevăzător și închiriase un separeu privat, știind că discuția noastră i-ar putea deranja pe cei din jur, în salonul mare. Ne-am apropiat de restaurant dinspre Broadway, unde se găsea cafeneaua, apoi am cotit la stânga pe Twenty-sixth Street și am tras la intrarea principală. Cyrus și Stevie primiseră liber pentru restul serii, fiindcă lucraseră mult în ultimele nopți. Noi urma să ne întoarcem acasă cu birja. Am urcat treptele, am intrat, iar tânărul Charlie Delmonico ne-a întâmpinat de îndată.

Vechea generație aproape că dispăruse complet până în 1896 și Charlie renunțase la o carieră pe Wall Street ca să preia afacerea familiei. Nici nu puteai găsi pe cineva mai potrivit pentru o asemenea îndatorire: suav, chipeș, plin de tact, cu părul impecabil aranjat și barba atent tunsă, avea grijă de fiecare detaliu, fără ca în ochii lui enormi să se vadă vreodată preocuparea.

---

[1] Om de afaceri american, finanțator, filantrop celebru, magnat al căilor ferate, provenind dintr-o familie de imigranți irlandezi.

[2] Actriță și cântăreață americană, celebră la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.

— Domnule doctor Kreizler, a spus el când am intrat, dând mâna cu noi și zâmbind elegant. Domnule Moore. Îmi face plăcere să vă văd, domnilor, mai ales când sunteți împreună. Și domnișoara Howard, desigur. A trecut ceva vreme de când nu ne-ați călcat pragul. Sunt recunoscător că ați revenit.

Acesta era felul lui Charlie de a sublinia că înțelegea prin ce trecuse Sara de la moartea tatălui ei.

— Ceilalți oaspeți ai dumneavoastră, domnule doctor, au sosit deja și vă așteaptă sus.

A continuat să vorbească în timp ce ne-am lăsat hainele la garderobă.

— Mi-am amintit că nici olivul și nici cărămiziul nu e recomandat pentru digestie, așa că v-am plasat în salonul albastru. Vă convine?

— Atent ca întotdeauna, Charles, a răspuns Kreizler. Mulțumesc!

— Puteți merge sus imediat, a adăugat Charlie. Ranhofer e pregătit.

— Ah! am exclamat când Delmonico l-a pomenit pe extraordinarul său bucătar-șef. Bănuiesc că se îmbărbătează pentru judecata noastră severă, nu?

Charlie a zâmbit din nou, cu aceeași curbură elegantă a buzelor.

— Cred că a plănuit ceva cu totul remarcabil. Haideți, domnilor!

L-am urmat pe Charlie pe lângă pereții acoperiți cu oglinzi și mobila de mahon, pe sub tavanul cu frescă al salonului principal, apoi am urcat la primul etaj, unde se găsea separeul albastru. Frații Isaacson stăteau deja la o masă mică, dar elegantă, oarecum nedumeriți. Confuzia lor s-a adâncit când au zărit-o pe Sara, pe care o știau de la sediul central, însă ea a evitat cu istețime întrebările lor, spunând că trebuie să ia cineva notițe pentru comisarul Roosevelt, care avea un interes personal în acest caz.

— Serios? s-a interesat Marcus Isaacson, ochii lui negri mărindu-se uluiți de-o parte și de alta a nasului proeminent. Sper că nu e... ei bine... că nu e vreun test sau ceva, nu? Știu că toată lumea din departament trece printr-o evaluare, dar, întrucât acest caz e vechi de trei ani, nu mi se pare corect să fim judecați...

— Asta nu înseamnă că nu apreciem faptul că acest caz e încă deschis, a intervenit Lucius rapid, ștergându-și câteva picături de sudoare de pe sprânceană cu o batistă exact când ospătarii au sosit aducând platourile cu stridii și paharele cu cherry și cu bitter.

— Calmați-vă, domnilor detectivi-sergenți, i-a îndemnat Kreizler. Nu evaluăm pe nimeni. Vă aflați aici tocmai pentru că nu aveți nicio legătură cu elementele din poliție care sunt puse la zid acum.

Auzindu-i vorbele, ambii Isaacson au răsuflat extrem de ușurați și au atacat cherry-ul.

— Din câte am înțeles, nu ați fost chiar favoriții inspectorului Byrnes, a continuat Kreizler.

Cei doi frați s-au privit o clipă, apoi Lucius a dat din cap spre Marcus, care a vorbit:

— Nu, domnule. Byrnes credea în metode care erau, ei bine, să le zicem depășite. Fratele meu, adică detectivul-sergent Isaacson, și cu mine am studiat în străinătate, fapt care l-a făcut pe inspector să fie foarte bănuitor. În privința noastră și a mediului din care provenim.

Kreizler a încuviințat. Nu era un secret pentru nimeni ce părere avea vechea gardă a departamentului despre evrei.

— Atunci, domnilor, a adăugat Laszlo, aștept să ne povestiți ce ați descoperit astăzi.

După ce s-au certat puțin cu privire la cine să înceapă primul, frații Isaacson au hotărât să vorbească Lucius.

— După cum știți, domnule doctor, se pot deduce puține lucruri când corpurile se găsesc într-o stare avansată de descompunere. Totuși, consider că am scos la lumină câteva detalii pe care medicul legist și detectivii care au anchetat cazul nu le-au observat. Pentru început, cauza morții. Mă scuzați, domnișoară Howard, dar nu aveți de gând să notați?

Ea i-a zâmbit.

— Memorez informațiile. Le voi transfera mai târziu pe hârtie.

Răspunsul nu l-a convins pe Lucius, care a privit-o neliniștit pe Sara înainte de a continua.

— Da, ah, cauza morții.

Ospătarii au apărut din nou ca să ia tăvile cu stridii și să le înlocuiască cu supă de broască-țestoasă *au clair*. Lucius și-a șters sprânceana și a gustat din supă, în timp ce ospătarii au desfăcut o sticlă de Amontillado.

— Ah, savuros! a lăudat el mâncarea, parcă mai relaxat. După cum spuneam, rapoartele poliției și ale medicului legist indicau drept cauză a morții rănile de pe gât. Tăierea carotidelor etc. Dar am băgat de seamă aproape imediat vătămările extinse ale structurii laringelui, mai ales ale osului lingual, care era fracturat la ambele victime. Asta ne vorbește, firește, de strangulare.

— Nu înțeleg, am spus. De ce să le taie criminalul gâturile dacă deja îi strangulase?

— Poftă de sânge, a răspuns Marcus foarte serios, sorbind din supă.

— Da, poftă de sânge, a întărit Lucius. Probabil că voia să-și păstreze hainele curate, ca să nu atragă atenția când pleca de la locul crimei. Dar simțea nevoia să vadă sânge ori probabil să-l miroasă. Unii criminali au recunoscut că mai degrabă mirosul îi satisface și nu vederea sângelui.

Din fericire, îmi terminasem deja supa, fiindcă acel ultim comentariu nu mi-a picat deloc bine la stomac. Am aruncat o privire spre Sara, care absorbea totul cu o stăpânire de sine uluitoare. Kreizler îl studia pe Lucius cu o fascinație imensă.

— Așadar, a spus Laszlo, ipoteza ta e strangularea. Excelent. Altceva?

— Mai e treaba cu ochii, a răspuns Lucius, lăsându-se pe spate pentru ca farfuria de supă să poată fi luată de ospătari. Aici am descoperit o problemă în rapoarte.

Acum ni se aduseseră fileuri de biban, cu sos cremos Mornay, foarte gustos. Amontillado a fost înlocuit cu un Hochheimer.

— Mă scuzați, domnule doctor, a șoptit Marcus. Dar am vrut neapărat să vă spun... remarcabilă mâncare! N-am mai mâncat niciodată așa ceva.

— Mă bucur, domnule detectiv-sergent, a replicat Kreizler. Mai sunt multe de venit. Acum... care e treaba cu ochii?

— Corect, a continuat Lucius. Raportul poliției menționa că păsările sau șobolanii le-ar fi mâncat ochii. Medicul legist, aparent, a fost dornic să susțină această idee extraordinară. Chiar dacă trupurile ar fi stat în aer liber și nu într-un turn de apă, de ce să le mănânce doar ochii? Detaliile care m-au nedumerit cel mai tare totuși la această teorie au fost urmele de cuțit destul de vizibile.

Kreizler, Sara și cu mine ne-am oprit din mestecat și ne-am privit unii pe alții.

— Urme de cuțit? a întrebat Laszlo încet. Nu se pomenea nicăieri de așa ceva în rapoarte.

— Da, știu! a rostit Lucius jovial.

Conversația, chiar dacă sinistră, părea să-l relaxeze. Vinul nu-l rănea nici el.

— A fost foarte ciudat. Dar erau vizibile, unele pe adâncițurile înguste ale osului zigomatic și pe marginea supraorbitală, iar altele pe sfenoid.

Auzeam aceleași cuvinte pe care Kreizler le folosise de față cu mine și cu Theodore ca să descrie trupul lui Giorgio Santorelli.

— La prima vedere, a continuat Lucius, s-ar crede că diversele tăieturi nu au legătură între ele, de parcă s-ar fi folosit cuțite diferite. Dar mie mi s-a părut că ar exista o relație, așa că am încercat un experiment. Aveți un magazin de tacâmuri foarte bun în apropierea institutului, domnule doctor, care vinde și cuțite de vânătoare. M-am dus acolo și am cumpărat genul de lamă despre care am crezut eu că a fost folosită, cu trei lungimi diferite – 22 de centimetri, 25 și 28.

Lucius a scotocit în buzunarul interior al sacoului.

— Cel mai mare s-a dovedit a fi cel mai potrivit.

A dat drumul cuțitului lucios în mijlocul mesei. Arma părea de proporții gigantice. Mânerul era confecționat din corn de cerb, plăselele din alamă, iar lama de oțel avea gravată pe ea imaginea unui cerb.

— Briceagul Arkansas, a zis Marcus. Nu e clar cine l-a creat pe la începutul anilor 1830, Jim Bowie sau fratele, dar știm că mare parte dintre ele sunt fabricate acum de una dintre firmele Sheffield, în Anglia, de unde se exportă în statele occidentale. Se folosește la vânat, dar, la bază, e un cuțit de luptă. Pentru luptele corp la corp.

— Ar putea fi folosit, am întrebat, amintindu-mi din nou de Giorgio Santorelli, pe post de instrument de sculptat și de tăiat? Adică e suficient de greu, dar și suficient de fin?

— Categoric, a răspuns Marcus. Tăișul depinde de calitatea oțelului, și la un cuțit de asemenea mărime, mai ales dacă e fabricat în Sheffield, oțelul e dur, de cea mai înaltă calitate.

Marcus s-a oprit și m-a privit cu aceeași nedumerire pe care o arătase după-amiază.

— Dar de ce întrebați?

— Pare scump, a intervenit Sara, schimbând deliberat subiectul. Nu?

— Sigur, a răspuns Marcus. Durabil, totuși. Unul ca ăsta te ține ani la rând.

Kreizler se holba la cuțit. Privirea lui părea să confirme că asta folosește *el*.

— Urmele de pe sfenoid, a continuat Lucius, au fost lăsate când tăișul a intrat în osul zigomatic și în marginea supraorbitală. Perfect natural de altfel, fiindcă lucra într-un spațiu atât de mic – orbita unui craniu de copil – cu un instrument atât de mare. Totuși, treaba a fost făcută cu multă îndemânare. Vătămările puteau fi mai mari. Acum...

A mai luat o gură mare de vin.

— Dacă vreți să știți *ce* anume făcea sau *de ce*, nu putem decât specula. Pesemne că vindea diverse organe anatomiștilor și colegiilor medicale. Dar probabil că ar fi luat și altele, nu numai ochii. O situație cât se poate de confuză.

Niciunul nu mai avea ceva de adăugat și am continuat să ne holbăm toți la cuțit. M-am temut să-l ating, ca să nu zic mai mult. Ospătarii au apărut din nou cu platouri cu mușchi de miel *à la Colbert* și sticle de Château Lagrange.

— Admirabil! a exclamat Kreizler.

Și-a ridicat, în sfârșit, privirea spre Lucius, al cărui chip gras începuse să se înroșească de la vin.

— O treabă cu adevărat splendidă, domnule detectiv-sergent.

— Ah, dar asta nu-i tot, a replicat Lucius, înfruptându-se din miel.

— Mănâncă încet, i-a șoptit Marcus. Știi doar că ai stomacul sensibil.

Lucius nu l-a băgat în seamă.

— Asta-i nu tot, a repetat el. Am observat câteva fracturi interesante pe oasele frontale și parietale, în vârful craniului. Dar îl voi lăsa pe fratele meu, îl voi lăsa pe detectivul-sergent Isaacson să vă explice.

Lucius ne-a privit rânjind.

— Îmi place mâncarea prea mult ca să mai vorbesc.

Marcus s-a uitat la el și a clătinat din cap.

— Mâine o să-ți fie rău, a bombănit el. Și-o să dai vina pe mine. Dar eu te-am avertizat.

— Domnule detectiv-sergent? a insistat Kreizler, sprijinindu-se de spătar, cu un pahar de Lagrange în mână. Sigur vă aflați în posesia unor informații remarcabile, dacă sperați să vă întreceți... *colegul.*

— Păi, *sunt* interesante, a răspuns Marcus, și ne-ar putea dezvălui ceva fundamental. Fracturile descoperite de fratele meu au fost provocate de o lovitură venind de sus, *direct* de deasupra. În cazul unui atac, cum evident a fost și acesta, ne-am aștepta la unghiuri de atac fie cam de la aceeași înălțime, fie din poziții dificile din pricina luptei. Natura rănilor indică totuși că atacatorul nu numai că avea control fizic complet asupra victimelor, dar și că era suficient de înalt cât să lovească direct de jos în sus cu toată puterea unui instrument bont, posibil chiar cu pumnii, deși mă cam îndoiesc.

I-am permis lui Marcus să mai mănânce câteva momente, dar, când a venit broasca-țestoasă-de-apă-dulce suculentă ca să înlocuiască mielul, de care Lucius a trebuit să fie desprins aproape cu forța, l-am îndemnat să continue.

— În fine, voi încerca să vă explic cât de bine pot. Dacă luăm în calcul înălțimea celor doi copii, apoi adăugăm aspectul fracturilor craniului, pe care tocmai vi le-am descris, putem începe să speculăm în privința înălțimii atacatorului.

S-a întors spre Lucius.

— Care-a fost estimarea noastră? Cam 1,87 metri, nu?

Lucius a încuviințat și Marcus a continuat.

— Nu știu cât de multe cunoașteți despre antropometrie, sistemul Bertillon de identificare și clasificare...

— Ah, aveți pregătire și în acest domeniu? a întrebat Sara. Îmi doream foarte mult să întâlnesc pe cineva ca dumneavoastră.

Marcus a părut surprins.

— Cunoașteți opera lui Bertillon, domnișoară Howard?

Când Sara a dat din cap viguros că da, Kreizler a intervenit:

— Trebuie să mărturisesc că sunt un ignorant, domnule detectiv-sergent. Am auzit numele, dar cam atât.

Și astfel, în timp ce am dat gata broasca-țestoasă-de-apă-dulce, am revizuit și realizările lui Alphonse Bertillon, francezul mizantrop și pedant, care revoluționase știința identificării criminale în anii 1880. În calitatea sa de funcționar, care avea sarcina să studieze dosarele criminalilor cunoscuți, ținute de poliția pariziană, Bertillon descoperise că, dacă luai 14 măsuri ale oricărui corp uman – nu numai înălțimea, dar și mărimea labei piciorului, a mâinii, a nasului, a urechii și așa mai departe –, aveai o șansă de unu la 286 de milioane ca două persoane să prezinte aceleași rezultate. În ciuda rezistenței enorme din partea superiorilor săi, Bertillon se apucase să înregistreze mărimile părților corpurilor criminalilor cunoscuți și apoi să clasifice rezultatele, instruind în acest sens și o echipă de asistenți și de fotografi. Când și-a folosit informațiile colectate astfel ca să rezolve mai multe cazuri complicate care îi puseseră în încurcătură pe detectivii parizieni, a devenit o celebritate internațională.

Sistemul lui Bertillon fusese adoptat rapid în toată Europa, mai târziu la Londra și abia recent în New York. În timpul mandatului

său ca director al Diviziei Detectivilor, Thomas Byrnes respinsese antropometria, cu măsurătorile ei exacte și fotografiile atente, considerând-o un efort intelectual prea mare pentru majoritatea oamenilor săi, fără îndoială o presupunere plină de acurateţe. Apoi, Byrnes crease și el Galeria Rogues, o încăpere plină de fotografii ale celor mai cunoscuți criminali din Statele Unite. Ţinea cu îndârjire la creația lui și o considera suficientă pentru scopul identificării. În cele din urmă, Byrnes și-a pus la punct propriile principii de detectare și nu avea de gând să le lase puse în umbră de un francez. Dar odată cu plecarea lui Byrnes din poliție, antropometria începuse să câștige de partea ei tot mai mulți susținători, unul dintre ei aflându-se evident chiar la masă cu noi în noaptea aceea.

— Principalul dezavantaj al sistemului Bertillon, a zis Marcus, pe lângă faptul că depinde de măsurători îndemânatice, este că numele suspecților sau ale criminalilor condamnați, cu care sunt înregistrați în dosare, pot fi false.

După ce a terminat de mâncat un bol micuț cu sorbet Elsinore, Marcus și-a scos o țigară din buzunar, convins că masa ajunsese la capăt. A rămas plăcut surprins când un platou cu rață-scufundătoare, preparată cu mălai dulce și jeleu din coacăze, a fost așezat în fața lui, alături de un pahar cu un Chambertin splendid.

— Mă scuzați că vă întreb, domnule doctor, a îndrăznit Lucius într-o continuă nedumerire, dar... masa aceasta se va sfârși vreodată sau, cât de curând, vom lua și micul dejun?

— Atâta vreme cât aveți informații folositoare, domnilor detectivi-sergenți, mâncarea va continua să vină.

— Ei bine, atunci...

Marcus a mușcat zdravăn din rață, închizând ochii de plăcere.

— Să vă povestim lucruri interesante. După cum mă pregăteam să spun, sistemul Bertillon nu oferă dovezi fizice despre faptele criminale. Nu poate plasa un om *la* scena crimei. Dar ne poate ajuta să scurtăm lista criminalilor cunoscuți care ar putea fi responsabili. Punem pariu că bărbatul care i-a ucis pe copiii Zweig are o înălțime de peste 1,85 metri. Asta înseamnă relativ

puțini candidați chiar și în dosarele poliției din New York. E un punct de plecare bun. Vestea și mai bună e că, ținând cont de numeroasele orașe care adoptă sistemul acum, putem verifica la nivel național, chiar și în Europa, dacă vrem.

— Și dacă omul nu are cazier? a întrebat Kreizler.

— Atunci, avem ghinion, a răspuns Marcus, ridicând din umeri.

Kreizler a părut dezamăgit, și Marcus, după ce și-a cercetat farfuria, probabil întrebându-se dacă mâncarea se va opri când vom ajunge într-o fundătură, și-a dres glasul.

— Domnule doctor, înseamnă că avem ghinion în privința metodelor oficiale folosite de poliție. Totuși, am studiat și alte tehnici care s-ar putea dovedi folositoare în anumite situații.

Lucius avea o expresie îngrijorată.

— Marcus, a mormăit el. Tot nu sunt sigur, încă nu sunt acceptate...

Marcus a vorbit încet, dar iute:

— Nu sunt acceptate la *tribunal*. Dar sunt utile în timpul anchetei. *Am discutat* doar.

— Domnilor? a intervenit Kreizler. Sunteți buni să ne împărtășiți secretul?

Lucius și-a înghițit lacom și nervos Chambertinul.

— Încă se lucrează la partea teoretică, domnule doctor, și nu e acceptată nicăieri în lume ca dovadă legală, dar...

S-a uitat la Marcus, ușor îngrijorat că, din cauza fratelui său, ar putea să nu mai mănânce desert.

— Ah, bine. Dă-i drumul.

Marcus a continuat încrezător.

— Se numește dactiloscopie.

— Ah, am zis. Te referi la amprentare.

— Da, a replicat Marcus, acesta e termenul colocvial.

— Dar..., a intervenit Sara, să nu vă supărați, domnule detectiv-sergent, însă dactiloscopia a fost respinsă de poliția din întreaga lume. Baza ei științifică încă nu a fost dovedită și niciun caz nu a putut fi rezolvat pe baza ei.

— Nu mă supăr, domnișoară Howard, a liniștit-o Marcus. Și sper ca nici dumneavoastră să nu vă supărați când o să vă spun că vă înșelați. Baza științifică a fost dovedită, și mai multe cazuri au fost rezolvate folosind tehnica, deși nu într-o parte a lumii de care să fi auzit prea multe.

— Moore, i-a întrerupt Kreizler, pe un ton ușor răstit, încep să înțeleg cum trebuie să te simți tu adesea... Încă o dată, domnilor și domnișoară, nu vă pot urmări...

Sara a început să-i explice subiectul lui Laszlo, dar, după ultima lui remarcă usturătoare, am sărit să preiau eu corvoada. Dactiloscopia sau amprentarea (i-am explicat cu o voce ce speram să fie binevoitoare) fusese respinsă câteva decenii la rând ca metodă de identificare a ființelor umane, inclusiv a criminalilor. Premisa științifică pleacă de la faptul că amprentele nu se schimbă pe parcursul vieții, dar există mulți antropologi și medici care nu au acceptat încă acest lucru, în ciuda dovezilor copleșitoare și a demonstrațiilor practice ocazionale. În Argentina, de pildă – un loc la care, așa cum Marcus Isaacson a spus, mulți americani sau europeni nu se gândesc adesea –, amprentarea trecuse primul test practic în Buenos Aires, când un polițist, pe nume Vucetich, folosise metoda ca să rezolve un caz de crimă care-a implicat uciderea în bătaie cu o bâtă a doi copii.

— Așadar, înțeleg că e o desprindere radicală de sistemul Bertillon, a zis Kreizler când ospătarii au apărut din nou, aducând cu ei *petits aspics de foie gras*.

— Încă nu, l-a lămurit Marcus. E o luptă continuă. Chiar dacă temeinicia metodei a fost demonstrată, întâmpină încă o mare rezistență.

— Lucrul important de reținut, a adăugat Sara – și cât m-a satisfăcut să *o* văd ținându-i predici lui Kreizler –, este că amprentele arată cine a fost într-un anumit loc. Ideal pentru...

Și-a tras răsuflarea și s-a calmat.

— Are un potențial foarte mare.

— Și cum sunt luate amprentele? s-a interesat Kreizler.

— Există trei metode de bază, a răspuns Marcus. Mai întâi, evident, vorbim de amprente vizibile – o mână care a fost vârâtă în vopsea, sânge, cerneală sau orice similar, iar apoi a atins ceva. În continuare, avem amprentele plastice, lăsate când cineva atinge chit, lut, ipsos umed și așa mai departe. Însă cele mai dificile sunt amprentele latente. Dacă ridicați paharul din fața dumneavoastră, domnule doctor, un reziduu de transpirație și de sebum de pe degete va rămâne în modelul amprentei dumneavoastră. Dacă bănuiesc că ați făcut așa...

Marcus a scos două flaconașe din buzunare, unul conținând o pudră alb-cenușie, și celălalt, o substanță neagră cu consistență similară.

— … voi da cu un praf de pudră de aluminiu – a ridicat flaconul alb-cenușiu – sau cu praf fin de cărbune – a ridicat flaconul negru. Alegerea depinde de culoarea obiectului din fundal. Cel alb apare pe obiectele întunecate, iar cel negru, pe cele deschise la culoare. Ambele se potrivesc în cazul paharului. Pudrele sunt absorbite de sebum și de sudoare, lăsând o imagine perfectă a amprentei dumneavoastră.

— Remarcabil! a exclamat Kreizler. Dar, dacă acum, științific vorbind, se acceptă că amprentele ființei umane nu variază niciodată, *cum* de nu este acceptată ca dovadă legală în sala de judecată?

— Oamenii nu se bucură de schimbare, chiar dacă e un semn de progres.

Marcus a pus flaconașele pe masă și a zâmbit.

— Dar sunt convins că știți asta deja, domnule doctor Kreizler.

Kreizler a încuviințat din cap, aprobându-i comentariul, după care și-a împins farfuria și s-a rezemat iar de spătar.

— Oricât aș fi de recunoscător pentru toate cuvintele dumneavoastră edificatoare, am sentimentul, domnule detectiv-sergent, că ele au un scop mai precis.

Marcus s-a întors spre Lucius din nou, dar fratele lui a dat din umeri resemnat. Atunci Marcus a scos ceva plat din buzunarul interior al sacoului.

— E posibil, a zis el, ca așa ceva să nu fie observat sau cercetat de niciun medic legist azi, cu atât mai puțin acum trei ani.

A pus foaia, de fapt o fotografie, pe masă, în fața noastră, și noi trei ne-am aplecat s-o vedem mai bine. Păreau niște detalii oarecare, mai multe obiecte albe – oase, mi-am dat seama curând, dar mai mult de atât n-am înțeles.

— Degete? s-a întrebat Sara cu glas tare.

— Degete, a răspuns Kreizler.

— Mai exact, a intervenit Marcus, degetele Sofiei Zweig, de la mâna stângă. Observați unghia de la degetul mare, cel care se vede pe de-a-ntregul.

A scos o lupă din buzunar și ne-a dat-o, apoi s-a întors la *foie gras*-ul lui.

— Mi se pare învinețit, a constatat Kreizler cât a ridicat Sara lupa. Cel puțin există o decolorare.

Marcus s-a uitat la Sara.

— Domnișoară Howard?

Sara a dus lupa la ochi și a tras fotografia mai aproape. Ochii ei s-au chinuit să focalizeze, apoi i-a făcut mari când a descoperit semnificația detaliului.

— Văd...

— Ce anume? am zis, foindu-mă ca un băiețel de patru ani.

Laszlo a privit peste umărul Sarei și expresia lui a devenit și mai uluită și mai impresionată decât a ei.

— Pentru Dumnezeu, doar nu vrei să zici că...

— Ce, ce, ce? m-am repezit, și Sara mi-a dat, în sfârșit, lupa și fotografia.

Am urmat instrucțiunile și am examinat unghia degetului mare. Fără lupă, arăta decolorată, așa cum spusese Kreizler. Mărită, purta clar urma unei amprente lăsate într-un fel de substanță întunecată. Am rămas mut de surpriză.

— E un noroc chior, a spus Marcus. Deși parțială, e suficientă pentru identificare. Cumva, a reușit să supraviețuiască medicului legist și antreprenorului de pompe funebre. Apropo, substanța

pe care o vedeți este sânge. Fie al fetei, fie al fratelui. Totuși, amprenta e prea mare ca să le aparțină. Sicriul a păstrat pata foarte bine și acum avem o înregistrare permanentă a ei.

Kreizler a ridicat ochii, radiind de încântare.

— Dragă domnule detectiv-sergent, această descoperire este nu numai impresionantă, ci și neașteptată!

Marcus și-a ferit privirea, zâmbind jenat, în timp ce Lucius a vorbit pe același ton îngrijorat.

— Vă rog să nu uitați, domnule doctor, că nu are nicio semnificație legală sau juridică. Este doar un indiciu și ar putea fi utilizat doar în cadrul investigației, nimic altceva.

— Și nu mai avem nevoie de nimic altceva, domnule detectiv-sergent. În afară de, posibil, desert.

Laszlo a bătut de două ori din palme și ospătarii au venit din nou.

— Pe care îl meritați din plin, domnilor.

Ospătarii au luat ultimele resturi ale cinei noastre și s-au întors cu pere Alliance: înmuiate în vin, prăjite, pudrate cu zahăr și acoperite cu sos de caise. Am crezut că Lucius o să aibă un atac cerebral atunci când le-a văzut. Kreizler nu și-a dezlipit privirea de pe cei doi frați.

— Ați făcut o treabă excelentă! Dar mă tem, domnilor, că ați cercetat totul prin prisma unor… premise false. Pentru care vă cer iertare.

Apoi le-am explicat fraților Isaacson activitățile noastre, cât timp ne-am savurat perele și niște minunate *petits fours*. Nimic nu a fost omis. Starea cadavrului lui Giorgio Santorelli, problemele cu Flynn și cu Connor, întâlnirea noastră cu Roosevelt și conversația Sarei cu doamna Santorelli, totul a fost dezvăluit în cele mai mici detalii. Niciunul dintre noi nu a încercat să ușureze situația. Persoana pe care o vânam, a explicat Kreizler, ar putea să-și dorească în subconștient s-o găsim, însă gândurile acesteia se fixaseră pe violență și, dacă ne apropiam prea tare, violența respectivă se putea revărsa asupra noastră cu ușurință. Avertismentul i-a

redus la tăcere o clipă pe Marcus și pe Lucius, la fel și gândul că investigația noastră desfășurată în secret ar fi hulită de autorități, dacă am fi descoperiți. Dar reacția generală a ambilor bărbați a fost una de entuziasm. Orice detectiv bun ar fi simțit la fel, căci reprezenta o șansă unică: de a încerca tehnici noi, de a lucra în afara presiunilor enervante ale birocrației de la serviciu și de a-și câștiga o reputație dacă totul se termina cu un succes răsunător.

Trebuie să mărturisesc că, după masa ingerată și vinul care o însoțise, o asemenea concluzie mi s-a părut inevitabilă. Indiferent de reținerile pe care Kreizler, Sara și cu mine le avuseserăm față de comportamentul bizar al fraților Isaacson, munca lor atârna mai greu. În mai puțin de o zi, ne dăduseră o idee generală despre statura criminalului și despre arma folosită, dar și o imagine permanentă a unui atribut fizic ce ar fi putut în definitiv să-i dovedească faptele. Dacă adăugam la asta și roadele inițiativei Sarei – o impresie generală despre ce aveau victimele în comun –, succesul părea o posibilitate puternică pentru un om într-o asemenea stare de beție.

Cu toate acestea, mi se părea că partea mea în toată tevatura fusese minoră. Nu-mi adusesem nicio contribuție extraordinară, cu excepția faptului că o însoțisem pe Sara mai devreme. L-am cărat pe Lucius Isaacson până la birjă când pendula de la Delmonico a bătut de două. Deși aveam gândurile confuze, am vrut să îndrept situația cât mai repede. Ideea care mi-a trecut prin minte a fost la fel de confuză. După ce am făcut rost de birjă pentru Sara și Kreizler, mi-am luat la revedere de la ei (Laszlo urma să o lase acasă, în parcul Gramercy), m-am întors spre sud și am pornit spre Paresis Hall.

CAPITOLUL 11

Știind că trebuia să calc ca pe ace odată ce ajungeam la local, am hotărât să merg pe jos vreo doi kilometri până la Cooper Square și să permit aerului rece să-mi mai alunge din mahmureală. Broadway era aproape pustiu, în afara câtorva grupuri de tineri în uniforme albe care curățau zăpada cu lopețile, strângând-o în vagoane mari. Aceasta era armata privată a colonelului Waring, geniul deszăpezirii care pusese la punct Providence în Rhode Island, pentru ca mai apoi să folosească aceeași magie și în New York. Băieții lui Waring dovedeau o eficiență de netăgăduit – cantitatea de zăpadă, balegă de cal și gunoi menajer de pe străzi scăzuse radical de la apariția lor –, dar uniformele lor îi făceau să creadă că au un fel de statut autoritar. Adesea, câte un puști de 14 ani, purtând una dintre tunicile albe ale lui Waring și casca aferentă, mai prindea câte un cetățean dubios aruncând gunoiul neglijent pe stradă și încerca să-l aresteze. Devenise imposibil să-i convingi pe acești fanatici că nu au o asemenea putere, iar incidentele continuau. Uneori, totul se termina cu acte de violență, lucru cu care băieții se mândreau nevoie mare, și tocmai de aceea am trecut pe lângă ei cu multă precauție în noaptea aceea. Probabil că mersul mi-a dat de gol starea de beție, căci, atunci când am întâlnit nenumăratele echipe de eroi neștiuți ai nopții, maeștri ai măturii și ai lopeții, aceștia m-au cercetat bănuitori, transmițându-mi clar că, dacă aveam de gând să murdăresc străzile, mai bine aș face-o în alt oraș.

Până când am ajuns în Cooper Square, mintea mi s-a limpezit, chiar dacă înghețasem bocnă. Am trecut de clădirea masivă

și maronie a Uniunii Cooper, gândindu-mă la un pahar mare de brandy pe care intenționam să-l beau la Paresis Hall. Am fost luat pe nepregătite când un vehicul pentru muncitori, având sigla GENOVESE & SONS — LUCRĂRI ÎN FIER — BKLYN., N.Y., s-a ivit la capătul nordic al parcului Cooper, tras de un cal cenușiu ce scotea aburi și care părea că își dorește să fie oriunde altundeva decât afară pe o asemenea vreme. Vehiculul s-a oprit brusc și patru zdrahoni cu căști de miner au sărit din spate, repezindu-se spre parc. Au reapărut destul de repede, târând după ei doi bărbați îmbrăcați în haine scumpe.

— Poponari scârboși! a strigat un haidamac, lovindu-l pe primul bărbat direct în față cu ceea ce părea a fi o bucată de țeavă.

Sângele a țâșnit imediat din nasul și gura bărbatului, stropindu-i hainele și zăpada din jurul lui.

— Cărați-vă dracului de pe străzi, dacă vreți să v-o frecați!

Alți doi ambasadori ai Brooklynului îl țineau pe celălalt bărbat, care părea să fie mai în vârstă decât primul, în timp ce un al treilea și-a apropiat fața de el.

— Îți place să ți-o tragi cu băieții, nu?

— Îmi pare rău, dar chiar nu ești genul meu, a răspuns bărbatul cu o atitudine care mi-a dat de înțeles că i se mai întâmplase așa ceva și înainte. Îmi plac tinerii care se spală.

Asta l-a costat trei pumni zdraveni în stomac, care l-au silit să se aplece înainte și să vomite pe pământul înghețat.

A fost unul dintre momentele care cer o judecată rapidă: fie interveneam și mă alegeam cu capul crăpat, fie puteam...

— Hei! am strigat spre haidamacii care și-au îndreptat privirile reci spre mine. Mai bine ați avea grijă, băieți... Vreo șase polițiști se îndreaptă spre noi și spuneau că speră să nu prindă vreun locuitor al Brooklynului făcând scandal în Secția 15!

— Hai nu mai spune! a exclamat cel care părea să fie liderul găștii, înapoindu-se la vehicul. Și din ce parte vin?

— De pe Broadway! am răspuns, arătând cu degetul mare în spate.

— Haideți, băieți! i-a îndemnat gealatul. Să tocăm mărunt niște irlandezi!

Ceilalți trei au izbucnit în urale, s-au cocoțat în spatele vehiculului și au pornit spre Brooklyn, întrebându-mă dacă vreau să merg cu ei, dar fără să aștepte un răspuns din partea mea.

M-am apropiat de cei doi bărbați răniți, dar n-am apucat să zic decât „Aveți nevoie...", înainte ca ei să o rupă la fugă, cel mai în vârstă ținându-se de coaste și mișcându-se greoi. Mi-am dat seama că, atunci când zdrahonii nu vor găsi niciun polițist, probabil aveau să se întoarcă după mine, așa că am traversat rapid Bowery, pe sub șinele trenului de pe Third Avenue, ca să ajung la localul lui Biff Ellison.

Reclama electrică de la Paresis Hall încă ardea strălucitor la ora trei dimineața. Spelunca își primise numele de la un medicament patentat promovat prin toalete, promițând protecție și alinare în fața celor mai serioase boli sociale. Ferestrele aveau obloanele trase și cetățenii onești ai cartierului erau recunoscători pentru acest aspect. Dincolo de intrarea aglomerată – unde găseai mulți băieți și bărbați efeminați, care încercau să te agațe când intrai sau ieșeai – se găsea un bar lung din alamă și un număr mare de mese de lemn și scaune simple, din categoria celor ce se rupeau repede în timpul încăierărilor și care se înlocuiau ușor după aceea. O scenă improvizată fusese ridicată în capătul îndepărtat al încăperii lungi, cu tavan înalt, unde niște băieți și bărbați mai mult sau mai puțin îmbrăcați în haine de damă dansau pe o muzică vioaie, dar stridentă, oferită de un pian, un clarinet și o vioară.

Scopul esențial al localului Paresis Hall era să aranjeze întâlniri între clienți și diferitele tipuri de prostituate care lucrau acolo. Al doilea grup includea de toate pentru toți, de la tineri precum Giorgio Santorelli până la homosexuali care nu priveau cu ochi buni țoalele femeiești și la femei autentice, care zăboveau uneori acolo, în speranța că vreunul dintre sufletele rătăcite își va redescoperi heterosexualitatea și vor face profit de pe urma lui. Multe dintre întâlnirile tainice aveau loc în hotelurile ieftine

din cartier, deși la etajul doi se găseau deja vreo 12 camere unde băieților care îi plăceau în mod deosebit lui Ellison li se permitea să-și conducă afacerile.

Însă Paresis Hall se deosebea de alte locuri similare din oraș prin lipsa totală de fereală care marca de obicei relațiile homosexuale din New York. Scăpați de nevoia de a fi mereu atenți, clienții lui Ellison se lăsau liniștiți în voia desfrâului și cheltuiau fără măsură, iar localul câștiga sume imense. Totuși, nici scara, nici bizareria activităților nu-l ajutau să fie altceva în fond decât o speluncă oarecare: sordidă, plină de fum și profund deprimantă.

Nici nu intrasem de 30 de secunde, că m-am trezit cu un braț puternic înfipt în pieptul meu și cu o bucată de metal rece lipită de gât. Parfumul de liliac m-a atenționat că Ellison era undeva în spatele meu și am presupus că metalul pe care-l simțeam era arma obișnuită a unuia dintre acoliții lui Biff, Riley Briceag. Riley era un tâlhar mic de statură, numai piele și os, periculos, din cartierul Hell's Kitchen, un șobolan nenorocit, care mai lucra ocazional pentru Ellison, împărtășind amândoi aceleași preferințe sexuale.

— Am crezut că eu și Kelly ne-am făcut cât se poate de bine înțeleși zilele trecute, Moore! a urlat Ellison.

Încă nu-l vedeam.

— Nu încerca să mă implici în afacerea Santorelli. Ai tupeu sau te-ai țăcănit de apari pe-aici?

— Nici una, nici alta, Biff, am replicat, pe un ton cât se poate de limpede și tare cât îmi permitea spaima.

Toată lumea știa cât de mult îi plăcea lui Riley să taie oamenii.

— Am vrut doar să știi că ți-am făcut o favoare.

Ellison a izbucnit în râs.

— *Tu*, conțopistule? Și ce favoare, mă rog?

A venit în fața mea, în costumul lui în carouri ridicol și cu pălărie gri în cap, puțind a apă de colonie. În mâna cărnoasă ținea o țigară subțire și lungă.

— I-am spus comisarului că n-ai avut nimic de-a face cu toate astea, am gâfâit.

S-a dat mai aproape de mine și buzele i s-au depărtat, lăsând să iasă un damf de whisky.

— Serios? a întrebat el cu ochii sclipind. Și l-ai convins?

— Sigur.

— Ah! Cum anume?

— Simplu. I-am spus că nu e stilul tău.

Ellison s-a văzut nevoit să facă o pauză, cât masa de celule ce trecea drept creierul lui a cugetat adânc. Apoi a zâmbit.

— Să zicem că ai dreptate, Moore. Chiar *nu e* stilul meu! Măi, măi, ce chestie... Dă-i drumul, Briceag!

Mai mulți angajați și clienți care se strânseseră să vadă dacă se lasă cu vărsare de sânge s-au risipit, dezamăgiți. M-am întors spre silueta ca un băț de chibrit a lui Riley Briceag și l-am privit cum își pliază arma favorită, cum o vâră în buzunar și cum își netezește mustața dată cu ceară. Și-a pus mâinile în șolduri, gata să se bată, dar eu m-am mulțumit să-mi îndrept cravata și și să-mi aranjez manșetele.

— Încearcă niște lapte, Riley, am zis. Am auzit că ajută oasele să crească.

Riley și-a dus mâna la buzunar din nou, dar Ellison a râs și l-a oprit cu o îmbrățișare inimoasă.

— E în regulă, Briceag, lasă-l să facă și el pe deșteptul, n-are cum să te rănească.

Apoi s-a întors spre mine și m-a luat de gât.

— Haide, Moore, îți face cinste cu un pahar. Și o să-mi povestești cum naiba te-ai transformat în amicul meu așa, peste noapte.

Ne-am așezat la bar și am observat toate activitățile triste ale localului reflectate în oglinda mare ce se întindea de-a lungul peretelui în spatele zecilor de sticle pline cu lichior prost. Amintindu-mi exact cu cine aveam de-a face, am abandonat ideea ademenitoare a unui brandy. Pe lângă faptul că avea o calitate șocant de proastă, existau șanse mari să fie îmbogățit cu o combinație de camfor, neofalină, urme de cocaină și hidrat de cloral. Mi-am comandat o bere. Poșirca primită pesemne că *fusese* și

ea bere, la un moment dat din existența ei. Când am luat o gură din ea, una dintre cântărețele de pe scena din capătul celălalt al încăperii a început să se tânguie:

Și este un nume ce nicicând nu-i rostit,
Iar sufletul mamei pe jumătate nimicit,
Căci un altul lipsește din vechea casă, nimic altceva...

Ellison a luat un pahar de whisky, apoi s-a întors când un băiat l-a bătut pe spate. Biff l-a ciupit cu putere de obraz.

— Ei bine, Moore? a zis el, uitându-se fix în ochii fardați ai băiatului. De ce niște sentimente așa de bune față de mine? Nu-mi spune că ți-ar plăcea să guști din ce-avem noi de oferit!

— Nu, nu în seara asta, Biff, m-am împotrivit. M-am gândit că, poate, de vreme ce te-am ajutat cu polițiștii, ai vrea să-mi dai unele informații... Știi tu, să mă ajuți cu povestea, chestii din astea.

M-a privit de sus și până jos, iar băiatul a dispărut în mulțimea zgomotoasă.

— Și de când, mă rog, atotputernicul *New York Times* publică povești ca asta? Și unde naiba ai fost în seara asta, la o înmormântare?

— La operă, am răspuns. Și *Times* nu e singurul ziar din oraș.

— Nu?

Nu a părut prea convins.

— Păi, nu știu nimic despre asta, Moore. Gloria era în regulă. Serios. La naiba, am lăsat-o să folosească și una dintre camerele de sus. Dar a început să caute necazurile cu lumânarea. Cerea bani mai mulți, le îndemna și pe celelalte fete să ceară la fel. Așa că, acum vreo două nopți, i-am spus: „Gloria, ține-o tot așa și-o s-ajungi în stradă singurică." Apoi s-a prefăcut că se dă pe brazdă, dar mi-am pierdut încrederea în ea. Voiam să scap de ea, dar nu în sensul permanent al cuvântului, OK? Voiam s-o dau afară, să se descurce de capul ei vreo două săptămâni, să vedem dacă-i place. Apoi a urmat chestia asta.

A luat o gură de whisky și a tras un fum din trabuc.

— Mica haimana și-a căutat-o, Moore.

Am așteptat o clipă ca el să continue, dar atenția lui s-a îndreptat spre doi tineri cu dresuri și jartiere care își aruncau amenințări unul altuia pe ringul de dans. Cuțitele au apărut curând. Ellison a chicotit, apoi și-a exprimat cu voce tare evaluarea:

— Voi două, târfelor, dacă vă tăiați între voi, n-o să mai fiți de folos nimănui.

— Biff? am rostit într-un târziu. Asta e tot ce-mi poți spune?

— Tot, a răspuns el încuviințând din cap. Ce-ar fi să te cari acum înainte să se încingă spiritele?

— De ce? Ascunzi ceva? Sus, poate?

— Nu, nu ascund nimic, a răspuns el, iritat. Dar nu-mi place să am reporteri aici. Și nici clienților mei. Unii dintre ei sunt băieți respectabili, știi doar... Au familii și poziții de luat în calcul.

— Atunci poate mă lași să arunc o privire în camera folosită de Gior... de *Gloria*. Doar ca să mă conving că nu mă minți.

Ellison a oftat, sprijinindu-se de bar.

— Nu întinde coarda, Moore.

— Cinci minute, am insistat eu.

S-a gândit puțin și a dat din cap că da.

— Cinci minute, dar nu vorbești cu nimeni. A treia ușă pe partea stângă, cum urci scările.

Am și dat să plec.

— Hei!

Când m-am răsucit, mi-a întins berea.

— Nu abuza de ospitalitatea mea, amice.

Am încuviințat și mi-am croit drum prin mulțime până la scara din spatele localului. Mai mulți băieți și bărbați m-au abordat, observându-mi costumul de seară și adulmecând banii. Mi-au propus serviciile lor cu toate replicile posibile și imposibile, iar unii chiar mi-au mângâiat pieptul și coapsele. Dar mi-am ținut bine portofelul și am ajuns la scări, încercând să alung din minte toate sugestiile fizice scârboase. Când am trecut pe lângă scenă, cântărețul ce lălăia, un bărbat gras, între două vârste, machiat cu un strat gros de pudră, ruj de buze și cu un joben pe cap, a repetat refrenul:

Da, amintirea lui încă trăiește,
Avem un tată cu inima de piatră
Și o fotografie cu fața la perete!

Casa scării era neluminată, dar strălucirea speluncii se insinua suficient ca să mă lase să văd pe unde mergeam. Zugrăveala veche, decolorată, de pe pereți se cojea și, când am urcat prima treaptă, am auzit un geamăt în spatele meu. Uitându-mă spre colțul întunecat de lângă intrare, am zărit două siluete neclare: un tânăr, cu fața turtită de perete, și un bărbat mai în vârstă, care se lipise de spatele gol al băiatului. M-am cutremurat așa de tare, încât aproape m-am împiedicat. M-am răsucit și am urcat scările în goană, oprindu-mă o singură dată pe palierul de la etaj să iau o gură mare de bere.

După ce m-am calmat puțin, am început totuși să mă întreb dacă inițiativa mea e înțeleaptă. Am găsit a treia ușă pe partea stângă: simplă, subțire, din lemn, ca toate celelalte de pe hol. Am pus mâna pe clanță, dar mi-a trecut prin cap să ciocăn mai întâi. Am rămas surprins să aud vocea unui băiat:

— Cine e?

Am deschis ușa ușor. În cameră nu se găsea nimic cu excepția unui pat cu o noptieră alături. Vopseaua roșie de pe pereți devenise maronie și se scorojea pe la colțuri. O ferestruică dădea spre peretele de cărămidă al clădirii de vizavi, aflată la vreo trei metri.

Pe pat stătea un puști cu păr blond-deschis. Avea în jur de 15 ani și fața fardată ca a lui Giorgio Santorelli. Purta o cămașă din pânză transparentă, cu manșete și guler din dantelă, și niște pantaloni strâmți, folosiți de obicei de actori pe scenă. Machiajul de la ochi era întins. Plânsese.

— Nu lucrez acum, a zis el, chinuindu-se să vorbească în falset. Poate vă întoarceți într-o oră sau două.

— Nu-i nimic, am spus, eu nu...

— Am zis că nu lucrez! a țipat băiatul, folosindu-și vocea reală. Doamne, ieși de-aici, nu vezi că sunt supărat?

A izbucnit în lacrimi, acoperindu-și fața cu palmele, iar eu am rămas lângă ușă, observând brusc că în cameră se făcuse foarte cald. L-am privit câteva minute, apoi mi-a trecut ceva prin minte:

— O știai pe Gloria.

Băiatul și-a tras nasul și s-a șters cu grijă la ochi.

— Da, o știam. Ah, fața mea... Te rog, pleacă!

— Nu, nu înțelegi. Încerc să aflu cine l-a omorât... omorât-o.

Băiatul s-a uitat la mine parcă implorându-mă.

— Ești polițist?

— Nu, jurnalist.

— Jurnalist?

Și-a coborât din nou privirea spre podea, s-a șters iar la ochi și a chicotit trist.

— Păi, am o ditamai povestea pentru tine.

S-a holbat la fereastră cu o privire oropsită.

— Nu știu pe cine au găsit ei pe podul ăla, dar n-avea cum să fie Gloria.

— Nu era Gloria?

Temperatura crescândă din cameră mi-a stârnit setea, așa că am mai luat o înghițitură mare de bere.

— De ce crezi asta?

— Deoarece Gloria n-a plecat niciodată din încăperea asta.

— Niciodată...

Mi-a trecut prin minte că rămăsesem treaz prea mult timp și băusem în exces: nu mai reușeam să-l urmăresc pe băiat.

— Ce vrei să spui?

— Îți explic imediat. În noaptea aia, eram pe hol, în fața camerei mele, cu un client. Am văzut-o pe Gloria intrând aici, singură. Am stat afară o oră întreagă, dar ușa ei nu s-a deschis niciodată. Mi-am închipuit că a adormit. Clientul meu a plecat după ce mi-a cumpărat vreo două rânduri de băuturi – tipul n-a vrut să plătească prețul pentru Sally. Adică eu. Sally e scumpă și el nu avea ce-i trebuie. Așa că am mai rămas o jumătate de oră, așteptând să prind vreun alt mușteriu care rătăcește pe-aici. N-aveam chef să lucrez

jos. Apoi, una dintre fete a intrat urlând, spunând că un polițist tocmai i-a spus că au găsit-o moartă pe Gloria în centru. Am alergat în camera ei, dar dispăruse. Însă ea n-a plecat niciodată.

— Ei bine...

Am încercat din răsputeri să-mi dau seama ce s-a petrecut.

— Înseamnă c-a ieșit pe fereastră.

Am traversat să mă uit afară și m-am împiedicat ușor. Trebuia neapărat să dorm. Fereastra a scârțâit când am deschis-o și, când am scos capul pe geam, aerul nu mi s-a părut pe cât de rece ar fi trebuit.

— Pe fereastră? am auzit-o pe Sally repetând. Cum? A zburat? Nu ai nimic până jos, te duci în cap direct, și Gloria nu avea nici scară, nici frânghie, nimic. În plus, am întrebat-o pe una dintre fetele care lucra în dreptul aleii dacă a văzut-o pe Gloria ieșind și mi-a zis că nu.

Săritura de la fereastră pe alee ar fi fost una abruptă, într-adevăr. Nu părea deloc o cale propice evadării. Cât despre acoperiș, acesta se afla două etaje mai sus, peretele din cărămidă nu oferea nicio posibilitate de cățărare, iar scară de incendiu nici nu exista. M-am retras în cameră și am închis fereastra.

— Atunci, am spus. Atunci...

Brusc, m-am prăbușit pe pat. Sally a scos un țipăt scurt și încă unul când s-a uitat spre ușă. I-am urmărit privirea cu mare dificultate și i-am zărit pe Ellison, pe Riley Briceag și vreo două dintre favoritele lor stând în prag. Riley își scosese arma, plimbându-i lama peste palmă în sus și în jos. În ciuda amețelii mele, am ghicit imediat că îmi strecuraseră cloral în bere. Mult cloral.

— Și doar ți-am zis să nu vorbești cu nimeni, Moore, m-a certat Ellison.

S-a întors spre cele două tinere:

— Ei bine, fetelor... e frumușel, nu-i așa? Cine vrea să se distreze cu un jurnalist?

Cei doi tineri fardați au sărit în pat și au început să tragă de hainele mele. Am izbutit să mă salt în capul oaselor doar pe jumătate și m-am sprijinit într-un cot înainte ca Riley să se repeadă și să-mi

ardă una în bărbie. Am căzut pe spate și îmi amintesc că l-am auzit pe cântărețul de jos lansându-se în „Tu m-ai făcut ce sunt astăzi – sper că ești mulțumit". Apoi, tinerii au pornit să se bată pe portofelul meu, au tras de pantaloni, iar Riley mi-a legat mâinile.

Leșinul se apropia rapid, dar, chiar înainte să sosească, am crezut că-l zăresc pe Stevie Taggert sărind în cameră ca un pui de lup sălbatic, învârtind deasupra capului o scândură lungă de lemn plină de cuie ruginite...

CAPITOLUL 12

Visul indus de drog care a urmat a fost populat de creaturi bizare, pe jumătate animale, pe jumătate oameni. Acestea zburau, se cățărau și se furișau pe un zid înalt de piatră în timp ce eu le urmăream disperat, fără să pot atinge pământul. La un moment dat, peisajul primitiv din jurul zidului a fost zgâlțâit de un cutremur ce părea să vorbească precum Kreizler. Creaturile din vis au devenit și mai numeroase, iar nevoia mea de a ajunge pe pământ, și mai disperată. Când am devenit conștient într-un târziu, ușurarea a întârziat să apară, căci habar n-aveam unde mă aflu. Aveam mintea extraordinar de limpede, ceea ce însemna că dormisem multe ore, dar camera spațioasă, largă, din jurul meu mi-era complet străină. Decorată pestriț cu o combinație de birouri și mobilier italian, mi se părea o încăpere fără sens, potrivită unui altfel de vis. Ferestrele arcuite în stil gotic renăscut încercuiau spațiul și îți dădeau senzația unei mânăstiri, însă dimensiunile generoase aminteau mai degrabă de atelierele de pe Broadway. Nerăbdător să inspectez locul, am încercat să mă ridic, dar m-am prăbușit aproape leșinat. Și fiindcă nu părea că pot chema pe cineva să mă ajute, am fost silit să mă mulțumesc cu studierea împrejurimilor ciudate așezat pe spate.

Zăceam pe un fel de divan, despre care aș fi zis că e de pe la începutul secolului al XIX-lea. Tapițeria lui gri cu argintiu se potrivea cu mai multe scaune, cu o sofa și o canapeluță pentru două persoane aflate în apropiere. Pe o masă lungă, cu incrustații de mahon, se găseau sfeșnice din argint și o mașină de scris

Remington. Lipsa de armonie am descoperit-o și pe pereți. În fața divanului, o pictură în ulei înfățișând Florența, înrămată ostentativ, atârna lângă o hartă enormă a Manhattanului, înțepată de mai multe piuneze care aveau și niște steaguri mici și roșii. Pe peretele opus se afla o tablă mare, ștearsă, iar sub această pată neagră stăteau cinci birouri, așezate astfel încât să formeze un cerc spre perimetrul exterior al încăperii. Niște ventilatoare mari se zăreau în tavan, iar două covoare persane uriașe, cu desene elaborate pe un fundal verde-închis, acopereau centrul podelei.

Nu părea casa unei persoane sănătoase la cap și cu siguranță nu era nici birou. Am crezut că halucinez, dar, când am privit pe fereastra din fața mea, am observat două imagini familiare: acoperișul mansardat elegant și ferestrele cu arcuri din fontă ale magazinului general McCreery și, la stânga, acoperișul asemănător al hotelului St. Denis. Știam despre cele două clădiri că ocupă colțurile opuse de pe Eleventh Street, în partea de vest a Broadway-ului.

— Înseamnă că mă aflu vizavi, am bălmăjit exact când sunetele de afară au început să ajungă și la urechile mele: tropăit ritmic de potcoave, scrâșnetul metalic al roților unui tramvai pe șine.

Brusc, a răsunat dangătul puternic al unui clopot. M-am răsucit spre stânga, atât cât îmi permitea starea fizică, și pe o altă fereastră arcuită am observat clopotnița bisericii Grace de pe Tenth Street. Părea așa de aproape, că puteai s-o atingi.

În sfârșit, am auzit și glasuri umane și mi-am folosit toată forța să mă salt în capul oaselor. Aveam întrebările pregătite, dar am amuțit la vederea a șase lucrători, pe care nu i-am recunoscut și care aduceau o masă de biliard cu picioare sculptate și bogat ornate, precum și o pianină cocoțată pe un cărucior mic. Cât au pufăit și s-au înjurat de mama focului, unul dintre ei a băgat de seamă că m-am trezit.

— Hei! a rostit el rânjind. Ia te uită... domnul Moore e treaz! Ce mai faceți, domnule Moore?

Ceilalți bărbați au zâmbit, ridicându-și șepcile în semn de salut, dar fără să dea senzația că așteaptă un răspuns.

Vorbitul s-a dovedit mai dificil decât am anticipat și nu am reușit să rostesc decât:

— Unde sunt? Cine sunteți voi?

— Niște smintiți, asta suntem, a răspuns același bărbat. Ne-am chinuit cu blestemata asta de masă de biliard până aici, cu liftul, căci altă soluție nu aveam. O treabă țicnită, dar dom' doctor plătește și el a zis să o aducem sus.

— Kreizler? am întrebat.

— În persoană, mi-a răspuns bărbatul.

Atenția mi-a fost distrasă de o durere ușoară în stomac.

— Mi-e foame, am spus.

— Așa și trebuie, s-a auzit un glas femeiesc, de undeva din fundul încăperii enorme. Două nopți și o zi fără mâncare au acest efect, John.

Din umbre a ieșit Sara, îmbrăcată într-o rochie simplă bleumarin, care nu-i stânjenea mișcările. Ducea o tavă cu un bol din care ieșeau aburi.

— Încearcă niște supă cu pâine, o să-ți dea putere.

— Sara! am zis cu dificultate, când s-a așezat pe divan și mi-a pus tava în poală. Unde mă aflu?

Însă atenția ei s-a îndreptat spre muncitorii care, văzând că s-a așezat lângă mine, începuseră să șușotească între ei și apoi să râdă cu subînțeles. Sara a vorbit iute, fără să se uite la ei:

— Domnul Jonas și oamenii lui, fiindcă nu au habar de afacerea noastră și știind că nu sunt o servitoare, au senzația că statutul meu aici se încadrează în categoria amantelor.

A început să-mi dea cu lingura o supă sărată, savuroasă, de pui.

— Un lucru uimitor e că toți au soții...

M-am oprit din sorbit cât să spun:

— Dar unde *suntem,* Sara?

— Acasă, John. Cel puțin, va deveni casa noastră, câtă vreme durează investigația.

— Lângă biserica Grace, vizavi de McCreery... asta înseamnă acasă?

— E sediul nostru, mi-a răspuns ea, și am observat cât de mult o bucura cuvântul.

Apoi, a afișat o expresie îngrijorată.

— Și că tot veni vorba, trebuie să mă întorc pe Mulberry Street să-i raportez lui Theodore. I-au instalat un telefon. L-a așteptat cu atâta nerăbdare...

S-a răsucit spre fundul camerei.

— Cyrus! Poți veni să-l ajuți pe domnul Moore?

Cyrus s-a apropiat, cu mânecile cămășii în dungulițe albe și albastre suflecate și cu bretele trecute peste pieptul lat. M-a privit mai degrabă îngrijorat decât compătimitor. Se vedea de la o poștă că nu voia să-și asume rolul de bonă care să mă hrănească cu lingura.

— E în regulă, am spus, luând tacâmul din mâna Sarei. Mă simt mai bine, mă descurc. Sara, totuși nu mi-ai zis...

— Cyrus știe tot, m-a întrerupt ea, înșfăcând un palton simplu de pe o servantă de stejar minuțios sculptată aflată lângă ușă. Am întârziat. Termină supa, John! Domnule Jonas!

A dispărut pe ușă.

— Am nevoie de lift.

Văzând că sunt în stare să mă hrănesc singur, Cyrus a părut că se relaxează considerabil și a tras unul dintre scaunele delicate cu spătar drept și cu tapițerie verde și argintie.

— Arătați mult mai bine, domnule, m-a încurajat el.

— Sunt viu, am răspuns. Și mai remarcabil, mă aflu în New York. Puteam să jur că o să mă trezesc în America de Sud sau pe o corabie cu pirați. Povestește-mi, Cyrus... Ultima mea amintire e cu Stevie. El a...

— Da, domnule, a răspuns Cyrus neutru. Confidențial vă mărturisesc că nici el n-a mai dormit bine de când a văzut cadavrul de pe pod. Hoinărea prin cartier în noaptea când v-a zărit venind dinspre Broadway. Mi-a zis că nu aveați un mers prea sigur, așa că v-a urmărit. Doar ca să se asigure că nu pățiți nimic. Când ați intrat în Paresis Hall, a hotărât să rămână afară. Pe bună dreptate, de altfel. Însă un polițist a pus ochii pe el și l-a acuzat că a ieșit la lucru. Stevie

a negat și l-a informat că vă așteaptă pe dumneavoastră. Ofițerul nu l-a crezut, așa că Stevie a năvălit în local. Nu încerca să vă salveze, el se străduia să scape, dar, din cum s-au desfășurat lucrurile, s-a terminat exact pe dos. Polițistul n-a arestat pe nimeni, firește, dar a făcut tot posibilul să ieșiți de-acolo nevătămat.

— Înțeleg. Și cum am ajuns... Pe toți dracii, unde naiba *suntem*, Cyrus?

— Pe Broadway, la numărul 808, domnule Moore. La ultimul etaj, adică la șase. Doctorul a transformat locul în sediul operațiunilor necesare investigației. Nu e atât de aproape de Mulberry Street cât să fim observați, dar cu o trăsură ajungem acolo în doar câteva minute. Dacă traficul e blocat, putem lua tramvaiul.

— Și ce e cu toate piesele astea de mobilier sau ce-or fi ele?

— Domnul doctor și domnișoara Howard au căutat ieri mobilă în tot Brooklynul. La un furnizor pentru birouri. Dar domnul doctor a zis că nu poate trăi cu așa ceva nici măcar o zi, darămite o perioadă mai lungă. Așa că au cumpărat doar birourile, apoi s-au dus la o casă de licitații de pe Fifth Avenue. Se vindea mobila marchizului Luigi Carcano din Italia. Au cumpărat ceva.

— Cu siguranță, am întărit când doi muncitori au revenit cărând o pendulă mare, două vaze chinezești și niște draperii verzi.

— De îndată ce-am primit cam tot ce trebuie, domnul doctor a hotărât să vă mute din casa lui aici.

— Ăsta ar trebui să fie cutremurul, am zis.

— Domnule?

— Am avut un vis. Dar de ce aici?

— Nu ne mai permiteam să pierdem vremea cu îngrijitul dumneavoastră. V-a mai dat puțin cloral, ca să vă reveniți ușor de pe urma lui. A vrut să fiți gata de muncă atunci când vă treziți.

Au urmat mai multe zgomote la ușă. Am auzit vocea lui Kreizler.

— Ah, da? Bun!

A năvălit în cameră, urmat de Stevie Taggert și de Lucius Isaacson.

— Moore! a strigat el. În sfârșit, te-ai trezit!

S-a apropiat de mine cu pași mari, m-a luat de încheietură și mi-a verificat pulsul.

— Cum te simți?

— Nu atât de rău pe cât m-am așteptat.

Stevie se așezase pe un pervaz și se juca alene cu un cuțit măricel.

— Înțeleg că trebuie să-ți mulțumesc, Stevie! am strigat spre el.

Băiatul mi-a zâmbit și s-a uitat pe fereastră, printre șuvițele de păr care-i cădeau pe față.

— E o datorie de care n-am să uit.

Stevie a râs ușor. Nu știa deloc cum să se poarte când cineva îi era recunoscător.

— E un miracol că te-a urmărit, Moore, a spus Kreizler, trăgându-mi pleoapele în sus și studiindu-mi globul ocular. Ar fi trebuit să mori de zece ori până acum.

— Mulțumesc, Kreizler. Atunci, bănuiesc că n-ai vrea să afli ce-am descoperit.

— Cam ce anume? m-a întrebat el, cercetându-mi gura cu nu știu ce instrument. Că băiatul Santorelli n-a fost văzut niciodată ieșind din Paresis Hall? Că lumea credea că se află în camera lui, de unde nu mai există altă ieșire?

Gândul că am îndurat o tragedie pentru nimic m-a deprimat îngrozitor.

— Cum de știi asta?

— La început, am crezut că delirai, a intervenit Lucius Isaacson, ducându-se la unul dintre birouri și răsturnând un sac plin de hârtii pe el. Dar ai continuat să tot repeți, așa că eu și Marcus ne-am dus să-ți verificăm povestea cu prietena ta, Sally. Foarte interesant... Marcus lucrează acum la câteva explicații posibile.

Cyrus a traversat camera să-i dea lui Lucius un plic.

— Comisarul Roosevelt a trimis asta printr-un mesager, domnule detectiv-sergent.

Lucius l-a deschis iute și a scos mesajul.

— Ei bine, e oficial, a rostit el nesigur. Eu și fratele meu am fost „detașați temporar din Divizia de Detectivi, din motive personale". Sper ca mama să nu audă de asta.

— Excelent, a punctat Kreizler. Veți avea acces la resursele sediului fără să vi se ceară prezență regulată. O soluție admirabilă. Poate reușiți să vă faceți puțin timp să-l învățați pe John niște metode detectivistice mai sofisticate.

Laszlo a râs scurt, apoi și-a coborât glasul cât mi-a ascultat inima.

— Nu vreau să-ți bagatelizez efortul, Moore. Ai făcut o treabă bună. Dar încearcă să-ți amintești că investigația asta nu e o glumă, mai ales pentru mulți dintre cei pe care îi vom chestiona. Mersul în doi în asemenea ocazii va fi mai prudent.

— Îi ții predică celui convertit, am răspuns.

Kreizler m-a împuns și m-a pipăit încă o vreme, apoi s-a îndepărtat.

— Maxilarul cum e?

Nu mă gândisem până atunci la el, dar când mi-am dus mâna la gură, am simțit umflătura.

— Piticania aia! am răbufnit. Nu înseamnă nimic fără briciul lui.

— Bravo! a râs Kreizler, bătându-mă ușor pe spate. Acum termină-ți supa și îmbracă-te. Avem o evaluare de făcut la Bellevue și vreau ca oamenii lui Jonas să termine aici de aranjat. Prima noastră întâlnire va fi la ora cinci.

— Evaluare? am repetat, ridicându-mă în picioare și așteptându-mă să amețesc din nou.

Dar supa chiar mă întremase.

— Cine? am întrebat, observând că port o cămașă de noapte.

— Harris Markowitz, de pe Forsyth Street, de la numărul 75, a răspuns Lucius, venind (mă feresc să spun bălăngănindu-se, deși așa mi s-a părut) spre mine cu câteva foi de hârtie bătute la mașină. Un negustor de articole de galanterie pentru bărbați. Acum două zile, soția lui a venit la Secția 10, susținând că bărbatul ei îi otrăvise pe cei doi nepoți ai lor – Samuel și Sophie Rieter, în vârstă de 12 și respectiv 16 ani –, punându-le „o pudră" în lapte.

— Otravă? am zis. Dar omul nostru nu folosește otrava.

— Din câte știm, a răspuns Kreizler. Însă activitățile lui pot fi mai diverse decât considerăm noi, deși nu cred că Markowitz are mai multă legătură cu cazul nostru decât Henry Wolff.

— Totuși, copiii se potrivesc modelului aparent al victimelor, a subliniat Lucius plin de tact, dar ferm. Frații Rieter erau imigranți de curând sosiți. Mama și tatăl lor i-au trimis tocmai din Boemia să stea cu părinții doamnei Rieter și să încerce să găsească de lucru prin gospodăriile oamenilor.

— Imigranți, adevărat, a zis Kreizler. Și dacă asta s-ar fi întâmplat acum trei ani, aș fi fost impresionat. Dar înclinația recentă pentru prostituate a omului pe care-l urmărim pare prea semnificativă, la fel și mutilările, ca să ne concentrăm exclusiv pe legătura cu imigrația. Totuși, chiar dacă Markowitz nu e implicat în afacerea noastră, există alte motive să investigăm asemenea cazuri. Eliminându-le, putem obține o imagine mai clară a ceea ce *nu* este persoana pe care o căutăm. Un negativ, dacă vreți, pe care îl putem imprima, obținând un pozitiv.

Cyrus mi-a adus niște haine și am început să mă îmbrac.

— Dar nu vom stârni bănuieli făcând atât de multe evaluări ale ucigașilor de copii?

— Trebuie să ne bazăm pe lipsa de imaginație a poliției, a răspuns Laszlo. Nu e nimic neobișnuit pentru mine să fiu văzut făcând o astfel de muncă. Explicația pentru prezența ta, Moore, va fi, desigur, jurnalismul. Până când cineva de la sediul central se va gândi să unească toate crimele din ultima vreme, sper ca munca noastră să se fi terminat deja.

S-a întors spre Lucius.

— Acum, domnule detectiv-sergent, ați putea detalia cazul pentru prietenul nostru aventuros aici de față.

— Ei bine, Markowitz a fost destul de isteț, a început Lucius, de parcă l-ar fi admirat pe bărbat. A folosit o cantitate mare de opiu, pentru ca urmele reziduale din corp să dispară în câteva ore după deces, așa cum știți că se întâmplă. L-a pus în două pahare

de lapte, pe care copiii le-au băut la ora de culcare. Când au alunecat în starea comatoasă, Markowitz a dat drumul la gaz în camera lor. Poliția a sosit a doua zi de dimineață și locul duhnea a gaz, iar detectivul responsabil a tras concluzia evidentă. Ipoteza lui părea confirmată, dar medicul legist, un bărbat foarte capabil de data asta, le-a verificat conținutul stomacului și nu a observat nimic deosebit. Însă, fiindcă soția insista că fuseseră otrăviți, mi-a trecut prin minte o idee. M-am dus la apartament să caut lenjeria de pat în care dormiseră copiii. Măcar una dintre victime trebuie să fi vomitat în timpul leșinului sau în pragul morții. Dacă cearșafurile și păturile nu fuseseră deja spălate, urma să găsesc niște pete. Și bineînțeles că le-am găsit. Am făcut toate analizele standard și atunci am descoperit urmele de opiu. În vomă. Când i-am spus lui Markowitz toate astea, a mărturisit.

— Și nu e bețiv? a întrebat Kreizler. Nici dependent de droguri?

— Aparent, nu, a ridicat din umeri Lucius.

— Nu avea nimic de câștigat material de pe urma morții copiilor?

— Nici vorbă.

— Bun! Atunci avem câteva elemente necesare: premeditare extinsă, lipsa beției și niciun motiv evident. Toate îl caracterizează și pe criminalul nostru. Dar dacă descoperim că Markowitz nu e omul pe care îl căutăm, așa cum bănuiesc, atunci sarcina noastră este să stabilim *de ce* nu e.

Laszlo a luat o bucată de cretă și a început să bată în tabla neagră, de parcă ar fi încercat să scoată informații din ea.

— De ce e diferit de ucigașul lui Santorelli? De ce *nu* a mutilat cadavrele? Când vom ști asta, ne putem concentra mai mult asupra imaginii lui. Apoi, pe măsură ce alcătuim o listă cu caracteristicile ucigașului nostru, tot mai mulți suspecți vor fi eliminați de la prima vedere. Deocamdată, avem o paletă destul de largă de posibilități.

Laszlo și-a scos mănușile.

— Stevie! Tu conduci. Vreau să supravegheze Cyrus instalarea pianului. Cyrus, nu-i lăsa să-l măcelărească. Domnule detectiv-sergent, vă duceți la institut?

Lucius a încuviințat din cap.

— Trupurile vor ajunge până la ora prânzului.

— Trupurile? am repetat eu nedumerit.

— Cei doi băieți uciși mai devreme, anul ăsta, m-a lămurit Laszlo, îndreptându-se spre ușă. Grăbește-te, Moore, o să întârziem!

CAPITOLUL 13

Așa cum a prezis Kreizler, Harris Markowitz s-a dovedit complet nepotrivit ca suspect în cazul nostru. Lăsând la o parte că era scund, îndesat și trecut bine de 60 de ani – și astfel total diferit de persoana descrisă de frații Isaacson la Delmonico –, mi s-a părut în mod evident ieșit din minți. Își omorâse nepoții, susținea el, ca să-i salveze de ceea ce considera a fi o lume diabolică și monstruoasă, ale cărei aspecte frapante le-a înfățișat într-o serie de ieșiri aiuristice și confuze. Un asemenea sistem jalnic de gânduri și credințe terifiante și deloc rezonabile, precum și lipsa îngrijorării față de propria soartă, caracterizau adesea cazurile de demență precoce, mi-a explicat Kreizler când am ieșit din Bellevue. Da, deși Markowitz clar nu avea nimic de-a face cu investigația noastră, vizita a fost valoroasă, așa cum sperase și Laszlo, fiindcă ne-a ajutat să stabilim aspectele personalității criminalului nostru prin metoda comparației. Bineînțeles că omul nostru nu ucidea copii din dorința perversă de a le proteja puritatea spirituală. Mutilarea furioasă a trupurilor după moarte confirma acest lucru. Așa cum clar nu îi lipsea preocuparea pentru ce se va întâmpla cu el ca rezultat al actelor sale. Dar cel mai evident ni s-a părut, din expunerea fățișă a muncii sale – o expunere, după cum îmi explicase Laszlo, ca o rugăminte stăruitoare să fie recunoscut –, faptul că omorurile îi tulburau o parte din el. Cu alte cuvinte, existau dovezi în trupurile victimelor care vorbeau *nu despre tulburările psihice, ci despre sănătatea sa mintală.*

M-am jucat cu acest concept pe drum, până ne-am întors la numărul 808 de pe Broadway. Când am ajuns, atenția mi-a fost distrasă de scopul locului, pe care-l vedeam acum cu mintea limpede și care, așa cum mă anunțase Sara, avea să ne fie cămin pentru o vreme. Era o clădire dintr-o cărămidă galbenă superbă, despre care Kreizler mi-a povestit că fusese proiectată de James Renwick, arhitectul bisericii Grace în stil gotic de lângă noi și al mult mai modestului hotel Denis pe partea cealaltă a străzii. Ferestrele sudice ale sediului nostru dădeau direct în curtea bisericii, învăluită în umbra aruncată de clopotnița enormă. Am avut un sentiment pios, de seninătate, față de această porțiune din Broadway, în ciuda faptului că ne aflam în mijlocul uneia dintre cele mai aglomerate părți a orașului: lângă McCreery se înșirau magazine care vindeau de toate, de la condimente și fructe uscate până la cizme și servicii fotografice, la doar câțiva pași depărtare de numărul 808. Singurul monument măreț, între atâtea afaceri comerciale, era o clădire enormă, situată pe Tenth Street, fostul magazin general A. T. Stewart, actualmente deținut de Hilton, Hughes and Company, și care urma să-și câștige faima ca Wanamaker.

Liftul de la numărul 808, o cabină mare, ca o cușcă, era destul de nou și ne-a urcat liniștit până la etajul al șaselea. Aici am descoperit că se făcuseră progrese semnificative în timpul absenței noastre. Lucrurile fuseseră aranjate în așa fel încât locul să fie potrivit pentru niște ființe umane care își desfășoară activitățile aici, deși nimeni n-ar fi putut preciza exact ce fel de activități. La cinci fix, fiecare dintre noi s-a așezat la biroul lui, de unde ne puteam vedea clar și puteam discuta unul cu altul. Cât ne-am aranjat, s-a iscat o pălăvrăgeală neliniștită, dar plăcută, iar când am început să discutăm despre evenimentele zilei, o atmosferă de camaraderie sinceră s-a instalat. Când soarele a apus peste fluviul Hudson, într-o explozie de lumină aurie revărsată peste acoperișurile din vestul Manhattanului, ce pătrundea și prin ferestrele gotice, mi-am dat seama că ne transformaserăm, cu o viteză remarcabilă, într-o unitate de lucru.

Aveam dușmani, cu siguranță: Lucius Isaacson a raportat că, la finalul examinării celor doi băieți uciși, doi bărbați ce au pretins că sunt reprezentanții cimitirului de unde fuseseră aduse cadavrele au apărut la institut, cerându-le să oprească orice procedură. Lucius adunase toate informațiile necesare până atunci și a decis că n-are sens să se împotrivească, dar descrierea fizică a celor doi, inclusiv a vânătăilor de pe fețele lor, se potrivea perfect cu a celor doi haidamaci care ne alungaseră pe mine și pe Sara din apartamentul Santorelli. Din fericire, cei doi foști polițiști nu-l recunoscuseră (probabil că fuseseră concediați înainte ca Lucius să se angajeze în poliție), dar devenea evident că, întrucât habar nu aveam cine le dădea ordine bărbaților sau ce căutau anume, institutul nu mai era un loc sigur de unde să poți conduce o anchetă secretă.

În ceea ce privește examinarea făcută de Lucius, rezultatele se ridicau la nivelul speranțelor noastre: ambele cadavre purtau aceleași urme de cuțit descoperite pe trupul lui Giorgio Santorelli și pe ale copiilor Zweig. Odată confirmat acest aspect, Marcus Isaacson a luat două steguleț roșii cu piuneze și le-a înfipt în harta mare a Manhattanului, unul la podul Bridge și altul la stația pentru feriboturi de pe Ellis Island. Kreizler a notat și datele crimelor, 1 ianuarie și 2 februarie, în partea dreaptă a tablei mari, împreună cu data de 3 martie, ziua în care murise Giorgio. Undeva, pe parcursul acestor luni și zile, știam, se găsea unul dintre numeroasele modele ce trebuiau identificate. (Acel model avea să se dovedească mult mai complex, crezuse din start Kreizler. Nu se baza doar pe o ciclicitate relativă a lunii și a zilei.)

Marcus Isaacson ne-a descris eforturile sale, încă nerecompensate corespunzător, pentru a stabili metoda prin care Gloria ar fi putut ieși din camera sa de la Paresis Hall fără să fie văzută. Sara ne-a informat că ea și Roosevelt lucraseră la o schemă prin care grupul nostru putea să viziteze locurile oricăror crime viitoare ce păreau să fie opera aceluiași criminal înainte să fie răvășite de alți detectivi sau de mâna grea a medicilor legiști. Planul reprezenta un alt risc pentru Theodore, dar deja se dedicase trup și

suflet ideii lui Kreizler. La rândul meu, le-am povestit despre călătoria noastră la Harris Markowitz. După ce am terminat, Kreizler s-a așezat la biroul lui și a arătat spre tabla mare, pe care, a zis el, urma să-l creionăm pe bărbatul nostru imaginar: aveam să trecem pe o listă caracteristicile lui fizice și psihologice, să le asociem, să le revizuim și să le combinăm până când munca noastră lua sfârșit. Prin urmare, a notat în continuare faptele și teoriile pe care le obținuserăm până acum.

După ce a terminat cu scrisul, am observat câteva locuri goale pe spațiul negru uriaș. Cel puțin, unele dintre ele, ne-a avertizat Kreizler, nu aveau să rămână așa. Folosirea cretei, a specificat el, reprezenta un indiciu al numeroaselor greșeli la care se aștepta atât din partea lui, cât și a noastră pe parcursul investigației. Ne găseam pe un teritoriu neexplorat și nu trebuia să fim descurajați de impasuri și de dificultăți sau de cantitatea de material pe care urma să o stăpânim în viitor. Ne-am simțit ușor confuzi din cauza acestei afirmații. Atunci, Kreizler a scos patru teancuri identice de cărți și de hârtii.

Articole ale prietenului său Adolf Meyer, dar și ale altor alienişti. Lucrări ale filosofilor și ale evoluționiștilor, de la Hume și Locke până la Spencer și Schopenhauer. Monografii ale bătrânului Forbes Winslow, ale cărui teorii inspiraseră inițial teoria lui Kreizler asupra contextului. Și, în sfârșit, cele două volume splendide și grele ale profesorului nostru William James din *Principiile psihologiei.* Acestea și încă multe altele au fost trântite pe birourile noastre cu un zgomot puternic și prelung. Frații Isaacson, Sara și cu mine am schimbat câteva priviri îngrijorate, arătând și simțindu-ne ca niște studenți speriați în prima zi de cursuri, ceea ce și eram, din câte se părea. Kreizler ne-a explicat scopul unei asemenea osânde.

Din acel moment, a zis el, trebuia să depunem toate eforturile să scăpăm de orice preconcepție în privința comportamentului uman. Trebuia să încercăm să nu vedem lumea prin propriii ochi și nici să o judecăm pe baza valorilor noastre, ci prin prisma criminalului. Experiența *lui*, contextul vieții *lui* erau singurele lucruri

care contau. Orice aspect al comportamentului său care ne nedumerea, de la cel mai obișnuit, până la cel mai oribil, trebuia să-l explicăm prin stabilirea evenimentelor din copilărie care ar fi putut conduce la asemenea purtări. Acest proces al cauzei și efectului – urma să aflăm curând că se numea „determinism psihologic" – nu avea să ni se pară pe de-a-ntregul logic, dar urma să fie coerent.

Kreizler a subliniat că nu are sens să îl considerăm pe criminal un monstru, fiindcă orice persoană, bărbat sau femeie, fusese pe vremuri un copil. Mai întâi și mai presus de toate, trebuia să cunoaștem copilul, să-i cunoaștem părinții, frații, lumea lui completă. Totodată, n-avea rost să discutăm despre rău, barbarie sau nebunie; niciunul dintre concepte nu ne va apropia mai mult de el. Dar dacă am fi putut să capturăm copilul în imaginația noastră, atunci am putea prinde în fapt și omul matur.

— Și dacă nu vi se pare o recompensă suficientă, a încheiat Kreizler, cercetându-ne pe rând chipurile uluite, nu uitați de mâncare.

Mâncarea, am aflat în zilele următoare, a fost motivul principal pentru care Laszlo a ales numărul 808 de pe Broadway. Ne aflam la mică distanță de unul dintre cele mai bune restaurante din Manhattan. Ninth Street și University Place ofereau cine franțuzești excepționale în timpul banchetelor tradiționale pariziene atât în Café Lafayette, cât și în mica sală de mese din micul hotel condus de Louis Martin. Dacă ne venea cheful de arome germane, puteam merge pe Broadway până în piața Union și să intrăm în uriașa și întunecata Meccă a gurmanzilor, Lüchow. Tenth Street și Second Avenue ofereau meniuri ungurești copioase la Café Boulevard, în vreme ce nu exista o bucătărie italiană mai bună decât la restaurantul hotelului Gonfarone, de la intersecția Eighth Street cu MacDougal. Și, desigur, întotdeauna ne rămânea Del, puțin mai departe, ce-i drept, dar călătoria până acolo merita efortul. Toate aceste centre de măreție culinară aveau să devină sălile noastre de conferință neoficiale în timpul nenumăratelor prânzuri și cine, deși, de multe ori, munca macabră care ne preocupa ne împiedica să ne concentrăm asupra satisfacerii papilelor gustative.

Un lucru cât se poate de real, mai ales în primele zile, când a devenit tot mai greu să scăpăm de ideea că, deși deschideam un drum nou cu cercetările noastre și aveam nevoie de timp ca să studiem și să înțelegem toate elementele psihologice și criminalistice ce formau baza unei concluzii pline de succes, lucram sub o presiune imensă. Pe străzile de sub ferestrele arcuite se găseau zeci de copii ca Giorgio Santorelli, îndeletnicindu-se cu comerțul periculos al cărnii, fără să știe că ceva nou și primejdios, dar mai ales violent, își făcea de cap. Aveam un sentiment bizar când mergeam la o evaluare cu Kreizler sau când studiam notele la numărul 808 pe Broadway ori când stăteam treaz până în zori citind acasă, la bunica, încercând să-mi silesc mintea să absoarbă informația cu o viteză cu care nu era obișnuită, în timp o voce îmi șoptea în ceafă: „Grăbește-te, altminteri un copil va muri!" Primele zile aproape că m-au înnebunit. Studiam și iar studiam starea cadavrelor, precum și locurile unde fuseseră descoperite, străduindu-mă să găsesc modele în ambele grupuri și luptându-mă totodată cu pasaje din Herbert Spencer, precum cel de mai jos:

„Poate oscilația unei molecule să fie reprezentată în partea conștientului de un șoc nervos și cele două să fie recunoscute ca un întreg? Niciun efort nu ne ajută să le asimilăm. O unitate de sentiment nu are nimic în comun cu o unitate de mișcare. Mai mult ca oricând, devine evident când le aducem alături pe amândouă."

— Dă-mi Derringer-ul tău, Sara! îmi amintesc că am strigat când am dat peste acest paragraf. Vreau să mă împușc.

De ce naiba trebuia să înțeleg asemenea lucruri, m-am întrebat în prima săptămână, când tot ce voiam să știu era unde, *unde* se află criminalul nostru? Însă, după o vreme, am început să pricep sensul unor astfel de eforturi. Să luăm exemplul citatului din Spencer. Într-un târziu, mi-am dat seama că încercările unor oameni ca Spencer de a interpreta activitățile creierului drept efecte complexe ale mișcării din organismul uman au dat greș. Eșecul a reîntărit tendința alieniștilor și a psihologilor mai tineri precum Kreizler și Adolf Meyer de a vedea originea conștiinței mai ales în

termeni ai experienței formatoare din copilărie și abia apoi în termeni ai funcției fizice pure. Un lucru extrem de relevant pentru mine, fiindcă am înțeles că parcursul criminalului de la naștere până la violența sălbatică nu fusese rezultatul aleatoriu al proceselor fizice, care ar fi devenit imposibil de schițat, ci mai degrabă produsul unor evenimente imaginabile.

Cercetările noastre nu aveau scopul de a respinge sau de a defăima diversele teorii. Deși încercarea lui Spencer de a explica originea și evoluția activității mintale se depărtase mult de adevăr, nu îi puneam la îndoială credința că ceea ce majoritatea oamenilor consideră drept acțiuni decise rațional sunt, de fapt, răspunsuri hipersensibile (din nou, stabilite în timpul experiențelor decisive din copilărie) care căpătaseră suficientă putere, prin folosire repetată, încât să copleșească alte dorințe și reacții – și care câștigaseră, cu alte cuvinte, bătălia mintală pentru supraviețuire. Evident, persoana căutată de noi dezvoltase o serie de asemenea instincte extrem de violente. Depindea de noi să descoperim, cel puțin în teorie, ce serii de experiențe oribile confirmaseră asemenea metode, în mintea lui, drept cea mai solidă reacție la provocările vieții.

Totuși, curând a devenit limpede că trebuia să cunoaștem toate aceste lucruri și chiar mai multe dacă voiam să ne păstrăm speranța ca bărbatul nostru imaginar să se și materializeze. Și când am conștientizat acel adevăr, am început să studiem și să citim cu și mai multă râvnă, împărtășindu-ne gândurile și ideile în fiecare oră din zi și din noapte. Adesea, prin telefonul pârâitor, eu și Sara dezbăteam filosofie grea la două dimineața, spre disperarea bunicii. La început, am orbecăit, însă apoi am căutat cu competență să atingem un nivel de cunoaștere superior. Faptul remarcabil că deprindeam o educație specifică extrem de rapid (cea mai mare parte a ei a fost mestecată și înghițită, chiar dacă nu complet digerată, în primele zece zile) a fost umbrit doar de sarcinile practice imediate și de atenția pe care a trebuit s-o acordăm indiciilor fizice și teoriilor legate de metodologie și puse la punct de Marcus și Lucius Isaacson. Nu că ar fi fost prea multe inițial.

Nu reușiserăm să cercetăm atent niciuna dintre scenele crimei. (Să luăm exemplul turnului de pe podul Williamsburg: până când a examinat-o Marcus, nu mai exista nicio speranță pentru descoperirea unor amprente relevante – locul aparținea unui șantier de construcții deschis, modificat zilnic de vreme și de lucrători.) Certitudinea că ne trebuia mai mult decât aveam ca să construim o imagine detaliată a metodei criminalului a intensificat atmosfera morbidă din sediul nostru. Deși îngropați în muncă, ne-am dat seama că așteptam să se întâmple ceva.

Când a venit și luna aprilie, bănuielile ni s-au confirmat. Într-o sâmbătă, la ora două fără un sfert dimineața, moțăiam în dormitorul meu din casa bunicii cu un exemplar din volumul doi al *Principiilor* profesorului James așezat peste față. În după-amiaza aceea, începusem nobilul efort de a mă ocupa de *Necessary Truths and the Effects of Experience*"[1] la numărul 808 pe Broadway, dar apariția lui Stevie Taggert mi-a distras atenția. Băiatul venise cu o listă a participanților de a doua zi la cursele din noul hipodrom Aqueduct din Long Island, ruptă dintr-o ediție veche a ziarului *Herald,* și a vrut să-mi ceară sfatul în privința obstacolelor. În ultima vreme, îl angajasem pe Stevie să fie agentul meu de pariuri (fără ca Laszlo să știe, firește), și băiatul căpătase o pasiune pentru sportul regilor. Îl încurajasem să nu-și parieze propriii bani, cel puțin nu până în momentul în care va ști cu adevărat ce face, însă, având în vedere trecutul său, asta nu durase prea mult. În orice caz, când telefonul a sunat în noaptea aceea, mă afundasem într-un somn adânc, adus de orele de citit intens. M-am săltat brusc în capul oaselor la sunetul strident, iar volumul lui James s-a izbit de peretele opus. Telefonul a sunat din nou cât mi-am pus halatul, așa că m-am repezit prin hol, aproape împiedicându-mă, ca să ridic receptorul.

— Mintea e goală, am mormăit eu somnoros, crezând că mă sunase Sara.

Aveam dreptate.

---

[1] *Adevărurile necesare și efectele experienței* (în engl., în original).

— Poftim? a zis ea.

— Ce vorbeam ieri după-amiază, am continuat, frecându-mă la ochi. Mintea e goală la naștere sau cunoaștem implicit anumite lucruri? Pun pariu că mintea noastră e goală.

— John, taci o clipă.

I-am simțit neliniștea din voce.

— S-a întâmplat.

Atunci m-am trezit de-a binelea.

— Unde?

— Castle Garden. La The Battery. Frații Isaacson au pregătit aparatele de fotografiat și celelalte echipamente. Trebuie să ajungă acolo înaintea noastră, și să-l țină departe pe ofițerul care a ajuns primul la locul crimei. Theodore e acolo acum, ca să se asigure că totul merge ca uns. L-am sunat deja pe doctorul Kreizler.

— Bine.

— John!

— Da?

— Eu, niciodată... Sunt singura care n-a fost... Cât de rău va fi?

Ce-aș fi putut să-i spun? Trebuia să iau în calcul doar aspectele practice.

— Vei avea nevoie de săruri cu amoniac. Dar încearcă să nu te îngrijorezi prea tare. Vom fi toți acolo. Vino să mă iei cu o birjă, mergem împreună.

Am auzit-o inspirând adânc.

— Bine, John.

PARTEA A II-A

Asocierea

Același obiect extern poate sugera oricare dintre nenumăratele realități asociate anterior cu el, căci în vicisitudinea experiențelor noastre externe suntem în permanență predispuși să întâlnim același lucru la diferiții parteneri.

William James,
Principiile psihologiei

Orice am crezut că e cinstit, altora li s-a părut rău;
orice mi s-a părut rău,
alții au încuviințat.
Am stârnit dușmănii ori de câte ori m-am regăsit,
am primit înfierări oriunde m-am dus;
deși am tânjit după fericire, am adus doar nefericire;
așa că a trebuit să mi se spună „Cel vrednic de plâns”:
căci suferința e tot ce am.

Wagner,
Walkiria

CAPITOLUL 14

Până când a ajuns în Washington Square cu o birjă, Sara scăpase de multe dintre temerile ei și le înlocuise cu o dârzenie de neclintit. Părând indiferentă la nenumăratele întrebări mărunte pe care i le-am pus în timp ce goneam peste caldarâmul din granit de pe Broadway, Sara s-a mulțumit să privească fix înainte, concentrată la maximum... asupra a ce oare? Nu mi-a mărturisit și mi-a fost imposibil să aflu cu certitudine. Totuși, bănuiam că o preocupă scopul ei major în viață, să dovedească o dată pentru totdeauna că o femeie putea fi un ofițer de poliție capabil, eficient. Priveliști ca acelea spre care ne îndreptam în noapte urmau să devină o parte regulată a sarcinilor ei profesionale dacă speranțele în privința carierei aveau să i se împlinească într-o bună zi – conștientiza pe deplin acest aspect. Lumea se aștepta ca ea să cedeze și să se arate slabă de înger. Ceva insuportabil și de neiertat în mintea ei, fiindcă oamenii ar fi devenit curioși și în privința altor defecte ale ei și nu s-ar fi mulțumit doar cu faptul că ea nu suportase să vadă o baie de sânge. Așa că a continuat să se holbeze spre calul care tropăia de zor și abia dacă a scos un cuvânt, folosindu-și întreaga putere mentală ca să se asigure că, atunci când va veni momentul, se va comporta ca orice alt detectiv cu experiență.

Purtarea ei contrasta cu încercările mele de a-mi ușura temerile trăncănind inutil. Când am ajuns pe Prince Street, deja mă plictisisem de vocea mea neliniștită. Pe Broome Street am renunțat orice strădanie de comunicare, preferând să mă uit la

târfele și la clienții lor care ieșeau de prin taverne. Într-un colț, un marinar norvegian, atât de beat, încât saliva i se prelingea pe pieptarul uniformei, era sprijinit de două dansatoare, în timp ce a treia îi scotocea încet și cu nerușinare prin buzunare. O întâmplare deloc neobișnuită, dar în noaptea aceea mi-a dat o idee.

— Sara, am spus, când am traversat Canal Street și am pornit spre Primărie. Ai fost vreodată la Shang Draper?

— Nu, a răspuns ea iute, scoțând aburi în aerul răcoros.

Aprilie, ca întotdeauna în New York, adusese cu el un mic răgaz prețios după gerul mușcător al lunii martie.

Replica ei nu încuraja prea tare conversația, dar am acceptat-o.

— Târfa obișnuită, care lucrează într-o casă rău famată, cunoaște mai multe feluri prin care să jefuiască un client decât aș putea eu enumera. Copiii care lucrează în locuri ca ale lui Draper sau Paresis Hall sunt la fel de isteți ca orice adult. Dar dacă omul nostru este un client de acest gen? Dacă am presupune că a fost înșelat de prea multe ori și acum încearcă să se răzbune? A fost o teorie vehiculată și în cazul lui Jack Spintecătorul.

Sara a mișcat pătura grea care ne acoperea picioarele, fără să arate prea mult interes.

— Tot ce se poate, John. Ce te face să te gândești la asta acum?

M-am întors spre ea.

— Cei trei ani, dintre copiii Zweig și prima crimă din ianuarie. Dacă teoria noastră, cum că mai există și alte cadavre, ascunse bine, e greșită? Dacă n-a mai comis nicio altă crimă în New York fiindcă nu a fost aici?

— Nu a fost aici?

Tonul Sarei s-a însuflețit.

— Adică a plecat într-o călătorie? A părăsit orașul?

— Dacă a fost nevoit? Un marinar, de pildă. Jumătate dintre clienții localurilor conduse de Draper și Ellison sunt marinari. E logic așa. Dacă ar fi fost un client obișnuit, nu ar fi stârnit nicio bănuială. Posibil să-i fi cunoscut pe băieți.

Sara a cugetat o clipă, apoi a încuviințat.

— Nu e o idee rea, John. Asta sigur i-ar permite să vină și să plece fără să fie băgat în seamă. Să vedem ce părere au și ceilalți când...

Tonul i-a devenit mai strident și și-a îndreptat atenția din nou asupra străzii, foarte agitată.

— Când ajungem acolo.

Liniștea s-a lăsat iarăși peste birjă.

Castle Garden se află în inima parcului Battery și, ca să ajungem acolo, a trebuit să călătorim până la baza Broadway-ului și dincolo de el. Asta a însemnat un drum rapid printr-o paletă largă de stiluri arhitecturale care caracterizau cartierele financiare ale Manhattanului pe atunci. Mi s-a părut întotdeauna ciudat să văd structuri precum turnul *World* și clădirile cu 12 etaje National Shoe și Banca Leather profilându-se amenințător (sau cel puțin, în zilele dinaintea turnurilor Woolworth și Singer, păreau să se profileze amenințător) peste monumentele greoaie și ornate în exces precum vechea Poștă și sediul central al Societății de Asigurări Equitable Life. Însă cu cât vedeai mai des cartierul, cu atât observai o calitate comună a acestor clădiri care nu ținea cont de variația stilistică: bogăția. Îmi petrecusem mare parte din copilărie în această parte a Manhattanului (tata conducea o firmă de investiții de dimensiuni mai degrabă mijlocii) și de la o vârstă fragedă mă izbise activitatea ce se învârtea frenetic în jurul banilor. Activitatea putea fi când seducătoare, când respingătoare, dar pe la 1896 devenise fără drept de apel cel mai puternic motiv al New Yorkului de a exista.

Am simțit din nou presiunea puterii enorme în noaptea aceea, chiar dacă întregul cartier era întunecat și dormea la două jumătate dimineața. Când am trecut pe lângă cimitirul bisericii Sfânta Treime – unde părintele sistemului economic american, Alexander Hamilton, se odihnea întru veșnicie –, m-am trezit zâmbind și cugetând: recunosc, are tupeu. Oricine-ar fi fost omul căutat de noi și indiferent de frământările care-l conduceau, nu-și mai desfășura activitățile doar în părțile mai puțin respectabile ale orașului. Se aventurase în cele rezervate elitei și îndrăznise să lase un cadavru chiar în parcul Battery, la mică distanță de birourile

celor mai influenți specialiști financiari ai metropolei. Da, dacă omul nostru se dovedea, de fapt, sănătos, după cum credea cu convingere Kreizler, atunci, ultimul lui act nu era doar sălbatic, ci și îndrăzneț, în felul acela aparte care provoca întotdeauna cetățenilor un amestec de oroare și de răutate.

Birja ne-a lăsat la Bowling Green și am traversat să intrăm în parcul Battery. Trăsurica lui Kreizler stătea pe caldarâmul de lângă Battery Place, cu Stevie Taggert cocoțat în ea, înfășurat într-o pătură mare.

— Stevie, am zis. Ții de șase să nu vină băieții noștri de la secție?

Tânărul a făcut semn că da și s-a înfiorat.

— Și mă țin departe și de chestia aia, a răspuns el dând din cap spre parc. O chestie îngrozitoare, domnule Moore.

În parc, câteva lumini ne-au ghidat de-a lungul unei alei drepte, spre celebrele ziduri de piatră ale Castle Garden. În trecut o cetate întărită, numită castelul Clinton, structura fusese ridicată să apere New Yorkul în timpul războiului de la 1812, după care, redată orașului și transformată într-un pavilion acoperit, adăpostise mulți ani spectacole de operă. În 1855, devenise stația de imigrare a New Yorkului și, înainte ca Ellis Island să-i fure rolul în 1892, nu mai puțin de șapte milioane de suflete trecuseră prin vechiul fort de piatră din parcul Battery. Oficialii orașului se sfătuiseră recent în privința noii lui utilizări și hotărâseră să construiască Acvariul New York între zidurile sale. Remodelarea se afla în plină desfășurare și semnele evidente ale unui șantier de construcții ne-au întâmpinat pe mine și pe Sara, chiar înainte să zărim zidurile fortului profilându-se pe cerul întunecat.

Chiar lângă ziduri, i-am găsit pe Marcus Isaacson și pe Cyrus Montrose aplecați spre un bărbat care purta un palton lung și ținea strâns în mâini o pălărie cu boruri mari. Pe pieptul paltonului am zărit o insignă, însă nu inspira deloc o senzație de autoritate. Stătea pe o stivă de plăci proaspăt tăiate, cu fața palidă aproape vârâtă într-o găleată, și gâfâia din greu. Marcus încerca să-i pună niște întrebări, dar bietul om suferise clar un fel de șoc. Ne-am apropiat, iar Cyrus și Marcus ne-au salutat din cap.

— Paznicul? am întrebat.

— Da, a răspuns Marcus, cu un glas energic, dar bine controlat. A găsit cadavrul pe la ora unu, pe acoperiș. Se pare că își face rondurile cam o dată pe oră.

Marcus s-a aplecat spre bărbat.

— Domnule Miller? Mă duc sus din nou. Nu te grăbi, vino când ești pregătit. Dar nu cumva să pleci. Bine?

Bărbatul și-a ridicat privirea, cu groaza întipărită pe trăsăturile întunecate, și a încuviințat scurt. Apoi s-a aplecat brusc peste găleată, deși n-a icnit. Marcus s-a întors spre Cyrus.

— Fii bun și asigură-te că rămâne aici, da? Avem nevoie de mai multe răspunsuri decât am primit.

— În regulă, domnule detectiv-sergent, a răspuns Cyrus, după care eu, Marcus și Sara am intrat pe porțile negre uriașe ale Castle Garden.

— Omul e distrus! a exclamat Marcus, dând din cap spre paznic. Tot ce am izbutit să scot de la el a fost o declarație febrilă și multe jurăminte că la ora doisprezece și un sfert trupul nu se găsea unde e acum și că porțile erau închise. Ușile din spate au lanțuri pe ele, le-am verificat. Niciun indiciu că s-a umblat la încuietori. Mă tem că totul seamănă mult prea bine cu situația de la Paresis Hall, John. Nicio cale de intrare sau de ieșire, dar cineva tot a reușit.

Renovarea interiorului se terminase doar pe jumătate. Pe podea, printre șipci, saci cu ipsos și găleți cu vopsea, se ridicau bazine de apă uriașe din sticlă, unele încă în plină construcție, altele finalizate, dar neumplute, și unele deja adăpostind specii diverse de pești exotici. Ochii lor mari și mișcările unduitoare păreau cât se poate de potrivite, având în vedere ce se petrecuse în noul lor cămin în noaptea aceea. Solzii argintii și viu colorați reflectau lumina difuză a celor câtorva lămpi de lucru din jur, sporind senzația bizară că peștii alcătuiau un public îngrozit, căutând să scape din acest loc al morții și să se întoarcă în regiunile adânci și întunecate, unde metodele lor brutale ale oamenilor nu erau cunoscute.

Am urcat scara veche construită într-un zid al fortului, ieșind într-un târziu pe platforma ridicată deasupra fostelor metereze care

acoperea curtea centrală deschisă. Un foișor decagonal cu două ferestre pe fiecare parte se ridica în mijlocul acoperișului, ceea ce oferea o panoramă impresionantă a portului New York și a noii statui a lui Bartholdi, Doamna Libertății, de pe Bedloe's Island.

Aproape de marginea acoperișului ce dădea spre linia de coastă, i-am găsit pe Roosevelt, Kreizler și Lucius Isaacson. Lângă ei, am zărit o cameră fotografică mare, pătrățoasă, cocoțată pe un trepied de lemn, iar în fața ei, scăldată în lumina unei alte lămpi de lucru, se găsea și cauza sosirii noastre aici. Sângele era vizibil chiar de la distanță.

Atenția lui Lucius se fixase asupra cadavrului, dar Kreizler și Roosevelt se dăduseră într-o parte și discutau aprins. Când Laszlo ne-a zărit apărând de pe scară, a venit direct la noi, urmat de Roosevelt, care clătina din cap. Marcus s-a dus la cameră când Kreizler ni s-a adresat mie și Sarei.

— Pe baza condiției cadavrului, a rostit el, nu prea există îndoieli. Este mâna omului nostru.

— Un polițist de patrulare de la Secția 27 a sosit primul la locul crimei, a adăugat Theodore. Ne-a povestit că și-l amintește pe băiat de la Golden Rule, deși nu-i știe numele.

Clubul Golden Rule Pleasure era o casă rău famată de pe strada West Fourth, specializată în băieți ce se prostituau.

Kreizler și-a pus mâinile pe umerii Sarei.

— Nu e o imagine foarte plăcută, Sara.

Ea a încuviințat.

— Nici nu mă așteptam să fie.

Laszlo i-a cercetat reacțiile cu grijă.

— Aș dori să îl asiști pe domnul detectiv-sergent la analiza post-mortem. Știe că ai pregătire de soră medicală. Nu va trece mult până când vor sosi anchetatorii de la secție și avem multe de făcut până atunci.

Sara a încuviințat din nou, a tras adânc aer în piept și s-a apropiat de Lucius și de cadavru. Kreizler a început să-mi vorbească, dar l-am oprit după câteva secunde și am făcut câțiva pași în

spatele Sarei când ea s-a dus spre emisfera strălucitoare a arcului electric din colțul acoperișului.

Corpul îi aparținea unui băiat cu ten măsliniu, trăsături semitice delicate și păr negru des pe partea dreaptă a capului. Pe partea stângă, o porțiune mare din scalp fusese smulsă, lăsând să se vadă suprafața lucioasă a craniului. În afară de asta, mutilările păreau identice cu ale lui Giorgio Santorelli (cu excepția rănilor de pe fese care nu se repetaseră): ochii lipseau, organele genitale fuseseră tăiate și îndesate în gură, torsul era acoperit de răni adânci, încheieturile fuseseră legate, iar mâna dreaptă, retezată și, se părea, luată de acolo. După cum precizase Kreizler, existau puține îndoieli în privința făptașului. Trupul purta semnătura lui distinctivă. Aceeași senzație îngrozitoare de jale pe care o simțisem pe ancora podului Williamsburg, provocată nu numai de vârsta victimei, ci și de modul crud în care corpul fusese legat și trântit la pământ, a revenit ca să-mi taie răsuflarea și să mă cutremur din toate încheieturile.

Am privit-o pe Sara atent, fără să mă apropii mai mult, gata să o sprijin dacă se lăsa copleșită, dar nedorindu-mi să creadă că mă așteptam la așa ceva. Când a coborât privirea, a făcut ochii mari și capul i-a tremurat vizibil. Și-a împreunat strâns mâinile, a tras din nou aer în piept și s-a așezat lângă Lucius.

— Domnule detectiv-sergent? a rostit ea. Domnul doctor Kreizler m-a trimis să vă asist.

Lucius s-a uitat la ea, impresionat de stăpânirea ei de sine, apoi și-a șters fruntea cu o batistă.

— Da, mulțumesc, domnișoară Howard. Vom începe cu rana de la scalp...

M-am întors la Kreizler și la Roosevelt.

— O fată cu mult curaj, am zis, dând din cap, dar niciunul nu mi-a observat remarca.

Kreizler m-a lovit cu un ziar în piept și a vorbit pe un ton amar.

— Prietenul tău Steffens a scris un articol nesuferit pentru ediția de dimineață a lui *Post*, John. Cum, *cum* poate fi cineva atât de prost?

— Nu există nicio scuză, a întărit Roosevelt posomorât. Mă gândesc doar că Steffens a considerat povestea un joc cinstit, atâta vreme cât nu a pomenit de implicarea ta în caz, doctore. Dar îl voi chema la mine, la birou, la prima oră, și pe toți dracii dacă n-o să-i clarific eu situația!

Chiar pe pagina principală a ziarului se găsea un articol care anunța că uciderea copiilor Zweig și a lui Santorelli erau considerate de către „oficiali înalți ai poliției" drept lucrătura aceluiași bărbat. Articolul vorbea mai puțin despre natura neobișnuită a criminalului decât despre faptul că legătura cu frații Zweig demonstra că „răufăcătorul macabru" nu era atras exclusiv de copiii ce se prostituau. Devenea cât se poate de limpede, declara Steffens în cel mai bun stil al său menit să agite spiritele, că „niciun copil nu se mai află în siguranță". Mai dădea și alte detalii senzaționale: Santorelli fusese „asaltat" înaintea morții (de fapt, Kreizler nu găsise nicio dovadă de raport sexual), iar în unele cartiere ale orașului crimele erau considerate drept faptele unei creaturi supranaturale, deși „infamul Ellison și cohortele lui" păreau „niște suspecți mult mai promițători".

Am îndoit ziarul și m-am bătut cu el ușor peste picior.

— Foarte rău.

— Rău, a rostit Kreizler, controlându-și mânia, dar zarurile au fost aruncate. Iar noi trebuie să contracarăm. Moore, există vreo șansă să-ți convingi editorii să publice un articol în *Times* care să considere toate astea niște simple speculații?

— E posibil, am răspuns. Dar o să afle de implicarea mea în investigație. Și probabil că vor pune pe cineva să sape mai adânc imediat ce află chiar și-atât. Legătura cu copiii Zweig va spori interesul oamenilor.

— Da, dacă încercăm să contraatacăm, bănuiesc că vom înrăutăți lucrurile, a declarat Theodore. Steffens trebuie să-și țină gura și nu ne rămâne decât să sperăm că articolul va fi ignorat.

— Dar cum ar putea fi? a izbucnit Laszlo. Chiar dacă toți oamenii din oraș îl vor ignora, *unul* îl va vedea și mă *tem* cu adevărat de reacția lui.

— Și îți închipui că mie nu mi-e frică, doctore? s-a zbârlit Theodore. Știam că presa își va băga nasul unde nu-i fierbe oala până la urmă, de aceea te-am îndemnat să te grăbești. N-ai cum să te aștepți să treacă săptămâni întregi fără ca chestiunea să nu fie pomenită de *cineva!*

Theodore și-a pus mâinile în șolduri și Kreizler s-a răsucit pe călcâie, rămas fără replică. După câteva secunde, Laszlo a vorbit din nou, mai calm de data asta.

— Ai dreptate, comisare. În loc să ne certăm, ar trebui să profităm de ocazia pe care o avem acum. Dar, pentru Dumnezeu, Roosevelt, chiar dacă trebuie să le oferi informații oficiale lui Riis și lui Steffens, fă o excepție.

— Nu te îngrijora în privința asta, doctore, a răspuns Roosevelt pe un ton împăciuitor. Nu e prima dată când Steffens mă irită cu speculațiile sale, dar va fi ultima.

Kreizler a clătinat iarăși din cap dezgustat, apoi a ridicat din umeri.

— Ei bine, atunci... Să trecem la treabă.

Ne-am dus lângă frații Isaacson și Sara. Marcus făcea fotografii detaliate ale cadavrului, iar Lucius își continua analiza post-mortem, descriind rănile într-o revărsare de termeni medicali și anatomici, cu vocea clară și fermă. Mi s-a părut remarcabil că nu prea vedeam la cei doi detectivi ticurile specifice care provocau de obicei hohote de râs ori consternare în rândul celor care îi priveau. Se mișcau pe acoperiș cu ușurință, oprindu-se asupra unor detalii nesemnificative la prima vedere, ca niște câini dresați, și ocupându-se de situație de parcă ei, și nu Roosevelt ori Kreizler, conduceau investigația. Cât timp eforturile lor au continuat, noi i-am sprijinit cum am putut, luând notițe, ținând echipamentul sau luminile și, în general, asigurându-ne că niciunul dintre ei nu își pierde concentrarea nici măcar pentru o secundă.

După ce a terminat de fotografiat corpul, Marcus i-a lăsat pe Lucius și pe Sara să-și continue munca mohorâtă și a început să strângă amprente de pe acoperiș, folosind micile flacoane cu

pudre de aluminiu și de carbon, pe care ni le arătase la Delmonico. Roosevelt, Kreizler și cu mine ne-am apucat să căutăm suprafețe fine sau dure, ce ar fi putut să păstreze asemenea amprente: clanțe, ferestre, ba chiar și un horn nou din ceramică, ce se întindea pe o laterală a turnului decagonal, la doar câțiva metri de locul unde zăcea trupul. Această porțiune a dat rezultate datorită pazniculuI, ne-a informat Marcus, care aerisise hornurile cu câteva ore înainte. Pe o bucată foarte curată de ceramică lucioasă, cam la nivelul înălțimii unui om așa cum îl descriseseră Marcus și Lucius pe criminalul nostru, cineva se sprijinise cu palma ca să nu se dezechilibreze probabil. Marcus a privit-o de aproape și a început să se agite. Ne-a zis lui Theodore și mie să ținem ridicată o mică prelată care să împiedice bătaia vântului dinspre port. Apoi a împrăștiat pudra de carbon pe horn cu o pensulă delicată din păr de cămilă și a dat la iveală, ca prin minune parcă, un set de amprente ușor neclare. Locul în care le găsise îi confirma ipoteza dezechilibrării.

Scoțând din buzunarul paltonului fotografia cu degetul mare însângerat al Sofiei Zweig, Marcus a apropiat-o de horn. Laszlo s-a dat și el mai aproape și a urmărit întregul proces cu mare atenție. Detectivul a studiat amprentele, a făcut ochii mari și, cuprins de entuziasm, s-a întors spre Kreizler și a rostit pe un ton admirabil controlat:

— Se pare că avem o pereche.

El și Kreizler s-au dus să ia aparatul de fotografiat, iar eu și Theodore am continuat să ținem prelata. Marcus a făcut câteva fotografii de aproape, explozia pudrei din bliț iluminând întregul acoperiș, dar disipându-se iute în întunericul de deasupra portului.

Apoi, Marcus ne-a pus să inspectăm marginile acoperișului:

— Orice urme de activitate, chiar și cele mai mici sfărâmături, crăpături sau găuri din zidărie.

O clădire situată cu fața spre portul New Yorkului are o mulțime de sfărâmături, crăpături și găuri în zidărie, dar ne-am apucat de căutat cu multă hotărâre, strigând unii la alții ori de câte ori identificam ceva ce părea să corespundă cu instrucțiunile vagi.

Marcus, a cărui atenție era concentrată asupra unei balustrade masive care urca spre fața acoperișului, a alergat să inspecteze fiecare dintre descoperirile noastre. Cele mai multe dintre ele s-au dovedit false, dar chiar la capăt, în cel mai întunecat și mai dosit colț al structurii, Roosevelt a găsit niște urme pe care Marcus le-a considerat ca având potențial uriaș.

Următoarea lui cerere a fost relativ stranie. A luat o frânghie pe care și-a petrecut-o în jurul taliei, făcându-i nod, a înfășurat restul în jurul balustradei din fața acoperișului, după care a întins capătul ei spre Roosevelt și spre mine. Am primit instrucțiuni să dăm drumul frânghiei cât Marcus cobora de-a lungul zidului din spate al fortului. Când am întrebat care e scopul, Marcus a zis că lucrează la o teorie despre metoda criminalului de a ajunge în locuri aparent inaccesibile. Atât de mult se concentra detectivul asupra muncii sale și atât de mult ne doream să nu-l tulburăm, încât nu am mai solicitat alte explicații.

Pe măsură ce l-am coborât în josul zidului, Marcus a scos din când în când sunete de uimire și de satisfacție, apoi ne-a zis să-l lăsăm și mai mult în jos. Eu și Roosevelt am gemut și ne-am chinuit din nou cu frânghia. În toiul efortului, am profitat de ocazie să-i împărtășesc lui Kreizler (care, cu brațul său vătămat, alesese să nu ne ajute) gândurile mele cu privire la ocupația și obiceiurile criminalului nostru, gânduri ce-mi trecuseră prin cap când venisem. Laszlo a cugetat o vreme, dar răspunsul lui m-a nedumerit puțin.

— Moore, e posibil să ne folosim de ideea ta că ucigașul ar fi un client regulat al caselor unde lucrează acești băieți. Cât despre faptul că omul călătorește și e temporar aici...

Laszlo s-a dus să se uite cum lucrează Lucius Isaacson.

— Gândește-te la ce-a făcut... A depozitat șase cadavre, șase din câte știm noi, în spații tot mai publice.

— Mie îmi sugerează o persoană familiarizată cu orașul, a zis Theodore, aproape urlând când a mai lăsat din frânghie în jos.

— Foarte bine familiarizată, a intervenit Lucius, auzind comentariul. Aspectul rănilor arată că nu s-a grăbit. Tăieturile nu

sunt neregulate sau sfâșiate. Așa că probabil nu a lucrat pe fugă. Bănuiala mea e că, în toate cazurile, știa exact cât îi ia să-și ducă treaba la bun sfârșit. Posibil să-și aleagă și locurile în funcție de asta. S-ar potrivi cu presupunerea noastră anterioară că e un planificator capabil. Iar treaba cu ochii dovedește din nou o mână fermă, atentă, dar și ceva cunoștințe despre anatomie.

Kreizler a cugetat o clipă.

— Câți oameni ar fi capabili de așa ceva, domnule detectiv-sergent?

Lucius a ridicat din umeri.

— Avem mai multe opțiuni din câte văd. Un doctor, desigur, sau cel puțin o persoană care a făcut și altceva în afara unui curs medical de bază. Un măcelar talentat, poate, sau chiar și un vânător cu experiență. Cineva obișnuit să tranșeze întreaga carcasă, care știe să pregătească nu numai carnea macră, ci și sursele secundare de hrană, ochii, organele, labele picioarelor și restul.

— Dar dacă e atât de atent, a întrebat Theodore, de ce să comită aceste atrocități la vedere? De ce să nu se ducă într-un loc mai ascuns?

— Expunerea, a răspuns Kreizler, întorcându-se lângă noi. Gândul că e într-un loc public accesibil pare să însemne mult pentru el.

— Dorința de a fi prins? mi-am dat cu părerea.

Kreizler a încuviințat din cap.

— Așa se pare. Care se luptă în el cu dorința de a scăpa.

Laszlo s-a întors să privească portul.

— Locurile noi au în comun și alte aspecte...

Chiar atunci, Marcus a strigat să-l ridicăm la loc. Theodore ne-a dat semnalul și, gâfâind la fiecare sforțare, l-am adus iute pe Marcus înapoi pe acoperiș. Când Kreizler l-a întrebat ce a descoperit, detectivul a răspuns că nu voia să speculeze până nu-și dovedea teoria, după care s-a îndepărtat ca să își noteze unele lucruri.

— Domnule doctor Kreizler? a strigat Lucius. Aș vrea să vă uitați la asta.

Laszlo s-a dus imediat lângă cadavru, dar eu și Theodore ne-am apropiat neliniștiți. Ochii noștri neobișnuiți cu asemenea

priveliști nu se bucurau deloc de perspectivă. Până și Sara, care se uitase plină de bravură inițial, își ferea acum privirea ori de câte ori putea, timpul prea lung petrecut lângă victimă afectând-o destul de puternic emoțional.

— Când l-ați examinat pe Giorgio Santorelli, domnule doctor, a zis Lucius, îndepărtând legătura din pânză care acopereau încheieturile băiatului mort, vă amintiți cumva dacă ați găsit urme de răni sau julituri în această zonă?

A ridicat mâna stângă a victimei, arătând spre baza ei.

— Nu, a răspuns Kreizler simplu. Cu excepția mâinii drepte retezate, nimic serios.

— Așadar, nicio rană sau vreo vânătaie pe antebraț? a insistat Lucius.

— Nimic.

— În regulă. Faptul îmi sprijină ipoteza.

Lucius a lăsat brațul mort să cadă, după care și-a frecat sprânceana.

— Aceasta e o împletitură destul de aspră, a continuat el, arătând spre bucata de frânghie de pe acoperiș, apoi din nou spre încheietura băiatului. Chiar și în timpul unei lupte scurte, ar fi trebuit să lase urme vizibile.

Sara și-a ridicat privirea spre Lucius.

— Adică... nu a fost nicio luptă?

A rostit cuvintele pe un ton de tristețe reală, o tristețe care mi-a reverberat puternic în piept, fiindcă implicația era evidentă. Lucius i-a dat glas:

— Am bănuiala că băiatul a permis să fie legat și că, în timpul strangulării, nu a încercat deloc să se împotrivească. Poate că nu conștientiza pe deplin ce i se întâmpla. Dacă ar fi fost un atac și ar fi opus rezistență, am fi găsit tăieturi sau cel puțin vânătăi pe antebraț, apărute dacă băiatul ar fi încercat să respingă asaltul. Dar, din nou, nimic. Așadar...

Lucius s-a uitat spre noi.

— Aș spune că băiatul îl cunoștea pe criminal. Posibil să mai fi avut astfel de întâlniri în care a fost legat. Desigur, întâlniri cu scop sexual cel mai probabil.

Theodore a tras adânc aer în piept.

— Doamne, Dumnezeule!

Cercetând iarăși chipul Sarei, am observat o strălucire la coada ochiului. A clipit des ca să alunge lacrimile.

— Ultima parte e doar o teorie, bineînțeles, a adăugat Lucius. Dar mă simt încrezător când susțin că băiatul îl cunoștea.

Kreizler a încuviințat încet din cap, s-a uitat pe sub gene și a vorbit aproape în șoaptă:

— Îl cunoștea și avea încredere în el.

Lucius s-a ridicat în picioare și s-a îndepărtat de cadavru.

— Da, a întărit el și a stins lampa de lucru.

Sara a sărit brusc în picioare și s-a repezit spre marginea acoperișului, departe de locul unde stăteam noi. Ne-am privit întrebător unii pe alții și apoi m-am dus după ea. M-am apropiat cu grijă și am văzut că se uita la Statuia Libertății. Mărturisesc că am rămas oarecum surprins să nu o găsesc suspinând amarnic. În schimb, stătea nemișcată, cu corpul aproape rigid. Fără să se întoarcă, mi-a spus:

— Te rog, John, nu te apropia.

Tonul ei, nici de pe departe isteric, a sunat rece ca gheața.

— Aș prefera să nu am bărbați în jurul meu. Măcar pentru o clipă.

Am încremenit stingherit.

— Îmi... îmi pare rău, Sara. Nu voiam decât să te ajut. Ai văzut multe în noaptea asta.

Sara a chicotit cu amărăciune.

— Da. Dar nu poți face nimic care să mă ajute.

S-a oprit, dar eu n-am plecat.

— Și când te gândești, a continuat ea, că am luat în calcul ideea că ar putea fi vorba de o femeie...

— *Am luat în calcul?* am repetat. Până acum, din câte știu, nu am eliminat această posibilitate.

— Poate că voi nu ați eliminat-o. Nici nu mă așteptam, sinceră să fiu. Sunteți în dezavantaj în zona asta.

M-am răsucit când am simțit pe cineva lângă mine și l-am văzut pe Kreizler apropiindu-se. Mi-a făcut semn să tac, iar Sara a continuat să vorbească:

— Dar îți pot spune, John, asta e treaba unui bărbat. Dacă o femeie l-ar fi ucis pe băiat, ea nu ar fi...

A început să se bâlbâie căutându-și cuvintele.

— Loviturile de cuțit, mâinile legate, rănile... Nu o să înțeleg niciodată. Dar nu ai cum să te înșeli, odată ce trăiești o asemenea experiență.

A chicotit din nou tristă.

— Și întotdeauna pare să înceapă cu încrederea...

S-a lăsat o pauză stânjenitoare. Kreizler mi-a atins brațul și, cu o mișcare din cap, m-a îndemnat să-l însoțesc în partea opusă a acoperișului.

— Lasă-mă singură câteva minute, John, a rostit Sara într-un târziu. O să fiu bine.

Eu și Kreizler ne-am îndepărtat iute și, când Sara nu ne mai putea auzi, Laszlo a murmurat:

— Are dreptate, desigur. N-am întâlnit niciun caz de manie feminină, puerperală sau de altă natură, care s-ar putea compara cu așa ceva. Deși probabil că mi-ar fi luat o grămadă de timp ca să-mi dau seama de asta. Trebuie să găsim mai multe feluri să ne folosim de perspectiva Sarei, John.

S-a uitat în jur rapid.

— Dar, mai întâi, trebuie să plecăm de-aici.

În timp ce Sara a rămas la marginea acoperișului, ne-am apucat să strângem echipamentul fraților Isaacson și să înlăturăm orice urme ale prezenței noastre, în primul rând micile pete de pudră de aluminiu și de carbon care marcau zona. Marcus a început să vorbească despre faptul că jumătate dintre cele șase crime pe care acum le puneam în cârcă aceleiași persoane avuseseră loc pe acoperișuri. Un fapt semnificativ, căci acoperișurile New Yorkului din 1896 nu erau altceva decât niște rute ponosite pentru călătoriile urbane. Perechile la înălțime ale trotuarelor de dedesubt,

fiecare cu circulația lui distinctă. Mai ales în mahalale, o categorie largă, dar definibilă, de oameni își vedeau de treburi întreaga zi fără să coboare pe stradă – nu numai creditorii în căutare de platnici, dar și lucrători ai bisericilor și lăcașurilor de cult, vânzători, asistente medicale și alții ca ei. Chiriile locuințelor ieftine erau în general stabilite proporțional cu cantitatea de efort necesar pentru a ajunge la un anumit apartament și, astfel, cei mai nefericiți chiriași ocupau ultimul etaj al clădirilor. Cei care aveau treabă cu cei mai săraci dintre săraci, în loc să se aventureze în mod repetat pe scările abrupte și adesea primejdioase, treceau pur și simplu de la un bloc la altul pe acoperișuri. Adevărat, încă nu știam cum ajungea omul nostru *pe* aceste acoperișuri, dar devenea tot mai clar că, odată ajuns aici, se mișca de colo până colo cu mare ușurință. Posibilitatea ca el să fi deținut vreodată sau să dețină în prezent o slujbă ce implica deplasări diverse merita explorată.

— Indiferent de ocupația lui, a anunțat Theodore, înfășurând frânghia folosită să-l coborâm pe Marcus, e nevoie de o minte rece care să planifice violența cu atâta precizie și apoi să o pună în practică până la capăt știind că nu-i exclus să fie prins.

— Da, a răspuns Kreizler. Aproape că ne sugerează un spirit războinic, nu-i așa, Roosevelt?

— Cum adică? a întrebat Theodore, întorcându-se spre Laszlo cu o privire aproape rănită. Războinic? Nu asta am vrut să zic, doctore, nici pomeneală! Ar fi îngrozitor să spun că un soldat a făcut așa ceva.

Kreizler a zâmbit ușor, perfect conștient că Theodore (care mai avea de așteptat până la faptele lui eroice de pe dealul San Juan[1]) vedea artele militare cu aceeași reverență copilăroasă ca atunci când era doar un băiețel.

— Tot ce se poate, l-a zgândărit și mai tare Kreizler. Dar o minte rece în fața violenței, atent planificată? Nu asta ne străduim să insuflăm soldaților?

[1] Bătălia de la San Juan, sub comanda lui Roosevelt, a fost decisivă pentru Războiului Hispano-American.

Theodore și-a dres glasul și s-a îndepărtat de Laszlo, al cărui zâmbet s-a lărgit.

— Notați-vă, domnule detectiv-sergent Isaacson! a strigat Kreizler. Criminalul nostru are o educație militară oarecare.

Theodore s-a răsucit, a făcut ochii mari, însă nu a reușit să urle decât un „Pe toți demonii, domnule!" înainte ca Cyrus să năvălească prin casa scării, mai alarmat decât l-am văzut vreodată.

— Domnule doctor! a țipat el. Cred c-ar fi mai bine să plecăm!

A ridicat brațul său mare ca să arate spre nord și toți ochii au privat într-acolo.

La marginea parcului Battery, lângă mai multe puncte de acces, se strânsese lume: nu genul de oameni bine îmbrăcați, politicoși, care ocupau zona în timpul zilei, ci grupuri mai mici sau mai mari de femei și bărbați înfășurați în zdrențe, a căror sărăcie ieșea în evidență de la distanță. Unii purtau torțe, și mai mulți dintre ei veniseră însoțiți de copii care păreau foarte bucuroși de incursiunea ce avea loc la o oră neobișnuită a dimineții. Deocamdată nu se întrezăreau semne amenințătoare, dar îmbulzeala nu prevestea nimic bun.

CAPITOLUL 15

Sara a venit lângă mine.

— John, cine sunt oamenii aceia?

— Așa, la prima vedere, am răspuns, simțind o îngrijorare aparte, vitală aproape, aș afirma că ediția de dimineață din *Post* a ajuns pe stradă deja.

— Și ce crezi că vor? a întrebat Lucius, transpirând mai mult ca oricând, în pofida frigului.

— Mă aștept să vrea o explicație, ne-a lămurit Kreizler. Dar cum de au știut să vină *aici*?

— Au aflat de la un polițist de la Secția 27, a zis Cyrus, încă agitat, fiindcă o gloată precum aceasta îi torturase și îi omorâse părinții. A fost acolo cu alți doi și le-a explicat nu știu ce. Apoi, cei doi tipi au intrat în mijlocul mulțimii și au început să le vorbească despre cum numai copiii săracilor străini sunt omorâți. Se pare că cei mai mulți dintre ei vin din East Side.

— Ofițerul era, fără îndoială, polițistul de patrulă Barclay, a afirmat Theodore cu expresia lui mânioasă care apărea ori de câte ori un subordonat îl trăda. E bărbatul care a fost aici mai devreme.

— Uite-l și pe Miller! a rostit Marcus brusc.

M-am uitat în jos și l-am văzut pe paznic fugind mâncând pământul, fără pălărie, spre stația de feriboturi de pe Bedloe's Island.

— Din fericire, am păstrat cheile, a adăugat Marcus. Nu părea un bărbat prea rezistent.

Chiar atunci, zgomotul produs de cel mai mare grup, care se afla în dreptul nostru, destul de vizibil printre ramurile goale ale

copacilor din parc, a atins un crescendo marcat de vreo două urlete pline de venin. Am auzit un tropot de copite și scârțâitul unor roți, și trăsurica lui Kreizler a apărut, deplasându-se pe aleea principală a parcului ce ducea spre castel. Stevie își ținea biciul sus și îl mâna energic pe Frederick. A trecut pe lângă zidurile din față ale fortului și s-a îndreptat spre porțile mari din spate.

— Isteț băiat, Stevie, am murmurat, întorcându-mă spre ceilalți. Cea mai bună ieșire pentru noi e prin porțile din spate. Apoi vom merge paralel cu râul prin parc.

— Aș sugera să nu mai pierdem vremea, a zis Marcus. Mulțimea s-a pus în mișcare.

Cu o altă serie de strigăte, gloata de la intrarea principală a pătruns în parc, iar grupurile din stânga și din dreapta au înaintat și ele. Acum se vedea limpede cum tot mai mulți oameni se iveau de pe toate străzile din jur. Curând, aveau să se adune sute de suflete. Cineva făcuse o treabă de specialist în inflamarea spiritelor.

— Nenorocitul! a gemut Theodore feroce. Unde e paznicul de la Secția 27? O să le iasă pe nas toată chestia asta.

— Un plan ideal pentru dimineață, a spus Kreizler, îndreptându-se spre scări. Deocamdată e mai imperios să scăpăm de aici.

— Dar aceasta e scena unei crime! a continuat Theodore indignat. N-am de gând s-o las distrusă de nicio gloată, indiferent de plângerile pe care le-ar avea!

S-a uitat de jur împrejur pe acoperiș și a ridicat o bucată de lemn.

— Doctore, niciunul dintre voi nu poate fi găsit aici. Luați-o pe domnișoara Howard și plecați. Eu și detectivii-sergenți îi vom înfrunta pe oameni la poarta principală.

— Serios?

Lucius a deschis gura înainte să se gândească prea mult.

— Ia-ți inima în dinți, i-a replicat Roosevelt rânjind, apucându-l zdravăn pe Lucius de umăr, după care s-a apucat să sfâșie aerul cu bucata de lemn.

— În definitiv, acest fort ne-a apărat de Imperiul Britanic. Sigur va rezista unei gloate din Lower East Side!

A fost unul dintre acele momente în care îți venea să-l plesnești pe Theodore, chiar dacă pălăvrăgelile lui aveau sens.

Ca să ascundem complet natura muncii noastre, a trebuit să luăm cu noi și echipamentul fraților Isaacson. După ce am coborât scările și am trecut printre bazinele cu pești, am pus cutiile în trăsurică și ne-am întors să le urăm baftă detectivilor. Marcus părea să caute ceva pe jos, în timp ce Lucius, cu mișcări stinghere, verifica un revolver.

— Poate nu veți reuși să evitați o încăierare, le-am zis, cu un zâmbet ce se voia încurajator, dar nu-l lăsați pe Roosevelt să vă bage într-una dinadins.

Lucius a gemut încetișor, dar Marcus a surâs cu bravură și mi-a scuturat mâna.

— Ne vedem la numărul 808, a zis el.

Au închis ușile din spate și au pus la loc lanțurile și lacătele. M-am agățat de laterala trăsuricii – Kreizler și Sara ocupaseră deja cele două locuri, iar Cyrus se cocoțase alături de Stevie – și am pornit hurducăindu-ne pe aleea care ne-a dus la marginea portului, după care ne-am îndreptat spre nord, de-a lungul râului. Zarva mulțimii a continuat să crească, dar, când am trecut pe lângă porțile din față ale fortului, strigătele furioase au încetat brusc. Mi-am întins gâtul să văd mai bine și l-am zărit pe Theodore în fața structurii masive a portalului negru, ținând calm un ciomag într-o mână și indicând spre marginea parcului cu cealaltă. Nebunul ahtiat după acțiune pur și simplu nu putuse să stea înăuntru, în siguranță. Frații Isaacson se aflau în prag, lângă el, gata să închidă porțile la cel mai mic semn. Dar părea că nu va fi necesar – mulțimea chiar îl asculta pe Theodore.

Când ne-am apropiat de marginea nordică a parcului, Stevie a prins viteză și aproape că ne-a răsturnat peste un grup de 20 de polițiști care alergau de zor spre Castle Garden. Am cotit la stânga pe lângă Battery Place ca să mergem în paralel cu țărmul pustiu și am remarcat o trăsură luxoase trasă într-un colț de unde vedeai perfect ce se întâmplă la fort. O mână cu manichiură îngrijită,

cu un inel de argint de bun-gust pe degetul mic, a apărut pe ușa trăsurii, urmată de corpul unui bărbat. Chiar și în lumina difuză a lămpilor cu arc, am putut observa luciul unui papion elegant și, apoi, trăsăturile frumoase ale unui negru irlandez: Paul Kelly. L-am strigat pe Kreizler și i-am zis să se uite, dar ne mișcam prea repede ca să surprindă scena. Când i-am povestit ce văzusem, expresia lui mi-a arătat că trăsese aceeași concluzie.

Așadar, fusese lucrătura lui Kelly, probabil ca răspuns la remarcile lui Steffens despre Biff Ellison în *Post*. Totul avea sens – se știa că Paul Kelly nu face amenințări zadarnice, iar îndreptarea furiei către criminali în mijlocul unui segment al populației profund și permanent nemulțumit ar fi fost o nimica toată pentru un om atât de alunecos. În orice caz, mișcarea aproape că ne costase scump și m-am temut că încă nu scăpaserăm basma curată. Am continuat să stau agățat de laterala trăsuricii și mi-am jurat că, dacă li se întâmpla ceva lui Theodore și fraților Isaacson, aveam să-l consider responsabil pe șeful găștii Five Pointers.

Stevie nu l-a lăsat deloc pe Frederick să răsufle în drum spre casă și nimeni nu l-a rugat să încetinească. Fiecare dintre noi, din propriile motive, voia să se îndepărteze cât mai mult de Castle Garden. Pavajul aspru al străzilor din West Side se umpluse de bălți și, până am ajuns la numărul 808 pe Broadway, mă stropisem din cap până-n picioare și frigul îmi intrase în oase. Eram pregătit să închei noaptea, căci zorii se apropiau. Dar mai trebuia să cărăm echipamentul sus și să ne notăm gândurile cu privire la crimă cât încă erau proaspete, așa că ne-am pus pe treabă cu multă râvnă. Când liftul a ajuns la etajul șase, Kreizler a constatat că pierduse cheia, așa că i-am dat-o pe a mea, care se murdărise de noroi. Una peste alta, alcătuiam un grup ud leoarcă, epuizat, care a umplut sediul pe la cinci și un sfert dimineața în sâmbăta aceea.

Așa că surpriza și bucuria mea s-au dovedit cu atât mai mari când primul miros care mi-a ajuns la nări a fost unul de friptură, de ouă prăjite și de cafea proaspăt râșnită. Am zărit lumină în chicineta de la capătul etajului nostru și am văzut-o pe Mary Palmer,

îmbrăcată nu în uniforma ei albastră din lână, ci într-o bluză albă drăguță, o fustă simplă și un șorț, mișcându-se iute și cu pași fermi de colo-colo. Am dat drumul lăzilor pe care le căram.

— Dumnezeu mi-a trimis un înger, am zis, împleticindu-mă spre bucătărie.

Mary a tresărit ușor când mi-a observat silueta murdară ieșind din umbre, dar ochii ei albaștri s-au liniștit imediat și mi-a zâmbit ușor, oferindu-mi o bucățică de friptură fierbinte, care încă sfârâia, înfiptă într-o furculiță lungă, dar și o cană cu cafea.

— Mary, cum de ai..., am început eu, dar am abandonat pe loc încercarea de a face conversație și m-am concentrat pe mâncarea savuroasă.

Mary pregătise un ditamai ospățul: o grămadă de ouă alături de ceea ce părea a fi friptură de vită, preparate în tigăi din fontă adânci pe care le adusese probabil de la Kreizler. Aș mai fi stat așa o vreme, să mă delectez în căldură și în arome, dar, când m-am întors, l-am găsit pe Laszlo în spatele meu, cu brațele încrucișate și o cută adâncă între sprâncene.

— Ei bine, a zis el. Acum cred că știu ce s-a întâmplat cu cheia mea.

Am presupus că admonestarea lui era doar o glumă.

— Laszlo, am rostit, clefăind bucata de friptură, aș putea să...

— Vrei să ne scuzi un moment, Moore? m-a rugat Kreizler pe același ton dur.

Din expresia de pe chipul fetei, am înțeles că știa și ea că Laszlo vorbea serios. În loc să-l iau la întrebări, mi-am pus niște ouă și o friptură pe o farfurie, mi-am turnat niște cafea și m-am îndreptat spre biroul meu.

Imediat ce am ieșit din bucătărie, l-am auzit pe Kreizler certând-o pe Mary în niște termeni foarte fermi. Biata fată nu avea cum să-i dea vreo replică, cu excepția câte unui „nu" șoptit din când în când și a unor suspine înăbușite. N-am priceput și pace. După părerea mea, ea ne făcuse un serviciu, iar el se dovedea răutăcios fără niciun motiv serios. Însă gândurile mi s-au risipit

curând, când Cyrus și Stevie s-au aplecat peste farfuria mea, aproape salivând de poftă.

— Băieți, am zis, acoperindu-mi mâncarea cu brațele, nu e nevoie să vă bateți pe ea. Mai e destulă în bucătărie.

Amândoi s-au dat înapoi și s-au îndreptat de spate abia când au dat cu ochii de Kreizler.

— Mergeți să mâncați ceva, i-a îndemnat Laszlo brusc, pe urmă însoțiți-o pe Mary înapoi pe Seventeenth Street. Iute.

Stevie și Cyrus au mormăit ceva aprobator, după care s-au repezit spre mai puțin complicatele ouă și fripturi. Kreizler a tras unul dintre scaunele verzi ale marchizului Carcano între biroul Sarei și al meu și s-a lăsat pe el epuizat.

— Nu vrei să mănânci ceva, Sara? a întrebat-o el încet.

Sara își sprijinise capul de mâinile încrucișate pe birou și l-a ridicat doar puțin, cât să zâmbească și să spună:

— Nu, mulțumesc, domnule doctor, dar n-aș putea. Și nu cred că Mary mi-ar aprecia prezența în bucătărie oricum.

Kreizler a încuviințat.

— Ai fost cam aspru cu fata, Kreizler, nu-i așa? l-am chestionat cât am putut de serios printre clefăituri.

Laszlo a oftat și a închis ochii.

— Mă văd nevoit să-ți cer să nu te bagi, John. Pare că am fost aspru, dar nu vreau ca Mary să știe ceva de caz.

A deschis ochii și s-a uitat spre bucătărie.

— Din mai multe motive.

Există momente în viață când te simți de parcă ai intrat aiurea într-o sală de teatru, exact în mijlocul unui spectacol. Brusc, am devenit conștient de o vibrație ciudată care se simțea între Laszlo, Mary și Sara. N-aș fi putut s-o numesc în vreun fel nici dacă aș fi fost plătit. Dar exact când am scos o sticlă de coniac franțuzesc bun din sertarul de jos al biroului meu și mi-am adăugat câteva picături în cafeaua din care ieșeau aburi, mi-am dat seama că atmosfera din încăperea mare devenise tot mai tensionată. Senzația s-a accentuat când Mary, Stevie și Cyrus au ieșit din bucătărie și

Kreizler a cerut să i se înapoieze cheia. Mary i-a dat-o șovăind, apoi am observat cum i-a aruncat Sarei o privire furioasă când a ieșit pe ușă cu ceilalți doi. Nu mai încăpea îndoială că, în spatele acestei activități, exista și altă poveste.

Însă aveam chestiuni mai importante de care să ne ocupăm și, după ce Mary, Stevie și Cyrus au plecat, am început să ne împărtășim ideile. Kreizler s-a dus la tabla pe care o împărțise în trei secțiuni generale: COPILĂRIA, în partea stângă, INTERVALUL, în centru, și ASPECTELE CRIMELOR, în dreapta. Laszlo s-a apucat să noteze teoriile formulate pe acoperiș în zonele corespunzătoare, lăsând un spațiu mic pentru orice alte amănunte izbitoare descoperite de frații Isaacson după ce îi lăsaserăm acolo. Kreizler s-a dat în spate ca să revizuiască lista cu detalii. Deși ne oferea, din punctul meu de vedere, dovezi ale unei nopți rodnice de lucru, Laszlo nu părea mulțumit de rezultate. A tot răsucit bucata de cretă între degete, s-a fâțâit de pe un picior pe altul și, într-un târziu, ne-a anunțat că mai exista un factor semnificativ de care trebuia să ținem cont. În colțul din dreapta sus al tablei, chiar sub titlul ASPECTELE CRIMELOR, a scris cuvântul APĂ.

Eu am rămas nedumerit, dar Sara, după ce a meditat o vreme, a spus că toate crimele din ianuarie încoace se petrecuseră lângă o întindere mare de apă și că, de fapt, copiii Zweig fuseseră lăsați *într*-un turn de apă. Când am întrebat dacă nu cumva era vorba de o coincidență, Kreizler mi-a zis că se îndoia ca un om atât de meticulos precum criminalul nostru lăsa lucrurile pe seama coincidențelor. Laszlo s-a dus la biroul lui și a scos un volum legat în piele dintr-un teanc de cărți. Când a aprins lampa mică, m-am îmbărbătat, așteptând să aud cine știe ce citat tehnic, de pildă, din profesorul Mosso din Torino (care, după cum aflasem recent, conducea o cercetare inovatoare în măsurarea manifestărilor fizice ale stărilor emoționale). Dar ceea ce a citit prietenul meu, cu glas moale, obosit, s-a dovedit ceva complet diferit:

— „Cine îi poate înțelege greșelile? Curăță-mă de greșelile tainice."

Kreizler a stins lampa de pe birou și s-a sprijinit de spătarul scaunului. M-am hazardat să ghicesc și am zis cu glas tare că era un citat din Biblie. Laszlo a încuviințat din cap și a remarcat că nu încetează niciodată să-l mire cât de multe referințe despre curățenie puteau fi găsite în lucrările religioase. A adăugat iute că nu credea neapărat că omul nostru suferea de vreo manie religioasă sau de demență (deși asemenea afecțiuni îi caracterizaseră pe cei ce făcuseră crime în masă mai mult decât orice altă formă de tulburare mintală). Mai degrabă, citase fraza respectivă ca să arate, într-un mod poetic, măsura în care criminalul își suprima sentimentele de păcat și de vină, prin obișnuitul antidot metaforic: apa.

Remarca s-a fixat în mintea Sarei. Cu o voce tulburată, oarecum nerăbdătoare, a observat că Laszlo se întorcea în permanență la ideea că ucigașul conștientiza natura acțiunilor sale și își dorea să fie prins. Cu toate acestea, omul continua să iasă din bârlog și să măcelărească adolescenți. Dacă acceptam supoziția sănătății sale mintale, atunci rămâneam cu întrebarea sâcâitoare despre satisfacția sau beneficiul posibil pe care le-ar putea avea de pe urma crimei. Înainte să răspundă la această observație precisă, Laszlo s-a oprit și și-a ales cu grijă vorbele. Știa, la fel ca mine, că fusese o noapte lungă și uimitoare pentru Sara. Iar eu mai știam că, după ce vedeai un cadavru, ultimul lucru pe care-l voiai era o analiză descriptivă a contextului celui responsabil de crimă. Tristețea, furia și oroarea erau mult prea intense. Însă o astfel de analiză se dovedea imperativă, mai ales în acel moment în care viața își cerea drepturile. Sara trebuia convinsă să se întoarcă la îndatoririle ei înaintea noastră, un obiectiv pe care Laszlo l-a abordat pe ocolite, punându-i niște întrebări delicate, aparent fără legătură între ele.

Imaginează-ți, a zis el, că intri într-o sală mare, cumva dărăpănată, care răsună de murmurele oamenilor ce vorbesc repetitiv cu ei înșiși. Pretutindeni în jurul tău, oamenii îngenunchează, mulți dintre ei izbucnind în plâns. Unde te afli? Răspunsul Sarei a venit imediat: într-un azil. Posibil, a zis Kreizler, dar ai putea fi și într-o biserică. Într-un loc, comportamentul lor ar fi considerat

nebunesc. În celălalt, nu numai că ar fi sănătos, ci și respectabil ca orice altă activitate umană. Kreizler a continuat cu alte exemple. Dacă o femeie și copiii ei ar fi amenințați cu toate tipurile de violență de un grup de atacatori și singura armă la dispoziția mamei ar fi un satâr pentru carne, ar considera Sara că acțiunea înfiorătoare a mamei ca să scape de bărbați este lucrarea unei sălbatice nebune? Sau dacă altă mamă ar afla că soțul ei îi bate pe copiii lor și are relații sexuale cu ei și îi taie gâtul în miez de noapte, ar putea fi considerată fapta ei drept o brutalitate inacceptabilă? Sara a spus, deși nu a răspuns negativ întrebărilor, că aceste cazuri erau diferite de cele cu care aveam de-a face în prezent. Laszlo a replicat imediat. Singura diferență, a declarat el, era felul în care Sara percepea exemplele. Un adult care protejează un copil sau un copil care se protejează singur reprezentau un context în care Sara putea justifica violența îngrozitoare. Dar dacă ucigașul nostru considera că tot ce făcea era un fel de protecție? Ar putea Sara să-și schimbe punctul de vedere suficient de mult cât să priceapă că fiecare victimă și situație care duceau la crimă îi aminteau criminalului de o experiență amenințătoare și violentă din trecut și îl determinau, din motive pe care încă nu le definisem, să ia măsuri agresive pentru propria apărare?

Sara a șovăit să accepte ideea, deși o înțelegea. Eu, pe de altă parte, am fost surprins să constat că gândeam aproape ca Laszlo. Probabil că brandy-ul îmi împingea mintea dincolo de limitele ei obișnuite. Indiferent de situație, am intervenit și am spus că fiecare cadavru părea, în opinia lui Kreizler, un fel de oglindă. Laszlo a ridicat un pumn satisfăcut și a continuat.

Întocmai, trupurile reprezintă un fel de oglindire a cine știe ce experiențe sălbatice, vitale pentru evoluția minții omului nostru. Fie că luăm abordarea biologică și ne concentrăm pe formarea a ceea profesorul James numește „căile neurale", fie că urmăm calea filosofică, care ar aduce în discuție dezvoltarea sufletului, am ajunge la aceeași concluzie: imaginea unui bărbat pentru care violența era nu numai profund integrată în comportamentul lui,

ci și punctul de pornire al experiențelor semnificative. Ceea ce vedea când se uita la copiii morți constituia doar o reprezentare a tot ce i se făcuse lui – chiar dacă numai fizic – la un moment dat în trecut. Cu siguranță, când *noi* ne uitam la cadavre, primele gânduri vorbeau de răzbunare pentru morți și protejarea viitoarelor victime. Totuși, ironia profundă era că ucigașul nostru credea că își oferă exact acele lucruri: răzbunare pentru copilul care fusese și protejarea sufletului torturat în care se transformase.

În ciuda grijii cu care Kreizler îi explicase totul Sarei, efortul nu a provocat nicio schimbare în atitudinea ei. Pur și simplu era prea devreme să ne așteptăm din partea ei să uite de experiența de la Castle Garden și să treacă la treabă. S-a foit și s-a sucit pe scaun, clătinând din cap și protestând că tot ce spusese Kreizler suna a raționalizare absurdă. Laszlo compara încercările emoționale și fizice ale copilăriei cu cea mai îngrozitoare poftă de sânge, a rostit ea sfidător, deși o astfel de corelare nu exista. Cele două fenomene păreau disproporționate. Kreizler a răspuns că era posibil ca așa să stea lucrurile, dar numai pentru că Sara hotărâse singură mărimea proporțiilor, pe baza contextului experienței *ei*. Mânia și distrugerea nu reprezentau instinctele vitale din viața ei. Dar dacă ar fi existat în ea încă dinainte să fie capabilă de o gândire conștientă? Ce acțiune pur fizică ar fi putut satisface o asemenea mânie bine ascunsă? În cazul bărbatului nostru, nici măcar crimele brutale nu reușiseră asta. Altminteri, și-ar fi văzut în continuare de treburile lui, ar fi ascuns cadavrele și nu și-ar fi dorit nicio clipă să fie descoperite.

Văzând că toate aceste motive rezonabile nu aveau niciun efect asupra partenerei noastre intransigente, am profitat de ocazie și le-am sugerat să ne odihnim o vreme. Soarele se ridicase încet deasupra orașului în timpul discuției noastre, aducând cu el o stare de dezorientare extremă care însoțește nopțile nedormite. Sunt sigur că Laszlo știa și el că somnul ar îndrepta multe lucruri, însă a avut o ultimă cerință când eu și Sara ne-am pregătit de plecare, și anume ca ea să nu permită mâniei și ororilor

să o influențeze prea mult. Rolul ei, în noaptea aceea, se dovedise chiar mai important decât crezuse inițial. Criminalul nostru își petrecuse copilăria printre bărbați *și* femei, și oricâte presupuneri am face noi despre femeile implicate în astfel de experiențe, teoriile noastre nu ar deveni decât un set de presupuneri complet eronate. Depindea de Sara să ne ofere o perspectivă diferită, să creeze pentru noi o femeie (sau o serie de femei) care să fi ajutat la nașterea unei asemenea mânii. Nu am fi putut reuși fără ea.

Sara a încuviințat din cap epuizată la gândul noii responsabilități și am luat-o iute de lângă Kreizler, care te obosea oricum chiar și după ce dormeai suficient. Am deschis ușa din față și am împins-o ușor în lift. Cât am coborât, singurul sunet care s-a auzit a fost bâzâitul ușor, ciudat de liniștitor, al motorului ce răsuna în puțul întunecat.

La parter, am dat peste frații Isaacson, a căror întoarcere nu fusese întârziată de gloata de la Castle Garden (care se risipise relativ rapid după plecarea noastră), ci de Theodore, care insistase să-l însoțească la unul dintre localurile lui preferate pentru un mic dejun victorios, cu friptură și bere. Cei doi detectivi-sergenți păreau la fel de obosiți ca și noi și, pentru că trebuiau să se ducă sus și să raporteze înainte să aibă voie să doarmă, n-am vorbit prea mult. Eu și Marcus am plănuit să ne vedem după-amiază și să ne aventurăm până la clubul Golden Rule Pleasure. Apoi, cei doi au intrat în lift, iar noi am ieșit în stradă să găsim o trăsură pe Broadway-ul aproape pustiu.

Puțini își făcuseră curaj să iasă atât de devreme și pe un asemenea frig, dar, spre norocul nostru, câteva birje se strânseseră în fața hotelului St. Denis, vizavi. Am ajutat-o pe Sara să urce. Înainte de a-i spune birjarului adresa, ea s-a uitat în sus, spre ferestrele încă luminate de la etajul șase, la numărul 808.

— Nu pare să se oprească niciodată, a rostit ea în șoaptă. E ca și cum... ca și cum ar avea ceva de câștigat din asta.

— Ei bine, am răspuns, căscând, multe dintre ideile lui profesionale ar putea fi validate de rezultat.

— Nu, a zis Sara. E altceva... Mai e ceva...

Urmărindu-i privirea, am hotărât să-mi exprim propriile griji:

— Aș vrea să știu ce s-a întâmplat cu Mary.

Sara a zâmbit.

— Niciodată n-ai fost bun la sesizarea aspectelor romantice, John.

— Cum adică? am întrebat, ușor nedumerit.

— Adică, mi-a explicat Sara oarecum cu indulgență, e îndrăgostită de el.

Am rămas cu gura căscată și ea a bătut în plafonul birjei.

— Parcul Gramercy, birjar. La revedere, John!

Sara încă zâmbea când birja a întors și a pornit în sus pe Broadway. Alți doi birjari m-au întrebat dacă am nevoie de ei, dar, după ce o dădusem în bară cu percepția mea, n-am fost în stare decât să clatin din cap cu mintea goală. Poate că o plimbare pe jos până acasă – mai degrabă o împleticeală – avea să mă ajute să pricep ce se petrece, mi-am zis în sinea mea. Nici că mă puteam înșela mai tare. Implicațiile afirmației făcute de Sara și expresia de pe chipul ei mi se păreau prea bizare ca să mă lămuresc în doar câteva minute. Plimbarea m-a epuizat și mai tare, iar când am ajuns acasă și m-am băgat în așternuturile bunicii, m-am simțit prea sleit de puteri și prea tulburat ca să-mi scot măcar hainele murdare de noroi.

CAPITOLUL 16

Somnul ar fi trebuit să-mi aducă o dispoziție plăcută, dar, când m-am trezit la prânz, am constatat că aveam nervii întinși la maximum. Mohoreala mi s-a adâncit când a apărut un băiat cu un mesaj de la Laszlo, scris chiar în dimineața aceea. O anume doamnă Edward Hulse din Long Island fusese arestată noaptea trecută după ce încercase să-și omoare copiii cu un cuțit. Deși o eliberaseră în custodia soțului, Kreizler primise rugămintea să-i evalueze condiția mintală și o invitase și pe Sara să vină cu el. Nu exista nicio intenție de a stabili o legătură între doamna Hulse și cazul nostru, mi-a explicat Laszlo. Mai degrabă interesul Sarei (interes care, din câte se părea, reînviase după câteva ore de somn) se îndrepta spre asamblarea detaliilor caracterului unei femei imaginare, pe care Laszlo o rugase să o creeze ca metodă de a-l înțelege mai bine pe bărbatul nostru imaginar. Nimic din toate astea nu reprezenta un motiv de iritare. Mă deranja mai mult felul în care Kreizler se exprimase, de parcă el și Sara plecau să petreacă o zi distractivă la țară. Am mototolit hârtia și le-am urat sarcastic să aibă o zi grozavă. Cred că am și scuipat în chiuvetă după aceea.

Marcus Isaacson mi-a dat telefon și am stabilit întâlnirea noastră pentru ora cinci, la gara de cale ferată suspendată de la intersecția Third Avenue cu Fourth Street. M-am îmbrăcat și am analizat posibilitățile de a-mi petrece după-amiaza. Puține și posomorâte. Ieșind din camera mea, am descoperit că bunica hotărâse să aibă invitați la prânz. La petrecere veniseră una dintre nepoatele

ei prostuțe, soțul la fel de nătâng al nepoatei (care era și partener în firma de investiții a tatălui meu), dar și unul dintre verii mei de gradul doi. Cei trei oaspeți aveau o mulțime de întrebări cu privire la tata, întrebări la care eu, nemaipăstrând legătura cu el de multe luni, n-am putut răspunde, evident. M-au iscodit politicos și despre mama (care, din câte știam, la momentul respectiv, călătorea prin Europa cu o însoțitoare) și, la fel de politicos, au evitat subiectul fostei mele logodnice, Julia Pratt, pe care o cunoșteau din vedere. Întreaga conversație a fost punctată de zâmbete nesincere și chicoteli, iar efectul general a fost să mă facă și mai morocănos.

Adevărul e că trecuseră mulți ani de când nu mai reușisem să întrețin o conversație plăcută cu membrii familiei mele, din motive care, deși puternice, nu erau greu de explicat. Imediat după ce am ieșit de la Harvard, fratele meu mai mic – a cărui trecere spre maturitate se dovedise chiar mai complicată decât a mea – căzuse în Boston de pe o barcă și se înecase. O autopsie amănunțită a dezvăluit ceea ce i-aș fi putut spune oricui dacă m-ar fi întrebat: fratele meu fusese un împătimit al alcoolului și al morfinei. (În timpul ultimilor săi ani, devenise tovarășul de băutură al fratelui mai tânăr al lui Roosevelt, Elliot, a cărui viață s-a încheiat câțiva ani mai târziu din cauza dipsomaniei.) Înmormântarea care a urmat a fost plină de omagii respectuoase, dar perfect absurde, și toate au evitat subiectul luptei aprige duse de fratele meu cu accesele îngrozitoare de melancolie. Existau multe cauze pentru nefericirea lui, dar în inima problemei stătea, cred eu, așa cum am crezut și atunci, faptul că trăise într-o casă și într-o lume unde exprimarea emoțiilor de orice fel era în cel mai bun caz întâmpinată cu o încruntătură, și în cel mai rău caz, înăbușită din start. Din păcate, mi-am exprimat opinia în timpul funeraliilor și aproape că am ajuns forțat la azil drept rezultat. Relațiile dintre mine și familia mea nu și-au mai revenit cu adevărat. Numai bunica mea, care îl adorase pe fratele meu, a arătat o oarecare înțelegere față de mine și m-a primit în casa și în viața ei. Ceilalți m-au privit ca pe o persoană cu probleme psihice și probabil că mă considerau periculos de-a dreptul.

Din toate aceste motive, sosirea rudelor mele în Washington Square în ziua aceea a fost un fel de lovitură de grație, iar starea mea de spirit nici că putea fi mai rea când am ieșit pe ușă, în aerul răcoros. Dându-mi seama că habar nu aveam încotro mă îndreptam, m-am așezat pe trepte, înfometat și înfrigurat, și, brusc, am simțit gelozie. Sentimentul m-a surprins atât de tare, încât ochii mei obosiți s-au deschis larg. Cumva, subconștientul meu trăsese această concluzie neplăcută din informațiile primite cu o noapte în urmă: dacă Mary Palmer se îndrăgostise într-adevăr de Kreizler și o considera pe Sara o amenințare, și atât Kreizler, cât și Sara știau asta, iar Laszlo nu o voia pe Mary în preajmă, dar nu avea nicio problemă să-și petreacă după-amiezile primăvăratice și încântătoare alături de Sara, ei bine... totul devenea limpede. Sara se lăsase fermecată de misteriosul alienist, iar extravagantul Kreizler, care nu avusese decât o singură relație romantică în viața lui, din câte știam, se lăsase impresionat de firea independentă și directă a Sarei. Nu gelozia romantică mi se strecurase în suflet. Mă gândisem la o legătură amoroasă cu Sara o singură dată, cu mulți ani în urmă, și chiar și-atunci doar în timpul câtorva ore de beție. Nu, mă rănea gândul de a fi exclus. Într-o astfel de dimineață (sau după-amiază), o plimbare până în Long Island cu prietenii s-ar fi dovedit extrem de benefică.

Am rămas minute întregi reflectând dacă să mă duc în vizită sau nu la o actriță cu care îmi petrecusem multe zile (și mai multe nopți) după ce o terminasem cu Julia Pratt. Apoi, fără niciun motiv logic, gândurile mi s-au îndreptat spre Mary Palmer. Oricât de rău mă simțeam eu, ea probabil că se simțea și mai oribil, dacă tot ce-mi spusese Sara era adevărat. De ce să nu fac o scurtă plimbare până în parcul Stuyvesant, m-am gândit, și să-i ofer fetei o ieșire în aer liber? Poate că Laszlo nu ar fi fost de acord, dar el se bucura de o zi încântătoare cu o tânără splendidă și plângerile lui ar fi fost, în consecință, nejustificate. (Așa și-a croit drum ciuda printre gândurile mele.) Da, cât am mers pe jos pe lângă arcul nou de la capătul nordic al parcului de lângă piața Washington, ideea a devenit tot mai atrăgătoare. Dar unde să o duc mai exact pe fată?

Pe Broadway, am strâns pe lângă mine mai mulți băieți care vindeau ziare și i-am ușurat de câteva exemplare. Evenimentele nopții trecute de la Castle Garden primiseră multă atenție pe prima pagină. Creștea grija față de starea de spirit a cartierelor cu imigranți. Un comitet al cetățenilor se formase pentru a merge la primărie ca să-și exprime preocuparea pentru ambele crime și, mai emfatic, pentru efectele posibile ale crimelor asupra ordinii publice. Toate astea nu însemnau mai nimic pentru mine în acel moment. Am răsfoit iute până la paginile cu divertisment. Oferta mi s-a părut destul de subțire, până când am observat un anunț pentru teatrul Koster & Bial de pe Twenty-third Street. Pe lângă cântăreți, comedianți gimnaști și un clovn rus, Koster & Bial incluseseră și un program cu proiectare de filme scurte, primul de acest gen în New York, potrivit reclamei. O alegere nimerită în opinia mea și, în plus, teatrul se afla aproape de casa lui Kreizler. Am făcut semn primei birje care mi-a ieșit în cale.

Mary era singură în casa de pe Seventeenth Street când am ajuns, foarte deprimată, după cum mă și așteptasem. La început, s-a opus vehement ideii de a ieși. Și-a ferit privirea și a clătinat din cap cu putere, arătând spre camerele din jurul ei, de parcă ar fi vrut să-mi spună că sarcinile ei de menajeră o copleșeau atât de rău, încât nici măcar nu putea să ia în calcul oferta mea. Dar mă inspirase gândul de a înveseli pe cineva: i-am descris programul de la Koster & Bial cu un zel uluitor și, la privirile ei epuizate, am replicat că o ieșire nu însemna nimic altceva decât un fel de a-i mulțumi pentru micul dejun excelent pregătit de ea. Mai liniștită și evident încântată, a cedat curând și a înșfăcat o haină și o pălărioară neagră. Niciun un sunet nu i-a scăpat când am ieșit din casă, dar mi-a zâmbit într-un fel plăcut și recunoscător.

Pentru o idee născută din niște sentimente discutabile, rezultatul s-a dovedit a fi remarcabil de bun. Ne-am așezat pe locurile noastre de la Koster & Bial, un teatru foarte modest, cu o capacitate redusă, exact când o trupă de vodevil de la Londra își făcea numărul. Veniserăm la timp să îi vedem și pe clovnii ruși, ale căror numere

de mimă au bucurat-o pe Mary nespus. Comedianții gimnaști, care au făcut tot felul de giumbușlucuri și de glume, în timp ce au executat niște exerciții fizice remarcabile, au fost și ei buni, deși aș fi putut să trăiesc și fără cântăreții francezi și dansatorul ciudat care a urmat după ei. Publicul numeros s-a distrat de minune, iar Mary părea că se bucură atât de oameni, cât și de artiști și de numerele lor.

Totuși, privirile au încetat să mai rătăcească într-o parte și-n alta când un ecran alb, strălucitor, a coborât peste avanscenă și sala s-a cufundat în beznă. Lumina a țâșnit de undeva, din spatele nostru, iar în primele rânduri s-a stârnit puțină panică atunci când imaginea unui zid de apă s-a prăvălit peste teatru. Firește, niciunul dintre noi nu era familiarizat cu fenomenul imaginilor proiectate, o experiență care, în acest caz, se intensificase datorită filmului alb-negru. După ce s-a restabilit ordinea în sală și primul film, „Valurile mării", s-a sfârșit, am fost tratați cu alte 11 subiecte scurte, inclusiv o pereche de „boxeri burlești" și imagini ceva mai puțin amuzante ale kaizerului german care-și verifica trupele. Stând așa, într-un teatru oarecare, nu prea înțelegeai că erai martorul unei noi forme de comunicare și de distracție care avea să schimbe drastic nu numai New Yorkul, dar și lumea, în mâinile unor maeștri moderni precum D. W. Griffith. Pe mine m-a îngrijorat mai mult faptul că imaginile pătate, tremurânde, ne-au apropiat pe mine și pe Mary Palmer pentru scurtă vreme, alungând singurătatea din noi. A mea, temporară, a ei, permanentă.

Abia când am ieșit din nou pe stradă, repausul meu mintal s-a transformat în obișnuita curiozitate neobosită ca urmare a antrenamentului intens din ultimele săptămâni. Când mi-am privit însoțitoarea atrăgătoare cum se bucură de după-amiaza rece, dar însorită, m-am întrebat în sinea mea cum a putut fata asta să-și omoare tatăl. Înțelegeam pe deplin că puține lucruri puteau fi mai respingătoare decât un bărbat care-și violează fiica, dar multe alte fete înduraseră experiența fără să-l lege pe vinovat de pat și să-l ardă de viu. Ce o împinsese pe Mary să acționeze? Începuturile unei explicații, mi-am dat seama curând, erau ușor

de detectat chiar și după atâția ani de la fapta respectivă. Când Mary privea câinii și porumbeii din parcul Madison Square sau când ochii ei albaștri sclipeau la vederea statuii uriașe din aur a zeiței Diana din vârful turlei din Madison Square Garden, buzele ei se mișcau parcă vrând să-și exprime plăcerea. Apoi, își încleștа brusc dinții și pe chipul ei apărea spaima că ar putea scoate cine știe ce sunete incoerente și umilitoare dacă încerca să vorbească. Mi-am amintit că pe Mary o consideraseră idioată în copilărie și în adolescență. Iar copiii nu sunt deloc drăguți cu idioții. În plus, mama ei nu o crezuse capabilă decât de munci fizice. Astfel, până când au început avansurile sexuale ale tatălui ei, Mary probabil că devenise atât de frustrată și de chinuită, încât ar fi putut exploda în orice clipă. Îndepărtarea unuia dintre aceste dezavantaje și a uneia dintre experiențele oribile pesemne că i-ar fi schimbat cursul vieții. Împreună, țesuseră un model fatal.

Poate viața criminalului nostru fusese asemănătoare, am cugetat când eu și Mary am intrat în Madison Square Garden să bem o cană de ceai în restaurantul arcadă de pe acoperiș. Îmi dădusem deja seama că trăncăneala prelungită a unui însoțitor o făcea pe Mary și mai conștientă de incapacitatea ei de a participa verbal, așa că am început să comunic prin zâmbete și gesturi, urmărind în sinea mea ceea ce părea o direcție fertilă a unui raționament psihologic. Mary a sorbit din ceai și și-a întins gâtul ca să studieze toate priveliștile ce ni se ofereau din locul unde stăteam. Mi-am adus aminte ce spusese Kreizler cu o seară în urmă: violența, pentru criminalul nostru, reprezentase punctul de pornire al copilăriei. Cel mai probabil, asta însemna bătăi administrate de adulți, care se potriveau teoriei lui Laszlo cum că, în purtarea lui, se regăseau atât instinctele de protejare a propriei persoane, cât și cele de răzbunare. Însă mii de băieți sufereau astfel de torturi. Ce îl împinsese pe acesta, precum și pe Mary, să treacă peste o linie greu de definit, dar foarte reală, și să aleagă violența? Suferise și el de vreun handicap fizic sau o diformitate care, în timpul copilăriei, îl făcuse obiectul batjocurii și al disprețului, nu numai din partea

adulților, dar și al altor copii? Și, după ce îndurase toate astea, continuase să sufere (din nou, la fel ca Mary) din pricina unui atac sexual degradant și scârbos?

Și azi mi se pare ciudat că o fată atât de încântătoare ca Mary Palmer mi-a inspirat asemenea cugetări înspăimântătoare. Ciudat sau nu, am simțit că am descoperit ceva și am vrut s-o duc pe Mary înapoi la Kreizler acasă ca să mă pot întâlni cu Marcus Isaacson la timp și să-i împărtășesc ultimele gânduri. Mi-a părut puțin rău că trebuie să pun capăt întâlnirii care-i adusese atâta bucurie lui Mary – până când am ajuns în parcul Stuyvesant, fata radia pur și simplu –, dar și ea avea sarcini de îndeplinit. Am văzut și eu cum și le-a amintit brusc, când a zărit trăsurica lui Kreizler în fața casei de pe Seventeenth Street.

Stevie îl peria pe Frederick, în timp ce Kreizler stătea fumând o țigară pe micul balcon de fier al salonului cu ferestre glisante de la primul etaj. Atât Mary, cât și eu ne-am pregătit sufletește de necazuri când am intrat în curtea mică din față. Am rămas amândoi surprinși de surâsul foarte sincer care a apărut pe chipul lui Kreizler. Și-a scos ceasul de argint, a verificat ora și ne-a vorbit pe un ton vesel:

— Voi doi probabil că ați avut o după-amiază pe cinste. A fost domnul Moore o companie satisfăcătoare, Mary?

Mary a zâmbit și a încuviințat din cap, apoi a intrat grăbită pe ușa din față. Acolo s-a întors și, după ce și-a dat jos pălărioara neagră, a rostit „Mulțumesc" cu un zâmbet larg și aproape fără nicio dificultate. După aceea a dispărut înăuntru, iar eu mi-am ridicat privirea spre Kreizler.

— Cred că primăvara nu se mai lasă mult așteptată, John, a zis el, arătând spre parcul Stuyvesant cu țigara. În ciuda frigului, copacii au înmugurit deja.

— Am crezut că încă ești în Long Island, am răspuns.

A ridicat din umeri.

— N-aveam multe de aflat. Sara, pe de altă parte, a părut fascinată de atitudinea doamnei Hulse în privința copiilor, așa că am

lăsat-o acolo. Ar putea fi folositor pentru ea și se întoarce cu trenul diseară.

Mi s-a părut puțin ciudat, având în vedere dubiile care mi se strecuraseră în suflet și mă chinuiseră toată ziua, dar maniera lui Kreizler nu arăta nimic neobișnuit.

— Vii sus să bem ceva, John?

— Mă întâlnesc cu Marcus la cinci. O să cercetăm Golden Rule. Te interesează?

— Foarte tare, a răspuns el. Dar e mai bine să nu fiu văzut în multe locuri asociate cu cazul. Am încredere că veți reține tot ce e de reținut. Nu uitați, secretul se ascunde în detalii.

— Că tot vorbim de asta, am spus, am niște idei pe care le consider folositoare.

— Excelent. Le vom discuta la cină. Sună-mă la institut când terminați. Trebuie să mă ocup de câteva lucruri și acolo.

Am încuviințat și m-am răsucit să plec, dar perplexitatea era prea puternică pentru a lăsa chestiunile nerezolvate.

— Laszlo? am rostit eu nesigur. Nu te-ai supărat că am scos-o pe Mary la plimbare?

El a ridicat din nou din umeri.

— Ai discutat cazul cu ea?

— Nu.

— Atunci, dimpotrivă, sunt recunoscător. Mary nu cunoaște multă lume și nici nu are parte de experiențe noi. Sunt sigur că va avea un efect grozav asupra dispoziției ei.

Și asta a fost tot. M-am întors din nou și m-am îndreptat spre poartă, lăsând în urmă concluziile trase de dimineață cu privire la purtarea prietenilor mei. Am intrat pe Third Avenue din Eighteenth Street și am pornit spre centru, încercând să-mi țin gândurile departe de treburile personale ale altor oameni și să mă concentrez asupra cazului. Până am ajuns în piața Cooper, reușisem deja, și, când m-am întâlnit cu Marcus pe Fourth Street, eram pregătit să acord atenție teoriilor lui recente despre metoda criminalului nostru, un discurs care a durat mare parte din timpul cât am traversat orașul spre clubul Golden Rule Pleasure.

CAPITOLUL 17

Ipoteza că ucigașul nostru era un cățărător pe munte experimentat îi trecuse prin minte lui Marcus, mi-a explicat el, când am venit cu povestea lui Sally de la Paresis Hall. Încercase să găsească dovezi ale unei asemenea activități pe podul Williamsburg, apoi la stabiliment, dar nu descoperise nimic și se gândise să abandoneze ideea. Continuase totuși să revină asupra subiectului, analizând priceperea cu care omul alesese niște locuri înșelătoare, precum și absența oricăror scări sau echipamente de cățărat convenționale. În opinia lui Marcus, nu exista altă explicație: criminalul folosea tehnici avansate de alpinism ca să intre și să iasă pe ferestrele camerelor ce aparțineau victimelor. Faptul că îi cărase pe băieți demonstra că bărbatul avea cunoștințe aprofundate în domeniu. Toate acestea confirmau ideea deja formulată de frații Isaacson la Delmonico că ucigașul era un bărbat solid, puternic. Luând în calcul toate aspectele, Marcus făcuse unele cercetări detaliate în tehnicile de cățărat, după care se întorsese la ancora podului și la Paresis Hall.

De data asta, ochiul lui mai bine pregătit identificase semnele de pe pereții exteriori ai stabilimentului lui Ellison care ar fi putut fi lăsate de ghetele cu crampoane ale cățărătorului, precum și de pitoane, niște țăruși din oțel mari pe care cățărătorii îi înfig în piatră cu ajutorul ciocanului ca să se apuce de ele cu mâna și ca să se sprijine cu piciorul, ori ca să le transforme în ancore pentru sfoară. Urmele nu îl convinseseră pe de-a-ntregul, așa că nu le menționase la niciuna dintre întâlnirile noastre. Dar la Castle

Garden, Marcus descoperise fibre distincte de frânghie de-a lungul marginii din spate a acoperișului, ce sugerau că ucigașul știa să escaladeze clădiri. Fibrele păreau să ducă la balustrada frontală de pe acoperiș, care s-a dovedit a fi solid ancorată. La un moment dat, Marcus ne pusese să-l lăsăm în josul peretelui din spate al fortului, unde găsise și mai multe semne ce se potriveau cu cele descoperite la Paresis Hall. Atunci, Marcus începuse să se gândească la o ipotetică succesiune a evenimentelor de la Castle Garden.

Criminalul, cu ultima victimă în spate, se cățărase pe acoperișul fortului folosind pitoane. (Paznicul nu auzise sunetul ciocanului, fiindcă, după cum aflase Marcus, își petrecea cea mai mare parte din timp dormind, un fapt pe care ucigașul sigur îl cunoștea.) Odată ajuns sus, omul nostru comisese crima, înfășurase frânghia în jurul balustradei și coborâse în rapel pe pământ. Acesta era un termen european pentru o tehnică de coborâre specifică alpinismului cu o coardă înfășurată în jurul unei ancore sigure situate la înălțime. Cele două părți ale frânghiei erau aruncate apoi, astfel încât întregul să poată fi tras de cățărător când ajungea jos. Pe măsură ce criminalul coborâse de-a lungul zidului, reușise să îndepărteze și pitoanele folosite pentru sprijin mai devreme.

Satisfăcut de raționamentul său, Marcus căutase inițial dovezi în sprijinul ideii sale la Paresis Hall, deoarece crima Santorelli aparținea deja trecutului și era puțin probabil să fi dat nas în nas cu vreun polițist. Însă își dăduse seama că acolo criminalul coborâse de pe acoperiș, fiindcă nu urcase și nu ar fi folosit pitoane deloc (semnele considerate de Marcus ca fiind lăsate de pitoane în locul respectiv aveau legătură cu altceva și nu cu cazul nostru). Așa că Marcus se întorsese la Castle Garden chiar înainte să ne întâlnim și continuase să cerceteze împrejurimile pe care abia le atinsese noaptea trecută. Ghicisem, așadar, că el căuta ceva înainte de plecarea noastră grăbită de acolo. Cei câțiva polițiști care se aflau la Castle Garden după-amiază nu se vedeau nicăieri lângă intrarea din spate a fortului, așa că Marcus se bucurase de libertatea de a verifica zona.

În acest moment al poveștii, însoțitorul meu a vârât mâna în buzunarul paltonului și a scos un piton din oțel mai degrabă inofensiv pe care îl descoperise zăcând în iarbă. Obiectul avea un inel la capăt: pentru asigurarea frânghiilor, mi-a explicat Marcus. Căutase amprente pe el imediat ce ajunsese acasă și găsise un set care se potriveau la perfecție cu cele luate de pe hornul ceramic. A trebuit să-l bat pe spate admirativ. Marcus se dovedise la fel de încăpățânat ca orice alt detectiv pe care îl întâlnisem pe parcursul anilor cât scrisesem despre subiectele ce aveau legătură cu poliția, dar considerabil mai inteligent. Nici nu mă mai miram de ce nu se împăcase cu vechea gardă de la Divizia Detectivilor.

Marcus a continuat să-mi explice pe drum implicațiile mai largi ale descoperirii sale. Alpinismul încă nu prinsese avânt ca formă de recreere în America de Nord a anului 1896, dar, în Europa, sportul căpătase un statut solid. În ultimul secol, echipele de alpiniști experimentați de pe vechiul continent se cățăraseră pe vârfurile din Alpi și din Caucaz, iar un german îndrăzneț se aventurase în Africa de Est și cucerise Kilimanjaro. Aproape toate aceste grupuri, mi-a zis Marcus, fuseseră fie engleze, fie elvețiene, fie germane. În țările respective, cățăratul pe munte și pe stânci mai modeste devenise o formă populară de relaxare. Având în vedere că omul nostru dovedise ceea ce putea fi numită o experiență solidă, existau șanse mari să fi practicat acest sport cu mult timp în urmă, poate chiar în tinerețe. Era foarte posibil ca, în trecutul nu foarte îndepărtat, familia lui să fi emigrat în America din țările respective. Deocamdată, acest aspect nu însemna foarte mult, dar vedeai cu ușurință, când adăugai și alți factori cruciali, că putea deveni ceva important. În baza unor asemenea informații, speranța noastră creștea.

Aveam nevoie de un izvor nesecat de speranță în timpul vizitei noastre la clubul Golden Rule Pleasure, o văgăună pestilențială care nu ar fi putut deține un nume mai trist și mai ironic. Paresis Hall cel puțin avea avantajul de a fi deasupra pământului și relativ spațios. Golden Rule se ascundea într-un subsol jilav și înghesuit

care fusese împărțit în mici „camere" cu ajutorul unor paravane jegoase, de unde toată lumea auzea, deși nu vedea ce face clientul. Condus de o femeie solidă, respingătoare, pe nume Scotch Ann, Golden Rule oferea numai băieți efeminați care se boiau, vorbeau cu glasuri subțiri și se strigau pe nume de femei, lăsând celelalte variații ale comportamentului sexual pe seama stabilimentelor ca a lui Ellison. În 1892, Golden Rule își câștigase notorietatea când reverendul Charles Parkhurst, un pastor prezbiterian și capul Societății pentru Prevenirea Crimei, vizitase locul în timpul campaniei sale de a stabili o legătură între lumea interlopă criminală a New Yorkului și diversele agenții ale guvernului municipal, cu precădere Poliția. Parkhurst, un bărbat puternic cu o înfățișare nobilă, care era mult mai tolerant decât majoritatea activiștilor împotriva viciilor, angajase un detectiv particular, Charlie Gardner, pe post de ghid al odiseei sale. Charlie era un vechi prieten de-al meu și m-a invitat imediat să-l însoțesc în ceea ce promitea a fi o aventură distractivă.

Până în 1892 totuși, focul tinereții se mai domolise și apucasem pe calea îndreptării purtării mele reprobabile. Întrebându-mă dacă nu exista ceva tenant în ideea unei existențe stabile, pașnice, atât profesional, cât și domestic, îmi ațintisem ochii asupra politicii de la Washington și asupra Juliei Pratt, prin urmare nu mă simțeam pregătit să-mi pun în pericol nici statutul jurnalistic, nici cel romantic, aruncându-mă cu capul înainte alături de Charlie Gardner. Astfel, singura mea contribuție la aventura curând faimoasă a reverendului Parkhurst a fost o listă scurtă de stabilimente ale iadului pe care grupul ar fi trebuit să le viziteze. Și de vizitat le-au vizitat, într-adevăr, dar s-au dus și în alte centre ale infamiei. Rapoartele scrise de Parkhurst, după ce se văzuse pe tărâmul viciilor în general și pe al clubului Golden Rule în particular, le-a zbârlit părul celor din înalta societate.

Revelațiile lui Parkhurst despre cât de degenerată devenise viața în mare parte a New Yorkului și despre cât de mulți membri ai guvernului municipal profitau de această degenerare au dus la

investigarea corupției oficiale de către comitetul Senatului statului New York. Condus de Clarence Lexow, comitetul a sfârșit prin a cere „punerea sub acuzație a întregii Poliții a New Yorkului" și mulți membri ai vechii gărzi polițienești au simțit înțepătura reformei. Dar după cum am spus înainte, degenerarea și corupția nu sunt aspecte trecătoare, ci caracteristici permanente ale vieții din New York. Și, deși întotdeauna a fost o plăcere să gândești, atunci când asculți vorbitori atât de înflăcărați precum Parkhurst, Lexow, primarul Strong și chiar Theodore, că auzi vocile reprezentative ale populației orașului, intrarea într-un loc precum Golden Rule nu ratează niciodată să-ți demonstreze că dorințele trupești și instinctele care domină în asemenea stabilimente – spelunci care ar aduce ostracizarea și chiar condamnarea în orice altă parte a Statelor Unite – au cel puțin tot atâția discipoli și apărători pe cât găsești în „societatea decentă" a aceluiași oraș.

Desigur, apărătorii societății decente și discipolii degenerării sunt de obicei aceeași oameni, cum i-a devenit limpede lui Marcus când am intrat pe ușa principală de la Golden Rule în seara aceea de sâmbătă. Aproape imediat, am nimerit în fața unui bărbat de vârstă mijlocie, cu un pântec rotunjit, îmbrăcat în haine scumpe, care și-a acoperit fața când a ieșit și apoi s-a grăbit spre o trăsură scumpă ce-l aștepta puțin mai departe. În spatele lui, un băiat de vreo 15-16 ani, dichisit pentru o noapte de lucru, își număra banii cu o mare satisfacție. Adolescentul a strigat ceva după bărbat în obișnuitul registru *falsetto* care îți zgâria urechile și care, pentru neinițiați, era tare ciudat și tulburător. După aceea, a trecut pe lângă noi foarte jucăuș, promițându-ne o seară plină de distracții dacă îl alegeam pe el. Marcus și-a ferit privirea și s-a holbat spre tavan, dar eu i-am răspuns băiatului, spunându-i că nu eram clienți și că voiam s-o vedem pe Scotch Ann.

— Ah! a exclamat băiatul languros cu glasul lui natural. Alți polițiști, bănuiesc. Ann!

S-a îndreptat spre o cameră mare de la capătul îndepărtat al subsolului de unde se insinua un râs aspru.

— Au mai venit niște *gentlemeni* să se intereseze de crimă!

L-am urmat pe băiat câțiva pași, oprindu-ne în pragul camerei. Înăuntru, am zărit câteva piese de mobilier vechi, pe vremuri ostentativ, și un covor persan tocit bine peste podeaua rece și mucegăită. Pe covor stătea pe vine un bărbat pe jumătate îmbrăcat, în jur de 30 de ani, care se târa de colo până colo râzând când mai mulți băieți aproape despuiați săreau peste el.

— Săritura broaștei, a murmurat Marcus, privind nervos în jur. Nu l-au ademenit și pe Parkhurst în ceva de genul ăsta când a venit aici?

— Aia s-a întâmplat la Hattie Adams, în Tenderloin, am răspuns eu. Parkhurst n-a rezistat mult la Golden Rule. Când a aflat ce se petrece de fapt aici, a luat-o la goană.

Din fundul încăperii a apărut Scotch Ann, pășind agale, boită excesiv, beată criță, trecută bine de anii tinereții, dacă avusese vreodată una. O rochie roz subțire îi atârna pe trupul pudrat (acoperindu-i atât de mult pieptul, încât nimeni nu putea spune dacă e femeie, în definitiv). Afișa o încruntătură plictisită, obișnuită la proprietarii de case rău famate când se trezeau cu vizite neașteptate din partea autorităților.

— Nu știu ce vreți, băieți, a zis ea, cu voce groasă, distrusă de alcool și de fumat, dar deja plătesc doi căpitani de la secție cu câte 500 de dolari pe lună ca să mă lase să țin deschis. Așa că nu mai rămâne nimic pentru alții. Și tot ce știu despre crimă i-am povestit deja unui detectiv...

— Ce noroc, a întrerupt-o Marcus, arătându-i insigna și luând-o de braț pe Ann. Înseamnă că ai totul proaspăt în minte. Nu-ți face griji, nu dorim decât informații.

Oarecum ușurată că prezența noastră n-o va costa nimic, Scotch Ann și-a dat drumul la gură cu povestea Fatimei, adică Ali ibn-Ghazi, un băiat sirian de 14 ani care venise în America abia cu un an în urmă. Mama lui Ali murise la câteva săptămâni după sosirea lor aici, din cauza unei boli mortale pe care o luase din ghetoul sirian de lângă Washington Square. Tatăl băiatului,

un muncitor nepriceput, nu reușise să-și găsească de lucru și se apucase de cerșit. S-a folosit de copii ca să stârnească generozitatea trecătorilor și, în timp ce Ali aștepta într-un colț de lângă Golden Rule, Scotch Ann l-a zărit prima dată. Trăsăturile delicate orientale ale băiatului îl făceau, după cum a explicat Ann, „potrivit pentru locul meu". S-a înțeles iute cu tatăl lui asupra condițiilor, condiții care aminteau de ucenicie și poate chiar de sclavie. Așa s-a născut „Fatima". La auzul numelui absurd, mi-am dat seama că îmi pierdeam răbdarea față de practica de a da alte nume băieților, astfel încât să fie oferiți bărbaților maturi care fie aveau scrupule în privința celor pe care îi molestau, fie se simțeau excitați de această perversiune ridicolă.

— Fata făcea bani frumoși, ne-a zis Scotch Ann.

Mi-a venit s-o bat cu cureaua pe femeie, dar Marcus a continuat interogatoriul calm și profesionist. Ann ne putea oferi câteva detalii interesante despre Ali și codoașa a dat semne de îngrijorare când i-am cerut să vedem camera unde lucrase Ali și să discutăm cu alți băieți care se purtau prietenos cu el.

— Presupun că nu erau foarte mulți, a menționat Marcus în trecere. Probabil că era un tânăr dificil.

— Fatima? a întrebat Ann, dându-și capul pe spate. Dacă era, eu n-am aflat niciodată. Ah... cu clienții putea să devină o diavoliță... Ați fi surprinși să știți câți se dau în vânt după așa ceva, dar ea nu s-a plâns niciodată și celelalte fete păreau să țină la ea.

Eu și Marcus am schimbat o privire scurtă și nedumerită. Afirmația nu se potrivea cu modelul pe care-l așteptam din partea victimelor. Cât am urmat-o pe Ann pe un coridor îngust și murdar ce se întindea printre camerele din spate, Marcus s-a tot minunat din cauza acestei nepotriviri aparente, apoi a dat din cap și mi-a șoptit:

— Nu ai avea grijă cum te porți cu cineva căruia i te-ai vândut ca să te lege? Hai să așteptăm și să vedem ce spun și restul fetelor. *Băieților*, adică.

A clătinat din cap.

— La naiba, acum și *eu* le zic așa.

Ceilalți băieți care lucrau în Golden Rule ne-au oferit informații care contraziceau substanțial vorbele codoașei lor. Pe coridorul strâmt, siliți în tot acest timp să ascultăm gemete și grohăituri obscene, precum și declarații desfrânate ce răzbăteau din cămărușele întunecate, eu și Marcus am discutat cu 12 tineri boiți care au ieșit din separeurile lor și ne-au zugrăvit același portret al unui Ali ibn-Ghazi căruia îi lipsea orice furie sau lipsă de disciplină. Ne-a îngrijorat teribil, dar nu ne permiteam să pierdem vremea, căci ultimele raze de lumină păleau și trebuia să examinăm și exteriorul clădirii. Imediat ce camera folosită în mod obișnuit de Ali, care dădea spre gangul din spatele clubului, a fost eliberată de doi bărbați și un băiat epuizat, am intrat, înfruntând atmosfera umedă, caldă și mirosul de sudoare, ca să verificăm teoria lui Marcus despre metoda de deplasare a criminalului.

Aici, cel puțin, am găsit ceea ce căutam: o fereastră jegoasă ce putea fi deschisă, deasupra căreia se ridicau patru etaje de zid drept din cărămidă ce ducea spre acoperiș. Trebuia să aruncăm o privire sus, înainte ca soarele să apună. În orice caz, după ce am părăsit cămărușa, m-am oprit ca să întreb un băiat dintr-un separeu alăturat la ce oră plecase Ali din club în noaptea morții lui. Tânărul s-a încruntat și întrebarea l-a chinuit puțin cât s-a holbat în ciobul mare de oglindă veche.

— La naiba, e ciudat, nu? a zis el, pe un ton ce părea mult prea blazat pentru cineva atât de tânăr. Acum, că ați pomenit de asta, nu-mi amintesc ca el să fi ieșit.

A ridicat mâna și și-a văzut de treabă.

— Dar probabil că eram ocupat. Sfârșit de săptămână, la urma urmei. Poate una dintre celelalte fete a văzut-o plecând.

Aceeași întrebare pusă și altor fețe pictate, ce rătăceau prin club, ne-a adus răspunsuri asemănătoare. Însemna că Ali ieșise pe fereastra camerei lui, iar mai apoi fusese ridicat de-a lungul zidului din spate al clădirii. Eu și Marcus am alergat afară, am trecut prin micul vestibul de la intrare, am găsit scara infestată de viermi

ce șerpuia spre o ușă neagră, acoperită cu smoală, ce dădea spre acoperiș. Mișcările noastre iuți nu au fost determinate doar de soarele care asfințea: amândoi știam că mergeam pe urmele criminalului mai precis decât reușiserăm înainte, iar efectul gândului era atât înspăimântător, cât și entuziasmant.

Acoperișul era ca oricare altul din New York, presărat cu hornuri, găinați, magazii improvizate dărăpănate, precum și sticle și mucuri de țigări care indicau prezența ocazională a oamenilor. (Fiindcă primăvara abia venise și frigul încă își făcea de cap, nu am găsit semne ale unei prezențe regulate – mese, scaune, hamace – care ar fi apărut în timpul lunilor de vară.) Exact ca un câine de vânătoare, Marcus s-a dus cu pași mari spre capătul acoperișului ușor înclinat, ignorând înălțimea, și s-a uitat în jos, spre alee. Și-a scos haina, a întins-o sub el și s-a așezat pe burtă, astfel încât capul să-i atârne peste marginea clădirii. Un zâmbet larg i-a apărut pe față după numai câteva secunde.

— Aceleași urme, a zis el fără să se întoarcă. Totul se potrivește. Și aici...

Și-a concentrat privirea asupra unui punct din apropiere și a ridicat ceva invizibil pentru mine între atâtea bucăți de smoală.

— Fibre de sfoară, a confirmat Marcus. Probabil că s-a ancorat de hornul acela.

Urmărind direcția indicată de degetul lui, am observat o structură compactă din cărămizi spre partea din față a acoperișului.

— A avut nevoie de multă sfoară. Ca să nu mai vorbim de celelalte echipamente. Probabil că a folosit o geantă să le care pe toate. Ar trebui să pomenim de asta când punem întrebări.

Cercetând întinderea monotonă a celorlalte acoperișuri, am zis:

— Se poate să nu fi venit sus pe scările clădirii... e mai isteț de-atât.

— E deprins cu deplasarea pe acoperișuri, a întărit Marcus, ridicându-se în picioare.

A vârât fibrele în buzunar și și-a luat haina.

— Cred că putem fi siguri acum că își petrece mult timp pe ele... Probabil așa îi cere slujba.

Am încuviințat din cap.

— N-ar fi deloc complicat pentru el să se cațăre pe orice clădire din zonă, să găsească una cu o activitate minimă și să-i folosească scările.

— Sau să ignore scările cu totul, a adăugat Marcus. Nu uita, acționează noaptea târziu, ar putea escalada zidurile fără să fie văzut.

Privind spre apus, am zărit întinderea scânteietoare a fluviului Hudson ce își schimba culoarea din roșu-aprins în negru. M-am răsucit de două ori în penumbră ca să văd panorama într-un fel nou.

— Control, am mormăit.

Marcus m-a aprobat.

— Da. Aici e lumea lui, sus. Spre deosebire de frământările mintale pe care doctorul Kreizler le vede la cadavre, aici e foarte diferit. Pe acoperișuri, el acționează plin de încredere.

Am oftat și m-am înfiorat când ne-a izbit o rafală de vânt.

— Încrederea diavolului însuși, am bălmăjit.

Am rămas surprins când am primit următoarea replică:

— Nu diavolul, domnule, s-a auzit o voce mică, înspăimântată, de undeva, din spatele ușii ce dădea spre scări. Un sfânt.

CAPITOLUL 18

— Cine e acolo? a întrebat Marcus aspru, mișcându-se precaut spre locul de unde răsunase vocea. Ieși sau te salt pentru obstrucționarea poliției!

— Nu, vă rog! a răspuns vocea, și unul dintre tinerii boiți de la Golden Rule, unul pe care nu-mi aminteam să-l fi văzut jos, a apărut din spatele ușii.

Machiajul de pe față i se întinsese și își pusese o pătură în jurul umerilor.

— Nu vreau decât să ajut, a rostit el cu o voce jalnică.

Băiatul cu ochi căprui a clipit neliniștit de câteva ori. Brusc, cu o senzație de gol în stomac, mi-am dat seama că nu avea mai mult de zece ani.

L-am apucat pe Marcus de mânecă și l-am tras înapoi, îndemnându-l pe băiat să se apropie.

— E în regulă, știm că vrei să ajuți, am zis. Hai, vino aici.

Chiar și în lumina tot mai difuză de pe acoperiș, vedeam că fața și pătura în care se înfășurase erau murdare de funingine și de smoală.

— Ai stat aici toată seara? l-am întrebat.

Băiatul a încuviințat.

— De când ne-au povestit.

A început să plângă în hohote.

— Nu trebuia să se întâmple așa.

— Ce anume? am întrebat iute. Ce anume? Crima?

Când am rostit cuvântul, băiatul și-a acoperit urechile cu palmele și a clătinat din cap insistent.

— Trebuia să fie bine, așa a zis Fatima, că totul trebuia să fie în regulă.

M-am apropiat de el, i-am înconjurat umerii cu brațul și l-am dus spre un mic zid care separa acoperișul nostru de cel al clădirii alăturate.

— Nu-i nimic, am spus. E în regulă, nimic rău nu se va mai întâmpla.

— Dar s-ar putea întoarce! a protestat băiatul.

— Cine?

— *El*, sfântul Fatimei, cel care trebuia să-l ia de aici!

Eu și Marcus am schimbat rapid o privire: *El*.

— Ascultă, am șoptit, ce-ar fi să-mi zici cum te cheamă?

— Ei bine, a suspinat băiatul, jos, ei...

— Uită o clipă cum ți se spune jos.

L-am legănat ușor.

— Spune-mi numele pe care l-ai primit când te-ai născut.

Băiatul ne-a cercetat puțin cu ochii lui obosiți. Trebuie să recunosc că situația devenise confuză chiar și pentru mine. Nu mă puteam gândi la nimic. Am scos o batistă și m-am apucat să-i șterg fardurile de pe față.

Gestul meu l-a convins.

— Joseph, a murmurat el.

— Ei bine, Joseph, am continuat prietenos, numele meu e Moore. Iar domnul este detectiv-sergent Isaacson. Acum... povestește-ne mai multe despre sfântul tău.

— Ah, nu era al meu, a răspuns Joseph iute. Era al Fatimei.

— Adică al lui Ali ibn-Ghazi?

Băiatul a încuviințat din cap.

— Ea... el... Fatima ne tot zicea de vreo două săptămâni că găsise un sfânt. Nu ca un sfânt ocrotitor, la biserică, nu ca... Doar o persoană drăguță care urma s-o ia de la Scotch Ann ca să locuiască împreună.

— Înțeleg. Bănuiesc că îl cunoșteai bine pe Ali, nu?

— Da, era prietena mea cea mai bună de la club. Toate fetele o plăceau, firește, dar noi eram prietene speciale.

Îi curățasem destul de bine fața și am văzut că era un băiat chipeș, atrăgător.

— Se pare că Ali se înțelegea bine cu toată lumea, am remarcat. Și cu clienții, bănuiesc.

— Unde ați auzit *asta*? a întrebat Joseph precipitat. Fatima ura să lucreze aici. Întotdeauna se prefăcea că îi place de ochii lui Scotch Ann, fiindcă nu voia să se întoarcă la tatăl lui. Dar ura locul și, când rămânea singur cu un client, ei bine, se înfuria foarte tare uneori. Dar unii clienți...

Băiatul s-a răsucit având o expresie de nedumerire intensă pe față.

— Continuă, Joseph, l-a îndemnat Marcus. E în regulă.

— Păi...

Joseph s-a uitat când la mine, când la Marcus.

— Unor clienți... le *place* când ție nu-ți place.

Joseph și-a coborât privirea.

— Unii plătesc chiar mai mult pentru asta. Scotch Ann mereu credea că Fatima se preface ca să câștige mai mulți bani. Dar ei chiar nu-i plăcea deloc.

Un val imens de repulsie fizică și de compasiune adâncă m-a copleșit, lovindu-mă direct în stomac, iar expresia de pe chipul lui Marcus mi-a arătat o reacție similară. Acum aveam un răspuns la întrebarea noastră de mai devreme.

— Asta e, mi-a șoptit Marcus. Ascunse, dar reale... Revoltă și împotrivire.

Apoi a vorbit tare către Joseph.

— S-a supărat vreun client pe Fatima?

— O dată sau de două ori, a răspuns băiatul. Dar, de cele mai multe ori, le plăcea.

Conversația a încetat o vreme, însă sunetul unui tren suspendat de pe Third Street m-a readus cu picioarele pe pământ.

— Și sfântul ăsta al lui, am continuat, e foarte important, Joseph... L-ai văzut vreodată?

— Nu, domnule.

— S-a întâlnit vreodată Fatima cu el aici, pe acoperiș? a întrebat Marcus. Sau ai văzut vreodată pe cineva cărând o geantă mare?

— Nu, domnule, a spus Joseph, ușor mirat.

Apoi, băiatul s-a luminat la față, încercând să ne facă pe plac.

— Bărbatul a venit de mai multe ori după ce a cunoscut-o pe Fatima. Asta știu sigur. Dar nu i-a spus niciodată cine e.

Marcus a schițat un zâmbet.

— Deci un client.

— Și n-ați ghicit niciodată cine era? am insistat.

— Nu, domnule, a răspuns Joseph. Fatima mi-a zis că, dacă păstrez secretul și sunt cuminte, atunci omul poate o să mă ia și pe mine într-o bună zi.

L-am înconjurat iarăși cu brațul pe după umeri, privind acoperișul.

— Trebuie să speri că asta nu se va întâmpla niciodată, Joseph, am zis, și ochii lui căprui au început să verse din nou lacrimi.

Golden Rule nu ne-a mai oferit nicio altă informație semnificativă în seara aceea și nici ceilalți locuitori ai clădirii pe care i-am interogat. Înainte să plecăm, totuși, am simțit că trebuie să-l întreb pe Joseph dacă voia s-o părăsească pe Scotch Ann. Părea mult prea tânăr pentru o asemenea afacere, chiar și după standardele caselor rău famate, și m-am gândit că aveam șanse bune să-l conving pe Kreizler să-l primească la institut. Însă Joseph, care rămăsese orfan de la trei ani, se săturase deja de instituții, orfelinate și părinți adoptivi (ca să nu mai pomenesc de alei dosnice și vagoane goale) și nimic din ce i-am povestit despre locul „diferit" al lui Kreizler nu l-a impresionat. Golden Rule fusese singura casă pe care o cunoscuse unde nu primise mâncare proastă și unde nu-l bătuse nimeni. Oricât de respingătoare ar fi fost, Scotch Ann avea un interes major să-și păstreze băieții relativ sănătoși și fără cicatrice. Iar asta a contat mai mult pentru Joseph decât orice i-aș fi putut spune eu

despre nenorocirile și pericolele locului. În plus, suspiciunea lui față de bărbații care promiteau o viață mai bună în altă parte crescuse după întâmplarea cu Ali ibn-Ghazi și „sfântul" lui.

Oricât de tare mă întristase, decizia lui Joseph nu putea fi atacată. În 1896, n-aveai cum să treci peste hotărârea unui băiat și să convingi o agenție guvernamentală (precum cele create în ultimii ani) să îl iei cu forța de la Golden Rule. Societatea americană nu recunoștea pe atunci (așa cum nici acum nu o face) că asemenea copii nu sunt întru totul responsabili pentru acțiunile și deciziile lor: copilăria n-a fost niciodată considerată de cei mai mulți americani ca o etapă separată și specială a creșterii, fundamental diferită de maturitate, cu propriile reguli și legi. În general, copiii erau și sunt văzuți ca niște adulți în miniatură, și, potrivit legislației din 1896, dacă voiau să ducă o viață plină de vicii era strict problema lor. Așa că nu mi-a mai rămas nimic de făcut decât să-mi iau la revedere de la băiețelul înspăimântat în vârstă de zece ani și să mă întreb dacă nu va fi următorul al cărui destin se va încrucișa cu al măcelarului care vâna în asemenea case infame precum Golden Rule. Când mă pregăteam să părăsesc stabilimentul, mi-a venit o idee. Una despre care credeam că îl va proteja pe Joseph și ne va ajuta să înaintăm cu investigația.

— Joseph, am zis, lăsându-mă pe vine ca să îi vorbesc la intrarea în club, ai mulți prieteni care lucrează în alte locuri ca ăsta?

— Mulți? a repetat el, ducându-și un deget la gură și cugetând. Să vedem... Aș zice că știu *câțiva*. De ce?

— Aș vrea să le transmiți ce îți spun eu acum. Bărbatul care a omorât-o pe Fatima a mai ucis alți copii care fac aceeași muncă... Majoritatea băieți, dar posibil și fete. Lucrul pe care trebuie să nu-l uitați este că, dintr-un motiv pe care încă nu-l înțelegem, toți vin din case ca a ta. Așa că vreau să le spui prietenilor tăi ca, de aici înainte, să fie foarte, foarte atenți cu clienții lor.

Joseph a reacționat la rugămintea mea dându-se un pas înapoi și privind pe stradă temător. Dar n-a fugit.

— Dar de ce numai în locuri ca acesta? a întrebat el.

— Încă nu știm, din păcate. Însă probabil se va întoarce, așa că spune-le tuturor să fie cu ochii-n patru. Atenție la cei care se înfurie când unul dintre voi se află – m-am chinuit să găsesc o exprimare corectă – în dificultate.

— Adică la snobi? a întrebat Joseph. Așa le zice Scotch Ann... snobi.

— Exact. Poate de aceea a ales-o pe Fatima. Nu mă întreba de ce, fiindcă nu știu. Dar ai grijă. Și, cel mai important, nu te duce cu nimeni nicăieri. Să nu părăsești clubul, oricât de cumsecade ți s-ar părea bărbatul sau oricât de mulți bani ți-ar oferi. La fel și prietenii tăi. Bine?

— OK, domnule Moore, a șoptit Joseph. Dar poate dumneavoastră și domnul detectiv-sergent Isaacson vă întoarceți ca să ne verificați din când în când. Celorlalți polițiști care au venit azi-dimineață nu părea că le pasă de noi prea mult. Ne-au zis doar să ne ținem gura și să nu vorbim despre Fatima.

— O să încercăm, am răspuns și am scos un stilou și o hârtie din buzunarul hainei. Și dacă vrei vreodată să povestești ceva cuiva, orice consideri tu că e important, vino direct la adresa asta în timpul zilei, și la asta, noaptea.

I-am dat nu numai adresa sediului nostru central, dar și numărul casei bunicii din Washington Square, întrebându-mă pentru o clipă ce părere își va face bătrânica dacă băiatul va apărea vreodată la ușa ei. După aceea, l-am pus să scrie numărul de telefon de la Golden Rule.

— Nu te duce la alți polițiști. Spune-ne nouă prima dată. Și nu le zice celorlalți polițiști că am fost aici.

— Nu vă temeți, a replicat iute băiatul. Oricum sunteți primii polițiști cu care am vorbit vreodată.

— Probabil pentru că eu nu sunt polițist, am rostit zâmbind.

Mi-a răspuns tot cu un zâmbet și, tresărind, mi-am dat seama că recunoșteam chipul altcuiva în trăsăturile lui Joseph.

— Nici nu arătați ca un polițist, a replicat băiatul.

Apoi s-a încruntat și mi-a mai pus o întrebare.

— Așadar, de ce încercați să aflați cine a omorât-o pe Fatima?

Mi-am pus mâna pe capul băiatului.

— Fiindcă vrem să-l oprim.

Chiar atunci, vocea răgușită și aspră a lui Scotch Ann a răsunat din holul de la intrarea în Golden Rule și eu am dat din cap în direcția ei.

— Mai bine te duci. Nu uita ce ți-am spus.

Cu pas iute, de copil, Joseph a dispărut în interiorul clubului, iar eu am dat cu ochii de Marcus, care surâdea.

— Te-ai descurcat foarte bine, m-a lăudat el. Ai petrecut mult timp cu copiii?

— Uneori, am răspuns, fără să detaliez.

N-aveam niciun chef să-i dezvălui cât de mult ochii și zâmbetul lui Joseph îmi aminteau de fratele meu mort de pe vremea când era doar un copil.

Cât am traversat orașul înapoi, eu și Marcus am discutat despre ce descoperiserăm. Convinși acum că omul pe care îl căutam cunoștea bine locurile precum Golden Rule și Paresis Hall, am încercat să identificăm cine altcineva în afara clienților ar veni regulat în asemenea stabilimente. Poate un jurnalist sau un eseist pe teme sociale ca Jake Riis – un bărbat pornit să scoată la iveală păcatele orașului și posibil condus spre extreme nebunești de contactul prelungit cu lumea viciilor. Ideea ne-a trecut prin minte, dar ne-am dat seama că nimeni nu pornise până acum o cruciadă împotriva prostituției cu copii și cu siguranță nu împotriva prostituției homosexuale cu copii. Rămâneau misionarii și alți lucrători ai bisericii, o categorie care părea mai promițătoare. Mi-am adus aminte ce spusese Kreizler despre legătura dintre maniile religioase și crimele în masă, și m-am întrebat dacă aveam de-a face cu cineva hotărât să fie mâna unui Dumnezeu răzbunător. Kreizler menționase că nu credea într-o motivație religioasă, dar se putea înșela. În definitiv, misionarii și lucrătorii bisericii se deplasau frecvent pe acoperișuri în munca lor de prozelitism în sânul comunităților sărace. În cele din urmă, eu și Marcus am

renunțat la această ipoteză din cauza vorbelor lui Joseph. Bărbatul care îl omorâse pe Ali ibn-Ghazi venea regulat la Golden Rule și vizitele lui trecuseră neobservate. Orice cruciat reformator care își cunoștea valoarea s-ar fi dat peste cap să fie centrul atenției.

— Indiferent cine e sau ce e, a declarat Marcus, când ne-am apropiat de numărul 808 de pe Broadway, știm sigur un lucru. Că *poate* veni și pleca neobservat. Înfățișarea lui îl face să pară de-al casei.

— Corect, am întărit. Asta duce înapoi la clienți, cu alte cuvinte, ar putea fi oricine.

— Teoria ta despre clientul furios e posibil să funcționeze. Chiar dacă nu e în trecere pe aici, poate că a fost jecmănit de câteva ori.

— Nu sunt foarte sigur. Am văzut bărbați jefuiți de târfe. Le-au snopit în bătaie, dar nu au ajuns la genul de mutilări pe care le-am văzut. Omul trebuie să-și fi ieșit din minți de-a dreptul.

— Înseamnă că ne întoarcem la una dintre teoriile din cazul Spintecătorului, a zis Marcus. Poate că mintea lui se deteriorează din cauza vreunei boli... o boală pe care a luat-o dintr-un loc ca al lui Ellison sau ca Golden Rule.

— Nu, m-am împotrivit, întinzându-mi brațele și încercând să-mi limpezesc mintea. Singura constantă pe care ne-am putut sprijini până în prezent este că nu avem de-a face cu un nebun. Nu putem pune la îndoială acest aspect acum.

Marcus s-a oprit și a vorbit cu multă grijă.

— John, te-ai întrebat ce se va întâmpla dacă presupunerile de bază ale lui Kreizler sunt greșite?

Am tras adânc aer în piept și am răspuns.

— Da.

— Și?

— Dacă se înșală, atunci vom da greș.

— Și ce părere ai?

Ajunseserăm în colțul din sud-vest de la intersecția Eleventh Street cu Broadway, unde tramvaiele și trăsurile cărau tot felul de iubitori ai weekendului spre și dinspre centru. Întrebarea lui Marcus a plutit peste peisaj o clipă, provocându-mi un sentiment de

detașare față de ritmurile normale ale vieții citadine și o ușoară îngrijorare față de viitorul apropiat. Ce învățăminte îngrozitoare urma să tragem dacă toate presupunerile noastre de bază erau greșite?

— E un drum întunecat, Marcus, am rostit într-un târziu. Dar e singurul pe care-l avem.

CAPITOLUL 19

Anins de câteva ori în noaptea aceea, iar dimineața de Paști a găsit orașul acoperit cu un strat fin și alb de nea. La ora nouă, termometrul încă nu urcase peste patru grade (avea să se încălzească puțin mai târziu și doar pentru câteva minute), și m-a tentat ideea să stau acasă, în pat. Dar Lucius Isaacson urma să ne dea câteva vești importante, ori cel puțin așa îmi spusese la telefon. Ca atare, în dangătul clopotelor bisericii Grace, trecând pe lângă credincioasele cu bonete, care se îngrămădeau la intrarea în biserică, mi-am târât picioarele spre sediul nostru central pe care îl părăsisem cu numai șase ore mai devreme.

Lucius își petrecuse noaptea interogându-l pe tatăl lui Ali ibn-Ghazi, de la care nu aflase aproape nimic. Bătrânul Ghazi se dovedise foarte reticent, mai ales după ce Lucius îi arătase insigna. Inițial, Lucius luase lipsa lui de cooperare drept metoda folosită în mod obișnuit de locuitorul din mahala la vederea cuiva din poliție. Ulterior, proprietarul lui Ghazi îi spusese lui Lucius că bărbatul părăsise clădirea după ce primise o vizită în după-amiaza aceea din partea unui grup mic de oameni, care includea și doi preoți. Descrierea lor generală se potrivea cu cea dată de doamna Santorelli, însă proprietarul observase și că unul dintre preoți purta inelul cu sigiliu distinct al Bisericii Episcopale. Asta însemna că, oricât de improbabil părea, catolicii și protestanții lucrau împreună cu același scop. Proprietarul n-a reușit să-l ajute la identificarea scopului, fiindcă nu știa ce discutaseră preoții cu

Ghazi. Imediat după plecarea lor, Ghazi plătise o datorie considerabilă cu bancnote noi și mari. Lucius ne-ar fi dat vestea cu o seară în urmă, dar, după ce ieșise din ghetoul sirian, trecuse pe la morgă într-o vizită ce s-a vrut scurtă. Voia să afle dacă trupul lui Ali fusese cercetat de un medic legist și, dacă da, ce concluzii oficiale fuseseră stabilite. Din păcate, îl lăsaseră să aștepte aproape trei ore. Într-un târziu, a primit informația că trupul lui Ali nu se mai găsea acolo, fiind deja trimis pentru a fi îngropat. Singurul exemplar al raportului medicului legist, care, potrivit spuselor ofițerului de noapte de la morgă, fusese neobișnuit de scurt, plecase spre biroul primarului Strong.

Era imposibil de precizat ce puneau la cale cei doi preoți, medicul legist, primarul sau oricine altcineva implicat în aceste activități. Însă ascunderea faptelor devenise evidentă. Senzația că ne confruntam cu o provocare mai mare decât simpla prindere a unui criminal – senzație apărută după uciderea lui Giorgio Santorelli – începuse acum să se intensifice și să ne irite.

Sâcâiți de un sentiment sinistru, ne-am pus pe treabă și am păstrat un ritm susținut în următoarea săptămână. Frații Isaacson au vizitat și răsvizitat scenele crimelor și casele rău famate, încercând ore întregi și zile în șir să descopere indicii noi și să scoată noi informații de la oricine ar fi putut vedea sau auzi lucruri importante. Dar, în general, s-au lovit de același zid care îl redusese la tăcere pe tatăl lui Ali ibn-Ghazi. Marcus, de pildă, ardea de nerăbdare să-l supună pe paznicul de la Castle Garden unui test și mai sever decât reușise în noaptea morții lui Ali, dar, când s-a întors la fortul vechi, i s-a comunicat că paznicul își părăsise slujba și plecase din oraș, fără să scape vreo vorbă despre destinația lui. Am căzut de acord că putem presupunem că, oriunde dispăruse omul, sigur se cărase cu unul dintre teancurile impresionante de bani pe care cei doi preoți neidentificați îi risipeau prin tot orașul.

Kreizler, eu și Sara, între timp, am continuat cu munca la bărbatul nostru imaginar, folosind ca puncte de referință persoanele închise pentru crime asemănătoare. Din nefericire, nu duceam

lipsă de așa ceva. Dimpotrivă, numărul a crescut când vremea s-a mai încălzit. Cel puțin un incident, într-un mod foarte bizar, a fost inspirat chiar de vreme. Eu și Kreizler am investigat cazul lui William Scarlet, arestat în casa lui după ce încercase să-și ucidă fiica de opt ani cu o toporișcă. Chemat la locul faptei, un polițist care patrula devenise următoarea țintă a lui Scarlet și întregul cartier de pe Thirty-second și Madison Avenue rămăsese treaz ore la rând din cauza crizelor atacatorului ieșit din minți. Atât fata, cât și polițistul scăpaseră fără răni grave și, când Scarlet fusese arestat, a explicat că înnebunise din pricina unei furtuni puternice ce se abătuse asupra orașului în noaptea respectivă. În mod surprinzător, Kreizler nu a respins cu hotărâre motivul. Scarlet își iubea fiica din tot sufletul și, în trecut, arătase cel mai profund respect față de legi. Deși Laszlo înclina să-i vadă faptele drept rezultatul unei modificări profunde și ciudate în dezvoltarea mentală a lui Scarlet, posibilitatea ca sunetul tunetului puternic să-i fi provocat o stare de nebunie temporară nu a fost eliminată. Cazul cu pricina a reprezentat, fără îndoială, un exemplu de paroxism violent trecător și nu ne-a folosit mai deloc.

A doua zi, Kreizler a luat-o pe Sara să investigheze cazul lui Nicolo Garolo, un imigrant ce trăia în parcul Row, care își înjunghiase cumnata și pe fiica de trei ani a femeii. Fetița susținea că Garolo încercase s-o „rănească". Pentru Laszlo, „rănirea" în acest caz indica limpede un atac sexual, și faptul că participanții erau imigranți l-a intrigat nespus. Legătura de familie totuși a limitat relevanța crimei pentru munca noastră, deși cumnata lui Garolo i-a oferit Sarei un material interesant pentru construirea propriei femei imaginare.

În plus, mai aveam și ziarele pe care trebuia să le răsfoim de două ori pe zi, ca să strângem fragmente de informații folositoare. Acesta era un proces relativ indirect, fiindcă ziarele din New York începuseră unul câte unul să nu mai scrie despre moartea băieților care se prostituau în zilele de după scandalul de la Castle Garden. Pe de altă parte, grupul de cetățeni despre care se presupunea că organiza o vizită la primărie cu scopul strângerii de informații nu

s-a materializat niciodată. Pe scurt, valul de interes pentru cazul nostru, afișat în afara ghetourilor de imigranți după moartea lui Ali ibn-Ghazi, fusese eficient înăbușit, iar ziarele nu ne-au mai oferit nimic, cu excepția unor articole despre alte omoruri din toată țara. Le-am studiat pe toate atent, într-un efort de a culege mai multe elemente folositoare în elaborarea teoriilor noastre.

Nu s-a dovedit deloc o muncă veselă. Căci deși pentru o vreme New Yorkul a părut centrul principal al crimelor violente, îndreptate mai ales împotriva copiilor, restul Statelor Unite ținea și el statisticile naționale la un nivel înalt. De exemplu, un vagabond din Indiana (pe vremuri internat într-un azil, dar eliberat recent, fiind considerat sănătos la cap) îi omorâse pe copiii unei femei care îl angajase pentru treburi casnice. O fată de 13 ani din Washington fusese găsită cu gâtul tăiat în parcul Rock Creek fără niciun motiv logic. Un reverend din Salt Lake City omorâse nu mai puțin de șapte fete și le arsese într-un furnal. Am studiat toate aceste cazuri și multe altele. Într-adevăr, fiecare zi ne prezenta cel puțin un incident sau un criminal pe care îl foloseam în dezvoltarea portretului prin comparație. Fără îndoială, multe dintre exemple implicau un comportament de natură paroxistică: fie furie provocată de alcool sau de droguri, care trecea odată cu efectele acestora, fie funcționări defectuoase temporare ale creierului (precum anumite tipuri rare de crize epileptice), care se atenuau pe parcurs sau dispăreau de la sine. Totuși, ocazional, dădeam peste câte un caz ce implica premeditare atentă și, când evaluările examinatorilor erau publicate sau când apăreau rapoartele proceselor vinovaților, găseam mici observații reale folositoare.

Până și servitorii lui Kreizler au contribuit la găsirea unei soluții, fie prin exemplu, fie prin participare directă. Am descris deja speculațiile mele în privința lui Mary Palmer și paralela posibilă dintre cazul ei și al nostru. Respectivele ipoteze au fost cântărite atent și aspectele importante au fost notate pe tabla mare, deși Mary nu a fost consultată niciodată în privința lor, fiindcă Laszlo a continuat să insiste ca ei să i se spună cât mai puțin

posibil despre caz. Cyrus, pe de altă parte, reușise să parcurgă o mare parte din materialul pe care Kreizler ni-l dăduse, devorându-l nerăbdător. Nu comenta în timpul întâlnirilor decât dacă era întrebat, dar, în astfel de situații, s-a dovedit foarte perspicace. Într-una dintre întâlnirile de la miezul nopții, de pildă, când făceam presupuneri despre starea mintală și fizică a criminalului imediat după comiterea crimelor, ne-am împotmolit când ne-am dat seama că niciunul dintre noi nu omorâse o altă ființă umană. Știam toți, desigur, că exista cineva în cameră care ucisese înainte, dar niciunuia nu i-a venit ușor să-l întrebe pe Cyrus ca să primim o opinie. Cu excepția lui Kreizler, care n-a avut nicio problemă să formuleze direct întrebarea. Cyrus a răspuns într-un limbaj la fel de simplu, confirmând că, după actul său de violență, n-a mai fost capabil de planuri elaborate și nici de eforturi fizice intense. Însă am rămas surprinși când și-a susținut afirmația cu câteva păreri interesante despre Cesare Lombroso, italianul considerat uneori părintele criminologiei moderne.

Lombroso pretindea că există printre tipurile de oameni un tip criminal (în esență, o întoarcere la omul timpuriu, sălbatic), dar Cyrus a afirmat că el nu găsea o asemenea teorie plauzibilă, având în vedere gama largă de motivații și de comportamente despre care aflase recent că ar putea fi implicate în acțiunile criminale, inclusiv ale sale. Destul de interesant, doctorul H. H. Holmes, criminalul în serie care aștepta să fie spânzurat în Philadelphia, declarase în timpul procesului său că el se considera tipul criminal reprezentativ al lui Lombroso. Degenerarea mintală, morală și fizică îi determinaseră acțiunile, a pretins Holmes, așa că responsabilitatea legală ar fi trebuit desigur diminuată. Argumentul nu l-a ajutat în niciun fel. După ce am discutat cazul lui și altele, am tras concluzia că faptele criminalului nostru nu puteau fi atribuite retrogresiunii evoluționiste, așa cum nici în cazul lui Holmes nu se întâmplase. La ambii subiecți, capacitatea intelectuală se dovedise pur și simplu prea semnificativă.

Apoi a venit ziua în care tânărul Stevie Taggert m-a dus să mă întâlnesc cu frații Isaacson sub podul Brooklyn. Stevie continuase

să-mi facă tot felul de servicii în mod regulat și nevoia de a ne desfășura activitățile fără știrea lui Kreizler făurise un soi de legătură între noi, una care permitea o comunicare onestă de ambele părți. În fine, într-o dimineață, am aflat că două fete care se jucau sub arcul podului Brooklyn, pe Rose Street, dăduseră în vagonul unui marfar peste un craniu și un braț întreg de om. Deși crima nu semănă cu stilul criminalului nostru, faptul că vagonul fusese lăsat sub un pod ne-a amintit de mania lui pentru apă și structurile din apropierea ei, așa că am considerat că merită să aruncăm o privire. Părțile de corp descoperite s-au dovedit a fi ale unui adult, imposibil de identificat. Și, fiindcă Marcus nu găsise nicio amprentă în vagon care să se potrivească, el și Lucius au lăsat descoperirea înfiorătoare pe seama medicului legist șef al orașului. Pentru a evita întrebările, am plecat cu trăsura înainte de sosirea asistenților de la morgă. Când ne îndreptam înapoi spre nord, Stevie mi-a pus o întrebare:

— Domnule Moore... apropo de bărbatul pe care îl căutați. L-am auzit zilele trecute pe doctorul Kreizler spunând că niciunul dintre băieții morți nu fusese... ei bine, știți și dumneavoastră, domnule, atacat. E adevărat?

— Da, e adevărat până acum, Stevie. De ce?

— Mă face să mă gândesc la ceva, domnule. Asta înseamnă că nu e poponar?

Am tresărit la franchețea întrebării lui. Uneori trebuia să mă străduiesc din greu să-mi amintesc că Stevie nu avea decât 12 ani.

— Nu, nu înseamnă că nu e... poponar, Stevie. Dacă victimele lui făceau treaba asta nu înseamnă că și el *e* la fel.

— Să înțeleg că doar îi urăște pe poponari?

— Tot ce se poate.

Ne-am croit drum prin traficul de pe Houston Street și Stevie a căzut pe gânduri, părând să ignore complet târfele, traficanții, peștii și cerșetorii care roiau în jurul nostru.

— Eu mă gândesc, domnule Moore, că poate *e* poponar, dar îi și *urăște* pe cei ca el. Cam ca paznicul ăla care m-a chinuit pe Randalls Island.

— Mă tem că nu te înțeleg, am spus.

— Păi, știți, la tribunal, când m-au dus fiindcă i-am crăpat capul tipului ăluia, au încercat să mă scoată nebun și au zis că tipul avea nevastă, copii și cum ar fi putut să fie poponar? Iar în Casa de Refugiu, dacă prindea doi băieți că se dădeau unul la altul în felul ăsta, nu-i mai lăsa în pace. N-am fost singurul copil cu care a încercat. Nu, domnule. Așa că mi-a trecut prin minte că de-aia avea așa o fire răutăcioasă... N-a știut niciodată, în adâncul sufletului său, ce era cu adevărat. Pricepeți acum, domnule Moore?

Remarcabil, am înțeles ce voia să spună. Purtaserăm discuții lungi la sediul nostru despre înclinațiile sexuale ale criminalului nostru și probabil că aveam să mai purtăm multe altele până să ne încheiem munca. Totuși, Stevie se apropiase de cristalizarea tuturor concluziilor noastre într-o singură propoziție.

Nu se putea spune despre niciunul dintre noi că nu se străduia să vină cu idei și teorii care să împingă investigația înainte, dar, după cum era de așteptat, nimeni nu lucra mai mult decât Kreizler. De fapt, eforturile lui creșteau întruna și, uneori, deveneau excesive. Am început să-mi fac griji pentru sănătatea lui fizică și nervoasă. După o perioadă de 24 de ore în care a stat la biroul lui cu o stivă de almanahuri și o foaie mare de hârtie pe care scrisese cele patru date ale crimelor recente (1 ianuarie, 2 februarie, 3 martie și 3 aprilie), încercând să rezolve misterul zilelor alese de omul nostru să ucidă, chipul lui Laszlo a devenit atât de palid și de tras, încât i-am poruncit lui Cyrus să-l ia de acolo și să-l ducă acasă să se odihnească. Mi-am amintit afirmația Sarei că pentru Laszlo exista un fel de miză personală în munca depusă de noi. Deși am vrut să-i cer să dezvolte subiectul, m-am temut că o asemenea conversație pur și simplu mi-ar reînnoi pornirea de a specula despre relația dintre ei. Și nu era treaba mea deloc. În plus, nu era nici productiv și nici benefic pentru munca noastră.

Dar o discuție a devenit inevitabilă într-o dimineață, când Kreizler – după o noapte lungă petrecută la institut, unde apăruse o problemă cauzată de o elevă nouă și de părinții ei – s-a

așezat, fără să ia nicio pauză, să facă o evaluare a sănătății mintale a unui bărbat care-și dezmembrase soția pe un altar domestic. Laszlo adunase în ultima vreme dovezi care să-i sprijine teoria că toate crimele de interes pentru noi erau comise ca niște ritualuri bizare, în timpul cărora criminalul – la fel ca un derviș rotitor – folosea acțiunile fizice extreme, dar oarecum formalizate, ca să-și provoace ușurare psihică. Kreizler se baza pe mai multe fapte: băieții erau strangulați înainte de mutilare, astfel dându-i criminalului control complet asupra scenei pe care o punea în practică; în plus, mutilările urmau un model extrem de consecvent, centrat pe îndepărtarea ochilor. Și, în sfârșit, fiecare crimă avusese loc lângă apă și pe o structură a cărei funcție depindea de aceeași apă. Se cunoșteau și alți criminali care își considerau faptele oribile niște ritualuri personale și Kreizler credea că, dacă discuta cu un număr suficient de mare, va începe să înțeleagă cum să citească mesajele transmise de mutilările în sine. Totuși, o asemenea muncă se răsfrângea asupra nervilor, chiar și pentru un alienist experimentat ca el. Dacă mai adăugam și starea generală de epuizare și munca în exces, obțineam o formulă perfectă pentru necazuri.

În dimineața respectivă, eu și Sara – sosind la numărul 808 pe Broadway când Kreizler ieșea – l-am urmărit când a încercat să se urce în trăsurica lui și aproape a leșinat. Și-a alungat slăbiciunea cu niște săruri cu amoniac și un hohot de râs, dar Cyrus ne-a spus că, de data asta, trecuseră două zile de când nu mai dormise.

— O să se sinucidă dacă nu o lasă mai moale, a zis Sara, când trăsurica a pornit la drum și noi am intrat în lift. Încearcă să compenseze lipsa indiciilor și a faptelor cu eforturi excesive. De parcă ar putea forța apariția unui răspuns.

— Așa a fost dintotdeauna, am replicat, clătinând din cap. Chiar și în copilărie, mereu îl preocupa câte ceva și mereu era serios la culme. Pe vremea aia, mă amuza.

— Ei bine, acum nu mai e copil și ar trebui să învețe să aibă grijă de el.

Așa vorbea Sara când era dură. Dar tonul i s-a schimbat când m-a întrebat, cu aceeași nepăsare afectată și fără să mă privească:

— John, n-a existat nicio femeie în viața lui?

— Ba da, sora lui, am răspuns, știind că nu asta o interesa. Erau foarte apropiați, dar ea s-a căsătorit. Cu un englez, un baronet parcă.

Cu un mare efort, în opinia mea, Sara a rămas indiferentă.

— Dar nicio relație romantică?

— Ah. Da, ei bine, a fost Frances Blake. A întâlnit-o la Harvard și vreo doi ani toți au crezut că se vor căsători. Nu și eu însă. Căci, din punctul meu de vedere, ea era o scorpie. Totuși, el o găsea fermecătoare.

Și iată cum micul zâmbet răutăcios al Sarei a apărut pe buzele ei.

— Poate îi amintea de cineva.

— Mie îmi amintea de o scorpie. Uite, Sara, ce vrei să spui cu faptul că Laszlo pare să aibă o miză personală în toată chestia asta? Cum adică personală?

— Nu sunt sigură, John, mi-a răspuns când am intrat în sediu și i-am găsit pe frații Isaacson în mijlocul unei dispute aprinse cu privire la unele detalii semnificative. Dar pot spune asta...

Sara și-a coborât glasul, indicându-mi că nu voia să continue conversația în fața celorlalți.

— Nu e vorba doar de reputația lui sau de curiozitate științifică. E ceva ciudat și mai profund. E un om foarte complex prietenul tău.

Sara s-a dus la bucătărie să-și facă un ceai, iar eu m-am lăsat atras în cearta celor doi frați.

Așa a trecut luna aprilie. Vremea s-a încălzit, mici fragmente de informații au completat puzzle-ul nostru încet, dar sigur, iar curiozitatea noastră cu privire la ceilalți a sporit, fără însă să deschidem subiectul cu sinceritate. Era timp să explorăm aceste aspecte mai târziu, mi-am tot spus în sinea mea, fiindcă acum nu conta decât munca noastră, obiectivul imediat, de care depindeau cine știe câte vieți. Trebuia să ne concentrăm. Să ne concentrăm, să ne pregătim, să fim gata să primim tot ceea ce punea la cale mintea bărbatului pe care îl căutam. Mi-am însușit această atitudine cu încredere, simțind că, după ce văzusem două dintre victimele lui, mai rău de atât nu avea ce să ne ofere.

Însă un incident care a avut loc la sfârșitul lunii ne-a adus mie și colegilor din echipă un nou tip de oroare, născută nu din sânge, ci din cuvinte. O oroare care, în felul ei, a fost mai îngrozitoare decât tot ce urma să întâlnim.

CAPITOLUL 20

Într-o seară foarte plăcută de joi, stăteam la biroul meu citind o poveste în *Times* despre Henry B. Bastian din Rock Island, Illinois, care, cu câteva zile mai devreme, omorâse trei băieți care lucrau la ferma sa, le ciopârțise trupurile și hrănise porcii mistreți cu ele. (Cetățenii orașului nu reușiseră să găsească o cauză pentru crima ticăloasă și, când ofițerii locali s-au dus să-l aresteze pe Bastian, bărbatul s-a sinucis, eliminând astfel orice șansă ca lumea să descopere sau să îi studieze motivele.) Sara se găsea într-una dintre vizitele ei tot mai rare pe Mulberry Street, și Marcus Isaacson se afla și el acolo. Marcus venea adesea la sediul central în afara orelor de lucru, ca să scotocească fără să fie deranjat printre dosarele de antropometrie. Încă mai spera că ucigașul nostru avea cazier. Lucius și Kreizler, între timp, puneau punct unei după-amiezi lungi la Azilul pentru Nebuni din Ward's Island, unde cercetaseră fenomenul dublelor personalități și disfuncțiile emisferelor cerebrale, ca să stabilească dacă vreuna dintre cele două patologii l-ar putea caracteriza pe criminalul nostru.

Kreizler considera astfel de posibilități foarte reduse, ca să nu spună mai mult, în principal pentru că pacienții afectați de conștiința dublă (ce se năștea fie dintr-o traumă psihică, fie dintr-una fizică) nu prezentau în general capacitatea de a planifica extensiv, pe care o dovedise criminalul nostru. Însă Laszlo se hotărâse să analizeze chiar și teoriile cele mai improbabile. De asemenea, îi plăceau sincer asemenea ieșiri cu Lucius, care îi

permiteau să ofere cunoștințe medicale unice în schimbul unor lecții prețioase de criminologie. Prin urmare, atunci când Kreizler m-a sunat pe la șase să-mi spună că el și detectivul-sergent își terminaseră cercetarea, nu m-a mirat să simt mai multă energie în vocea lui Laszlo decât în zilele precedente. I-am răspuns cu aceeași energie când mi-a sugerat să ne întâlnim la un pahar în Brübacher's Wine Garden din Union Square, unde puteam compara notele cu activitățile zilei.

Am petrecut altă jumătate de oră cu ziarele de seară, apoi am scris un bilet pentru Sara și Marcus, rugându-i să vină după noi. După ce am prins biletul cu o piuneză în ușa de la intrare, mi-am luat bastonul din cuierul elegant de ceramică al marchizului Carcano și am ieșit în aerul cald al serii la fel de vesel, aș paria, ca orice bărbat care își petrecuse ziua cufundat în povești sângeroase, mutilări și crime.

Atmosfera de pe Broadway era festivă, magazinele rămânând deschise pentru o seară de joi destinată cumpărăturilor. Încă nu se lăsase amurgul, dar McCreery părea că încă funcționează după programul de iluminat de iarnă: ferestrele îți răneau ochii cu sclipirea lor, oferindu-le trecătorilor un soi de satisfacție specifică clienților. Slujba de seară se terminase la biserica Grace, dar câțiva credincioși încă mai zăboveau strânși afară, hainele lor subțiri anunțând venirea primăverii, mult așteptată, dar incontestabilă. Lovind elegant pavajul cu vârful bastonului, am cotit spre nord, gata să-mi petrec o vreme în lumea ființelor umane, în drum spre unul dintre cele mai bune locuri pentru așa ceva.

„Papa" Brübacher, un patron cu adevărat *gemutlich*[1], care se bucura întotdeauna să-și vadă clienții fideli, pusese la punct una dintre cele mai bune crame și berării din New York, iar terasa localului său, pe partea cealaltă a străzii, în estul Union Square, era locul ideal de unde să urmărești oamenii care se plimbau prin parc când soarele cobora dincolo de capătul vestic al Fourteenth Street. Totuși, nu acestea reprezentau motivele principale pentru

[1] Simpatic (în germană, în original).

care gentlemenii frumoși ca mine frecventau berăria respectivă. Când tramvaiele și-au făcut apariția pe Broadway prima dată, unui conductor oarecare îi intrase în cap că, dacă șinele șerpuitoare din jurul Union Square nu erau parcurse la viteză maximă, tramvaiul își va pierde cablurile. Ceilalți conductori de pe aceeași linie înghițiseră teoria niciodată dovedită și nu trecuse mult până când porțiunea de pe Broadway ce se întindea de-a lungul parcului fusese poreclită „Curba mortului", din cauza frecvenței cu care trecătorii aiuriți și pasagerii trăsurilor își pierdeau viața sau membrele sub roțile tramvaielor agresive. Terasa lui Brübacher oferea o panoramă perfectă a întregii acțiuni și, în timpul după-amiezilor și serilor calde, când unul dintre monștrii de fier se auzea sau era văzut cum se apropie, clienții terasei obișnuiau să parieze pe posibilitatea unui accident. Uneori, pariurile puteau fi substanțiale, iar vina resimțită de câștigători când avea loc o coliziune nu reușise niciodată să elimine jocul. Într-adevăr, frecvența accidentelor, dar și volumul pariurilor crescuseră la un asemenea nivel, încât localul lui Brübacher își câștigase porecla de „Casa Funerară" și reprezenta acum un popas obligatoriu pentru orice vizitator al New Yorkului care aspira la titlul de parior.

Când am traversat Fourteenth Street spre o mică insulă pavată la est de Union Square, căminul splendidei statui ecvestre a lui George Washington, făcută de Henry K. Brown, am început să aud obișnuitele strigăte din localul lui Papa Brübacher: „20 de dolari că bătrâna doamna nu supraviețuiește!", „Ăla nu are decât un picior, rugăciunile nu folosesc la nimic!" Larma pariurilor m-a făcut să măresc pasul și, când am ajuns acolo, am sărit peste gărduleț de fier acoperit cu iederă care înconjura terasa și m-am cuibărit lângă doi amici de-ai mei. După ce am comandat un litru de Würzburger fină și neagră, cu spumă groasă precum frișca, m-am ridicat doar cât să-l îmbrățișez pe bătrânul Brübacher, apoi am început să pariez cu furie.

Până când Kreizler și Lucius Isaacson au apărut, pe la șapte și ceva, eu și prietenii mei urmăriserăm două bone cu cărucioare

ratate la mustață și un landou foarte scump hârșâit bine de un tramvai. S-a pornit o dezbatere aprinsă dacă ultimul accident putea fi considerat o coliziune. M-am bucurat să mă despart de spiritele inflamate, retrăgându-mă într-un colț relativ izolat al terasei, alături de Lucius și de Kreizler, care a comandat o sticlă de Didesheimer. I-am găsit în toiul unei discuții care nu mi-a convenit deloc, căci se referea la funcțiile și părțile creierului, subiecte care nu mă distrau câtuși de puțin. Sunetul îndepărtat al tramvaiului care se apropia a stârnit un nou val de pariuri și mi-aș fi pariat întregul conținut al portvizitului pe agilitatea unui vânzător ambulant de fructe. Când mi-am ridicat privirea, m-am trezit față-n față cu Marcus și cu Sara.

Am vrut să le sugerez să intre și ei în acțiune, deoarece căruciorul vânzătorului era supraîncărcat și iminenta ciocnire părea să fie o chestie entuziasmantă și aducătoare de bani. Însă, după ce le-am cercetat atent chipurile și atitudinea – Marcus, agitat, cu ochii ieșiți din orbite, Sara, palidă și uluită –, mi-am dat seama că se întâmplase ceva extraordinar și mi-am pus banii la loc.

— Ce naiba e cu voi doi? am zis, așezându-mi halba de bere pe o masă. Sara, te simți bine?

A încuviințat firav din cap, iar Marcus a început să studieze terasa cu fervoare, în timp ce-și frământa mâinile incontrolabil.

— Un telefon, a spus el. John, unde e telefonul?

— Înăuntru, lângă ușă, acolo. Spune-i lui Brübacher că ești prietenul meu, o să te lase...

Dar Marcus deja o zbughise de lângă mine spre restaurant, în vreme ce Kreizler și Lucius, care își întrerupseseră conversația, s-au ridicat în picioare și ne-au privit confuzi.

— Domnule detectiv-sergent! a strigat Kreizler când Marcus a trecut pe lângă ei. S-a întâmplat...

— Scuzați-mă, domnule doctor, a zis Marcus. Trebuie să... Sara are ceva să vă arate.

Marcus a pătruns în clădire și a înhățat telefonul, lipindu-și micul receptor conic de ureche și apăsând pe furcă rapid.

Brübacher l-a privit surprins, dar i-am făcut semn din cap să-l lase pe Marcus în pace.

— Operator? Alo, operator!

Marcus a început să bată din piciorul drept.

— Operator! Am nevoie de o linie spre Toronto. Da, corect, în Canada.

— Canada? a repetat Lucius, holbându-se nedumerit. Ah, Dumnezeule... Alexander Macleod! Asta înseamnă...

Lucius s-a uitat spre Sara de parcă ar fi înțeles brusc prin ce trecuse ea, după care s-a dus lângă fratele lui. Am condus-o pe Sara la masa lui Kreizler și ea a scos încet un plic din geantă.

— A sosit la apartamentul familiei Santorelli, ieri, a rostit Sara cu un glas plin de durere. Doamna Santorelli a adus-o la sediul central al poliției dimineață. N-a putut s-o citească și a cerut ajutor. Nimeni nu i-a acordat atenție, dar ea a refuzat să plece acasă. Într-un târziu, am găsit-o afară, pe treptele de la intrare. Am tradus textul. Mă rog, mare parte din el.

A vârât scrisoarea în mâna lui Laszlo și și-a plecat fruntea.

— N-a vrut s-o păstreze și, fiindcă nimeni din sediul central nu avea nevoie de ea, Theodore m-a rugat să v-o aduc și să vedeți ce puteți deduce, domnule doctor.

Lucius s-a întors lângă noi și l-am urmărit nerăbdători pe Kreizler cum deschide plicul. Când Laszlo și-a aruncat privirea peste conținut, a tras adânc aer în piept și a încuviințat din cap.

— Așadar, a rostit el pe un ton care părea să spună că se așteptase la așa ceva.

Ne-am așezat toți și, fără nicio introducere, Kreizler ne-a citit încet următoarele (am păstrat greșelile gramaticale ale autorului în această transcriere):

> Draga mea doamnă Santorelli,
>
> Nu știu dacă tu ești sursa MINCIUNILOR netrebnice care leam citit în ziare, sau dacă poliția e în spatele lor și dacă jurnaliștii fac parte din schema asta, dar din câte precep tu ai putea fi, așa că profitez de această ocazie să te întrept:

În unele părți din lumea asta, cum ar fi cele de unde vin imigranți murdari ca tine, se descoperă ades că mâncați regulat carne umană, căci mâncarea e atât de rară și oamenii ar muri de foame fără ea. Eu personal am citit asta și știu că e adevărat. Desigur că de obișei copiii se mănâncă, fiindcă sunt cei mai frajezi și au gustul cel mai bun, mai ales fundul unui copil mic.

Apoi oamenii ăștia care îl mănâncă vin aici în America și își lasă plozii mici să se cace peste tot, ceea ce e murdar, mai murdar decât pieile-roșii.

Pe 18 februarie îl văzui pe băiatul tău făcând paradă cu cenușă și boială pe fața lui. Am hotărât să aștept și l-am mai zărit de câteva ori înainte de noaptea în care l-am luat din LOCUL ACELA. Un băiat suculent, deja știam că trebuie să-l mănânc. Așa că ne-am îndreptat direct spre pod, unde l-am legat cu mânile la spate și l-am rezolvat rapid. I-am luat și ochii și fundul care m-a hrănit o săptămână, l-am prăjit cu ceapă și morcovi.

Dar nu l-am regulat, deși aș fi putut și lui i-ar fi plăcut s-o fac. A murit nemânjit de mine și ziarele ar trebui să spună asta.

— Nu are nici încheiere, nici semnătură, a terminat Kreizler aproape în șoaptă. De înțeles.

S-a sprijinit de spătarul scaunului și s-a holbat la scrisoarea de pe masă.

— Iisuse Hristoase! am rostit, dându-mă câțiva pași în spate și prăbușindu-mă într-un scaun.

— El e, fără îndoială, a spus Lucius, ridicând hârtia și cercetând-o. Chestia aia despre... fese nu a fost niciodată prezentată în ziare.

A lăsat scrisoarea pe masă și s-a întors la Marcus, care încă urla în telefon numele lui Alexander Macleod.

Privind în gol, Sara a început să pipăie aerul din spatele ei căutând un scaun și Laszlo a înhățat unul și l-a apropiat de ea.

— N-am putut traduce totul pentru biata femeie, a rostit Sara, aproape imperceptibil. Dar i-am redat în mare vorbele lui.

— Ai procedat bine, Sara, a asigurat-o Kreizler, lăsându-se pe vine lângă ea și având grijă să nu fie auzit de nimeni de pe terasă. Dacă ucigașul o cunoaște, e mai bine ca femeia să știe de el și ce gândește. Dar nu avea nevoie de detalii.

Întorcându-se în scaunul său, Laszlo a bătut cu degetul în scrisoare.

— Ei bine, se pare că soarta ne-a pus o comoară în mâini. Propun să ne folosim de ea.

— Să ne *folosim* de ea? am întrebat, oarecum șocat. Laszlo, cum poți să...

Laszlo m-a ignorat și s-a întors spre Lucius.

— Domnule detectiv? Pot să vă întreb pe cine încearcă să contacteze fratele dumneavoastră?

— Pe Alexander Macleod, a răspuns Lucius. Cel mai bun grafolog din America de Nord. Marcus a studiat cu el.

— Excelent, a aprobat Kreizler. Locul ideal de unde să începem. Pe baza unei astfel de analize putem purta o discuție mai amplă.

— Așteaptă o clipă!

M-am ridicat în picioare, încercând să vorbesc în șoaptă și să împiedic valul de oroare și de repulsie care amenința să se reverse din mine. În orice caz, atitudinea lor mă uluia.

— Tocmai am descoperit că această... această *persoană* nu numai că l-a omorât pe băiat, ci l-a și *mâncat*, sau cel puțin o parte din el. Ce anume te aștepți să afli de la un nenorocit de expert în grafologie?

Sara și-a ridicat privirea, silindu-se să-și vină în fire.

— Nu, nu, au dreptate, John. Știu că e oribil, dar gândește-te un minut.

— Serios, Moore, a adăugat Kreizler. Coșmarul s-a înrăutățit pentru noi, dar imaginează-ți cât de rău e pentru omul pe care-l căutăm. Această scrisoare arată că disperarea lui a atins un nivel și mai înalt. E posibil, de fapt, să intre în faza terminală a emoțiilor autodistrugătoare...

— Poftim? Nu te supăra, Kreizler, dar *cum adică?*

Inima continua să-mi bată cu putere și vocea îmi tremura. M-am chinuit să vorbesc în șoaptă.

— Insiști și acum că e sănătos la cap și că vrea să-l prindem? Își *mănâncă* victimele, pentru Dumnezeu!

— Nu știm asta, a zis Marcus încet, dar ferm, sprijinindu-se de ușa terasei și acoperind pâlnia telefonului cu două degete.

— Întocmai, a declarat Kreizler, ridicându-se și venind lângă mine.

Marcus a început să vorbească iar în telefon.

— E posibil să mănânce sau nu părți din victimele sale, John. Dar ceea ce face cu siguranță este *să ne spună* că le mănâncă, știind că o astfel de afirmație ne poate șoca și ne poate determina să depunem și mai multe eforturi ca să-l găsim. Asta denotă că e sănătos la cap. Nu uita ce am învățat cu toții: dacă ar fi nebun, ar omorî, ar găti carnea, ar mânca-o și cine știe ce Dumnezeu altceva, fără să spună nimănui – cel puțin, nu cuiva despre care știa că se va duce direct la autorități cu informația.

Kreizler m-a apucat de braț.

— Gândește-te câte ne-a oferit. Nu numai scrisul lui de mână, ci și detalii, o mulțime de detalii pe care le putem interpreta.

Chiar atunci, Marcus a urlat „Alexander" din nou, numai că pe un ton foarte satisfăcut acum. A zâmbit și a continuat.

— Da, Marcus Isaacson din New York. Am o chestiune urgentă și trebuie să clarific câteva detalii...

Marcus a început să vorbească în șoaptă și s-a vârât într-un colț lângă ușă, iar fratele lui a ciulit urechile ca să audă mai bine.

Conversația telefonică a durat încă un sfert de ceas. Între timp, scrisoarea a rămas pe masă, la fel de terifiantă și de neatins precum trupurile moarte pe care criminalul le împrăștiase în tot Manhattanul. Într-un fel, pe de-o parte era și mai înfricoșător, deoarece criminalul, în ciuda aspectului oribil al acțiunilor sale, fusese mai degrabă o serie de trăsături pentru noi. Dar să-i auzi vocea aparte și reală a schimbat totul într-o clipită. Nu mai era doar *cineva* din lumea largă – *era el*, singura persoană a cărei minte plănuise toate

actele, singura persoană capabilă să rostească asemenea vorbe. Privind în jur la pariorii care urlau și apoi la trecătorii de pe stradă, am simțit brusc că aveam mai multe șanse să-l recunosc dacă l-aș întâlni. Trăiam o senzație nouă, copleșitoare, pe care nu o înțelegeam pe deplin. Totuși, luptându-mă cu ea, simțeam deja că Laszlo avea dreptate. Indiferent de gândurile înspăimântătoare și tulburătoare care îl dominau pe criminal, scrisoarea nu putea fi considerată doar o înșiruire nebunească de cuvinte. Fără discuție, dovedea coerență. Câtă anume, urma să aflu mai târziu.

După ce Marcus s-a întors de la telefon, a ridicat scrisoarea, s-a așezat la masă și a studiat-o intens timp de cinci minute. Apoi a început să scoată niște murmure slabe de aprobare, așa că ne-am strâns în jurul lui nerăbdători. Kreizler a scos o agendă și un stilou, gata să-și noteze orice informație remarcabilă. O dată la câteva minute, izbucneau strigătele pariorilor și m-am răstit la ei să o lase mai moale. O rugăminte care, de obicei, stârnea urlete de indignare și zeflemele. Însă vocea mea probabil că a trădat ceva din importanța momentului, fiindcă mulți dintre prietenii mei s-au supus cuminți. Apoi, în lumina difuză a fermecătoarei seri de primăvară, Marcus ne-a explicat iute, dar clar.

— Sunt două zone generale în studiul scrisului de mână, a spus el, cu gâtul uscat din cauza entuziasmului. În primul rând, examinarea documentului, în sensul legal tradițional al cuvântului – adică o analiză strict științifică focalizată pe comparație, cu scopul de a valida existența autorului. În al doilea rând, discutăm despre un grup de tehnici care sunt mai... ei bine, *speculative*. Al doilea aspect nu e considerat științific de majoritatea specialiștilor și nu prea are valoare la curtea de justiție. Dar tehnicile s-au dovedit foarte folositoare în diverse investigații.

Marcus a aruncat o privire spre Lucius, care a încuviințat în tăcere.

— Așa că... vom începe cu lucrurile de bază.

Marcus a făcut o pauză lungă ca să comande un pahar înalt de Pilsener pentru gâtul lui uscat, apoi a continuat:

— Bărbatul – folosirea agresivă a stiloului în acest caz e fără îndoială masculină – care a scris biletul are mai mulți ani de școală ce au inclus și ore de caligrafie. A făcut școala în Statele Unite, nu mai recent de 15 ani.

Nu mi-am putut înfrâna o expresie de uluială, iar Marcus mi-a explicat:

— Există semne clare că s-a pregătit riguros și cu regularitate în sistemul Palmer de caligrafie. Sistemul Palmer a fost introdus în 1880 și a fost rapid preluat de toate școlile din țară. A rămas metoda dominantă până anul trecut, când a început să fie înlocuit în est și în unele dintre orașele mari din vest de metoda Zaner-Blosser. Presupunând că educația primară a criminalului a luat sfârșit nu mai târziu de vârsta de 15 ani, nu poate avea mai mult de 31 de ani.

Mi s-a părut un raționament solid. Kreizler și-a notat toate astea în agenda sa, ca să le transfere mai târziu pe tabla mare de la sediu.

— Bun, a adăugat Marcus. Dacă presupunem că omul nostru are 30 de ani acum și că a terminat școala la 15 ani sau mai devreme, înseamnă că a mai avut 15 ani la dispoziție să-și dezvolte atât scrisul, cât și personalitatea. Se pare că n-a fost tocmai o perioadă plăcută pentru el. Pentru început, după cum am ghicit deja, e un mincinos sadea și un mare intrigant. Cunoaște foarte bine gramatica și ortografia, dar și-a dat prea mult silința în încercarea lui de a ne convinge de contrariul. Vedeți aici, la începutul biletului, a scris „întrept", alături de „precep" și „profitez". A considerat că așa vom crede despre el că e un ignorant, dar i-a scăpat ceva, căci, mai jos, după ce zice că l-a luat pe Giorgio, scrie că „ne-am îndreptat spre pod", fără să mai aibă probleme cu ortografierea.

— Putem presupune, a cugetat Kreizler, că, până la sfârșitul scrisorii, a devenit mai degrabă interesat să-și spună punctul de vedere, decât să se mai joace.

— Exact, domnule doctor, a întărit Marcus. Scrisul lui e extrem de natural. Faptul că greșelile gramaticale sunt intenționate se vede și din scenariul lui – pasajele false sunt mai ezitante, mai

nesigure. „T”-urilor mai ales le lipsesc conturul clar, puternic, pe care îl au în restul scrierii. Gramatica lui dezvăluie același lucru: în unele locuri încearcă să imite felul de a vorbi al unui țăran needucat, „îl *văzui* pe băiatul tău”, însă apoi trântește propoziții precum „A murit nemânjit de mine și ziarele ar trebui să spună asta.” Nu e consecvent deloc, dar, presupunând că a verificat scrisoarea după ce așternut-o pe hârtie, n-a observat lipsa consecvenței. Asta îmi demonstrează că, deși e un intrigant capabil, are și o părere exagerată despre propria istețime.

După ce a sorbit din nou din Pilsenerul lui, Marcus și-a aprins o țigară și a continuat, rostind în sfârșit cuvintele într-un ritm mai relaxat:

— Până în acest moment, ne aflăm pe teren solid. Toate astea înseamnă informații acceptate și vor rezista în orice sală de judecată. Vârsta în jur de 30 de ani, mai mulți ani de studii școlare decente, o încercare deliberată de înșelăciune... Niciun judecător nu le va putea respinge. Totuși, lucrurile devin puțin neclare. Există trăsături de caracter trădate de conținutul în sine? Mulți grafologi consideră că oamenii, nu numai criminalii, își dezvăluie atitudinea de bază în timpul actului fizic al scrierii, indiferent de cuvintele scrise. Macleod a lucrat mult în acest domeniu și cred că ne-ar fi de folos să-i aplicăm principiile aici.

Un strigăt neașteptat de „Iisuse Hristoase, n-am văzut niciodată un gras să se miște așa!” a răsunat din partea cealaltă a terasei și mă pregăteam să cer din nou liniște, dar i-am văzut pe prietenii mei făcând asta în locul meu. Marcus a putut continua:

— În primul rând, înclinația descendentă și tăioasă, precum și unghiurile foarte ascuțite ale literelor sugerează un bărbat foarte chinuit. Se află sub o presiune internă enormă și nu găsește altă eliberare decât prin intermediul furiei. De fapt, mișcarea abruptă a mâinii, vedeți aici, este atât de pronunțată, încât putem presupune cu o oarecare certitudine o tendință spre violență fizică și poate chiar sadism. Dar lucrurile se complică și mai mult, fiindcă avem și alte elemente care contrastează. În registrul înalt, ceea ce

se numește „zona superioară" a scrisului, putem observa mici înfloriturі. Ele indică de regulă un scriitor cu imaginație. În zonele inferioare, pe de altă parte, confuzia se adâncește. Cel mai bine se vede în tendința de a plasa buclele literelor precum „g" și „f" în partea greșită a trunchiului. Nu se întâmplă mereu, dar faptul că se întâmplă e important, având în vedere că a luat lecții de caligrafie, iar în celelalte situații dovedește hotărâre și un calcul rece.

— Excelent, a tras concluzia Kreizler, dar n-am observat să miște stiloul. Însă mă întreb, domnule detectiv-sergent, dacă aceste ultime elemente nu ar putea fi influențate de conținutul scrisorii sau din analiza dumneavoastră inițială mai științifică a scrisului său?

Marcus a zâmbit și a dat din cap.

— Probabil. Și asta arată de ce așa-zisa artă a citirii personalității pe baza scrisului de mână încă nu a fost acceptată de știință. Dar am crezut că ar fi folositor să includ observațiile, fiindcă demonstrează cel puțin lipsa de concordanță între conținut și scrisul autorului. Dacă ar fi un fals, cu siguranță ați descoperi diferența.

Kreizler a încuviințat din cap, și totuși nu și-a notat nimic.

— Ei bine, cam asta e tot legat de scrisul lui de mână, a încheiat Marcus, după care și-a scos flaconul cu pudră de carbon. O să verific marginile hârtiei și o să mă asigur că vom descoperi aceleași amprente.

Lucius, care până atunci verificase plicul, a intervenit.

— Nu văd nimic deosebit la marca poștală. Scrisoarea a fost trimisă de la vechiul oficiu poștal al primăriei, dar probabil că omul nostru a călătorit până acolo. E suficient de grijuliu ca să se aștepte să examinăm marca poștală. Însă nu putem exclude posibilitatea ca el să locuiască în zona primăriei.

Marcus scosese din buzunar un set de fotografii ale amprentelor și acum le compara cu amprentele de pe hârtie.

— Ah! a exclamat el. Se potrivesc.

Cuvintele rostite de el au alungat orice speranță slabă că scrisoarea era un fals.

— Nu ne mai rămâne, a declarat Kreizler, decât sarcina uriașă de a-i interpreta conținutul.

Și-a scos ceasul și a verificat ora. Aproape nouă.

— Ar fi fost bine să avem mințile proaspete, dar...

— Da, a zis Sara, perfect senină din nou, *dar*...

Știam toți ce înseamnă acel „dar". Criminalul nu luase în calcul perioadele de odihnă ale vânătorilor săi. Cu acest gând presant în minte, ne-am ridicat să plecăm la sediul de pe Broadway, unde ne aștepta cafeaua. Orice alte planuri pe care ni le făcuserăm prostește pentru mai târziu au fost implicit anulate.

După ce am părăsit terasa, Laszlo mi-a atins brațul, sugerându-mi că voia să-mi vorbească între patru ochi.

— Am sperat că mă înșel, John, a zis el când ceilalți au luat-o înainte. Posibil să mă înșel în continuare, dar am bănuit încă de la început că omul nostru stă cu ochii pe noi. Dacă am dreptate, probabil că a urmărit-o pe doamna Santorelli pe Mulberry Street și a cercetat cu atenție persoanele cu care a discutat. Sara spune că a tradus scrisoarea pentru biata femeie lângă treptele din fața clădirii. Dacă a fost acolo, criminalul n-ar fi putut rata conversația. Posibil să se fi ținut după Sara până aici. Posibil să ne supravegheze chiar acum.

M-am răsucit să mă uit la Union Square și la blocurile din jurul nostru, dar Kreizler m-a smucit la loc.

— Nu! Sigur se ascunde și nu vreau ca vreunul dintre ceilalți să bănuiască așa ceva. Mai ales Sara. Le poate afecta munca. Dar eu și cu tine ar trebui să sporim precauțiile.

— Dar... *Să ne supravegheze?* De ce?

— Din vanitate, poate, a răspuns Laszlo. Și din disperare.

Am rămas mut de uimire.

— Și zici că ai bănuit tot timpul?

Kreizler a încuviințat din cap și am mărit pasul să-i prindem pe ceilalți din urmă.

— De când am descoperit zdreanța cu sânge în trăsurică, în prima zi. Pagina ruptă în care era înfășurată...

— Un articol de-al tău, am adăugat iute. Sau cel puțin așa am crezut.

— Da, a răspuns Laszlo. Criminalul probabil că m-a urmărit la ancora podului când te-am chemat acolo. Bănuiesc că pagina a fost felul lui de a mă *aproba* cumva. Și de a-și bate joc de mine totodată.

— Dar cum poți fi sigur că a lăsat-o criminalul? l-am întrebat, căutând o cale să evit concluzia oribilă că fusesem, cel puțin intermitent, urmăriți de un criminal.

— Cârpa, mi-a explicat Kreizler. Deși însângerată și jegoasă, materialul semăna extraordinar de mult cu al cămășii lui Giorgio Santorelli. Dacă-ți amintești, îi lipsea o mânecă.

În fața noastră, Sara începuse să se uite peste umăr întrebător, silindu-l pe Laszlo să mărească pasul.

— Nu uita, Moore, a spus el. Niciun cuvânt celorlalți.

Kreizler s-a grăbit spre Sara, lăsându-mă să mai arunc o privire neliniștită spre întunericul parcului Union Square, peste Fourth Avenue.

După cum se spune, miza crescuse amețitor.

CAPITOLUL 21

— În primul rând, a anunțat Kreizler, când am intrat în sediul nostru în noaptea aceea și ne-am așezat la birourile noastre, cred că, în sfârșit, mai putem scăpa de o nesiguranță care ne dădea bătăi de cap.

În colțul din dreapta al tablei, sub titlul ASPECTELE CRIMEI, stătea cuvântul SINGUR, cu un semn de întrebare adăugat, pe care Laszlo l-a îndepărtat. Eram deja relativ convinși că ucigașul nu avea complici: nicio pereche, niciun grup, consideraserăm noi, nu s-ar fi comportat astfel ani la rând, fără ca vreunul dintre ei să se dea de gol. În timpul etapei inițiale a investigației, singura problemă a teoriei fusese întrebarea cum de reușise cineva să escaladeze singur zidurile și acoperișurile diverselor case rău famate și ale locurilor unde se petrecuseră crimele. Marcus se ocupase de problemă între timp. Astfel, deși folosirea persoanei întâi din scrisoare nu se dovedea decisivă, se părea că, dacă luam în calcul și alți factori, aveam dovada solidă a unui om solitar.

Am încuviințat toți și Kreizler a continuat:

— Acum... forma de salut. De ce *draga mea* doamnă Santorelli?

— Ar putea fi un obicei, a răspuns Marcus. Respectând normele educației.

— *Draga mea*? a insistat Sara. Elevii n-ar scrie doar „dragă"?

— Sara are dreptate, a spus Lucius. Este mult prea afectuos și apropiat. Știe că scrisoarea o s-o devasteze pe femeie și îi face plăcere. Se joacă sadic cu ea.

— De acord, a întărit Kreizler, subliniind cuvântul SADISM, care se afla deja pe partea dreaptă a tablei.

— Aș vrea să adaug, domnule doctor, a rostit Lucius cu convingere, că asta demonstrează mai departe natura vânătorii lui.

În ultimele zile, Lucius devenise ferm convins că omul nostru avea cunoștințe anatomice pentru că era un vânător talentat și datorită activităților sale de urmărire atentă.

— Deja am abordat aspectul poftei de sânge, dar jocul lui ne confirmă și altceva, dincolo de vânătoarea după sângele prețios. Are și mentalitate de vânător.

Laszlo a cugetat puțin.

— Argumentul dumneavoastră e solid, domnule detectiv-sergent, a zis el, notând cuvântul VÂNĂTOR, astfel încât să unească zonele COPILĂRIE și INTERVAL.

— Totuși, ar trebui să fiu și mai convingător, a adăugat el, punând semnul întrebării alături de cuvânt, date fiind premisele și implicațiile.

Ipoteza ca ucigașul nostru să fie vânător presupunea existența unei perioade de relaxare în tinerețea lui, când s-ar fi putut implica în acest sport nu numai ca să supraviețuiască, ci și pentru propria plăcere. În consecință, fie făcea parte din clasa urbană superioară (cei din înalta societate fiind și singurii din oraș care-și permiteau activități de relaxare, în perioada aceea, înainte de apariția unor coduri ale muncii pentru copii, când până și burghezii aveau tendința să-și pună la treabă copiii ore lungi), fie crescuse într-o zonă rurală. Oricare dintre variante ne-ar fi îngustat aria de căutare semnificativ și Laszlo trebuie să se bizuie sută la sută pe raționamentul nostru înainte de acceptarea uneia sau alteia.

— Cât despre propoziția de la început, a continuat Kreizler, în afara faptului că pune accent pe „minciuni"...

— Cuvântul a fost îngroșat de mai multe ori, a intervenit Marcus. Se ascund multe sentimente în spatele lui.

— Minciunile nu reprezintă ceva nou pentru el, a dezvoltat Sara. Ai senzația că e prea familiarizat cu necinstea și cu ipocrizia.

— Și totuși, încă îi provoacă indignare, a adăugat Kreizler. Vreo teorie?

— Îl leagă de băieți, am propus eu. În primul rând, sunt îmbrăcați ca niște fete... un fel de înșelăciune. De asemenea, se prostituează și se prefac că sunt supuși... dar știm că băieții pe care i-a omorât au creat destule probleme.

— Bun, a încuviințat Kreizler. Așadar, nu-i plac păcălelile. Totuși, el însuși minte... Avem nevoie de o explicație pentru asta.

— A învățat, a rostit Sara simplu. A avut de-a face cu necinstea, a fost înconjurat de ea probabil și o urăște, dar a învățat s-o utilizeze ca metodă de supraviețuire.

— Acest tip de învățare are loc o dată pentru totdeauna, am adăugat. La fel e și cu violența. A văzut-o, nu i-a plăcut, dar a învățat-o. Legea obiceiului și a interesului, așa cum spune și profesorul James. Mințile noastre lucrează pe baza propriului interes, supraviețuirea organismului, și felurile obișnuite prin care ne urmărim interesul se definesc complet atunci când suntem copii și adolescenți.

Lucius a înhățat un volum din *Principiile* lui James și a răsfoit până când a găsit fragmentul căutat:

— „Caracterul s-a întărit precum ipsosul", a citat el, ridicând un deget, „și nu se va mai înmuia niciodată."

— Chiar dacă...? a întrebat Kreizler, îndemnându-l să continue.

— Chiar dacă, a răspuns Lucius, dând pagina și căutând cu degetul, respectivele obiceiuri devin contraproductive la maturitate. Iată! „Obiceiul ne condamnă pe toți să ducem bătălia vieții noastre, pe parcursul creșterii sau al alegerilor timpurii, și să dăm tot ce avem mai bun când țelul nostru nu e de acord cu asta, fiindcă nu vom mai fi potriviți pentru niciun alt destin și e prea târziu să o mai luăm de la capăt."

— O lectură plină de duh, domnule detectiv-sergent, a observat Kreizler, dar avem nevoie de exemple. Am enunțat o experiență sau experiențe violente inițiale, pesemne de natură sexuală...

Laszlo a indicat un mic pătrat gol în secțiunea COPILĂRIE de pe tablă, care fusese bifat și primise un subtitlu, VIOLENȚA MODELATOARE ȘI/SAU MOLESTARE.

— Am presupus că ea a format baza înțelegerii lui și practicarea unui asemenea comportament. Dar cum rămâne cu emoțiile puternice centrate pe lipsa sincerității? Putem folosi același raționament?

Am ridicat din umeri.

— Evident, e posibil chiar el însuși să fi fost acuzat de asta. Pe nedrept, cel mai probabil. Poate chiar frecvent.

— Perfect logic, a răspuns Kreizler, scriind cuvântul NESINCERITATE și, lângă el, MINCINOS DIN NEVOIE, pe partea stângă a tablei.

— Apoi mai e și situația familiei, a intervenit Sara. Se spun multe minciuni în sânul unei familii. Adulterul e primul lucru care ne vine în minte, dar...

— Dar nu are legătură cu violența, a terminat Kreizler. Și eu bănuiesc că trebuie să aibă. Poate lipsa sincerității să fie aplicată violenței? Incidentelor violente care erau ascunse dinadins și rămâneau neștiute atât în interiorul, cât și în afara familiei?

— Cu siguranță, a spus Lucius. Și ar fi și mai rău dacă *imaginea* familiei părea complet diferită.

Kreizler a zâmbit foarte satisfăcut.

— Întocmai. Așadar, dacă avem un tată respectabil în ochii lumii, care își bate copiii și soția...

Lucius s-a strâmbat puțin.

— Nu m-am referit neapărat la tată. Ar putea fi oricine din familie.

Laszlo a dat din mână în silă.

— Tatăl ar fi cea mai mare trădare.

— Nu mama? a întrebat Sara cu grijă.

Întrebarea cuprindea mai mult decât subiectul discutat. La momentul respectiv, mi s-a părut că încerca să-l descifreze pe Laszlo la fel de mult ca pe criminal.

— Nu avem studii care să sugereze așa ceva, a lămurit-o Kreizler. Descoperirile recente ale lui Breuer și Freud cu privire la

isterie indică abuzul sexual înainte de adolescență de către *tată* în aproape toate cazurile.

— Cu tot respectul, domnule doctor, a protestat Sara, Breuer și Freud par relativ confuzi în privința descoperirilor lor. Freud a început cu prezumția că abuzul sexual e baza pentru toate tipurile de isterie, dar, recent, se pare că perspectiva lui s-a schimbat și a hotărât că *fanteziile* ce privesc abuzul ar putea fi de fapt cauza.

— Așa e, a recunoscut Kreizler. Există încă multe aspecte neclare în lucrările lor. Nici eu nu pot accepta o teorie rigidă concentrată numai pe sex și care exclude până și violența. Dar hai să privim lucrurile dintr-un punct de vedere empiric, Sara. Câte gospodării ai cunoscut conduse de mame dominatoare, violente?

Sara a ridicat din umeri.

— Există mai multe tipuri de violență, domnule doctor, dar voi spune mai multe când ajungem la sfârșitul scrisorii.

Kreizler scrisese deja TATĂ VIOLENT, DAR RESPECTABIL ÎN OCHII LUMII pe partea stângă a tablei și părea pregătit, chiar nerăbdător, să treacă mai departe.

— Primul paragraf, a continuat el, lovind scrisoarea. În ciuda greșelilor deliberate, are un ton consecvent.

— Asta se vede imediat, a răspuns Marcus. Deja a decis în sinea lui că mulți oameni îl vânează.

— Cred că știu unde bateți, domnule doctor, a spus și Lucius, scotocind din nou prin stiva de cărți și de documente de pe biroul lui. Un articol pe care ni l-ați dat să-l citim, cel tradus de dumneavoastră... Ah!

A eliberat brusc un teanc de hârtii.

— Iată... doctorul Krafft-Ebing. Discută despre „monomania intelectuală", dar și despre ceea ce germanii numesc *primäre Verrücktheit*[1] și cere înlocuirea ambilor termeni cu cuvântul „paranoia".

Kreizler a încuviințat din cap cât a scris cuvântul PARANOIA în secțiunea INTERVAL de pe tablă.

---

[1] Sminteala primară (în germană, în original).

— Sentimentele de persecuție, poate și deziluziile, care au prins rădăcini după o experiență emoțională traumatizantă, dar care nu se transformă în demență, fac parte din definiția admirabil de succintă a lui Krafft-Ebing și par să se potrivească. Am îndoieli serioase că omul nostru a ajuns într-o stare în care-și face iluzii deșarte, dar comportamentul lui e probabil antisocial oricum. Ceea ce nu înseamnă că ne aflăm în căutarea unui mizantrop, ar fi simplu.

— N-ar putea crimele să-i satisfacă instinctul antisocial? a întrebat Sara. Lăsându-l, în restul timpului, normal în ochii lumii și funcțional în societate?

— Poate chiar *prea* funcțional, a aprobat-o Kreizler. Un bărbat care, în opinia vecinilor, nu ar putea măcelări copii și apoi să pretindă că i-a mâncat.

Kreizler a notat și noile idei, apoi s-a întors iarăși cu fața la noi.

— Și, astfel, ajungem la al doilea paragraf extraordinar.

— Un lucru pe care-l deducem imediat, a remarcat Marcus, este că nu a călătorit mult în străinătate. Nu știu ce a citit, dar canibalismul nu s-a prea văzut în Europa, în ultima vreme. Europenii consumă de toate, dar în niciun caz nu se mănâncă unii pe alții. Deși nu poți fi sigur niciodată în privința germanilor...

Marcus s-a oprit și i-a aruncat o privire lui Kreizler.

— N-am intenționat să jignesc pe nimeni, domnule doctor, s-a scuzat el.

Lucius și-a tras o palmă peste frunte, dar Kreizler a zâmbit obosit. Ciudățeniile fraților Isaacson nu-l mai mirau în niciun fel.

— Nu m-ați jignit, domnule detectiv-sergent. Într-adevăr, nu poți fi niciodată sigur cu germanii. Dar dacă acceptăm că a călătorit strict numai prin Statele Unite, ce facem cu teoria ta că talentul său la escaladat indică o moștenire europeană?

Marcus a ridicat din umeri.

— Prima generație americană. Părinții au fost imigranți.

Sara a tras adânc aer în piept.

— Imigranți murdari!

Fața lui Kreizler s-a luminat din nou de recunoștință.

— Într-adevăr, a spus el, notând PĂRINȚI IMIGRANȚI în partea stângă a tablei.

— Fraza pare plină de ură, nu? E genul de ură care are, în general, rădăcini specifice, oricât de obscure ar fi. În acest caz, probabil că a avut o relație complicată cu unul sau cu ambii părinți încă de la început și a ajuns să disprețuiască totul la ei, inclusiv moștenirea lor.

— Dar e și moștenirea lui, am zis. Asta ar putea explica și o parte din sălbăticia îndreptată împotriva copiilor. Se disprețuiește pe sine, de parcă ar încerca să se curețe de mizeria din el.

— O părere interesantă, John, a răspuns Kreizler. Ne vom mai întoarce la ea. Dar am o întrebare practică acum, care are nevoie de un răspuns. Având în vedere vânătoarea și alpinismul, precum și presupunerea că n-a călătorit în străinătate, putem spune ceva despre trecutul său geografic?

— Același ca înainte, a replicat Lucius. Fie vine dintr-o familie bogată de la oraș, fie vine de la țară.

— Și dumneavoastră, domnule detectiv-sergent? l-a întrebat Laszlo pe Marcus. Ar putea exista o regiune mai bună pentru acest tip de antrenament?

Marcus a clătinat din cap.

— Ai putea învăța oriunde există formațiuni stâncoase apreciabile, ceea ce înseamnă multe locuri din Statele Unite.

— Hmmm, a mormăit Laszlo, oarecum dezamăgit. Nu ne ajută prea mult. Să lăsăm așa deocamdată și să ne întoarcem la al doilea paragraf. Limbajul în sine pare să-ți sprijine teoria cu privire la „floricelele" din zona superioară a scrisului, Marcus. O poveste plină de imaginație, recunosc.

— Ditamai imaginația! am exclamat.

— Corect, John, a întărit Kreizler. Fără îndoială, excesivă și morbidă.

Lucius a pocnit din degete.

— Așteptați, a zis el, aplecându-se din nou asupra cărților. Mi-am amintit ceva...

— Îmi pare rău, Lucius! a strigat Sara, afișând unul dintre zâmbetele ei drăgălașe. Te-am bătut.

A ridicat un jurnal medical deschis.

— Se potrivește cu discuția despre lipsa sincerității, domnule doctor, a continuat ea. În articolul „Un program pentru studiul anomaliilor mintale la copii", doctorul Meyer enumeră câteva semne de avertisment care prezic un comportament primejdios din viitor – imaginația excesivă e unul dintre ele.

Ne-a citit din articolul care apăruse în *Handbook of the Illinois Society for Child Study*[1], în februarie 1895: „Copiii normali pot reproduce voluntar tot felul de imagini mentale pe întuneric. Acest lucru devine anormal când imaginile mentale ajung o obsesie, de exemplu, nu pot fi suprimate. Îndeosebi imaginile care stârnesc frică și sentimente neplăcute pot deveni excesiv de puternice." Sara a subliniat ultima propoziție a citatului: „Imaginația excesivă poate duce la construirea de minciuni și la impulsul irezistibil de a le pune în practică asupra altor persoane."

— Mulțumesc, Sara, a spus Kreizler.

IMAGINAȚIE MORBIDĂ a fost notată deasupra secțiunilor COPILĂRIE ȘI ASPECTE de pe tablă, fapt care m-a nedumerit. Când i-am cerut să-mi explice, Laszlo a replicat:

— Chiar dacă a scris scrisoarea asta ca adult, John, o imaginație atât de distinctă nu înflorește la maturitate. Întotdeauna a avut-o, și aici intervine Meyer. Pentru copilul din el a devenit într-adevăr periculoasă.

Marcus se juca gânditor cu un creion.

— Există vreo posibilitate ca toată treaba asta cu canibalismul să fie un coșmar din copilărie? Spune că a citit. Vreo posibilitate să fi citit *atunci*? Efectul ar fi fost mai mare.

— Pune-ți o întrebare de bază, a răspuns Laszlo. Care e cea mai puternică forță din spatele imaginației? A imaginației normale, dar mai ales a celei morbide?

---

[1] *Îndreptarul Societății Illinois pentru Studiul Copiilor* (în engleză, în original).

Sara n-a avut nicio problemă cu răspunsul:

— Frica.

— Frica de ceea ce vezi, a insistat Laszlo, sau de ceea ce auzi?

— Ambele, a răspuns Sara. Dar mai mult de ceea ce auzi... Nimic nu e la fel de îngrozitor în realitate etc...

— Nu e cititul o formă de auzit? a întrebat Marcus.

— Ba da, dar chiar și copiii bogătașilor încep să învețe abia mai târziu în copilărie, a răspuns Kreizler. E numai o teorie, dar cred că povestea canibalismului era pe atunci ceea ce este și acum, un basm menit să te îngrozească. Numai că în prezent, în loc să fie îngrozit, bărbatul nostru este cel care terorizează. Așa cum l-am construit până acum, nu i s-ar părea deosebit de satisfăcător, ba chiar amuzant?

— Dar cine i-a spus povestea? s-a interesat Lucius.

Kreizler a ridicat din umeri.

— Cine îi îngrozește de obicei pe copii cu povești?

— Adulții care vor ca ei să se poarte frumos, am răspuns iute. Tata avea o poveste despre o cameră de tortură a unui împărat japonez care m-a ținut nopți la rând treaz, imaginându-mi totul în cel mai mic detaliu...

— Excelent, Moore! Punct ochit, punct lovit.

— Dar cum rămâne cu...

Lucius s-a împotmolit puțin în cuvinte.

— Cum rămâne cu... Îmi pare rău, dar mă tem că nu știu cum să discut anumite lucruri în prezența unei doamne.

— Prefă-te că nu exist, a replicat Sara nerăbdătoare.

— Ei bine, a continuat Lucius, la fel de stânjenit, cum rămâne cu mania lui pentru... fese?

— Ah, da, a răspuns Kreizler. Să fi făcut parte din povestea originală? Sau e o invenție a omului nostru?

— Ăăă, am dat să zic, fiindcă îmi venise ceva în minte, dar, precum Lucius, nu știam sigur cum să mă exprim în fața unei femei. Ăăă.... ah... și referințele... nu numai la mizerie, ci și la... materiile fecale...

— Cuvântul pe care îl folosește e *căcat*, a rostit Sara direct, și toată lumea din cameră, inclusiv Kreizler, a tresărit puternic o secundă sau două. Serios, domnilor, a comentat Sara ușor disprețuitor. Dacă aș fi știut că sunteți toți atât de pudici, aș fi rămas la munca de secretară.

— Cine e pudic? m-am răstit cu o replică deloc inteligentă.

Sara s-a încruntat spre mine.

— *Tu,* John Schuyler Moore. Se întâmplă să știu că ai plătit din când în când reprezentante ale sexului feminin să petreacă momente intime cu tine... Să înțeleg că *ele* erau străine de acest limbaj?

— Nu, am protestat, conștient că mă făcusem roșu ca un rac. Dar ele nu erau... nu erau...

— Nu erau ce? a întrebat Sara sever.

— Nu erau... Ei bine, nu erau niște doamne!

La asta, Sara s-a ridicat în picioare, a pus o mână în șold și cu cealaltă a scos Derringer-ul de undeva, din rochie.

— Aș vrea să vă avertizez pe toți chiar acum, a spus ea aspru, că următorul bărbat care va folosi cuvântul „doamnă" în acest context și în prezența mea, se va *căca* printr-o gaură nouă și artificial fabricată în pântec.

A pus arma deoparte și s-a așezat la loc.

În încăpere s-a așternut o liniște mormântală cam vreo jumătate de minut, după care Laszlo a vorbit blând:

— Cred că spuneai ceva despre căcat, Moore, nu?

I-am aruncat Sarei o privire rănită și indignată, pe care ea mi-a ignorat-o fără milă, nebuna naibii, după care mi-am reluat gândul:

— Par să aibă legătură toate referințele scatologice și preocuparea pentru acea parte anato...

Am simțit privirea arzătoare a Sarei, care încerca să-mi găurească scalpul.

— Și preocuparea lui pentru *fund*, am terminat cât am putut de sfidător.

— Da, au, a zis Laszlo. Sunt conectate atât metaforic, cât și anatomic. Mă nedumerește faptul că nu avem mai multe lucrări

pe această temă. Meyer a speculat despre cauzele posibile și implicațiile incontinenței urinare nocturne, și oricine lucrează cu copiii descoperă ocazional câte un subiect cu o fixație anormală pentru fecale. Cei mai mulți alienişti și psihologi o consideră o formă de misofobie, teama morbidă față de mizerie și de contaminare, de care sigur suferă și criminalul.

Kreizler a notat cuvântul MISOFOBIE pe tablă, chiar în centru, dar apoi s-a dat în spate și a privit nemulțumit.

— Totuși, mi se pare că trebuie să mai fie și altceva aici decât...

— Domnule doctor, a zis Sara, aș vrea să vă îndemn iarăși să lărgiți conceptele de mamă și de tată în acest caz. Știu că experiența dumneavoastră cu copiii de peste o anumită vârstă este bogată, dar ați fost vreodată implicat în îngrijirea unui bebeluș?

— Doar ca medic, a răspuns Kreizler. Și rareori. De ce, Sara?

— De obicei, nu e o perioadă a copilăriei în care bărbații apar prea des. Cunoaște vreunul dintre voi bărbați care au jucat un rol semnificativ în creșterea copiilor mai mici de, să zicem, trei sau patru ani?

Am clătinat toți din cap. Bănuiesc că, și dacă vreunul dintre noi *ar fi* cunoscut un asemenea bărbat, ar fi negat, doar ca să nu mai vadă Derringer-ul. Sara s-a răsucit spre Laszlo.

— Și când găsiți copii cu fixații anormale asupra defecației, domnule doctor, ce formă ia fixația în general?

— Fie forma unei nevoi excesive, fie a șovăielii nefirești. În general.

— Nevoie sau șovăială față de ce anume?

— Să meargă la toaletă.

— Și cum au învățat să meargă la toaletă? a întrebat Sara, fără să-l lase pe Kreizler să răsufle.

— Cineva le-a arătat.

— Bărbați, în general?

Kreizler a trebuit să facă o pauză. Întrebările păruseră obscure la început, dar acum vedeam încotro bătea Sara: dacă grija mai degrabă obsesivă a criminalului față de fecale, fese și „mizeria”

mai generalizată (alte subiecte nu fuseseră menționate în scrisoare) fusese sădită în copilărie, era foarte probabil ca un contact cu o femeie sau cu mai multe femei – mamă, bonă, guvernatoare și cine mai știe ce – să fi fost inclus în proces.

— Pricep, a rostit Kreizler într-un târziu. Să înțeleg că și tu ai observat procesul, Sara?

— Din când în când, a replicat ea. Și am auzit povești. O fată aude. Întotdeauna se presupune că ai nevoie de asemenea cunoștințe. Toată treaba poate fi surprinzător de dificilă. Stânjenitoare, frustrantă, uneori violentă. N-aș fi adus vorba dacă referințele nu ar fi fost atât de insistente. Nu ne sugerează oare ceva ieșit din comun?

Laszlo și-a înclinat capul.

— Tot ce se poate. Însă mă tem că nu le pot considera niște observații convingătoare.

— Nu puteți lua în calcul măcar posibilitatea ca o femeie – pesemne mama, deși nu neapărat – să fi jucat un rol mai întunecat decât ați presupus până acum?

— Sper că nu dau senzația că rămân surd la *orice* posibilitate, a spus Kreizler întorcându-se spre tablă, dar fără să noteze nimic. Totuși, mi-e teamă că am zăbovit prea mult pe tărâmul puțin plauzibilului.

Sara s-a sprijinit de spătar, dezamăgită de rezultatul încercărilor ei de a-l determina pe Kreizler să vadă și altă dimensiune în povestea imaginară a criminalului. Și trebuie să admit că și eu mă simțeam oarecum confuz. În definitiv, Kreizler o rugase pe Sara să vină cu astfel de teorii, conștient că niciunul dintre noi nu era capabil de așa ceva. Să-i respingă ideile într-o asemenea manieră mi s-a părut o chestie arbitrară în cel mai bun caz, mai ales când ideile respective sunau (cel puțin pentru urechea mea semiantrenată) la fel de logice ca propriile lui ipoteze.

— Resentimentele față de imigranți se repetă și în al treilea paragraf, a continuat brusc Kreizler. Apoi mai avem referința la „pieile-roșii". În afara încercării lui de a ne face să-l credem un ignorant, ce mai înțelegem de aici?

— Întreaga frază pare importantă, și-a dat cu părerea Lucius. „Mai murdar decât pieile-roșii". Căuta un superlativ și asta i-a trecut prin cap.

Marcus a cugetat asupra întrebării.

— Dacă presupunem că resentimentul față de imigranți e din cauza familiei, atunci el nu e indian. Dar probabil că a intrat la un moment dat în contact cu ei.

— De ce? a întrebat Kreizler. Ura rasială nu necesită familiaritate.

— Nu, dar cele două apar împreună de obicei, a insistat Marcus. Și să privim fraza în sine. E firească, de parcă e normal să asociezi mizeria cu indienii și presupune că toată lumea face la fel.

Am încuviințat din cap, înțelegând explicația.

— Asta înseamnă în Vest. Nu auzi o discuție de genul ăsta aici, în Est. Nu că am fi noi mai luminați, dar puțini oameni ar pricepe comparația. Vreau să spun, dacă ar fi scris „mai murdar decât un negru", am fi presupus cu toții că e vorba de Sud, nu?

— Sau de Mulberry Street, a sugerat încet Lucius.

— Adevărat, am recunoscut. Nu susțin că atitudinea e limitată. La urma urmei, ar putea fi vorba de cineva care a citit prea multe povești despre Vestul Sălbatic...

— Sau cineva cu imaginație excesivă, a adăugat Sara.

— Dar, am continuat, ar putea funcționa ca indicație generală.

— Ei bine, e implicația evidentă, a oftat Kreizler, iritându-mă puțin. Dar cineva, undeva, mi-a spus că nu trebuie să sari niciodată peste un lucru evident. Marcus, cum ți se pare ideea că omul nostru a crescut undeva la frontieră?

Marcus s-a gândit puțin.

— Are avantajele ei. Mai întâi, explică bine cuțitul, care este o armă specifică zonei. Implică și vânătoarea, ca sport recreațional sau ca activitate în sine, fără nevoia existenței unei familii bogate. Și, deși găsești suficient teren potrivit pentru alpinism în Vest, acesta se concentrează în zone specifice, lucru care ne-ar putea ajuta. Au acolo comunități întregi de imigranți germani și elvețieni.

— Atunci o vom considera o posibilitate favorită, a zis Kreizler, notând pe tablă, cu toate că nu putem merge mai departe

deocamdată. Asta ne duce la următorul paragraf, când bărbatul trece, în sfârșit, la elemente specifice.

Laszlo a ridicat scrisoarea din nou și a început să-și frece încet ceafa.

— Pe 18 februarie îl zărește pe băiatul Santorelli. Am petrecut mai mult timp decât aș vrea să recunosc răsfoind calendare și almanahuri și vă pot spune imediat că pe 18 februarie a picat Miercurea Cenușii anul ăsta.

— Pomenește și de cenușa de pe față, a adăugat Lucius. Înseamnă că băiatul s-a dus la biserică.

— Familia Santorelli e catolică, a spus și Marcus. Nu sunt prea multe biserici lângă Paresis Hall, catolice sau de alt rit, dar am putea încerca pe o arie mai largă. E posibil să-și amintească cineva că l-a văzut pe Giorgio. Ar fi ieșit în evidență, mai ales într-o biserică.

— E posibil ca ucigașul să-l fi zărit în apropierea bisericii prima dată, am spus. Sau chiar în ea. Dacă avem noroc, cineva a observat și întâlnirea dintre ei.

— Voi doi pare că v-ați plănuit weekendul cu atenție, ne-a dojenit Kreizler.

Eu și Marcus, dându-ne seama că ipotezele noastre presupuneau zile lungi de mers pe jos, ne-am încruntat unul spre altul.

— Deși, a continuat Laszlo, folosirea cuvântului „paradă" mă face să am dubii că s-au întâlnit lângă un lăcaș de cult, mai ales în cel unde Giorgio tocmai își oferise serviciile.

— Ne sugerează că băiatul ieșise la vânătoare de clienți, am zis.

— Ne sugerează multe lucruri.

Laszlo s-a gândit o vreme, rostind întruna cuvântul:

— Paradă... Se potrivește cu ideea ta că bărbatul suferă de un handicap sau că are o diformitate, Moore. Se simte o urmă de invidie în fiecare cuvânt, de parcă ar fi exclus ca el să poată avea un asemenea comportament.

— Eu nu văd lucrurile așa, a intervenit Sara. Mi se pare mai degrabă disprețuitor. Poate din cauza ocupației lui Giorgio, desigur, dar nu cred. Nu se simte niciun fel de milă sau compătimire

în ton, doar asprime. Și o oarecare senzație de familiaritate, ca în cazul minciunii.

— Corect, am aprobat. E tonul dojenitor cu care vorbește directorul școlii care știe ce pui la cale, fiindcă și el a fost băiat cândva.

— Așadar, susții că el disprețuiește expunerea comportamentului sexual în public, nu pentru că i s-a interzis să ia și el parte la asemenea activități, ci tocmai pentru că *a luat* parte la ele?

Laszlo și-a înclinat capul, total uluit de idee.

— Poate. Dar oare adulții din viața lui nu i-ar fi înăbușit asemenea porniri? Și nu ne duce asta înapoi la ideea de invidie, chiar dacă nu e vorba de nicio diformitate?

— Dar problema trebuie să fi cauzat o scenă, cel puțin o dată, a insistat Sara, pentru ca restricțiile să fie impuse.

Laszlo s-a oprit și apoi a încuviințat din cap.

— Da, da, ai dreptate, Sara.

Vorbele lui Laszlo au adus un zâmbet satisfăcut pe chipul ei.

— Apoi, a continuat Kreizler, fie că a sfidat, fie că a respectat interdicția, sămânța viitoarei probleme fusese deja sădită. Bun.

Kreizler a mâzgălit ceva pe partea stângă a tablei.

— Mergem mai departe cu cenușa și cu boiala.

— Le alătură foarte ușor, a spus Lucius, cu toate că, pentru un observator oarecare, ele nu ar părea deloc consecvente... Pun pariu că și preotul care a ținut slujba a crezut la fel.

— Iar asta ridică o problemă.

Kreizler s-a dus la biroul lui și a luat un calendar cu o cruce imprimată pe el.

— Pe 18 februarie l-a văzut pe Giorgio Santorelli prima dată și mă îndoiesc că întâlnirea a fost întâmplătoare. Purtarea lui specifică ne sugerează că el căuta exact tipul acesta de băiat în ziua respectivă. Trebuie să presupunem, în consecință, că Miercurea Cenușii are o semnificație. În plus, cenușa, alături de boială, pare să-i fi intensificat reacția, adică furia. Putem bănui că i-a displăcut profund faptul că un băiat care se prostitua participa la un ritual creștin. Totuși, după cum au observat și domnii

detectivi-sergenți, nu descoperim niciun semn de respect pentru rituri în limbajul lui. Dimpotrivă. Până acum, n-am crezut deloc că avem de-a face cu un om care suferă de manie religioasă. Calitățile evanghelice și mesianice care au tendința să marcheze asemenea patologii nu se regăsesc nici măcar în această scrisoare. Și, deși convingerea mea din acest punct de vedere a fost puțin slăbită de programul crimelor, indiciile rămân contradictorii.

Kreizler a studiat calendarul foarte concentrat.

— Dacă ziua în care Giorgio a murit ar avea o singură semnificație, să zicem...

Știam la ce se referă. Investigația lui Laszlo cu privire la datele crimelor scosese la iveală că toate, mai puțin una, puteau fi legate de calendarul catolic: 1 ianuarie marca momentul tăierii împrejur a lui Iisus și Sărbătoarea Nebunilor, 2 februarie era Purificarea Fecioarei Maria sau Ziua Lumânărilor, iar Ali ibn-Ghazi murise în Vinerea Mare. Mai fuseseră și zile de sărbătoare când nu comisese nicio crimă, bineînțeles. Boboteaza, de pildă, trecuse fără niciun incident. La fel, Cele Cinci Răni ale lui Hristos pe 20 februarie. Dacă ziua de 3 martie, data crimei Santorelli, ar fi avut vreo conotație creștină, am fi putut stabili cu oarecare certitudine că elementele religioase făceau parte din schema criminalului. Însă nu exista nicio corelație, din păcate.

— Atunci e mai nimerit să ne întoarcem la teoria ciclului lunar, a spus Marcus, readucând în discuție vechea înțelepciune populară pe care o dezbătuserăm mult timp.

Discutaserăm că purtarea criminalului nostru avea legătură cu fazele lunii, făcând din el un adevărat „lunatic".

— Tot nu-mi place, s-a împotrivit Kreizler, dând din mână a lehamite și fără să-și ia ochii din calendar.

— Dar se consideră că luna are legătură cu alte modificări fizice și comportamentale, a adăugat Sara. Vei descoperi că multe femei, de pildă, cred că ea le controlează ciclul menstrual.

— Iar instinctele bărbatului nostru par să funcționeze potrivit unui ciclu oarecare, a aprobat Lucius.

— Așa e, a replicat Kreizler. Dar sugerarea unei asemenea influențe astrologice sau psihobiologice de nedovedit ne îndepărtează de natura ritualică a crimelor. Menționarea canibalismului este aparent un element nou și distinctiv al respectivelor ritualuri. Însă nu uitați că sălbăticia lui a crescut constant și aproape că am ghicit un astfel de crescendo. Absența unui element particular în crima ibn-Ghazi sugerează că e posibil ca ucigașul să se fi aventurat într-o direcție care, în ciuda afirmațiilor șocante din scrisoare, să nu fi fost pe gustul său.

Conversația s-a împotmolit câteva clipe și o idee a început să prindă contur în mintea mea.

— Kreizler, am zis, cântărindu-mi cuvintele cu grijă, să presupunem un moment că avem dreptate. Tu însuți ai afirmat că pare să întărească posibilitatea existenței unui element religios.

Laszlo s-a întors spre mine, privindu-mă obosit.

— Nu poate fi scos din discuție.

— Cum rămâne cu cei doi preoți? Am stabilit deja că purtarea lor poate fi interpretată ușor ca o încercare de protejare a cuiva. Dacă e unul de-al lor?

— Ah, a rostit Lucius în șoaptă. Te gândești la cineva ca reverendul acela din Salt Lake City, John?

— Exact, am răspuns. Un om sfânt care a apucat-o pe o cale greșită. Unul cu o viață secretă. Să presupunem că superiorii lui au aflat ce face, dar nu-l pot localiza din diverse motive, posibil fiindcă se ascunde. Potențialul unui scandal e enorm. Și dat fiind rolul pe care bisericile catolice și episcopale îl joacă în viața acestui oraș, liderii fiecărui grup ar putea apela nu numai la primar, ci și la cei mai bogați oameni din oraș să-i ajute să mușamalizeze totul. Până când s-ar putea ocupa ei direct.

M-am lăsat pe spate, foarte mândru de intervenția mea, dar așteptam reacția lui Kreizler. Tăcerea lui prelungită nu părea un semn bun, așa că am adăugat, ușor stingherit:

— E doar o idee.

— E o idee a naibii de bună, m-a încurajat Marcus, lovind cu entuziasm creionul de birou.

— Ar putea lega multe lucruri, a spus și Sara.

Kreizler a început, în sfârșit, să reacționeze, dând încet din cap.

— Ar putea, într-adevăr, a rostit el, notând PREOT INCOGNITO? în centrul tablei. Elementele din trecutul său și trăsăturile de caracter pe care le-am descris s-ar potrivi unui om al bisericii... Faptul că e preot ne oferă o alternativă atrăgătoare la mania religioasă. Am discuta atunci de conflicte interioare ce se manifestă potrivit unui program întâmplător, firesc, ba chiar convenabil pentru el. O investigare mai serioasă a celor doi preoți ar arunca, fără îndoială, mai multă lumină asupra subiectului.

Kreizler s-a întors spre noi.

— Și asta...

— Știu, l-am întrerupt, ridicând mâna. Eu și detectivii-sergenți.

— Splendid că anticipezi atât de corect, a chicotit Laszlo.

Cât eu și Marcus am discutat pe scurt noile sarcini pentru următoarele zile, Lucius a verificat din nou scrisoarea.

— Următorul rând, a anunțat el, pare să revină la ideea de sadism. Hotărăște să aștepte, se joacă cu el, cu toate că știe ce urmează să facă. E un vânător sadic... care se distrează.

— Da, mă tem că nu avem nimic nou în acest sens – până când ajungi chiar la sfârșit.

Kreizler a bătut cu creta în tablă.

— „Locul acela"... Singura expresie, cu excepția „minciunilor", care e scrisă cu majuscule.

— Ură din nou, a spus Sara. Mai exact, urăște Paresis Hall sau tipul de comportament practicat acolo?

— Poate amândouă, a propus Marcus. La urma urmei, Paresis Hall se adresează unei clientele foarte clare – bărbați care vor băieți îmbrăcați ca femei.

Kreizler a continuat să bată în căsuța bifată VIOLENȚĂ MODELATOARE ȘI/SAU MOLESTARE.

— Ne-am întors în miezul problemei. Nu avem de-a face cu un bărbat care urăște toți copiii și nici cu unul care urăște toți homosexualii... De fapt, nici cu un bărbat care urăște toți băieții ce

se prostituează și se îmbracă precum femeile. Acesta e un bărbat cu gusturi foarte specifice.

— Dar încă îl considerați homosexual, nu-i așa, domnule doctor? a întrebat Sara.

— Numai în măsura în care Spintecătorul din Londra poate fi numit heterosexual, a răspuns Kreizler, fiindcă victimele lui se întâmplă să fie femei. Chestiunea e aproape irelevantă și scrisoarea o dovedește. Poate fi homosexual, pedofil, dar sadismul reprezintă perversiunea lui dominantă, iar violența pare să fie mai potrivită pentru contactele lui intime decât pentru sentimentele sexuale sau amoroase. E posibil să nici nu poată deosebi între violență și sex. Cu siguranță orice formă de excitare se transformă rapid în violență. Și sunt sigur că acesta e un model pe care l-a căpătat în timpul experiențelor inițiale de modelare. Antagoniștii din respectivele episoade au fost neîndoielnic de sex masculin – faptul iese în evidență mai tare decât orice orientare homosexuală din felul în care își selectează victimele.

— Actele acelea timpurii au fost comise de un bărbat? s-a interesat Lucius. Sau poate de un alt băiat?

Kreizler a ridicat din umeri.

— O întrebare dificilă. Dar știm că anumiți băieți îi insuflă criminalului o furie atât de copleșitoare, încât și-a construit întreaga existență în jurul exprimării ei. Ce fel de băieți? După cum a subliniat și Moore, cei care, în ochii criminalului sau chiar în realitate, sunt atât înșelători, cât și insolenți.

Sara a arătat cu capul spre scrisoare.

— „Suculenți."

— Da, a continuat Kreizler. Presupunerile noastre au fost corecte. Am admis mai departe că își alege violența ca formă de exprimare a mâniei, fiindcă a învățat să facă așa într-un cadru domestic, posibil de la un tată violent ale cărui acțiuni au rămas neștiute și nepedepsite. Care a fost cauza violenței inițiale, așa cum a înțeles-o criminalul? Am speculat și în privința asta.

— Stați puțin, a zis Sara, parcă înțelegând ceva și ridicându-și privirea spre Kreizler. Am completat cercul, nu-i așa, domnule doctor?

— Așa e, a replicat Kreizler, trăgând o linie de la un capăt la altul al tablei: de la trăsăturile criminalului până la acelea ale victimelor sale. Indiferent dacă omul nostru, în tinerețe, a fost mincinos, precoce sexual sau, în general, atât de obraznic și de neastâmpărat, încât era necesară terorizarea lui pe lângă bătaie, semăna *fundamental cu băieții pe care îi omoară acum*.

Ei bine, da, asta era o idee pe cinste. Dacă, prin crime, omul nostru încerca să distrugă nu numai elementele intolerabile ale lumii din jurul lui, ci și părți fundamentale din el pe care, pur și simplu, nu le putea suporta, atunci Kreizler avea dreptate în privința etapei spre care se îndrepta, autodistrugerea. În această nouă lumină, autodistrugerea părea certă. Dar de ce, l-am întrebat pe Laszlo, consideră aspectele din el intolerabile? Și dacă-i așa, de ce nu le schimbă?

— Tu singur ai spus, Moore, mi-a replicat prietenul meu. Învățăm aceste lucruri o dată pentru totdeauna. Sau, ca să-l parafrazez pe fostul meu profesor, criminalul dă tot ce are mai bun când țelul lui nu e în acord cu asta, fiindcă nu va mai fi potrivit pentru niciun alt destin și e prea târziu să o mai ia de la capăt. În restul paragrafului al patrulea, descrie cum l-a răpit pe băiat, folosind un ton foarte imperativ. Pomenește el de dorință? Nu. Ne spune că „trebuie". Trebuie, pentru că acestea sunt legile după care lumea lui, oricât ar fi ea de neplăcută, a funcționat mereu. A devenit ceea ce profesorul James numește „un simplu maldăr de obiceiuri", și să le abandoneze ar însemna, se teme el, să se abandoneze pe sine însuși. Îți amintești ce am vorbit odată despre Giorgio Santorelli? Că a ajuns să-și asocieze supraviețuirea psihică cu activitățile care l-au îndemnat pe tatăl lui să-l bată? Omul nostru nu e cu nimic diferit. Fără îndoială că se bucură de crime la fel de mult sau la fel de puțin pe cât se bucura Giorgio de munca sa. Dar pentru amândoi, activitățile cu pricina erau și sunt vitale, în ciuda urii adânci față de propria persoană pe care ai intuit-o deja în scrisoarea lui, Moore.

Trebuie să mărturisesc că nu-mi dădusem seama de cât de multe afirmații incisive făcusem în seara aceea, dar acum nu aveam nicio problemă să țin pasul cu teoriile lui Laszlo pe marginea lor.

— Revine la acest aspect la sfârșitul scrisorii, am replicat. Când spune că nu l-a mânjit pe Giorgio. Mizeria pe care o disprețuiește e de fapt în el, e o parte a lui.

— Și ar fi transmisă prin actul sexual, a adăugat Marcus. Aveți dreptate, domnule doctor, sexul nu e ceva de valoare în ochii lui și nici nu se bucură de el. Violența e țelul lui.

— Există posibilitatea ca el să nu fie capabil de sex? a întrebat Sara. Având în vedere mediul căruia presupunem că-i aparține. Într-un tratat pe care ni l-ați dat, domnule doctor, se discută despre stimularea sexuală și reacțiile la anxietate...

— Doctorul Peyer de la Universitatea din Zurich, ne-a lămurit Kreizler. Observațiile provin dintr-un studiu mai larg al lui despre *coitus interruptus*.

— Corect, a continuat Sara. Implicații păreau puternice în cazul bărbaților care crescuseră în condiții dificile. Anxietatea permanentă ar putea duce la suprimarea pronunțată a libidoului, dând naștere impotenței.

— Băiatul nostru e destul de gingaș cu acest subiect, a zis Marcus, ducându-se la scrisoare și citind din ea. „Nu l-am regulat, deși aș fi putut."

— Întocmai, a zis Kreizler, notând IMPOTENȚĂ în centrul tablei, fără nicio ezitare. Efectul i-ar spori frustrarea și mânia, producând și mai multă sălbăticie. Iar sălbăticia care apare acum este și cel mai dificil puzzle al nostru. Dacă mutilările sunt într-adevăr ritualuri personale, fără legătură cu teme religioase bine definite, cu excepția datelor, atunci, indiferent că e preot sau instalator, devine și mai important să înțelegem detaliile, fiindcă ele îl caracterizează.

Kreizler s-a dus lângă scrisoare.

— Iar acest document, mă tem, ne oferă prea puțin ajutor.

Laszlo s-a frecat la ochi, verificându-și ceasul de argint.

— Și e destul de târziu. Vă propun să încheiem acum.

— Înainte de asta, domnule doctor, a rostit Sara încet, dar ferm, aș vrea să ne întoarcem la un punct referitor la adulții din trecutul bărbatului.

Kreizler a încuviințat din cap, deloc entuziasmat.

— La femeia din viața lui, a oftat el.

— Da.

Sara s-a ridicat în picioare și s-a dus la tablă, arătând spre diversele împărțiri.

— Am formulat teoria că avem un bărbat care, în copilărie, a fost hărțuit, umilit, învinuit și, la final, bătut. Nu pot contesta varianta că bătăile i-au fost administrate de o mână masculină. Dar natura intimă a atâtor aspecte îmi sugerează mai degrabă prezența sinistră a unei femei. Ascultați tonul din scrisoare, care, în definitiv, este adresată *doamnei* Santorelli *în mod special*. E defensiv, iritat, ba chiar plângăcios pe alocuri și obsedat de detalii scatologice și anatomice. Este vocea unui băiat care a fost examinat cu atenție și umilit în mod regulat, care a ajuns să se simtă mizerabil, fără să aibă un loc sau o persoană la care să se refugieze. Dacă firea lui s-a format cu adevărat în copilărie, domnule doctor, atunci trebuie să repet că mama ar fi mai degrabă vinovată.

Pe chipul lui Kreizler a apărut iritarea.

— Dacă e așa, Sara, resentimentele masive împotriva ei n-ar fi trebuit să se accentueze? Și n-ar fi victimele femei, ca în cazul Spintecătorului?

— Nu contrazic raționamentul cu privire la victime, a răspuns Sara. Vă cer o analiză mai profundă și în altă direcție.

— Pari să crezi, a replicat Laszlo puțin cam răstit, că sufăr de viziune limitată. Îți amintesc că am *oarecare* experiență cu asemenea lucruri.

Sara l-a cercetat o clipă, apoi a întrebat încet:

— De ce vă împotriviți atât de puternic ideii că o femeie s-ar fi putut implica activ în formare?

Laszlo s-a ridicat brusc, a lovit cu palma în biroul lui și a strigat:

— Fiindcă rolul ei nu avea cum să fie activ, pe toți dracii!

Eu, Marcus și Lucius am înghețat și am schimbat câteva priviri stingherite. Izbucnirea șocantă nu doar că apăruse din senin, dar părea să nu aibă sens, ținând cont de opiniile profesionale ale lui Laszlo. Și totuși, nu s-a oprit aici:

— Dacă o femeie ar fi fost *activ* implicată în viața bărbatului, în orice moment, nici măcar nu am fi aici... Crimele *nu ar fi avut loc* niciodată!

Kreizler a încercat să câștige disputa, dar nu a reușit decât pe jumătate.

— Întreaga idee e absurdă și nu există *nimic* în nicio lucrare care să sugereze așa ceva! Așa că trebuie să insist, Sara... Vom presupune pasivitatea feminină în formare și vom trece la problema mutilărilor! *Mâine!*

După cum a devenit clar până acum, Sara Howard nu era genul de femeie care să accepte ca un bărbat să-i vorbească așa, chiar și unul pe care-l admira și pentru care (în opinia mea cel puțin) avea sentimente mai profunde. L-a privit printre gene pe Laszlo și i-a vorbit pe un ton rece ca gheața:

— De vreme ce ai hotărât așa cu mult timp în urmă, domnule doctor, mi se pare absurdă cererea dumneavoastră ca eu să cercetez subiectul.

M-am temut puțin că o să scoată Derringer-ul, dar Sara a preferat să-și ia haina.

— Probabil ați considerat că e un mod amuzant de a-mi ocupa timpul, a continuat ea furioasă. Dar vă reamintesc că n-am nevoie să fiu distrată, lingușită și nici răsfățată... de niciunul dintre voi!

Și, cu asta, a ieșit pe ușă. Eu și frații Isaacson am schimbat priviri și mai îngrijorate, dar nu mai era nimic de spus. Știam toți că Sara avea dreptate și că Laszlo, inexplicabil, încăpățânat ca un catâr, se înșela. Când Kreizler a oftat și s-a prăbușit în scaunul său, mi s-a părut o clipă că își dădea și el seama de asta, dar n-a făcut nimic decât să ne ceară tuturor să plecăm, susținând că se simțea epuizat. Apoi și-a pironit ochii în scrisoarea din fața lui. Noi ne-am strâns lucrurile și am plecat, luându-ne la revedere, dar fără să primim niciun răspuns.

Dacă incidentul s-ar fi terminat fără repercusiuni, probabil că nici nu aș fi pomenit de el. Acesta a fost primul moment de discordie pe care l-am trăit la numărul 808, pe Broadway, dar era inevitabil să apară și altele peste care să trecem rapid. Însă schimbul aspru de cuvinte dintre Kreizler și Sara a avut consecințe neplăcute: revelații despre trecutul lui Kreizler, necunoscute până și mie, precum și deschiderea unui drum care avea să ne aducă față-n față cu unul dintre cei mai înfricoșători criminali din istoria recentă a Statelor Unite.

CAPITOLUL 22

L-am văzut pe Kreizler foarte puțin în săptămâna care a urmat și, mai târziu, am aflat că și-a petrecut mai tot timpul în închisorile orașului și într-o serie de cartiere, discutând cu bărbații arestați pentru violență domestică, precum și cu soțiile și copiii care suferiseră din cauza lor. A venit la sediul nostru central doar o dată sau de două ori, fără să vorbească prea mult și mulțumindu-se să strângă notițele și datele cu o hotărâre imensă, aproape disperată. Nu i-a cerut scuze Sarei niciodată, dar, deși puținele vorbe pe care le-au schimbat au fost stânjenitoare și prețioase, prietena mea tot a găsit în ea puterea de a-i ierta afirmațiile aspre, atribuite unei combinații între implicarea emoțională a lui Kreizler în caz și neliniștea pe care toți începuserăm s-o simțim odată cu schimbarea lunii. Indiferent de calendarul folosit de criminal, dacă își urma modelul stabilit, avea să lovească din nou, curând. La momentul respectiv, anticiparea acelui eveniment părea mai mult decât o explicație adecvată pentru comportamentul nefiresc al lui Kreizler, însă, după cum aveam să vedem, reprezenta doar o parte din ceea ce îl chinuia pe Laszlo atât de rău.

Cât despre mine și Marcus, am hotărât în timpul primelor zile din mai să ne împărțim sarcinile pe care le stabiliserăm în noaptea în care sosise scrisoarea criminalului. Marcus a vizitat toate bisericile catolice din Lower East Side (precum și o parte dintre cele aflate în apropierea cartierului) în încercarea de a găsi pe cineva care să-l fi observat pe Giorgio Santorelli, în vreme ce eu

a trebuit să descopăr mai multe despre cei doi preoți. După un weekend petrecut străduindu-mă să culeg noi informații de la cel care deținea clădirea unde locuia tatăl lui Ali ibn-Ghazi, dar și de la doamna Santorelli și vecinii ei (Sara s-a ocupat de traducere din nou), a devenit limpede că și mai mulți bani fuseseră aruncați în stânga și-n dreapta cu scopul de a cumpăra tăcerea oamenilor. În consecință, am fost silit să-mi îndrept atenția spre cele două organizații bisericești implicate. Ne-am gândit că statutul meu de jurnalist pentru *Times* îmi va aduce un acces mai simplu și mai rapid, așa că am decis să-mi încep cercetările de sus, cu vizite la arhiepiscopul romano-catolic din New York, Michael Corrigan, și la reprezentantul episcopal al New Yorkului, Henry Codman Potter. Ambii bărbați locuiau în case foarte plăcute lângă Madison Avenue și mi-am imaginat că aș putea vorbi cu amândoi în aceeași zi.

M-am dus la Potter mai întâi. Deși credincioșii Bisericii Episcopale nu depășeau în număr câteva zeci de mii în perioada respectivă, unii dintre ei făceau parte dintre cele mai bogate familii ale orașului, aspect reflectat de bisericile și capelele luxoase din parohie, de proprietățile imobiliare numeroase și de implicarea extinsă în afacerile orașului. Episcopul Potter, adesea numit și „primul cetățean" al New Yorkului, prefera satele și bisericile pitorești din parohiile sale din nord în locul aglomerației, zgomotului și mizeriei din New York, însă știa unde face biserica bani și depunea toate eforturile să mărească numărul enoriașilor din oraș. Pe scurt, Potter avea planuri mari, și deși am așteptat în camera sa de zi luxoasă mai mult decât i-ar fi luat să țină o liturghie, când a apărut, într-un târziu, a considerat că îmi poate oferi numai zece minute din timpul său.

L-am întrebat dacă știa de bărbatul îmbrăcat în haine preoțești, purtând un inel-sigiliu cu crucea mare roșie și crucile mici și albe ale Bisericii Episcopale, care îi vizita pe oamenii ce știau ceva despre copiii uciși în ultima vreme, oferindu-le sume mari de bani să-și țină gura. Dacă întrebarea l-a șocat, Potter nu mi-a arătat nicicum. Mi-a spus pe un ton rece ca gheața că omul sigur era un

impostor, un țăcănit sau amândouă. Biserica Episcopală nu avea niciun interes să se amestece în treburile poliției, mai ales într-un caz de crimă. L-am întrebat apoi dacă un inel-sigiliu ca acela observat de mai multă lume ar putea fi un obiect ușor de obținut. A ridicat din umeri și s-a sprijinit relaxat de spătarul scaunului, carnea de la gât revărsându-i-se peste gulerul apretat, alb și negru, și mi-a zis că habar n-avea. Evident că n-ajungeam nicăieri cu omul ăsta. Dar, de dragul ideii, am hotărât să-l întreb dacă era la curent cu amenințarea parțial pusă în practică de Paul Kelly că va stârni necazuri în mijlocul comunităților de imigranți pe tema crimelor. Potter mi-a răspuns că nici nu știa prea bine cine era domnul Kelly, darămite de amenințările lui. Fiindcă Biserica Episcopală avea puțini membri din rândul „cetățenilor proaspăt sosiți în oraș", atât el, cât și subordonații lui acordau prea puțină atenție unor asemenea chestiuni. Potter a sfârșit întrevederea sugerându-mi să mă duc la arhiepiscopul Corrigan, care avea mai multe legături cu astfel de grupuri și de cartiere. L-am informat că locuința lui Corrigan constituia următoarea mea oprire și că mă voi îndrepta spre el imediat.

Recunosc că eram suspicios chiar dinainte să-l văd pe Potter, dar lipsa lui de interes, *deloc* potrivită unei fețe bisericești, mi-a sporit bănuielile. Unde se ascundea grija pentru victimele crimelor? Unde era promisiunea că, dacă ar putea face ceva, trebuia doar să cer? Unde dispăruseră clătinatul din cap și dorința ca ucigașul blestemat să fie prins, precum și frământarea aferentă a mâinilor?

Toate acestea, aveam să aflu curând, se aflau acasă la arhiepiscopul Corrigan, în spatele aproape terminatei și magnificei catedrale St. Patrick de pe Fifth Avenue, la intersecția cu Fiftieth și Fifty-first Street. Noua catedrală reprezenta, fără discuție, dovada că arhitectul James Renwick abia dacă se încălzise când proiectase clădirea din centru, care se învecina cu a noastră, biserica Grace. Turlele enorme, arcadele, ferestrele cu vitralii și ușile de alamă ale catedralei fuseseră executate la o scară și cu o viteză nemaiîntâlnite nici măcar la New York. În buna tradiție

catolică, toată munca imensă fusese plătită nu din cuferele marilor afaceriști, cum se întâmplase în cazul Bisericii Episcopale, ci din taxele credincioșilor, inclusiv ale valurilor de irlandezi, italieni și alți imigranți catolici, al căror număr sporea puterea unei religii ce fusese primită cu o încruntătură de aproape întreaga populație, în primele zile ale republicii.

Arhiepiscopul Corrigan s-a dovedit plin de viață și mai binevoitor decât Potter. Un bărbat care trăiește de pe urma taxelor, mi-a trecut prin minte când l-am întâlnit, nici nu prea putea să fie altfel. M-a dus într-un tur scurt al catedralei și a subliniat lucrările încă neterminate: scenele din Calea Crucii nu erau gata, Capela Sfintelor încă nu fusese ridicată, clopotele trebuiau plătite și clopotnițele erau aproape finalizate. Am descoperit curând că turul era doar punctul de plecare pentru o vizită la Societatea Orfanului Catolic, unde am văzut o altă față a bisericii. Societatea era situată vizavi, pe Fifty-first Street, într-o clădire de patru etaje cu o curte plăcută în față și mulți copii bine educați care rătăceau pretutindeni. Corrigan m-a dus acolo, mi-a zis el, fiindcă voia să înțeleg profunzimea angajamentului Bisericii față de copiii pierduți și abandonați ai New Yorkului. Aceștia erau la fel de importanți pentru el ca și marea catedrală în umbra căreia se ridica Societatea Orfanului.

Toate bune și frumoase, numai că mi-am dat seama brusc că încă nu-l *întrebasem* nimic. Bărbatul fermecător, primitor, sensibil *știa* de ce mă aflam acolo, un fapt devenit limpede după ce i-am pus aceleași întrebări ca lui Potter. Corrigan mi-a răspuns de parcă exersase totul cu mare grijă: Ah, da, ce păcat de copiii aceia omorâți, oribil, nu-și putea imagina de ce un preot catolic și-ar vârî nasul în asemenea chestiuni (deși nu mi s-a părut foarte șocat de sugestie), negreșit o să cerceteze și el situația, dar mă poate asigura că... Și-așa mai departe. Într-un târziu, l-am scutit de alte eforturi, invocând o altă întâlnire iminentă în centru, am luat o birjă de pe Fifth Avenue și am plecat.

Puteam să jur acum că, în ultimele zile, nu dezvoltasem ceea ce doctorul Krafft-Ebing numea „paranoia“: ne confruntam cu o

conspirație, cu un efort deliberat de a ascunde fapte ce aveau legătură cu crimele. Și ce motiv aveau acești domni distinși să facă un asemenea efort, m-am gândit tot mai entuziasmat, dacă nu să se protejeze de un scandal? Genul de scandal care ar fi apărut dacă vreunul de-al lor s-ar fi dovedit a fi chiar criminalul?

Marcus mi-a aprobat raționamentul și, în următoarele două zile, am început să facem pe avocatul diavolului ca să găsim fisuri în teoria preotului renegat. Totuși, n-a apărut nimic ca să eliminăm ipoteza principală. Poate că era puțin probabil, de pildă, ca un preot să fie și un alpinist talentat, dar nu și de neînchipuit. În ceea ce privește remarca lui despre „pieile-roșii", aceasta ar fi putut proveni din experiența sa de misionar în Vest. Dibăcia de vânător ne punea o problemă, deoarece Lucius deja enunțase că bărbatul își petrecuse *toată viața* vânând, însă preotul nostru imaginar ar fi putut să capete experiență în copilărie. Preoții nu se nasc preoți, la urma urmei. Au părinți, familii și un trecut ca toată lumea. Iar *asta* însemna că speculațiile psihologice ale lui Kreizler se potriveau cu imaginea creionată de mine și de Marcus.

În restul săptămânii am căutat și mai multe detalii care să ne sprijine munca. Un preot care avea asemenea cunoștințe amănunțite despre acoperișuri aproape sigur putea fi asociat cu munca de misionar, am tras noi concluzia, și, în consecință, am investigat curiile episcopale și catolice care se ocupau de săraci. Am întâmpinat multă rezistență și am obținut puține informații. Însă entuziasmul nostru nu s-a micșorat. De fapt, până vineri ne-am simțit atât de încrezători în teoria noastră, încât am decis să le-o prezentăm și Sarei și lui Lucius. Amândoi și-au exprimat aprecierea pentru eforturile noastre, dar au insistat totodată să clarificăm toate micile nepotriviri pe care eu și Marcus le ignoraserăm. Cum rămâne cu teoria unui trecut militar, a întrebat Lucius, care ar fi putut justifica abilitatea omului nostru de a planifica cu grijă acte violente și de a le executa cu sânge-rece când pericolul îl asalta din toate direcțiile? Ar fi putut dezvolta un preot o astfel de abilitate? Nu-i exclus, am răspuns noi, ca el să fi servit drept preot militar

undeva, în Vest. Asta ar explica nu numai experiența militară, ci și legătura cu indienii și cu frontiera. După cum știam deja, nu avea mai mult de 31 de ani, așadar, când găsise timp să se familiarizeze așa de bine cu New Yorkul? În copilărie, am răspuns. Dacă era adevărat, a continuat Sara, atunci trebuia să acceptăm că provenea dintr-o familie bogată, ca să putem explica specializarea lui în alpinism și escaladări. În regulă, am zis, deci era bogat. Urma apoi chestiunea complicității dintre un preot protestant și unul catolic. N-ar fi fost fiecare mai fericit, a întrebat Sara, dacă preotul criminal ar fi aparținut celeilalte biserici? N-am reușit să găsim alt răspuns mai inteligent decât că Sara și Lucius deveniseră invidioși pe munca noastră. S-au aprins puțin când au auzit asta, declarând că ei doar urmau procedura, concentrându-se asupra lipsei de consecvență și copleșindu-ne cu obiecții doar ca să se asigure că rămânem cu picioarele pe pământ.

Kreizler a apărut pe la cinci după-amiază, dar nu a participat la dezbatere. În schimb, m-a tras iute deoparte și mi-a spus că trebuie să-l însoțesc imediat la Grand Central Depot. Faptul că nu discutasem prea mult cu Laszlo timp de mai multe zile nu mă împiedicase să mă îngrijorez pentru el, și anunțul brusc, tainic, că ne vom urca într-un tren nu m-a liniștit deloc. L-am întrebat dacă am nevoie de vreun bagaj, dar el a negat, spunându-mi că vom face o călătorie scurtă pe linia fluviului Hudson ca să conducem un interogatoriu la o instituție, nu departe în partea de nord. Hotărâse să programeze întâlnirea seara, fiindcă mare parte din personalul calificat plecase deja acasă și am fi trecut relativ neobservați. Atât am reușit să scot de la el, un lucru care la momentul respectiv mi s-a părut foarte misterios. Acum, când știu mai multe, mi se pare perfect logic, fiindcă, dacă mi-ar fi zis unde ne duceam exact și cu cine urma să ne întâlnim, sigur aș fi refuzat.

Drumul durează mai puțin de o oră din mijlocul Manhattanului până în orășelul de pe fluviul Hudson, numit de un negustor olandez după un oraș chinez, Tsing-sing. Însă atât pentru vizitatori, cât și pentru deținuți, un drum până la Sing Sing nu pare să

aibă loc în timp real, părând cea mai scurtă și cea mai lungă călătorie imaginabilă. Situată chiar pe apă și oferind o panoramă splendidă a falezei Tappan Zee pe partea cealaltă, închisoarea Sing Sing (cunoscută inițial ca „Muntele Pleasant") s-a deschis în 1827, o perioadă în care penologia a prins avânt. În zilele acelea, când închisorile erau de fapt mici fabrici unde deținuții produceau de toate, de la piepteni, mobilă, până la piatră tăiată, pușcăriașii păreau s-o ducă mai bine (sau cel puțin își ocupau timpul mai bine) decât 70 de ani mai târziu. Da, erau bătuți și torturați fără milă în deceniile timpurii ale secolului, dar așa se întâmpla dintotdeauna și așa se întâmplă și acum. Munca, spuneau mulți, era preferabilă penitenței, o stare mai degrabă de repaus în care nu faci altceva decât să meditezi la actele care te-au adus într-un asemenea loc îngrozitor, iar apoi pui la cale tot felul de planuri de răzbunare împotriva celor responsabili. Însă fabricile din pușcării au murit odată cu avansul muncii organizate, care nu tolera ca salariile să fie trase în jos de muncitorii condamnați ieftini. Mai ales din acest motiv, Sing Sing degenerase până în 1896, devenind un loc inutil și oribil, unde deținuții încă purtau uniforme cu dungi, încă respectau regula tăcerii și încă mărșăluiau în cadență, deși slujbele spre care mărșăluiseră pe vremuri dispăruseră definitiv.

Oricât de neplăcută părea ideea vizitării unui asemenea loc brutal, lipsit de speranță, am rămas șocat când Kreizler mi-a mărturisit pe cine urma să vedem.

— Am fost un prost că nu m-am gândit la asta chiar eu însumi, mi-a spus Laszlo când trenul nostru înainta huruind de-a lungul fluviului Hudson, oferindu-ne imaginea unui apus încântător printre dealurile verzi și umflate de la vest. Desigur, au trecut 20 de ani. Dar n-am crezut niciodată c-o să-l uit pe tipul ăsta. Ar fi trebuit să fac legătura mai repede când am văzut cadavrele.

— Laszlo, am rostit grav, deși m-am bucurat că începuse să vorbească din nou. Poate acum, că m-ai convins să-ți fac acest serviciu mizerabil, o să mă lămurești și ce e cu tot misterul ăsta. Pe cine vom vedea?

— Sunt foarte surprins, Moore, că nici ție nu ți-a trecut prin minte, mi-a răspuns, evident încântat de stinghereala mea. În definitiv, întotdeauna a fost unul dintre personajele tale preferate.

— *Cine?*

Ochii lui negri m-au fixat fără ezitare.

— Jesse Pomeroy.

La simpla menționare a numelui am rămas amândoi tăcuți, de parcă doar rostirea cuvintelor ar fi putut aduce cu ele oroarea și haosul în compartimentul aproape gol. Când am vorbit din nou, ca să revizuim cazul, am făcut-o în șoaptă. Deși existaseră criminali mai prolifici în timpul vieții noastre decât Jesse Pomeroy, niciunul nu se dovedise atât de oribil ca el. În 1872, Pomeroy ademenise o serie de copii foarte mici în locuri izolate de lângă sătucul unde locuia, îi dezbrăcase, îi legase și îi torturase cu bice și cuțite. În cele din urmă, fusese prins și închis, dar se purtase atât de exemplar în timpul încarcerării, încât, atunci când mama sa – abandonată de soțul ei de multă vreme – făcuse un apel emoțional pentru eliberare condiționată la doar 16 luni după ce Jesse își începuse executarea sentinței, aceasta îi fusese acordată. Aproape imediat după eliberare, o crimă nouă și cu mult mai îngrozitoare avusese loc lângă casa lui Pomeroy. Un băiat de patru ani fusese găsit mort, pe o plajă, cu gâtul tăiat și restul trupului mutilat înfiorător. Jesse devenise suspectul principal, dar lipseau dovezile. Câteva săptămâni mai târziu, trupul unei fetițe de zece ani fusese descoperit în pivnița casei Pomeroy. Fata fusese torturată și mutilată. L-au arestat pe Jesse, și în săptămânile următoare, toate cazurile din vecinătate care implicau un copil dat dispărut au fost redeschise. Niciunul nu a putut fi legat de Pomeroy, dar cazul împotriva lui pentru omorârea fetiței s-a dovedit solid. Avocații lui Jesse au decis, pe bună dreptate de altfel, să invoce nebunia pentru clientul lor. Încercare inutilă din start. Inițial Pomeroy a fost condamnat la moarte prin spânzurare, dar sentința i-a fost comutată la închisoare pe viață, în izolare, din cauza vârstei deținutului.

Vedeți voi, Jesse Pomeroy avea doar 12 ani la începutul carierei sale teribile, iar când a fost închis pentru totdeauna într-o

celulă izolată – una în care locuiește și acum, când scriu aceste cuvinte – împlinise 14 ani.

Kreizler îl întâlnise pe cel numit de presă „băiatul-fiară" la scurt timp după ce avocații lui Pomeroy susținuseră că e nevinovat ca urmare a nebuniei, în vara lui 1874. La momentul respectiv, asemenea pledoarii erau judecate, ca și astăzi, potrivit „regulii M'Naghten", numită astfel după un englez nefericit care, în 1843, făcuse o obsesie cum că prim-ministrul Robert Peel voia să-l omoare. M'Naghten voise să-și păcălească soarta încercând să-l ucidă pe Peel și, deși își ratase ținta, reușise să-l omoare pe secretarul prim-ministrului. Totuși, fusese achitat când avocații lui argumentaseră că el nu înțelegea natura și nici gravitatea actului său. Porțile nebuniei s-au deschis atunci în sălile de judecată ale lumii și, 30 de ani mai târziu, apărătorii lui Jesse Pomeroy au angajat o serie de specialiști în boli mintale care să le evalueze clientul și să-l declare la fel de nebun ca M'Naghten. Unul dintre experți a fost tânărul doctor Laszlo Kreizler, care, alături de mulți alieniști, l-au considerat pe Pomeroy suficient de sănătos la cap. Judecătorul i-a aprobat, dar a ținut să specifice că găsise explicația doctorului Kreizler pentru purtarea băiatului de-a dreptul misterioasă și obscenă.

O asemenea afirmație nu m-a mirat, având în vedere accentul puternic pus de Laszlo pe viața de familie a lui Pomeroy. Când ne-am apropiat de Sing Sing, mi-am dat seama brusc că investigația din urmă cu 22 de ani avea o semnificație aparte pentru scopul prezenței noastre aici: Pomeroy se născuse cu buză de iepure și, în primul an de viață, se molipsise de febră, care îi lăsase fața plină de adâncituri și un ochi ulceros, aproape mort. Nu păruse deloc o coincidență că Pomeroy acordase o atenție specială mutilării ochii victimelor în timpul raziilor sale vicioase, însă, la proces, refuzase să vorbească despre comportamentul lui și, astfel, împiedicase tragerea unor concluzii solide.

— Nu pricep, Kreizler, am spus, când trenul s-a oprit la stația Sing Sing. Zici că nu ai făcut legătura între Pomeroy și cazul nostru... Atunci, de ce ne aflăm aici?

— Poți să-i mulțumești lui Adolf Meyer, a răspuns Laszlo, când am coborât pe peron, unde un bătrân cu o șapcă mâncată de molii ne-a abordat, oferindu-ne o birjă. Am vorbit cu el la telefon câteva ore pe zi.

— Cu doctorul Meyer? Cât de mult i-ai dezvăluit?

— Tot, a răspuns Kreizler simplu. Încrederea mea în el a absolută. Chiar dacă, în anumite privințe, crede c-am luat-o razna. De pildă, e de acord cu Sara în ceea ce privește rolul unei femei în formarea din copilărie a criminalului nostru. De fapt, așa ne-am adus aminte de Pomeroy și de ochi.

— Rolul unei femei?

Urcaserăm în birja bătrânului și porniserăm deja spre închisoare.

— Kreizler, ce vrei să spui?

— Las-o baltă, John, m-a îndemnat el, căutând să zărească zidurile închisorii când lumina a început să pălească rapid. Vei afla curând că sunt lucruri pe care trebuie să le știi înainte de a intra. În primul rând, directorul închisorii a fost de acord cu această vizită numai după ce i-am oferit o mită substanțială, și nu ne va primi personal când ajungem. Doar un alt bărbat, un gardian pe nume Lasky, știe cine suntem și cu ce scop am venit. Va primi banii și ne va băga înăuntru, apoi ne va scoate, să sperăm, neobservați. Vorbește cât mai puțin și nu-i spune nimic lui Pomeroy.

— De ce nu? Pomeroy nu e un oficial al închisorii.

— Corect, a răspuns Laszlo, când frontonul mohorât al clădirii cu o mie de celule al pușcăriei Sing Sing a apărut în fața noastră. Deși cred că Jesse ne poate ajuta cu întrebarea despre mutilări, e prea pervers ca s-o facă dacă știe ce punem la cale. Așadar, din mai multe motive, nu-i zice numele tău și nu pomeni detaliile muncii noastre. Nu trebuie să-ți amintesc, John...

Kreizler a început să-mi vorbească în șoaptă când am ajuns la porțile închisorii.

— ... câte pericole se ascund în acest loc.

CAPITOLUL 23

Clădirea principală a închisorii Sing Sing se întindea paralel cu fluviul Hudson, încadrată de mai multe anexe exterioare, magazii și închisoarea cu 200 de celule pentru femei așezată perpendicular pe ea, spre malul apei. O serie de hornuri înalte se ridicau din diversele construcții și completau imaginea unei fabrici mohorâte, al cărei produs principal, până la acel moment al istoriei, devenise mizeria umană. Condamnații împărțeau celulele destinate inițial unui singur individ, și puțina întreținere care se făcea nu reușea să lupte cu forțele puternice ale decăderii: imaginile și mirosurile putreziciunii se aflau pretutindeni. Chiar înainte să trecem de porți, eu și Kreizler am auzit sunetul monoton al picioarelor ce mărșăluiau prin curte și, deși acest tropăit nefericit nu mai era punctat de șuieratul biciului – biciuirea fusese scoasă în afara legii în 1847 –, bastoanele de lemn sinistre purtate de gardieni nu lăsau nicio îndoială în privința metodei principale prin care se păstra disciplina aici.

Gardianul Lasky, un bărbat solid, prost bărbierit, cu un temperament pe măsură, a apărut în cele din urmă, și, după ce l-am urmat printr-o serie de alei pietruite, mărginite de iarbă, am intrat în clădirea principală. Într-un colț, lângă ușă, mai mulți deținuți cu cătușe din lemn și din fier, cu mâinile ridicate, erau ocărâți de un grup de gardieni, ale căror uniforme întunecate nu păreau mai îngrijite decât a lui Lasky și a căror stare de spirit părea și mai proastă. Când am intrat cu adevărat în zona celulelor, un urlet

brusc de durere ne-a izbit pe amândoi. În interiorul uneia dintre camerele de un metru pe doi, mai mulți gardieni torturau un deținut cu un „colibri" – un aparat electric care administra șocuri puternice. Mai văzuserăm aparatul și înainte, dar cunoașterea nu presupunea și acceptare din partea noastră. Când am înaintat, am privit spre Laszlo și mi-am văzut reflexia în chipul lui: cu un astfel de sistem penal, rata înaltă a recidivei din societatea noastră nu mai reprezenta niciun mister.

Jesse Pomeroy era ținut la capătul clădirii, fiind necesar să trecem pe lângă zeci de celule pline de chipuri ce exprimau o gamă largă de emoții, de la angoasa și tristețea cea mai profundă până la furia cea mai intensă. Fiindcă legea tăcerii se impunea mai tot timpul, nu am auzit voci umane distincte, doar șoapte ocazionale. Iar ecoul propriilor pași, combinat cu privirile ce ni le aruncau permanent deținuții, aproape că ne-a scos din minți. Când am ajuns, în sfârșit, la capăt, am pătruns într-un hol îngust și umed care ducea spre o cămăruță fără ferestre, doar cu niște fante tăiate în zidurile de piatră aproape de tavan. Jesse Pomeroy stătea într-un fel de cabină de lemn. Din partea de sus a cabinei ieșeau niște țevi de apă, dar interiorul, din câte vedeam, era perfect uscat. După câteva secunde de nedumerire, mi-am dat seama că aveam în fața noastră infama „cabină cu apă rece ca gheața", în care mai ales deținuții indisciplinați erau acoperiți cu jeturi de apă înghețată. Tratamentul provocase atâtea decese din cauza șocului, încât se hotărâse scoaterea lui în afara legii cu multe decenii înainte. Se părea însă că nimeni nu se deranjase să dezasambleze obiectul. Fără îndoială gardienii considerau că până și amenințarea cu o astfel de tortură era eficientă.

Pomeroy avea încheieturile prinse cu o pereche de cătușe masive, iar pe umeri și în jurul capului se zărea un soi de „colivie" din fier. Colivia, o pedeapsă grotescă pentru cei mai răi deținuți, înaltă de jumătate de metru și cu o greutate egală cu a capului deținutului, era atât de incomodă, că își aducea victimele în pragul nebuniei. În ciuda cătușelor și a dispozitivului de pe cap, Jesse

avea o carte în mână și citea cuminte. Când și-a ridicat privirea spre noi, i-am observat cu atenție pielea ciuruită de găuri și despicătura buzei de sus (abia acoperită de o mustață rară), dar și ochiul stâng, lăptos și respingător. Parcă știa de ce veniserăm.

— Ei bine, a rostit el calm, ridicându-se în picioare.

Chiar dacă Jesse avea peste 30 de ani acum și purta colivia înaltă în jurul capului, era suficient de scund ca să stea în interiorul cabinei vechi. Gura lui urâtă a schițat un zâmbet curios, un amestec de bănuială, surpriză și satisfacție, obișnuit în cazul deținuților care primeau vizite neașteptate.

— Domnul doctor Kreizler, dacă nu mă înșel.

Kreizler a zâmbit și el puțin, dar sincer.

— Jesse. A trecut multă vreme. Mă mir că-ți mai amintești de mine.

— Ah, îmi amintesc perfect, a răspuns Pomeroy pe un ton copilăros, dar și amenințător totodată. Îmi amintesc de voi toți.

L-a studiat pe Laszlo o secundă, apoi s-a întors brusc spre mine.

— Dar pe *tine* nu te-am mai văzut.

— Nu, a intervenit Kreizler, înainte să răspund. Nu l-ai văzut.

Laszlo s-a răsucit către ghidul nostru care părea foarte iritat.

— E în regulă, Lasky. Poți aștepta afară.

Kreizler i-a dat un teanc mare de bani.

Pe chipul bărbatului a apărut o expresie ce aducea a încântare, dar nu a zis decât „Da, domnule", după care i s-a adresat lui Pomeroy:

— Ai grijă cum te porți, Jesse. Oricât de proastă a fost ziua de azi pentru tine, poate fi și mai rea.

Pomeroy a ignorat afirmația și a continuat să-l pironească pe Laszlo cu privirea cât Lasky s-a îndepărtat.

— Foarte dificil să te educi într-un asemenea loc, a spus Jesse după ce s-a închis ușa. Dar mă străduiesc. Cred că aici am greșit. N-am avut nicio educație. Știți, am învățat spaniolă singur.

Părea să fie în continuare adolescentul de acum 20 de ani.

Laszlo a încuviințat din cap.

— Admirabil. Văd că porți o colivie.

Jesse a izbucnit în râs.

— Ahhh... Ei au *pretins* că i-am ars fața unui tip cu țigara în timp ce dormea. Au zis că am stat treaz toată noaptea, că am folosit o sârmă lungă ca să ajung la el cu un chiștoc printre gratii. Dar vă întreb atunci...

S-a întors spre mine, ochiul lui lăptos rotindu-se haotic în orbită.

— Aș putea face eu chestii din astea?

A chicotit scurt, încântat și răutăcios – din nou, exact ca un băiat.

— Înțeleg că te-ai plictisit să mai jupoi șobolani de vii, a zis Kreizler. Când am fost aici acum câțiva ani, am auzit că le cereai celorlalți deținuți să-i prindă pentru tine.

Încă un chicotit, aproape stânjenit.

— Șobolani. Chițăie și se zvârcolesc. Te și mușcă zdravăn, dacă nu ești atent.

Ne-a arătat cicatricele urâte de pe mâini.

Kreizler a încuviințat din nou.

— La fel de furios ca acum 20 de ani, Jesse?

— N-am fost furios acum 20 de ani, a răspuns Pomeroy, fără ca rânjetul de pe față să i se șteargă. Eram *nebun*. Numai că voi toți ați fost prea proști ca să vă dați seama de asta, atâta tot. În fine, ce naiba cauți aici, doctore?

— Să zicem că o reevaluare, a rostit Kreizler evaziv. Uneori îmi place să reiau cazurile vechi și să le măsor progresul. Și de vreme ce am avut treabă la închisoare...

Pentru prima dată, vocea lui Pomeroy a devenit foarte serioasă.

— Lasă-mă cu jocurile, doctore. Chiar și cu cătușele astea la mâini, ți-aș putea scoate ochii înainte ca Lasky să apuce să deschidă ușa.

Fața lui Kreizler s-a aprins puțin, dar tonul lui a rămas rece.

— Presupun că tu consideri asta o altă demonstrație a sănătății tale psihice?

Jesse a chicotit.

— Tu, nu?

— Acum 20 de ani, nu, a răspuns Kreizler ridicând din umeri. Ai mutilat ochii ambilor copii pe care i-ai ucis, dar și pe ai celor torturați. Însă n-am văzut nebunie în asta... mi s-a părut de înțeles chiar.

— Serios? a devenit Pomeroy jucăuș din nou. Cum așa?

Kreizler a făcut o pauză, apoi s-a aplecat în față.

— O să mai treacă mult până când o să văd un om țicnindu-se dintr-o simplă invidie, Jesse.

Chipul lui Pomeroy a devenit inexpresiv și și-a dus mâna la față atât de rapid, încât s-a lovit dureros de zăbrelele coliviei. Și-a încleștat pumnii și mi-a dat senzația că se va repezi la noi dintr-o clipă în alta, așa că m-am pregătit pentru ce e mai rău. Însă Jesse a râs.

— Să-ți spun ceva, doctore. Dacă ai plătit pentru educația aia a ta, a fost degeaba. Crezi că doar pentru că am un ochi prost, m-aș apuca să-i căpăcesc p-ăștia de-au amândoi ochii buni? Nici vorbă. Uită-te la mine – sunt un *catalog* de greșeli făcute de Mama Natură. Cum de n-am tăiat niciodată nimănui gura sau cum de nu le-am jupuit pielea de pe chipuri?

A venit rândul lui Jesse să se aplece înainte.

— Și dacă e vorba doar de invidie, doctore, cum de nu ai ieșit pe stradă să ciopârțești brațele oamenilor?

M-am întors iute spre Kreizler și am observat că nu se pregătise pentru o astfel de remarcă. Dar învățase cu mult timp în urmă să-și controleze reacțiile în fața vorbelor oricărui subiect și a clipit de două ori scurt, fără să-și dezlipească privirea de a lui Pomeroy. Jesse, totuși, a reușit să citească dincolo de clipirile lui și s-a lăsat pe spate, rânjind satisfăcut.

— Da, ești isteț, recunosc, a chicotit el.

— Atunci, mutilarea ochilor nu înseamnă nimic, a zis Kreizler.

Acum, când mă gândesc la ce s-a întâmplat, am înțeles că manevra lucrurile cu multă grijă.

— Doar acte aleatorii de violență.

— Nu-mi pune cuvinte în gură, doctore.

Glasul lui Pomeroy a căpătat iarăși o nuanță amenințătoare.

— Am trecut peste asta cu mult timp în urmă. Nu spun decât că n-am avut un motiv sănătos să o fac.

Kreizler și-a înclinat capul meditativ.

— Probabil. Dar de vreme ce nu ești dispus să specifici motivul pe care l-ai avut, argumentul tău e inutil.

Laszlo s-a ridicat în picioare.

— Și cum am un tren de prins înapoi spre New York...

— *Așază-te!*

Violența cu care rostise ordinul aproape că era palpabilă, dar Kreizler s-a prefăcut că îl lasă rece. Pomeroy a devenit mai neliniștit.

— N-o să-ți spun decât o dată, a adăugat Jesse iute. Atunci eram nebun, dar acum nu mai sunt... Asta înseamnă că, dacă mă gândesc mai bine la ce s-a întâmplat atunci, văd totul foarte limpede. N-am avut niciun motiv normal să fac ce le-am făcut copiilor. Pur și simplu... a fost mai mult decât am suportat, atâta tot, și a trebuit să pun punct.

Laszlo știa că se apropie. Ca să-l inducă în eroare, s-a lăsat pe spate și a vorbit foarte blând.

— La ce să pui punct, Jesse?

Pomeroy și-a ridicat privirea spre mica fantă din peretele de piatră, prin care se zăreau câteva stele.

— Holbatul, a mormăit el pe un ton detașat. Privirile. Tot timpul se uitau. Asta trebuia să înceteze.

Și-a întors privirea spre noi din nou și mi s-a părut că văd lacrimi în ochiul bun. Totuși, pe buzele lui schimonosite a apărut din nou un zâmbet.

— Știi că obișnuiam să mă duc la menajeria din oraș? Când eram foarte, foarte mic. Și mi-a trecut prin minte că oamenii se uitau la tot ce făceau animalele alea. Se holbau pur și simplu la ele cu fețele lor idioate, cu ochii ăia mari și gurile deschise – mai ales copiii, fiindcă erau prea proști ca să știe și altceva. Iar nenorocitele alea de animale îi priveau și ele și vedeai cât erau de înnebunite, pe toți dracii, cât erau de feroce, ăsta e cuvântul. Nu voiau decât

să-i sfâșie pe oameni, să-i facă una cu pământul. Mișcându-se înainte și înapoi, înainte și înapoi, gândindu-se că, dacă ar putea scăpa măcar un minut, le-ar arăta ce capeți când nu-ți vezi de treaba ta. Ei bine, poate că eu nu mă aflam într-o cușcă, doctore, dar blestemații ăia de ochi idioți se aflau peste tot în jurul meu de când mă știam. Holbându-se, privind fix, tot timpul, pretutindeni. Spune-mi, doctore, spune-mi că nu e suficient să scoți pe cineva din minți. Și când am crescut destul de mare și am dat peste câte unul dintre nenorociții ăia mici stând așa de-a-n boulea, lingând o bomboană cu ochii ieșiți din orbite... ei bine, doctore, chestia e că *nu mă aflam* într-o cușcă atunci, așa că nimic nu m-a oprit să fac ceea ce trebuia făcut.

Pomeroy a tăcut și nu s-a mai mișcat, așteptând reacția lui Kreizler.

— Spui că așa a fost dintotdeauna, Jesse, a zis Laszlo. De când îți amintești tu? Cu toată lumea pe care o cunoșteai?

— Toți, cu excepția tatei, a răspuns Pomeroy, cu un hohot de râs jalnic, deloc vesel. Probabil că obosise atât de mult să mă privească, încât a luat-o la sănătoasa. Nu mi-l amintesc deloc. Dar așa am presupus că s-au petrecut lucrurile, văzând-o pe mama cum se poartă.

Din nou, pe chipul lui Kreizler a apărut scurt febrilitatea anticipării.

— Și cum se purta?

— Uite-*așa*!

Într-o clipită, Jesse s-a ridicat în picioare, apropiindu-și capul prins în colivie la doar câțiva centimetri de fața lui Laszlo. Am sărit imediat, dar Jesse s-a oprit.

— Spune-i paznicului tău să se așeze, doctore, a zis el, pironindu-l cu privirea pe Kreizler. Doar îți arăt cum stăteau lucrurile. Întotdeauna așa... așa mi s-a părut mie. Fiecare minut, uitându-se la mine. De ce? Habar n-am. Pentru binele meu, obișnuia să-mi zică, dar nu se purta ca atare.

Colivia grea apăsa pe gâtul întins al lui Jesse, așa că bărbatul s-a îndepărtat într-un târziu.

— Da, o interesa teribil fața mea.

Râsul trist a revenit.

— Dar mă jur că n-a vrut niciodată s-o sărute.

Ceva a părut să-i copleșească amintirile, a devenit tăcut și s-a uitat din nou spre fanta din perete.

— Pe primul băiat pe care am pus ochii l-am pus să mă sărute. N-a vrut, dar după ce eu... Ei bine, a făcut-o.

Laszlo a așteptat câteva secunde înainte să întrebe:

— Și fața bărbatului pe care ai ars-o azi?

Jesse a scuipat pe jos printre zăbrelele coliviei.

— Idiotul ăla... același lucru blestemat! Nu-și putea lua ochii de la mine. Cred că i-am zis de 20 de ori cel puțin să...

Dându-și seama că mărturisise, Pomeroy s-a întors brusc spre Kreizler, cu o teamă reală întipărită pe chip. Dar frica a dispărut iute și zâmbetul letal s-a întors.

— Hopa! Se pare că mi-am dezlegat limba, nu? Te-ai descurcat bine, doctore.

Laszlo s-a ridicat în picioare.

— Eu n-am făcut nimic, Jesse.

— Da, a izbucnit în râs Pomeroy. Poate ai dreptate. Cât o să trăiesc, n-o să aflu niciodată cum de mă faci să vorbesc în felul ăsta. Dacă aș avea o pălărie, aș ridica-o în cinstea ta. Dar pentru că nu am...

Cu o mișcare iute, Pomeroy s-a aplecat, a scos un obiect strălucitor dintr-o gheată și l-a îndreptat spre noi amenințător. Încordându-și toți mușchii, s-a pregătit să se repeadă înainte. M-am lipit instinctiv de peretele din spatele meu și Kreizler m-a imitat, deși mai încet. În timp ce Pomeroy a scos niște chicote sinistre, m-am uitat mai atent și am văzut că arma lui era un ciob lung de sticlă groasă, înfășurat într-o zdreanță pătată de sânge.

CAPITOLUL 24

Cu o îndemânare ce o depășea chiar și pe cea a unor bărbați fără cătușe, Pomeroy a izbit scaunul pe care stătuse, trimițându-l în partea cealaltă a camerei, apoi l-a înțepenit sub clanța ușii, împiedicând astfel intrarea de pe coridor.

— Nu vă îngrijorați, a zis el încă rânjind. N-am niciun chef să vă tai – vreau doar să mă amuz puțin pe seama idiotului de-afară.

S-a îndepărtat de noi, a râs din nou și a strigat:

— Hei, Lasky! Ești pregătit să-ți pierzi slujba? Când o să vadă directorul ce le-am făcut băieților ăstora doi, n-o să te mai lase să păzești haznaua!

Lasky a înjurat și a început să bubuie în ușă. Pomeroy a ținut ciobul de sticlă îndreptat spre gâturile noastre, dar nu a făcut nicio altă mișcare amenințătoare. S-a mulțumit să râdă tot mai tare, pe măsură ce furia gardianului a crescut. N-a trecut mult și balamalele ușii au început să cedeze, și, curând, scaunul a căzut într-o parte. Cu un zgomot infernal, Lasky s-a năpustit în încăpere, iar ușa a căzut, zdrobindu-se de podea. După ce s-a chinuit să se echilibreze, a văzut că eu și Kreizler nu pățiserăm nimic și apoi că Pomeroy era înarmat. Înhățând scaunul de lemn, Lasky s-a îndreptat spre Jesse, care abia dacă a încercat să se împotrivească.

În mijlocul întregii nebuni, Kreizler nu a arătat nici cel mai mic semn de teamă pentru siguranța noastră, dar a continuat să clatine din cap încet, de parcă știa exact ce se întâmpla. Lasky a reușit repede să-i smulgă ciobul lui Pomeroy din mână, după care

s-a apucat să-l lovească pe deținut cu pumnii săi graşi, fără nicio milă. Faptul că nu putea ajunge la fața lui Jesse părea să-l înfurie şi mai tare, iar loviturile lui au devenit şi mai sălbatice. Deşi scotea urlete de durere, Jesse nu s-a oprit din râs – hohote sălbatice, intense, ba chiar, într-un mod îngrozitor, pline de încântare. Eu am rămas complet uluit şi paralizat. După câteva minute de balamuc, Kreizler a făcut un pas în față şi a început să tragă de umerii lui Lasky.

— Ajunge! s-a răstit el la gardian. Lasky, pentru Dumnezeu, opreşte-te, nebunule!

A tras întruna de el, dar Lasky i-a ignorat eforturile.

— Lasky, opreşte-te, omule, nu vezi că faci exact ce vrea el? *Îi place!*

Gardianul a continuat să care pumni, şi Kreizler, într-un târziu, epuizat de un fel de disperare, şi-a folosit toată greutatea corpului ca să-l împingă pe Lasky într-o parte. Surprins şi mânios peste măsură, Lasky s-a îndreptat de spate şi a dat să-l pocnească pe Kreizler în cap, dar Laszlo s-a ferit cu uşurință. Văzând că gardianul nu avea de gând să renunțe, Kreizler şi-a încleştat pumnul şi i-a aplicat o serie de lovituri scurte care mi-au amintit de atitudinea lui incredibilă în fața lui Roosevelt în urmă cu 20 de ani. Când Lasky a căzut pe spate, Kreizler şi-a tras suflarea şi s-a aşezat deasupra lui.

— Trebuie să te opreşti, Lasky! a rostit el, cu un glas atât de înflăcărat, încât m-am grăbit să mă bag între el şi gardianul amețit, ca să-l împiedic să nu-l mai atace.

Pomeroy zăcea pe podea, zvârcolindu-se în agonie, încercând să se țină de coaste cu mâinile încătuşate şi încă râzând grotesc. Kreizler s-a întors spre el, răsuflând din greu, şi a repetat blând:

— Trebuie să încetezi.

Când Lasky şi-a venit în fire, ochii lui s-au concentrat asupra lui Kreizler.

— Nenorocitul dracului!

A încercat să se ridice în picioare, dar n-a izbutit.

— Ajutor! a icnit el, scuipând puțin sânge. Ajutor! Gardian cu probleme!

Vocea lui a răsunat pe hol.

— În vechea cameră de baie! Ajutați-mă, pe toți dracii!

Am auzit sunetul unor pași alergând spre noi dinspre capătul îndepărtat al clădirii.

— Laszlo, trebuie să plecăm, am zis iute, știind că intraserăm în bucluc.

Lasky nu părea omul care să uite de răzbunare, mai ales dacă primea ajutor de la tovarășii săi. Kreizler încă se uita la Pomeroy și a trebuit să-l scot cu forța din încăpere.

— Laszlo, lua-te-ar naiba! O să ne omori pe toți. Vino-ți în fire, trebuie să fugim!

Când am năvălit pe coridor, Lasky a încercat să se arunce asupra noastră, dar n-a reușit decât să ajungă din nou cu burta pe podea. Am trecut pe lângă patru gardieni și le-am spus iute că apăruseră niște probleme între Lasky și Pomeroy și că tovarășul lor se rănise. Văzând că noi nu am pățit nimic, gardienii au grăbit pasul, iar eu l-am silit pe Laszlo să treacă pe lângă alt grup de bărbați în uniformă care stăteau confuzi la poarta principală. Nu le-a luat mult să afle adevărul despre situație și, curând, s-au apucat să urle amenințări în urma noastră și să pornească în goană după noi. Din fericire, bătrânul cu care veniserăm ne aștepta în fața închisorii, și când gardienii au apărut, noi deja eram la câteva sute de metri, îndreptându-ne către gară și – în cazul meu cel puțin – rugându-ne să nu fim nevoiți să așteptăm prea mult odată ajunși acolo.

Primul tren care a sosit aparținea unei mici companii locale și urma să facă vreo 12 opriri înainte de a ajunge la Grand Central. Dat fiind necazul nostru, am acceptat o călătorie mai lungă și am urcat în tren. Vagoanele gemeau de provinciali care, evident, au rămas șocați de înfățișarea noastră. Trebuie să recunosc că, dacă arătam pe jumătate așa cum mă simțeam, ca un răufăcător pe fugă, oamenii aceia simpli aveau tot dreptul din lume să se uite la noi

așa. Ca să le mai potolim angoasele, eu și Kreizler ne-am dus în ultimul vagon și am rămas afară, lângă ușa din spate de pe platforma de observare. Privind zidurile și hornurile închisorii Sing Sing dispărând în pădurile negre ale văii Hudson, pe măsură ce trenul prindea viteză, am scos o sticluță plată de whisky, din care am tras amândoi câte o dușcă zdravănă. Când, în sfârșit, n-am mai văzut nici colț de închisoare, am început să răsuflăm mai ușor.

— Ai multe explicații să-mi dai, i-am spus lui Laszlo, stând în aerul cald ce răzbătea dinspre locomotivă.

Senzația mea de ușurare era atât de pronunțată, încât nu mi-am putut înăbuși un zâmbet, deși vorbisem foarte serios când i-am cerut răspunsuri.

— Poți începe cu motivul pentru care am venit aici.

Kreizler a mai luat o înghițitură, apoi a studiat sticluța.

— Aceasta e o tărie barbară, Moore, a zis el, ocolind solicitarea mea. Sunt puțin șocat.

Mi-am luat inima în dinți din nou.

— *Kreizler...*

— Da, da, știu, John, a replicat el, reducându-mă la tăcere. Ai dreptul la unele răspunsuri. Dar de unde să încep?

A oftat și a mai luat o gură de whisky.

— Așa cum ți-am spus și înainte, am vorbit cu Meyer mai devreme, azi. I-am explicat tot ce-am făcut până acum. Apoi i-am povestit despre... schimbul meu de cuvinte cu Sara.

Gemând oarecum rușinat, Laszlo a lovit cu piciorul în balustrada metalică.

— Trebuie să-i cer neapărat iertare.

— Da, am întărit, trebuie. Și Meyer ce-a zis?

— Că punctul de vedere al Sarei cu privire la rolul unei femei în formare este logic, a răspuns Kreizler, încă ușor chinuit de remușcări. M-am trezit brusc că mă contrazic cu el, așa cum am făcut cu Sara.

Bând din nou din sticluță. Kreizler a gemut și a murmurat:

— Eroarea, la naiba cu toate...

— Ce anume? am întrebat, nedumerit.

— Nimic, a spus Kreizler, clătinând din cap. O aberație în propria gândire care m-a făcut să pierd atâtea zile prețioase. Însă acum nu mai contează. Mai important *e* că am analizat problema toată după-amiaza și am descoperit că atât Meyer, cât și Sara aveau dreptate – există dovezi puternice că o femeie a jucat un rol sinistru în formarea criminalului nostru. Felul în care se ferește obsesiv de lume, tipul lui specific de sadism, toți factorii indicau aceeași concluzie subliniată de Sara. Am încercat să-l contrazic pe Meyer, după cum am spus, dar el mi-a amintit de Jesse Pomeroy și mi-a folosit propriile cuvinte de acum 22 de ani ca să mă contrazică la rândul lui. Pomeroy, în definitiv, nici măcar nu și-a cunoscut tatăl și nici nu a suferit, din câte mi-am dat seama, de pedepse fizice excesive în copilărie. Totuși, personalitatea lui se asemănă în multe feluri cu a bărbatului pe care îl căutăm. După cum știi, Pomeroy nu a fost deloc dornic să discute despre mutilări la momentul capturării lui. Am sperat ca de data asta, după atâta izolare, voința lui să mai fi slăbit. Am avut mare noroc.

Am încuviințat, gândindu-mă la afirmația lui Pomeroy.

— Ce a spus el despre mama sa și despre ceilalți copii, despre privirile permanente – crezi că sunt cu adevărat cruciale?

— Da, cred, a răspuns Laszlo, începând să vorbească mai repede. La fel este și accentul pus asupra faptului că oamenii ce-i populau lumea nu voiau să-l atingă deloc. A zis de mama lui că refuza să-l sărute, îți amintești? Probabil că singurul contact cu ceilalți oameni cunoscuți în copilărie a fost tachinarea sau tortura. Și de aici putem trage o linie directă spre violența sa.

— Cum așa?

— Ei bine, Moore, îți ofer o altă afirmație a profesorului James. E un concept discutat adesea de el la clasă, pe vremuri, unul care m-a frapat când l-am citit prima dată în *Principiile psihologiei*.

Laszlo și-a îndreptat privirea spre cer și s-a chinuit să-și amintească exact formularea.

— „Dacă lucrurile reci ar fi umede și toate lucrurile umede ar fi reci, dacă toate lucrurile tari ne-ar înțepa pielea și niciun alt lucru

nu ar face asta, e mai probabil să facem legături între răceală și umezeală, respectiv între duritate și înțepături?" Ca întotdeauna, James nu ducea ideea până la concluzia ei logică, în tărâmul dinamic al comportamentului. El discuta numai funcțiile, precum gustul și atingerea, dar tot ce-am văzut vreodată indică faptul că funcționează și din punct de vedere dinamic. Imaginează-ți, Moore. Imaginează-ți că n-ai cunoscut niciodată atingerea umană – din cauza unei desfigurări, a unei cruzimi sau a unui ghinion –, nici măcar una severă sau aspră. Cum te-ai simți?

Am ridicat din umeri și mi-am aprins o țigară.

— Putred, bănuiesc.

— Posibil. Dar, în orice caz, *nu* ai simți ceva extraordinar. De pildă, dacă rostesc cuvântul „mamă", mintea ta va trece rapid printr-o serie de asociații familiare, dar inconștiente, bazate pe experiență. La fel și a mea. Ambele serii de asociații vor fi, fără îndoială, un amestec de elemente pozitive și negative, ca în cazul oricărei alte persoane. Dar câți oameni vor avea o serie de asociații uniform negative precum Jesse Pomeroy? În cazul lui, putem merge dincolo de conceptul limitat al mamei, spre noțiunea generală de umanitate. Spune-i cuvântul „oameni" și mintea lui va genera numai imagini ale umilinței și ale durerii, cu aceeași rutină specifică rostirii cuvântului „tren", la care tu ai răspunde probabil „mișcare".

— Asta voiai să zici când i-ai strigat lui Lasky că lui Pomeroy îi plăcea bătaia pe care o primea?

— Da. Probabil că ai observat și tu că Jesse a construit deliberat întregul incident. Nu e greu de înțeles de ce. Pe parcursul copilăriei sale, a fost înconjurat de torționari și, în ultimii 20 de ani, practic singurii oameni cu care a venit în contact au fost bărbați ca Lasky. Experiențele lui, atât în închisoare, cât și afară, l-au făcut să creadă că interacționarea cu propria specie poate fi numai conflictuală și violentă. Ba chiar se compară empatic cu un animal dintr-o menajerie. Așa arată realitatea lui. Că va fi bătut și batjocorit, având în vedere împrejurările. Nu poate decât să încerce să se împace cu termenii abuzului, să-i manipuleze pe participanți

să se implice în acțiunile lui, așa cum i-a manipulat odată pe copiii pe care i-a torturat și i-a ucis. Este singurul gen de putere sau de satisfacție, singura lui metodă prin care-și asigură supraviețuirea psihică, și de aceea se dedică ei întru totul.

Cât am fumat, m-am chinuit să accept ideea și am început să mă fâțâi de colo-colo.

— Dar nu există ceva, ei bine, ceva în interiorul lui, înăuntrul oricărei persoane care ar obiecta împotriva unei asemenea situații? Adică, n-ar trebuie să simtă tristețe sau disperare chiar și față de *mama* sa? Măcar *dorința* de a fi iubit? Nu se naște fiecare copil cu...

— Ai grijă, Moore, m-a avertizat Kreizler când și-a aprins o țigară. Urmează să-mi sugerezi că ne naștem cu concepte specifice *a priori* de nevoi și de dorințe. Un gând acceptabil, pesemne, dacă am avea și dovezi care să-l susțină. Organismul cunoaște un singur instinct încă de la naștere, supraviețuirea. Și da, pentru cei mai mulți dintre noi, instinctul acesta este cumva intim legat de ideea unei mame. Dar dacă experiențele noastre ar fi complet diferite, în cazul în care conceptul de mamă ne-ar sugera frustrare și pericol fatal, în loc de grijă și iubire, instinctul de supraviețuire ne-ar sili să ne structurăm perspectiva altfel. Jesse Pomeroy a trecut prin așa ceva. Acum cred că la fel s-a întâmplat și cu criminalul *nostru*.

Laszlo a tras adânc din țigară.

— Îi pot mulțumi lui Pomeroy pentru asta. Și lui Meyer. Dar, mai presus de toți, trebuie să-i mulțumesc Sarei. Și intenționez s-o fac.

Kreizler a rostit adevărul. La una dintre gările micile pe lângă care am trecut în drum spre Grand Central, l-a întrebat pe impiegat dacă avea posibilitatea să trimită o telegramă urgentă la New York. Bărbatul a confirmat și Kreizler a scris un mesaj, prin care îi cerea Sarei să ne întâlnească la Delmonico, la unsprezece seara. Eu și Laszlo n-am mai avut timp să ne schimbăm pentru cină când am ajuns în oraș, dar Charlie Delmonico ne văzuse în situații și mai rele, așa că, atunci când am sosit în Madison Square, ne-a primit la fel de călduros ca întotdeauna.

Sara ne aștepta la o masă din sala principală, una care dădea spre parcul de dincolo de Fifth Avenue și care se afla cât mai departe de restul meselor. Și-a exprimat îngrijorarea pentru siguranța noastră – telegrama îi sporise angoasa –, apoi, văzând că nu eram răniți, a devenit curioasă în privința călătoriei noastre. Purtarea ei față de Kreizler, chiar și înainte ca el să-și ceară iertare, după cum promisese, a fost foarte amabilă și, tocmai de aceea, ciudată. N-aș spune că Sara era genul de persoană ranchiunoasă, dar odată ce o supărai profund, devenea foarte rece cu cel vinovat. Am încercat din greu să ignor atracția bizară dintre ei și mi-am concentrat toată atenția asupra afacerii noastre.

Sara a zis că, după cele aflate din vizita la Pomeroy, puteam presupune cu mai multă certitudine că omul nostru, la fel ca Jesse, era extrem de sensibil când venea vorba de înfățișarea sa. O asemenea sensibilitate, a specificat ea, explica profunzimea mâniei lui îndreptate spre copii. Permanenta batjocorire și ignorare din primii ani de viață sigur ar genera o furie pe care timpul nu ar reuși să o stingă neapărat. Kreizler înclina și el să creadă că omul nostru avea un fel de diformitate fizică. Iar eu, care avansasem această teorie cu mai multe săptămâni în urmă, i-am avertizat pe amândoi să nu se grăbească prea tare să accepte ideea. Știam deja că bărbatul pe care îl urmăream avea peste 1,80 înălțime și că putea escalada clădirile cu o simplă frânghie, în timp ce căra în spate și un adolescent. Dacă avea vreun defect, atunci singur nu era în zona brațelor sau a picioarelor, de fapt în nicio parte a corpului, cu excepția feței sale, iar asta ne restrângea puțin zona de căutare. Kreizler a spus că se simțea pregătit să reducă și mai mult zona, fiind sigur că defectul criminalului îi afecta ochii. Bărbatul se concentra asupra ochilor victimelor cu mai multă grijă și mult mai obsesiv chiar și decât Pomeroy, un fapt pe care Laszlo îl considera extrem de semnificativ, decisiv.

În timpul mesei, Kreizler a încurajat-o pe Sara să explice ce fel de femeie credea ea că ar fi jucat un rol sinistru în viața ucigașului, așa cum afirmase ea cu o săptămână mai devreme.

Sara a răspuns imediat că ea avea convingerea că numai o mamă ar fi provocat un impact atât de profund, devenit evident în cazul nostru. O guvernantă sau o rudă samavolnică ar fi ceva groaznic pentru un copil, dar dacă acesta ar apela la mama naturală pentru protecție și consolare, efectul s-ar reduce dramatic. Sarei i se părea că bărbatul căutat de noi nu cunoscuse niciodată un astfel de refugiu, fapt care ar fi putut avea nenumărate explicații. Însă Sara prefera teoria conform căreia femeia nu-și dorise copilul de la bun început. Îl făcuse, a speculat Sara, doar pentru că rămăsese însărcinată sau pentru că nu i se oferise un alt rol acceptabil din punct de vedere social în lumea în care trăia. În consecință, femeia disprețuise copilul purtat în pântec și de aceea Sara credea că exista o mare probabilitate ca ucigașul să fie singur la părinți sau să aibă puțini frați. Sarcina nu reprezenta o experiență pe care mama și-ar fi dorit s-o repete de multe ori. Orice defect fizic la unul dintre copiii născuți ar fi sporit cu siguranță sentimentele deja negative ale mamei față de copilul respectiv, dar Sara mai credea că sluțenia singură nu se dovedea suficientă pentru a explica o asemenea relație. Kreizler i-a aprobat punctul de vedere, spunând că, deși Jesse Pomeroy punea pe seama mamei lui toate dificultățile provocate de înfățișarea sa, sigur mai existau și alți factori suplimentari mai profunzi.

La orizont se profila din ce în ce mai puternică o singură concluzie: era puțin probabil să avem de-a face cu oameni care se bucurau de avantajele bogăției. În primul rând, părinții avuți sunt obligați adesea să se descurce cu copiii lor dacă aceștia fac necazuri sau nu sunt doriți. Apoi, în anii 1860 (perioada în care bănuiam noi că se născuse criminalul nostru), o tânără ce dispunea de mijloace materiale și-ar fi putut dedica viața și altor scopuri în afara maternității, deși o asemenea alegere ar fi stârnit mai multe comentarii și critici la momentul respectiv decât 30 de ani mai târziu. Desigur, o sarcină accidentală putea să apară în viața oricui, bogat sau sărac, dar fixațiile sexuale și scatologice extreme arătate de criminal îi sugeraseră Sarei o supraveghere la sânge și

umiliri frecvente. Acestea vorbeau de o viață dusă într-un spațiu restrâns, genul de viață impus de sărăcie. Sara a rămas foarte încântată să audă că doctorul Meyer dăduse glas acelorași gânduri în timpul conversației cu Kreizler de mai devreme. Și a fost și mai încântată când Kreizler i-a recunoscut eforturile în timp ce ne delectam cu un pahar de porto la finalul mesei.

Momentul de satisfacție relaxată a trecut iute totuși. Kreizler și-a scos mica agendă și ne-a reamintit că mai rămâneau doar cinci zile până la Înălțarea Domnului, următoarea dată importantă din calendarul creștin. Venise timpul, a spus el, ca investigația noastră să lase deoparte cercetările și analizele, și trebuia să ne implicăm mai mult în acțiune. Ne făcuserăm o idee destul de clară despre cum arăta criminalul, precum și despre cum, unde și când va lovi din nou. Eram pregătiți, în sfârșit, să anticipăm și să-i împiedicăm următoarea mișcare. Un val de angoasă m-a copleșit până în străfunduri, iar Sara părea că trăiește același gen de reacție. Dar amândoi știam că o astfel de dezvoltare era inevitabilă. Pentru asta lucraserăm încă de la început. Așa că am devenit și mai hotărâți când am părăsit restaurantul și nu ne-am lăsat influențați de niciun fel de presentiment.

Afară, Sara m-a tras cu putere de mânecă. M-am răsucit și am văzut-o privind într-o direcție diferită, dându-mi de înțeles că voia să-mi vorbească separat. Când Kreizler s-a oferit să ia aceeași birjă cu ea până în parcul Gramercy, ea a refuzat. Imediat ce Laszlo a plecat, m-a împins spre parcul Madison Square, sub un stâlp cu lampă pe gaz.

— Ei bine? am întrebat, observând că devenise ușor agitată. Sper că e ceva foarte important, Sara. A fost o seară de iad și sunt...

— *Este* important, a răspuns Sara iute și a scos din geantă o hârtie îndoită. Cel puțin așa *cred*.

Sprâncenele i s-au unit și mi s-a părut că se gândește bine înainte să-mi arate hârtia.

— John, cât de multe cunoști despre trecutul doctorului Kreizler? Despre familia lui, adică.

Subiectul m-a surprins.

— Despre familia lui? La fel de multe ca restul lumii, presupun. I-am vizitat puțin în copilărie.

— Erau... În fine, erau fericiți?

Am ridicat din umeri.

— Așa mi s-a părut. Pe bună dreptate. Părinții lui formau cuplul cel mai căutat din oraș în adunările sociale. N-ai zice dacă i-ai întâlni acum, desigur. Tatăl lui Laszlo a suferit un atac cerebral acum doi ani și stau destul de izolați. Au o casă la intersecția lui Fourteenth Street cu Fifth Avenue.

— Da, a zis Sara repede, luându-mă din nou prin surprindere. Știu.

— Ei bine, am continuat, pe vremuri, dădeau niște petreceri foarte mari și prezentau minți luminate din întreaga Europă în fața societății newyorkeze. Ce mai spectacol! Tuturor ne plăcea să ne ducem acolo. Dar de ce întrebi, Sara? Ce s-a întâmplat?

Sara a șovăit, a oftat, apoi mi-a întins hârtia.

— Am încercat toată săptămâna să înțeleg de ce rămânea legat cu atâta încăpățânare de ideea că un tată violent și o mamă pasivă l-au crescut pe criminal. Am dezvoltat o teorie și am căutat prin dosarele Secției 15 ca să o verific. Și iată ce-am găsit.

Documentul era un raport înregistrat de un polițist aflat în patrulare pe nume O'Bannion care, într-o noapte din septembrie 1862 – când Laszlo avea numai șase ani –, investigase un conflict domestic acasă la Kreizler. Dosarul îngălbenit conținea doar câteva detalii: vorbea despre tatăl lui Laszlo care, în stare de ebrietate, își petrecuse noaptea la secție pentru acuzația de atac (ulterior s-a renunțat la ea), iar mai târziu un chirurg a fost adus acasă la Kreizler pentru a trata un băiat cu brațul zdrobit.

Nu era greu să tragi o concluzie. Însă având în vedere relația mea de-o viață cu Laszlo, precum și imaginea despre familia lui, mintea mea a refuzat să o accepte.

— Dar, am rostit, îndoind foaia aproape nepăsător, nouă ni s-a povestit că a căzut...

Sara a oftat din toți rărunchii.

— Se pare că nu.

S-a lăsat o tăcere prelungită și mi-am lăsat privirea să rătăcească prin parc, oarecum uluit. Concepțiile vechi mor greu și dispariția lor te poate lăsa teribil de dezorientat. Pentru câteva clipe, copacii și clădirile din Madison Square mi s-au părut că arată diferit într-un mod ciudat. Apoi, imaginea lui Laszlo copil mi-a răsărit în minte, urmată de o alta, a tatălui său solid, vesel, și a mamei lui vivace. Când le-am revăzut chipurile și siluetele cu ochii minții, mi-am amintit comentariul lui Jesse Pomeroy din timpul vizitei noastre la Sing Sing despre ciopârțirea brațelor oamenilor. De aici, mintea mea a sărit la o remarcă aparent lipsită de semnificație pe care Laszlo o făcuse în tren când ne-am întors:

— „Eroarea, la naiba cu toate...", am șoptit.

— Ce-ai spus, John? m-a întrebat Sara imediat.

Am clătinat tare din cap, încercând să-mi limpezesc gândurile.

— Ceva ce a menționat Kreizler în seara asta. Despre cât timp a pierdut în ultimele zile. A vorbit de o „eroare", dar n-am înțeles la ce se referea. Acum, totuși...

Sara a rămas cu gura căscată, dându-și seama de răspuns.

— Eroarea psihologului, a rostit ea. Din *Principiile* lui James.

Am încuviințat.

— Apare atunci când un psiholog amestecă propriul punct de vedere cu cel al subiectului său. De-aia a fost atât de obsedat.

Au mai trecut câteva momente de tăcere, după care am citit raportul din nou, simțind brusc o asemenea neliniște, încât îmi făcea aproape imposibilă sarcina de a absorbi implicațiile documentului.

— Sara, am spus. Ai mai discutat cu altcineva?

Ea a clătinat din cap încet.

— Cei de la sediul central știu că ai luat raportul?

Din nou a clătinat din cap scurt.

— Dar ți-ai dat seama ce sugerează?

A încuviințat de data asta și eu am imitat-o. Apoi, încet și deliberat, am rupt hârtia în bucățele mici și le-am dat drumul pe iarbă.

Am scos o cutie de chibrituri, am aprins un băț și le-am dat foc, după care am rostit ferm:

— Nimeni nu trebuie să afle nimic despre asta. Ți-ai satisfăcut curiozitatea și, dacă își iese din minți din nou, vom ști de ce. Însă, în afară de asta, nu ne putem aștepta la nimic bun dacă se află. Ești de acord cu mine?

Sara s-a lăsat pe vine lângă mine și m-a aprobat încă o dată.

— Deja am decis același lucru.

Am privit bucățelele de hârtie cum ard și se transformă în cenușă. Tăcuți, am sperat în sinea noastră că nu va mai trebui să discutăm despre această chestiune și că purtarea lui Laszlo nu ne va mai împinge să-i scotocim trecutul. Dar, după cum s-a dovedit, povestea nefericită surprinsă schematic în raportul acum ars urma să iasă la suprafață mai târziu în timpul investigației noastre, pentru a da naștere unei crize foarte reale, aproape fatale.

CAPITOLUL 25

Ideea de a supraveghea cu atenție locurile din New York care colcăiau de codoși în perioada când credeam că ucigașul ar putea lovi din nou i-a aparținut lui Lucius Isaacson. Nu încăpea îndoială că va fi o muncă delicată. Oricare dintre barurile și bordelurile respective se puteau aștepta să piardă un număr mare de clienți cu bani dacă se ducea zvonul că sunt ținute sub observație. Cooperarea cu proprietarii devenea practic imposibilă și a trebuit să ne poziționăm în așa fel, încât să-i păcălim atât pe ei, cât și pe criminal. Lucius a recunoscut imediat că nu are suficientă experiență cu asemenea operațiuni ca să pună la punct ceva sigur, prin urmare l-am chemat pe singurul membru al gășții noastre pe care îl consideram capabil să ne ofere un sfat expert: Stevie Taggert. Stevie își petrecuse o bună parte a vieții sale de delincvent jefuind case și apartamente, iar metodele supravegherii clandestine îi erau cunoscute. Cred că băiatul bănuia că a dat de necaz când a intrat în sediul nostru, în după-amiaza aceea de sâmbătă, și ne-a găsit așezați în semicerc, holbându-ne la el nerăbdători. Și, fiindcă Laszlo îi spusese adesea lui Stevie că ar trebui să uite de metodele sale ilegale, ne-a venit de două ori mai greu să-l convingem să vorbească despre asemenea lucruri. Când a înțeles că avem cu adevărat nevoie de ajutorul lui, Stevie a continuat discuția cu o încântare vizibilă.

Inițial, ne gândiserăm să plasăm câte un membru al echipei noastre în fața fiecărei case pe care o suspectam că va fi vizitată: Paresis Hall, Golden Rule, stabilimentul lui Shang Draper

din Tenderloin, Slide de pe Bleecker Street și Black & Tan al lui Frank Stephenson, tot pe Bleecker, o speluncă nenorocită care le oferea femei albe și copii negrilor și orientalilor. Mestecând zgomotos un jeleu cu aromă de lemn-dulce, Stevie ne-a asigurat că planul nostru era foarte prost. În primul rând, știam că ucigașul se deplasa pe acoperișuri, prin urmare, am avea mai mult succes și am stârni mai puține bănuieli dacă am încerca să-l oprim într-o zonă înaltă. În plus, și dacă n-am ține seama de faptul că era posibil ca administratorii clădirilor respective să opună rezistență (poate chiar și fizică) atunci când încercam să ajungem sus, mai rămânea faptul că omul pe care speram să-l prindem era solid și puternic. S-ar fi putut suci oricând, repezindu-se asupra *noastră*, având în vedere cât de ușor se deplasa pe acoperișuri. Stevie ne-a recomandat să plasăm câte doi oameni la fiecare obiectiv de interes, ceea ce însemna nu numai atragerea a încă trei participanți (Cyrus, Roosevelt și Stevie însuși au completat lista într-un final), ci și eliminarea unui obiectiv. Potrivit lui Stevie, ultima problemă se rezolva ușor. I se părea puțin probabil ca ucigașul nostru să se aventureze în Tenderloin, o zonă gălăgioasă, aglomerată și puternic luminată, unde risca să fie văzut și chiar prins. Luând cu nonșalanță o țigară dintr-o tabacheră de pe biroul meu și aprinzând-o, Stevie ne-a spus că putem uita de locul lui Shang Draper. Suflând mici rotocoale de fum, ne-a recomandat să ajungem la diversele acoperișuri, intrând prin clădirile învecinate sub pretexte false. Asta ne-ar ajuta să facem lucrurile să i se pară normale criminalului când și dacă va apărea. Kreizler a încuviințat, apoi i-a smuls țigara din gură și a strivit-o pe podea. Dezamăgit, băiatul s-a întors la jeleul lui.

Următoarea chestiune de pe listă a fost când va începe și când se va sfârși supravegherea. Oare criminalul va vizita casa rău famată aleasă de el în ajunul zilei de Înălțarea Domnului și își va ucide victima în timpul sărbătorii sau va aștepta până în noaptea următoare? Modelul lui sugera a doua variantă, probabil pentru că, ne-a explicat Kreizler, mânia resimțită (indiferent de

motive) se intensifica în timpul zilei, când pesemne urmărea oamenii ducându-se și venind de la slujbele religioase. Indiferent de declanșatorul specific, căderea nopții venea cu o explozie de neoprit. Nimeni n-a găsit contraargumente pentru acest raționament, așa c-am hotărât să ne poziționăm la locurile noastre joi noapte.

Cu planul complet, mi-am înșfăcat jacheta și m-am îndreptat spre ușă. Marcus s-a interesat ce destinație am și i-am spus că mă duceam la Golden Rule să-l văd pe Joseph și să-i ofer detalii despre înfățișarea și metoda criminalului.

— Crezi că e înțelept? m-a întrebat Lucius pe un ton îngrijorat, aranjând un teanc de hârtii pe birou. Mai sunt cinci zile până la punerea în practică a planului, John. Nu vrem să complicăm lucrurile schimbând rutina acestor locuri.

Sara părea nedumerită.

— Nu cred că e greșit să le oferim băieților șansa de a evita pericolul.

— Desigur, a răspuns Lucius repede, nu sugerez să punem pe cineva în pericol, dacă-l putem evita. Doar că... ei bine... am aranjat capcana cu multă grijă.

— Ca întotdeauna, domnul detectiv-sergent are dreptate, a zis Kreizler, apucându-mă de braț și conducându-mă la ușă.

— Ai grijă cât de multe îi spui tânărului tău prieten, Moore.

— Nu-ți cer, a continuat Lucius, decât să nu-i dezvălui data probabilă a următorului atac. Nici măcar nu suntem siguri când se va întâmpla. Dar dacă se întâmplă și băieții au fost preveniți, criminalul va simți cu certitudine ceva. În rest, îi poți spune orice consideri necesar.

— Un aranjament rezonabil, a hotărât Kreizler, dând din mână spre Lucius.

După ce am intrat în lift, Laszlo și-a coborât vocea:

— Nu uita, John, există posibilitatea să-i pui viața și mai mult în pericol dacă ești văzut în compania lui, chiar dacă vrei să-l ajuți pe băiat avertizându-l. Evită asta, dacă se poate.

După ce m-am dus la Golden Rule, am aranjat să mă întâlnesc cu Joseph într-un mic salon de biliard din apropiere. Când a sosit,

i-am observat obrajii rozalii curățați de boiala obișnuită, un fapt care m-a impresionat. Mi-am amintit că și la prima noastră întâlnire i-am șters fața. Am rămas uimit la gândul că nu voise să-l văd machiat nici de data asta. Într-adevăr, când se întâlnea cu mine, atitudinea lui nu mai avea nimic din cea a unui băiat care se prostituează, ci părea mai degrabă a unui adolescent care își dorea cu disperare prezența unui prieten mai mare decât el. Nu cumva *eu* sufeream acum de faimoasa eroare a profesorului James și interpretam comportamentului băiatului, lăsându-mă influențat de felul în care Joseph îmi amintea de fratele meu?

Joseph și-a comandat o bere mică într-o manieră care sugera că mai făcuse asta înainte de multe ori (și care mă scutea de o predică despre pericolele alcoolului). După ce am început să lovim bilele din fildeș pe masă relaxați, i-am spus lui Joseph că aveam informații proaspete despre bărbatul care-l omorâse pe Ali ibn-Ghazi și i-am cerut să mă asculte atent ca să le poată transmite și prietenilor lui. Apoi, m-am lansat în descrierea fizică.

Bărbatul era înalt, am spus, avea cam 1,80 metri și foarte solid. Putea să ridice un băiat ca Joseph sau chiar mai mare, fără dificultate. Totuși, în ciuda mărimii și a puterii, ceva era în neregulă cu el, ceva care îl făcea sensibil. Probabil că în zona feței, ba chiar a ochilor. Răniți, cu cicatrice sau deformați într-un fel sau altul. Indiferent de defectul lui, nu-i plăcea ca oamenii să pomenească de el sau să-l privească. Joseph mi-a zis că nu observase niciodată un astfel de bărbat, dar mulți dintre clienții de la Golden Rule își ascundeau chipul când intrau. L-am îndemnat să fie mai atent în următoarele zile și am continuat cu hainele purtate de suspectul nostru. Nimic neobișnuit, fiindcă nu voia să iasă în evidență. De asemenea, probabil că nu avea mulți bani, ceea ce însemna că nu-și permitea haine scumpe. Posibil, după cum îi spusese Marcus lui Joseph în timpul vizitei noastre anterioare, să care o geantă mare. În ea se găseau uneltele pe care le folosea ca să se cațăre și să coboare pe ziduri, fiindcă așa intra în camerele băieților, fără să fie dibuit.

Atunci a venit parte dificilă. I-am spus că bărbatul avea mare grijă să nu fie văzut, fiindcă fusese în toate casele precum Golden

Rule, și băieților (celor mai mulți dintre ei) le-ar fi venit ușor să-l identifice. Un muncitor de la întreținere sau cineva care lucra pentru organizații caritabile, poate chiar un preot. Ideea era că nu părea și nici nu vorbea ca o persoană care făcea lucrurile pe care le făcuse până acum.

Joseph a ținut socoteala detaliilor cu ajutorul degetelor și, când am terminat, a încuviințat:

— OK, OK, am priceput. Dar vă supărați dacă vă întreb ceva, domnule Moore?

— Dă-i drumul, am răspuns.

— Păi... Mă rog, cum de știți toate astea despre el?

— Uneori, am rostit chicotind, până și eu mă întreb. De ce?

Joseph a zâmbit, dar a început să dea din picioare agitat.

— Vă întreb, fiindcă... ei bine, mulți prieteni de-ai mei nu m-au crezut când le-am povestit ce mi-ați zis data trecută. Nu au înțeles cum poate cineva să știe. Au crezut c-am născocit totul. Și-apoi, mulți zic că nu un om ar face toate astea. Ci un fel de... stafie sau ceva asemănător. Așa vorbește lumea.

— Da, am auzit. Dar îți faci o favoare dacă ignori zvonurile. În spatele tuturor nenorocirilor e un bărbat. Îți garantez, Joseph.

Mi-am frecat mâinile.

— Acum... ce părere ai de un joc?

Pe parcursul anilor, am auzit multă lume susținând că jocul de biliard (carambol, cu buzunare sau ce-o fi) nu e nimic altceva decât o modalitate rapidă pentru un tânăr să ajungă în iad. Însă din ce am văzut eu, o carieră ca jucător profesionist – coșmarul atâtor părinți din acest oraș – nu ar fi fost altceva decât un pas înainte pentru băiat. Timp de o oră, l-am învățat toate trucurile unei mese pe care le știam. Am petrecut frumos, deranjat din când în când doar de gândul locului spre care Joseph urma să se îndrepte după ce ne despărțeam. Totuși, nu aveam ce să fac: astfel de băieți erau propriii lor stăpâni.

Aproape că se înserase când m-am întors la sediu, care încă deborda de activitate. Sara vorbea la telefon cu Roosevelt, încercând

să-i explice că nu mai exista nimeni în care să ne încredem și care să acopere și cel de-al optulea punct de supraveghere joi noaptea și că tocmai de aceea trebuia să vină cu noi. În mod normal, Theodore nu s-ar fi împotrivit, dar, recent, necazurile sale pe Mulberry Street se înmulțiseră. Doi dintre membrii Consiliului Comisarilor, împreună cu șeful poliției, hotărâseră să treacă de partea lui Boss Platt și a forțelor antireformă. Roosevelt era cercetat mai atent decât oricând de dușmanii săi, în speranța că va comite o indiscreție care să justifice demisia lui. În cele din urmă, a acceptat să ia parte la eforturile noastre de supraveghere, deși avea îndoieli serioase.

Kreizler și frații Isaacson, între timp, discutau aprins despre faptele criminalului. Lucius afirmase că singura contradicție din înșiruirea de date – uciderea lui Giorgio Santorelli pe 3 martie – putea fi explicată prin expresia obișnuită, dar înșelătoare „Am hotărât să aștept", inclusă în scrisoarea către doamna Santorelli. Era posibil, și-a dat cu părerea mai tânărul Isaacson, ca vederea și alegerea unei victime să fie cruciale pentru satisfacția psihică a criminalului, la fel ca actul crimei în sine. Kreizler a aprobat teoria și a adăugat că, atâta vreme cât bărbatul nu întâmpina nicio piedică în atingerea scopului său – să omoare băiatul –, chiar și amânarea ar putea să-i provoace plăcerea sadică. Asta însemna că omorârea lui Santorelli s-ar încadra în general în modelul momentului ales, deoarece evenimentul mental vital se produsese în Miercurea Cenușii.

Laszlo n-a mai căzut de acord cu frații Isaacson, care susțineau că omul lovise în anumite zile de sărbătoare și nu în altele, fiindcă îl înfuriau numai anumite evenimente și povești religioase. Lui Kreizler nu i-a plăcut ideea, pentru că reveneau la noțiunea de maniac religios, un bărbat absorbit obsesiv, ca un dement, de misterele credinței creștine. Laszlo era încă dispus să ia în calcul posibilitatea ca bărbatul să fie (sau să fi fost la un moment dat în viață) preot, dar nu vedea niciun motiv pentru care, să zicem, povestea celor trei magi nu ar constitui o cauză suficientă pentru crimă, în

timp ce Purificarea Fecioarei Maria, da. Marcus și Lucius au protestat să trebuia să existe *vreun* motiv pentru care alegea numai anumite sărbători, și Kreizler s-a văzut nevoit să accepte. Însă a adăugat că, pur și simplu, nu găsise cheia contextuală pentru acea parte a puzzle-ului.

Fără să avem nicio garanție că planul nostru de supraveghere din ziua Înălțării Domnului va da rezultate, în zilele următoare am încercat să ne îndreptăm cercetarea și spre alte direcții. Eu și Marcus am analizat sârguincios teoria noastră cu preotul, în timp ce Kreizler, Lucius și Sara s-au implicat într-o activitate nouă și promițătoare: verificarea azilurilor din orașul nostru, dar și din alte părți ale țării, cu ajutorul telegrafului sau personal, ca să aflăm dacă au tratat în ultimii 15 ani un pacient care se potrivea cu portretul schițat de noi. În ciuda convingerii sale ferme că ucigașul nostru era sănătos mintal, Kreizler spera ca particularitățile bărbatului să fi dus la internarea lui la un moment dat. Probabil că, atunci când gustul tainic pentru sânge a apărut prima dată, comisese greșeli vizibile, pe care o persoană de rând (ca să nu mai pomenim de superintendentul unui azil) le-ar fi interpretat drept simptomul unei forme de nebunii. Indiferent de împrejurările exacte, azilurile țineau dosare relativ complexe de regulă, și verificarea lor ni s-a părut o investiție benefică de timp și de energie.

În ajunul Înălțării Domnului, am împărțit sarcinile pentru noaptea următoare: Marcus și Sara, cu ambele ei arme de foc, urmau să urce pe acoperișul de la Golden Rule. Kreizler și Roosevelt aveau să acopere Paresis Hall, iar autoritatea lui Roosevelt ar fi fost suficientă să-l țină la respect pe Biff Ellison dacă apăreau necazuri. Lucius și Cyrus urmau să supravegheze Black & Tan, culoarea lui Cyrus oferind o explicație convenabilă pentru prezența lor, dacă ar fi fost cazul, iar Stevie și cu mine urma să fim pe Bleecker Street, pe acoperișul lui Slide. În fața caselor, aveau să fie poziționați mai mulți arabi cunoscuți de Stevie, care, fără să știe detaliile operațiunilor, puteau fi trimiși să acorde asistență în situația în care i se întâmpla ceva unuia dintre

noi. Roosevelt credea că această sarcină ar fi fost îndeplinită mai bine de polițiști, dar Kreizler s-a împotrivit ideii cu vehemență. Între patru ochi, Laszlo mi-a spus că bănuia că orice contact între ofițerii de poliție și criminal ar duce la moartea rapidă a acestuia din urmă, în ciuda ordinelor lui Theodore. Trecuserăm deja prin mai multe întâmplări ciudate ca să știm că, la mijloc, existau forțe mai puternice decât ale lui Roosevelt, și singurul lor țel era să suprime definitiv cazul. Un asemenea rezultat putea fi obținut cel mai bine printr-o eliminare rapidă a suspectului, evitându-se astfel un proces cu toată publicitatea lui nedorită. Kreizler își propusese să prevină așa ceva, nu numai pentru că ar fi reprezentat o acțiune criminală, ci și pentru că ar fi distrus orice posibilitate de examinare a criminalului și de a-i afla motivele.

După cum s-a dovedit, așteptările noastre pline de nerăbdare din ajunul zilei Înălțării Domnului au fost zadarnice, căci noaptea a trecut fără niciun incident. Ne-am ocupat diversele locuri de supraveghere și am petrecut ore lungi, nesfârșite, până la șase dimineața, luptându-ne cu un singur dușman, plictiseala. În consecință, zilele care au urmat au fost marcate de certuri inutile despre motivul pentru care criminalul ar fi trebuit să aleagă Vinerea Mare și nu ziua Înălțării Domnului. Sara a fost prima care și-a exprimat impresia tot mai intensă că sărbătorile și crimele nu au de fapt nimic în comun, însă eu și Marcus am rămas ferm convinși de ideea că activitatea criminalului și calendarul creștin aveau legătură, de vreme ce teoria ne ajutase cu ipoteza unui preot escroc sau răspopit. Am stabilit să ne păstrăm forțele pentru următoarea sărbătoare semnificativă – Rusaliile, la doar 11 zile după Înălțare – și să încercăm să folosim această perioadă cât mai productiv cu putință. Totuși, recunosc cu tristețe că eu și Marcus ne-am împotmolit în cercetările noastre despre preoți. Părea că întreaga noastră teorie nu e altceva decât o pierdere de vreme.

Pe de altă parte, colegii noștri au făcut unele progrese în săptămâna dinaintea Rusaliilor: răspunsurile la telegramele și scrisorile pe care Sara, Lucius și Kreizler le trimiseseră aproape

tuturor azilurilor respectabile din țară au început să curgă. Cele mai multe dintre ele ne-au dat un răspuns negativ ferm, dar câteva dintre ele ne-au oferit speranță, raportând că un bărbat sau mai mulți, având înfățișarea generală descrisă de Kreizler și cel puțin o parte dintre simptomele mintale menționate de el, fuseseră internați în instituțiile lor la un moment dat în ultimii 15 ani. Câteva aziluri trimiseseră chiar copii ale dosarelor. Deși niciunul nu s-a dovedit de vreun folos, o scrisoare cu mărci poștale de Washington, D.C. a stârnit o adevărată furtună într-o după-amiază.

În ziua respectivă, l-am zărit pe Lucius cum intră cameră, cu un teanc de dosare și de scrisori de la aziluri. Ceva i-a atras atenția, apoi s-a răsucit brusc pe călcâie și pe frunte i-au apărut broboane de sudoare. A scos o batistă și s-a șters, dar vocea i-a rămas fermă.

— Domnule doctor..., i-a zis el lui Laszlo, care stătea lângă ușă discutând cu Sara. Scrisoarea asta vine de la superintendentul azilului St. Elizabeth – ați văzut-o?

— O singură dată, a răspuns Kreizler, apropiindu-se de Lucius. Nu părea să ofere prea multe informații.

— Da, așa am crezut și eu.

Lucius a ridicat scrisoarea.

— Descrierea e îngrozitor de vagă, face referire la „un soi de tic facial", de pildă, și asta acoperă multe lucruri.

Kreizler l-a privit atent pe Lucius.

— *Dar*, domnule detectiv sergent...?

— Dar...

Lucius s-a gândit bine înainte să răspundă.

— E vorba de marca poștală, domnule doctor: Washington. St. Elizabeth este azilul de nebuni principal al guvernului federal, nu-i așa?

Kreizler a tăcut câteva clipe, apoi în ochii lui negri au apărut scântei.

— Așa e, a răspuns el. Însă de vreme ce n-au pomenit nimic de trecutul bărbatului, nu am...

Și-a lovit fruntea cu pumnul.

— Prostule!

Laszlo s-a repezit la telefon și Lucius l-a urmat.

— Având în vedere situația legală din capitală, a adăugat Lucius, nu cred că ar reprezenta un caz neobișnuit.

— Ești un expert în eufemisme, domnule detectiv-sergent! a exclamat Kreizler. Există mai multe cazuri similare în fiecare *an*, în capitală!

Sara s-a apropiat de ei, atrasă de entuziasmul celor doi.

— Lucius? Ce e? Ce-ai observat?

— Marca poștală, a repetat el, lovind scrisoarea. Există un mică clauză care dă bătăi de cap în legislația statului Washington care are legătură cu nebunia și internarea forțată a pacienților în aziluri. Dacă pacientul nu a fost judecat ca nebun în districtul Columbia, dar e închis într-o instituție din Washington, poate solicita o prescriere *habeas corpus* și are toate șansele să fie eliberat.

— Și de ce dă bătăi de cap? am întrebat.

— Fiindcă, mi-a explicat Lucius, când Kreizler încerca să obțină o linie directă spre Washington, mulți pacienți cu probleme mintale din oraș, mai ales cei de la St. Elizabeth, au fost trimiși acolo din alte părți ale țării.

— Oh!

Venise rândul lui Marcus să se apropie.

— Și ce-i cu asta?

Lucius a inspirat adânc, din ce în ce mai entuziasmat.

— St. Elizabeth primește soldați și marinari considerați nepotriviți pentru serviciul militar. Nepotriviți... din cauza bolilor mintale.

Eu, Sara și Marcus, care până atunci ne apropiaserăm pas cu pas de Lucius și de Kreizler, ne-am repezit brusc spre ei.

— Nu ne-a trecut prin minte prima dată, a explicat Lucius, ferindu-se de asaltul nostru, fiindcă nu e nicio mențiune despre trecutul bărbatului în scrisoare. Doar descrierea înfățișării și a simptomelor sale – deziluzii cu persecuții și cruzime consecventă. Dar dacă a făcut parte din serviciile militare și a fost trimis la St. Elizabeth, ei bine, există o șansă redusă, dar nu neglijabilă...

Lucius s-a oprit, temându-se parcă să rostească vorbele:

— ... să fie el.

Ideea părea logică, dar speranțele noastre au fost distruse de telefonul dat de Kreizler. După ce l-au pus să aștepte destul de mult, a reușit să discute cu superintendentul de la St. Elizabeth, însă bărbatul a tratat cererea lui Laszlo de a obține mai multe informații cu cel mai mare dispreț. Aparent știa tot ce e de știut despre faimosul doctor Kreizler și avea cam aceeași părere ca a multor superintendenți de aziluri despre prietenul meu. Laszlo l-a întrebat dacă un alt membru al personalului din spital ar putea să verifice situația din nou, la care superintendentul i-a replicat că oamenii lui sunt suprasolicitați și îi oferiseră deja o asistență „extraordinară" în chestiunea respectivă. Dacă domnul doctor voia să scotocească prin dosarele spitalului, nu-i rămânea decât să vină la Washington și s-o facă singur.

Problema era că Laszlo nu putea să lase totul baltă și să pornească spre capitală. Niciunul dintre noi nu putea, fiindcă nu mai rămăseseră decât două zile până la Rusalii. N-aveam încotro și trebuia să o punem în capul listei cu lucruri de rezolvat după următoarea noastră noapte de supraveghere, să ne înghițim entuziasmul și să ne concentrăm pe celelalte treburi. Ținând cont de rezultatele proaste ale eforturilor din ziua Înălțării Domnului, am avut senzația că o asemenea concentrare va fi greu de obținut.

În orice caz, când duminica Rusaliilor (sărbătorea Pogorârii Sfântului Duh asupra Apostolilor) a sosit, ne-am întors la diversele locuri de supraveghere nocturnă și am așteptat apariția criminalului. Nu pot spune ce fel de stare de spirit a existat pe celelalte trei acoperișuri, dar, pe mine și pe Stevie, deasupra la Slide, plictiseala ne-a doborât rapid. Fiind duminică, puțină zarvă răsuna de pe Bleecker Street, însoțită de gemetele și șuierăturile ocazionale ale trenului suspendat de pe Sixth Avenue, ce urcau până la noi într-un ritm monoton și cumva adormitor. N-a trecut mult și aproape c-am adormit.

Pe la 12.30, am aruncat o privire spre Stevie, care împărțea alene un pachet de cărți de joc în 13 grămezi, pe smoala uscată din fața lui.

— Solitaire? am șoptit.

— Faraon evreiesc, a răspuns el, dând un nume mai stilat stosului, o metodă dubioasă și complicată de a-i păcăli pe fraieri, pe care n-am înțeles-o niciodată.

Dorind să profit de șansă și să-mi umplu golul din educația într-ale jocurilor de cărți, m-am târât lângă Stevie, care a încercat aproape o oră să-mi explice jocul. N-am priceput nimic și, într-un târziu, frustrat și plictisit la culme, m-am ridicat în picioare și am privit orașul din jurul nostru.

— Ce pierdere de vreme, am rostit încet. N-o să apară niciodată.

M-am întors să mă uit pe Cornelia Street.

— Mă întreb ce-or face ceilalți.

Clădirea care adăpostea Black & Tan, unde se găseau Cyrus și Lucius, era exact vizavi, și, privind dincolo de cornișa ei, am zărit scăfârlia aproape cheală a lui Lucius în care se reflecta lumina lunii. Am râs încetișor și i-am arătat și lui Stevie.

— Ar trebui să poarte o pălărie, s-a amuzat băiatul. Dacă noi o vedem, și alți oameni pot s-o vadă.

— Adevărat, am replicat.

Și chiar atunci, când capul lui Lucius s-a mutat în alt loc de pe acoperiș și a dispărut din raza mea vizuală, m-a copleșit o senzație de nedumerire.

— A *crescut* Lucius în înălțime de când am început investigația?

— Probabil că stătea pe zidul despărțitor, a răspuns Stevie, întorcându-se la cărțile sale.

În astfel de moduri inofensive sunt prevestite dezastrele. După 15 minute, am auzit o serie de strigăte panicate, pe care le-am recunoscut ca fiind ale lui Lucius, venind dinspre Cornelia Street. Când m-am uitat într-acolo, panica și teama de pe chipul detectivului au fost suficiente ca să-l apuc pe Stevie de guler și să pornim spre scară. Creierul meu obosit și plictisit a ghicit că tocmai avuseserăm primul contact cu criminalul.

CAPITOLUL 26

Odată ajunși pe trotuar, eu și Stevie i-am trimis pe arabii care așteptau să-i aducă pe Kreizler, Roosevelt, Sara și Marcus, apoi am pornit în goană vizavi pe Cornelia Street, spre Black & Tan. Îndreptându-ne direct spre ușa din față, am dat peste Frank Stephenson, care fusese scos din bordelul lui infam de strigătele de ajutor ale lui Lucius. La fel ca mulți bărbați cu îndeletnicirea lui, Stephenson avea mulți angajați musculoși, și o parte dintre aceștia stăteau pe verandă alături de el, blocându-ne intrarea. Nu aveam niciun chef să mă bag în obișnuita ceartă cu ei, plină de amenințări de-o parte și de alta. Pur și simplu, le-am spus că ne aflam acolo cu treburi de-ale poliției, că pe acoperiș se găsea un ofițer de poliție și că președintele Consiliului Comisarilor avea să vină curând. Litania mea s-a dovedit suficientă pentru a-i da la o parte pe Stephenson și pe băieții lui, și, în doar câteva secunde, eu și Stevie am ajuns pe acoperiș.

L-am găsit pe Lucius ghemuit și aplecat peste Cyrus, care primise o lovitură urâtă în cap. O mică baltă de sânge strălucea pe smoala de sub capul lui Cyrus, în timp ce ochii pe jumătate deschiși se rostogoleau în orbite, iar din gură îi ieșeau niște sunete strangulate, chinuite. Precaut ca întotdeauna, Lucius adusese cu el niște fețe din tifon, cu care înfășura acum capul lui Cyrus, încercând să stabilizeze ceea ce părea o comoție serioasă.

— E vina mea, a spus Lucius, înainte ca eu și Stevie să punem întrebări.

În ciuda concentrării sale, din vocea lui Lucius a răzbătut un regret profund.

— M-am chinuit să rămân treaz și m-am dus după o cafea. Am uitat că e duminică și mi-a luat mai mult decât mi-am închipuit să găsesc una. Probabil că am fost plecat mai bine de 15 minute.

— 15 minute? am zis, alergând spre capătul acoperișului. Să fi avut suficient timp?

M-am uitat în gangul din spate, dar nu am observat nicio activitate.

— Nu știu, a răspuns Lucius. Va trebui să-l așteptăm pe Marcus.

Marcus și Sara au sosit câteva minute mai târziu, urmați curând de Kreizler și de Theodore. Oprindu-se cât să verifice starea lui Cyrus, Marcus a scos o lupă și o lanternă mică, apoi a început să cerceteze iute diverse părți ale acoperișului. Ne-a explicat că 15 minute ar fi fost suficiente pentru un cățărător capabil să urce și să coboare laterala clădirii. A continuat să caute până când a găsit niște fibre de sfoară care ar fi putut să fie sau nu dovada prezenței criminalului nostru. Singura cale să fim siguri era să aflăm de la Frank Stephenson dacă vreunul dintre „lucrătorii" lui lipseau. Însoțit de Theodore, Marcus s-a îndreptat spre scări, în timp ce noi am rămas în jurul lui Lucius și al lui Kreizler, care se ocupau acum de capul lui Cyrus. Kreizler l-a trimis pe Stevie să le spună arabilor din stradă să aducă o ambulanță de la spitalul St. Vincent, deși se punea problema dacă era indicat să miști un om în situația lui Cyrus. După ce l-a readus în simțiri cu săruri de amoniu, Kreizler a reușit să afle de la el că își simțea atât mâinile, cât și picioarele, și atunci Laszlo a căpătat certitudinea că o călătorie zdruncinată pe Seventh Avenue până la spital, deși incomodă, nu îi punea viața în pericol.

Grija lui Kreizler pentru Cyrus era mai presus de orice îndoială. Totuși, înainte să-l lase să leșine din nou, Laszlo i-a trecut sărurile pe sub nas și l-a întrebat iute dacă reușise să vadă cine l-a lovit. Cyrus doar a clătinat din cap și a gemut jalnic, iar Lucius a spus că n-avea sens ca Laszlo să mai insiste. Rana de la capul lui Cyrus indica faptul că fusese lovit din spate și probabil că nici nu apucase să-și dea seama ce se petrecea.

A mai durat o jumătate de oră până când a sosit ambulanța de la St. Vincent, destulă vreme ca să aflăm că, de fapt, un băiat de 14 ani de la Black & Tan nu se găsea în camera lui. Detaliile s-au dovedit îngrozitor de familiare: tânărul care lipsea era un imigrant german proaspăt sosit, pe nume Ernst Lohmann, care nu fusese văzut părăsind locul și care lucra într-o cameră cu o fereastră ce dădea spre aleea din spate. Potrivit lui Stephenson, băiatul ceruse camera aceea special în ziua respectivă. Cel mai probabil, criminalul plănuise evadarea în avans împreună cu victima sa prostuță, deși ne era imposibil să estimăm cu cât timp în urmă – ore sau zile. Îi spusesem lui Marcus înainte să coborâm că Black & Tan nu era cunoscut ca un loc unde găsești băieți îmbrăcați în haine de damă, așa că l-a chestionat pe Stephenson despre asta. Singurul băiat din casă care se ocupa de asemenea cereri era Ernst Lohmann.

Într-un târziu, doi asistenți sanitari în uniforme de la St. Vincent au apărut pe acoperiș cu o targă pliată. După ce l-au cărat pe Cyrus cu grijă pe scări și apoi l-au urcat în ambulanța neagră, solemnă, trasă de un cal la fel de sinistru și cu ochii înroșiți, mi-am dat seama ce priveghi oribil ne așteaptă. Nu pentru Cyrus, care, deși grav rănit, sigur avea să își revină, ci pentru tânărul Ernst Lohmann. După ce ambulanța a plecat, însoțită de Kreizler și de Sara, Roosevelt s-a întors spre mine și am văzut că și el ajunsese la aceeași concluzie.

— Nu-mi pasă ce spune Kreizler, John, a anunțat Theodore, scrâșnind din dinți și încleștându-și pumnii. Asta e o cursă contra timpului și a sălbăticiei acum, așa c-o să folosesc forțele de ordine aflate sub comanda mea.

M-am luat după el când a pornit grăbit spre Sixth Avenue să găsească o birjă.

— Secția 9 e cea mai apropiată. Voi face aranjamentele de-acolo.

A zărit o trăsură goală și s-a apropiat de ea.

— Știm modelul de bază... Se va duce la malul apei. Voi pune detașamentele să scotocească fiecare metru de...

— Roosevelt, așteaptă.

Am reușit să-l apuc de braț și să-l opresc chiar când se urca în birjă.

— Înțeleg cum te simți. Dar, pentru Dumnezeu, nu le da detalii oamenilor tăi.

— Să nu le dau... Iisuse, John!

Dinții au început să-i clănțăne și mai tare, iar, din spatele ochelarilor, ochii săi aruncau fulgere mânioase.

— Tu înțelegi ce se petrece? De ce, în acest moment...

— Știu, Roosevelt. Dar să implici întreaga forță de ordine nu va ajuta cu nimic. Spune-le doar că a avut loc o răpire și că ai motive să bănuiești că răufăcătorii încearcă să părăsească orașul cu barca sau pe pod. E cel mai bine așa, te rog, crede-mă.

Theodore a inspirat adânc, apoi a încuviințat din cap.

— Poate că ai dreptate.

Și-a lovit palma cu pumnul.

— La naiba cu toate blestematele astea de piedici! Voi face cum spui, John – dar numai dacă stai deoparte și mă lași să pun lucrurile pe roate.

Birjarul lui Roosevelt a plesnit aspru din bici și a pornit o călătorie ca vântul și ca gândul pe Sixth Avenue, iar eu m-am întors la intrarea în Black & Tan. Acolo se strânsese un grup mic și deja mohorât. Frank Stephenson mi-a povestit toate detaliile despre activitățile serii. Teoretic vorbind, Black & Tan se afla pe teritoriul găștii Hudson Dusters, iar Stephenson nu îi datora lui Paul Kelly niciun fel de loialitate. Însă cei doi bărbați se cunoșteau, iar treaba pe care o făcea în seara aceea Stephenson agitând mulțimea de afară mi-a dat de bănuit că Paul prevăzuse posibilitatea că unul dintre băieții lui Stephenson să fie răpit sau omorât și îl plătise din greu să profite la maximum de un asemenea eveniment. Stephenson a afirmat de mai multe ori furios că poliția se găsea la fața locului și că nu dovedise nici prudență, nici osteneală. Victima era doar un emigrant prea sărac, a zis el, pentru a stârni interesul poliției. Dacă oamenii din cartiere ca al lor voiau să prevină astfel de lucruri, trebuiau să ia hățurile în mâini. Marcus, desigur, se

prezentase în fața lui Stephenson ca ofițer de poliție, iar pe măsură ce mulțimea a devenit tot mai amenințătoare și multe priviri urâte s-au îndreptat spre noi, eu, frații Isaacson și Stevie am hotărât să ne retragem la sediu, unde urma să ținem pasul cu evenimentele prin intermediul telefonului.

Intenția noastră s-a dovedit mai complicată decât am crezut. Nu am avut pe cine să sunăm. Theodore nu ar fi preluat un apel din partea noastră câtă vreme se afla în prezența ofițerilor de poliție. În plus, puțin probabil să primim un telefon la sediu de la altcineva. Pe la patru dimineața, am primit totuși vești de la Kreizler, care ne-a spus că el și Sara îi aranjaseră lui Cyrus o rezervă confortabilă la St. Vincent și că se vor întoarce curând. În afară de asta, liniștea a dominat toată noaptea. Lucius, deși foarte ușurat după veștile de la Kreizler, se simțea extrem de vinovat pentru tot ce se întâmplase și se învârtea agitat de colo până colo. Dacă nu ar fi fost Marcus, cred că ne-am fi pierdut încet mințile cu toții, pentru că nu aveam nimic de făcut. Însă fratele mai înalt a decis că, dacă fizic nu aveam cum să ajutăm, cel puțin ne puteam folosi mințile, și, arătând spre o hartă mare a Manhattanului, ne-a sugerat să încercăm să anticipăm unde se va duce criminalul de data asta să-și pună în practică ritualul oribil.

Cu toate că nu ne deranjase gândul că evenimentele se desfășurau fără să putem interveni asupra lor în vreun fel, mă îndoiesc că am fi ajuns prea departe în această situație. Adevărat, am avut două puncte de pornire solide: primul, presupunerea că, din ură profundă față de imigranți, criminalul lăsase cadavrele la Castle Garden și lângă Ellis Island; al doilea, convingerea că preocuparea lui pentru puterea de curățare a apei îl determinase să aleagă două poduri și un turn de apă pentru celelalte crime. Dar cum să extrapolezi suficient aceste două elemente ca să ghicești ce loc va alege în continuare? Una dintre sugestii a fost că se va întoarce la un pod, și, dacă presupuneam că nu se va repeta în această privință, ne mai rămâneau vechiul High Bridge peste East River, la capătul nordic al Manhattanului

(un apeduct ce ducea apa din rezervorul Croton în oraș) sau podul Washington din apropiere, care fusese inaugurat câțiva ani mai devreme. Totuși, Marcus și-a dat seama că ucigașul probabil știa că urmăritorii săi câștigau teren. Pe baza orei la care îl atacase pe Cyrus, de exemplu, părea sigur că *el* ne supraveghease *pe noi* în seara aceea și nu invers. Un bărbat care acorda o asemenea atenție activităților dușmanilor săi putea ghici cu ușurință că ne-am fi așteptat ca el să se întoarcă într-un loc preferat. În opinia lui Marcus, ura criminalului față de imigranți ne oferea cea mai bună șansă să descoperim următorul loc al crimei. Continuând acest raționament, detectivul-sergent a sugerat că omul se va îndrepta spre locuri precum docurile aparținând vaselor de linie care aduceau în America un număr mare de străini disperați, îngrămădiți pe punțile lor inferioare.

Când am primit, în sfârșit, un răspuns la enigma noastră mortală, ni s-a părut atât de evident, încât ne-am rușinat îngrozitor. Pe la patru și jumătate, exact când Kreizler a ajuns la sediu, Sara ne-a dat telefon de pe Mulberry Street, unde se dusese să afle ce se petrecea.

— S-a primit un mesaj de pe Bedloe's Island, a zis ea, imediat ce am pus receptorul la ureche. Unul dintre paznicii de noapte de la Statuia Libertății... a găsit un cadavru.

Mi s-au înmuiat picioarele, dar nu am spus nimic.

— Alo? a întrebat Sara. Mai ești acolo, John?

— Da, Sara. Sunt aici.

— Atunci ascultă cu atenție, nu pot vorbi mult. O grămadă de ofițeri s-au strâns și se pregătesc să plece într-acolo. Comisarul se va duce cu ei, dar ne-a transmis să nu ne arătăm fețele. O să facă tot posibilul să-i împiedice pe medicii legiști să examineze corpul înainte de a fi trimis la morgă. Va încerca să ne bage acolo.

— Dar scena crimei, Sara...

— John, te rog să nu fii încăpățânat. Nimeni nu poate să facă nimic. Am avut șansa noastră azi-noapte și am ratat-o. Acum trebuie să ne mulțumim cu ce putem, când putem, la morgă. Între timp...

Brusc, am auzit voci puternice în fundal la capătul celălalt al firului: una dintre ele îi aparținea lui Theodore, alta, fără îndoială, lui Link Steffens, dar pe celelalte nu le-am putut identifica.

— Trebuie să închid, John. Vin și eu imediat ce primesc vești de pe insulă.

Am auzit un clic și mi-am dat seama că a închis.

Le-am transmis celorlalți detaliile, după care am avut nevoie de câteva minute bune să acceptăm faptul că, în ciuda săptămânilor de cercetare și a zilelor de pregătiri, am fost incapabili să prevenim o altă crimă. Lui Lucius, desigur, i-a fost cel mai greu, considerându-se responsabil nu numai pentru craniul spart al unui prieten, ci și pentru moartea unui băiat. Eu și Marcus am încercat să-l încurajăm, dar nimic din ce i-am spus nu l-a consolat. Pe de altă parte, Kreizler a adoptat o atitudine complet lipsită de emoții și i-a zis lui Lucius că, de vreme ce criminalul ne observase eforturile, nu încăpea îndoială că ar fi găsit o altă metodă să pună la cale un atac reușit, dacă nu în noaptea aceea, în alta cu siguranță. Am avut noroc, a declarat Laszlo, că lovitura de la cap a lui Cyrus reprezentase singura consecință negativă pentru grupul nostru. Lucius ar fi putut-o păți și el pe acoperiș, alegându-se cu o rană mult mai gravă, nu doar cu un cucui. Nu aveam timp pentru reproșuri și incriminări, a tras concluzia Kreizler. Ne trebuia mintea ascuțită și experiența lui Lucius, neîmpovărate de vinovăție. Acest mic discurs a însemnat mult pentru Lucius, care l-a apreciat atât pe autorul lui, cât și conținutul, și, curând, și-a revenit suficient ca să ni se alăture în analizarea celor aflate.

Fiecare mișcare a criminalului ne confirmase teoriile despre natura și metodele sale, dar cel mai important aspect al comportamentului său era, din punctul de vedere al lui Kreizler, atenția acordată activității noastre și atacul asupra lui Cyrus. De ce alesese să-l răpească pe Ernst Lohmann când știa că e urmărit? Și, odată pornit pe un drum atât de primejdios, de ce s-a mulțumit să-l lase pe Cyrus inconștient în loc să-l omoare? În definitiv, omul oricum ar ajunge la pușcărie dacă era prins, și de spânzurat nu-l

puteau spânzura decât o dată. De ce să rişte o înfruntare cu Cyrus, care l-ar fi putut zări în timpul atacului şi apoi ar fi putut povesti şi altora? Kreizler nu ştia dacă vom putea răspunde la astfel de întrebări cu prea multă precizie. Dar cel puţin devenise limpede că bărbatului îi plăcuse senzaţia de risc crescut. Şi întrucât ştia că ne apropiem tot mai mult de el, probabil că, lăsându-l în viaţă pe Cyrus, ne transmitea atât o provocare, cât şi o rugăminte disperată.

Oricât ar fi fost de importante toate astea, nu mi-am putut împiedica mintea să rătăcească în timp ce Kreizler vorbea, amintindu-mi de ceea ce se întâmplase pe Bedloe's Island. Chiar sub marea statuie a lui Bartholdi – care simboliza libertatea pentru atât de mulţi oameni, dar care, acum, în capul meu, devenise o emblemă ironică a criminalului căzut în braţele unei obsesii oribile –, un alt băiat îşi întâlnise sfârşitul teribil şi nemeritat. Am încercat să înăbuş imaginea vagă, dar puternică a adolescentului pe care nu-l văzusem niciodată, legat şi îngenuncheat lângă doamna Libertate, crezând pe deplin într-un om ce urma să-i taie gâtul, pentru ca mai apoi, brusc, să simtă oroarea scurtă şi copleşitoare că îşi oferise încrederea degeaba şi că o să plătească scump pentru greşeala lui. După aceea, într-o succesiune rapidă, alte imagini mi-au trecut prin minte: mai întâi cuţitul, instrumentul acela îngrozitor creat să se ocupe de pericolele unei lumi ce nu semăna cu New Yorkul, apoi mişcările lungi, încete, atente, ale tăişului trecând prin carne, şi loviturile aprige, răutăcioase, din zona membrelor. Sângele, care nu mai urca spre inimă, scurgându-se pe iarbă şi pe pietre în pârâiaşe groase, leneşe. Scrâşnetul greţos al oţelului ascuţit lovindu-se de orbite... Nimic nu mai amintea de dreptate sau de umanitate. Indiferent de cum îşi câştiga existenţa Ernst Lohmann, indiferent de greşeala lui de a se încrede într-un străin, pedeapsa era prea severă, preţul, abominabil de mare.

Când mi-am îndreptat din nou atenţia spre conversaţia din încăpere, l-am auzit pe Kreizler şuierând frustrat:

— Ceva... Trebuie să fie *ceva* nou pe care să-l fi învăţat în noaptea asta.

Niciunul dintre noi nu a scos un cuvânt, dar Stevie, care ne privea pe rând nesigur, părea că vrea să vorbească, și, în cele din urmă, a deschis gura:

— Păi, ar fi ceva, domnule doctor.

Kreizler s-a întors spre el curios.

— Îi cade părul.

Apoi mi-am amintit capul despre care crezusem că-i aparținea lui Lucius, dar care se afla pe un corp mult prea înalt ca să-i aparțină detectivului.

— Așa e, am zis. L-am văzut, Iisuse Hristoase, Stevie, pentru o clipă chiar ne-*am uitat* la el!

— Și? *Și?* a insistat Kreizler. Sigur ați mai observat și altceva.

L-am privit pe Stevie, care doar a dat din umeri. Sfâșiindu-mi ca un demon amintirea acelei clipe unice, am căutat un detaliu uitat, un moment neglijat când văzusem... practic nimic. Doar ceafa unui cap ce chelea. Atâta tot.

Kreizler a oftat teribil de dezamăgit.

— Așadar, chelește, nu? a zis el și a notat cuvântul pe tablă. Ei bine, presupun că tot e ceva în plus față de cât știam ieri.

— Nu pare mult, a spus Lucius. Prin comparație cu viața unui băiat.

Câteva minute mai târziu, Sara a telefonat din nou. Cadavrul lui Ernst Lohmann se îndrepta spre morga de la Bellevue. Paznicul care-l găsise nu știa nimic despre crimă, evident, dar auzise un sunet chiar înainte să-l zărească pe băiatul mort, care ar fi putut veni de la o navă cu aburi care se îndepărta de insulă. Roosevelt îi spusese Sarei că avea nevoie de timp ca să scape de ofițerii de poliție ce-l însoțeau și că, dacă ne vedeam la Bellevue pe la șase și jumătate, o să se asigure că ni se va permite examinarea corpului fără amestecul nimănui. Ne mai rămânea doar o oră. Am hotărât să mă duc acasă, să mă spăl și să mă schimb înainte să mă alătur celorlalți la morgă.

Am sosit în Washington Square, unde am găsit-o pe bunica, din fericire și în mod remarcabil, încă dormind. Harriet se trezise

totuși și se apucase de treabă. S-a oferit să-mi pregătească baia. Când a urcat grăbită scările, am făcut un comentariu despre somnul adânc al bunicii.

— Da, domnule, a încuviințat Harriet. De când au venit veștile, are sufletul mai ușor.

— Ce vești? m-am interesat, confuz și obosit.

— Adică n-ați aflat, domnule? Despre oribilul acela de doctor Holmes? A apărut în toate ziarele ieri. Cred că încă mai avem *Times* în suportul pentru ziare. Dacă vreți, vi-l...

— Nu, nu, am oprit-o eu când am văzut că se întoarce să coboare scările. Mi-l iau singur. Dacă vrei să-mi pregătești baia, Harriet, îți voi rămâne recunoscător pe viață.

— Nu e cazul, domnule John, a răspuns ea și a urcat din nou.

Am găsit precedenta ediție din *Times* în suportul din cupru și sticlă de lângă fotoliul preferat al bunicii. Articolul trona chiar pe prima pagină: HOLMES ȘI-A PĂSTRAT SÂNGELE-RECE PÂNĂ LA SFÂRȘIT. Infamul „doctor al torturii" fusese trimis la spânzurătoare în Philadelphia, după ce mărturisise fără nicio remușcare că omorâse încă alte 27 de persoane, în mare parte femei pe care le curtase și le jefuise. Executarea avusese loc la 10.12 dimineața, și 20 de minute mai târziu fusese declarat mort. Ca o măsură de precauție suplimentară – ziarul nu specifica exact față de ce –, sicriul lui Holmes fusese umplut cu ciment, iar apoi, după ce ajunsese într-o groapă adâncă de trei metri într-un cimitir oarecare, turnaseră încă o tonă de ciment deasupra.

Bunica tot nu s-a mișcat când am plecat de acasă spre Bellevue. De fapt, am aflat mai târziu de la Harriet că a dormit până după ora zece.

CAPITOLUL 27

După cum s-a dovedit, cea mai mare dificultate cu drumul nostru la morgă, luni dimineață, n-a constat în discuția cu vreunul dintre membrii personalului instituției. Aceștia erau proaspăt angajați (înlocuiseră recent un grup care fusese concediat fiindcă vânduseră cadavre anatomiștilor pentru 150 de dolari bucata) și destul de nesiguri în privința autorității lor când venea vorba să se pună cu Roosevelt. Nu, problema noastră a fost pur și simplu să intrăm în clădire, căci până când am ajuns noi, se adunase o altă gloată mânioasă de locuitori din Lower East Side, cerând o explicație pentru ciopârțirea copiilor lor și pentru faptul că poliția nu reținuse măcar un singur suspect. Oamenii erau nu doar mai furioși decât cei strânși la Castle Garden, ci și mai indignați. Nu s-a pomenit nicio clipă de profesia sau de stilul de viață al lui Ernst Lohmann (nu reușiserăm să îi localizăm familia). Tânărul era înfățișat ca un băiat inocent abandonat, lăsat la mila poliției, a conducerii orașului și a unei societăți înalte căreia nu-i păsa cum trăia, iar acum, că murise, era pe deplin responsabilă. Această prezentare sistematică și pe deasupra și politică a suferințelor lui Lohmann – dar și a comunităților de imigranți în general – avea de-a face mai mult cu influența crescândă a lui Paul Kelly, deși nu l-am zărit nici pe el, nici pe gealații lui în apropierea morgii când ne-am croit drum prin mulțime.

Am intrat în clădirea sinistră din cărămidă roșie printr-o ușă neagră de fier din spate, eu, Sara și frații Isaacson înconjurându-l

pe Laszlo pentru ca nimeni să nu-i vadă fața. Roosevelt ne-a întâmpinat imediat pe hol și, după ce i-a alungat pe cei câțiva angajați care voiau să afle ce căutam acolo, ne-a condus direct în camera de examinare. Duhoarea de formaldehidă și putreziciune din încăperea îngrozitoare era atât de puternică, încât părea că va desprinde vopseaua îngălbenită a pereților. În fiecare colț, am zărit mese cu trupuri acoperite, iar borcanele vechi, ciobite, pentru probe, pline de bucăți diverse din corpuri umane, stăteau fioroase pe nenumărate rafturi curbate din pricina greutății. În centrul tavanului fusese agățată o lampă electrică mare, și sub ea se găsea o masă de operații ruginită și zimțată, care, la un moment dat în trecut, probabil că arătase precum cele pe care le ținea Laszlo la subsolul institutului său. Pe masă zăcea un cadavru acoperit de un cearceaf murdar, umed.

Lucius și Kreizler s-au apropiat imediat de masă. Lucius a îndepărtat cearceaful, dorind, mi s-a părut mie, să-l vadă cât mai repede pe băiatul pentru a cărui moarte se simțea responsabil. Marcus i-a urmat îndeaproape, dar eu și Sara am rămas lângă ușă, fiindcă nu intenționam să fim aproape de cadavru decât în caz de absolută necesitate. Kreizler și-a scos agenda mică și examinarea a început. Lucius a înșirat rănile suferite de băiat cu o voce monotonă, dar paradoxal plină de pasiune:

— Retezarea completă a organelor genitale de la bază... Tăierea mâinii drepte chiar deasupra încheieturii. Atât cubitusul, cât și radiusul tăiate cu precizie... Sfâșieri laterale ale cavității abdominale, cu vătămarea aferentă a intestinului mic... Vătămări masive ale întregului sistem arterial din torace și îndepărtarea aparentă a inimii... Scoaterea ochiului stâng, cu distrugerea osului zigomatic și a marginii supraorbitale în zona respectivă... Îndepărtarea secțiunilor de scalp care acoperă oasele occipital și parietal ale craniului...

Era o listă cumplită și am încercat să nu ascult, dar unul dintre ultimele detalii menționate mi-a atras atenția.

— Iartă-mă, Lucius, l-am întrerupt, dar ai spus scoaterea ochiului stâng?

— Da, a replicat el iute.

— *Doar* ochiul stâng?

— Da, a răspuns Kreizler. Ochiul drept e intact.

Marcus s-a entuziasmat.

— Probabil că a fost întrerupt.

— Pare o explicație plauzibilă, a spus Kreizler. O fi observat că se apropie paznicul.

Laszlo a arătat apoi spre centrul corpului.

— Treaba asta cu inima e nouă, domnule detectiv-sergent.

Marcus s-a repezit la ușă.

— Domnule comisar Roosevelt, a zis el, ne mai puteți acorda 45 de minute aici?

Roosevelt și-a verificat ceasul.

— Va fi la limită. Noul intendent și oamenii lui vin, de obicei, la opt. De ce, Isaacson?

— Am nevoie de echipamentul meu... pentru un experiment.

— Experiment? Ce fel de experiment?

Pentru Theodore, un naturalist eminent, cuvântul „experiment" avea o încărcătură la fel de puternică precum „acțiune".

— Unii experți, i-a explicat Marcus, susțin că, în momentul morții, ochiul înregistrează pe vecie ultima imagine pe care a văzut-o. Se crede că imaginea poate fi transformată în fotografie, folosind ochiul pe post de lentilă. Aș vrea să încerc.

Theodore a analizat propunerea pentru o clipă.

— Crezi că băiatul a murit uitându-se la criminalul lui?

— Există o șansă.

— Și următorul examinator își va putea da seama de încercarea ta?

— Nu, domnule.

— Hmm... Ce mai idee! În regulă.

Theodore a încuviințat scurt din cap.

— Adu-ți echipamentul. Dar te avertizez, domnule detectiv-sergent... La 7.45, ne luăm tălpășița de-aici.

Marcus a țâșnit ca din pușcă spre ușa din spate a clădirii. După plecarea lui, Lucius și Kreizler au continuat să cerceteze trupul,

iar eu, într-un târziu, am alunecat pe podea, epuizat și descurajat dincolo de punctul în care picioarele mă mai puteau susține. Ridicându-mi privirea spre Sara și sperând să găsesc puțină compasiune pe chipul ei, am observat că se holba spre capătul mesei de examinare.

— Domnule doctor, a rostit ea încet, ce-a pățit la picior?

Laszlo s-a întors, s-a uitat spre Sara și apoi i-a urmărit privirea până la piciorul drept al băiatului, care atârna peste marginea mesei. Laba părea umflată și prinsă de restul piciorului într-un unghi bizar. Dar cum asta nu reprezenta nimic în comparație cu restul rănilor de pe corp, nu a mirat pe nimeni că Lucius ratase detaliul.

Kreizler i-a ridicat talpa și a examinat-o cu atenție.

— *Talipes varus*, a anunțat el într-un târziu. Băiatul suferea de picior strâmb congenital echino-varus.

Cuvintele lui mi-au stârnit interesul.

— Picior strâmb?

— Da, a răspuns Kreizler, dând drumul piciorului.

Era o dovadă, bănuiesc, a felului în care mințile noastre se antrenaseră cu rigurozitate în săptămânile recente, încât, chiar și epuizați, încă izbuteam să extragem un set important de implicații dintr-o malformație fizică relativ obișnuită de care suferea ultima dintre victime. Am început să discutăm aceste implicații destul de aprins și am continuat chiar și după ce Marcus s-a întors cu echipamentul fotografic, gata să-și înceapă experimentul. Chestionarea suplimentară a celor care-l cunoscuseră pe băiatul Lohmann la Black & Tan ne-a alimentat speculațiile și, de aceea, merită pomenite.

Sara a sugerat că ucigașul ar fi fost atras inițial de Lohmann datorită unei identificări cu problemele fizice ale băiatului. Dar dacă Lohmann s-ar fi dovedit nemulțumit de orice menționare a defectului său – o posibilitate solidă pentru un băiat de vârsta și cu ocupația lui –, ar fi reacționat negativ la asemenea intenții caritabile. Reacția lui, în schimb, ar fi stârnit mânia obișnuită a criminalului

față de tineri. Kreizler a aprobat și a explicat mai departe că trădarea inerentă din refuzul lui Lohmann de a primi compasiunea criminalului i-ar fi declanșat acestuia un val de furie nou și mult mai intens. Lucru ce se putea explica prin lipsa inimii băiatului: criminalul hotărâse probabil să-și ducă mutilările la un nivel extrem, dar fusese întrerupt de paznic. Știam toți că asta însemna necazuri. Nu aveam de-a face cu un bărbat care reacționa prea bine atunci când momentele lui intime, chiar și-așa oribile, îi erau întrerupte.

În acest moment al discuției noastre, Marcus a anunțat că se pregătea să-și înceapă experimentul. Kreizler s-a dat câțiva pași în spate de lângă masa de operații ca să facă loc diverselor echipamente aduse de Marcus. După ce a cerut ca becul electric de deasupra să fie stins, Marcus și-a rugat fratele să scoată încet ochiul lui Ernst Lohmann din orbită. După ce Lucius s-a conformat, Marcus a luat o mică lampă incandescentă și a așezat-o în spatele ochiului, asupra căruia și-a fixat aparatul de fotografiat. După expunerea celor două plăci, a activat două sârme mici, ale căror capete nu aveau izolație. A trecut sârmele prin nervii ochilor, activându-le, și a mai expus câteva plăci. La pasul final, a stins lampa incandescentă și a luat două imagini ale ochiului neaprins, dar încă activat electric. Întreaga acțiune părea foarte bizară (mai târziu, am aflat că romancierul francez Jules Verne descrisese procedura într-una dintre poveștile sale fanteziste), dar Marcus spera din toată inima să funcționeze, și când a aprins lampa de deasupra din nou, și-a exprimat hotărârea de-a se întoarce în camera obscură imediat.

Am strâns echipamentul lui Marcus și ne pregăteam să plecăm, când l-am surprins pe Kreizler privind fix fața băiatului, mai puțin detașat decât o făcuse în timpul examinării cadavrului. Fără să mă uit deloc spre trupul mutilat, am rămas lângă Laszlo și i-am pus încet o mână pe umăr.

— O imagine în oglindă, a murmurat Kreizler.

La început, am crezut că se referea la o parte din procedura lui Marcus, dar apoi mi-am amintit conversația pe care o purtaserăm cu mai multe săptămâni în urmă când îmi spusese că

starea trupurilor victimelor reprezenta o reflexie a devastării psihice care îl chinuia permanent pe criminal.

Roosevelt a venit lângă mine, cu ochii pironiți pe cadavru.

— Arată chiar mai rău aici, în locul ăsta, a rostit el încet. Clinic. Îngrozitor de dezumanizat.

— Dar de ce? a întrebat Kreizler, mai mult pentru sine. De ce *așa*?

A întins o mână spre cadavru și mi-am dat seama că vorbește de mutilări.

— Numai diavolul știe, a răspuns Theodore. N-am mai văzut niciodată așa ceva, cu excepția unei piei-roșii.

Eu și Laszlo am înghețat, apoi ne-am întors tăcuți spre Roosevelt. Privirile noastre probabil că deveniseră foarte intense, căci Theodore a părut tulburat pentru o clipă.

— Ce v-a apucat? a întrebat el, ușor indignat. Dacă-mi permiteți să vă întreb, evident.

— Roosevelt, a rostit Laszlo neutru, făcând un pas înainte. Te superi dacă repeți ce-ai zis?

— Am fost acuzat de multe lucruri când am vorbit, a răspuns Theodore, dar niciodată că aș avea prune în gură. Cred că am fost foarte clar.

— Da. Da, ai fost.

Frații Isaacson s-au dat mai aproape, citind ceva interesant în focul ce se insinua din ochii lui Roosevelt, ce până mai atunci nu exprimaseră decât tristețe.

— Dar ce ai vrut să zici mai exact?

— Pur și simplu, mă gândeam, a explicat Roosevelt încă ușor iritat, la singurul act violent asemănător cunoscut mie. E de pe vremea când trăiam la fermă, în Dakota Badlands. Am văzut multe trupuri de bărbați albi care fuseseră uciși de indieni, ca un avertisment pentru ceilalți locuitori ai zonei. Corpurile erau tăiate îngrozitor, aproape ca acesta, presupun cu intenția de a-i îngrozi pe restul.

— Da, a încuviințat Laszlo, mai mult pentru el decât pentru Theodore. Așa e și firesc să presupui. Dar care era scopul, de fapt?

Kreizler a început să se învârtă în jurul mesei de operații, frecându-și încet mâna stângă și dând din cap.

— Un model, are nevoie de un model... E prea consecvent, prea chibzuit, prea... structurat. Se inspiră din ceva...

Verificându-și ceasul de argint, Laszlo s-a întors din nou spre Theodore.

— Se întâmplă să știi, Roosevelt, la ce oră își deschide porțile Muzeul de Istorie Națională?

— Ar trebui să știu, a răspuns Theodore mândru, având în vedere că tata a fost fondatorul, iar eu chiar mă implic în...

— La ce *oră*, Roosevelt?

— La nouă.

Kreizler a încuviințat.

— Excelent. Moore, tu vii cu mine. Cât despre voi... Marcus, tu pornește spre camera ta obscură să vedem dacă experimentul ne arată ceva. Sara, tu și Lucius mergeți înapoi la numărul 808 și contactați Departamentul de Război din Washington. Aflați dacă păstrează dosarele soldaților lăsați la vatră pentru boli mintale. Spuneți-le că ne interesează doar soldații care au servit în Armata de Vest. Dacă nu obțineți o legătură telefonică, trimiteți o telegramă.

— Cunosc câteva persoane acolo, a adăugat Roosevelt. Dacă vă ajută.

— Ne-ar ajuta, a răspuns Laszlo. Sara, ia numele. Haideți, duceți-vă!

Când Sara și frații Isaacson au plecat, luând cu ei echipamentul lui Marcus, Kreizler s-a apropiat de mine și de Roosevelt.

— Ți-ai dat seama ce căutăm, Moore?

— Da, am zis. Dar de ce la muzeu?

— Am un prieten. Franz Boas. Dacă mutilările ca acestea au vreo semnificație culturală printre triburile indiene, el ne-ar putea spune. Iar dacă se dovedește că e așa, Roosevelt, meriți felicitări călduroase.

Kreizler a așezat cearceaful murdar și vechi peste trupul lui Ernst Lohmann.

— Din păcate, l-am lăsat pe Stevie să ducă trăsurica acasă, ceea ce înseamnă că va trebui să luăm o birjă. Te lăsăm undeva, Roosevelt?

— Nu, a răspuns Theodore, mai bine rămân aici să vă acopăr urmele. Ar putea apărea nenumărate de întrebări, luând în calcul mulțimea. Dar vă doresc vânătoare plăcută, domnilor.

Numărul de oameni nemulțumiți de afară crescuse cât timp noi examinaserăm rămășițele băiatului. Sara și frații Isaacson trecuseră prin mulțime fără niciun incident, fiindcă nu i-am mai văzut. Eu și Kreizler nu am avut la fel de mult noroc. Ajunseserăm cam pe la jumătatea drumului spre poarta spitalului, când mulțimea bănuitoare a început să ne urmărească fiecare pas și un bărbat vânjos, cu cap pătrat, ne-a blocat înaintarea cu o coadă de topor veche în mână. Bărbatul l-a pironit cu privirea pe Kreizler și l-a recunoscut. Când m-am întors, mi-am dat seama că și Laszlo îl cunoștea.

— Ah! a exclamat bărbatul, din adâncul pântecului său considerabil de mare. Așadar, l-au adus pe faimosul *Herr* doctor Kreizler!

Accentul indica un german din clasa de jos.

— *Herr* Höpner, a răspuns Laszlo, pe un ton ferm, dar tensionat, care arăta că bărbatul ar putea ști cum să mânuiască fără milă coada de topor din mână. Mă tem că eu și colegul meu avem treburi urgente în altă parte. Te rog să te dai la o parte.

— Și cu băiatul Lohmann cum rămâne, *Herr* doctor?

Höpner nu s-a clintit din loc.

— Ești implicat și tu în toate astea?

Câțiva oameni de lângă el i-au repetat întrebarea.

— Habar nu am despre ce vorbești, Höpner, a răspuns Kreizler rece. Te rog, dă-te la o parte.

— Habar nu ai?

Höpner a început să-și lovească palma cu bucata de lemn.

— Mă îndoiesc. Îl cunoașteți pe bunul nostru doctor, *meine Freunden*[1]? s-a adresat el mulțimii. Este faimosul alienist care distruge familii, care răpește copiii din propriile case!

Exclamații șocate au țâșnit din toate direcțiile.

---

[1] „Prietenii mei." (în germană, în original)

— Vreau să știu ce rol ai avut în toate astea, *Herr* doctor! L-ai smuls pe băiatul Lohmann de lângă părinții lui, așa cum mi-ai luat și mie fiica?

— Ți-am zis deja! s-a răstit Laszlo, scrâșnind din dinți. Nu știu nimic despre niciun băiat. Cât despre fiica ta, *Herr* Höpner, ea *m-a rugat* s-o scot din casa ta, fiindcă nu te puteai abține să o bați cu bățul. Un băț asemănător cu ceea ce ții acum în mână.

Oamenii și-au ținut răsuflarea și Höpner a făcut ochii mari.

— Ce face un bărbat în casa sa, cu familia sa, e treaba lui! a protestat el.

— Fiica ta avea altă părere, l-a pus la punct Kreizler. Acum, pentru ultima oară... *raus mit dir*[1]!

Era o comandă să se miște, așa cum i-ai porunci unui servitor sau vreunui lacheu. Höpner arăta de parcă tocmai ar fi fost scuipat. A ridicat coada de topor și s-a îndreptat spre Kreizler, dar s-a oprit brusc când în spatele nostru s-a stârnit un soi de agitație. Întorcându-mă să privesc peste mulțime, am văzut capul unui cal și partea superioară a unei trăsuri ce venea direct spre noi. Am zărit și un chip pe care-l cunoșteam: Halește-i-pe-toți Jack McManus. Atârna în partea laterală a vehiculului, învârtindu-și uriașul braț drept pe care-l transformase într-o forță formidabilă în ringul de box timp de un deceniu, înainte să renunțe la joc ca să lucreze pentru... Paul Kelly.

Trăsura neagră și elegantă a lui Kelly, cu lămpi de alamă pe ambele părți, și-a croit drum spre locul unde stăteam. Bărbatul scund și slăbănog care mâna calul a plesnit din bici în semn de avertizare, și lumea, știind cine se află înăuntru, s-a tras deoparte, amuțind. Jack McManus a sărit de pe trăsură imediat ce roțile s-au oprit din învârtit, apoi s-a uitat amenințător în jur și și-a îndreptat șapca de miner. Într-un târziu, a deschis portiera.

— Vă sugerez să urcați, domnilor! s-a auzit o voce amuzată din interior.

Fața chipeșă a lui Kelly a apărut în ușă.

— Știți doar cum pot fi mulțimile.

---

[1] „Dă-te din fața mea!" (în germană, în original)

CAPITOLUL 28

— Ha! Ia uitați-vă la voi!

Kelly s-a uitat înapoi spre mulțime radiind de veselie, în timp ce fugeam din curtea spitalului Bellevue.

— Porcii s-au ridicat și ei o dată din troacă! Trebuie să te răsplătești cu câteva nopți nedormite în Mansion Mile, nu-i așa, Moore?

Stăteam alături de Kreizler și cu fața la Kelly, pe jumătatea din față a trăsurii. Gangsterul s-a întors să ne privească, a lovit cu bastonul cu măciulie aurită în podea și a râs din nou.

— N-o să dureze mult, desigur... Își vor trimite copiii în atelierele mizerabile pentru un dolar pe săptămână înainte ca trupul lui Lohmann să fie pus în sicriu. E nevoie de mai mult decât un alt băiat mort care se prostitua ca să-i împiedice. Însă, pentru moment, ne oferă o imagine grozavă!

Kelly și-a întins mâna plină de inele spre Kreizler.

— Încântat de cunoștință, doctore! E un real privilegiu.

Laszlo i-a luat mâna destul de precaut.

— Domnule Kelly. Cel puțin *cineva* consideră situația amuzantă.

— Ah, desigur, doctore – de-aia am și aranjat-o.

Nici eu, nici Kreizler nu am spus nimic.

— Haideți, domnilor, doar nu credeați că oameni ca ăia s-ar răscula fără să fie împinși puțin de la spate, nu? Câțiva bănuți în locurile potrivite n-au rănit pe nimeni. Și trebuie să recunosc, nu m-am așteptat să dau peste eminentul doctor Kreizler într-o astfel de situație.

Surpriza afișată de el mirosea a falsitate de la o poștă.

— Vă pot lăsa undeva, domnilor?

M-am întors spre Kreizler.

— Ne scutește să mai plătim o birjă, am spus, și Laszlo a încuviințat.

Apoi m-am adresat lui Kelly.

— La Muzeul de Istorie Naturală. Pe Seventy-seventh cu...

— Știu unde e, Moore.

Kelly a izbit cu bastonul în plafonul trăsurii și a vorbit cu autoritate aspră:

— Jack! Spune-i lui Harry să ne ducă pe Seventy-seventh, Central Park West. Iute!

Șarmul sinistru i-a revenit.

— Sunt puțin surprins să te văd și pe tine aici, Moore. Am crezut că după întâlnirea ta cu Biff îți vei pierde interesul față de crimele astea.

— Ellison nu e suficient ca să-mi pierd interesul, am declarat, sperând să par mult mai sfidător decât mă simțeam.

— Păi, îți dau eu suficient, s-a repezit Kelly, arătând cu capul spre Jack McManus.

Golul din stomac și senzația de prevestire rea probabil că s-au reflectat pe chipul meu, deoarece Kelly a izbucnit în râs.

— Relaxează-te! Am spus că nu vă fac niciun rău câtă vreme nu-mi pomeniți numele în treaba asta, și până acum ați jucat cinstit. Aș fi vrut ca prietenul tău, Steffens, să fi dat dovadă și el de bun-simț. Acum, că mă gândesc mai bine, Moore, nu ai prea scris *nimic* în ultima vreme, nu? a întrebat Kelly, rânjind viclean.

— Eu strâng fapte înainte să le public, am zis.

— Desigur. Iar prietenul tău, doctorul, își dezmorțește picioarele, corect?

Laszlo s-a foit pe locul lui destul de tulburat, dar a vorbit calm.

— Domnule Kelly, de vreme ce ne-ați oferit această călătorie la fix, vă supărați dacă vă pun o întrebare?

— Nicio supărare, doctore. Poate îți vine greu să crezi, dar te respect foarte mult... La naiba, am citit și o monografie de-a ta.

Kelly a râs.

— *Cel puțin* o parte din ea.

— Vă sunt recunoscător, a răspuns Kreizler. Dar spuneți-mi, cunoscând atât de puține lucruri despre crimele pomenite de dumneavoastră, sunt curios ce motiv ați avea să stârniți agitație și poate chiar să puneți în pericol oameni care n-au nimic de-a face cu chestiunea în discuție?

— *Eu* îi pun în pericol, doctore?

— Sigur vă dați seama că un asemenea comportament ca al dumneavoastră poate duce numai la tulburări civile mai mari și la violență. Mulți oameni nevinovați vor fi probabil răniți, iar alții vor ajunge la închisoare.

— Are dreptate, Kelly, am adăugat. Într-un oraș ca ăsta, lucrurile pot scăpa de sub control destul de rapid.

Kelly a cugetat câteva clipe, fără să-și piardă zâmbetul.

— Dă-mi voie să *te* întreb ceva, Moore – cursele de cai au loc în fiecare zi, dar omul simplu se interesează doar de animalul pe care pariază. De ce oare?

— De ce? am repetat, ușor confuz. Ei bine, fiindcă dacă nu e nimic de câștigat...

— Poftim, a intervenit Kelly, chicotind gânditor. Voi doi, domnilor, stați aici și discutați despre oraș și despre tulburările sociale, dar *mie* ce-mi iese din afacerea asta? De ce-mi pasă dacă New Yorkul arde până la temelie? Cine rămâne în picioare când totul se termină o să vrea să bea și să-și petreacă o oră de singurătate cu... mă rog, eu voi fi aici ca să le ofer ce au nevoie.

— În cazul acesta, a spus Kreizler, de ce vă pasă la urma urmei de problemă?

— Fiindcă mă *enervează*.

Pentru prima dată, chipul lui Kelly a devenit inexpresiv.

— Da, doctore, mă enervează. Porcii ăia de-acolo sunt hrăniți cu tot felul de baliverne de băieții de pe Fifth Avenue imediat ce coboară din bărci, și ei ce fac? Se bat între ei pentru o bucățică. E un pariu cretin, un joc măsluit, numește-l cum vrei, și o parte din mine se bucură să-l vadă mergând în direcția opusă pentru o vreme.

Brusc, rânjetul amabil i s-a întors pe chip.

— Sau poate or exista motive mai profunde pentru atitudinea mea, doctore. Poate ai găsi ceva în... *contextul* vieții mele care să o explice, dacă ai avea acces la acest tip de informații.

Remarca m-a surprins în mod deosebit și am văzut că nici Kreizler nu se aștepta la așa ceva. Kelly avea ceva care te intimida în agilitatea sa intelectuală brută: simțeai că ai de-a face cu un bărbat care te amenință din mai multe puncte de vedere.

— Dar indiferent de motive, a continuat gazda noastră cu o mină veselă, aruncând o privire afară, mă delectez *teribil* cu întreaga afacere.

— Suficient de mult, a insistat Kreizler, cât să complice o soluție?

— Doctore! a exclamat Kelly, prefăcându-se șocat. Am și eu o jumătate de creier și nu permit să fiu insultat.

Gangsterul a deschis capacul măciuliei bastonului, dezvăluind un compartiment mic plin cu o pudră fină cristalină.

— Domnilor? a zis el, întinzându-l spre noi.

Eu și Laszlo am refuzat.

— Pune organismul în mișcare la o oră atât de bizară.

Kelly a așezat puțină cocaină pe încheietură și a tras-o pe nări cu putere.

— Nu-mi place să las senzația unui dependent jalnic, dar dimineții nu sunt pentru mine. În fine, doctore...

Și-a șters nasul cu o batistă fină din mătase și a închis capacul măciuliei.

— Habar n-aveam că s-au depus eforturi serioase pentru rezolvarea cazului.

L-a privit fix pe Kreizler.

— Știți ceva ce eu nu știu?

Nici eu, nici Kreizler nu am răspuns la întrebare, ceea ce l-a determinat pe Kelly să continue relativ sarcastic cu litania despre lipsa oribilă a oricăror eforturi oficiale în rezolvarea crimelor. În cele din urmă, trăsura s-a oprit pe partea de vest a Central Park. Eu și Laszlo am coborât la intersecția cu Seventy-seventh Street,

sperând ca gangsterul să renunțe acum. Dar chiar când urcam pe trotuar, Kelly și-a scos capul pe geam și a strigat după noi:

— Ei bine, a fost o onoare pentru mine, doctor Kreizler! Te salut și pe tine, gazetărașule! Încă o întrebare, totuși. Doar nu vă închipuiți că șmecherii chiar o să vă lase *să terminați* mica voastră investigație, nu?

Am fost luat prea pe nepregătite ca să răspund, însă Kreizler și-a revenit rapid și a replicat:

— Vă pot răspunde la întrebarea dumneavoastră doar cu altă întrebare – *dumneavoastră* intenționați să ne lăsați să terminăm?

Kelly și-a dat capul pe spate și s-a uitat spre cerul dimineții.

— Ca să fiu sincer, nu m-am gândit la asta. N-am crezut că va trebui. Crimele astea mi-au fost foarte folositoare. Dacă mi-ați pune în pericol starea asta de lucruri... Ah, dar ce spun eu aici? Cu ce vă luptați voi... o să vă considerați norocoși dacă n-ajungeți la închisoare amândoi.

Și-a ridicat bastonul.

— La revedere, domnilor! Harry! Înapoi la New Brighton!

Am urmărit cum se îndepărtează trăsura cu Haleș-te-i-pe-toți Jack McManus încă atârnând ca un fel de maimuță diabolică, apoi ne-am întors cu fața la zidurile și turlele în stil renascentist timpuriu ale Muzeului de Istorie Naturală.

Deși nu avea nici trei decenii, muzeul deja strânsese un grup de primă mână de experți și o colecție enormă, bizară, de oase, pietre, animale împăiate și insecte. Dar, dintre toate secțiunile prestigioase ale structurii cu aspect de castel, niciuna nu era mai renumită, mai iconoclastă decât antropologia. Mai târziu, am aflat că bărbatul pe care urma să-l vedem, Franz Boas, era responsabil pentru ea.

Cam de aceeași vârstă cu Kreizler, se născuse în Germania, unde se pregătise în domeniul psihologiei experimentale înainte să treacă la etnologie. În consecință, din motive evidente, Boas și Kreizler se cunoscuseră când Franz imigrase în Statele Unite, dar niciunul dintre ele nu era atât de important pentru prietenia lor ca

asemănarea puternică a ideilor profesionale. Kreizler își câștigase reputația datorită teoriei contextului, a ideii că personalitatea unui adult nu poate fi deplin înțeleasă fără a-i cunoaște experiența individuală. Munca antropologică a lui Boas reprezenta, în multe feluri, aplicarea acestei teorii la o scară mai largă: la culturi întregi. În timp ce-și făcea cercetările originale în mijlocul triburilor indiene din nord-vestul Americii, Boas ajunsese la concluzia că istoria era principala forță care modela culturile, mai degrabă decât rasa sau mediul geografic, așa cum presupusese anterior. Cu alte cuvinte, diferitele grupuri etnice au propriul comportament, nu din cauza forțelor biologice sau specifice unui anumit climat (existau multe exemple de grupuri care contraziceau această teorie), ci pentru că așa fuseseră *învățate*. Toate culturile sunt valide în mod egal când sunt văzute dintr-o asemenea perspectivă. Iar criticilor săi nenumărați care spuneau că anumite culturi progresaseră mai mult decât altele, și astfel puteau fi considerate superioare, Boas le-a replicat că „progresul" era un concept pe de-a-ntregul relativ.

De la numirea lui în 1895, Boas dinamizase profund departamentul de antropologie al muzeului cu noile lui idei. Când te plimbai prin încăperile cu exponate ale departamentului, așa cum am făcut noi în dimineața aceea, o senzație de vitalitate intelectuală și entuziasm ți se scurgea prin trup. Desigur, reacția putea fi stârnită și de vederea chipurilor feroce sculptate în cei 12 stâlpi-totem uriași care se înșirau de-a lungul pereților sau a unei canoe imense, pline de indieni din ipsos, care trăgeau sălbatic la rame printr-o apă imaginară din centrul holului principal, sau a lăzilor fără număr cu arme, măști rituale, costume și alte artefacte care ocupau restul spațiului de pe podea. Indiferent de cauză, când intrai în camerele acelea, te simțeai ca și cum ai fi părăsit modernul Manhattan, pășind într-un colț de pe glob pe care mulți dintre noi l-ar fi etichetat imediat drept sălbatic.

L-am găsit pe Boas într-un birou ticsit situat într-un turn ce dădea spre Seventy-seventh Street. Era un bărbat mărunțel, cu nas mare, rotund, mustață generoasă și păr rar. În ochii lui căprui am

văzut același foc de cruciat care se regăsea și în privirea lui Kreizler. Cei doi bărbați și-au dat mâna cu o căldură și o vigoare împărtășite numai de spiritele cu adevărat înrudite. Boas se afla într-o stare de surescitare: pregătea o expediție masivă în nord-vestul Pacificului, plătită de mogulul finanțelor Morris K. Jesup. A trebuit să-i prezentăm cazul rapid. Am rămas oarecum șocat de candoarea neîngrădită cu care Kreizler i-a dezvăluit munca noastră. Povestea l-a zguduit pe Boas, după felul în care s-a ridicat în picioare, privindu-ne grav și apoi închizând ușa biroului.

— Kreizler, a spus el, cu un accent la fel de puternic ca al lui Laszlo, dar cu un glas mai blând, ai idee la ce te expui? Dacă se află și dai greș, riscul e atroce!

Boas a ridicat brațele și s-a dus după un trabuc.

— Da, da, știu, Franz, a răspuns Kreizler, dar ce-ar trebui să fac? Vorbim de copii în definitiv, oricât ar fi ei de proscriși și de nefericiți, iar omorurile vor continua. În afară de asta... există posibilități uriașe, dacă *nu* dăm greș.

— Înțeleg să se implice un *jurnalist*, a continuat agitat Boas, arătând spre mine cu capul cât și-a aprins trabucul. Dar munca ta, Kreizler, este importantă. Deja publicul nu mai are încredere în tine, la fel și mulți dintre colegii tăi... Dacă totul merge prost, vei fi ridiculizat și respins de toți!

— Niciodată nu mă asculți, a rostit Kreizler indulgent. Ai putea să-ți închipui și tu că am analizat totul de multe ori în minte. Și problema noastră este că eu și domnul Moore suntem presați de timp, la fel ca tine. Prin urmare, trebuie să te întreb direct – ne poți ajuta sau nu?

Boas a pufnit și ne-a cercetat din priviri pe amândoi, clătinând din cap.

— Vrei informații despre triburile din prerii?

Laszlo a încuviințat.

— Bine. Dar un lucru e *streng verboten*[1]...

Boas a îndreptat un deget spre Kreizler.

---

[1] „Interzis cu totul." (în germană, în original)

— Nu-ți voi permite să spui că obiceiurile tribale ale oamenilor respectivi sunt responsabile pentru comportamentul unui criminal de la oraș.

Laszlo a oftat.

— Franz, te rog...

— De tine nu mă îndoiesc. Dar nu știu nimic despre oamenii cu care lucrezi.

Boas m-a privit din nou, mai mult decât bănuitor.

— Schimbarea percepției opiniei publice asupra indienilor ne pune deja destule probleme. Așa că trebuie să-mi juri, Laszlo.

— Jur, atât pentru mine, cât și pentru colegii mei.

Boas a gemut disprețuitor.

— Colegi, da, sunt sigur de asta.

A început să răsfoiască hârtiile de pe birou vădit iritat.

— Cunoștințele mele despre triburile respective sunt oricum insuficiente. Dar tocmai am angajat un tânăr care te va putea ajuta.

Ridicându-se și apropiindu-se iute de ușă, Boas a deschis-o și a strigat la o secretară:

— Domnișoară Jenkins! Unde e doctorul Wissler, te rog?

— Jos, domnule Boas, s-a auzit o replică. Instalează expoziția Blackfoot.

— Ah!

Boas s-a întors la birou.

— Bun. Expoziția aceea oricum e întârziată. Va trebui să vorbiți cu el jos. Nu te lăsa păcălit de tinerețea lui, Kreizler. A evoluat foarte mult în doar câțiva ani și a văzut multe.

Tonul lui Boas s-a mai îmblânzit când a venit lângă Laszlo și i-a întins mâna din nou.

— La fel ca alți experți distinși pe care i-am întâlnit.

Cei doi bărbați și-au zâmbit scurt, dar pe chipul lui Boas a apărut din nou suspiciunea când a dat mâna cu mine și ne-a condus afară din birou.

După ce am coborât iute scările, am trecut din nou prin sala care conținea canoele uriașe, apoi am rugat un paznic să ne îndrume.

Ne-a arătat să mergem spre o altă sală de expoziție, a cărui ușă s-a dovedit a fi încuiată. Kreizler a ciocănit de câteva ori, dar n-am primit niciun răspuns. Am auzit lovituri și voci dinăuntru, apoi o serie de strigăte și șuierături spăimoase așa cum se întâmplă pe la frontiera de vest.

— Dumnezeule, am exclamat, doar n-au de gând să pună indieni în carne și oase ca exponate, nu?

— Nu fi caraghios, Moore.

Kreizler a ciocănit din nou la ușă și, în sfârșit, ne-a deschis cineva.

Ne-am trezit față-n față cu un tânăr cu părul creț, în vârstă de vreo 25 de ani, cu mustață mică, chip de heruvim și ochi albaștri, plini de viață. Purta vestă și papion, iar din gură îi ieșea o pipă. Pe cap purta un coif de război, enorm și relativ înspăimântător, făcut din ceea ce am presupus că sunt pene de vultur.

— Da? a întrebat tânărul, cu un zâmbet larg. Vă pot ajuta?

— Doctor Wissler? a zis Kreizler.

— Clark Wissler, chiar el.

Bărbatul și-a dat seama brusc ce are pe cap.

— Ah, iertați-mă, a spus el, îndepărtând-o. Aranjăm o expoziție și sunt preocupat de această piesă. Dumneavoastră sunteți...

— Mă numesc Laszlo Kreizler, iar el este...

— *Doctorul* Kreizler? a repetat Wissler plin de speranță, deschizând și mai mult ușa.

— Da. Iar el...

— O adevărată plăcere, într-adevăr!

Wissler a întins mâna și a scuturat-o energic pe-a lui Kreizler.

— O onoare! Am citit tot ce ați scris, domnule doctor, și ar trebui să scrieți mai mult. Psihologia are nevoie de mai multe lucrări ca ale dumneavoastră.

Când am intrat în încăperea mare, în care domnea balamucul, Wissler a continuat în stilul lui, oprindu-se doar cât să dea mâna cu mine. Se părea că și el studiase psihologia înainte să-și îndrepte atenția spre antropologie. Dar chiar și în aria sa de lucru

curentă, se concentra asupra aspectelor psihologice ale diferitelor sisteme de valori culturale, așa cum erau ele exprimate prin mitologii, lucrări de artă, structuri sociale și așa mai departe. Aveam noroc, fiindcă, după ce ne-am îndepărtat de un grup de muncitori și ne-am refugiat într-un colț pustiu al încăperii ca să-i dezvăluim în taină munca noastră, s-a arătat și mai îngrijorat decât Boas pentru efectele potențiale pe care le-ar avea stabilirea unei legături între actele abominabile ale criminalului și cultura indiană. După ce Kreizler i-a dat asigurări ca și lui Boas, admirația lui nețărmurită pentru Laszlo a adus și încrederea necesară. Bărbatul a reacționat la descrierea noastră amănunțită a mutilărilor oferindu-ne o analiză rapidă și profundă, așa cum rar am mai auzit din partea unei persoane atât de tinere.

— Da, înțeleg de ce ați venit la noi, a spus el.

Dându-și jos coiful de război de pe cap, s-a uitat în jur, căutând un loc unde să-l pună, dar nu a văzut decât grămezi de moloz.

— Îmi pare rău, domnilor, dar...

Și-a pus la loc coiful pe cap.

— Trebuie să-l păstrez curat până e gata expoziția. Așadar... mutilările pe care le descrieți, sau cel puțin unele dintre ele, seamănă întrucâtva cu actele comise asupra cadavrelor dușmanilor de mai multe triburi din prerii – probabil triburile dakota sau sioux. Există totuși diferențe importante.

— Ajungem și acolo, a zis Kreizler. Să rămânem la asemănări – de ce fac asemenea lucruri? Și numai pe cadavre?

— În general, da, a răspuns Wissler. În ciuda celor citite probabil de voi, indienii sioux nu au înclinații evidente pentru tortură. Există ritualuri de mutilare, desigur, care îi implică pe cei vii – un bărbat care poate dovedi că soția i-a fost infidelă, de pildă, îi poate tăia nasul pentru ca toată lumea să știe de trădarea ei –, dar un asemenea comportament e foarte strict reglementat. Nu, de asemenea lucruri oribile au parte în general dușmanii deja morți ai tribului.

— Dar de ce ei?

Wissler și-a reaprins pipa, având grijă să țină chibritul departe de penele de vultur.

— Indienii sioux au un set de mituri foarte complexe referitoare la moarte și la lumea spirituală. Încă strângem date și exemple și încercăm să cuprindem întregul material al credințelor lor. Practic, *nagi*-ul fiecărui om, sau spiritul, este grav afectat, nu numai de felul în care cineva moare, ci și de ceea ce se întâmplă cu trupul lui imediat după moarte. Vedeți, *nagi*-ul, înainte să se îmbarce în lunga sa călătorie spre tărâmul spiritului, zăbovește lângă trup o vreme, pregătindu-se pentru călătorie. *Nagi*-ul are voie să ia orice a posedat omul în viață ca să îi fie de ajutor pe parcursul călătoriei și ca să-l îmbogățească în viața de apoi. Însă *nagi*-ul își asumă totodată și forma avută de trup în clipa morții. Acum, dacă un războinic ucide un dușman pe care l-a admirat, nu îi va mutila trupul neapărat, fiindcă, potrivit unei alte părți a mitului, dușmanul mort trebuie să-l servească pe războinic în tărâmul spiritelor – și cine și-ar dori o slugă mutilată? Dar dacă războinicul și-a urât cu adevărat dușmanul și nu vrea ca el să se bucure de plăcerile tărâmului spiritual, atunci ar putea face unele dintre lucrurile pomenite de voi. Castrarea, de exemplu, deoarece, în viziunea triburilor sioux asupra vieții de apoi, spiritele masculine se pot împreuna cu cele feminine fără ca spiritele feminine să rămână însărcinate. Tăierea organelor genitale ale bărbatului înseamnă, în mod evident, că nu va mai putea profita de acest aspect atrăgător al tărâmului spiritual. Mai sunt și jocurile și competițiile pentru putere – un *nagi* fără o mână sau fără un organ vital nu se va descurca foarte bine acolo. Am văzut multe exemple de mutilări similare pe câmpurile de luptă.

— Și ochii? am întrebat. Se bazează pe același raționament?

— Ochii sunt oarecum diferiți. Călătoria unui *nagi* spre lumea spiritelor implică un test foarte periculos: el trebuie să traverseze un râu mitic pe un buștean foarte îngust. Dacă *nagi*-ul se teme de test sau îl ratează, el trebuie să se întoarcă în lumea noastră și să rătăcească pentru totdeauna ca o fantomă pierdută și oropsită. Bineînțeles, e un spirit fără nicio șansă de a termina călătoria și cu soarta pecetluită. Indienii sioux sunt foarte atenți cu acest aspect.

Există câteva lucruri de care se tem mai mult decât să fie pierduți în lumea noastră după ce mor.

Kreizler înregistra tot ce auzea în mica lui agendă și a început să dea din cap când și-a notat ultimul concept.

— Iar diferențele dintre mutilările făcute de triburile sioux și cele descrise de noi?

— Ei bine...

Wissler a tras din pipă cu o expresie de nedumerire pe chip.

— Sunt niște probleme mai mari, precum și unele detalii care diferențiază exemplele voastre de obiceiurile indienilor sioux. Cea mai importantă este rana din zona feselor și afirmația legată de canibalism. Indienii sioux, la fel ca majoritatea triburilor indiene, sunt oripilați de canibalism. Este unul dintre aspectele pe care le disprețuiesc cel mai mult la albi.

— La albi? am întrebat. Dar noi nu suntem... În fine, să fim corecți, noi nu suntem canibali.

— Nu de obicei, a răspuns Wissler. Dar au existat câteva excepții notabile pe care indienii le cunosc. Vă amintiți de expediția Donner din 1847? Pionierii au fost blocați luni întregi fără hrană într-o trecătoare în munți acoperită de zăpadă. Unii dintre ei s-au hrănit cu tovarășii lor. Niște povești grozave pentru triburile din vest.

— Dar, am simțit nevoia să protestez mai departe, ei bine... stai puțin, nu poți judeca o întreagă cultură pe baza faptelor câtorva oameni.

— Ba bine că nu, Moore, a replicat Kreizler. Amintește-ți de principiul pe care l-am stabilit pentru criminalul nostru: din cauza experienței sale din trecut, a primelor lui întâlniri cu un număr relativ mic de oameni, și-a construit o perspectivă a lumii într-o manieră distinctă. O putem numi o manieră greșită, dar, având în vedere trecutul lui, el nu poate proceda altfel. Același principiu se aplică și aici.

— Triburile vestice n-au avut contact cu o parte foarte măgulitoare a societății albilor, domnule Moore, a aprobat Wissler. Apoi mai sunt și comunicările eronate care susțin impresia inițială.

Când liderul sioux Taurul-Care-Se-Odihnește a luat cina cu câțiva albi acum câțiva ani, de exemplu, i s-a dat să mănânce friptură de porc. Fiindcă nu mai văzuse asemenea carne anterior, dar auzise poveștile despre expediția Donner, a presupus imediat că era vorba de carne umană. Acesta e felul nefericit în care culturile noastre se cunosc reciproc, general vorbind.

— Alte diferențe mai există? a întrebat Kreizler.

— Ar mai fi îndesarea organelor genitale în gură... Un gest gratuit care nu ar avea niciun sens pentru indienii sioux. Spiritul bărbatului este deja castrat. Să-i vâri organele genitale în gură nu are niciun scop practic. Dar cea mai importantă diferență este faptul că victimele sunt adolescenți. Copii.

— Așteptați o secundă, am spus. Triburile indiene au masacrat și copii, știm asta.

— Adevărat, a încuviințat Wissler. Dar nu ar înfăptui o asemenea mutilare ritualică asupra lor. Cel puțin, niciun indian sioux cu stimă de sine n-ar face așa ceva. Aceste mutilări sunt îndreptate împotriva dușmanilor care nu trebuie să găsească tărâmul spiritual niciodată sau care să nu se bucure niciodată de el dacă ajunge acolo. Dacă i-ar face așa ceva unui copil ar însemna că-l consideră o amenințare. Un egal. Ar fi o dovadă de lașitate, iar indienii sioux sunt foarte sensibili în privința lașității.

— Să vă întreb ceva, domnule doctor Wissler, a spus Kreizler, aruncând o privire peste note. Oare comportamentul descris de noi ar putea aparține cuiva care a fost martorul mutilărilor făcute de indieni, dar care s-a dovedit prea ignorant în privința semnificației culturale și le-a considerat simple sălbăticii? Și care, prin imitarea lor, ar putea crede că o sălbăticie *și mai accentuată* i-ar face acțiunile să semene *mai mult* cu ale indienilor?

Wissler a cântărit ideea și a încuviințat din cap, scuturând tutunul ars din pipă.

— Da. Da, cam așa văd și eu lucrurile, domnule doctor Kreizler.

În ochii lui Laszlo a apărut privirea aceea care spunea că trebuie să plecăm, să ne urcăm într-o birjă și să ne întoarcem la

sediu. I-a comunicat lui Wissler că treburi urgente ne așteaptă, fiindcă bărbatul avea chef de vorbă, dar i-a promis că îl vom vizita curând din nou. Apoi, Laszlo s-a repezit spre ușă, lăsându-mă pe mine să îi cer scuze pentru plecarea abruptă, care, deloc surprinzător, nu l-a deranjat pe Wissler. Mințile oamenilor de știință pot sări de la una la alta ca niște broaște excitate, dar par să-și tolereze reciproc asemenea comportamente.

Când l-am prins pe Kreizler din urmă, pe stradă, deja oprise o birjă și se urcase în ea. Crezând că o să mă lase aici dacă nu mă grăbeam, am alergat pe trotuar și am sărit imediat în trăsură, închizând portiera.

— Birjar, mergem pe Broadway, la numărul 808! a strigat Laszlo, după care și-a agitat pumnul. Înțelegi, Moore? Înțelegi? Omul nostru a fost acolo și a văzut toate lucrurile astea. El definește un astfel de comportament drept oribil și murdar – „murdar ca pieile-roșii" –, dar totuși și el se consideră plin de mizerie. Se luptă cu aceste sentimente prin furie și violență – dar când omoară, se înnămolește și mai mult, la un nivel pe care îl disprețuiește și mai tare, la cel mai josnic nivel de comportament animalic pe care și-l poate închipui –, inspirate de purtarea indienilor, dar care, în mintea sa, sunt mai indiene *decât* ale unui indian.

— Atunci a fost la frontieră, am tras eu concluzia.

— *Trebuie* să fi fost, a răspuns Laszlo. Fie în copilărie, fie ca soldat. Să sperăm că putem clarifica asta prin cercetările noastre la Washington. Îți spun, John, om fi dat noi greș azi-noapte, dar astăzi ne apropiem.

CAPITOLUL 29

Poate că ne apropiam, dar, din păcate, nu atât de mult pe cât sperase Laszlo. Sara și Lucius, am aflat la întoarcerea noastră la sediu, nu reușiseră nimic cu Departamentul de Război, în ciuda contactelor lui Theodore. Toate informațiile cu privire la soldații internați sau lăsați la vatră din cauza tulburărilor mintale erau confidențiale și nu puteau fi discutate la telefon. Se insinua la orizont importanța majoră a unei călătorii la Washington. Într-adevăr, toate indiciile păreau, pentru moment, să ne conducă departe de New York, deoarece criminalul nostru fie crescuse pe frontiera de vest, fie servise într-o unitate militară care patrula în regiune. Cineva trebuia să se ducă acolo să vadă dacă exista vreo urmă evidentă sau nu.

Am petrecut restul dimineții cercetând punctele posibile, atât în timp, cât și pe hartă, ca să începem cât de cât să dăm de o asemenea urmă. În cele din urmă, am identificat două zone generale. Fie criminalul, în copilărie, fusese martorul campaniilor brutale împotriva triburilor sioux care duseseră la moartea generalului Custer la Little Big Horn în 1876, fie participase ca soldat la reprimarea aspră a triburilor sioux nemulțumite care culminaseră cu bătălia de la Wounded Knee Creek în 1890. Indiferent de variantă, Kreizler era nerăbdător să trimită pe cineva în Vest, imediat. După cum ne-a spus el, bănuia acum că moartea copiilor Zweig nu fusese prima crimă sângeroasă a criminalului. Iar dacă omul comisese crime și în Vest – fie înainte, fie în timpul serviciului militar –, sigur exista o înregistrare a cazului undeva.

Adevărat, o astfel de crimă ar fi rămas cu siguranță nerezolvată în anii de după comiterea ei. Cel mai probabil fusese pusă pe seama indienilor jefuitori. Dar tot ar fi existat niște documente în privința asta, la Washington sau în vreun birou administrativ din vest. Și chiar dacă o asemenea crimă nu ar fi avut loc, trebuia să avem niște agenți acolo gata să urmărească orice piste am fi obținut din capitală. Numai vizitând localitățile implicate am putea descoperi exact ce s-a întâmplat cu omul nostru și, astfel, să fim în stare să-i prezicem viitorul cu mai multă precizie.

Kreizler a hotărât să plece la Washington el însuși. Când i-am zis că încă știam destul de mulți jurnaliști și lucrători guvernamentali în oraș – inclusiv un contact foarte bun la Biroul Afacerilor Interne pentru Indieni –, a considerat că ar fi nimerit să-l însoțesc. Sara și frații Isaacson s-au dovedit nerăbdători să călătorească în Vest. Cineva, totuși, trebuia să rămână la New York să coordoneze diversele aspecte. După multe discuții, au hotărât că Sara reprezenta alegerea logică pentru această treabă, de vreme ce ea încă făcea – și lumea se aștepta de la ea să facă asta – vizite ocazionale la sediul general al poliției de pe Mulberry Street. Deși cumplit de dezamăgită că ratează călătoria, Sara a înțeles nevoia de coordonare și și-a acceptat sarcina cu multă grație.

Între timp, Roosevelt era singura persoană care îi putea pune pe frații Isaacson în legătură cu ghizii din statele vestice, iar când i-am dat telefon, s-a entuziasmat ca un nebun, amenințând că îi va însoți pe cei doi detectivi. I-am subliniat totuși că presa îl urma oriunde se ducea, mai ales dacă pleca în vest. Poveștile despre partidele lui de vânătoare și fotografiile cu el purtându-și costumul din piele de căprioară, cu franjuri, garantau vânzările pentru orice ziar în care apăreau, iar întrebările despre persoanele cu care călătorea ar fi fost firești. Nu ne permiteam o asemenea publicitate. În plus, cu lupta pentru putere de pe Mulberry Street gata să intre într-o fază nouă și decisivă, reprezentantul principal al reformei din cadrul poliției nu avea cum să dispară, zburdând pe coclauri.

Frații Isaacson urmau să plece singuri și ne-am gândit că, dacă plecau imediat, până ar ajunge acolo, eu și Laszlo am săpa după

informații folositoare pe care să le trimitem spre ei cu ajutorul telegrafului. Când Marcus a ajuns la numărul 808 pe Broadway, după developarea imaginilor preluate de pe globul ocular (care s-au dovedit a fi un eșec răsunător, în pofida domnului Jules Verne) și a aflat că urma să plece a doua zi de dimineață în Deadwood, Dakota de Sud, a rămas profund șocat. De acolo, el și fratele său aveau să se îndrepte spre sud, în rezervația dedicată indienilor sioux, Pine Ridge, unde urmau să investigheze orice crime cu mutilare din ultimii 10-15 ani, care nu fuseseră rezolvate. Între timp, eu trebuia să-mi folosesc contactul de la Biroul Afacerilor Interne ca să fac aceleași cercetări în Washington. Kreizler urma să discute cu Departamentul de Război și cu spitalul St. Elizabeth, în căutarea informațiilor despre soldații lăsați la vatră din cauza instabilității mintale, concentrându-se și asupra individului despre care ne scrisese spitalul.

Când am terminat de pus la punct detaliile, deja venise seara și greutatea nopții nedormite a început să ne doboare pe rând. În plus, mai aveam de rezolvat diverse aranjamente casnice, ca să nu mai pomenim de făcut bagajele. Am hotărât să încheiem ziua. Ne-am luat la revedere, dar epuizarea a pus în umbră importanța reală a momentului. Cred că niciunul dintre frații Isaacson nu a înțeles pe de-a-ntregul faptul că urma să se trezească a doua zi de dimineață ca să ia trenul și să traverseze jumătate de continent. Nu că eu și Kreizler am fi fost într-o formă mai bună. Când Sara a plecat, ne-a anunțat că intenționa să ne ia a doua zi într-o birjă și să ne ducă la gară. Chipurile noastre aproape livide de somn o făcuseră să se îndoiască de capacitatea noastră de a ne trezi, darămite de a mai prinde și trenul.

Exact când eu și Kreizler ieșeam pe ușă, a apărut Stevie, cu forțele împrospătate după mai multe ore de odihnă. Ne-a reamintit că Cyrus a stat în spital singur toată ziua și ne-a spus că adusese trăsurica și era pregătit să ne ducă la spitalul St. Vincent ca să ne vizităm camaradul rănit. În ciuda epuizării noastre, nici eu, nici Laszlo nu am refuzat. Și, după ce ne-am adus aminte de mâncarea oribilă din spitalele obișnuite newyorkeze, am decis să-i dăm un

telefon lui Charlie Delmonico și să-l rugăm să ne prepare o masă de primă clasă, pe care să o transportăm la St. Vincent.

L-am găsit pe Cyrus bandajat bine și aproape adormit, pe la șase și jumătate. A fost încântat de mâncare și nu s-a plâns de nimic, nici măcar de faptul că asistentele din spital crâcneau că trebuie să îngrijească un negru. Kreizler a discutat cu doi administratori despre acest aspect, dar altfel am petrecut o oră încântătoare în rezerva lui Cyrus, a cărei fereastră oferea o vedere excelentă spre Seventh Avenue, Jackson Square și apusul de dincolo de ele.

Se lăsase întunericul când am pășit înapoi pe Tenth Street. I-am spus lui Stevie că avem grijă noi de trăsurică și că se poate duce să-l salute pe Cyrus. Băiatul a alergat nerăbdător spre spital. Eu și Kreizler ne pregăteam să ne întindem oasele obosite pe tapițeria din piele moale a trăsurii, când o ambulanță s-a ivit zdruncinându-se în mare viteză și s-a oprit chiar lângă noi. Dacă aș fi fost mai puțin obosit, aș fi observat probabil că fața celui care o conducea îmi era relativ familiară. Așa, mi-am concentrat atenția pe care o mai aveam asupra ușilor vehiculului, care s-au deschis brusc, și un al doilea bărbat a apărut. Pe acesta l-am recunoscut – nu semăna deloc a infirmier – cu un atac neașteptat, copleșitor, de groază.

— Ce naiba? am mormăit când omul s-a holbat la mine și a rânjit.

— Connor! a exclamat Laszlo șocat.

Zâmbetul știrb al fostului detectiv s-a lărgit și apoi bărbatul a făcut câțiva pași amenințători spre noi.

— Așadar, nu m-ați uitat, nu? Cu atât mai bine.

De sub jacheta lui cam jerpelită a scos un revolver.

— Treceți în ambulanță! Amândoi!

— Nu fi absurd! a răspuns Laszlo aspru, ignorând arma.

Mi-am propus să încerc o abordare diferită, o idee mult mai bună decât cea a lui Kreizler.

— Connor, lasă arma. E o nebunie, nu poți să...

— Nebunie? a replicat bărbatul furios. Nici vorbă. Mi s-a spus să vă aduc pe amândoi, deși aș prefera să vă las morți pe trotuar. Așa că *mișcați*!

Ciudat cum frica poate să te lecuiască de oboseală. M-am simțit cuprins de un val de energie ce mi s-a scurs în picioare. Dar fuga ieșea din discuție. Connor era foarte serios, știam, în dorința lui de a ne împușca. Așa că l-am tras pe Kreizler, care s-a luptat și a obiectat tot timpul, spre partea din spate a ambulanței. Când am urcat, mi-am ridicat privirea suficient cât să-l văd pe cel care conducea vehiculul și să-mi dau seama că era unul dintre bărbații care încercaseră să ne prindă în cursă pe mine și pe Sara în apartamentul familiei Santorelli. Detaliile nerezolvate începeau să se clarifice.

Connor a încuiat ușa ambulanței pe afară, apoi s-a cocoțat lângă celălalt bărbat. Am pornit în trombă cu aceeași viteză nebună cu care își semnalaseră sosirea și ne-a fost imposibil să vedem printre ferestruicile cu zăbrele din spatele vehiculului încotro ne îndreptam.

— Pare că mergem spre nord, am spus, în timp ce ne hurducăiam prin compartimentul întunecat.

— *Răpiți?* a rostit Kreizler, păstrându-și tonul enervant de detașat pe care îl folosea în momentele de pericol. Asta e gluma bizară a cuiva?

— Nu e nicio glumă, am spus, încercând ușa, dar fără folos, fiindcă era solidă. Cei mai mulți polițiști sunt criminali în devenire oricum. Connor s-a transformat deja într-unul.

Laszlo a rămas uluit.

— Chiar nu știi ce să spui în asemenea situații. Ai vreo confesiune înfricoșătoare de făcut, Moore? Nu sunt prelat, desigur, dar...

— Kreizler, tu ai auzit ce am zis? Asta nu-i o glumă!

Chiar atunci, ambulanța a virat și am fost aruncați în lateral.

— Hmm, a pufnit Kreizler, ridicându-se și verificând distrugerile. Încep să înțeleg acum.

După alte 15 minute de călătorie sălbatică am ajuns, în sfârșit, la destinație. Cartierul era liniștit și nu se auzeau decât gemetele și bombănelile celor doi bărbați care ne răpiseră. Connor a deschis ușa din nou, iar noi am coborât. Ne-am dat seama că suntem

pe Madison Avenue, în cartierul Murray Hill. Pe un stâlp de iluminat din apropiere se găsea tăbliţa cu „36th Street", iar în faţa noastră se ridica o casă foarte mare, dar de bun-gust, din gresie feruginoasă, cu două coloane de fiecare parte a uşii de la intrare şi ferestre boltite late ce dădeau spre stradă.

Eu şi Kreizler ne-am privit unul pe altul, recunoscând imediat locul.

— Măi să fie! a rostit Kreizler, intrigat şi poate chiar uşor uluit.

Eu, pe de altă parte, aproape că mi-am ieşit din minţi.

— Pe toţi dracii! am şoptit. De ce naiba...

— Mişcă! a zis Connor, arătând spre uşa de la intrare, dar rămânând lângă ambulanţă.

Kreizler s-a uitat din nou la mine, a ridicat din umeri şi a început să urce treptele din faţă.

— Îţi sugerez să intrăm, Moore. Nu e un bărbat obişnuit să aştepte.

Un majordom cât se poate de englez ne-a primit în casa cu numărul 219 de pe Madison Avenue, al cărei interior reflecta aceeaşi combinaţie rară – bogăţie extremă şi un gust foarte fin – care marca şi aspectul exterior al clădirii. Ne-au întâmpinat podeaua din marmură şi o scară simplă, albă, dar spaţioasă, ce şerpuia spre etajele superioare. Destinaţia noastră se afla undeva direct înainte. Am trecut pe lângă picturi, sculpturi şi obiecte de ceramică europene splendide – toate aranjate simplu şi elegant, fără efectul acela de adunătură, adorat de familiile avute precum familia Vanderbilt – şi ne-am continuat drumul spre capătul casei. Aici, majordomul a deschis o uşă lambrisată care dădea spre o încăpere uriaşă, difuz luminată. Am păşit înăuntru.

Pereţii înalţi ai camerei erau acoperiţi cu mahon Santo Domingo, aproape negru. Pentru personalul casei, dar şi în legendele ce circulau prin New York, camera era cunoscută cu numele de „Biblioteca Neagră". Covoarele luxoase acopereau podeaua, iar într-un perete se zărea un şemineu mare. Şi mai multe tablouri europene, cu rame aurite, bogat ornate, atârnau de pereţi, iar

rafturile înalte cu cărți gemeau de ediții rare prinse splendid în legături de piele, strânse în timpul zecilor de călătorii peste Atlantic. Unele dintre cele mai importante întâlniri din istoria New Yorkului – și chiar a Statelor Unite – avuseseră loc aici. Eu și Kreizler nu conteneam să ne întrebăm ce căutam acolo, însă colecția de chipuri care s-au holbat la noi când am intrat a clarificat lucrurile întrucâtva.

Așezat pe un divan mic, lângă șemineu, se găsea episcopul Henry Potter, iar pe un divan similar, plasat în partea opusă, se găsea arhiepiscopul Michael Corrigan. În spatele fiecăruia dintre ei stătea un preot: omul lui Potter, înalt și subțire, cu ochelari, iar cel al lui Corrigan, scund, plinuț, cu perciuni mari albi. În fața șemineului, l-am recunoscut pe Anthony Comstock, faimosul cenzor al Poștei Statelor Unite. Comstock își petrecuse 20 de ani folosindu-și puterea dată de mandatele din congres (constituțional vorbind, destul de discutabile) ca să persecute cu stăruință pe oricine avea legătură cu metodele contraceptive, cu avorturile, cu literatura și fotografiile desfrânate și cu orice altceva care se încadra în definiția tot mai largă a „obscenității". Comstock avea o față dură, răutăcioasă. Totuși, nu era atât de deranjantă ca a bărbatului de lângă el. Fostul inspector Thomas Byrnes se lăuda cu o pereche de sprâncene înalte, stufoase, care se arcuiau peste niște ochi pătrunzători, curioși. Mustața lui enormă și căzută te împiedica într-un mod tulburător să-i ghicești starea de spirit sau gândurile. După ce am înaintat și mai mult în interiorul camerei, Byrnes s-a întors spre noi și sprâncenele i s-au arcuit enigmatic. Apoi, și-a înclinat capul spre un birou enorm din lemn de nuc ce se găsea chiar în mijlocul camerei. Ochii mei i-au urmărit gestul.

La birou, răsfoind niște documente și notând din când în când câte ceva, stătea un bărbat a cărui putere era mai mare decât a oricărui finanțator cunoscut vreodată de lume. Un bărbat ale cărui trăsături frumoase erau contracarate de un nas crăpat, umflat și deformat de acnee rozacee. Trebuia să ai mare grijă să nu

te holbezi la nasul lui, căci aveai toate șansele să plătești pentru fascinația ta morbidă în feluri inimaginabile.

— Ah! a zis domnul John Pierpont Morgan, ridicându-și ochii din hârtii și sărind în picioare. Intrați, domnilor, și hai să terminăm cu treaba asta o dată pentru totdeauna.

PARTEA A III-A

Voința

Sursa și originea întregii realități, din punct de vedere absolut sau practic, este subiectivă, determinată de noi înșine. În calitate de simpli gânditori logici, fără reacție emoțională, dăm realitate obiectelor la care ne gândim, căci ele sunt fenomene reale sau obiecte ale cugetării trecătoare, dacă nu altceva. Dar, în calitate de gânditori cu reacție emoțională, dăm ceea ce ni se pare nouă un grad mai înalt de realitate lucrurilor selectate, scoase în evidență și care ne atrag atenția, DATORITĂ VOINȚEI.

William James,
Principiile psihologiei

Don Giovanni, m-ai invitat să iau masa cu tine: Am venit.

Da Ponte,
din *Don Giovanni*, de Mozart

CAPITOLUL 30

Am păşit emoţionat spre o pereche de fotolii cu tapiţerie luxoasă care se găseau lângă biroul lui Morgan, cu faţa spre şemineu. Însă Kreizler a rămas neclintit, aruncându-i finanţatorului o privire dură.

— Înainte de a lua loc în casa dumneavoastră, domnule Morgan, a spus el, îmi permiteţi să vă întreb dacă aşa aveţi obiceiul să vă invitaţi oaspeţii folosind arme de foc?

Capul lui Morgan s-a întors brusc ca să se uite urât la Byrnes. Bărbatul s-a mulţumit să ridice din umeri fără să pară prea îngrijorat. Ochii cenuşii ai fostului poliţist au sclipit puţin, de parcă ar fi vrut să spună: „Când ai de-a face cu câini, domnule Morgan..."

Morgan a început să clatine încet din cap, uşor dezgustat.

— Nu îmi stă în obicei şi nici n-am dat ordine de acest gen, domnule doctor Kreizler, a spus el, arătând cu mâna spre fotolii. Sper că îmi veţi accepta scuzele. Treaba asta pare să le fi stârnit emoţii puternice tuturor celor care au cunoştinţă despre ea.

Kreizler a gemut încetişor, doar parţial satisfăcut, apoi ne-am aşezat amândoi. Morgan s-a întors şi el la locul său şi au urmat scurte prezentări (cu excepţia celor doi preoţi din spatele divanelor, ale căror nume nu le-am aflat niciodată). După aceea, Morgan a dat uşor din cap spre Anthony Comstock, care şi-a mutat silueta deloc impunătoare în centrul încăperii. Vocea care a ieşit din trupul acela s-a dovedit la fel de neplăcută ca şi faţa.

— Domnule doctor, domnule Moore. Să fim sinceri. Ştim de investigaţia dumneavoastră şi, dintr-o mulţime de motive, vrem

să vă opriți. Dacă nu sunteți de acord, anumite chestiuni vă vor presa să faceți asta.

— Ne vor presa? am repetat, antipatia mea imediată față de cenzorul poștal dându-mi încredere. Acesta nu e un caz de morală, domnule Comstock.

— Atacul, a rostit încet inspectorul Byrnes, privind rafturile ticsite cu cărți, este o acuzație *penală*, Moore. Avem un paznic la Sing Sing căruia îi lipsesc vreo doi dinți. Apoi mai e și chestiunea cârdășiei cu gangsteri cunoscuți...

— Haide, Byrnes, am zis iute.

Eu și inspectorul avuseserăm multe înfruntări pe parcursul anilor la *Times* și, deși mă făcea să nu mă simt în largul meu, știam că ar fi fost o prostie să mă dau de gol.

— Nici măcar tu nu poți numi un drum cu trăsura drept o „cârdășie".

Byrnes mi-a ignorat comentariul.

— În sfârșit, a continuat el, mai este și problema folosirii abuzive a personalului și a resurselor poliției.

— Investigația noastră nu e oficială, a declarat neutru Kreizler.

Pe sub mustața lui Byrnes a apărut un zâmbet.

— Ești viclean, doctore. Dar știm cu toții despre micul vostru aranjament cu comisarul Roosevelt.

Kreizler nu a arătat nicio emoție.

— Ai dovezi, inspectore?

Byrnes a scos un volum subțire de pe un raft.

— Curând.

— Haideți, domnilor, a intervenit arhiepiscopul Corrigan pe tonul lui afabil. Nu avem niciun motiv să ne așezăm pe poziții adverse.

— Da, a încuviințat episcopul Potter, fără prea mult entuziasm. Sunt sigur că putem ajunge la o soluție amiabilă odată ce ne înțelegem punctele de vedere.

Pierpont Morgan nu a scos un cuvânt.

— Ce înțeleg eu, a continuat Laszlo, adresându-se în principal gazdei noastre tăcute, este că am fost răpiți sub amenințarea

armei și apoi amenințați cu inculparea penală doar pentru că am încercat să rezolvăm un caz de crimă abominabilă, care până acum a lăsat poliția în ceață.

Kreizler și-a scos tabachera, a luat o țigară din ea și a început s-o lovească zgomotos și furios de brațul fotoliului.

— Dar pesemne că există elemente mai subtile ale acestei escapade, iar eu nu reușesc să le văd, orbul de mine.

— Ești chiar orb, doctore, a încuviințat Anthony Comstock, cu atitudinea enervantă a unui habotnic. Dar nu există nimic subtil în chestiunea de față. Mulți ani m-am străduit să opresc lucrările unor oameni ca tine. O interpretare absurd de generoasă a Primului Amendament din partea așa-zișilor reprezentanți ai opiniei publice m-a împiedicat. Dar dacă ai crezut vreo clipă că o să stau și o să privesc cum te implici activ în afacerile publice...

O expresie de iritare a apărut o clipă pe chipul lui Morgan și am văzut că episcopul Potter a observat-o. Ca un lacheu îndatoritor – căci Morgan era unul dintre binefăcătorii principali ai Bisericii Episcopale –, episcopul a intervenit și l-a întrerupt pe Comstock:

— Domnul Comstock are energia și francheța celor drepți, doctor Kreizler. Totuși, mi-e teamă că munca dumneavoastră tulbură starea de spirit a multora dintre cetățenii orașului și subminează echilibrul societății. În definitiv, sanctitatea și integritatea familiei, alături de responsabilitatea individuală în fața lui Dumnezeu și controlul atent al propriului comportament, reprezintă stâlpii civilizației noastre.

— Deplâng lipsa de tihnă a cetățenilor noștri, a răspuns Kreizler curtenitor, aprinzându-și țigara. Dar șapte copii, din câte știm noi, posibil mai mulți, au fost măcelăriți.

— Dar asta e treaba poliției, cu siguranță, a spus arhiepiscopul Corrigan. De ce să implici o muncă discutabilă ca a ta în așa ceva?

— Fiindcă poliția nu poate să rezolve cazul, am intervenit eu, înainte ca Laszlo să răspundă.

Toate astea erau niște critici destul de obișnuite la adresa muncii prietenului meu, dar tot m-au iritat.

— Și folosind ideile doctorului Kreizler, putem.

Byrnes a chicotit ușor, în timp ce Comstock s-a înroșit la față ca un rac.

— Nu cred că asta e motivația ta reală, doctore. Cred că intenționezi, cu ajutorul domnului Paul Kelly și al altor socialiști atei pe care îi găsești, să răspândești răzvrătirile, prin discreditarea valorilor familiei și ale societății americane!

Dacă vi se pare surprinzător că nici eu, nici Kreizler nu am izbucnit în râs la auzul afirmațiilor acestui omuleț grotesc și nici nu am sărit să-i tragem o mamă de bătaie este pentru că Anthony Comstock, oricât de inofensiv sună titlul de cenzor poștal, deținea o putere politică și legislativă enormă. La sfârșitul carierei lui întinse pe parcursul a 40 de ani, se putea lăuda că împinsese mai bine de 12 dintre dușmanii săi să se sinucidă. Și mai mulți își ruinaseră viața și reputația fiindcă omul suferea de mania persecuției. Atât Laszlo, cât și eu știam că, deși reprezentam ținta lui actuală, încă nu intraserăm în rândurile fixațiilor permanente ale lui Comstock. Dar dacă îl împingeam acum să ne acorde o atenție exagerată, într-o zi ne puteam aștepta să ajungem la serviciu doar ca să ne trezim puși sub acuzare federală pentru cine știe ce falsă violare a moravurilor publice. Din acest motiv, nu am replicat nimic la izbucnirea lui, iar Kreizler s-a mulțumit să sufle fumul plictisit.

— Și de ce, a întrebat Laszlo, într-un final, aș vrea să răspândesc eu răzvrătirea, domnule?

— Din vanitate, domnule! s-a răstit Comstock. Să-ți avansezi teoriile îngrozitoare și să câștigi atenția analfabeților și a publicului confuz.

— Mi se pare, a rostit Morgan încet, dar ferm, că doctorul Kreizler deja primește mai multă atenție din partea publicului decât ar prefera, domnule Comstock.

Niciunul dintre cei prezenți nu a încercat să încuviințeze sau să contrazică afirmația. Morgan și-a sprijinit capul pe mâna lui mare și i s-a adresat lui Laszlo:

— Totuși, sunt niște acuzații grave, doctore. Dacă n-ar fi, nici n-aș mai fi cerut să fii adus la această întâlnire. Să înțeleg că nu vă aflați în cârdășie cu domnul Kelly?

— Domnul Kelly are câteva idei care nu sunt deloc lipsite de rațiune, a răspuns Kreizler, știind că acest comentariu îi va irita și mai mult pe cei din jurul nostru. Dar, în esență, este un criminal și nu-mi folosește la nimic.

— Mă bucur să aud astfel de cuvinte.

Morgan mi s-a părut sincer satisfăcut de răspuns.

— Și cum rămâne cu restul aspectelor referitoare la implicațiile sociale ale muncii dumneavoastră? Trebuie să recunosc că nu sunt familiarizat cu asemenea chestiuni. Dar, după cum știți probabil, sunt administratorul senior al bisericii St. George, de partea cealaltă a parcului Stuyvesant.

Una dintre sprâncenele negre ca tuciul ale lui Morgan s-a arcuit.

— Nu v-am văzut niciodată printre enoriași, doctore.

— Opiniile mele religioase sunt o chestiune privată, domnule Morgan, a replicat Laszlo.

— Dar sigur vă dați seama, doctor Kreizler, a intervenit precaut arhiepiscopul Corrigan, că diversele organizații bisericești ale orașului sunt vitale pentru menținerea ordinii publice, nu?

Când am auzit cuvintele ieșind din gura lui Corrigan, m-am trezit aruncând o privire spre cei doi preoți care continuau să stea ca niște statui în spatele episcopilor respectivi și, brusc, am crezut că intuiesc de ce ne aflam în bibliotecă și discutam cu asemenea oameni. Acea sămânță de înțelegere a început să crească de îndată ce a răsărit în creier, dar nu am spus nimic, deoarece comentariul meu ar fi stârnit numai dezaprobări. Nu, pur și simplu m-am lăsat pe spate și am îngăduit gândurilor să rătăcească, simțindu-mă mai liniștit când mi-am dat seama că eu și Laszlo ne găseam într-un pericol mai mic decât crezuserăm inițial.

— Ordinea, i-a replicat Kreizler lui Corrigan, este un cuvânt mai degrabă deschis interpretării. Cât privește grijile *dumneavoastră*, domnule Morgan, dacă tot ce doriți este o introducere în

munca mea, am credința că v-aș fi putut sugera o soluție mai simplă decât răpirea.

— Fără îndoială, a răspuns Morgan stânjenit. Dar după cum stau lucrurile, doctore, acordați-mi favoarea unui răspuns. Bărbații aceștia au venit să-mi solicite ajutorul pentru a pune punct investigației dumneavoastră. Aș vrea să cunosc ambele aspecte ale problemei înainte de a mă decide în privința unei căi de a acționa.

Kreizler a oftat din toți rărunchii, dar a continuat:

— Teoria contextului psihologic individual pe care am dezvoltat-o...

— Un determinism aleatoriu, l-a întrerupt Comstock, fără să se poată abține. Ideea că purtarea oricărui om e modelată decisiv în copilărie și adolescență... e împotriva libertății, a responsabilității! Da, susțin că e antiamericană!

După o altă privire iritată din partea lui Morgan, episcopul Potter a pus o mână calmă pe brațul lui Comstock și cenzorul poștal s-a adâncit din nou într-o tăcere amară.

— Niciodată, a continuat Kreizler, privindu-l fix pe Morgan, nu m-am împotrivit ideii că fiecare om e responsabil în fața legii pentru acțiunile sale, cu excepția cazurilor ce implică boli mintale. Dacă vă consultați cu colegii mei, domnule Morgan, cred că veți descoperi că definiția mea de boală mintală este mai degrabă conservatoare în comparație cu a altora. Cât despre ceea ce domnul Comstock numește senin libertate, nu am nicio problemă cu ea ca idee politică sau legală. Totuși, dezbaterea psihologică din jurul conceptului de *liber-arbitru* este o chestiune mult mai complexă.

— Și cum rămâne cu perspectiva dumneavoastră în privința familiei ca instituție, doctore? a întrebat Morgan ferm, dar fără nicio urmă de cenzură. Am auzit de la ei și de la alți oameni de bună-credință niște lucruri care mă alarmează.

Kreizler a ridicat din umeri, stingând țigara.

— Am puține opinii despre familie ca instituție socială, domnule Morgan. Studiile mele s-au concentrat asupra unei multitudini de păcate care pot fi adesea ascunse de structura familiei. Am

încercat să expun aceste păcate și să mă ocup de efectele lor asupra copiilor. Pentru asta n-am de gând să mă scuz.

— Dar de ce să scoateți în evidență familiile din *această* societate? s-a plâns Comstock. Sigur există regiuni în lume unde crime mai rele...

Morgan s-a ridicat brusc în picioare.

— Vă mulțumesc, domnilor, a spus el către cenzorul poștal și prelați, cu o voce care promitea măsuri aspre dacă mai auzea vreo ceartă. Inspectorul Byrnes o să vă conducă până afară.

Comstock a rămas perplex, dar Potter și Corrigan mai trăiseră asemenea concedieri și înainte: au părăsit cu o viteză remarcabilă biblioteca. Rămași singuri cu Morgan, m-am simțit mai ușurat și Kreizler părea la fel. În ciuda puterii misterioase și uriașe a omului (în definitiv, el singur reușise să pună capăt ruinei financiare provocate de guvernul Statelor Unite doar cu un an mai devreme), exista ceva liniștitor în cultura lui evidentă și în viziunea lui.

— Domnul Comstock, a spus Morgan după ce s-a așezat, e un om cu frică de Dumnezeu, dar nu se poate discuta cu el. Pe de altă parte, *dumneavoastră*, doctore... Deși înțeleg foarte puține din ce mi-ați povestit, am senzația că sunteți un bărbat cu care pot trata diferite chestiuni.

Morgan și-a îndreptat redingota, și-a mângâiat mustața și s-a sprijinit de spătar.

— Starea de spirit a orașului este instabilă, domnilor. Mai instabilă, bănuiesc, din câte vă dați seama.

Am hotărât că venise momentul să-i împărtășesc opiniile mele.

— Și de aceea au fost prezenți episcopii aici, am declarat. În mahalale și în cartierele mărginașe, necazurile s-au ținut lanț. Și ei se tem pentru banii lor.

— Banii lor? a repetat Kreizler confuz.

M-am întors spre el.

— Nu acopereau criminalul. Nu le-a păsat niciodată de criminal. Reacția din sânul imigranților i-a înspăimântat. Corrigan e speriat că oamenii se vor înfuria într-atât, încât să asculte de Kelly

și de prietenii lui socialiști. Vor deveni suficient de mânioși ca să nu mai apară duminica la biserică unde să-și lase puținii bani pe care-i au. Practic, omul se teme că nu-și va termina nenorocita lui de catedrală și toate celelalte mici proiecte sfinte pe care probabil le-a planificat.

— Și Potter? a întrebat Kreizler. Tu însuți mi-ai zis că Biserica Episcopală nu are mulți adepți printre imigranți.

— Așa e, am încuviințat, zâmbind ușor. Nu are. În schimb, are ceva mai profitabil și sunt un dobitoc că nu mi-am amintit până acum. Poate domnul Morgan dorește să-ți povestească...

M-am răsucit spre biroul mare din lemn de nuc și am constatat că Morgan se holba la mine oarecum stingherit.

— Poate îți spune cine este proprietarul celei mai mari mahalale din New York.

Kreizler a inspirat adânc.

— Înțeleg. Biserica Episcopală.

— Nu e nimic ilegal în niciuna dintre operațiunile Bisericii, a clarificat iute Morgan.

— Nu, am replicat. Dar ar fi strânsă cu ușa dacă locatarii acelor clădiri de apartamente s-ar ridica în masă și ar cere condiții mai bune, nu-i așa, domnule Morgan?

Finanțatorul s-a răsucit, păstrând tăcerea.

— Dar eu tot nu înțeleg, a rostit Kreizler nedumerit. Dacă Potter și Corrigan se tem atât de mult de efectele crimelor, de ce să obstrucționeze o posibilă soluție?

— Nouă ni s-a spus că e imposibil să găsim o soluție, a răspuns Morgan.

— Dar de ce să vrei să oprești *o încercare*? a insistat Kreizler.

— Fiindcă, domnilor, a rostit o voce ușoară din spatele nostru, atâta vreme cât cazul e considerat de nerezolvat, nimeni nu poate fi învinovățit.

Era Byrnes din nou, ascuns în fundul încăperii, apropiindu-se de noi fără să-l auzim. Bărbatul avea un talent aparte să te tulbure.

— Plebea, a continuat el, luând un trabuc din cutia de pe biroul lui Morgan, va pricepe că asemenea lucruri se mai întâmplă.

Nu e vina nimănui. Băieții se implică în activități ilegale. Băieții mor. Cine îi ucide? De ce? Imposibil de stabilit. Și nici nu e nevoie. În schimb, îndrepți atenția publicului spre o lecție mai importantă, de bază...

Byrnes a scăpărat un chibrit de pantof și și-a aprins trabucul. Vârful acestuia a fost cuprins de o flacără înaltă.

— Respectați legea și nimic nu se va întâmpla.

— La naiba, Byrnes, m-am repezit, dar noi o *putem* rezolva, dacă nu ne stați în drum. Noaptea trecută, chiar eu...

Kreizler m-a oprit, strângându-mă cu putere de încheietură. Byrnes s-a apropiat încet de fotoliul meu, s-a aplecat și mi-a suflat o cantitate mare de fum direct în față.

— Noaptea trecută, ce-ai făcut, Moore?

Mi-a fost imposibil să nu-mi amintesc că, într-un asemenea moment, aveam de-a face cu un bărbat care bătuse personal zeci de suspecți și de criminali *de facto*, aplicând un stil de interogatoriu care devenise cunoscut în tot New Yorkul și în restul țării cu numele dat de Byrnes însuși: „gradul trei". Cu toate astea, am încercat să îl sfidez.

— Nu face pe grozavul cu mine, că nu ține, Byrnes. Nu mai ai nicio autoritate. Nici măcar gealații tăi nu te mai susțin.

I-am zărit dinții sclipind pe sub mustață.

— Vrei să-l chem pe Connor înapoi?

N-am zis nimic și Byrnes a chicotit.

— Întotdeauna ai avut gura mare, Moore. Jurnaliștii ăștia! Dar hai să-ți fac jocul. Spune-i domnului Morgan, aici de față, cum vei rezolva cazul. Care sunt principiile tale de investigare. Explică-le.

M-am întors spre Morgan.

— Ei bine, pentru oameni ca inspectorul Byrnes, nu are nicio noimă, domnule, și e posibil să fie la fel și pentru dumneavoastră, dar... am adoptat ceea ce se poate numi o procedură inversată de investigații.

Byrnes a izbucnit în râs.

— Ceea ce se poate numi cu curul în sus!

Dându-mi seama de greșeală, am încercat altă abordare:

— Începem cu elementele definitorii ale crimelor în sine, precum și cu personalitatea victimelor, și, pe baza lor, stabilim cu ce fel de om avem de-a face. Apoi, folosind dovezi, care altfel ar părea lipsite de sens, începem să ne apropiem de el.

Știam că mă găsesc pe un teren fragil și m-am simțit ușurat când Kreizler a intervenit.

— Există anumite precedente, domnule Morgan. Eforturi similare, deși mult mai rudimentare, au fost depuse în timpul crimelor Spintecătorului, în Londra, acum opt ani. Iar poliția franceză caută actualmente un Spintecător de-al lor și folosește unele tehnici nu cu mult deosebite de ale noastre.

— Spintecătorul londonez, a rostit Byrnes, nu a fost prins, din câte știu eu, nu-i așa, doctore?

Kreizler s-a încruntat.

— Nu.

— Iar poliția franceză care folosește talmeș-balmeșul lor antropologic... a făcut vreun progres până acum?

Încruntătura lui Laszlo s-a adâncit.

— Mai deloc.

Byrnes și-a ridicat, în sfârșit, privirea din cartea pe care o studia.

— Două exemple de pomină, domnilor!

A urmat un moment de tăcere, timp în care am simțit cum cauza noastră începe să piardă teren. Încercând să rostesc cuvintele cât mai răspicat, am spus:

— Faptele rămân...

— Faptele rămân, m-a întrerupt Byrnes, aplecându-se din nou asupra noastră, dar uitându-se spre Morgan, că acesta este un exercițiu intelectual care nu oferă nicio speranță de rezolvare a cazului. Oamenii ăștia nu fac altceva decât să dea de înțeles oricărei persoane cu care discută că o soluție e posibilă. După cum am zis, nu numai că e inutil, ci și periculos. Singurul lucru pe care trebuie să-l audă imigranții este că ei *și* copiii lor mai bine ar respecta legile orașului. În caz contrar, nimeni nu poate fi tras la

răspundere pentru tot ce se întâmplă. Poate că li se va părea greu de înghițit. Dar idiotul ăsta de Strong și comisarul lui care face pe cowboy-ul vor dispărea cât ai zice pește. Și atunci, vom putea să aducem înapoi tehnicile de *hrănire forțată*. Rapid.

Morgan a încuviințat din cap încet, apoi a aruncat o privire spre Byrnes și spre Kreizler.

— V-ați exprimat punctul de vedere foarte clar, inspectore. Vă supărați dacă ne lăsați singuri acum?

Spre deosebire de Comstock și de oamenii Bisericii, Byrnes a părut amuzat de felul curtenitor în care îl concediase Morgan. A părăsit biblioteca, fluierând ușor. Când ușa s-a închis în urma lui, Morgan s-a ridicat în picioare și s-a uitat pe fereastră. Părea că vrea să se asigure că Byrnes a ieșit din casă.

— Pot să vă ofer ceva de băut, domnilor? ne-a întrebat Morgan.

După ce am refuzat amândoi, gazda noastră și-a scos un trabuc din cutia de pe birou și l-a aprins, apoi a început să se plimbe încolo și încoace pe covoarele groase.

— Am fost de acord să primesc delegația care tocmai s-a retras, ne-a informat el, din respect față de episcopul Potter și fiindcă n-am niciun chef să văd răzvrătirile recente continuând.

— Nu vă supărați, domnule Morgan, am spus, ușor uimit de tonul lui. Dar ați *discutat* această chestiune dumneavoastră sau vreunul dintre domnii care au fost aici cu primarul Strong?

Morgan a dat din mână iute.

— Opinia inspectorului Byrnes despre colonelul Strong este pertinentă. Nu mă interesează să am legături cu un om a cărui putere e limitată de alegeri. În plus, Strong nu are un creier care să-l facă potrivit să discute o chestiune de asemenea natură.

Mersul greoi, apăsat, al lui Morgan a continuat, iar eu și Kreizler am păstrat tăcerea. Biblioteca s-a umplut încet de fum gros de trabuc, iar când Morgan s-a oprit într-un târziu și a vorbit din nou, abia dacă-l mai zăream prin ceața maronie.

— Din câte văd eu, domnilor, există două căi de acțiune recomandabile, a voastră și a lui Byrnes. Trebuie să avem ordine. Mai ales acum.

— De ce acum? a întrebat Kreizler.

— Probabil că nu vă aflați în poziția de a ști, domnule doctor, a răspuns atent Morgan, că ne aflăm la răscruce, atât în New York, cât și în țară. Orașul se schimbă. Dramatic. Și nu mă refer doar la populație, cu valul de imigranți. Mă refer la oraș în sine. Acum 20 de ani, New Yorkul era încă doar un port – bazinul portuar fiind principala noastră sursă de afaceri. Astăzi, când celelalte porturi ne concurează cu noi pentru întâietate, transportul de mărfuri a fost eclipsat de industrie și de bănci. Industria, după cum știți, are nevoie de muncitori, și alte nații, mai puțin norocoase, din păcate, ni i-au oferit. Liderii sindicatelor susțin că astfel de muncitori sunt tratați incorect aici. Dar, corect sau nu, ei continuă să vină, fiindcă e mai bine aici decât în locurile de unde au plecat. Remarc din accentul dumneavoastră că sunteți străin, domnule doctor. Ați petrecut mult timp în Europa?

— Destul, a răspuns Kreizler, cât să înțeleg ce vreți să-mi transmiteți.

— Nu avem obligația să oferim oricui vine în țara noastră o viață bună, a continuat Morgan. Dar suntem obligați să le oferim o șansă de a obține o asemenea viață, prin disciplină și muncă susținută. Această șansă e mai mult decât ar primi în orice altă parte. De aceea tot vin.

— Cu certitudine, a spus Laszlo pe un ton din care începea să-i trădeze nerăbdarea.

— Nu le vom putea oferi o astfel de șansă în viitor dacă dezvoltarea noastră economică la nivel național – care, în prezent, se găsește în plină criză – este sabotată de idei politice prostești, născute în ghetourile europene.

Morgan și-a pus trabucul într-o scrumieră, s-a dus la un bufet și a turnat în trei pahare ceea ce părea a fi un whisky excelent. Fără să ne mai întrebe dacă voiam sau nu, ne-a întins paharele.

— Orice evenimente care pot fi folosite mișelește ca să servească scopurilor acestor idei trebuie suprimate. De aceea a fost aici domnul Comstock. El crede că idei ca ale dumneavoastră,

doctore, pot fi primejdioase. Domnul Comstock consideră că, dacă ați avea succes cu investigația, ideile dumneavoastră ar putea câștiga și mai multă credibilitate. Astfel, vedeți...

Morgan a tras din trabuc din nou și a suflat o cantitate mare de fum.

— V-ați făcut o gamă largă de dușmani puternici.

Kreizler s-a ridicat în picioare cu încetineală.

— Ar trebui să vă socotim și pe dumneavoastră printre dușmani, domnule Morgan?

Pauza care a urmat a fost interminabilă, căci de răspunsul magnatului depindea succesul nostru. Dacă hotăra că Potter, Corrigan, Comstock și Byrnes aveau dreptate și că investigația noastră reprezenta o amenințare la adresa statu-quoului orașului nostru, ce nu putea fi tolerată, probabil că trebuia să ne strângem catrafusele și să ne ducem acasă. Morgan putea aranja să cumpere sau să vândă orice și pe oricine din New York, iar întâmplările ciudate pe care le experimentaserăm n-ar fi fost nimic în comparație cu ce-am fi pățit dacă decidea să fie împotriva noastră. Pe de altă parte, dacă dădea un semnal celorlalți bogătași puternici ai orașului că efortul nostru trebuia să fie, dacă nu încurajat, cel puțin tolerat, puteam spera să ne continuăm munca fără alte piedici severe precum cele puse până atunci de opozanții noștri.

Într-un târziu, Morgan a oftat din toți rărunchii.

— Nu e cazul, domnule, a zis el, stingând trabucul. După cum am spus, nu înțeleg tot ce mi-ați explicat despre metodele de detectare psihologice sau medico-legale. Dar consider că, din fericire, cunosc oamenii. Și niciunul dintre voi nu mi se pare că ar avea interese lugubre la adresa societății.

Eu și Kreizler am încuviințat calm din cap, ascunzând ușurarea enormă care ne curgea prin vene.

— Tot veți mai avea parte de multe obstacole, a continuat Morgan, pe un ton mai vesel decât cel dinainte. Reprezentații Bisericii, care au fost aici, pot fi convinși să se dea la o parte din

câte știu eu, dar Byrnes va continua să vă hărțuiască, pentru a-și menține metodele și organizația pe care s-a chinuit atâția ani să o ridice. Și va avea și sprijinul lui Comstock.

— Le-am ținut piept până acum, a răspuns Kreizler. Consider că vom putea continua așa.

— Desigur, eu nu vă pot oferi niciun fel de sprijin public, a adăugat Morgan, arătându-ne ușa bibliotecii și conducându-ne spre ea. Ar fi prea... complicat.

Ceea ce însemna că, în ciuda cunoștințelor sale intelectuale superioare și a erudiției personale, Morgan rămânea, în definitiv, un ipocrit tipic de pe Wall Street, unul care vorbea în public despre Dumnezeu și despre familie, dar care, în privat, își umplea iahtul cu amante și se bucura de stima celor care trăiau după aceleași reguli. Sigur putea pierde o parte din stima aceea, dacă se auzea că trecuse de partea lui Kreizler.

— Totuși, a continuat el, ajungând lângă ușa de la intrare, de vreme ce o încheiere rapidă a afacerii este în interesul tuturor, dacă aveți vreodată nevoie de resurse...

— Mulțumesc, dar nu, s-a împotrivit Kreizler, când am ieșit în stradă. Ar fi mai bine să nu existe o legătură financiară între noi, domnule Morgan. Trebuie să vă gândiți la poziția dumneavoastră.

Morgan aproape că s-a chircit la aciditatea comentariului și, murmurând rapid un „Seară bună!", a închis ușa fără să dea mâna cu noi.

— Cam gratuit din partea ta, Laszlo, nu crezi? am zis când am coborât scările. Omul nu încerca decât să ne ajute.

— Nu mai fi atât de naiv, Moore, s-a răstit Kreizler. Bărbații ca el sunt capabili să facă doar ce e în interesul lor. Morgan pariază că noi avem șanse mai mari să-l găsim pe criminal decât are Byrnes și restul să suprime definitiv mânia populației imigrante. Și are dreptate. Îți spun eu, John, chiar ar merita să dăm greș ca să observăm consecințele pe care le-ar suporta asemenea oameni.

Eram mult prea epuizat ca să ascult una dintre tiradele lui Laszlo, așa că am cercetat rapid Madison Avenue.

— Putem prinde o birjă la Waldorf, am zis, nevăzând niciuna în apropiere.

Pe bulevard, am găsit puțină activitate cât am coborât de pe Murray Hill și, într-un final, Laszlo a încetat să se mai plângă de crimele grupului pe care-l lăsaserăm în urmă. În timpul plimbării pe jos, tăcerea și oboseala noastră s-au adâncit, iar întâlnirea noastră din Biblioteca Neagră a început să pară ireală.

— Nu cred că am fost vreodată mai obosit, am spus, căscând cu poftă când am ajuns pe Thirty-fourth Street. Știi, Kreizler, că, pentru o clipă, când l-am întâlnit pe Morgan prima dată, am crezut că e un criminal?

Laszlo a scos un hohot de râs.

— Și eu la fel! Urâțenia chipului său, Moore... Și nasul acela, ce mai nas! Uite, nasul... n-am luat niciodată în calcul că omul nostru ar putea avea și el un nas diform!

— Imaginează-ți dacă ar fi fost el. Lucrurile sunt primejdioase chiar și-așa.

Am găsit o birjă în fața hotelului frumos împodobit Waldorf, al cărui frate, Astoria, abia se construia la vremea respectivă.

— Și vor deveni și mai primejdioase... Aici Morgan are dreptate. Byrnes e un dușman nenorocit, iar Comstock mi se pare complet ieșit din minți.

— Pot să ne amenințe cât vor, a răspuns Kreizler fericit când ne-am urcat în trăsură. Noi știm cine sunt ei și apărarea ar trebui să fie mai ușoară. În plus, atacurile lor vor deveni tot mai dificile. Fiindcă în zilele următoare, inamicii noștri vor descoperi că – Laszlo și-a răschirat degetele fluturându-le – am *dispărut* în mod misterios.

CAPITOLUL 31

A doua zi, de dimineață, Sara s-a postat la ușa casei bunicii mele la nouă și jumătate, și, deși dormisem zece ore, încă mă simțeam dezorientat și peste măsură de obosit. Un exemplar al ziarului *Times* ținut de Sara sub braț m-a informat că venise ziua de 26 mai, iar strălucirea orbitoare a soarelui care m-a asaltat de cum am ieșit ca să mă urc în birjă a confirmat fără drept de apel că primăvara își continua marșul ei spre vară. Însă mă puteam afla binemersi și pe planeta Marte (despre care am aflat, după ce-am lecturat pe jumătate conștient prima pagină a ziarului, că devenise obiectul de studiu al unui grup nou de astronomi eminenți din Boston, care credeau că „planeta roșie a războiului", după cum o numeau ei, era „locuită de ființe umane"). În prima parte a călătoriei noastre, în drum spre Kreizler, Sara s-a amuzat copios pe seama condiției mele caraghioase, dar, când am început să-i povestesc detaliile vizitei noastre neașteptate la Pierpont Morgan, a devenit serioasă.

L-am găsit pe Kreizler așezat în trăsurica lui, pe Seventeenth Street, cu Stevie pe post de birjar. Mi-am transferat mica valiză și m-am urcat și eu împreună cu Sara. După ce ne-am pus în mișcare, mi-am ridicat privirea și am zărit-o pe Mary Palmer stând pe micul balcon al salonului lui Kreizler. Ne privea tulburată și urmele lăsate de lacrimi i-au sclipit pe obraji. Întorcându-mă spre Laszlo, am constatat că și el se uita înapoi spre ea. Apoi s-a răsucit la loc și a schițat un zâmbet. Mi s-a părut o reacție ciudată față de mâhnirea fetei. Am crezut că poate Sara avea ceva

de-a face cu toate astea, dar, când am cercetat-o, ea își ațintise privirea dinadins spre partea cealaltă a străzii, spre parcul Stuyvesant. Enervat din cauza acestor relații ciudate între prietenii mei și incapabil, în acel moment, să înțeleg ceva din ele, m-am sprijinit de banchetă și am lăsat soarele de primăvară să-mi ardă fața cât ne îndreptam spre est.

Călătoria noastră până la Grand Central Depot nu fusese menită să aducă liniște minții totuși. Pe Eighteenth Street și Irving Place, Stevie s-a oprit în fața unei taverne, și Kreizler, luând bagajele amândurora, ne-a cerut mie și Sarei să-l însoțim înăuntru. Ne-am supus, deși eu nu m-am putut abține să bodogănesc. La câteva secunde după ce am intrat în locul întunecat, plin de fum, m-am uitat afară și am văzut doi bărbați și o femeie, cu fețele umbrite de pălării, urcându-se în trăsurică și dispărând cu Stevie. Odată ce-au dispărut din raza noastră vizuală, Kreizler s-a repezit din nou în stradă și a făcut semn unei birje, apoi ne-a îndemnat să urcăm. Acest mic exercițiu deranjant, mi-a explicat Laszlo în timp ce ne îndreptam iarăși spre nord, era menit să-i frustreze pe agenții pe care probabil inspectorul Byrnes îi desemnase să ne urmărească din umbră. Era o manevră isteață, fără îndoială, dar mi-a crescut și mai tare nerăbdarea să mă văd suit în tren, unde speram eu să pot dormi.

Încă un mister s-a așezat între mine și tihna dulce, din păcate. Sara ne-a însoțit în Grand Central, apoi pe peron, unde trenul de Washington aștepta pufăind. Kreizler a continuat s-o bată la cap cu instrucțiuni despre comunicare și mai știu eu ce, precum și cu trucuri despre cum să se poarte cu Stevie cât noi eram plecați și ce să facă cu Cyrus după ce ieșea din spital. A răsunat șuierul ascuțit al locomotivei și conductorul a început să sufle cu putere din fluierul lui, dându-ne de înțeles că trebuia să urcăm. M-am întors cu spatele la tovarășii mei, încercând să evit o posibilă scenă stânjenitoare de adio. Totuși, Sara și Kreizler s-au mulțumit să-și strângă mâinile colegial, după care Laszlo a trecut pe lângă mine și s-a urcat în tren. Am rămas așa o clipă, cu gura căscată, și asta a făcut-o pe Sara să chicotească.

— Bietul John, a zis ea, îmbrățișându-mă călduros. Încă te străduiești să te lămurești cum stau lucrurile. Nu te îngrijora, într-o zi, totul va fi limpede. Și nu trebuie să te agiți prea tare că teoria ta cu preoții s-a dovedit greșită. Curând, vei avea noi idei.

Cu asta, m-a împins în vagon, exact când trenul a început să pufăie și s-a urnit din gară șuierând.

Kreizler cumpărase bilete la clasa întâi și, după ce ne-am așezat, m-am întins imediat pe locul meu, cu fața spre geam, hotărât să-mi înfrânez orice curiozitate cu privire la purtarea prietenilor mei și să dorm. Laszlo și-a scos un exemplar din *Piatra lunii* a lui Wilkie Collins, pe care Lucius Isaacson i-o împrumutase, și s-a pus pe citit foarte satisfăcut. Iritat și mai mult, m-am răsucit într-o parte, mi-am tras șapca pe ochi și am început să sforăi dinadins chiar înainte să adorm.

Am fost inconștient peste două ore și m-am trezit când prin dreptul geamului se perindau pășunile bogate și verzi din New Jersey. M-am întins din toate încheieturile și am observat că starea proastă de spirit de dimineață mă părăsise, în sfârșit. Ce-i drept, mi-era foame, dar altminteri eram plin de viață. Un bilet de la Kreizler așezat pe locul din fața mea mă anunța că se dusese la vagonul-restaurant să rezerve o masă pentru prânz. Mi-am netezit iute hainele și am plecat după el, gata să-mi potolesc foamea.

Restul călătoriei a fost impecabil. Ținuturile agricole din nord-vest nu sunt niciodată mai pitorești decât la sfârșitul lui mai și ne-au oferit un fundal splendid pentru una dintre cele mai bune mese luate într-un tren. Starea de spirit a lui Kreizler se situa încă la cote înalte și s-a arătat dornic să discutăm și alte subiecte decât cazul în sine. Am vorbit despre convențiile politice naționale viitoare (republicanii deciseseră să se strângă în St. Louis, în iunie, iar democrații urmau să îi imite și să se ducă la Chicago, mai târziu, în vara aceea), apoi despre un articol din *Times* care pomenea de o revoltă în piața Harvard, după o victorie raportată de echipa noastră alma mater de baseball împotriva celor de la Princeton. În timpul desertului, Kreizler aproape că s-a sufocat când a dat peste un articol ce spunea că Henry Abbey și Maurice Grau, managerii

Operei Metropolitan, anunțaseră falimentul companiei lor și datorii de peste 400 000 de dolari. Și-a revenit întrucâtva datorită veștii că un grup de „susținători particulari" (fără îndoială, condus de gazda noastră din noaptea trecută) s-a organizat să refacă stabilitatea companiei. Primul pas al procesului era un spectacol la prețuri exorbitante cu *Don Giovanni* pe 21 iunie. Eu și Kreizler am decis că era un eveniment la care trebuia să participăm neapărat, indiferent de starea investigației la momentul respectiv.

Am ajuns la frumoasa gară Union Station din Washington după-amiază târziu, iar până la ora cinei ne cazaserăm în două camere confortabile din clădirea victoriană impozantă, situată la intersecția dintre Pennsylvania Avenue și Fourteenth Street, cunoscută drept hotelul Willard. În jurul nostru, și vizibile de la ferestrele etajului patru, se zăreau reședințele guvernului nostru național. În doar câteva minute, aș fi putut să ajung pe jos la Casa Albă și să-l întreb pe Grover Cleveland[1] ce simte când știe că a locuit acolo de două ori pe parcursul vieții lui. Nu mai văzusem capitala de când pusesem capăt atât carierei de jurnalist politic, cât și logodnei cu Julia Pratt. Abia când am stat în camera mea de la Willard și am admirat panorama superbă a Washingtonului într-o seară de primăvară mi-am dat seama cât de mult mă îndepărtasem de viața mea anterioară. Era un gând oarecum nostalgic și deloc pe placul meu. Ca să îmi revin, am căutat iute un telefon și l-am contactat pe Hobart Weaver, un vechi partener de-al meu de chefuială, care acum era funcționar într-o poziție înaltă la Biroul pentru Afaceri Indiene. L-am găsit la biroul lui și am făcut planuri să ne întâlnim în seara aceea la restaurantul hotelului.

Kreizler ni s-a alăturat. Hobart era un bărbat rotofei, cu ochelari, destul de zăpăcit, care nu iubea nimic mai mult decât mâncarea și băutura pe gratis. Oferindu-i și una, și alta din abundență, m-am asigurat că va fi discret și nu ne va pune prea multe întrebări cu privire la motivul prezenței noastre în capitală. Ne-a informat că Biroul păstra dosare ale crimelor cunoscute sau bănuite

[1] Președinte al SUA, singurul din istoria Americii cu două mandate non-consecutive.

a fi comise de indieni. I-am spus că ne interesează doar cazurile nerezolvate, deși, când ne-a întrebat din ce părți anume ale țării, Kreizler n-a putut replica decât: „Regiunile de frontieră din ultimii 15 ani." Un asemenea spectru larg, ne-a asigurat Hobart, implica multă scotoceală printre dosare, o sarcină pe care el și eu urma să o îndeplinim în mare taină: șeful lui Hobart, secretarul afacerilor interne Michael Hoke Smith, împărtășea aceeași antipatie ca a președintelui Cleveland față de jurnaliști, mai ales față de cei care-și băgau nasul unde nu le fierbea oala. Dar cum Hobart a continuat să vâre întruna în trupul lui rotund și îndesat carne de vânat și vin, a devenit tot mai convins că ne puteam descurca (cu toate că habar n-avea de scopul nostru). Și ca să îi întăresc hotărârea, după cină, l-am dus la o cârciumă pe care o știam în partea de sud-est a orașului, unde distracția era asigurată de un spectacol de varietăți nerușinat.

A doua zi de dimineață, eu și Laszlo am luat micul dejun foarte devreme. Speram că frații Isaacson aveau să ajungă în Deadwood, Dakota de Sud, până joi seara. Primiseră instrucțiuni să verifice biroul telegrafului Western Union din oraș imediat cum ajungeau, și Kreizler a trimis prima telegramă imediat după mic dejunul de miercuri dimineață. În ea, le spunea celor doi frați că, din motive pe care le va explica mai târziu, eliminase teoria preoției, care nu mai reprezenta o profesie posibilă pentru criminalul nostru. Noi ipoteze urmau să le fie transmise de îndată ce le formulam. După aceea, Laszlo a plecat la spitalul St. Elizabeth, iar eu am pornit o plimbare vioaie spre F Street și clădirea Biroului pentru Patente, care adăpostea cele mai multe dosare ale Departamentului de Afaceri Interne.

Uriașul Biroul pentru Patente în stil Greek Revival fusese completat în 1867 și avea o configurație ce devenea rapid un model pentru clădirile oficiale din capitală: dreptunghiulară, spațioasă și monotonă, atât la interior, cât și la exterior. Cele două blocuri dintre Seventh și Ninth Street erau dominate de ea, lucru deloc ușor, iar odată intrat m-am chinuit o vreme să găsesc biroul lui Hobart.

Imensitatea clădirii s-a dovedit, în cele din urmă, o binecuvântare totuși, căci prezența mea n-a provocat niciun comentariu: sute de angajați federali rătăceau pe holurile din cele patru aripi, cei mai mulți dintre ei fără să cunoască identitatea sau funcția celorlalți. Hobart, deloc afectat de activitățile nopții trecute, deja îmi aranjase un mic birou într-un colț din camera arhivelor de la subsol și pusese mâna și pe primul lot de dosare pe care trebuia să le studiem: rapoarte primite de la diverse forturi aflate la frontieră și centre administrative care mergeau înapoi în timp până în 1881 și care relatau incidentele violente dintre coloniști și triburile sioux.

Pe parcursul următoarelor două zile, am văzut foarte puțin din Washington, în afara micului meu colț din încăperea cu dosare prăfuite. Așa cum se întâmplă în perioade extinse de cercetare în camere fără ferestre, realitatea a început curând să-și piardă contururile în mintea mea, iar descrierile oribile pe care le-am studiat, masacrele, crimele și represaliile au devenit atât de vii cum n-ar fi fost posibil dacă aș fi citit despre ele, să zicem, într-unul dintre parcurile orașului. Inevitabil, m-am lăsat distras de povești fără nicio relevanță pentru noi – relatări ale unor crime rezolvate de multă vreme sau ale căror caracteristici frapante nu se asemănau cu cele ale cazului nostru –, dar care m-au fascinat prin ele însele într-un fel atât de morbid, încât a trebuit să văd cum s-au finalizat. Au fost niște povești îngrozitoare, chiar dacă previzibile, ce implicaseră bărbați, femei și copii ce-și construiseră cu greu o viață singuratică în sălbăticie doar ca să fie uciși cu sânge rece de locuitorii băștinași ai ținutului. Aceste crime reprezentau, în general, o răzbunare pentru încălcarea tratatelor și a altor aranjamente legale, iar coloniștii se numărau printre victime de fiecare dată. Din fericire, existau doar câteva asemenea povești. Cele mai multe relatări prezentau acte de răzbunare din partea indienilor sioux, care, deși grave, păreau cel puțin de înțeles când făceai comparație cu trădarea abominabilă săvârșită de soldații albi, de agenții indieni (Biroul pentru Afaceri Indiene era cea mai coruptă agenție din cadrul unui departament notoriu pentru

corupție) și de comercianții cu arme de foc și de whisky împotriva cărora erau comise faptele. Citind poveștile mi-am reamintit limpede îngrijorarea pe care Franz Boas și Clark Wissler o arătaseră față de investigația noastră: cetățeanul alb obișnuit din Statele Unite, complet neîncrezător în triburile indiene, nu cunoștea nimic despre asemenea cazuri și, în consecință, nici despre starea reală a relațiilor dintre albi și indieni. Cei mai mulți nu ar fi avut nevoie decât de sugestia că exista o legătură între un grup de indieni și genul de comportament al criminalului nostru ca să-și confirme opiniile neîntemeiate.

Miercuri spre seară, după ce am încheiat prima mea zi lungă în subsolul arhivei, mi-am comparat notițele cu ale lui Kreizler în camera sa de la Willard. Superintendentul de la St. Elizabeth se dovedise și în persoană la fel de dificil ca la telefon, iar Laszlo se văzuse nevoit să apeleze la Roosevelt – care, la rândul lui, rugase un prieten de la biroul procurorului general să-l sune pe bărbatul respectiv – ca să poată avea acces la dosarele spitalului. Procesul îi ocupase lui Kreizler mai toată ziua, și, deși reușise să alcătuiască o listă cu nume de soldați care serviseră în armata din vest și apoi fuseseră trimiși la St. Elizabeth din cauza stabilității lor mintale discutabile, dispoziția sa generală când ne-am întâlnit era una de profundă dezamăgire. Bărbatul menționat în scrisoarea originală primită de la spital fusese într-adevăr soldat, dar se născuse și crescuse în est și nu servise niciodată la vest de Chicago.

— Așadar, nici vorbă de vreo bandă rătăcitoare de indieni care jefuiesc în Chicago, nu? am întrebat în timp ce Laszlo se holba la o hârtie cu detaliile despre trecutul și perioada serviciului militar al bărbatului.

— Nu, a răspuns Kreizler încet. Păcat! Sunt așa de multe elemente care îl indicau pe el!

— Mai bine să nu zăbovești asupra lor, am zis. Avem o grămadă de alți candidați. Până acum, eu și Hobart am ales patru cazuri de crime cu mutilări din Dakota și Wyoming, toate comise când grupurile sioux și unitățile militare se găseau aproape unele de altele.

Kreizler a pus deoparte hârtia cu mari eforturi și și-a ridicat privirea.

— Au implicat și copii?

— Două din patru, am răspuns. În primul, două fete au fost omorâte alături de părinții lor, iar în al doilea, o fată și un băiat, orfani, au murit cu bunicul lor, care le era tutore. Problema e că în ambele cazuri numai bărbații adulți au fost mutilați.

— Au formulat vreo teorie?

— Crimele au fost considerate niște raiduri pentru represalii din partea celor care se războiau. Dar am observat un detaliu interesant în cazul cu bunicul. S-a întâmplat spre sfârșitul anului 1889, lângă Fort Keough, în perioada în care ultima mare rezervație a fost ocupată. Existau mulți indieni sioux nemulțumiți în jur, cei mai mulți adepți ai Taurului-Care-Se-Odihnește și ai altui șef de trib numit...

Mi-am cercetat notițele iute, urmărind textul cu degetul.

— Nor-Roșu. În fine, o trupă mică de cavalerie a dat peste familia ucisă, iar locotenentul lor a pus inițial crima pe seama subordonaților lui Nor-Roșu, de felul lor mai belicoși. Însă unul dintre soldații mai în vârstă ai companiei a spus că banda lui Nor-Roșu nu se mai lansase în raiduri mortale în ultima vreme și că bunicul mort avea un trecut destul de complicat cu agenții Biroului și cu soldații dintr-un alt fort – despre Robinson cred că era vorba. Aparent, omul îl acuzase pe un sergent de cavalerie de la Robinson că încercase să-i hărțuiască sexual nepotul. Din câte s-a dovedit, unitatea sergentului se găsea în zona Fort Keough când familia a fost ucisă.

Kreizler nu-mi acordase prea multă atenție până atunci, dar ultimele fapte l-au adus cu picioarele pe pământ.

— Știm numele soldatului?

— Nu era inclus în dosar. Hobart o să mai sape puțin mâine la Departamentul pentru Război.

— Bun. Dar asigură-te că dimineață le trimiți informațiile prin telegraf domnilor detectivi. Detaliile le pot primi mai târziu.

Am trecut apoi prin restul cazurilor strânse de mine, deși, din diverse motive, într-un târziu le-am eliminat pe toate. După aceea, ne-am adâncit în lista cu nume pe care Kreizler o întocmise la St. Elizabeth și am reușit să le eliminăm aproape pe toate în următoarele câteva ore. Într-un târziu, pe la unu noaptea, m-am retras în camera mea, unde mi-am turnat o porție zdravănă de whisky, din care am reușit să beau numai jumătate, fiindcă am adormit cu hainele pe mine.

Dimineața de joi m-a găsit înapoi la biroul meu de la departamentul de Afaceri Interne, pierdut în și mai multe povești cu crime nerezolvate din zona frontierei. Spre ora prânzului, Hobart s-a întors din scurta lui călătorie la Departamentul pentru Război, unde descoperise un fapt dezamăgitor: sergentul de cavalerie care apăruse în povestea cu bunicul ucis împlinise 45 de ani la momentul incidentului. Asta însemna că, în 1896, avea 52 de ani. Prea bătrân ca să se potrivească portretului criminalului nostru. Totuși, mi s-a părut că merită să fac o notă cu numele bărbatului și cu ultima sa adresă cunoscută (își deschisese un magazin în Cincinnati după ce se retrăsese din armată), în caz că ipoteza noastră referitoare la vârstă se dovedea greșită.

— Îmi pare rău că n-am venit cu vești mai bune, a spus Hobart, în timp ce scriam detaliile. Ai chef să luăm prânzul?

— Sigur, am răspuns. Ia-mă într-o oră. Până atunci, ajung la cazurile din 1892.

— Bine.

S-a îndepărtat de masa mea de lucru, după care și-a atins buzunarul de la jachetă ca și cum și-ar fi amintit ceva.

— Ah, John! Am vrut să te întreb... cercetarea asta a ta se limitează strict la statele și teritoriile de frontieră, nu?

A scos o hârtie împăturită din buzunar.

— Așa e. De ce?

— Nimic. Doar o poveste ciudată. Am găsit-o după ce ai plecat aseară.

Mi-a aruncat hârtia pe birou.

— Dar n-are legătură... S-a întâmplat în New York. Antricoate?

Am ridicat hârtia și am început să citesc.

— Poftim?

— Pentru prânz. Antricoate? A apărut un loc splendid pe Hill. Are și bere bună.

— Bine.

Hobart a mărit pasul ca să prindă din urmă o tânără arhivistă drăguță care a trecut pe lângă noi. Din direcția scării apropiate, am auzit un chițăit subțire, apoi sunetul unei palme și geamătul de durere al lui Hobart. Chicotind în barbă de situația deznădăjduită a prietenului meu, m-am sprijinit de spătar ca să studiez documentul pe care mi-l lăsase.

Relata povestea curioasă a unui pastor pe nume Victor Dury și a soției sale, care, în 1880, fuseseră găsiți morți în căsuța lor modestă de lângă New Paltz, New York. Cadavrele, potrivit documentului, „suferiseră sfâșieri sălbatice și nemaiîntâlnite". Reverendul Dury lucrase anterior ca misionar în Dakota de Sud, unde, din câte se pare, își făcuse dușmani printre triburile indiene. De fapt, jandarmeria din New Paltz hotărâse că uciderea lor reprezenta actul de răzbunare al unor indieni cuprinși de amărăciune, care fuseseră trimiși în est de șeful lor cu acest scop. Se părea că, la locul crimei, respectivii asasini lăsaseră chiar și un bilet, în care explicaseră omorurile, susținând că fiul adolescent al cuplului mort fusese luat să trăiască printre indieni ca unul de-al lor. Era o poveste îngrozitoare, care s-ar fi dovedit folositoare dacă ar fi avut loc undeva mai departe, în vest. Am pus hârtia deoparte, dar, după câteva minute, am ridicat-o din nou, întrebându-mă dacă exista și cea mai mică posibilitate să ne înșelăm cu privire la mediul geografic în care crescuse criminalul. În cele din urmă, am decis să discut chestiunea cu Kreizler, așa că am pus hârtia în buzunar.

Restul zilei mi-a oferit doar două cazuri ce mi-au dat speranțe privind progresul investigației. Primul includea un grup de copii și profesorul lor care fuseseră măcelăriți în timpul orelor, într-o școală mică, izolată, iar al doilea, o familie din prerie ce fusese

masacrată după încălcarea unui tratat. Cele două povești reprezentau o recompensă măruntă pentru o zi lungă de muncă, așa că am pornit spre hotelul Willard, sperând că Laszlo se bucurase de mai mult noroc în cea de-a doua zi de cercetări. Însă Kreizler descoperise doar alte câteva nume de soldați ce serviseră în armata din vest, în perioada de 15 ani investigată de noi, care apoi ajunseseră în instituția din capitală, din cauza comportamentului instabil, violent, și care sufereau și de un oarecare defect fizic în zona feței. Dintre aceștia, doar unul se încadra în categoria de vârstă căutată de noi (în jur de 30 de ani). Când ne-am așezat să luăm cina în restaurantul hotelului, Kreizler mi-a întins dosarul bărbatului, iar eu i-am oferit documentul ce conținea povestea crimelor Dury.

— Născut și crescut în Ohio, a fost primul meu comentariu cu privire la descoperirea lui Laszlo. Probabil că și-a petrecut mult timp în New York după ce a fost lăsat la vatră.

— Adevărat, a spus Kreizler, despăturind hârtia pe care i-o dădusem, în timp ce sorbea doar cu jumătate de gură din supa de crabi. Ceea ce reprezintă o problemă, căci n-a plecat din St. Elizabeth până în primăvara lui 1891.

— S-a familiarizat rapid cu noul oraș atunci, am încuviințat. E posibil.

— Nu-mi spune mare lucru nici defectul fizic – o cicatrice lungă care îi străbate obrazul drept și buzele.

— Dar de ce nu? Sună destul de revoltător.

— Fiindcă-mi sugerează o rană de război, Moore, și asta exclude supărarea din copilărie...

Ochii lui Kreizler s-au mărit brusc și a lăsat încet pe masă lingura, terminând de citit documentul pe care i-l dădusem. Uitându-se când la mine, când la foaie, mi-a vorbit pe un ton extrem de entuziasmat.

— De unde ai asta?

— De la Hobart, am răspuns simplu, punând dosarul soldatului din Ohio deoparte. A găsit-o noaptea trecută. De ce?

Mișcându-și mâinile cu rapiditate, Kreizler a smuls mai multe hârtii împăturite din buzunarul său interior. Netezindu-le grăbit de masă, a întins teancul spre mine.

— Observi ceva?

Mi-a luat vreo două, trei secunde, dar mi-am dat seama la ce se referea. În partea de sus a primei foi, un alt formular de la spitalul St. Elizabeth, se găsea un spațiu pentru LOCUL NAȘTERII.

În spațiul respectiv, cineva mâzgălise cuvintele „New Paltz, New York".

CAPITOLUL 32

— Acesta e bărbatul despre care ne-au scris inițial? am întrebat.

Kreizler a încuviințat din cap energic.

— Am luat dosarul cu mine. În general, nu-mi place să mă bazez pe intuiție, dar nu mi l-am putut scoate din cap. Sunt atât de multe elemente particulare care se potrivesc – crescut într-o familie săracă și foarte religioasă, și are un frate. Îți amintești ideea Sarei că familia lui e mică fiindcă mamei nu-i plăceau sarcinile?

— Kreizler..., am spus, încercând să-l domolesc.

— Și referința aia tentantă la „ticul facial" care nici măcar în dosarul lui de la spital nu e niciodată explicat cum trebuie, ci doar că are „o contracție intermitentă și violentă a mușchilor oculari și faciali". Nu zice și de ce.

— Kreizler...

— Apoi e și accentul pus pe sadism din raportul alienistului care l-a internat, alături de detaliile incidentului care au dus la internarea lui...

— Kreizler! Vrei să taci ca să arunc și eu o privire?

Laszlo s-a ridicat brusc în picioare, peste măsură de emoționat.

— Da, da... desigur. Cât faci tu asta, eu mă duc să verific telegraful să văd dacă am primit vreun mesaj de la detectivi.

A așezat pe masă documentul pe care i-l dădusem.

— Am un sentiment puternic în privința asta, Moore!

Când Kreizler s-a repezit afară din restaurant, am început să citesc cu atenție prima pagină a dosarului de la spital:

Caporalul John Beecham, internat în spitalul St. Elizabeth, în mai 1886, menționase la momentul respectiv că se născuse în New Paltz, un orășel la vest de fluviul Hudson și situat la 100 de kilometri în nordul New Yorkului, locul crimelor Dury. Data de naștere specificată era 19 noiembrie 1865. În dreptul rubricii cu numele părinților scria doar „decedați", iar ca familie apărea un frate cu opt ani mai mare.

M-am întins și am înhățat documentul de la departamentul pentru Afaceri Interne în care era descrisă moartea pastorului și a soției lui. Crimele fuseseră comise în 1880 și se menționa că victimele aveau un fiu adolescent răpit de indieni. Un al doilea fiu, mai în vârstă, Adam Dury, locuia aparent lângă Newton, Massachusetts, la momentul respectiv.

Am luat altă foaie din dosarul de la spital și am cercetat notele făcute de alienistul lui John Beecham, încercând să descopăr cauza internării caporalului. În ciuda scrisului neglijent al medicului, am găsit curând ce căutam.

„Pacientul a făcut parte din trupa de forță cerută de guvernatorul statului Illinois pentru înăbușirea tulburărilor apărute ca urmare a grevelor din zona Chicago, începând cu 1 mai (revoltele Haymarket etc.). În timpul acțiunii din 5 mai împotriva greviștilor din nordul orașului, soldaților li s-a ordonat să deschidă focul; pacientul a fost găsit ulterior înjunghiind cadavrul unui grevist mort. Locotenentul M--- l-a surprins pe pacient *in flagrante*; pacientul afirmă că M--- «a avut dintotdeauna un cui împotriva lui» și că «l-a urmărit» în permanență. M--- a ordonat ca pacientul să fie eliberat din serviciu, iar chirurgul regimentului l-a declarat inapt pentru armată."

Urmau apoi comentariile asupra sadismului și a maniei persecuției despre care Kreizler îmi povestise deja. Restul dosarului conținea mai multe rapoarte ale altor alienișt scrise pe parcursul celor patru luni în care Beecham rămăsese internat la St. Elizabeth. Le-am verificat, în speranța că voi da peste informații suplimentare despre părinții bărbatului. Mama lui nu era menționată nicăieri și se pomenea foarte puțin despre copilărie.

Totuși, una dintre ultimele afirmații, scrise chiar înainte de externarea lui Beecham, conținea următoarele:

„Pacientul a solicitat h.c. [*habeas corpus*] și continuă să pretindă că nu a existat nimic greșit sau penal în comportamentul său; spune că societatea trebuie să aibă legi și oameni care să le aplice; tatăl a fost, evident, un om al Domnului, care a subliniat importanța regulilor și a pedepsirii celor care încalcă regulile. Se recomandă o doză crescută de hidrat de c."

Chiar atunci, Kreizler s-a întors grăbit la masă, clătinând din cap.

— Nimic. Probabil că au întârzieri.

A arătat cu degetul spre teancul de hârtii pe care-l țineam în mână.

— Ei bine, Moore, ce părere ai?

— Perioadele se potrivesc, am răspuns încet. La fel și locul.

Kreizler și-a încrucișat mâinile și s-a așezat.

— Nici măcar n-aș fi putut *visa* la o asemenea posibilitate. Cine-ar fi putut? Răpit de indieni? E aproape absurd.

— Ar putea *fi* absurd, am replicat. Ultimele două zile nu mi-au prea lăsat impresia că indienii ar lua copii captivi... și în niciun caz pe unii de 16 ani.

— Poți fi sigur de asta?

— Nu. Dar Clark Wissler probabil că da. O să-l sun mâine-dimineață.

— Te rog, a încuviințat Kreizler, luând documentul adus de mine și studiindu-l din nou. Avem nevoie de mai multe detalii.

— Asta mi-a trecut și mie prin cap. Îi pot telefona și Sarei și să o pun în legătură cu un prieten de-al meu de la *Times* care o va lăsa să pătrundă la „morgă".

— La „morgă"?

— Unde sunt păstrate edițiile vechi. Ar putea găsi povestea, sigur a ajuns și în ziarele newyorkeze.

— Da, așa ar fi normal.

— Între timp, eu și Hobart o să vedem dacă putem afla cine este acest locotenent M--- și dacă mai e în armată sau nu. Ar putea să ne ofere detalii suplimentare.

— Iar eu mă voi întoarce la St. Elizabeth și să stau de vorbă cu toți cei care l-au cunoscut pe caporalul John Beecham.

Kreizler și-a umplut paharul de vin zâmbind.

— Ei bine, Moore, o nouă speranță.

Nerăbdarea și curiozitatea ne-au împiedicat să dormim bine în noaptea aceea, dar dimineața ne-a adus vestea bună că frații Isaacson sosiseră, în sfârșit, în Deadwood. Kreizler i-a instruit printr-o telegramă să stea liniștiți până îi contactăm noi din nou după-amiază sau seara, în timp ce eu m-am dus în hol să sun la New York. Mi-a luat ceva să prind o legătură cu Muzeul de Istorie Naturală, dar să dau de Clark Wissler s-a dovedit o provocare și mai mare. Însă când vocea lui s-a auzit, în sfârșit, la capătul firului, mi-a vorbit cu mult entuziasm. În mare parte, pentru că putea spune cu convingere că povestea descrisă în documentul meu era o simplă speculație. Ideea că un șef de trib indian ar trimite asasini până în New Paltz – și că ei ar ajunge la destinație fără niciun incident – era suficient de fantezistă. Dar afirmațiile următoare cum că, după ce au comis crimele, au lăsat și o notă explicativă și că l-au răpit în loc să-l ucidă pe fiul adolescent al victimelor, iar pe urmă au străbătut înapoi țara fără să fie observați deveneau atât de ridicole, încât nici măcar nu puteau fi luate în discuție. Cineva, Wissler era sigur de asta, păcălise autoritățile fără prea mult creier din New Paltz cu un tertip deloc isteț. I-am mulțumit din inimă pentru ajutor, apoi am telefonat pe Broadway, la numărul 808.

Sara a răspuns cu o voce aproape înfricoșată. Se părea că o grămadă de personaje dubioase își arătaseră interesul față de sediul nostru în ultimele 48 de ore. Sara însăși fusese urmărită aproape constant, putea să jure, și, chiar dacă nu ieșea niciodată fără armă, nervii i se întinseseră la maximum. Plictiseala înrăutățise și ea lucrurile, fiindcă nu prea avea nimic de făcut după plecarea noastră și mintea ei era liberă să se concentreze pe hărțuitorii din umbră. Din acest motiv, ideea unei activități, fie și o simplă cercetare la *Times*, a avut efectul unui tonic asupra dispoziției ei și a devorat detaliile recentei noastre teorii. Am întrebat-o apoi cât credea ea că mai durează până când Cyrus putea s-o însoțească din nou

prin oraș, la care ea a răspuns că, deși prietenul nostru fusese externat din spital, încă se simțea prea slăbit ca să se dea jos din pat.

— O să fie bine, John, a insistat ea, deși din cuvintele ei nu mai răzbătea obișnuita convingere.

— Bineînțeles, am răspuns. Mă îndoiesc că jumătate dintre criminalii din New York sunt la fel de bine înarmați ca tine. Nici măcar polițiștii nu sunt, ca să fim sinceri. În orice caz, spune-i lui Stevie să stea cu tine. Se descurcă destul de bine într-o încăierare, în ciuda înălțimii sale.

— Da, a răspuns Sara, cu un râs calm. Mi-a fost deja de mare ajutor – mă conduce acasă în fiecare seară. Fumăm împreună, dar să nu-l dai de gol față de doctorul Kreizler.

M-am întrebat o clipă de ce tot insista să-i spună doctorul Kreizler, dar aveam alte treburi mai importante.

— Trebuie să plec, Sara. Dă-ne telefon imediat ce afli ceva.

— Bine. Aveți grijă de voi, John.

Am închis și m-am dus să-l caut pe Kreizler.

Încă se afla la Telegraf, notând ultimele cuvinte pentru o telegramă pe care urma să i-o trimită lui Roosevelt. Alcătuindu-și frazele cât mai vagi (și fără să semneze mesajul), Laszlo îl ruga pe Theodore să contacteze mai întâi biroul primarului din New Paltz, ca să afle dacă o familie sau o persoană pe nume Beecham locuise în oraș în ultimii 20 de ani, apoi autoritățile din Newton, Massachusetts, ca să vadă dacă Adam Dury încă locuia acolo. Oricât am fi fost noi de nerăbdători să primim răspunsuri, știam că va dura ceva timp și că încă aveam mult de lucru la St. Elizabeth și la departamentul pentru Afaceri Interne. Cumva șovăitori, am ieșit din clădirea Telegrafului și am îmbrățișat o altă dimineață magnifică de primăvară.

Deși a trebuit să mă ocup de multe detalii în ziua aceea, mi-a fost imposibil să-mi opresc gândurile să se îndrepte spre misterele ce-i învăluiau pe John Beecham și pe Victor Dury, și cred că și Kreizler a trăit același lucru. Mai multe întrebări au devenit persistente. Dacă povestea asasinilor indieni era, de fapt, falsă, cine o inventase? Cine comisese, în fond, crima și ce se întâmplase cu

băiatul mai mic? De ce se menționau atât de puține, în dosarele spitalului, despre viața timpurie a lui John Beecham și nu se pomenea deloc de mama lui? Și unde se afla acum bărbatul acela evident foarte tulburat?

Ziua de lucru nu mi-a adus niciun răspuns la aceste întrebări: nici Afacerile Interne, nici Departamentul pentru Război nu mi-au putut furniza detalii suplimentare despre crima Dury sau despre viața lui John Beecham înainte de internarea sa la St. Elizabeth. Kreizler nu s-a descurcat nici el mai bine la spital. Pe seară mi-a povestit că îi spuseseră că nu avea dreptul să afle unde s-a dus un pacient odată ce și-a asigurat externarea printr-o dispoziție *habeas corpus*. În plus, niciunul dintre cei câțiva membri ai personalului auxiliar care lucrase în spital când Beecham se internase nu-și mai amintea nimic despre bărbat, cu excepția spasmelor lui faciale. Se părea că nu se remarcase deloc prin purtarea sa, fapt care, deși frustrant din punctul de vedere al țelurilor noastre prezente, se potrivea perfect cu presupunerea că omul căutat de noi nu atrăgea atenția asupra sa decât atunci când înfăptuia acte violente.

Singura informație folositoare care a apărut în vinerea aceea a fost adusă la Willard de către Hobart Weaver. Potrivit dosarelor Departamentului pentru Război, locotenentul care îl eliberase pe John Beecham din serviciul militar în 1886 era un oarecare Frederick Miller, înaintat la gradul de căpitan ulterior și care acum servea la Fort Yates, în Dakota de Nord.

Eu și Laszlo am înțeles că o discuție cu acest bărbat s-ar putea dovedi neprețuită. Totuși, o călătorie la Yates i-ar fi trimis pe frații Isaacson în direcție opusă destinației lor inițiale, Agenția Pine Ridge. Cu toate acestea, era cea mai solidă pistă pe care reușiserăm să o dezvoltăm, și, după multe deliberări, un ocol ni s-a părut că merita. Așa că, pe la șase seara, am trimis o telegramă la Deadwood, cerându-le detectivilor să plece spre nord imediat.

Cât despre mesajele venite pentru noi prin telegraf, unul de la Roosevelt ne anunța că exista un bărbat în Newton, Massachusetts, pe nume Adam Dury. Theodore încă nu primise nicio veste de la New Paltz cu privire la întrebarea noastră despre un bărbat

sau o familie numită Beecham, dar nu considera treaba încheiată. Nu ne-a mai rămas nimic de făcut decât să așteptăm și să sperăm că vom auzi mai multe de la Roosevelt sau de la Sara mai târziu. După ce l-am informat pe funcționar că ne duceam la bar, eu și Laszlo ne-am retras în încăperea întunecată, căptușită cu lambriuri, după care am căutat un loc mai izolat de-a lungul tejghelei din alamă și am comandat două cocktailuri.

— Cât așteptăm, Moore, a spus Kreizler, sorbind din amestecul lui de cherry cu bitter, mă poți lămuri despre grevele care au dus la internarea lui John Beecham. Am doar niște amintiri vagi, dar nimic mai mult.

Am ridicat din umeri.

— Nu prea sunt multe de lămurit. În 1886, *Cavalerii Muncii* au organizat greve în toate orașele mari din țară pe data de 1 mai. Situația din Chicago a scăpat de sub control foarte rapid: greviștii s-au luptat cu spărgătorii de grevă, poliția i-a săltat pe grevişti, spărgătorii de grevă s-au luat după ei – un balamuc. În a patra zi, o mulțime de grevişti s-a strâns în piața Haymarket, iar polițiștii au sosit în număr mare să facă ordine. Cineva, nu știe nimeni cine, a aruncat o bombă în rândurile polițiștilor. Câțiva au murit. Poate un grevist sau un anarhist care încerca să creeze probleme, ba poate chiar un agent al proprietarilor de fabrici, care încerca să-i discrediteze pe grevişti. Ideea e că guvernatorul a avut o scuză bună să cheme miliția și câteva trupe federale. A doua zi după explozia bombei, într-una dintre suburbiile nordice, grevişti s-au strâns la o moară. Au apărut trupele și comandantul lor a pretins mai târziu că le-a ordonat grevişților să rupă rândurile. Liderii grevei au susținut că n-au auzit un asemenea ordin. În orice caz, trupele au deschis focul. A fost o scenă urâtă.

Kreizler a încuviințat, analizând povestea.

— Chicago... orașul are un număr relativ mare de imigranți, nu?

— Așa e. Germani, scandinavi, polonezi – tot ce vrei.

— Printre grevişti s-ar fi găsit și un număr mare de imigranți, nu crezi?

Am ridicat mâna.

— Știu unde bați, Kreizler, dar asta nu înseamnă neapărat ceva. În toate grevele din țară au fost implicați imigranți atunci.

Laszlo s-a încruntat puțin.

— Da, bănuiesc că așa a fost. Totuși...

Chiar atunci, un băiat de serviciu într-o uniformă roșie cu nasturi metalici a intrat în bar și mi-a strigat numele. Am sărit în picioare, m-am apropiat de băiat și el mi-a zis că sunt așteptat la recepție. M-am repezit spre ușă, cu Kreizler în urma mea. Recepționerul mi-a întins telefonul și, imediat cum l-am dus la ureche, am auzit vocea entuziasmată a Sarei:

— John? Ești acolo?

— Da, Sara. Continuă.

— Așază-te. Posibil să avem ceva concret.

— Nu vreau să mă așez. Despre ce e vorba?

— Am găsit povestea crimei Dury în *Times*. Au apărut articole mari timp de o săptămână și câteva mai mici după aceea. Cam tot ce ai vrea să știi despre familie se regăsește în ele.

— Așteaptă, am zis. Spune-i-le lui Kreizler, ca să le poată nota.

Laszlo și-a așezat mica agendă pe biroul de la recepție, iritându-l pe recepționer, după care a ridicat receptorul. Aceasta e povestea pe care a auzit-o și pe care eu am citit-o din mâzgăliturile lui:

Tatăl reverendului Victor Dury fusese un hughenot plecat din Franța în prima parte a secolului trecut, ca să evite persecuțiile religioase (hughenoții fiind protestanți și cea mai mare parte a populației fiind catolică). Se dusese în Elveția, dar averea familiei nu a sporit deloc acolo. Cel mai mare fiu al său, Victor, pastor al Bisericii Reformate, hotărâse să-și încerce norocul în America. Sosind aici pe la jumătatea secolului, Dury se stabilise în New Paltz, un oraș fondat de protestanții olandezi în secolul al XVIII-lea, care, mai târziu, devenise căminul multor imigranți francezi hughenoți. Aici, Dury a început o mică mișcare evanghelică, finanțată de cetățenii orașului, și în mai puțin de un an se mutase împreună cu soția și fiul cel mic în Minnesota, cu intenția de a răspândi credința protestantă printre triburile sioux de acolo (respectivii indieni încă nu fuseseră împinși în vest, spre Dakota

de Sud și Dakota de Nord). Dury n-a reușit prea multe ca misionar. Era aspru și tiranic, iar descrierile sale însuflețite ale urgiei pe care Domnul avea să o abată asupra necredincioșilor și a trădătorilor nu i-au impresionat deloc pe indienii sioux, aceștia ignorând complet avantajele unei vieți creștine. Grupul din New Paltz care îi finanțase munca fusese pe punctul de a-l rechema când a izbucnit marea răscoală a triburilor sioux din 1862 – unul dintre cele mai sălbatice conflicte dintre indieni și albi din istorie.

Familia Dury abia a scăpat de soarta întunecată pe care au avut-o mulți dintre localnicii albi din Minnesota. Totuși, experiența i-a oferit reverendului o idee despre care a crezut că o să-l ajute cu continuarea misiunii. Punând mâna pe o cameră pentru daghereotipie, a început să facă fotografii ale albilor masacrați. Când s-a întors la New Paltz în 1864, a devenit celebru – cu adevărat celebru – după ce a arătat fotografiile unui număr mare de cetățeni avuți ai orașului. Era o încercare bătătoare la ochi de a-i înspăimânta pe oamenii aceia serioși, grași, și de a-i împinge să ofere mai multe fonduri, însă totul s-a întors împotriva lui. Fotografiile cadavrelor mutilate și pângărite s-au dovedit atât de oribile și purtarea lui Dury în timpul prezentărilor, atât de înfocată, încât lumea a început să-i pună la îndoială sănătatea mintală. S-a transformat într-un fel de paria social și nu și-a mai putut găsi nicio slujbă în domeniul religios. În cele din urmă, s-a mulțumit să lucreze ca îngrijitor într-o biserică olandeză de rit reformat. Nașterea neașteptată a celui de-al doilea fiu în 1865 i-a înrăutățit situația materială și familia a fost silită să se mute într-o casă mică din afara orașului.

Cunoscând povestea tulbure a istoriei și a purtării lui Dury la fel de bine ca ei, nefiind deloc mai bine informați despre obiceiurile indiene decât orice altă comunitate mică de albi din estul Statelor Unite, cei mai mulți cetățeni din New Paltz nu s-au îndoit nicio clipă că moartea lui Dury în 1880 a fost cauzată de revolta pe care o provocase printre indienii sioux din Minnesota, în timpul șederii lui acolo, două decenii mai devreme. Cu toate acestea, s-a dus vorba ici și colo (sursele rămânând anonime, firește) despre relația proastă dintre soții Dury și fiul lor mai mare, Adam,

care se mutase să devină fermier în Massachusetts cu mulți ani înainte de crime. Zvonurile că Adam s-ar fi strecurat în vest, în statul New York, ca să le facă de petrecanie părinților – din ce motiv mai exact, nu s-a precizat niciodată –, s-au răspândit imediat, dar n-au fost niciodată considerate decât niște bârfe de către poliție. Deși nu s-a găsit niciodată nicio urmă de băiatul cel mic, Japheth, ideea că a fost răpit de indieni s-a potrivit cu ceea ce cetățenii orășelului New Paltz fuseseră învățați să se aștepte de la sălbaticii care trăiau în teritoriile vestice.

Așa s-a încheiat povestea familiei Dury. Cercetarea Sarei nu se limitase totuși la asta. Amintindu-și că știa câțiva oameni din New Paltz, din timpul adolescenței (chiar dacă orașul se afla, după cum a zis ea, „de partea greșită a fluviului"), a făcut câteva vizite după ce a plecat de la *Times,* ca să vadă dacă vreuna dintre cunoștințele ei mai vechi știa ceva despre crime. Singura persoană pe care a găsit-o acasă nu știa. Dar Sara a insistat să-i povestească o zi obișnuită în New Paltz și a aflat un lucru extraordinar. Că New Paltz se situează la poalele munților Shawangunk, cunoscuți pentru formațiunile lor stâncoase uriașe, spectaculoase. Angoasată de răspunsul pe care l-ar putea primi, Sara a întrebat după aceea dacă existau cetățeni cărora le plăcea să escaladeze acele formațiuni în timpul lor liber. Oh, da, i s-a spus, era un sport foarte popular, mai ales printre locuitorii sosiți recent din Europa.

Atât eu, cât și Kreizler am rămas uimiți de ultimul detaliu și am avut nevoie de timp ca să îl asimilăm și să ascultăm și restul poveștii. I-am zis Sarei că o să-i dăm din nou telefon mai târziu, Laszlo a încheiat convorbirea, iar apoi ne-am întors în barul hotelului să discutăm ce aflaserăm.

— Ei bine? m-a întrebat Kreizler pe un ton oarecum uluit, după ce am comandat încă un rând de cocktailuri cu gheață. Ce părere ai?

Am tras adânc aer în piept.

— Să începem cu faptele. Băiatul mai mare al soților Dury a fost probabil martorul celor mai îngrozitoare atrocități, înainte să fie suficient de mare ca să înțeleagă ceva din ele.

— Da. Și tatăl lui era preot sau pastor – calendarul religios, Moore. Probabil că el stabilea regulile în casă.

— Tatăl pare să fi fost și un bărbat foarte dur, ca să nu zicem de-a dreptul bizar... Deși, la exterior, destul de respectabil, cel puțin la început.

Bătând darabana în tejghea, Kreizler și-a adunat gândurile.

— Așadar... putem presupune un model de violență domestică, care a început de timpuriu și a continuat neîntrerupt ani întregi. Așa a apărut nevoia de răzbunare care crește continuu.

— Da, am aprobat. Nu ducem lipsă de motive. Dar Adam e mai în vârstă decât am ghicit noi.

Kreizler a încuviințat.

— În vreme ce băiatul mic, Japheth, ar fi cam de aceeași vârstă cu Beecham. Acum, dacă *el* a comis crimele, apoi a măsluit biletul, a dispărut, și-a luat un nume diferit...

— Dar el nu a fost martorul masacrelor și al mutilărilor, l-am întrerupt. Nici măcar nu se născuse atunci.

Kreizler a bătut cu pumnul în tejghea.

— Adevărat. I-ar lipsi experiența de la frontieră.

Lăsând faptele să se combine în nenumărate feluri în mintea mea, am încercat, dar n-am reușit să găsesc o nouă interpretare. După câteva minute, tot ce-am putut spune a fost:

— Încă nu știm nimic despre mamă.

— Nu.

Kreizler a continuat să bată darabana.

— Însă alcătuiau o familie săracă și locuiau într-un spațiu redus. Mai ales în perioada din Minnesota, care ar fi fost cea mai vie parte din viața fiului mai mare.

— Corect. Dacă ar fi fost mai tânăr...

Laszlo a oftat și a clătinat din cap.

— O mulțime de întrebări și de răspunsuri pot fi găsite, bănuiesc, numai în Newton, Massachusetts.

— Așadar... mergem acolo să le aflăm?

— Cine știe?

Kreizler a sorbit agitat din cocktail.

— Îți mărturisesc că mă simt pierdut, Moore. Nu sunt detectiv de meserie. Ce să facem? Să rămânem aici și încercăm să descoperim mai multe informații despre Beecham, urmărind în același timp alte piste care apar? Sau să plecăm la Newton? Cum știe cineva când e vremea să se oprească din cercetat toate posibilitățile, concentrându-se asupra uneia singure?

Am cugetat o clipă.

— *Nu putem* acum, am hotărât într-un târziu. Nu avem experiență. Dar...

M-am ridicat în picioare și m-am îndreptat spre biroul unde se găsea telegraful.

— Moore? a strigat Kreizler în urma mea. Unde naiba te duci?

Mi-a luat cinci minute să reduc aspectele-cheie ale descoperirilor Sarei într-o telegramă, pe care am trimis-o în Fort Yates, Dakota de Nord. Mesajul se încheia cu o cerere simplă: INDICAȚI PAȘII URMĂTORI.

Eu și Kreizler am petrecut restul serii în restaurantul de la Willard, înțepeniți pe locurile noastre, până când angajații ne-au informat că ei plecau acasă. În acel moment, somnul ieșind din discuție, am plecat la o plimbare prin jurul Casei Albe, fumând și analizând fiecare bucățică din povestea pe care o auziserăm, căutând totodată să găsim o modalitate de a stabili o legătură între ea și caporalul John Beecham. Alegerea pistei Dury ar fi luat foarte mult timp, ne-am dat seama. Și, deși niciunul dintre noi nu a vorbit prea mult, știam că, dacă pierdeam timpul aiurea, ne vom trezi atunci când criminalul va încerca din nou să ucidă la fel de nepregătiți ca data trecută când am încercat să-l oprim. Două căi de acțiune, amândouă pline de riscuri, așteptau decizia noastră. Rătăcind pe străzi fără nicio țintă, ne-am dat seama că suntem efectiv paralizați.

Tocmai de aceea am avut noroc când, la întoarcere, funcționarul de la Willard ne-a întins o telegramă. Venea de la Fort Yates și probabil că fusese trimisă la doar câteva momente după ce frații Isaacson ajunseseră la destinație. Deși scurtă, tonul nu avea nicio ezitare: PISTA E SOLIDĂ. URMAȚI-O.

CAPITOLUL 33

Apropierea zorilor ne-a găsit într-un tren care se îndrepta spre New York, unde urma să aruncăm o privire la numărul 808 pe Broadway, înainte de a pleca la Newton, Massachusetts. Ne-ar fi fost imposibil să facem ceva constructiv în Washington – inclusiv să dormim – odată ce impulsul nostru de a urma pista Dury fusese confirmat. Pe de altă parte, călătoria spre nord cu trenul ne-ar fi satisfăcut cel puțin nevoia de acțiune și ne-ar fi permis și să ne odihnim bine câteva ore. Cel puțin așa speram când am urcat în vagon. Nu moțăiam de multă vreme în compartimentul nostru întunecat când o senzație de neliniște m-a copleșit dintr-odată. Am scăpărat un chibrit ca să văd dacă există vreo bază rațională pentru teama mea și l-am zărit pe Kreizler, așezat în fața mea, holbându-se pe geam la peisajul negru ce trecea în viteză.

— Laszlo, am spus încet, uitându-mă la ochii lui largi, luminați de flacăra portocalie. Ce e, ce s-a întâmplat?

Își freca încet gura cu articulația degetului arătător de la mâna stângă.

— Imaginația morbidă, a mormăit el.

Am șuierat brusc când bățul de chibrit a ars până la degete. Lăsându-l să cadă în flăcări pe podea și să se stingă, am bălmăjit prin întunericul atotcuprinzător.

— Ce imaginație? Despre ce vorbești?

— „Eu personal am citit asta și știu să fie adevărat", a zis el, citând din scrisoarea criminalului. Chestia cu canibalismul. Noi am presupus o imaginație morbidă, impresionabilă, ca explicație.

— Și?

— Fotografiile, John, a răspuns Laszlo și, deși nu-i puteam vedea fața (sau orice altceva din corpul său), vocea lui a rămas tensionată. Fotografiile coloniștilor masacrați. Am presupus că omul nostru trebuie să fi trăit la frontieră cândva în viața lui, că numai experiența personală i-ar fi putut oferi un model pentru faptele lui abominabile.

— Vrei să spui că fotografiile lui Victor Dury ar fi putut servi drept model?

— Nu pentru oricine. Doar pentru el, având în vedere sensibilitatea creată de o copilărie plină de violență și de teamă. Amintește-ți ce am spus despre canibalism. Ori a citit, ori a auzit despre asta în copilărie. O poveste înfricoșătoare care l-a impresionat profund. N-ar produce oare fotografiile un rezultat extrem în cazul unei persoane caracterizate de o asemenea imaginație obsesivă și morbidă?

— E posibil, bănuiesc. Te gândești la fratele care a dispărut?

— Da, la Japheth Dury.

— Dar de ce ar arăta cineva așa ceva unui copil?

Kreizler mi-a răspuns pe un ton distrat:

— Mai murdar decât pieile-roșii...

— Poftim?

— Nu sunt sigur, John. Posibil să fi dat peste ele. Sau poate erau folosite pe post de instrument disciplinar. Mai multe răspunsuri vom găsi în Newton, sper.

Am cugetat asupra problemei o clipă, apoi mi-am simțit capul cum se lasă în jos pe banchetă.

— Ei bine, am zis într-un târziu, cedând nevoii de a mă întinde, dacă nu te odihnești acum, nu vei mai putea discuta cu nimeni în Newton sau altundeva.

— Știu, a răspuns Kreizler.

Apoi l-am auzit foindu-se pe locul lui.

— Dar gândul nu mi-a dat pace...

Următorul lucru pe care mi-l amintesc a fost că am ajuns în Grand Central Depot, treziți nepoliticos de niște lovituri în ușile

compartimentului și cu grămada de bagaje sprijinită de perete. Fără să arătăm deloc mai bine după noaptea agitată, eu și Laszlo am coborât împleticindu-ne din tren, am ieșit din gară și am fost întâmpinați de o dimineață noroasă și mohorâtă. Fiindcă Sara încă nu era la sediu, am hotărât să trecem fiecare pe acasă, după care să ne întâlnim la numărul 808, atunci când ne simțeam (și, sperам noi, când arătam) puțin mai umani. Am prins încă două ore de somn și o baie minunată în Washington Square, apoi am luat micul dejun cu bunica. Liniștea mentală care se coborâse asupra ei după executarea doctorului H. H. Holmes, am observat în timpul cinei, începuse să se mai risipească. A răsfoit neliniștită ultimele pagini ale ziarului *Times*, căutând următoarea amenințare mortală care să-i umple orele de seară. Mi-am luat libertatea de a scoate în evidență zădărnicia unei asemenea acțiuni, doar ca s-o aud spunându-mi politicos că nu intenționa să primească sfaturi de la cineva care considerase nimerit să comită un suicid social nu numai într-unul, ci în două orașe, lăsându-se văzut în public în compania „acelui doctor Kreizler".

Harriet mi-a împachetat haine curate pentru călătoria spre Newton, iar pe la ora nouă mă aflam deja în cabina liftului de la numărul 808, de pe Broadway, plin de cafeină și simțindu-mă incredibil de energic. Acum, că mă întorsesem aici, mi s-a părut că lipsisem de la sediul nostru mai mult de patru zile și abia așteptam s-o văd pe Sara din nou, cu un entuziasm nelimitat. Când am ajuns la etajul șase, am găsit-o discutând aprins cu Kreizler, dar, hotărât acum să ignor ceea ce se întâmpla între ei, m-am repezit la ea și, îmbrățișând-o, am învârtit-o prin aer.

— John, ticălosule! a rostit ea zâmbind. Nu-mi pasă dacă *e* primăvară, știi doar ce s-a întâmplat ultima dată când te-ai purtat așa cu mine!

— Ah, nu, am zis eu, lăsând-o iute pe podea. N-am de gând să mai ajung în râul ăla niciodată! Așadar? Laszlo ți-a povestit tot?

— Da, a răspuns Sara, îndreptându-și cocul la ceafă și privindu-mă sfidător cu ochii ei verzi. Voi doi v-ați distrat de minune

și tocmai ce i-am zis doctorului Kreizler că, dacă aveți senzația că o să mai stau aici fie și un minut în vreme ce voi plecați într-o altă aventură, vă înșelați profund.

M-am înveselit puțin.

— Vii cu noi la Newton?

— Am spus că vreau aventură, a răspuns ea, fluturându-mi pe la nas o foaie de hârtie. Să fiu prinsă cu voi într-un compartiment de tren mă tem că nu înseamnă așa ceva. Nu, doctorul Kreizler zice că unul dintre noi trebuie să meargă la New Paltz.

— Roosevelt ne-a telefonat acum câteva minute, mi-a explicat Laszlo. Numele Beecham apare în diverse documente ale orașului.

— Ah! am exclamat. Înseamnă că Japheth Dury *nu* s-a transformat în John Beecham.

Kreizler a ridicat din umeri.

— E o complicație suplimentară, de atât putem fi siguri, iar asta necesită o investigație. Cum domnii detectivi sunt plecați, nu ne mai rămâne decât s-o trimitem pe Sara. E teritoriul ei, în definitiv – a crescut în regiune și, fără îndoială, știe cum să abordeze autoritățile locale.

— Ah, limpede ca lumina zilei, am zis. Și cine va coordona lucrurile aici?

— O slujbă supraestimată, dacă asta se poate numi slujbă, a răspuns Sara. Lasă-l pe Stevie s-o facă până se ridică Cyrus din pat. În plus, nu voi sta plecată mai mult de o zi.

I-am aruncat Sarei o privire lascivă.

— Atunci, care mai e sprijinul meu valoros în toată schema asta?

Sara s-a răsucit.

— John, nu fi măgar! Doctorul Kreizler deja a fost de acord.

— Înțeleg, am răspuns. Păi, atunci... am stabilit tot ce e de făcut, presupun. Dacă opinia mea tot nu face nici cât o ceapă degerată.

Și iată cum Stevie Taggert a primit mână liberă să ne jefuiască sediul de țigări. Chiar de la ora prânzului, băiatul a devenit responsabil pentru locul nostru. Când am plecat, expresia de pe chipul lui mi-a lăsat senzația că va fuma până și tapițeria de pe fotoliile

marchizului Carcano, dacă nu găsea altceva mai bun. Stevie a ascultat cu atenție instrucțiunile lui Laszlo despre cum să ne contacteze cât eram plecați, dar, când instrucțiunile s-au transformat într-un discurs despre nenorocirile aduse de dependența de nicotină, puștiul a părut că surzește. Eu, Laszlo și Sara abia începuserăm să coborâm cu liftul când am auzit sunetul specific sertarelor trase și al ușilor de la dulapuri deschise și închise. Kreizler a oftat, conștient pentru o clipă că avem un pește mai mare de prins, dar știam că, odată ce cazul va fi rezolvat, vor urma lungi discursuri despre un stil de viață sănătos în casa de pe Seventeenth Street.

Ne-am oprit scurt în parcul Gramercy pentru ca Sara să-și poată lua câteva lucruri (în caz că vizita ei la New Paltz dura mai mult decât anticipase), după care am repetat subterfugiul de data trecută, cu același set de momeli pe care eu și Laszlo le puseserăm în practică înainte de călătoria la Washington. Am ajuns în sfârșit la Grand Central Depot. Sara s-a dus să-și cumpere un bilet pentru ruta fluviul Hudson, iar eu și Kreizler ne-am luat locuri la fereastră pe ruta New Haven. Despărțirea a fost scurtă, exact ca lunea trecută și fără să dezvăluie nicio legătură între Sara și Laszlo. Începeam să cred că mă înșelam în privința lor, așa cum mă înșelasem când considerasem că un preot era vinovat de crime. Trenul nostru de Boston a plecat la timp și n-a trecut mult până când am depășit porțiunile estice ale districtului Westchester, îndreptându-ne spre Connecticut.

Diferența dintre călătoria noastră spre Washington de la începutul săptămânii și cea de acum spre Boston, sâmbătă după-amiaza, a fost reflectată de peisajele înconjurătoare, precum și de tipurile de oameni care locuiau în regiunile respective. Sâmbătă, nu ne-am mai bucurat de câmpurile înverzite din New Jersey și Maryland. În jurul nostru se zăreau doar ținuturile pustiite din Connecticut și Massachusetts, ce se întindeau de-a lungul estuarului Long Island Sound și a oceanului de dincolo de el, amintindu-mi de viața dificilă care îi schimbase pe fermierii și negustorii din New England în niște oameni răi, arțăgoși. Nu că

aș fi avut nevoie de o asemenea indicație indirectă despre cum trebuie să fie viața în acest colț de țară. Aveam suficiente exemplare în jurul nostru. Kreizler nu cumpărase bilete la clasa întâi, o greșeală a cărei gravitate a devenit evidentă când trenul a prins viteza maximă și tovarășii noștri de călătorie au ridicat glasurile, plângându-se tărăgănat ca să acopere huruiturile vagonului. Ore întregi, eu și Kreizler am îndurat conversații gălăgioase despre pescuit, politica locală și condiția economică rușinoasă a Statelor Unite. În ciuda zarvei, am reușit totuși să punem la punct un plan solid în legătură cu Adam Dury în cazul în care îl găseam.

Ne-am dat jos în gara Back Bay din Boston, în fața căreia câțiva birjari își ofereau serviciile. Un bărbat înalt, numai piele și os, cu ochi mici, vicleni, a pășit spre noi când ne-am apropiat cu valizele în mână.

— Mergi la Newton? l-a întrebat Laszlo.

Bărbatul a clătinat din cap și și-a răsfrânt buza de jos.

— 16 kilometri, a cugetat el. Nu mă întorc înainte de miezul nopții.

— Atunci dublează prețul, a răspuns Laszlo categoric, aruncându-și valiza pe locul din față al trăsurii ponosite.

Deși birjarul a părut ușor dezamăgit că pierduse șansa de a se mai tocmi în privința costului călătoriei, a acceptat oferta lui Laszlo cu mult zel, sărind iute pe locul lui și înșfăcându-și biciul. M-am repezit și eu să urc, apoi am pornit însoțiți de bombănelile celorlalți birjari care comentau despre străinul ăsta nebun care oferea preț dublu pentru o cursă până în Newton. După aceea, s-a așternut liniștea multă vreme.

Un apus de soare tulbure ce promitea ploaie și-a făcut apariția în estul Massachusetts-ului, iar marginile Bostonului au dispărut încet kilometru după kilometru, făcând loc unui ținut rural monoton, plin de bolovani. Mult după lăsarea serii, am ajuns în Newton, unde birjarul ne-a propus să ne ducă la un han despre care susținea că e cel mai bun din oraș. Atât eu, cât și Kreizler știam că proprietarul trebuia să fi fost vreun membru al familiei

lui, dar ne simțeam obosiți, înfometați și, în plus, ne găseam pe un *terra incognita*: nu ne rămânea decât să ne supunem. Străbătând niște străzi imposibil de ciudate, care alcătuiau o comunitate paralizant de pitorească, așa cum oricine s-ar aștepta să descopere în New England, am început să am o senzație tulburător de familiară că am căzut în capcana ulițelor înguste și ale minților limitate, un fel de angoasă care mă chinuise adesea în timpul perioadei petrecute la Harvard. „Cel mai bun han din Newton" nu a reușit deloc să-mi risipească tulburarea: ne-a întâmpinat o clădire acoperită cu șindrilă, mobilată modest și un meniu alcătuit din lucruri fierte. Singurul moment luminos s-a întâmplat în timpul cinei, când hangiul (un văr de-al doilea al birjarului) ne-a spus că ne poate oferi indicații despre cum să ajungem la ferma lui Adam Dury. Auzind că eu și Kreizler avem nevoie de transport a doua zi de dimineață, omul care ne adusese aici s-a oferit să rămână peste noapte și să ne ducă el. După ce am pus la punct toate detaliile, ne-am retras în camerele noastre joase și întunecate, cu paturi mici, permițând stomacurilor noastre să se descurce cum știau ele mai bine cu mielul și cartofii fierți de la cină.

Trezindu-ne foarte devreme, eu și Laszlo am încercat, fără izbândă, să evităm micul dejun oferit de hangiu: batoane de ovăz groase, tari, și cafea. Cerul se limpezise, evident fără să fi căzut strop de ploaie, iar în fața hanului ne aștepta trăsura veche ușoară, cu birjarul cocoțat pe capră și pregătit de plecare. Mergând spre nord, am zărit puține semne de activitate umană timp de o jumătate de oră. Apoi am văzut o cireadă de vite, păscând pe o pășune cu gropi, presărată cu bolovani, dincolo de care un mănunchi de clădiri se ridica în mijlocul unui pâlc de stejari. Când ne-am apropiat de structurile respective – o fermă și două hambare –, am observat silueta unui bărbat, afundat până la glezne în balega din țarc, încercând cu mare dificultate să potcovească un cal bătrân și obosit.

Bărbatul, am băgat de seamă iute, avea părul rar și scalpul îi strălucea în lumina soarelui de dimineață.

CAPITOLUL 34

Judecând după starea jalnică a hambarelor, gardurilor și căruțelor, precum și lipsa oricărui ajutor sau a unui animal cu înfățișare sănătoasă, Adam Dury nu se descurcase prea bine cu mica sa afacere cu vite. Puțin oameni trăiesc mai aproape de realitățile dure ale vieții decât fermierii săraci, iar atmosfera unor astfel de locuri inevitabil te dezmeticește: când l-am zărit pe bărbatul pentru care călătoriserăm atâția kilometri, entuziasmul meu și al lui Kreizler a fost imediat temperat de realitatea crudă din jurul lui, și, după ce ne-am dat jos din trăsură, spunându-i birjarului să aștepte, ne-am apropiat încet și cu grijă de bărbat.

— Nu vă supărați, domnul Dury? am întrebat în timp ce omul se chinuia să ridice piciorul stâng din spate al calului bătrân.

Animalul maroniu, acoperit cu muște, a cărui spinare rămăsese fără păr în câteva locuri mari cât un gălbenuș de ou, părea că nu-l interesează să-i facă stăpânului său viața mai ușoară.

— Da, a răspuns răspicat omul, arătându-ne în continuare partea din spatele capului său ce chelea.

— Domnul Adam Dury? am insistat, încercând să-l determin să se întoarcă spre noi.

— Ar trebui să știți asta, dacă tot ați venit să mă vedeți, a răspuns Dury, în sfârșit dând drumul cu un geamăt piciorului calului.

S-a îndreptat de spate, lăsându-ne să-i vedem întreaga statură de 1,80 metri, după care a lovit grumazul calului, pe jumătate cu furie, pe jumătate cu afecțiune.

— Ăsta crede că o să moară înaintea mea, oricum, a mormăit el cu fața îndreptată spre animal, așa că de ce-ar coopera cu mine? Dar mai avem mulți ani înainte, netrebnic bătrân...

Într-un târziu, Dury s-a răsucit, arătându-ne un cap a cărui piele se întinsese atât de mult, încât părea un craniu de culoarea cărnii. Niște dinți mari și galbeni îi umpleau gura, iar ochii migdalați aveau o culoare albăstruie, ștearsă, fără viață. Brațele i se dezvoltaseră spectaculos, iar degetele de la mâini mi s-au părut remarcabil de lungi și de groase când și-a scuturat salopeta. S-a uitat cercetător la noi, strângând din ochi și strâmbându-se nici prietenos, dar nici ostil.

— Ei bine? Ce pot face pentru dumneavoastră, domnilor?

Am abordat direct – aș îndrăzni să spun cu multă grație – subterfugiul pe care eu și Laszlo îl discutaserăm în trenul de Boston.

— El e doctorul Laszlo Kreizler, am zis, iar eu sunt John Schuyler Moore. Jurnalist la *The New York Times*.

Mi-am căutat portvizitul și i-am arătat câteva dovezi ale profesiei.

— Jurnalist specializat în cazuri de crimă. Editorii mei mi-au cerut să investighez unele dintre cele mai... în fine, mai precis, o parte dintre cele mai deosebite cazuri nerezolvate ale deceniilor recente.

Dury a încuviințat din cap, ușor bănuitor.

— Ați venit să mă întrebați despre părinții mei.

— Într-adevăr, am răspuns. Fără îndoială că ați auzit, domnule Dury, despre investigațiile recente desfășurate de poliția din New York.

Dury m-a privit printre gene.

— Cazul nu e treaba lor.

— Adevărat. Dar pe editorii mei îi îngrijorează că atât de multe cazuri remarcabile nu sunt luate în calcul și nici rezolvate de agențiile responsabile *în tot* statul New York. Am decis să revizuim câteva dintre ele și să vedem ce s-a întâmplat ulterior. Mă întreb dacă v-ar deranja să discutăm unele fapte de bază privitoare la decesul părinților dumneavoastră.

Mușchii de pe fața lui Dury s-au mișcat simultan, ca un val. De parcă resimțise un fior de durere. Când ne-a vorbit din nou, neîncrederea îi dispăruse din voce, fiind înlocuită de resemnare și de mâhnire.

— Pe cine-ar mai putea interesa acum? Au trecut mai bine de 15 ani.

Am încercat să-mi arăt compasiunea, dar și indignarea morală.

— Oare timpul justifică lipsa unei soluții, domnule Dury? Nu uitați că nu sunteți singur... Și alții au fost martorii unor acte criminale care au rămas nerezolvate și nerăzbunate, și ar vrea să știe de ce.

Dury a cântărit chestiunea o clipă, apoi a clătinat din cap.

— E treaba lor. Eu n-am nicio dorință să vorbesc despre trecut.

A început să se îndepărteze. Totuși, cunoscându-i foarte bine pe locuitorii din New England, îi anticipasem reacția.

— Vom oferi, desigur, am anunțat calm, o remunerație.

Cu asta l-am prins: s-a oprit, s-a întors și m-a privit în ochi din nou.

— Remunerație?

I-am zâmbit prietenos.

— O taxă de consultație, am spus. Nimic extraordinar... Să zicem, 100 de dolari?

Conștient că o astfel de sumă ar însemna, de fapt, foarte mult pentru un om în situația sa, nu m-am mirat când l-am văzut pe Dury tresărind și holbând-se.

— 100 de dolari? a repetat el, nevenindu-i să creadă. Doar *ca să stăm de vorbă*?

— Întocmai, domnule, am răspuns și am scos bancnota din portvizit.

Dury s-a gândit încă puțin și a luat banii. Apoi s-a întors la calul său, l-a lovit cu palma peste crupă și l-a trimis să pască pe cele câteva petice cu iarbă care creșteau la marginea curții.

— Haideți să discutăm în hambar, a zis el. Am de lucru și nu pot să amân doar de dragul unor povești cu fantome, a declarat el, înaintând cu greu prin marea de bălegar.

Eu și Kreizler l-am urmat, ușurați de aparentul succes al mitei. Îngrijorarea a revenit când Dury s-a răsucit pe călcâie la ușa hambarului.

— Așteptați un minut, a rostit el. Ați spus că acest bărbat e doctor? Ce treabă are el în toată afacerea?

— Fac un studiu despre comportamentul criminal, domnule Dury, a răspuns Laszlo blând, precum și despre metodele poliției. Domnul Moore m-a rugat să-i ofer sfaturi de specialitate pentru articolul său.

Dury a acceptat explicația, deși accentul lui Kreizler părea să nu-i fi plăcut deloc.

— Sunteți german, a zis el. Ori poate elvețian.

— Tata a fost german, a răspuns Kreizler. Dar am fost crescut aici.

Explicația lui Kreizler nu l-a satisfăcut pe Dury, care a intrat tăcut în hambar.

Înăuntrul structurii dărăpănate, duhoarea de bălegar a devenit și mai puternică, atenuată doar de parfumul dulceag al fânului, o grămadă mare fiind vizibilă în porumbarul de deasupra noastră. Pereții din scânduri simple ai clădirii fuseseră, pe vremuri, vopsiți cu alb, dar vopseaua se cojise aproape pretutindeni și acum nu mai rămăsese decât lemnul aspru și poros. Prin ușă se zărea și un coteț, chirăitul și cloncănitul păsărilor ajungând până la noi. Peste tot erau răspândite hamuri, coase, cazmale, târnăcoape, baroase și găleți, atârnând de pereți și de acoperișul jos sau puse direct pe pământul bătătorit. Dury s-a dus la distribuitorul de bălegar, a cărui osie se sprijinea de un morman de pietre. A luat un ciocan și a început să bată în roata acestuia, fiindcă se înțepenise. Apoi a țâțâit dezgustat și a început să se agite pe lângă capătul osiei.

— În regulă, a zis el, apucând o găleată grea cu unsoare, fără să se uite la noi. Întrebați-mă.

Kreizler a dat din cap spre mine, arătându-mi că e mai bine ca eu să pun întrebările.

— Am citit relatările din ziare care au apărut la vremea respectivă, am zis. Mă întreb dacă ne-ați putea povesti...

— Relatările din ziare! a gemut Dury. Bănuiesc c-ați citit și că proștii m-au suspectat *pe mine* pentru o vreme.

— Am citit că au existat unele zvonuri, am răspuns. Dar poliția a afirmat că niciodată...

— Nu le-a dat crezare? Nu prea mult. Însă destul cât să-și trimită doi oameni până aici ca să mă hărțuiască pe mine și pe soția mea timp de trei zile.

— Sunteți căsătorit, domnule Dury? a întrebat Kreizler încet.

Pentru o clipă sau două, Dury l-a privit pe Laszlo cu ranchiună.

— Da. De 19 ani, și nu c-ar fi treaba dumneavoastră.

— Aveți copii? a insistat Kreizler, pe același ton precaut.

— Nu, a venit răspunsul dur. Noi, adică soția mea... nu. N-avem copii.

— Dar înțeleg, am intervenit eu, că soția dumneavoastră a putut să confirme că vă găseați aici când a avut loc nenorocirea?

— Asta n-a însemnat prea mult pentru idioții ăia, a răspuns Dury. Mărturia unei soții contează prea puțin sau deloc în sala de judecată. A trebuit să-i cer unui vecin de-al meu, un bărbat care locuiește la 16 kilometri de mine, să vină și să le confirme că, în ziua în care părinții mei au fost uciși, ne chinuiam amândoi cu un buștean.

— Aveți idee de ce poliția a fost atât de greu de convins? a întrebat Kreizler.

Dury a dat cu ciocanul în pământ.

— Sunt sigur că ați citit și despre *asta*. *Doctore*. N-a fost niciun secret. Între mine și părinții mei exista un conflict de mulți ani.

Am ridicat o mână spre Kreizler.

— Da, am văzut câteva mențiuni în acest sens, am spus eu, încercând să scot mai multe detalii de la Dury. Dar relatările poliției au fost foarte vagi și confuze, și ne-a fost greu să tragem o concluzie. Ceea ce mi se pare ciudat, având în vedere cât de importantă era întrebarea pentru investigație. Poate ne-ați putea lămuri dumneavoastră.

Ridicând roata distribuitorului de bălegar pe un banc de lucru, Dury a început să o lovească din nou.

— Părinții mei au fost niște oameni duri, domnule Moore. Așa trebuiau să fie ca să călătorească până aici și să supraviețuiască vieții pe care au ales-o. Dar, deși pot spune asta acum, asemenea explicații sunt greu de înțeles pentru un băiețel care...

Părea gata să sloboadă un potop de înjurături, dar s-a abținut cu eforturi serioase.

— Care nu aude decât o voce rece. Și care nu simte decât cureaua groasă.

— Atunci înseamnă că *ați fost* bătut, am zis, gândindu-mă la speculațiile noastre inițiale după ce citiserăm despre crimele Dury în Washington.

— Nu mă refeream la mine, domnule Moore, a răspuns Dury. Deși Dumnezeu știe că nici mama, nici tata nu s-au ferit să mă pedepsească atunci când mă obrăzniceam. Dar nu asta a fost cauza... înstrăinării noastre.

O clipă, s-a uitat pe o ferestruică jegoasă, apoi a lovit roata din nou.

— Am avut un frate. Japheth.

Kreizler a încuviințat din cap și eu am continuat.

— Da, am citit despre el. Tragic. Aveți compasiunea noastră.

— Compasiune? Fie. Dar vă spun un lucru, domnule Moore... Orice i-or fi făcut sălbaticii ăia nu a fost deloc mai tragic decât ce a îndurat în mâinile părinților noștri.

— Lucruri crude?

Dury a ridicat din umeri.

— Unii nu le-ar numi așa. Dar eu, da. Chiar și astăzi. Mă rog, era un flăcău ciudat din multe puncte de vedere, și felul în care părinții mei au reacționat la comportamentul lui poate ar fi părut firesc pentru un străin. Dar nu era așa. Nu, domnule, undeva în toată treaba asta, a fost lucrătura diavolului...

Dury a rămas pe gânduri o clipă, dar și-a revenit imediat.

— Îmi pare rău, doreați să știți despre caz.

Mi-am petrecut următoarea jumătate de oră punându-i lui Dury câteva întrebări evidente despre ce s-a întâmplat în ziua

aceea din 1880, cerându-i să-mi clarifice detalii care nu ne erau deloc neclare ca o metodă de a ne ascunde interesele reale. Apoi am reușit, întrebându-l de ce indienii ar fi vrut să-i ucidă părinții, să-l atrag într-o discuție și mai amănunțită despre cum arătase viața lor în perioada petrecută în Minnesota. De acolo, nu a fost deloc greu să extind conversația la istoria afacerilor private ale familiei, la modul general. Când Dury ne-a povestit toate astea, Laszlo și-a scos pe furiș mica agendă și a început să noteze în tăcere întreaga poveste.

Deși născut în New Paltz, în 1856, amintirile cele mai timpurii ale lui Adam Dury datau de la vârsta de patru ani, când familia s-a mutat la Fort Ridgely, Minnesota, un post militar în cadrul agenției de stat Lower Sioux. Au trăit cu toții într-o casă din lemn cu o singură cameră, la circa un kilometru și jumătate de fort, genul de locuință care i-a permis tânărului Adam un excelent punct de observație din care să-și studieze părinții și relația dintre ei. Tatăl lui, după cum eu și Kreizler știam deja, era un om extrem de religios, care nu-și înfrumusețea deloc predicile oferite indienilor sioux curioși ce veneau să-l asculte. Totuși, eu și Laszlo am rămas surprinși să aflăm că, în pofida rigidității sale profesionale, reverendul Victor Dury nu se dovedise crud sau violent cu fiul său cel mare. Adam ne-a mărturisit că primele amintiri cu tatăl său erau mai degrabă unele fericite. Adevărat, reverendul putea aplica pedepse dureroase ori de câte ori era necesar, dar, de regulă, doamna Dury solicita o astfel de acțiune.

Cât a vorbit despre mama lui, Adam Dury s-a înnegurat la față și vocea a început să-i șovăie, de parcă amintirea ei deținea o putere uriașă, amenințătoare, asupra sa. Rece și strictă, se părea că doamna Dury nu-i oferise fiului ei prea mult în materie de confort sau de îngrijire în primii săi ani de viață. Pe măsură ce ascultam descrierea femeii, nu m-am putut abține să mă gândesc la Jesse Pomeroy.

— Oricât mă durea să fiu respins de ea, a spus Dury, încercând să potrivească roata acum reparată înapoi pe osie, cred că spiritul

ei rece l-a rănit mai mult pe tata, căci ea nu i-a fost o soție adevărată. Ah, da, se ocupa de toate sarcinile domestice și ținea casa foarte curată, în ciuda mijloacelor noastre sărăcăcioase. Dar când toată familia locuiește într-o cameră mică, domnilor, nu ai cum să nu fii conștient de aspectele mai intime ale căsniciei părinților tăi. Sau a lipsei lor, mai degrabă.

— Adică nu erau apropiați? am întrebat.

— Nu știu de ce s-a măritat cu el, a răspuns arțăgos Dury, vărsându-și tristețea și mânia asupra osiei și a roții din fața lui. Abia dacă îi suporta vreo atingere, ca să nu vorbim de încercările lui de a-și mări familia. Tata voia copii. Avea ideea – visa, de fapt – să-și trimită fiii și fiicele în sălbăticia din vest să-i ducă mai departe munca. Dar mama... Fiecare încercare de acest gen a fost un chin pentru ea. Pe unele le-a acceptat suferind, iar altora le-a rezistat. Sincer, chiar nu pricep de ce s-a legat prin jurământ de el. Poate doar pentru că atunci când predica... Tata era un orator foarte bun în felul lui și mama a asistat la toate predicile lui. Ciudat, dar părea să se bucure de această parte a vieții lui.

— Și după ce v-ați întors din Minnesota?

Dury a clătinat din cap plin de amărăciune.

— După ce ne-am întors din Minnesota, lucrurile s-au deteriorat complet. Când tata și-a pierdut postul, a pierdut și singura legătură pe care o avea cu mama. Rareori și-au mai vorbit în anii care au urmat, și nu s-au mai atins niciodată, din câte-mi amintesc.

Și-a ridicat privirea de pe ferestruica murdară.

— Cu o singură excepție.

A făcut o pauză de câteva secunde și, ca să-l îndemn să continue, am murmurat:

— Japheth?

Dury a încuviințat din cap, revenindu-și încet din reveria tristă.

— Am luat obiceiul să dorm afară când era suficient de cald. Lângă munți. Shawangunk. Tata a învățat alpinismul în Elveția de la bunicul meu, iar munții Shawangunk s-au dovedit ideali pentru practicarea sportului și ca să-mi arate tehnicile lui. Deși n-am

fost niciodată bun la așa ceva, mă duceam mereu cu el, fiindcă mă simțeam fericit, departe de casă și de femeia aceea.

Dacă vorbele ar fi fost niște explozive, nu cred că șocul lor ne-ar fi putut izbi mai tare. Brațul stâng al lui Laszlo a zvâcnit involuntar și m-a prins de umăr cu o forță surprinzătoare. Dury n-a observat nimic din efectul vorbelor lui asupra noastră și a continuat:

— Dar, în timpul lunilor mai reci, nu aveam cum să evit interiorul, dacă nu voiam să mor de frig. Îmi amintesc o noapte de februarie când tata... probabil că băuse, deși rareori făcea asta. Însă, treaz sau nu, a început, în sfârșit, să se revolte împotriva comportamentului inuman al mamei. I-a vorbit despre îndatoririle unei soții și nevoile unui bărbat, și a tras de ea. Ei bine... Mama a țipat protestând, desigur, și i-a spus că se poartă precum sălbaticii pe care îi lăsaserăm în Minnesota. Însă tata nu putea fi oprit în seara aia. În pofida frigului, am fugit din casă pe fereastră și am dormit într-un hambar vechi al unui vecin. Chiar și de la distanță auzeam strigătele și suspinele ei.

Încă o dată, Dury a părut că uită de prezența noastră și a vorbit pe un ton detașat, aproape fără viață:

— Aș vrea să pot spune că sunetele alea m-au îngrozit. Dar nici vorbă. De fapt, îmi amintesc limpede că-l îndemnam pe tata să...

Adam a revenit cu picioarele pe pământ și, cumva stânjenit, a ridicat ciocanul și a început să bată roata din nou.

— Fără îndoială că v-am șocat, domnilor. Dacă-i pe-așa, vă cer iertare.

— Nu, nu, am răspuns iute. Ne oferiți o mai bună înțelegere a trecutului, pricepem cât se poate de bine asta.

Dury a aruncat iarăși o privire sceptică spre Laszlo.

— Și dumneavoastră, doctore? Înțelegeți la fel de bine? N-ați vorbit mai deloc.

Kreizler și-a păstrat sângele-rece sub privirea cercetătoare a lui Dury. Știam că existau puține șanse ca acest fermier să-l stinghereasă pe Kreizler, care se oțelise în tovărășia ocupanților aziluri-lor de nebuni.

— Am fost prea absorbit ca să comentez, a zis Laszlo. Dacă-mi permiteți, domnule Dury, vorbiți foarte frumos.

Dury a râs scurt, fără urmă de amuzament.

— Pentru un fermier, vreți să spuneți? Da, datorită mamei. Ne punea să lucrăm la temele pentru școală ore în șir, seară de seară. Puteam să citesc și să scriu înainte să împlinesc cinci ani.

Kreizler a dat din cap în semn de apreciere.

— Foarte lăudabil.

— Articulațiile degetelor mele nu credeau la fel, a replicat Dury. Obișnuia să ne lovească peste mână cu o nuia ca... Dar, încă o dată, divaghez. Voiați să știți ce s-a ales de fratele meu.

— Da, am răspuns. Dar înainte de asta, povestiți-ne ce fel de băiat era. Ați menționat la un moment dat că era ciudat... În ce fel ciudat?

— Japheth?

După ce s-a asigurat că roata e prinsă de osia distribuitorului de bălegar, Dury s-a ridicat în picioare și s-a sprijinit de o prăjină.

— În ce fel nu era! Mă gândesc că nu te poți aștepta la prea multe de la un copil născut din mânie și nedorit de niciunul dintre părinți. Pentru mama reprezenta un simbol al sălbăticiei și al poftei carnale a tatei, iar pentru el, oricât de mult voia copii, Japheth a fost dintotdeauna un simbol al degradării sale, al acelei nopți oribile în care dorința l-a transformat într-un animal.

Folosind prăjina lungă, Dury a lovit grămezile de pietre de sub osia distribuitorului. Mașinăria a căzut pe podea și s-a rostogolit câțiva metri mai încolo. Satisfăcut de munca sa, Dury a luat o lopată și a continuat să vorbească.

— Lumea e plină de ghinioane pentru un băiat lăsat de capul lui. Am încercat să-l ajut pe Japheth cât am putut, dar, până când a crescut suficient de mult ca să fim prieteni, am fost trimis să lucrez la o fermă din apropiere și ne vedeam foarte puțin. Știam că suferă aceleași lucruri îndurate de mine acasă, ba chiar mai multe. Și mi-am dorit să-i fiu de mai mare ajutor.

— V-a povestit vreodată ce se întâmpla? am întrebat.

— Nu, dar am văzut unele lucruri, a spus Dury și a început să umple distribuitorul cu bălegarul de la mai multe vite. Duminicile, mă străduiam să-mi petrec timpul cu el și să-i arăt că se poate bucura de viață, indiferent de ce se petrecea acasă. L-am învățat cum să se cațăre pe munte și am stat zile și nopți întregi acolo, sus. Dar în cele din urmă... În cele din urmă, nu cred că exista cineva care să reziste influenței mamei.

— Era violentă?

Dury a clătinat din cap și a vorbit cu o voce care părea chibzuită și sinceră.

— Nu cred că Japheth a suferit în felul acela mai mult decât mine. Câte-o curea la fund dată de tata, nimic mai mult. Nu, atunci credeam, și încă mai cred, că felul de a fi al mamei era mult mai... diabolic.

Dury a lăsat lopata deoparte, s-a așezat pe o piatră mai mare care sprijinise distribuitorul și a scos o punguță de tutun și o pipă.

— Într-un fel, consider că am fost mai norocos decât Japheth, doar pentru că sentimentele mamei față de mine au luat mai mereu forma indiferenței. Dar Japheth... nu se mulțumea doar să-l lipsească pur și simplu de iubirea ei. Găsea cusur în orice acțiune a lui, în fiecare mișcare, oricât de măruntă. Chiar și când era doar un bebeluș, înainte să aibă conștiință sau control asupra lui, îl certa pentru tot ce făcea.

Kreizler s-a aplecat, oferindu-i un chibrit lui Dury, care l-a luat șovăitor.

— Ce vreți să spuneți cu „tot ce făcea", domnule Dury? a întrebat Laszlo.

— Sunteți doctor, doar, a răspuns Dury. Cred că ghiciți și dumneavoastră.

Trăgând cu putere câteva secunde pentru ca pipa să se aprindă bine, Dury a clătinat din cap și a gemut furios.

— O cățea crudă! Cuvinte grele, știu, pe care să le folosești cu privire la mama ta moartă. Dar dacă ați fi văzut-o, domnilor... Tot timpul se lua de el. Iar când băiatul se plângea sau izbucnea în

lacrimi ori avea o criză de furie, îi spunea niște lucruri atât de oribile, încât depășeau răutatea de care o credeam în stare.

Dury s-a ridicat și a continuat să dea la lopată.

— Că nu era fiul ei. Că era copilul pieilor-roșii – sălbatici jegoși, care mâncau oameni, îl lăsaseră la ușa lor. Bietul puști a ajuns și el să creadă toate astea pe jumătate.

Piesele puzzle-ului cădeau în locul lor corect cu fiecare minut care trecea. Îmi era din ce în ce mai greu să-mi controlez un sentiment profund, tot mai puternic, de satisfacție, de triumf. Aproape că mi-am dorit ca Dury să-și încheie povestea, ca să pot alerga afară și să urlu spre ceruri că, în ciuda tuturor piedicilor, eu și Kreizler aveam să-l prindem pe omul nostru. Dar știam că era mai important să mă stăpânesc mai bine decât oricând și am încercat să imit postura calmă a lui Kreizler.

— Și ce s-a întâmplat, a întrebat Laszlo, când fratele dumneavoastră a crescut puțin mai mare? Suficient de mare cât să...

Cu o bruschețe sălbatică, înfricoșătoare, Adam Dury a urlat și a aruncat lopata spre peretele din spate al hambarului. Găinile din cotețul alăturat au sărit agitate în toate direcțiile, cotcodăcind, într-un nor de pene. Dury și-a scos pipa din gură și a încercat să-și recapete controlul. Eu și Kreizler nu ne-am mișcat, deși eu am holbat ochii șocat.

— Cred, a vorbit Dury clocotind de furie, că ar trebui să fim sinceri cu toții, *domnilor*.

Kreizler nu a deschis gura, iar propria voce mi-a tremurat foarte rău când l-am întrebat:

— Sinceri, domnule Dury? Dar vă asigur că...

— La naiba! a țipat Dury, bătând cu piciorul în pământ.

A așteptat câteva secunde până când s-a mai calmat puțin.

— Nu credeți că s-a discutat suficient la vremea respectivă? Vă închipuiți că, doar pentru că sunt un simplu fermier, sunt și greu de cap? Știu de ce ați venit aici și ce vreți!

Mă pregăteam să protestez, dar Kreizler mi-a atins brațul.

— Domnul Dury a fost excepțional de sincer cu noi, Moore. Cred că îi datorăm aceeași curtoazie.

Dury a încuviințat din cap și, pentru că respirația i-a devenit oarecum mai regulată, Kreizler a continuat:

— Da, domnule Dury. Considerăm că există o mare posibilitate ca fratele dumneavoastră să vă fi ucis părinții.

Un sunet jalnic, pe jumătate suspin, pe jumătate geamăt, a ieșit din gâtul gazdei noastre.

— E în viață? a întrebat el, aproape orice urmă de mânie dispărând din glasul lui.

Kreizler a încuviințat încet din cap și Dury și-a ridicat brațele neajutorat.

— Dar de ce-ar mai conta acum? A trecut atâta timp! S-a terminat. Dacă fratele meu trăiește, nu știu, căci nu m-a căutat niciodată. De ce-ar mai conta?

— Ați bănuit și dumneavoastră? a spus Kreizler, evitând întrebarea lui Dury cu ajutorul unei sticluțe de whisky pe care a scos-o din buzunar și i-a întins-o.

Bărbatul a dat din cap că da și a tras o dușcă, fără să-și mai arate resentimentele față de Laszlo de mai devreme. Crezusem că atitudinea lui era cauzată de accentul lui Kreizler, însă acum înțelegeam că totul se născuse din bănuiala lui Dury că vizita din partea unui doctor ciudat va ajunge și într-un asemenea punct.

— Da, a rostit Dury. Trebuie să vă amintiți, doctore, că am trăit printre indienii sioux, în copilărie. Aveam mai mulți prieteni în satele lor. Și am fost martorul revoltelor din 1862. Știam că explicația poliției cu privire la moartea părinților mei a fost o minciună. În plus, îmi cunoșteam fratele foarte bine.

— Știați că era capabil de un asemenea act, a zis Kreizler blând.

Îl manevra cu foarte mare atenție, așa cum procedase cu Jesse Pomeroy. Vocea i-a rămas calmă, dar întrebările lui au devenit mai precise și la obiect.

— Cum, domnule Dury? Cum ați știut?

Am simțit un val de compasiune reală când o lacrimă a apărut pe obrazul lui Dury.

— Când Japheth avea nouă sau zece ani, a spus el încet, după ce a mai băut o gură de whisky, am petrecut câteva zile în munți.

Vânând și prinzând în capcane animale mici... Veverițe, oposumi, pisici Maine Coon... Îl învățasem să tragă cu pușca, dar nu se descurca prea bine. În schimb, Japheth se pricepea de minune la capcane. Își petrecea o zi întreagă scotocind după vizuina sau cuibul vreunui animal, apoi aștepta ore la rândul, în întuneric, să-și pună schema în practică. Avea un talent înnăscut. Într-o zi, când vânam separat – eu luasem urma unui râs micuț – și m-am întors înapoi în tabără, am auzit un țipăt ciudat, oribil. Un vaier. Ascuțit și slab ca intensitate, dar îngrozitor. Atunci l-am zărit pe Japheth. Prinsese un oposum și îl tăia în bucățele, deși acesta era încă viu. Am alergat și i-am tras bietei creaturi un glonț în cap, după care l-am luat pe fratele meu deoparte. Avea o strălucire diabolică în ochi, dar, după ce am urlat la el o vreme, a început să plângă și părea că regretă sincer. Am crezut că a fost doar o întâmplare, genul de lucru pe care l-ar face un băiat prostănac și pe care nu-l va mai repeta dacă era certat.

Dury a început să lovească în pipa care se stinsese.

Kreizler i-a oferit un alt băț de chibrit.

— Dar n-a fost așa, nu?

— Nu, a răspuns Dury. S-a mai întâmplat de câteva ori în anii următori. Cel puțin din câte am aflat eu. Nu ataca niciodată animalele mari, vitele sau caii de la fermele din jurul nostru. Întotdeauna era vorba de creaturi mici care păreau să-l stârnească. Am tot încercat să-l opresc, apoi...

Vocea i s-a frânt. S-a așezat și a privit fix în pământ, părând că nu mai dorea să continue. Totuși, Kreizler a insistat cu blândețe:

— Și atunci s-a întâmplat ceva și mai rău?

Dury a tras din pipă și a încuviințat.

— Dar nu-l învinovățesc, doctore. Și cred că și dumneavoastră sunteți de acord că am dreptate să nu fac asta.

Dury și-a încleștat pumnul și s-a lovit cu el în coapsă.

— Dar mama, blestemată să fie, a spus că e doar un alt exemplu al comportamentului demonic al lui Japheth. A zis că el singur și-a făcut-o, cu mâna lui.

— Mă tem că va trebui să ne explicați, domnule Dury, l-am îndemnat.

Bărbatul a încuviințat iute, a mai sorbit puțin din whisky și i-a înapoiat sticluța lui Kreizler.

— Da, da, îmi pare rău. Să vedem, cred că era vara lui... la naiba, chiar înainte să mă mut, deci vara lui 1875. Japheth împlinise 11 ani. La ferma unde lucrasem, angajaseră recent un tânăr. Mai mare decât mine cu câțiva ani. Un tip fermecător, după toate aparențele. Avea lipici la copii. Ne-am împrietenit și, în cele din urmă, l-am invitat să mergem împreună la vânătoare. S-a arătat foarte interesat de Japheth, iar fratele meu l-a plăcut foarte mult. Atât de mult, încât tânărul acela a mai ieșit de câteva ori cu noi. El și Japheth se duceau să pună capcane, iar eu vânam animale mai mari. I-am explicat nenorocitului ăstuia, pe care l-am crezut om, că Japheth trebuia descurajat să mai tortureze animalele prinse. A părut să înțeleagă situația foarte bine. Am avut încredere în el când l-am lăsat cu fratele meu.

Un sunet înfundat s-a auzit dinspre peretele exterior al hambarului.

— Iar el mi-a trădat încrederea, a zis Dury ridicându-se în picioare. În cel mai rău fel posibil.

Deschizând ferestruica mizerabilă și vârându-și capul pe ea, Dury a început să strige:

— Hei, tu! Du-te de-acolo! Doar ți-am zis, pleacă!

S-a întors și și-a trecut mâna prin părul rar.

— Ce cal prost! Se umple de scaieți doar ca să ajungă la trifoiul care crește în spatele hambarului și eu nu pot să... Îmi pare rău, domnilor. În orice caz, l-am găsit pe Japheth într-o seară, în tabăra noastră, pe jumătate dezbrăcat, vărsând lacrimi amare și sângerând prin... ei bine, sângerând. Nenorocitul cu care-l lăsasem dispăruse. Nu l-am mai văzut niciodată.

De afară s-a auzit din nou aceeași lovitură înfundată, silindu-l pe Dury să apuce un băț lung și subțire și să se îndrepte spre ușă.

— Scuzați-mă o clipă, domnilor.

— Domnule Dury? a strigat Kreizler.

Gazda noastră s-a oprit și s-a întors în prag.

— Bărbatul acesta, ajutorul de la fermă – vă mai amintiți numele lui?

— Da, doctore, a răspuns Dury. Vina mi l-a întipărit în minte. Beecham. George Beecham. Acum, scuzați-mă.

Numele m-a lovit mai tare decât orice altă informație pe care o auzisem până atunci și a transformat entuziasmul triumfător într-o senzație profundă de confuzie.

— *George* Beecham? am șoptit. Dar, Kreizler, dacă Japheth Dury este, de fapt...

Kreizler a ridicat iute un deget care m-a redus la tăcere.

— Păstrează-ți întrebările, Moore, și amintește-ți un lucru. Dacă putem evita, e mai bine să nu-i dezvăluim interesul nostru principal. Știm aproape tot ce trebuie să știm. Acum... Caută o scuză și să plecăm.

— Tot ce trebuie... Poate că tu știi tot ce trebuie să știi, dar eu încă am o mie de întrebări. Și de ce să-i ascundem, are tot dreptul...

— La ce bun? a șoptit Kreizler aspru. Bărbatul suferă și se chinuie din cauza asta de ani întregi. La ce i-ar servi, lui *sau* nouă, să îi spunem că noi credem că fratele lui e responsabil nu numai pentru moartea părinților, ci și pentru moartea a șase copii?

Asta m-a oprit. Dacă Japheth Dury trăia, dar nu mai luase niciodată legătura cu fratele lui, cu Adam, atunci nu exista nicio cale prin care fermierul chinuit ne-ar fi putut ajuta mai departe cu investigația. Să-i pomenim despre bănuielile noastre, chiar înainte să fie dovedite, părea, într-adevăr, o culme a cruzimii. Tocmai de aceea, când Dury s-a întors după ce-și disciplinase calul, am urmat instrucțiunile lui Kreizler și am inventat o poveste despre un tren înapoi spre New York și niște termene-limită pe care trebuia să le respect, invocând toate scuzele standard pe care le folosisem de o mie de ori în cariera mea de jurnalist ca să ies din situații dificile asemănătoare.

— Dar trebuie să-mi spuneți ceva sincer înainte să plecați, ne-a rugat Dury în timp ce ne conducea la trăsură. Treaba asta cu

scrisul articolelor despre cazurile nerezolvate... e adevărată? Sau aveți de gând să redeschideți cazul și să speculați despre implicarea fratelui meu, profitând de informațiile pe care vi le-am dat?

— Vă asigur, domnule Dury, am răspuns, adevărul ajutându-mă să vorbesc convingător, că nu va apărea niciun articol despre fratele dumneavoastră. Ceea ce ne-ați povestit ne va permite să vedem cum s-a greșit în timpul investigației făcute de poliție, nimic mai mult. Informațiile vor fi tratate după cum v-am promis, în cea mai strictă confidențialitate.

Dury mi-a strâns mâna cu multă fermitate.

— Mulțumesc, domnule!

— Fratele dumneavoastră a suferit destul, a adăugat și Kreizler, dând mâna cu Dury. Bănuiesc că suferința lui a continuat în anii de după moartea părinților, dacă încă mai trăiește. Nu ne aflăm în poziția de a-l judeca și nici nu dorim să profităm de pe urma chinului său.

Pielea de pe fața lui Dury s-a întins și mai mult în încercarea lui de a-și înăbuși emoțiile puternice.

— Mai am una sau două întrebări, a continuat Laszlo, dacă nu vă supărați.

— Dacă știu, răspunsurile vă aparțin, doctore, a spus Dury.

Kreizler a înclinat din cap în semn de mulțumire.

— Tatăl dumneavoastră. Mulți pastori reformați nu acordă prea multă însemnătate sărbătorilor religioase, dar am senzația că el proceda exact invers, corect?

— Aveți dreptate, a răspuns Dury. Sărbătorile se numărau printre cele mai plăcute zile din casa noastră. Mama se împotrivea, firește. Scotea Biblia și explica de ce asemenea sărbători duceau la papistășie și la ce pedepse trebuiau să se aștepte cei care se bucurau de ele. Dar tata insista mereu... De fapt, ținea unele dintre cele mai frumoase predici în zilele de sărbătoare. Însă nu înțeleg cum...

Ochii negri ai lui Laszlo s-au luminat când a ridicat mâna.

— E doar un detaliu, știu, dar mă măcina curiozitatea.

Urcându-se în trăsură, Laszlo a părut că și-a amintit ceva.

— Ah, și încă un lucru.

Dury l-a privit nerăbdător, cât eu m-am urcat lângă Kreizler.

— Când i-a apărut problema de la față?

— Vă referiți la spasmele lui? a întrebat Dury, din nou nedumerit de întrebare. Le-a avut dintotdeauna, din câte îmi amintesc. Poate nu ca bebeluș, dar foarte curând după aceea... Cel puțin de când îl știu eu le-a avut.

— Erau constante?

— Da, a spus Dury, cercetându-și memoria.

Apoi, a zâmbit.

— Mai puțin, desigur, când urca pe munte. Sau când punea capcane. Atunci, privirea lui era calmă ca un lac.

Nu eram sigur câte revelații mai pot auzi fără să explodez, dar Kreizler a continuat nestingherit:

— Un băiat trist, dar remarcabil din multe puncte de vedere, a declarat el. Se întâmplă să aveți o fotografie cu el?

— Întotdeauna refuza să fie fotografiat, doctore... De înțeles.

— Da, așa e. Ei bine, la revedere, domnule Dury!

Ne-am îndepărtat în sfârșit de mica fermă. M-am întors să-l privesc pe Adam Dury cum se îndreaptă cu pași grei spre hambarul său, picioarele lui lungi, puternice și solide afundându-se în noroiul și resturile care înconjurau clădirea. Atunci, chiar înainte să intre, s-a oprit brusc și s-a răsucit iute cu fața spre drum.

— Kreizler, am spus. A menționat Sara că ticul lui Japheth Dury ar fi apărut în articolele despre familie?

— Nu, din câte îmi amintesc, a răspuns Kreizler, fără să se uite la mine. De ce?

— Fiindcă, dacă mă iau după expresia lui Dury, aș zice că ticul n-a fost niciodată menționat, și acum Dury și-a dat seama. Se va chinui mult să priceapă de unde știam.

Deși entuziasmul meu creștea întruna, am încercat să-mi păstrez controlul când m-am întors la loc și am declarat:

— Pentru Dumnezeu! Spune-mi, Kreizler, spune-mi că l-am prins! Multe dintre cele auzite m-au amețit de-a binelea, dar, te rog, *te rog*, spune-mi că avem o soluție!

Kreizler a schițat un zâmbet și și-a ridicat pumnul drept fluturându-l.

— Avem câteva piese ale puzzle-ului extrem de importante, John, de asta sunt convins. Poate nu chiar *toate* piesele încă, și poate nu corect aranjate, dar avem tot ce ne trebuie. Birjar! Ne poți duce direct la gara Back Bay. Avem un tren la 18.05 spre New York din câte îmi amintesc. Trebuie să ne urcăm în el neapărat.

De-a lungul kilometrilor parcurși, am trăncănit aiurea, copleșiți de triumf și de ușurare. Și dacă aș fi știut cât de scurt va fi acest sentiment, probabil că l-aș fi savurat cu mai multă atenție. Dar, timp de o oră sau cam așa ceva, cam pe la jumătatea drumului spre gară, un sunet ce semăna cu pocnetul brusc și aspru al unei crengi rupte a răsunat la distanță, anunțând sfârșitul exaltației noastre. Îmi amintesc cu precizie că pocnetul a fost urmat de un fel de sâsâit scurt. Apoi, ceva s-a lovit de calul care ne trăgea trăsura, provocând o explozie de sânge din gâtul animalului care a căzut mort la pământ. Înainte ca birjarul, eu sau Kreizler să putem reacționa, s-a auzit încă un pocnet și un șuierat, iar din partea superioară a brațului lui Laszlo s-a desprins o bucată de carne.

CAPITOLUL 35

Cu un țipăt scurt și o înjurătură lungă, Kreizler s-a lăsat pe podeaua trăsurii. Știind că încă eram expuși, l-am silit să sară din trăsură și să ne târâm sub ea, unde amândoi ne-am lipit de pământ. Birjarul, spre deosebire de noi, a coborât fără să-i pese de pericol, ca să verifice starea calului. L-am îndemnat pe om să se lase în jos. Însă pierderea evidentă a viitoarelor venituri îl orbise cu privire la siguranța sa din prezent și a continuat să rămână o țintă la vedere până când un alt glonț i-a șuierat pe lângă picioare, înfigându-se în pământ. Ridicându-și privirea și dându-și seama de pericol, birjarul a luat-o la fugă și s-a refugiat într-o pădure deasă, cam la vreo 45 de metri în spatele nostru, de partea cealaltă a drumului, unde un șir de copaci părea să-l ascundă pe atacatorul nostru.

Continuând să strângă din dinți și să înjure, Kreizler a izbutit să-și dea jos jacheta, după care m-a instruit cum să-i îngrijesc rana. Gravă nu părea, dar era foarte urâtă. Glonțul îi zdrelise mușchiul brațului și cel mai important lucru acum era să-i opresc sângerarea. După ce mi-am scos cureaua, am improvizat un garou, apoi l-am strâns tare chiar deasupra rănii sângerânde. Sfâșiindu-i cămașa, i-am făcut un bandaj și, curând, șiroiul rubiniu s-a mai oprit. Când un alt glonț a nimerit roata trăsurii, distrugând una dintre spițele groase, mi-am dat seama că, nu peste mult timp, puteam avea alte răni de care să ne ocupăm.

— Unde e? a întrebat Kreizler, cercetând copacii din fața noastră.

— Am văzut niște fum chiar la stânga acelui mesteacăn alb, am răspuns, arătându-i cu mâna. Pe mine mă interesează *cine* e.

— Mă tem că există prea multe posibilități din care să alegem, a replicat Kreizler, strângând bandajul mai tare și gemând. Dușmanii noștri din New York ar reprezenta alegerea cea mai evidentă. Autoritatea și influența lui Comstock sunt *naționale*.

— Asasinii la distanță nu par să fie stilul lui Comstock totuși. Și nici al lui Byrnes. Ce zici de Dury?

— Dury?

— Poate faptul că și-a dat seama de treaba cu ticul i-a schimbat atitudinea... Poate crede că-l tragem pe sfoară.

— Ți s-a părut că ar fi un criminal, în ciuda discursului său violent? a întrebat Kreizler, îndoindu-și brațul și legănându-l. În plus, mi-a lăsat impresia că țintește destul de bine, spre deosebire de tipul ăsta.

Remarca lui mi-a dat o idee.

— Dar dacă e... *el*? Criminalul nostru? Ne-ar fi putut urmări de la New York. Iar dacă *este* Japheth Dury, amintește-ți ce-a zis Adam că nu se pricepea mai deloc la trasul cu pușca.

Kreizler a luat în calcul ideea și a continuat să cerceteze pădurea, apoi a clătinat din cap.

— Ești plin de fantezii, Moore. De ce să ne urmărească până aici?

— Fiindcă știa unde ne ducem. Știe unde locuiește fratele său și că o discuție cu Adam ne-ar putea ajuta să-i dăm de urmă.

Laszlo a continuat să clatine din cap.

— Mult prea fantastic. E Comstock, îți spun eu...

O altă împușcătură a răsunat și glonțul a smuls bucăți mari de lemn din laterala trăsurii.

— Un punct de vedere nimerit, am zis, ca răspuns la împușcătură. Ne putem certa mai târziu.

M-am răsucit să cercetez pădurea din spatele nostru.

— Se pare că birjarul a reușit să ajungă la copacii aceia în siguranță. Crezi că ești în stare să alergi cu brațul rănit?

Kreizler a gemut scurt.

— La fel de ușor pe cât mi-e să stau aici, la naiba!

L-am apucat pe Laszlo de jachetă.

— Când ieși în spațiu deschis, i-am spus, încearcă să nu alergi în linie dreaptă.

Ne-am întors amândoi și ne-am târât spre partea cealaltă a trăsurii.

— Fă mișcări neregulate. Ia-o înainte și vin și eu în caz că ai probleme.

— Am o presimțire urâtă, a zis Kreizler, scrutând cu privirea distanța până la copaci. Cred că vom da de necaz definitiv de data asta.

Gândul a părut să-l afecteze pe Laszlo. Chiar când se pregătea să o ia la sănătoasa, s-a oprit, și-a dat jos ceasul din argint de la mână și mi l-a întins.

— Ascultă, John, în caz că... în fine, vreau să i-l dai lui...

Am zâmbit și i-am împins ceasul înapoi.

— Ești un mare sentimental, așa cum am bănuit dintotdeauna. Haide, poți să i-l dai și singur... du-te!

Atunci când miza e chiar viața ta, 45 de metri de teren deschis spre nord-est pot părea mai dificil de acoperit decât îți închipui. Fiecare gaură făcută de vreun rozător, fiecare șanț, baltă, rădăcină sau piatră dintre trăsură și pădure au devenit un obstacol aproape de netrecut, și fiindcă inima îmi bătea nebunește, mi-am pierdut iuțeala obișnuită a picioarelor. Presupun că ne-a luat sub un minut să ajungem la loc sigur. Și, cu toate că, aparent, eram amenințați de un singur atacator care nu prea țintea bine, am simțit că ne aflam în mijlocul unei ditamai bătălii. Gloanțe nenumărate păreau să-mi vâjâie pe lângă cap, deși nu cred că s-a tras în noi mai multe de trei-patru ori. Până am scăpat de amenințare complet, cu ramurile care mi-au lovit fața când m-am adâncit în întunericul pădurii, niciodată nu m-am aflat mai aproape să mă scap pe mine de frică.

L-am găsit pe Kreizler proptit de un brad enorm. Bandajul și garoul i se slăbiseră și din braț îi curgea un șuvoi proaspăt de

sânge. După ce i le-am strâns pe amândouă din nou, i-am aranjat jacheta pe umeri, fiindcă mi s-a părut că i se face tot mai frig și își pierde culoarea din obraji.

— Mergem în paralel cu drumul, am spus încet, până când vedem ceva trafic. Nu suntem departe de Brookline și putem prinde un transport de acolo până la gară.

L-am ridicat pe Laszlo și l-am ajutat să se deplaseze prin desișul gros, ținând un ochi asupra drumului, ca să nu ne pierdem. Când am zărit clădirile din Brookline, mi-am imaginat că era în regulă să ieșim din pădure și să ne mișcăm mai repede. Foarte curând, a apărut un vehicul cu gheață. Bărbatul care-l conducea a oprit și a coborât, întrebându-ne ce-am pățit. Am inventat o poveste despre un accident și bărbatul s-a oferit să ne ducă până la gara Back Bay. S-a dovedit că aveam de două ori noroc, fiindcă am folosit câteva bucăți mari de gheață din stocul lui ca să îi mai alin durerea lui Kreizler.

Când stația Back Bay a apărut în zare, se făcuse deja cinci și jumătate, iar lumina de după-amiază a soarelui începuse să capete o nuanță de chihlimbar. I-am cerut omului să ne lase lângă un mic pâlc de pini, la vreo 180 de metri de gară, și, după ce ne-am dat jos și i-am mulțumit bărbatului pentru ajutor și pentru gheață, care aproape că oprise sângerarea, l-am înghesuit pe Laszlo la umbra unor crengi verzi.

— Mă dau în vânt după natură, Moore! a exclamat Laszlo confuz. Dar acum nu văd rostul. De ce nu am mers direct la gară?

— Dacă atacatorul a fost unul dintre oamenii lui Comstock și ai lui Byrnes, am răspuns, găsind o gaură printre acele de brad care îmi oferea o vedere bună spre clădirea gării, probabil că va ghici și el că aceasta e următoarea noastră mișcare. E posibil să ne aștepte.

— Ah, a rostit Laszlo. Pricep.

S-a lăsat pe vine sub pini, apoi s-a apucat să-și aranjeze bandajul.

— Așadar, așteptăm aici, apoi ne urcăm în tren nevăzuți, atunci când ajunge.

— Exact, am răspuns.

Kreizler și-a scos ceasul din argint.

— Mai e o jumătate de oră.

Am aruncat o privire spre el și am zâmbit ușor.

— Suficient timp să-mi explici gestul ăla de școlar cu ceasul de mai devreme.

Kreizler și-a ferit iute privirea și am rămas surprins să constat cât de tare îl stânjenea comentariul meu.

— Înțeleg că nu există nicio șansă să uiți de incident, nu? m-a întrebat, zâmbindu-mi la rândul lui.

— Niciuna.

Laszlo a dat din cap.

— Mă gândeam eu.

M-am așezat lângă el.

— Ei bine? am insistat. Ai de gând să te însori cu fata sau nu?

Laszlo a ridicat din umeri.

— Am luat în calcul posibilitatea.

Am izbucnit în râs, lăsându-mi capul pe spate.

— Dumnezeule... căsătorie. Păi, ai... știi tu, ai cerut-o?

Laszlo a clătinat din cap.

— Poate ar trebui să aștepți până când terminăm investigația, am zis. Va fi mai înclinată să spună da atunci.

Kreizler s-a uitat la mine nedumerit.

— De ce?

— Ei bine, am răspuns simplu, își va fi dovedit punctul de vedere, dacă înțelegi la ce mă refer. Și va fi mai înclinată să intre într-o relație.

— Punctul de vedere? Ce punct de vedere?

— Laszlo, am zis, dădăcindu-l puțin, în caz că nu ai observat, toată afacerea asta înseamnă mult pentru Sara.

— *Sara?* a repetat el uluit.

Din felul în care i-a rostit numele, mi-am dat seama cât de mult mă înșelasem încă de la început.

— Ah, nu, am oftat. *Nu* e vorba de Sara...

Kreizler s-a holbat la mine câteva secunde, apoi s-a lăsat pe spate, a deschis gura și a lăsat să-i scape cel mai tare hohot de râs pe care îl auzisem vreodată la el. Profund și iritant de lung.

— Kreizler, l-am întrerupt spăsit, după un minut de asemenea tratament. Te rog, sper că vei...

Nu s-a oprit totuși și, în vocea mea, a apărut iritarea.

— Kreizler. Kreizler! Bine, m-am făcut de râs. Acum vrei să fii bun și să-ți ții gura?

Dar nu m-a ascultat. După o altă jumătate de minut, a părut, în sfârșit, să se calmeze, dar numai pentru că durerea din brat revenise. Ținându-și mâna rănită, Laszlo a continuat să chicotească, și în ochi i-au apărut lacrimi.

— Îmi pare rău, Moore, a zis el într-un târziu. Ce-o fi fost în capul tău...

A scos un alt hohot de râs dureros.

— Ei bine, ce *ar fi trebuit* să fie în capul meu? am întrebat necăjit. Ai stat destul timp singur cu ea. Și chiar tu însuți ai afirmat...

— Dar pe Sara n-o interesează deloc căsătoria, a răspuns Kreizler, recăpătându-și, în cele din urmă, controlul. N-o interesează nici cât negru sub unghie bărbații. Și-a construit întreaga viață pe ideea că o femeie poate duce o existență independentă, împlinită. Ar trebui să știi deja asta.

— Da, mi-a trecut prin minte, am mințit eu, încercând să-mi salvez o urmă de demnitate. Dar felul în care v-ați purtat amândoi, mi s-a părut că... în fine, nu știu ce mi s-a părut.

— Asta a fost una dintre primele mele conversații cu ea, mi-a explicat mai departe. Nu ne permiteam niciun fel de implicații, mi-a zis ea. Totul trebuia să fie strict profesional.

Laszlo m-a studiat când m-a văzut bosumflat.

— Trebuie să fi fost deranjant pentru tine, a adăugat chicotind.

— A fost, i-am răspuns arțăgos.

— Ai fi putut să mă *întrebi*.

— Sara nu era singura care încerca să se poarte cu profesionalism! am protestat, bătând din picior. Deși acum înțeleg că n-ar fi trebuit să-mi bat capul cu nicio...

M-am oprit brusc, cu vocea frântă.

— Stai puțin. Stai așa. Dacă nu e vorba de Sara, atunci despre cine naiba...

M-am întors spre Laszlo, iar el și-a plecat privirea în pământ. Explicația se citea pe fața lui.

— Doamne, Dumnezeule! am șoptit. E vorba de Mary, nu?

Kreizler s-a uitat spre gară, apoi în depărtare, spre direcția din care trenul urma să se apropie de noi, de parcă ar fi căutat o cale de ieșire din toate astea. Niciuna nu s-a arătat.

— E o situație complicată, John, a rostit el într-un târziu. Trebuie să-ți cer să mă înțelegi și să respecți asta.

Prea șocat ca să mai comentez, am rămas mut după explicația lui Laszlo cu privire la „situația complicată". Clar existau aspecte care îl afectau profund: Mary fusese o pacientă de-a lui în definitiv și rămânea mereu primejdia ca afecțiunea față de el să fie în realitate un fel de recunoștință sau, mai rău, respect. Din acest motiv, mi-a explicat Laszlo cu grijă, încercase din răsputeri să nu o încurajeze și nici să-și permită lui însuși emoții reciproce când a înțeles, cu un an mai devreme, ce sentimente îi purta fata. În același timp, voia ca eu să înțeleg cât de mult atracția dintre el și Mary crescuse până acum în felurile cele mai naturale cu putință.

Când Kreizler a început să lucreze cu Mary cea analfabetă și grea de cap, după cum se credea, și-a dat seama rapid că nu va putea să comunice cu ea până nu stabilea o legătură bazată pe încredere. A făurit acea legătură, dezvăluindu-i ceea ce el numea acum destul de ambiguu propria „istorie personală". Fără să știe că sunt la curent cu multe detalii despre povestea sa personală, Kreizler nu a conștientizat cât de bine i-am înțeles cuvintele. Mary probabil că fusese prima persoană care auzise povestea relației violente cu propriul lui tată. O asemenea mărturisire dificilă pesemne că avea intenția să hrănească încrederea. Deși Laszlo intenționase să o încurajeze pe Mary să-și spună povestea, el, de fapt, semănase semințele unui tip de intimitate neobișnuită. Intimitatea respectivă a supraviețuit până când Mary a venit să lucreze pentru el, făcând viața de pe Seventeenth Street mai interesantă, ca să nu zic și mai confuză decât înainte. Când lui Kreizler i-a devenit imposibil în primul rând să nege că sentimentele

lui Mary au mers dincolo de simpla recunoștință și, în al doilea rând, că și el simțea același tip de atracție față de ea, a intrat într-o perioadă de examinare a eului propriu, încercând să determine dacă tot ce simțea nu era, în fond, decât un fel de milă pentru creatura nefericită și singură pe care o primise sub acoperișul lui. Și-a găsit mulțumirea doar cu câteva zile înainte de începerea investigației noastre. Cazul l-a silit să amâne decizia privitoare la chinul său personal, dar l-a ajutat totodată să clarifice și forma posibilă a deciziei. Când a devenit limpede că nu numai membrii echipei noastre se găseau în pericol fizic, ci și servitorii săi, Kreizler a simțit dorința de a o proteja pe Mary, care a mers mai departe de sarcinile obișnuite ale unui binefăcător. În acel moment, a hotărât ca ea să știe cât mai puține despre caz și să nu joace niciun rol în desfășurarea lui. Conștient că dușmanii l-ar putea lovi prin oamenii la care ținea, Laszlo a sperat să o protejeze pe Mary, asigurându-se că, dacă printr-un noroc chior cineva din afară ar fi putut găsi o cale de comunicare cu ea, fata nu ar fi deținut nicio informație utilă pe care să o divulge. Abia în dimineața plecării noastre la Washington, Kreizler a decis că poate venise timpul ca relația lui cu Mary, după cum a explicat el stânjenit, „să evolueze". A informat-o imediat despre hotărârea lui. Ea l-a privit plecând cu lacrimi în ochi, temându-se că i s-ar putea întâmpla ceva în timpul călătoriei, zădărnicind astfel posibilitatea ca ei să devină ceva mai mult decât stăpân și servitoare.

După ce Kreizler a sfârșit povestea, am auzit primul șuierat al trenului de New York insinuându-se dinspre est. Încă uluit, am început să reiau în minte evenimentele săptămânilor recente, străduindu-mă să descopăr când începusem să greșesc cu interpretarea mea.

— Sara m-a indus în eroare, am rostit într-un târziu. Încă de la început s-a purtat... ei bine, nu știu cum s-a purtat, dar a fost foarte bizar. Ea știe?

— Sunt sigur, a răspuns Kreizler, deși nu i-am mărturisit niciodată. Sara pare să vadă tot ce e în jurul ei ca un caz-test pe care

să-şi exerseze talentele de detectiv. Cred că acest mic puzzle a fost foarte distractiv pentru ea.

— Distractiv, am gemut. Şi eu care credeam că e dragoste. Pun pariu că şi-a dat seama că mă înşel. Exact genul de lucru pe care l-ar face, să mă lase să-mi bat capul... Aşteaptă numai până ne întoarcem. Îi arăt eu ce se întâmplă când te joci aşa cu John Schuyler...

M-am oprit când trenul de New York a apărut cam la un kilometru, pe şinele din stânga noastră, încă deplasându-se cu viteză spre gară.

— Putem continua discuţia după ce urcăm, am zis, ajutându-l pe Kreizler să se ridice. Şi fii sigur că *vom* continua!

Am aşteptat ca trenul să se oprească în staţie, după care eu şi Kreizler ne-am îndreptat spre el în pas săltăreţ, traversând un alt câmp plin de gropi şi de şanţuri până la ultimul vagon. Ne-am urcat pe platforma de observaţie, apoi ne-am strecurat pe furiş înăuntru, unde l-am aşezat pe Laszlo comod pe un loc din spate. Nu se vedea nici urmă de conductor şi am folosit cele câteva minute înainte de plecare pentru a-i reface bandajul lui Kreizler şi pentru a ne aranja cât de cât ţinuta. Am verificat peronul din când în când, încercând să dibui pe oricine cu un comportament de asasin, dar singurele persoane care s-au suit în tren au fost o femeie în vârstă, bine îmbrăcată, cu un baston, şi însoţitoarea ei oropsită.

— Se pare că am scăpat, am spus, stând pe culoar. O să arunc o privire şi în faţă...

Vocea mi s-a frânt când ochii mi-au căzut pe uşa din spate a vagonului. De niciunde, apăruseră două siluete uriaşe chiar pe platforma de observaţie. Deşi atenţia lor era îndreptată în afara trenului – se certau cu un reprezentant al gării –, am văzut suficient ca să-i recunosc pe cei doi gealaţi ce ne urmăriseră pe mine şi pe Sara la apartamentul familiei Santorelli.

— Moore, ce s-a întâmplat? a întrebat Kreizler, cu ochii pe mine. Ce e?

Ştiind că, în situaţia lui, Laszlo nu avea cum să se descurce într-o confruntare, am încercat să zâmbesc şi am clătinat din cap.

— Nimic, am răspuns iute. Chiar nimic. Nu mai fi așa de sperios, Kreizler.

Ne-am întors amândoi la sunetul scos de femeia în vârstă și de însoțitoarea ei care au intrat pe ușa din față a vagonului nostru. Deși stomacul mă durea din cauza spaimei subite, mintea mi-a funcționat impecabil:

— Mă întorc imediat, i-am spus lui Laszlo, după care m-am apropiat de cele două doamne.

— Nu vă supărați, am rostit zâmbind și dându-mi întreaga silință să par voios. Pot să vă ajut să vă așezați comod, doamnă?

— Sigur că poți, mi-a răspuns bătrâna pe un ton ce arăta că era obișnuită să fie servită ca o regină. Asistenta asta a mea nu e bună de nimic.

— Ah, sunt sigur că nu e așa, am răspuns, privind bastonul în care se sprijinea bătrâna.

Acesta avea o măciulie fină din argint masiv, modelată în formă de lebădă. Am apucat brațul femeii și am condus-o spre o banchetă.

— Dar există anumite limite, am adăugat, surprins de greutatea și stângăcia bătrânei, chiar și pentru cea mai pricepută asistentă.

Asistenta mi-a zâmbit și am profitat de ocazie să apuc bastonul doamnei în vârstă.

— Dacă-mi permiteți să vi-l țin eu, doamnă, cred că ne putem descurca... Gata!

Gemând puternic, locul și-a primit ocupanta, care a scos un oftat de ușurare.

— Ah! a exclamat femeia. Da, acum e mai bine. Mulțumesc, domnule. Sunteți foarte amabil.

Am zâmbit din nou.

— Mi-a făcut plăcere, am spus, îndepărtându-mă.

Când am trecut pe lângă el, Kreizler mi-a aruncat o privire complet nedumerită.

— Moore, ce naiba...

L-am îndemnat cu un gest să păstreze tăcerea, apoi m-am apropiat de ușa din spate a vagonului, ferindu-mi fața ca să nu

fiu văzut din lateral. Cei doi bărbați încă se certau cu reprezentantul gării chiar pe peron, dar despre ce anume, n-aș fi putut spune. Când mi-am coborât privirea, am observat că unul dintre ei ducea o geantă pentru pușcă.

— Va trebui să dispară primul, am mormăit în sinea mea.

Dar înainte să fac orice mișcare, am așteptat ca trenul să plece din stație. Când momentul a sosit, în sfârșit, i-am auzit pe bărbați urlând spre angajatul gării niște insulte categorice și foarte urâte. Într-o secundă, urmau să se întoarcă și să se urce. Am inspirat adânc, după care am deschis ușa iute și fără zgomot.

Nu degeaba îmi petrecusem atâtea sezoane urmărind încercările și chinurile echipei de baseball Giants din New York. În timpul după-amiezilor din Central Park, îmi dezvoltasem o tehnică sănătoasă a loviturii cu bâta, pe care acum am exersat-o cu ajutorul bastonului, lovindu-l peste gât și cap pe gealatul care ducea pușca. Bărbatul a țipat, dar, înainte să-și ducă mâna la rană, mi-am înfipt degetele în umărul lui și l-am împins peste balustrada platformei de observație. Deși trenul se mișca încă încet, nu mai avea nicio șansă să se urce în el. Totuși, rămăsese al doilea bărbat, care a urlat „Ce mama mă-sii?" și s-a întors spre mine.

Bănuind că primul lui instinct o să-i spună să-mi sară la gât, m-am lăsat pe vine și l-am lovit cu măciulia în formă de lebădă direct în vintre. Omul s-a îndoit doar o clipă și, când s-a îndreptat de spate, mi s-a părut mai degrabă furios decât amețit din cauza loviturii. A dat să-mi ardă un pumn, dar abia dacă mi-a atins craniul, fiindcă m-am aplecat spre șine ca să-l evit. Trenul, mi-am dat seama după ce am aruncat o privire ametită în jos, spre pământ, începea să prindă viteză. Stângaci până și pentru un bărbat de mărimea lui, gealatul se împiedicase când lovitura lui își ratase ținta și acum se străduia să-și recapete echilibrul. L-am lovit cu măciulia peste obraz, deși destul de slab, fapt ce nu l-a oprit să se repeadă din nou asupra mea. Am ținut bastonul cu ambele mâini, dar adversarul meu, anticipând o nouă lovitură, și-a ridicat brațele musculoase ca să-și protejeze capul. A rânjit malițios și a pășit înainte.

— Măi, rahatule, a mormăit el, după care s-a azvârlit peste mine.

Nu-mi mai rămânea decât o cale de atac. Am ridicat bastonul la nivelul gâtului și l-am izbit brusc cu capătul în mărul lui Adam. S-a auzit un țipăt scurt, înăbușit, și, pentru o clipă, omul a încremenit. Am coborât bastonul iute, m-am ținut bine de acoperișul platformei, m-am săltat în mâini și i-am ars una cu ambele picioare. Lovitura l-a aruncat peste balustradă și a căzut între șine. S-a rostogolit o vreme, iar când s-a oprit, încă se ținea de gât.

Lăsându-mă în jos, am tras aer în piept de câteva ori, apoi l-am văzut pe Kreizler ieșind pe ușă.

— Moore! a exclamat el, lăsându-se pe vine lângă mine. Ai pățit ceva?

Am clătinat din cap, respirând încă din greu, iar Laszlo s-a uitat în spatele nostru.

— Starea ta pare cu siguranță mai bună decât a celor doi. Totuși, dacă poți merge, îți sugerez să intrăm. Femeia a devenit isterică. Crede că i-ai furat bastonul și amenință că trimite după autorități când ajungem în stația următoare.

Pulsul mi se mai calmase, așa că mi-am netezit hainele, am luat bastonul și am intrat în vagon. Împleticindu-mă puțin pe culoar, m-am apropiat de bătrână.

— Poftiți, stimată doamnă, am zis cordial, chiar dacă ușor gâtuit.

Femeia s-a ferit ușor speriată.

— Nu am vrut decât să-l admir în lumina soarelui.

Bătrâna l-a acceptat fără să spună nimic, dar când m-am întors la locul meu, am auzit-o țipând și exclamând:

— Nu... ține-l departe de mine. Are *sânge* pe el, serios!

M-am prăbușit gemând, urmat imediat de Kreizler, care mi-a oferit sticluța lui cu tărie.

— Nu pot decât să bănuiesc că ăștia *nu* erau niște bărbați cărora le datorai ceva, a spus el.

Am clătinat din cap și am băut din sticlă.

— Nu. Băieții lui Connor. Mai mult de-atât nu știu.

— Chiar intenționau să ne *ucidă*, crezi? a întrebat Laszlo. Sau doar să ne sperie?

Am ridicat din umeri.

— Mă tem că nu vom afla niciodată. Și, sincer să fiu, n-aș vrea să vorbesc despre asta acum. În plus, ne aflam în mijlocul unei discuții foarte importante înainte să fim întrerupți...

Curând, a apărut conductorul și, în timp ce cumpăram bilete de la el, m-am apucat să-l bat la cap pe Kreizler despre relația lui cu Mary Palmer, nu pentru că mă îndoiam de ea – nimeni nu ar fi avut vreo problemă să creadă, dacă ar fi cunoscut-o pe fată –, ci pentru că, în primul rând, îmi calma nervii, iar în al doilea rând, muream de plăcere să-l văd pe Kreizler atât de dezarmat și de stânjenit. Toate primejdiile pe care le înfruntaserăm în ziua aceea, toată ferocitatea investigației noastre și-au pierdut cumva din importanță când Laszlo mi-a dezvăluit cu un glas pierit speranțele lui în privința viitorului. Am purtat o conversație neobișnuită cu el și dificilă din multe puncte de vedere. Însă nu-l mai văzusem niciodată atât de uman ca în timpul acelei călătorii cu trenul.

Și nici nu aveam să-l mai văd vreodată așa.

CAPITOLUL 36

Trenul, un personal, ca să fiu mai precis, s-a târât ca un melc, astfel că am ieșit din Grand Central Depot când pe cer a răsărit soarele. După ce am căzut de acord că interpretarea informațiilor obținute de la Adam Dury putea să mai aștepte până după-amiază, eu și Kreizler am luat fiecare câte o birjă și ne-am îndreptat spre casele noastre ca să dormim. Totul părea foarte liniștit când am ajuns la casa bunicii din Washington Square și speram să mă strecor în pat înainte să înceapă activitățile de dimineață. Aproape că am reușit, dar, chiar când mă pregăteam să mă dezbrac, după ce urcasem cu succes fără să scot un sunet, am auzit un ciocănit ușor la ușa dormitorului meu. Până să apuc să răspund, Harriet și-a vârât capul pe ușă.

— Oh, domnule John! a exclamat ea, vizibil supărată. Mulțumesc cerurilor!

A intrat în cameră, ținându-și strâns halatul pe lângă ea.

— E vorba de domnișoara Howard, domnule... A sunat toată seara și azi-noapte.

— Sara? am zis, alarmat când i-am văzut expresia care de obicei era veselă. Unde e?

— Acasă la doctorul Kreizler... Mi-a spus că o s-o găsiți acolo. A avut loc un fel de... nu știu, domnule, nu mi-a explicat prea multe, dar s-a întâmplat ceva oribil, se ghicea din vocea ei.

Mi-am vârât picioarele în pantofi foarte grăbit.

— Ce Dumnezeului caută acolo?

Harriet și-a ridicat mâinile energic.

— După cum v-am spus, domnule, nu mi-a dat mai multe detalii, dar, vă rog, grăbiți-vă, a sunat de peste 12 ori!

M-am repezit ca un glonț înapoi pe stradă. Știind că la ora aceea nu voi găsi o birjă decât pe Sixth Avenue, am pornit spre vest cu pas grăbit și nu m-am oprit decât atunci când m-am aruncat într-o trăsură parcată sub calea ferată suspendată. I-am dat birjarului adresa lui Kreizler și i-am zis că aveam o treabă urgentă, așa că omul a dat bice, punându-și calul la muncă. În timp ce alergam spre nord – eu, într-un fel de amețeală temătoare, prea obosit și uluit ca să pricep ce-mi zisese Harriet –, am început să simt câțiva stropi de ploaie pe față și m-am aplecat să mă uit la cer: norii negri acoperiseră orașul, absorbind lumina zorilor și înmuind străzile cu o ploaie deasă.

Birjarul nu a încetinit nicio clipă cât a durat drumul până în parcul Stuyvesant, iar într-un timp remarcabil de scurt mă aflam pe trotuarul din fața casei lui Kreizler. I-am oferit birjarului o sumă generoasă, fără să-i mai cer restul, moment în care m-a anunțat că mă așteaptă, crezând că voi avea nevoie de el curând și nedorind să piardă o mână atât de largă la o oră atât de matinală. M-am deplasat precaut, dar cu iuțeală, până la intrarea în casă, când Sara a deschis ușa.

Nu părea să fi pățit ceva și, recunoscător, am îmbrățișat-o strâns.

— Slavă Domnului! am rostit. La cum mi-a vorbit Harriet, m-am temut că...

M-am tras brusc înapoi când am zărit un bărbat în spatele Sarei: cu părul alb, distins, îmbrăcat în frac și cu o geantă Gladstone în mână. Am privit-o pe Sara din nou și am observat că pe chipul ei se citea tristețea și epuizarea.

— El e doctorul Osborne, John, a spus Sara încet. Un asociat al doctorului Kreizler. Locuiește în apropiere.

— Încântat de cunoștință, mi s-a adresat doctorul Osborne, fără să aștepte vreo replică. Domnișoară Howard, sper că m-am făcut înțeles. Băiatul nu trebuie mutat sau deranjat în vreun fel. Următoarele 24 de ore vor fi critice.

Sara a încuviințat din cap obosită.

— Da, domnule doctor. Vă mulțumesc pentru grijă! Dacă nu ați fi fost aici...

— Îmi doresc să fi putut face mai multe, a răspuns Osborne.

Și-a pus pălăria înaltă, a înclinat din cap spre mine și a plecat. Sara m-a tras înăuntru.

— Ce naiba s-a întâmplat? am zis, urmând-o în sus, pe scări. Unde e Kreizler? Și despre ce băiat e vorba? A fost Stevie rănit?

— Taci, John! m-a oprit Sara ferm. Trebuie să păstrăm liniștea.

Sara a continuat să urce scările spre salon.

— Doctorul Kreizler a plecat.

— A plecat? am repetat. Unde?

Sara a intrat în salonul întunecat, a dat să aprindă o veioză, însă apoi a renunțat cu un gest din mână. S-a prăbușit pe canapea și a scos o țigară dintr-o tabacheră aflată pe măsuța din apropiere.

— Ia loc, John, m-a îndemnat ea.

Ceva din sentimentele cuprinse în cele două cuvinte – resemnare, durere, mânie – m-a determinat să mă supun imediat. I-am întins un băț de chibrit aprins și am așteptat ca ea să continue.

— Doctorul Kreizler e la morgă, a rostit ea într-un târziu, după ce a suflat fumul.

Am tras iute aer în piept.

— La *morgă*? Sara, ce e, ce s-a întâmplat? Stevie e bine?

Ea a încuviințat din cap.

— O să fie bine. E sus, împreună cu Cyrus. Acum avem de îngrijit două cranii crăpate.

— Cranii crăpate? am repetat din nou ca un papagal. Cum naiba...

Pe neașteptate, am simțit un gol imens în stomac când m-am uitat prin salon și în holul adiacent.

— Stai puțin. De ce ești aici? Și de ce primești și conduci tu oamenii? Unde e Mary?

Sara n-a răspuns la început și doar s-a frecat la ochi încet, după care a tras din țigară. Când a vorbit, vocea mi s-a părut neobișnuit de fragilă.

— Connor a fost aici. Sâmbătă noapte, cu doi dintre zdrahonii lui.

Golul din stomac mi s-a lărgit.

— Aparent, v-au pierdut urma și probabil că și-au luat o căpăceală zdravănă de la superiorii lor, judecând după felul în care s-au purtat.

Sara s-a ridicat încet și s-a dus la ferestrele glisante pe care le-a crăpat puțin.

— Au intrat cu forța în casă și au închis-o pe Mary în bucătărie. Cyrus se afla în pat, așa că numai Stevie a rămas. L-au întrebat unde ați plecat și... ei bine, îl știi și tu pe Stevie. A refuzat să spună.

Am încuviințat și am mormăit:

— „Duceți-vă învârtindu-vă."

— Da, a adăugat Sara. Așa că au început cu el. Pe lângă capul spart, i-au rupt și câteva coaste, iar fața lui e un dezastru. Dar capul e cel care... În fine, o să trăiască, dar nu știm încă în ce formă va trăi. Până mâine lucrurile se vor limpezi. Cyrus a încercat să se ridice din pat să ajute, dar s-a prăbușit pe holul din capul scărilor și s-a lovit la cap iarăși.

Deși temându-mă să întreb, am făcut-o:

— Și Mary?

Sara și-a ridicat brațele în semn de resemnare.

— Probabil că l-a auzit pe Stevie țipând. Nu-mi pot imagina ce-ar fi putut s-o determine să acționeze atât de... imprudent. A pus mâna pe un cuțit și a reușit să iasă din bucătărie. Nu știu ce credea ea că o să facă, dar... Cuțitul l-a nimerit pe Connor într-o parte. Iar Mary s-a rostogolit pe scări până jos. Gâtul i s-a...

Sara s-a oprit o secundă.

— Frânt, am terminat în locul ei cu o șoaptă oribilă. A murit?

Sara a încuviințat, apoi și-a dres glasul ca să vorbească din nou.

— Stevie s-a dus la telefon și l-a sunat pe doctorul Osborne. Am venit și eu când m-am întors de la New Paltz aseară și totul se rezolvase. Stevie a reușit să confirme că a fost vorba de un accident. Că, de fapt, Connor nu a intenționat așa ceva. Dar când Mary l-a înjunghiat, el s-a răsucit și...

Timp de câteva secunde lungi, vederea mi s-a tulburat și totul în jurul meu s-a topit într-un fel de ceață cenușie și vagă. Apoi am auzit un sunet pe care îl detectasem ultima oară la ancora podului Williamsburg în noaptea în care Giorgio Santorelli murise – vâjâitul puternic al propriului sânge. A început să-mi tremure capul și, când l-am prins între palme ca să mă liniștesc, am observat că pe obraji aveam lacrimi. Genul de amintiri care însoțesc de obicei vestea unei asemenea tragedii – rapide, fără legătură între ele și, uneori, prostești – mi-au trecut prin minte ca un fulger, iar când mi-am auzit glasul din nou, habar n-aveam de unde venea.

— E imposibil, am rostit. Imposibil. Coincidența, chiar nu are... Sara, Laszlo tocmai îmi mărturisise...

— Da, m-a întrerupt ea. Mi-a spus și mie.

M-am ridicat, simțindu-mă incredibil de nesigur pe picioare, și m-am dus lângă Sara, la fereastră. Norii întunecați ai cerului de dimineață continuau să împiedice zorii să cucerească metropola.

— Nenorociții, am șoptit. Fir-ar ai naibii de... L-au săltat pe Connor?

Sara a aruncat mucul de țigară pe fereastră, clătinând din cap.

— Theodore îl caută acum cu mai mulți detectivi. Scotocesc spitalele și toate vizuinile cunoscute ale lui Connor. Totuși, bănuiesc că nu-l vor găsi. Cum de au aflat oamenii lui Connor că vă aflați în Boston e încă un mister, deși putem presupune că au verificat biletele vândute la gară.

Sara mi-a atins umărul, continuând să privească pe fereastră.

— Știi, a murmurat ea, de prima dată când am intrat în această casă, Mary s-a temut că se va întâmpla ceva rău care să-l ia pe doctor de lângă ea. Am încercat s-o ajut să înțeleagă că acel ceva nu va fi în niciun caz persoana mea. Dar n-a izbutit să scape de temerile ei niciodată.

Sara s-a răsucit pe călcâie și a traversat încăperea ca să se așeze.

— Poate că era mai isteață decât oricare dintre noi.

Mi-am dus mâna la frunte.

— E *imposibil*...

Am tras adânc aer în piept. În adâncul sufletului meu știam că, de fapt, era posibil, având în vedere cu cine aveam de-a face, și că mai bine mă adaptam la realitatea coșmarului din prezent.

— Kreizler, am rostit, silindu-mă să vorbesc energic. Kreizler e la morgă?

— Da, a răspuns Sara, scoțând o altă țigară. N-am putut să-i povestesc ce s-a întâmplat. Doctorul Osborne a făcut-o. Mi-a zis că are experiență.

Mi-am înăbușit un nou val de remușcări, am strâns din dinți, mi-am încleștat pumnul și m-am îndreptat spre scări.

— Trebuie să mă duc acolo.

Sara m-a prins de braț.

— John. Ai grijă.

Am încuviințat rapid.

— Voi avea.

— Nu. *Chiar* te rog să ai grijă. Cu el. Dacă am dreptate, efectele vor fi mult mai rele decât te-ai putea aștepta. Ajută-l.

M-am străduit să zâmbesc și i-am acoperit mâna cu a mea. Apoi, am coborât scările și am ieșit din casă.

Birjarul încă mă aștepta pe caldarâm, iar când am apărut, a sărit iute în trăsură. L-am rugat să mă ducă la Bellevue cât se poate de repede și am pornit în același ritm susținut. Ploaia începea să se întețească, purtată de un vânt puternic, cald, din vest, iar pe Fifth Avenue mi-am scos șapca și am încercat să-mi feresc fața cu ea de apa care pica de pe acoperământul birjei. Nu-mi amintesc gândurile de atunci. Doar imagini ale lui Mary Palmer, fata tăcută și drăguță, cu ochii albaștri deosebiți, care, pe parcursul a doar câteva ore, se transformase în mintea mea din menajeră în viitoarea soție a bunului meu prieten. Întâmplarea n-avea niciun sens. Deloc. M-am chinuit să găsesc unul, dar fără folos. Am rămas nemișcat și am lăsat imaginile să zboare una după alta.

Când am ajuns la morgă, l-am găsit pe Laszlo în fața ușii mari din fier, pe care o folosiserăm să intrăm în clădire când examinaserăm trupul lui Ernst Lohmann. Se sprijinea de clădire, cu

ochii holbați, goi și negri ca găurile lăsate de criminalul nostru în capetele victimelor. Ploaia curgea șuvoaie dintr-un burlan de la marginea acoperișului de deasupra, udându-l leoarcă, așa că am încercat să-l trag de-acolo. Însă corpul lui a rămas țeapăn și de neclintit.

— Laszlo, am spus încet. Haide. Urcă-te în trăsură.

Am mai tras de el de câteva ori, fără niciun rezultat, apoi, în sfârșit, el a vorbit cu o voce răgușită, monotonă:

— N-am de gând s-o părăsesc.

Am încuviințat din cap.

— Bine. Dar haide să stăm pe pragul de aici, te-ai udat până la piele.

Și-a privit hainele, a dat din cap și m-a urmat la adăpostul firav al pragului. Am stat așa, acolo, până când a vorbit din nou pe același ton lipsit de viață:

— Știai că... tata...

L-am privit, cu inima aproape sfâșiată la vederea durerii lui, și am încuviințat.

— Da. L-am cunoscut, Laszlo.

Kreizler a clătinat din cap aproape țeapăn.

— Nu. Știi *ce* îmi spunea întotdeauna tata în copilărie?

— Nu. Ce?

— Că...

Glasul lui încă îți zgâria timpanul, de parcă ar fi muncit din greu să scoată cuvintele, dar discursul lui a prins totuși viteză.

— Că nu știam atât de multe pe cât credeam că știu. Credeam că știu cum ar trebui să se comporte oamenii, credeam că sunt o persoană mai bună decât eram. Dar într-o zi... într-o zi, mi-a spus el, voi afla că nu sunt. Până atunci, nu aveam să fiu altceva decât un... impostor...

Nici acum n-am găsit o cale prin care să-i comunic lui Laszlo cât de bine îl înțelegeam, în lumina celor descoperite de Sara. M-am mulțumit să-i pun mâna pe umărul sănătos, iar el s-a apucat să-și netezească hainele pierdut în gânduri.

— Am făcut... aranjamentele. Cei de la pompele funebre vor sosi curând. Apoi trebuie să mă duc acasă. Stevie și Cyrus...

— Sara are grijă de ei.

Vocea lui a devenit brusc puternică, dacă nu chiar violentă:

— *Eu* trebuie să am grijă de ei, John!

Și-a ridicat pumnul și l-a fluturat.

— *Trebuie*. *Eu* i-am adus pe oamenii ăștia în casa mea. *Eu* eram responsabil pentru siguranța lor. Și uită-te la ei acum! Privește-i! Doi aproape morți, iar una... una...

A gâfâit și s-a uitat spre ușa de fier, de parcă ar fi putut vedea direct prin ea masa din metal ruginit pe care zăcea acum tânăra ce reprezentase speranța lui la o nouă viață.

Strângându-l de umăr și mai tare, am zis:

— Theodore îi caută...

— Nu mă mai interesează ce face comisarul! a răspuns Kreizler, iute și aspru. Și nici activitățile altcuiva din departamentul ăla.

S-a oprit, iar apoi, strâmbându-se când și-a mișcat brațul drept, mi-a îndepărtat mâna de pe umăr și și-a ferit privirea.

— S-a terminat, John! *Investigația* asta – nenorocita asta de afacere sângeroasă – s-a terminat!

Am rămas fără cuvinte. Laszlo părea cât se poate de serios.

— Kreizler, am rostit într-un târziu, mai așteaptă două zile înainte...

— Înainte să ce? m-a întrerupt el. Înainte ca unul dintre voi să moară?

— Dar nu ești responsabil pentru...

— Nu-mi *spune* că nu sunt responsabil! a strigat el. Cine e atunci, dacă nu eu? E vorba de propria vanitate, exact așa cum a spus Comstock. Am fost orbit, încercând să-mi dovedesc teoriile prețioase, indiferent la primejdii. Și ce-au vrut toți? Comstock? Connor? Byrnes, oamenii ăia din tren? Au vrut să mă oprească. Dar *eu* am crezut că tot ce făceam era prea important pentru mine ca să bag de seamă. Am crezut că știu mai bine! Am vânat un criminal, John, dar nu criminalul e primejdia reală... ci *eu*!

A șuierat și și-a încleștat dinții.

— Ei bine, am văzut destule. Dacă eu sunt pericolul, atunci trebuie să ies din peisaj. Criminalul poate să omoare în continuare. Asta vor ei. Face parte din ordinea lor, din ordinea lor socială prețioasă – fără asemenea creaturi, nu au țapi ispășitori pentru brutalitatea lor nenorocită. Cine sunt eu să mă bag?

— Kreizler, am insistat și mai îngrijorat, căci acum nu mai exista îndoială că vorbea serios. Ascultă-te puțin, renunți la tot ce...

— Nu! a răspuns el. Dimpotrivă! Mă voi întoarce la institutul meu și la casa mea moartă, goală, și *voi uita* de caz. Mă voi îngriji ca Stevie și Cyrus să se vindece și să nu se mai confrunte niciodată cu atacatori necunoscuți din cauza planurilor mele vanitoase. Iar nenorocita asta de societate pe care au construit-o pentru ei poate să se ducă dracului și *să putrezească*!

M-am dat în spate doi pași, simțind pe undeva că era inutil să mă cert cu el, dar puțin iritat din cauza atitudinii sale.

— Bine, atunci. Dacă să-ți plângi de milă ți se pare o soluție...

S-a repezit spre mine ridicând mâna stângă, dar n-a reușit să mă lovească.

— Să te ia naiba, Moore! m-a blestemat el, respirând cu dificultate. Să vă ia naiba și pe tine, și pe ei!

A apucat mânerul ușii de fier, a deschis-o, după care s-a oprit ca să-și tragă sufletul. Cu ochii holbați de groază, a privit fix prin întuneric, pe coridorul mizerabil din fața lui.

— Și naiba să mă ia și pe mine, a adăugat el încet.

Gâfâitul i se mai domolise.

— O să aștept înăuntru. Aș aprecia dacă ai pleca. O să aranjez să-mi ia cineva lucrurile de la numărul 808. Îmi pare rău, John!

A intrat în morgă și ușa de fier s-a închis cu un zăngănit.

Am rămas așa un moment, până când am simțit cum hainele umede începeau să mi se lipească de mâini și de picioare. Mi-am ridicat privirea spre clădirile pătrățoase și pustii din jurul meu, apoi spre cer. Vântul de vest tot mai puternic aducea și mai mulți

nori. Cu o mișcare bruscă, m-am aplecat, am smuls un smoc de iarbă cu tot cu pământ și l-am aruncat spre ușa neagră.

— Să vă ia naiba *pe toți*, atunci! am urlat, cu pumnul murdar ridicat.

Însă ieșirea nu mi-a adus nicio ușurare. Mi-am lăsat mâna să cadă ușor, mi-am șters stropii de ploaie de pe față și m-am întors împleticindu-mă la birja mea.

CAPITOLUL 37

Fiindcă nu voiam să văd și nici să discut cu nimeni, i-am cerut birjarului să mă ducă pe Broadway, la numărul 808. Clădirea era părăsită și, când am intrat în sediul nostru, singurul sunet pe care l-am auzit a fost răpăitul ploii pe ferestrele gotice din jurul meu. M-am prăbușit pe divanul marchizului Carcano și m-am holbat la tabla neagră și mare, acoperită de tot felul de informații, iar starea mea de spirit s-a înrăutățit. Durerea și lipsa de speranță au fost, în sfârșit, învinse de epuizare, și am căzut într-un somn adânc, care a durat mai toată ziua. Însă, pe la cinci, m-a trezit un ciocănit puternic la ușă. Mi-am târșâit picioarele și am deschis. În fața mea se afla un băiat de la Western Union, cu un plic umed în mână. Am luat mesajul, l-am desfăcut și am început să citesc ca un idiot:

CĂPITANUL MILLER, FORT YATES, CONFIRMĂ. CAPORALUL JOHN BEECHAM AVEA SPASME FACIALE. AVEA ȘI UN CUȚIT ASEMĂNĂTOR. SE CĂȚĂRA PE MUNȚI ÎN TIMPUL LIBER. AȘTEPTĂM INSTRUCȚIUNI.

După ce am terminat de citit telegrama pentru a treia oară, mi-am dat seama că băiatul spunea ceva și mi-am ridicat privirea goală spre el.

— Ce ziceai?

— Răspunsul, domnule, a spus băiatul nerăbdător. Doriți să trimiteți un răspuns?

— Ah!

M-am gândit o clipă, încercând să decid ce-ar fi mai bine să fac în lumina evenimentelor de dimineață.

— Ah... da.

— Va trebui să scrieți pe ceva uscat, domnule, m-a sfătuit băiatul. Formularele mele sunt fleașcă.

M-am dus la biroul meu, am scos o foaie de hârtie și am scris un bilet scurt: VENIȚI ÎNAPOI CU TRENUL CEL MAI RAPID. CÂT DE CURÂND. Băiatul a citit rândurile și mi-a comunicatul prețul. Am scos niște bani din buzunar și i-am dat fără să-i număr. Atitudinea băiatului s-a îmbunătățit imediat, astfel încât am înțeles că îi lăsasem un bacșiș mai mult decât generos, după care s-a întors și a intrat în lift.

N-avea sens ca frații Isaacson să mai rămână în Dakota de Nord dacă investigația noastră urma să se sfârșească atât de brusc. Într-adevăr, dacă Kreizler vorbea serios și se retrăgea, nouă nu ne mai rămânea nimic de făcut decât să ne vedem de treabă și să ne întoarcem la vechiul nostru stil de viață. Tot ce înțeleseserăm noi despre criminal se datora îndrumării lui Laszlo și, uitându-mă pe bulevardul bătut de ploaie, unde câțiva trecători grăbiți se străduiau să se ferească de trăsurile și de cărucioarele cu marfă, încercând să-și găsească un adăpost, nu mi-am închipuit că exista vreo cale de succes fără prezența lui Laszlo.

Tocmai mă împăcasem cu ideea, când am auzit o cheie răsucindu-se în broască. Sara s-a năpustit înăuntru, cu umbrela și câteva pachete într-o mână. Mișcările și atitudinea ei nu semănau deloc cu cele de dimineață. A intrat vorbind iute, cu inima ușoară, de parcă nu se întâmplase nimic.

— Ce potop afară, John! a exclamat ea, scuturându-și umbrela și lăsând-o în suportul ceramic.

Și-a scos pelerina, apoi a dus pachetele în chicinetă.

— Abia poți să traversezi Fourteenth Street pe jos, și poți să cauți cât vrei o birjă, nicio șansă.

M-am uitat din nou pe fereastră.

— Spală străzile, totuși, am zis.

— Vrei să mănânci ceva? a strigat Sara. Prepar niște cafea acum, și am adus și mâncare... Însă mă tem că nu sunt decât niște sendvișuri.

— Sendvișuri? am repetat, deloc entuziasmat. Nu putem să mergem undeva?

— În oraș? a zis Sara, ieșind din bucătărie și apropiindu-se de mine. Nu putem ieși, avem...

S-a oprit când a zărit telegrama fraților Isaacson, pe care a ridicat-o cu grijă.

— Ce e asta?

— Marcus și Lucius, am răspuns. Au obținut confirmarea despre John Beecham.

— Dar e minunat, John! a rostit ea emoționată. Atunci...

— Le-am trimis deja răspuns, am întrerupt-o, enervat din cauza purtării ei. Le-am transmis să vină înapoi cât de curând.

— Chiar mai bine, a ciripit Sara. Mă îndoiesc că mai pot descoperi prea multe acolo, și avem nevoie de ei aici.

— Avem nevoie de ei?

— Da, trebuie să ne apucăm de treabă, a răspuns Sara simplu.

Mi-au căzut umerii când mi-am dat seama că preocuparea mea față de atitudinea ei era întemeiată.

— Sara, Kreizler mi-a spus de dimineață că...

— Știu, a răspuns ea. M-a informat și pe mine. Și ce-i cu asta?

— Cum adică? S-a terminat. Cum să continuăm fără el?

A ridicat din umeri.

— Așa cum am continua și cu el. Ascultă-mă, John.

Apucându-mă de umeri, Sara m-a condus la birou și m-a așezat pe el.

— Știu la ce te gândești, dar te înșeli. Suntem destul de buni și fără el. Putem finaliza treaba asta.

Am început să clatin din cap înainte ca ea să termine propoziția.

— Sara, fii serioasă... Nu avem pregătire, nu avem cunoștințe...

— Nu ne trebuie mai mult decât avem, John, a răspuns ea ferm. Nu uita că doctorul Kreizler însuși ne-a învățat contextul. Nu trebuie să știm totul despre psihologie sau despre psihiatrie, și nici

despre istoria cazurilor asemănătoare ca să terminăm. Trebuie să știm tot doar despre *acest* bărbat, despre *cazul* lui, și chiar știm. De fapt, când vom pune la un loc ce am strâns săptămâna trecută, pun pariu că îl vom cunoaște la fel de bine cât se cunoaște el, poate chiar mai bine. Doctorul Kreizler a fost important, dar acum s-a retras și nu mai avem nevoie de el. Tu nu poți renunța. Nu trebuie.

Existau mici frânturi de adevăr în spusele ei și am așteptat un minut sau două să le diger, însă apoi am clătinat din cap iarăși.

— Ascultă, știu cât de mult înseamnă pentru tine această ocazie. Știu cât de mult te-ar fi ajutat să-ți convingi departamentul...

Am tăcut brusc când mi-a tras un pumn în umăr.

— La naiba, John, nu mă insulta! Chiar crezi sincer că fac asta doar ca să profit? O fac pentru că vreau să dorm adânc din nou, într-o bună zi... Ori poate micile tale călătorii în susul și în josul țărmului te-au făcut să uiți?

S-a repezit și a înșfăcat niște fotografii de pe biroul lui Marcus.

— Ți le amintești, John?

Mi-am coborât privirea scurt, știind ce urma să văd: poze de la locul crimelor.

— Chiar crezi că *vei* petrece ore ușoare dacă te oprești acum? Și ce se va întâmpla când următorul băiat va fi omorât? Cum te vei simți atunci?

— Sara, am protestat, ridicând vocea la același nivel cu al ei, nu discut despre ce *aș prefera* eu! Vorbesc despre ceea ce e *practic*.

— Și cât e de practic să bați în retragere? mi-a strigat ea. Kreizler face asta pentru că *trebuie*. A fost rănit cât se poate de rău și e singurul mod în care poate reacționa. Dar e vorba de *el*, John. *Noi* putem continua! *Trebuie* să continuăm!

Lăsându-și brațele să-i cadă pe lângă corp, Sara a inspirat adânc de câteva ori, și-a netezit rochia, a traversat încăperea și a arătat spre partea dreaptă a tablei.

— Din cât văd eu, a rostit ea neutru, avem trei săptămâni la dispoziție să ne pregătim. Nu mai putem pierde nici măcar un minut.

— Trei săptămâni? am repetat. De ce?

S-a dus la biroul lui Kreizler și a ridicat un volum subțire cu o cruce pe el.

— Calendarul creștin, a zis ea. Presupun că ați descoperit de ce îl respectă, nu?

Am dat din umeri.

— Tot ce se poate. Victor Dury era reverend. Așa că...

Am încercat să găsesc o expresie și, într-un târziu, am ales una care semăna cu ceea ce ar fi spus Kreizler:

— Ritmurile gospodăriei Dury, ciclul vieții de familie ar fi coincis în mod normal cu el.

Sara și-a țuguiat buzele.

— Vezi, John? Nu te-ai înșelat prea tare când ai presupus implicarea unui preot.

— Și mai era ceva, am adăugat, gândindu-mă la întrebările puse de Kreizler lui Adam Dury chiar când plecam de la ferma lui. Reverendului îi plăceau sărbătorile... Se pare că ținea niște predici deosebite în astfel de zile. Însă soția lui...

Am bătut încet cu degetul în birou, analizând ideea. Apoi, dându-mi seama de importanța ei, mi-am ridicat privirea.

— Soția lui s-a dovedit a fi cea care îl chinuia pe Japheth cel mai mult, potrivit fratelui său – în timpul sărbătorilor le făcea viața un calvar băieților.

Sara s-a arătat extrem de satisfăcută.

— Îți amintești ce spuneam despre criminal că urăște lipsa de sinceritate și ipocrizia? Ei bine, dacă tatăl lui una predica în timpul slujbelor, iar acasă...

— Da, am mormăit. Înțeleg.

Sara s-a întors la tablă și a făcut ceva ce m-a frapat. A luat o bucată de cretă și, fără ezitare, a notat informația pe care i-o oferisem în partea stângă. Scrisul ei de mână, din acel unghi, nu era la fel de îngrijit și de exersat ca al lui Kreizler, dar arăta că se integra fără probleme.

— El reacționează la un ciclu de crize emoționale care au existat în viața lui, a rostit Sara încrezătoare, așezând creta la loc.

Uneori, crizele sunt atât de severe, încât el ucide, iar cea de peste trei săptămâni ar putea fi cea mai rea dintre toate.

— Așa o fi, am răspuns. Dar nu-mi amintesc nicio sărbătoare semnificativă până la sfârșitul lui iunie.

— Nu e semnificativă pentru toată lumea, mi-a explicat Sara, deschizând calendarul. Dar pentru el...

Mi-a întins cărticica, arătându-mi o pagină. Am citit și am observat nota pentru duminică, 21 iunie: Sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul. Am făcut ochii mari.

— Cele mai multe biserici nu o prea mai iau în calcul, a zis Sara încet. Dar...

— Sfântul Ioan Botezătorul! am exclamat încet. Apa!

Sara a încuviințat din cap.

— Întocmai, apa.

— Beecham, am șoptit, făcând o legătură care, deși părea exagerată, totuși exista. *John Beecham...*

— Ce vrei să spui? a întrebat Sara. Singurul Beecham pe care l-am găsit menționat în New Paltz a fost un George.

Mi-a venit mie rândul să mă duc la tablă și să iau creta. Lovind cu ea în zona marcată drept VIOLENȚĂ ȘI/SAU MOLESTARE MODELATOARE, am explicat rapid:

— Când Japheth Dury avea 11 ani, a fost atacat – violat – de un bărbat cu care lucra fratele său. Un bărbat cu care se împrietenise, în care avea încredere. Îl chema *George* Beecham.

Sara a scos un sunet scurt, plin de entuziasm, și și-a acoperit gura cu palma.

— Acum, *dacă* Japheth Dury a luat numele de Beecham după crime ca să înceapă o viață nouă...

— Desigur, m-a întrerupt Sara. *A devenit* el însuși atacatorul!

Am încuviințat viguros.

— Dar de ce numele de John?

— Ioan, Ioan Botezătorul, a răspuns Sara. Purificatorul!

Am râs scurt și am notat informațiile în segmentele potrivite de pe tablă.

— Simple speculații, dar...

— John, a zis Sara, certându-mă blând. Întreaga *tablă* e o pură speculație. Dar *funcționează*.

Am pus creta jos și m-am întors spre Sara, care strălucea pur și simplu.

— Înțelegi acum, nu? m-a întrebat ea. Trebuie s-o facem, John... *Trebuie* să continuăm!

Și așa am făcut.

Au început cele mai extraordinare și mai dificile zile din viața mea. Știind că frații Isaacson nu vor ajunge în New York mai devreme de miercuri seara, eu și Sara ne-am apucat de strângerea, interpretarea și înregistrarea tuturor informațiilor pe care le adunaserăm în săptămânile precedente, ca să le avem pregătite pentru detectivi când se vor întoarce. Am petrecut următoarele zile împreună la numărul 808, inventariind faptele și – la un nivel mai puțin evident și conștient – reclădind atmosfera și spiritul sediului nostru, de parcă am fi vrut să ne asigurăm că Laszlo nu devenea o absență chinuitoare. Toate semnele și urmele prezenței lui au fost îndepărtate. I-am împins biroul într-un colț, astfel încât celelalte patru să formeze un cerc mai mic (sau mai restrâns, după cum am ales eu să-l văd). Nici eu, nici Sara nu ne-am bucurat că procedam astfel, dar am încercat să nu fim triști sau sentimentali. Ca întotdeauna, concentrarea a fost scăparea noastră: atâta vreme cât ne-am ținut privirea spre cele două obiective gemene, să prevenim o altă crimă și să-l prindem pe criminal, am descoperit că puteam trece până și prin cele mai dureroase și mai confuze momente ale tranziției.

Asta nu a însemnat că l-am șters de tot pe Kreizler din mintea noastră. Dimpotrivă, eu și Sara am vorbit despre el de multe ori, străduindu-ne să înțelegem pe deplin ce se întâmplase cu mintea lui după moartea lui Mary. Firește, asemenea conversații au implicat și menționarea trecutului său. Gândindu-mă la realitatea nefericită a copilăriei lui Kreizler, am discutat cu Sara despre valul de mânie care m-a copleșit când Laszlo a abandonat investigația, iar într-o marți dimineață m-am dus, fără să o informez pe Sara, acasă la Kreizler.

Am hotărât să-l vizitez mai mult ca să văd ce fac Stevie și Cyrus, dar și ca să repar oarecum ce stricasem atunci când îl lăsasem pe Laszlo la Bellevue. Din fericire, am aflat că vechiul meu prieten era de asemenea nerăbdător să clarifice lucrurile în această privință, deși a rămas la fel de hotărât să nu se mai implice în investigația noastră. Mi-a vorbit în liniște de moartea lui Mary, iar mie mi-a fost mai ușor să evaluez cât de profund îi rănise spiritul evenimentul respectiv. Dar mai mult decât atât, cred că neîncrederea îl oprea să se întoarcă la vânătoare. Pentru a doua oară în viața lui, din câte îmi aminteam eu (prima dată întâmplându-se în săptămâna dinaintea vizitei noastre la Jesse Pomeroy), Laszlo părea să-și pună la îndoială propria judecată. Și, cu toate că nu eram de acord cu propria incriminare, nu-l puteam nici învinovăți. Orice ființă umană trebuie să-și găsească singură felul în care să facă față unei pierderi atât de grave, și unica mea datorie ca prieten adevărat era să-i sprijin metoda aleasă. La final, am dat mâna cu el și i-am acceptat hotărârea de a nu se mai implica în munca noastră, chiar dacă m-a rănit foarte tare. Ne-am luat la revedere și m-am întrebat din nou cum aveam să ne descurcăm fără el. Totuși, chiar înainte să ies din curte, gândurile mele s-au îndreptat spre cazul nostru.

Călătoria Sarei la New Paltz, am aflat în timpul celor trei zile până s-au întors frații Isaacson, a confirmat multe dintre ipotezele cu privire la copilăria criminalului nostru. Sara reușise să găsească mai mulți dintre oamenii care-l cunoscuseră pe Japheth Dury, și toți au afirmat – mai degrabă cu milă, ca să fim drepți – că băiatul îndurase multe umilințe din cauza spasmelor lui violente din zona feței. În timpul anilor de școală (și, după cum bănuise Marcus, școala din New Paltz predase sistemul Palmer pentru caligrafie la momentul respectiv), precum și în ocaziile speciale când își însoțea părinții în oraș, Japheth era adesea necăjit de ceilalți copii care se întreceau să-i imite ticul facial. Nu era un tic oarecare, au asigurat-o oamenii pe Sara: i-au vorbit de o contracție atât de severă, încât ochii și gura băiatului se strâmbau puternic într-o

parte, ca și cum suferea din cauza unei dureri violente și se pregătea să izbucnească în lacrimi. Aparent – și foarte ciudat –, nu se apăra când copiii din New Paltz îl atacau și nu scotea limba niciodată la cei care îl necăjeau. Mai degrabă își vedea tăcut de treburile lui, așa că, după o vreme, copiii din oraș s-au plictisit să-l mai chinuie. Totuși, cei câțiva ani se dovediseră suficienți pentru a otrăvi spiritul lui Japheth, adăugându-se la viața lui alături de cineva care nu obosea niciodată să-l hărțuiască: propria mamă.

Sara nu s-a făli prea mult cu faptul că reușise să intuiască firea mamei, deși numai Dumnezeu știe cât de îndreptățită era s-o facă. Discuțiile cu oamenii din New Paltz îi oferiseră o descriere generală a doamnei Dury, dar dedusese suficient din acele generalități ca să se simtă încurajată. Pe mama lui Japheth și-o aminteau destul de bine oamenii, în parte pentru zelul cu care susținea munca misionară a soțului ei, dar mai mult pentru atitudinea ei aspră, rece. Într-adevăr, se știa foarte bine în rândul femeilor din New Paltz că spasmele faciale ale lui Japheth Dury fuseseră rezultatul criticilor nesfârșite ale mamei sale (demonstrându-se astfel că înțelepciunea populară poate căpăta uneori statutul de perspectivă psihologică). Oricât de încurajatoare s-au dovedit toate astea, i-au oferit Sarei doar o minimă satisfacție prin comparație cu relatarea lui Adam Dury. Aproape toate ipotezele Sarei – de la mama criminalului care se dovedise o soție nefericită până la antipatia față de sarcini și hărțuirea fiului ei încă de la o vârstă fragedă – fuseseră confirmate de cuvintele rostite de Dury scoase în hambarul său. Adam ne dezvăluise până și că mama îi spunea adesea lui Japheth că era o piele-roșie murdară. O femeie jucase într-adevăr „un rol sinistru" în viața criminalului nostru. Și, deși mâna reverendului aplicase bătăile în gospodăria Dury, purtarea doamnei Dury părea să fi reprezentat un alt soi de pedeapsă pentru ambii copii, la fel de puternică. Eu și Sara ne simțeam destul de încrezători să afirmăm că, dacă unul dintre părinții lui Japheth fusese victima „primară" sau „intenționată" a furiei lui criminale, atunci cu siguranță era vorba de mama lui.

Pe scurt, nu mai încăpea îndoială că aveam de-a face cu un bărbat a cărui adâncă amărăciune îndreptată spre cea mai influentă femeie din viața lui îl determinase să respingă în general compania femeilor. Ne rămânea totuși întrebarea – de ce alesese să ucidă băieți care se îmbrăcau și se purtau ca femeile și nu femei *de facto*? Ca să ghicim răspunsul acestei ghicitori, ne-am întors la teoria noastră timpurie că victimele aveau trăsături de caracter asemănătoare cu ale ucigașului. Relația plină de ură dintre Japheth și mama sa, am cugetat noi, trebuie să se fi transformat într-un dispreț față de propria persoană, căci cum ar putea un băiat respins de propria mamă să nu-și pună la îndoială propria valoare? Mânia lui Japheth trecuse dincolo de diferențele sexuale, devenind un soi de hibrid sau de corcitură, și el descoperise singura ușurare în distrugerea băieților care întruchipau, prin comportamentul lor, o ambiguitate similară.

Ultimul pas în procesul nostru de asamblare a indiciilor recent colectate a fost să descriem transformarea criminalului din Japheth Dury în John Beecham. Sara aflase puține despre George Beecham în New Paltz. Locuise în oraș doar un an și apăruse în arhivele locale deoarece votase în alegerile pentru congres din 1874, dar înțelegeam destul de bine măcar alegerea numelui. De la începutul investigației noastre, ne fusese limpede că ne confruntam cu o personalitate sadică, una ale cărei acțiuni trădau o dorință obsesivă de a-și schimba rolul, din victimă, în torționar. Cu un fel de logică perversă, un mod de inițiere și de simbolizare a transformării, și-a modificat numele, preluându-l pe cel al bărbatului care îl trădase și îl violase pe vremuri. La fel de logic a fost să-l păstreze când a început să ucidă copii care, aparent, au avut încredere în el, așa cum și el se încrezuse în George Beecham. Simțeam clar că, oricât de grijuliu cultivase criminalul această încredere, și-a disprețuit victimele pentru naivitatea lor. Din nou, el spera să elimine un element insuportabil al personalității sale prin eradicarea reflexiilor în oglindă ale copilului din el.

Și, astfel, Japheth Dury devenise John Beecham, care, potrivit evaluărilor doctorilor de la spitalul St. Elizabeth, era

foarte sensibil la orice fel de întrebări și prezenta sentimente de persecuție (ca să nu zicem deziluzii de-a dreptul) puternice. Puțin probabil ca asemenea trăsături ale personalității sale să se fi ameliorat după plecarea din St. Elizabeth în vara târzie a lui 1886, de vreme ce externarea se făcuse prin exploatarea unui aspect tehnic legal și împotriva recomandărilor doctorilor. Dacă John Beecham era criminalul nostru, atunci bănuielile, ostilitatea și violența sa se înrăutățiseră peste ani. Eu și Sara am decis că, pentru ca Beecham să se fi familiarizat cu New Yorkul, pesemne că sosise în oraș la scurt timp după externarea din spital și rămăsese aici. Speram să ne putem bizui pe presupunerea noastră, fiindcă sigur intrase în contact cu mulți oameni pe parcursul celor zece ani și, în unele cartiere sau în anumite cercuri sociale, devenise o figură cunoscută. Firește, nu știam precis cum arată, dar, pornind de la caracteristicile fizice pe care le discutaserăm inițial și pe care le rafinaserăm ulterior folosindu-l pe Adam Dury drept model fizic, credeam că am putea realiza o descriere pe care s-o asociem cu numele John Beecham și care ar fi putut duce la o identificare mai ușoară. Totuși, nu aveam nicio garanție că încă folosea numele de John Beecham, dar credeam că, având în vedere cât de mult însemna numele pentru el, criminalul continuase să-l folosească și va continua până când va fi silit să se oprească.

Acestea au fost toate ipotezele pe care le-am pus la punct în așteptarea fraților Isaacson. A sosit seara de miercuri, fără să fi auzit vreo veste de la ei, așa că am hotărât să ne ocupăm de altă sarcină neplăcută. Să-l convingem pe Theodore să ne permită să continuăm investigația în ciuda retragerii lui Kreizler. Am bănuit amândoi că nu va fi ușor. Roosevelt luase în calcul ideea datorită respectului profund pe care i-l purta lui Kreizler (dar și aplecării sale pentru soluții mai puțin ortodoxe). Roosevelt își petrecuse începutul săptămânii căutându-l pe Connor și participând la bătălia continuă dintre forțele reformei și corupția de la sediul central al poliției, așa că habar nu avea de turnura luată de investigația noastră. Dar, știind că ar fi aflat adevărul oricum de

la Kreizler sau de la frații Isaacson până la urmă, am decis să apucăm taurul de coarne și să-i spunem chiar noi.

Dorind să evităm o nouă rundă de speculații potențial primejdioase din partea jurnaliștilor și a detectivilor de la sediu, am ales să îl vizităm pe Theodore acasă. El și soția lui, Edith, închiriaseră o casă pe Madison Avenue la numărul 689, care îi aparținea lui Bamie, sora lui Theodore, o locuință confortabilă, bine mobilată, dar care nu se potrivea deloc cu sarcina de a crește cinci copii. (Să ne amintim totuși că însăși Casa Albă urma să se dovedească la fel de ineficientă în această privință.) Știind că Theodore se străduia să cineze în familie, eu și Sara am luat o birjă de la intersecția Madison Avenue cu Sixty-third Street, pe la ora șase seara, și am urcat scările de la numărul 689 exact când apunea soarele.

Înainte să apuc să ciocăn, o zarvă tinerească a răsunat din interior. Ușa a fost deschisă într-un târziu de Kermit, al doilea fiu al lui Theodore, care la vremea respectivă avea șase ani. Purta tradiționala cămașă albă, pantaloni până la glezne și părul lunguț, după moda vremii. În pumnul drept ținea amenințător ceea ce am presupus că era cornul unui rinocer african, prins pe o bază solidă. Pe chipul i se citea sfidarea.

— Bună, Kermit! am spus zâmbind. Tatăl tău e acasă?

— *Pe aici nu trece nimeni!* a strigat băiatul, privindu-mă direct în ochi.

Zâmbetul mi-a dispărut.

— Poftim?

— Pe aici nu trece nimeni! a repetat el. Eu, Horatio, voi păzi acest pod!

Sara a izbucnit în râs, iar eu am încuviințat din cap.

— Ah! Da, Horatio la pod. Ei bine, Horatio, dacă nu te superi...

Am făcut doi pași spre interior, dar Kermit a ridicat cornul de rinocer și mi-a lovit degetele de la piciorul drept cu o putere surprinzătoare. Am țipat de durere, provocându-i Sarei un nou acces de râs, iar Kermit a declarat din nou sus și tare:

— *Pe aici nu trece nimeni!*

Chiar atunci, vocea plăcută, dar fermă a lui Edith Roosevelt s-a auzit de undeva, din spatele casei:

— Kermit! Ce se petrece acolo?

Kermit s-a uitat cu grijă în spate, s-a răsucit și s-a îndreptat spre scară urlând:

— Retragerea! Retragerea!

Durerea din degete s-a mai diminuat și am observat apropierea unei fetițe de vreo patru ani cu o expresie mai degrabă serioasă pe chip. Fata cea mai mică a lui Theodore, Ethel. Ducea o carte mare cu poze, plină de ilustrații cu animale, și mergea foarte hotărâtă. Când ne-a zărit pe mine și pe Sara, apoi pe Kermit dispărând în sus, pe scări, s-a oprit, arătând cu degetul mare în direcția fratelui ei.

— Horatio la pod, a repetat ea, ridicându-și privirea spre tavan și clătinând din cap.

Apoi și-a coborât privirea din nou spre carte și și-a continuat drumul pe hol.

Brusc, în dreapta noastră s-a deschis o ușă și, în prag, am zărit o menajeră plinuță, în uniformă și speriată de moarte. (Existau foarte puțini servitori în gospodăria lui Roosevelt: tatăl lui Theodore, un filantrop renumit, donase aproape întreaga avere a familiei, și Theodore își susținea propria familie din scrierile sale și din salariul mizer.) Menajera a părut să ne ignore prezența și s-a repezit să-și caute adăpost în spatele ușii deschise de la intrare.

— Nu! a țipat ea, spre o persoană invizibilă. Nu, conașule Ted, n-o voi face!

Pe ușa prin care ieșise menajera a sărit un băiat de opt ani care purta un costum gri serios și ochelari asemănători cu ai lui Theodore. Era Ted, cel mai mare fiu, al cărui statut de moștenitor principal al familiei se vedea nu numai din înfățișarea lui, ci și datorită unei bufnițe ce stătea mândră pe umărul său și a unui șobolan mort pe care îl ținea de coadă cu mâna înmănușată.

— Patsy, te porți ridicol, i-a zis Ted menajerei. Dacă n-o învățăm care este prada sa naturală, n-o vom putea trimite niciodată înapoi în natură. Haide, ține-i șobolanul deasupra ciocului...

Ted s-a oprit când a observat doi străini în pragul ușii.

— Ah, a spus el, ochii săi strălucind în spatele ochelarilor. Bună seara, domnule Moore!

— Bună seara, Ted! am răspuns, ferindu-mă de bufniță.

Băiatul s-a întors spre Sara.

— Iar dumneavoastră sunteți domnișoara Howard, nu? V-am întâlnit la biroul tatei.

— Foarte bine, conașule Roosevelt, a zis Sara. Se pare că aveți o memorie bună pentru detalii... Orice om de știință are nevoie de așa ceva.

Ted a zâmbit ușor arogant, apoi și-a amintit de șobolanul din mână.

— Domnule Moore, a rostit el cu un entuziasm reînnoit. Credeți că ați putea lua șobolanul – uitați aici, de coadă – și să-l țineți la câțiva centimetri deasupra ciocului lui Pompey? Nu e obișnuit să vadă o asemenea pradă și, uneori, îl sperie... Se hrănește numai cu bucăți de carne de vită crudă. Trebuie să am o mână liberă ca să mă asigur că nu zboară.

Cineva mai puțin familiarizat cu viața din casa lui Roosevelt s-ar fi revoltat de o asemenea cerere. Totuși, eu, fiind martor la multe asemenea scene, m-am mulțumit să oftez, am luat șobolanul de coadă și l-am poziționat așa cum îmi ceruse Ted. Bufnița și-a răsucit capul o dată, de două ori, cu o mișcare relativ bizară, și-a desfăcut aripile larg, după care a început să și le fluture, oarecum confuză. Ted a ținut-o bine de gheare cu mâna înmănușată și s-a apucat să scoată niște țipete și niște chițăiri care au părut să calmeze pasărea. În cele din urmă, Pompey și-a întors gâtul incredibil de flexibil, astfel încât să-și îndrepte ciocul spre tavan, a înhățat șobolanul de cap și l-a înghițit din câteva îmbucături înfricoșătoare.

Ted a zâmbit larg.

— Ce băiat cuminte e Pompey! E mai bun decât friptura aia veche, nu? Acum trebuie să mai înveți și cum să-i prinzi singur, apoi te poți întoarce la prietenii tăi.

Ted s-a răsucit spre mine.

— L-am găsit într-un copac putrezit în Central Park. Mama lui fusese împușcată și ceilalți pui muriseră deja. A crescut frumos, totuși.

— *Atenție, jos!* s-a auzit un strigăt brusc din capul scărilor.

Pe chipul lui Ted a apărut o expresie de neliniște și s-a retras iute de pe hol, împreună cu bufnița sa. Menajera a încercat să-l urmeze, dar a rămas împietrită la vederea unei mase mari și albe care venea ca o vijelie, alunecând pe balustrada scării. Fără să poată decide încotro să fugă, femeia s-a ghemuit și și-a acoperit capul țipând, evitând la limită o coliziune ucigașă cu domnișoara Alice Roosevelt, în vârstă de 12 ani. După ce s-a prăbușit cu un talent bine exersat pe covorul ce acoperea podeaua, Alice a sărit în picioare râzând în hohote, și-a îndreptat rochia albă și a întins un deget către menajeră.

— Patsy, ești o gâscă! a râs ea. Ți-am zis doar – nu trebuie să rămâi niciodată pe loc. *Trebuie* să alegi o direcție și să fugi!

Întorcându-și chipul delicat și drăguț care, peste câțiva ani, urma să secere inimile celor mai râvniți celibatari ai Washingtonului precum coasa lanurile, ne-a văzut și ne-a zâmbit, schițând o plecăciune.

— Salut, domnule Moore! a zis ea cu încrederea unei fete care își cunoștea, chiar și la 12 ani, puterea propriului farmec. Și ea este într-adevăr domnișoara Howard? a continuat emoționată și ingenuă. Una dintre femeile care lucrează la sediul general al poliției?

— Așa e, am replicat. Sara, ea a Alice Lee Roosevelt.

— Încântată de cunoștință, Alice! a spus Sara, întinzându-i mâna.

Alice i-a luat mâna Sarei cu multă încredere și maturitate.

— Știu că mulți oameni consideră că e scandalos ca femeile să lucreze la sediu, domnișoară Howard, dar eu zic că e o prostie!

A ridicat un săculeț, ale cărui șnururi și le înfășurase în jurul încheieturii.

— Vreți să-mi vedeți șarpele? a întrebat ea.

Înainte ca Sara, care părea ușor surprinsă, să poată răspunde, Alice a scos un șarpe-jartieră de vreo jumătate de metru care se zbătea ușor.

— Alice!

Era vocea lui Edith din nou, iar de data asta m-am întors și am văzut-o venind pe hol spre noi cu mișcări vioaie.

— Alice! a repetat ea cu o voce atentă, dar autoritară, pe care o folosea numai cu singurul copil din casă care nu-i aparținea. *Cred*, draga mea, că i-am putea lăsa pe musafiri să intre, să-și scoată hainele și să ia loc înainte să le prezentăm reptile. Bună ziua, domnișoară Howard! John.

Edith i-a atins fruntea lui Alice cu blândețe.

— Pe *tine* mă bizui când vine vorba de comportament civilizat, doar știi.

Alice i-a zâmbit, s-a răsucit spre Sara din nou, vârând la loc șarpele în săculeț.

— Vă cer iertare, domnișoară Howard. Vreți să intrați în salon și să luați loc? Am atât de multe întrebări să vă pun!

— Mi-ar plăcea nespus să-ți răspund la ele într-o zi, a răspuns amabil Sara. Dar mă tem că trebuie să discutăm cu tatăl tău câteva minute...

— Nu-mi închipui de ce, Sara! a bubuit glasul lui Theodore, care ieșise din biroul lui pe hol. Vei afla că, în această casă, copiii reprezintă autoritatea supremă. Mai bine vorbești cu ei.

La auzul glasului tatălui lor, ceilalți copii pe care îi întâlnisem anterior s-au întors și au sărit pe el, fiecare strigându-i în gura mare ce pățise peste zi și căutând să primească de la el sfaturi și aprobări. Am urmărit scena alături de Edith, care s-a mulțumit să clatine din cap și să ofteze, fără să poată înțelege pe deplin (la fel ca oricine care cunoștea familia) miracolul relației dintre soțul ei și copii.

— Ei bine, a rostit Edith într-un târziu, încă privindu-și familia, sper că aveți chestiuni cu adevărat urgente dacă vreți să înfrângeți puterea *acestui* lobby.

Soția lui Roosevelt s-a întors spre noi, și în ochii scânteietori și exotici am citit o oarecare îngrijorare.

— Deși înțeleg că, în ultima vreme, cam toate chestiunile sunt urgente.

Am încuviințat scurt și Edith a bătut din palme cu putere.

— Gata, trib îngrozitor! Acum, că l-ați trezit până și pe Archie din moțăiala lui, cine se duce primul să se spele pentru cină?

Archie avea doi ani și era mezinul familiei. Tânărul Quentin, a cărui moarte în 1918 avea să provoace un efect catastrofic asupra sănătății fizice și emoționale a lui Theodore, încă nu se născuse în 1896.

— Și fără musafiri care nu sunt ființe umane în seara asta, a continuat Edith. Vorbesc serios, Ted. Pompey va fi perfect fericit și la bucătărie.

Ted a rânjit.

— Totuși, *Patsy* nu va fi.

Șovăitori, dar fără să protesteze prea mult, copiii s-au risipit care încotro, în timp ce eu și Sara l-am urmat pe Theodore în biroul lui ticsit cu cărți. Lucrările sale acopereau mai multe mese de scris din încăperea spațioasă, alături de nenumărate tomuri groase și hărți uriașe. Theodore a eliberat două scaune de lângă un birou neobișnuit de mare, gemând de hârtii, aflat la fereastră, și ne-am așezat cu toții. Lipsit de prezența copiilor, Roosevelt a căpătat un aer abătut, fapt care mi s-a părut ciudat, având în vedere evenimentele din ultimele zile de la poliție: primarul Strong îi ceruse unuia dintre dușmanii principali ai lui Theodore din Consiliul Comisarilor să demisioneze și, deși bărbatul refuzase să plece fără să se lupte, toată lumea simțea că Roosevelt începea să câștige tot mai mult teren. L-am felicitat pentru asta, dar el a dat din mână plictisit și și-a pus un pumn în șold.

— Nu sunt sigur dacă va conta până la urmă, John, a spus el mohorât. Sunt momente când simt că treaba la care ne-am înhămat nu poate fi rezolvată doar la nivel de metropolă. Corupția în orașul ăsta e ca o bestie mitologică, numai că, în locul fiecărui cap

tăiat apar nu șapte, ci alte o mie. Nu știu dacă administrația de acum are puterea să impună o schimbare semnificativă.

Totuși, Roosevelt nu era omul care să tolereze o asemenea stare de spirit prea mult timp. A ridicat o carte, a trântit-o de birou, după care ne-a privit entuziasmat prin pince-nez-ul său.

— În fine, pe voi nu vă interesează toate astea. Spuneți-mi, ce noutăți aveți?

N-a fost deloc simplu să scoată veștile de la noi. După ce i-am povestit tot, Theodore s-a adâncit în fotoliul său, sprijinindu-se de spătar, de parcă melancolia lui primise în sfârșit o motivație serioasă.

— Mi-am făcut griji pentru felul în care va reacționa Kreizler, a șoptit el. Dar mărturisesc că nu mi-a trecut prin cap că va abandona proiectul nostru.

În acel moment, m-am hotărât să-i spun lui Theodore întreaga poveste a relației dintre Kreizler și Mary Palmer, în încercarea de a-l face să înțeleagă cât de zdrobitor fusese efectul morții lui Mary asupra lui Laszlo. Amintindu-mi că Theodore însuși trăise pierderea tragică și neașteptată a cuiva foarte drag, prima lui soție, m-am așteptat să văd compasiune din partea lui, și așa a fost. Însă încruntătura provocată de îndoială nu i-a dispărut.

— Și spuneți că vreți să continuați fără el? a întrebat. Credeți că vă descurcați?

— Știm destule, a răspuns Sara iute. Adică *vom* ști destule până când criminalul va lovi din nou.

Theodore a părut surprins.

— Și când va fi asta?

— Peste 18 zile, l-a lămurit Sara. Pe 21 iunie.

Roosevelt și-a încrucișat palmele la ceafă și a început să se legene înainte și înapoi, uitându-se fix la Sara. Apoi s-a întors spre mine.

— Nu doar suferința l-a determinat să se retragă, nu-i așa?

Am clătinat din cap.

— Nu. Se îndoiește de judecata și de capacitățile sale. Habar n-aveam cât de mult îl chinuia îndoiala față de propriile puteri. De obicei, e bine ascunsă, dar are legătură cu...

— Da, m-a întrerupt Roosevelt, continuând să se legene. Cu tatăl lui.

Eu și Sara am schimbat rapid o privire, amândoi clătinând din cap că nu noi dezvăluiserăm povestea. Theodore a zâmbit sincer.

— Îți amintești disputa mea cu Kreizler de la sala de gimnastică Hemenway, Moore? Și noaptea pe care am petrecut-o după aceea? La un moment dat, eu și Kreizler am pus pe tapet din nou problema liberului-arbitru, într-o discuție chiar foarte plăcută, și el m-a întrebat cum am învățat să boxez. I-am zis că tata mi-a construit o sală mică de sport în copilărie și m-a asigurat că exercițiile viguroase reprezentau cea mai bună șansă a mea să-mi înving slăbiciunea și astmul. Kreizler m-a întrebat, ca un experiment, dacă aș putea să trăiesc forțat o viață liniștită, la care i-am răspuns că nimic nu mi-e mai drag decât să fiu un om de acțiune. Nu mi-am dat seama imediat, dar tocmai îi validasem punctul de vedere. Apoi, din curiozitate, l-am chestionat la rândul meu despre tatăl său, de care auzisem de multe ori în New York. Înfățișarea i s-a schimbat radical. N-o să uit niciodată. Și-a ferit privirea și, pentru prima dată, i-a fost teamă să mă privească direct în ochi. Imediat și-a prins brațul rănit. A fost un gest instinctiv la simpla menționare a tatălui său, așa că am început să bănuiesc adevărul. Inutil să mai adaug că m-am simțit șocat la gândul vieții pe care o dusese. Totuși, m-a fascinat și faptul că viața lui fusese atât de diferită de a mea. Cum arată lumea, m-am trezit adesea întrebându-mă, pentru un tânăr al cărui tată îi este și dușman?

Nici eu, nici Sara nu i-am putut oferi un răspuns la întrebare. Am rămas toți trei tăcuți o vreme. Apoi, de afară, am auzit glasul lui Alice strigând vehement:

— Nu-mi pasă dacă *e* un *Strix varia varia*, Theodore Roosevelt Junior! N-o să-mi mănânce șarpele!

Am izbucnit în râs și ne-am întors la problema noastră.

— Așadar, a spus Theodore, lovind o altă carte de masă. Investigația. Acum, că avem un nume și o descriere aproximativă, de ce n-am porni o urmărire standard și nu i-aș lăsa pe oamenii mei să răscolească orașul?

— Și ce să facă atunci când îl vor găsi? a replicat Sara. Să-l aresteze? Cu ce dovezi?

— S-a dovedit foarte isteț, am întărit. N-avem niciun martor și nicio dovadă care să fie acceptabilă în sala de judecată. Speculații, amprente, un bilet fără semnătură...

— Ceea ce arată cel puțin câteva semne ale unui scenariu înșelător, a intervenit Sara.

— Și Dumnezeu știe ce va face dacă e prins și apoi eliberat, am continuat. Nu, frații Isaacson au specificat încă de la început că trebuie să fie un caz de *flagrante delicto*. Trebuie să-l prindem în fapt.

Theodore ne-a acceptat cuvintele, încuviințând încet din cap.

— În cazul acesta, a zis el într-un târziu, mă tem că ne confruntăm cu un set nou de provocări. Retragerea lui Kreizler din investigație, veți fi surprinși să aflați, nu-mi va ușura deloc situația. Primarul Strong a aflat de rigoarea cu care îl caut pe Connor și de ce. Consideră ancheta mea un alt mod prin care departamentul ar putea fi asociat cu Kreizler și mi-a cerut să nu-mi pun în pericol poziția, lăsând relația mea personală cu doctorul să mă facă să acționez cu zel exagerat. A auzit și zvonurile că frații Isaacson ar fi implicați într-o investigație independentă a crimelor din ultima vreme și mi-a ordonat nu numai să-i pun capăt, dacă zvonurile sunt reale, ci și să acționez cu mare precauție în privința cazului. Probabil că n-ați auzit de problema care a apărut noaptea trecută.

— Noaptea trecută? am repetat.

Roosevelt a încuviințat.

— A fost un fel de adunare la circumscripția electorală 11, unde se pare că s-a protestat împotriva felului în care sunt cercetate crimele. Organizatorii erau germani și au susținut că e vorba de un eveniment politic, însă exista suficient whisky acolo ca să lansezi la apă o barcă mică.

— Kelly? a întrebat Sara.

— Tot ce se poate, a răspuns Roosevelt. Sigur e că lucrurile aproape că scăpaseră de sub control înainte de intervenția noastră. Implicațiile politice ale acestui caz cresc de la o zi la alta și primarul Strong, mă tem, a atins starea deplorabilă în care grija față

de consecințele acțiunii duce la paralizie. Nu vrea să ne grăbim deloc cu măsurile în această chestiune.

Theodore s-a oprit și a privit-o pe Sara ușor încruntat.

— Totodată, a auzit și niște bârfe, Sara, că ai lucrat cu frații Isaacson, și, după cum știi, mulți vor protesta vehement dacă descoperă că o femeie este implicată activ în investigația unei crime.

— Atunci îmi voi dubla eforturile, a răspuns Sara cu un zâmbet timid, de a-mi ascunde implicarea.

— Hmm, da, a rostit Theodore deloc convins.

Ne-a studiat pe rând câteva secunde, apoi a încuviințat din cap.

— Iată ce vă propun eu. 18 zile. Găsiți tot ce puteți. Dar când vine 21 iunie, vreau să-mi spuneți tot ce știți, ca să postez polițiști în care am încredere la potențialele scene ale crimei, precum și pe posibilele rute de scăpare.

Roosevelt a lovit cu pumnul lui cărnos în palma celeilalte mâini.

— Nu mai accept un nou măcel.

M-am întors spre Sara, care a chibzuit scurt, după care a dat din cap că da.

— Îi putem păstra pe domnii detectivi-sergenți? am întrebat.

— Desigur, a răspuns Roosevelt.

— Perfect.

Am întins mâna și Theodore mi-a scuturat-o, luându-și pincenez-ul de pe nas.

— Sper că *veți afla* suficient, a spus Roosevelt, întinzându-i mâna și Sarei. Ideea de a-mi părăsi postul fără să rezolv cazul nu mă încântă deloc.

— Ai de gând să renunți, Roosevelt? m-am repezit. Chiar a reușit Platt să-ți facă viața imposibilă?

— Nimic de acest gen, a replicat el bosumflat.

I-a venit și lui rândul să-și arate timid șirul de dinți impecabil.

— Însă vin convențiile, Moore, apoi alegerile. McKinley va fi reprezentantul partidului nostru, dacă nu mă înșel, firește, iar democrații se pare că vor fi destul de nebuni să-l numească pe Bryan – victoria va fi a noastră în toamna asta.

Am încuviințat.

— O să faci parte din campanie, nu?

Theodore a ridicat din umeri cu modestie.

— Am fost informat că aș putea fi de folos, atât în New York, cât și în statele vestice.

— Iar dacă McKinley îți va fi recunoscător pentru ajutorul oferit...

— Haide, John, a intervenit Sara sarcastic. Știi ce părere are domnul comisar despre asemenea speculații.

Roosevelt și-a dat ochii peste cap.

— *Dumneata*, tânără domnișoară, ai petrecut prea mult timp în afara serviciului – ești o neobrăzată mică!

Theodore s-a relaxat și ne-a condus spre ușă.

— Haideți, afară! Am o grămadă de documente oficiale de citit în noaptea asta. Mai ales că, din câte se pare, cineva mi-a furat secretara.

Se apropia ora opt când eu și Sara am ajuns pe Madison Avenue. Însă, entuziasmați de primirea acordului pentru continuarea investigației și învăluiți de căldura nopții senine de primăvară, niciunul nu simțea nevoia să se întoarcă acasă. Nu aveam niciun chef să ne încuiem în sediul nostru și să-i așteptăm pe frații Isaacson să apară, deși eram nerăbdători să discutăm cu ei. Când am început să ne plimbăm, un compromis fericit mi-a trecut prin minte: am fi putut cina la una dintre mesele de pe terasa hotelului St. Denis, vizavi de numărul 808. Astfel poziționați, i-am fi zărit și pe detectivi când se întorceau. Ideea i-a plăcut și Sarei. Ne-am continuat plimbarea pe bulevard și Sara se arăta mai încântată decât oricând. Atitudinea ei păstra totuși ceva din febrilitatea intensă de mai devreme, deși părea extrem de concentrată, iar gândurile îi erau, ca întotdeauna, precise și relevante. În timpul cinei, mi-am dat seama că explicația pentru purtarea ei nu era deloc complicată: în ciuda vorbelor lui Theodore despre posibila reacție oficială și publică provocată de implicarea ei în investigație, Sara se putea numi, deocamdată, stăpână pe propriile forțe, un detectiv profesionist, cel puțin cu fapta, dacă nu și cu numele. În zilele următoare, aveam să ne confruntăm cu multe încercări și

frustrări și trebuia să-i fiu recunoscător pentru starea de spirit tot mai optimistă, căci ea, mai mult decât oricine altcineva, devenise forța din spatele investigației noastre.

Am consumat atât de mult vin până la sfârșitul cinei, încât gardul viu care ne separa masa de trotuarul din fața hotelului nu s-a mai dovedit suficient ca să mă împiedice să-mi îndrept cu înflăcărare atenția spre nenumăratele femei frumoase care se lăsau atrase cu inocență de vitrinele strălucitoare ale magazinului McCreery. Pe Sara a început s-o irite purtarea mea, și tocmai se pregătea să mă lase în plata Domnului, când a surprins ceva vizavi. Urmărindu-i indicațiile, m-am întors și am zărit o birjă oprindu-se chiar la numărul 808. Din ea s-au dat jos obosiți Marcus și Lucius Isaacson. Poate că din pricina vinului sau a evenimentelor recente ori chiar a vremii, m-am bucurat peste măsură la vederea lor, și, sărind peste gardul viu, am traversat în grabă Broadway-ul ca să îi salut călduros. Sara m-a urmat, dar într-un ritm mai rațional. Atât Lucius, cât și Marcus se bronzaseră zdravăn în timpul sejurului lor din prerie, căci pielea li se înnegrise considerabil, dându-le un aspect sănătos. Păreau bucuroși că s-au întors, deși nu eram sigur cât vor mai rămâne așa după ce auzeau de retragerea lui Kreizler.

— Ce țară extraordinară avem, a spus Marcus, trăgându-și bagajele pe caldarâm. Capeți o perspectivă diferită asupra vieții din acest oraș.

A adulmecat aerul.

— Miroase și mai bine.

— Cineva a tras în noi când mergeam cu trenul, a adăugat Lucius. Un glonț mi-a trecut fix prin pălărie!

Ne-a arătat gaura, vârându-și degetul prin ea.

— Marcus zice că nu erau indieni...

— Păi, nu erau indieni, a întărit Marcus.

— El zice că nu erau indieni, dar eu nu sunt așa de sigur, iar căpitanul Miller de la Fort Yates a spus...

— Căpitanul Miller era doar politicos, l-a întrerupt Marcus din nou.

— Tot ce se poate, a adăugat Lucius. Dar a spus că...

— Ce-a spus despre Beecham? a întrebat Sara.

— A spus că, deși cele mai mari triburi indiene au fost înfrânte...

Sara l-a apucat de braț.

— Lucius! Ce-a zis despre Beecham?

— Despre Beecham? a repetat detectivul. Ah, da. Multe.

— Multe care se reduc la un singur lucru, a explicat Marcus, privind-o pe Sara. E omul nostru. N-are cum altfel.

CAPITOLUL 38

În ciuda amețelii mele, veștile aduse de frații Isaacson și împărtășite cât am mai mâncat ceva la St. Denis m-au trezit imediat.

Căpitanul Frederick Miller, acum în vârstă de 40 de ani și ceva, fusese transferat la cartierul general al Armatei de Vest, în Chicago, ca tânăr locotenent promițător, pe la sfârșitul anilor 1870. Se plafonase din cauza condițiilor plictisitoare și aspre, așa că solicitase să fie trimis și mai departe în vest, unde spera să aibă parte de mai multă acțiune. Cererea i-a fost aprobată și Miller a ajuns în Dakota de Nord și Dakota de Sud, unde a fost rănit de două ori, a doua oară pierzându-și și o mână. S-a întors la Chicago, dar a refuzat oferta de a se ocupa din nou de recrutări, alegând în schimb să comande o parte dintre forțele în rezervă păstrate pentru orice urgențe civile. Așa l-a cunoscut pe soldatul cavalerist John Beecham, în 1881.

Beecham îi spusese ofițerului de recrutare din New York că avea 18 ani la momentul înrolării, deși Miller se îndoia de acest lucru. Chiar și când proaspătul soldat sosise în Chicago, șase luni mai târziu, părea mai tânăr de atât. Totuși, băieții mint adesea în privința vârstei ca să intre în armată, iar Miller nu i-a acordat prea multă atenție, fiindcă Beecham s-a dovedit a fi un bun soldat. Foarte disciplinat, atent la detalii și destul de eficient ca să ajungă caporal în mai puțin de doi ani. Adevărat, cererile lui perseverente de a fi trimit în vest să se lupte cu indienii îi iritaseră pe superiorii lui Beecham din Chicago, care nu intenționau să-și

piardă subofițerii mai buni în zona frontierei. Însă, pe ansamblu, locotenentul Miller avusese puține motive să nu fie satisfăcut de performanța tânărului caporal până în 1885.

În anul acela totuși, o serie de incidente din câteva cartiere mai sărace din Chicago a scos la suprafață o fațetă tulburătoare a personalității lui Beecham. Neavând prea mulți prieteni, Beecham își făcuse obiceiul să viziteze în timpul liber cartierele cu imigranți, unde își oferea serviciile organizațiilor caritabile ce se ocupau de copii, mai ales de cei orfani. La început, a părut un mod admirabil pentru un soldat să-și folosească timpul – mult mai bun decât bețiile sau încăierările cu localnicii –, iar locotenentul Miller nu-și bătuse prea tare capul cu asta. Însă, după câteva luni, observase o schimbare în starea de spirit a lui Beecham. Băiatul devenise mai degrabă posomorât. Când Miller l-a întrebat ce se petrecea, nu a primit nicio explicație satisfăcătoare. Curând după aceea, șeful uneia dintre organizațiile caritabile și-a făcut apariția la unitatea militară, cerând să discute cu un ofițer. Bărbatul i-a cerut lui Miller să-i interzică lui Beecham să se mai apropie de orfelinat. Când l-a întrebat motivul, bărbatul a refuzat să spună altceva decât că Beecham „îi supărase" pe mai mulți copii. Miller l-a înfruntat imediat pe Beecham, care, inițial, s-a înfuriat, exprimându-și indignarea, declarând că bărbatul de la orfelinat era gelos deoarece copiii îl plăceau și aveau mai multă încredere în el. Însă locotenentul a simțit că povestea avea și o altă latură și a insistat. În cele din urmă, caporalul a devenit agitat și a dat vina pe Miller și pe restul superiorilor pentru tot ce i se întâmplase. (Miller n-a aflat niciodată natura precisă a incidentelor.) Toate problemele ar fi fost evitate, a spus Beecham, dacă ofițerii i-ar fi acceptat cererea să plece în vest. Lui Miller i s-a părut alarmantă atitudinea lui Beecham din timpul conversației, destul cât să-l trimită într-o permisie foarte lungă. Caporalul și-a petrecut-o făcând alpinism în Tennessee, Kentucky și Virginia de Vest.

Când s-a întors la unitatea sa, la începutul lui 1886, starea caporalului se îmbunătățise vizibil. Era din nou soldatul supus și

eficient pe care Miller îl cunoscuse la început. Această imagine s-a dovedit a fi doar o iluzie. Totul a ieșit la suprafață în timpul violențelor care au urmat după revoltele Haymarket din zona Chicago, în prima săptămână a lunii mai. Eu și Sara știam deja că Beecham fusese trimis la spitalul St. Elizabeth după ce Miller dăduse peste el „înjunghiind" (după spusele doctorilor) cadavrul unui grevist, pe data de 5 mai, în suburbiile nordice. Acum am aflat de la frații Isaacson că „înjunghierea" semăna extrem de mult cu mutilările suferite de părinții lui Japheth Dury și de copiii morți din New York. Revoltat și oripilat când îl descoperise pe Beecham, stând acoperit de sânge deasupra unui cadavru măcelărit, ai cărui ochi fuseseră scoși din orbite cu un cuțit enorm, Miller n-a ezitat să scape de caporal. Deși locotenentul mai văzuse bărbați cuprinși de setea sângelui în vest, un astfel de comportament fusese declanșat de ani întregi de întâlniri sălbatice și violente cu triburile indiene. Pe de altă parte, Beecham nu avea un asemenea trecut și nicio logică pentru acțiunile sale. Chirurgul regimentului l-a examinat pe Beecham, l-a declarat rapid inapt să mai servească în armată și Miller a adăugat și convingerea lui fermă în raportul final, obligându-l pe Beecham să plece imediat la Washington.

Așa s-a încheiat povestea fraților Isaacson adusă din Dakota. Relatând-o fără pauze, cei doi frați nu putuseră să mănânce, și acum se aruncaseră lihniți asupra mâncării, în timp ce eu și Sara i-am informat despre cele aflate în absența lor. Apoi a venit momentul să le dăm vestea proastă despre Kreizler și Mary Palmer. Din fericire, Marcus și Lucius își terminaseră în mare parte cina, fiindcă povestea le-a tăiat apetitul. Amândoi s-au îngrijorat la ideea de a continua investigația fără Laszlo, dar Sara a intervenit cu un discurs mai puternic decât cel pe care mi-l oferise mie, și, în mai puțin de 20 de minute, i-a convins pe detectivi că nu aveam altă opțiune decât să mergem înainte. Detaliile pe care le aflaserăm de la ei i-au dat Sarei și mai multă muniție cu care să-și promoveze campania. Fiindcă în mintea nimănui nu exista nici cel mai mic dubiu că știam tot ce e de știut despre identitatea

și trecutul criminalului nostru. Întrebarea rămânea dacă ne simțeam în stare să proiectăm și să punem în practică o metodă prin care să îl găsim.

Până când am plecat din micul restaurant pe la trei dimineața, reușiserăm să ne convingem că suntem în stare. Sarcina se vădea destul de dificilă și nu trebuia să ne apucăm de ea până când nu dormeam suficient. Ne-am îndreptat spre locuințele noastre, bucuroși la gândul unei nopți de odihnă. A doua zi de dimineață la 10, ne întorseserăm deja la numărul 808 pe Broadway, pregătiți să ne punem la punct strategia. Atât Marcus, cât și Lucius păreau ușor dezorientați de micșorarea cercului alcătuit din cele patru birouri, precum și de noul scris de mână ce apăruse pe tabla mare. Fiind totuși niște detectivi cu experiență, imediat ce și-au îndreptat atenția asupra cazului, toate amănuntele deranjante au devenit invizibile.

— Dacă nu are nimeni niciun punct de plecare în minte, a declarat Lucius, regăsindu-și materialele de pe birou, aș vrea să vă sugerez eu unul.

Am mormăit cu toții un acord general și Lucius a arătat spre partea dreaptă a tablei, mai exact spre cuvântul ACOPERIȘURI.

— Îți mai amintești, John, ce ai zis despre criminal după ce tu și Marcus v-ați dus Golden Rule prima dată?

Am săpat adânc printre amintirile legate de vizita respectivă.

— Control, am rostit, repetând cuvântul ce-mi venise atât de clar în minte în noaptea în care stătuserăm pe acoperișul mizerabil al stabilimentului lui Scotch Ann.

— Exact, a intervenit Marcus vesel. Pe acoperișuri, criminalul a arătat o siguranță formidabilă.

— Da, a întărit Lucius, ridicându-se și îndreptându-se spre tablă. Ei bine, ideea mea e următoarea: am petrecut mult timp ca să înțelegem coșmarurile acestui bărbat. Coșmarul real care a fost trecutul lui și coșmarul mintal care îl chinuie acum. Dar când plănuiește și comite crimele, nu se poartă ca un suflet chinuit și înspăimântat. E agresiv, calculat. *Acționează*, nu doar

reacționează. După cum am constatat din scrisoarea lui, e foarte impresionat de propria istețime. De unde a căpătat chestia asta?

— Ce anume? am întrebat, ușor confuz.

— Încrederea, a răspuns Lucius. Putem explica istețimea, de fapt, am și făcut-o.

— E o prefăcătorie, a spus Sara. De genul celei care apare adesea la copiii hărțuiți.

— Exact, a zis Lucius, dând din cap de mai multe ori.

Apoi a scos o batistă ca să-și șteargă scapul plin de sudoare și sprâncenele. M-a încântat să-i văd mișcările scurte, neliniștite, din nou.

— Însă cum rămâne cu încrederea? De unde capătă un băiat cu trecutul lui așa ceva?

— Probabil că armata a avut și ea ceva influență, a răspuns Marcus.

— Da, posibil, a adăugat și Lucius, însușindu-și rolul de lector cu și mai mult avânt. Dar am senzația că e o chestie mai veche. John, nu ți-a mărturisit ție Adam Dury că spasmele faciale ale fratelui său dispăreau doar atunci când vânau în munți?

Am confirmat spusele lui Dury.

— Cățăratul și vânătoarea, a continuat Lucius. Din câte se pare, e în stare să se elibereze de chin și de durere numai datorită acestor activități. Iar acum o face pe acoperișuri.

Marcus și-a privit fix fratele și a clătinat din cap.

— Ai de gând să ne spui despre ce e vorba? Una e să te joci de-a pisica și șoarecele cu doctorul Kreizler, alta e să...

— *Dă-mi* un minut, dacă ești bun, mulțumesc, a spus Lucius, ridicând un deget. Vreau să zic că putem afla cu ce se ocupă *acum* urmărind pista lucrurilor care îl fac să se simtă în siguranță, în loc să urmărim pista coșmarurilor sale. Vânează și ucide pe acoperișuri, iar victimele lui sunt copii – toate astea sugerează că pentru el contează cel mai mult să dețină controlul. Știm de unde vine obsesia lui pentru copii. Știm despre vânătoare și despre capcane. Dar acoperișurile? Din 1886, nu a prea petrecut mult timp

într-o metropolă, și totuși le cunoaște secretele foarte bine, atât de bine, încât ne-a prins într-o capcană până și pe *noi*. O astfel de cunoaștere amănunțită cere timp ca să se dezvolte.

— Așteaptă, a spus Sara, dând din cap încet. Încep să înțeleg ce vrei să ne arăți, Lucius. Când a plecat de la St. Elizabeth, și-a dorit să se ducă într-un loc unde putea să trăiască într-un anonimat relativ. New Yorkul reprezenta o alegere firească. Dar când ajunge aici, află că nu e deloc familiarizat cu felul în care se desfășoară viața pe străzi – mulțimea, zgomotul, agitația. Totul e ciudat, poate chiar intimidant. Apoi descoperă acoperișurile. E o lume complet diferită acolo, sus. Mai liniștită, mai înceată, cu mai puțini oameni. Seamănă mai mult cu ceea ce știe el. Și constată că există destule slujbe care necesită mult timp petrecut pe acoperișuri – nici măcar nu trebuie să se întoarcă pe străzi foarte des.

— Cu excepția nopții, a adăugat Lucius iute, ridicând din nou degetul, când orașul e mai puțin aglomerat și se poate familiariza cu el în ritmul propriu. Să nu uităm că n-a ucis niciodată ziua... În timpul zilei, pun pariu că stă mai mult sus.

Fruntea lui Lucius a continuat să asude când s-a dus iute la biroul lui și a înșfăcat niște hârtii.

— După moartea lui Ali ibn-Ghazi, am discutat despre ideea unei slujbe pe timp de zi care îl ține pe acoperișuri, dar n-am continuat să urmărim ideea. Am analizat totul încă o dată și mi se pare cel mai bun mod de a da de el în acest moment.

Am gemut foarte tare.

— Pentru Dumnezeu, Lucius, înțelegi ce sugerezi? Va trebui să cercetăm toate organizațiile caritabile și toate societățile misionarilor, toate firmele care folosesc comis-voiajori, toate ziarele și toate serviciile medicale. Trebuie să existe o cale să mai reducem numărul cumva.

— Există, a spus Marcus, pe un ton ușor mai entuziast decât al meu. Dar tot va trebui să muncim din greu pe acoperișuri.

S-a ridicat și s-a apropiat de harta mare a insulei Manhattan, arătând piunezele pe care le înfipsese ca să marcheze locurile răpirilor și ale crimelor.

— Niciuna dintre crime nu a avut loc dincolo de Fourteenth Street, ceea ce sugerează că este mai familiarizat cu Lower East Side și cu Greenwich Village. Probabil că locuiește și muncește într-una dintre cele două zone... Teoria noastră că nu are bani se potrivește. Așa că ne putem limita căutarea la oamenii care au afaceri în acele cartiere.

— Corect, a spus Lucius, arătând din nou spre tablă. Să nu uităm de munca pe care am făcut-o deja. Dacă avem dreptate, dacă ucigașul și-a început viața ca Japheth Dury și mai târziu a devenit John Beecham, atunci nu ar fi căutat *orice* fel de slujbă. Având în vedere firea și trecutul lui, unele lucruri i s-ar fi părut mai atrăgătoare decât altele. De pildă, ai menționat firme care folosesc comis-voiajori, John. Dar chiar crezi că bărbatul pe care îl studiem s-ar descurca sau chiar ar lua în calcul o astfel de slujbă?

Mă pregăteam să argumentez că totul e posibil, dar ceva mi-a spus brusc că Lucius avea dreptate. Petrecuserăm luni întregi conturând imaginea vagă și detaliile personalității și ale comportamentului criminalului nostru și nu mai puteam susține că *orice* era posibil. Înfricoșat și entuziasmat totodată, mi-am dat seama că, acum, îl cunoșteam suficient pe acest bărbat cât să spun că nu ar fi căutat o slujbă care i-ar fi impus să se dea bine pe lângă chiriașii imigranți ai locuințelor ieftine sau să facă comerț ambulant cu mărfuri proaste pentru fabricanți și patroni de prăvălii pe care, cu siguranță, îi considera mai puțin inteligenți decât el.

— Bine, i-am zis lui Lucius, dar tot rămân o grămadă de meserii – lucrători ai bisericii, ai organizațiilor caritabile, jurnaliști, cadre medicale...

— Le putem reduce și lor numărul, John, s-a repezit Lucius, dacă stăm să chibzuim. Să luăm cazul jurnaliștilor care acoperă problemele chiriașilor – îi cunoști pe majoritatea. Chiar crezi că Beecham face parte din grupul ăsta? Cât despre serviciile medicale... cu trecutul lui Beecham? Unde să fi făcut pregătire?

Am analizat cele auzite și am dat din umeri.

— În regulă. Prin urmare, există șanse mai mari să fie implicat în activități de misionarism sau în organizații caritabile de vreun fel.

— Ar fi mai ușor pentru el, a spus Sara. Baza și terminologia religioasă oricum le-a învățat de la părinți. Tatăl lui a fost un bun orator în definitiv.

— Bine, m-am dat eu bătut. Dar chiar dacă reducem totul la atât, ne rămâne prea puțin timp ca să le verificăm pe toate până pe 21 iunie. Eu și Marcus ne-am ocupat o săptămână de asta și am acoperit doar o mică parte. Nu e deloc practic.

Practic sau nu, nu aveam încotro. Ne-am petrecut restul zilei alcătuind o listă cu organizațiile religioase și caritabile care își desfășurau activitatea în Lower East Side și Greenwich Village, apoi am împărțit lista în patru grupuri, pe zone. Fiecare dintre noi a luat câte o listă și ne-am pus pe treabă a doua zi de dimineață. Nu mai puteam să lucrăm în perechi dacă speram să bifăm cât mai multe nume. În cele câteva locuri pe care le-am vizitat vineri, n-am fost primit deloc călduros. Deși nu mă așteptam la altceva, experiența m-a umplut de groază la gândul zilelor și săptămânilor următoare. Știam că mersul pe jos reprezintă baza muncii de detectiv și ideea nu m-a încurajat deloc: trecusem printr-un asemenea exercițiu la începutul investigației noastre (un efort care implicase drumuri în aceleași locuri vizitate de mine acum, dar cu un scop diferit), și gândul de a străbate iar trotuarele aglomerate mi-a adâncit pesimismul. Timpul se scurgea rapid și sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul se apropia... Nu mai rămăseseră decât 16 zile.

Un aspect al ultimelor noastre căutări mi-a oferit totuși un motiv de optimism. Nu părea să fiu urmărit. Când m-am întors la sediu, am aflat că nici ceilalți nu observaseră personaje dubioase care să se țină după ei. Nu eram siguri, firește, dar logica ne sugera că dușmanii noștri credeau că nu ne puteam descurca fără Kreizler. Pe tot parcursul weekendului, n-am zărit nici umbră de Connor sau de complicii săi ori de vreun om care să lucreze pentru Byrnes și Comstock. Dacă aveai de îndeplinit o sarcină plictisitoare, dar totodată primejdioasă, preferai s-o duci până la capăt fără să fii nevoit să te uiți peste umăr în permanență. Cu toate acestea, nu cred că vreunul dintre noi a lăsat garda jos vreo clipă.

Deși speram ca John Beecham să fi lucrat pentru vreuna dintre organizațiile caritabile de pe lista noastră la un moment dat în ultimii zece ani, consideram că nu vizitase niciuna dintre casele rău famate unde comisese crimele, ca parte a slujbei sale. În opinia noastră, părea mai probabil ca el să se fi familiarizat cu locurile respective în calitate de client. Astfel, deși misiunea mea includea organizațiile ce se ocupau de săracii din West Side, între Houston și Fourteenth Street, n-am pus nicio întrebare la bordelurile din cartier. M-am oprit totuși la Golden Rule ca să îi dau vești despre criminal tânărului meu prieten Joseph. Când am sosit acolo, a urmat un moment de stinghereală, fiindcă nu-l mai văzusem pe băiat la muncă. După ce m-a observat, Joseph a dispărut iute într-o cameră goală și, preț de o clipă, am crezut că nu se va mai întoarce. Însă a apărut din nou și am băgat de seamă că își curățase boiala de pe față. Mi-a zâmbit și mi-a făcut vesel cu mâna, apoi m-a ascultat foarte atent când i-am relatat noutățile, rugându-l să le transmită mai departe prietenilor săi. După ce am terminat, nerăbdător să vizitez mai multe sedii din cartier pe care mi le trecusem pe listă pentru ziua respectivă, mi-am luat la revedere și m-am întors să plec. Joseph m-a prins la ușă și m-a întrebat dacă mai putem să jucăm biliard cândva, în viitor. Am acceptat propunerea cu multă căldură. Legătura ciudată dintre noi s-a întărit oarecum în acel moment și băiatul a dispărut undeva, în spatele clubului, lăsându-mă plin de remușcări la gândul ocupației lui. Însă am plecat iute, știind că mai am mult de lucru și prea puțin timp de pierdut cu meditații inutile.

Orice viciu posibil din New York părea să aibă și o societate care să-și dedice eforturile prevenirii lui. Unele aveau o abordare generală, precum Societatea pentru Prevenirea Crimei sau diversele societăți ale misionarilor susținute de Biserica Catolică, Prezbiteriană sau Baptistă. Altele, precum Misiunea Întreaga Noapte, preferau să-și arate deschiderea cu ajutorul discursurilor și al broșurilor împărțite de agenții lor prin mahalale. Cele precum Societatea de Întrajutorare a Cailor și Societatea pentru

Prevenirea Cruzimii împotriva Animalelor nu se preocupau de oameni deloc. (Când am dat peste numele acestor organizații, mi-a venit imediat în minte Japheth și torturarea și mutilarea animalelor. Mi s-a părut că organizațiile care ofereau un contact atât de apropiat cu animalele neajutorate, deși deplasarea pe acoperiș nu avea sens ca activitate, ar putea să fie atrăgătoare pentru firea sadică a omului nostru. Întrebările puse reprezentanților respectivi nu mi-au adus totuși niciun rezultat.) Apoi mai exista un număr infinit de orfelinate, pline de adepți fanatici care băteau drumurile în permanență, în căutare de copii ai nimănui, abandonați. Toate instituțiile trebuiau verificate cu grijă, având în vedere predilecția lui John Beecham pentru asemenea locuri, pe care și-o manifestase fățiș în Chicago.

O activitate care mi-a consumat orele și apoi zilele, fără să-mi aducă niciun fel de satisfacție solidă, și nici nu mi-a dat senzația că depunem toate eforturile să împiedicăm o altă crimă. Câți credincioși ipocriți, ca să nu mai pomenesc de alți simpli cetățeni implicați în astfel de organizații, trebuia să interogăm și pentru câte ore plictisitoare? Ar fi imposibil de spus și nici n-ar avea sens să dezvălui un număr, chiar dacă l-aș ști, căci n-am aflat nimic. În săptămâna care a urmat, fiecare dintre noi a respectat aceeași procedură: ne duceam la birourile sau sediile centrale ale organizațiilor caritabile, unde întrebam dacă un anume John Beecham ori cineva cu o înfățișare asemănătoare lucrase vreodată acolo. Drept răspuns, primeam niște litanii lungi și pioase despre angajați și țelurile lor de lăudat. Abia apoi se învoiau să verifice dosarele și să ne ofere un nu hotărât, după care membrul ghinionist al echipei noastre putea, în sfârșit, să scape de acolo.

Dacă par ostil sau cinic în relatarea acestei etape a muncii noastre, probabil e pentru că mi-am dat seama de un lucru când am ajuns la capătul celei de-a doua săptămâni din iunie. Singurul grup de proscriși din oraș care nu aveau societăți cu fonduri private și titluri nobile, dedicate îngrijirii și reabilitării lor, era exact cel asupra căruia plana un pericol serios – copiii care se prostituau. Când

această lipsă a devenit tot mai evidentă, nu m-am putut abține să mă gândesc la Jake Riis, un bărbat tratat ca o vedetă în cercurile filantropice ale New Yorkului, și la refuzul său categoric de a admite și de a scrie despre moartea lui Giorgio Santorelli. Miopia deliberată a lui Riis am regăsit-o la toți angajații cu care am vorbit, un fapt care m-a iritat de fiecare dată. Când am ajuns într-o luni seară la sediul nostru de pe Broadway, abia târându-mi picioarele, eram atât de sătul de ipocriții înfumurați care alcătuiau societățile caritabile din New York, încât am izbucnit într-o serie de înjurături violente. Credeam că sediul nostru era pustiu când am intrat, iar când am auzit glasul Sarei, m-am răsucit pe loc șocat.

— Un limbaj încântător, John. Deși trebuie să recunosc cu sinceritate că îmi descrie perfect starea de spirit.

Fuma o țigară și se uita când la harta Manhattanului, când la tablă.

— Mergem pe o cale greșită, a declarat ea dezgustată, aruncând mucul pe fereastra deschisă.

M-am prăbușit pe divan gemând.

— Tu ai vrut să facem pe detectivii, am zis. Ar trebui să știi că putem continua așa luni la rândul fără să obținem nimic.

— Nu avem luni la dispoziție, a răspuns Sara. Nu mai avem timp decât până *duminică*.

A continuat să se holbeze la hartă și la tablă, clătinând din cap.

— Și nu numai din cauza monotoniei mă simt așa.

Și-a lăsat capul într-o parte, încercând să prindă gândul fugar care îi trecea prin minte.

— Te-ai gândit vreo clipă, John, că niciuna dintre organizații nu pare *să știe* foarte multe despre oamenii pe care încercăm să-i ajutăm?

M-am sprijinit în cot.

— Ce vrei să spui?

— Nu sunt sigură. Pur și simplu... dau senzația că habar n-au de nimic. Și nu se potrivește.

— Cu ce nu se potrivește?

— Cu el. Cu Beecham. Uită-te la ce face. Se insinuează în viața băieților și îi convinge să aibă încredere în el. Totuși, vorbim de niște copii bănuitori și destul de sceptici.

M-am gândit imediat la Joseph.

— La exterior, poate, am spus. În sufletul lor însă, se roagă să aibă un prieten adevărat.

— Da, a răspuns Sara, cedând. Iar Beecham trece prin etapele necesare că să lege această prietenie. De parcă ar ști ce au ei nevoie. Iar cei din organizațiile caritabile nu posedă o astfel de calitate. Îți jur, ne aflăm pe o cale greșită.

— Sara, fii realistă, am zis, ridicându-mă în picioare și ducându-mă lângă ea. Ce fel de organizație care merge din ușă-n ușă, care se ocupă de un număr mare de persoane, are timp să descopere astfel de informații persona...

Atunci, am încremenit. Ca o stană de piatră. Mi-am amintit într-un iureș care m-a paralizat că, de fapt, exista o asemenea organizație care își folosea timpul să afle genul de informații personale descrise de Sara. O organizație pe lângă al cărei sediu trecusem în fiecare zi din ultima săptămână, fără să fac legătura. O organizație cu sute de angajați despre care se știa că folosesc acoperișurile din cartier.

— Pe toți dracii dracilor, am murmurat.

— Ce e? a întrebat Sara nerăbdătoare, văzând că am descoperit ceva. John, la ce te gândești?

Ochii mi s-au oprit la partea dreaptă a tablei, mai exact asupra numelor BENJAMIN ȘI SOFIA ZWEIG.

— Bineînțeles, am șoptit. 1892 ar putea să fie puțin cam târziu... Dar e posibil să-i fi întâlnit în 1890. Sau s-ar fi putut duce în timpul controalelor... Am făcut o treabă de mântuială...

— John, la naiba, *despre ce* vorbești?

Am luat-o de mână pe Sara.

— Cât e ceasul?

— Aproape șase. De ce?

— Poate mai găsim pe cineva acolo. Haide!

Am tras-o pe Sara spre ușă, fără să-i dau alte explicații. A continuat să-mi pună întrebări și să protesteze, dar am refuzat să-i răspund cât am coborât cu liftul și după ce ne-am repezit pe Broadway spre Eighth Street. Am cotit la stânga și ne-am oprit la numărul 135. Am deschis ușa spre o scară care ducea la primul și al doilea etaj și am răsuflat ușurat să văd că nu închiseseră. M-am întors spre Sara și am văzut-o zâmbind cu ochii la o plăcuță de aramă prinsă de fațada clădirii, chiar în prag:

Biroul pentru Recensământ al Statelor Unite
Charles H. Murray, superintendent

CAPITOLUL 39

Am intrat într-o lume a dosarelor.

Ambele etaje ocupate de Biroul pentru Recensământ erau pline cu dulapuri de lemn care se înălțau până în tavan și blocau toate ferestrele. Scările mobile alergau pe șinele din jurul pereților în toate cele patru încăperi ale etajului, iar în mijlocul camerelor se găsea un birou mare. Din tavan atârnau becuri electrice cu lumină rece, care-și aruncau strălucirea de sub pălăriile metalice peste pardoseala din lemn. Era un loc fără sentimente sau personalitate, un cămin demn de statistici și de cifre.

Primul birou ocupat pe care l-am găsit eu și Sara a fost la etajul al doilea. La el stătea un bărbat mai degrabă tânăr, care purta cozoroc și un costum ieftin, dar bine călcat. Își aranjase sacoul pe spătarul drept al scaunului simplu. Mânecuțele îi acopereau manșetele albe și apretate ale cămășii, protejându-le, iar mâinile lui palide se ocupau de un dosar plin cu formulare.

— Nu vă supărați, am spus, apropiindu-mă încet de birou.

Bărbatul mi-a aruncat o privire acră.

— Programul s-a terminat.

— Desigur, am răspuns iute, recunoscând imediat că aveam de-a face cu un birocrat incorigibil. Dacă aș fi avut o treabă oficială, aș fi ales o oră mai potrivită.

Bărbatul m-a privit de sus până jos, apoi s-a uitat la Sara.

— Deci?

— Suntem de la presă, am zis eu. De la *Times*. Mă numesc Moore, iar ea este domnișoara Howard. Mă întrebam dacă domnul Murray încă e la serviciu.

— Domnul Murray nu pleacă niciodată mai devreme de șase și jumătate.

— Ah, atunci e încă aici.

— E posibil să nu vrea să vă primească, a rostit tânărul. Jurnaliștii nu s-au dovedit de prea mare ajutor data trecută.

Am rumegat puțin afirmația lui, apoi am întrebat:

— Vă referiți la anul 1890?

— Firește, a răspuns bărbatul, de parcă fiecare organizație din lume funcționa după un program de zece ani. Până și *Times* a făcut niște acuzații caraghioase. În definitiv, nu putem fi responsabili pentru orice mită dată sau raport falsificat, nu?

— Desigur că nu, am întărit. Domnul Murray ar putea...

— Superintendentul Porter, șeful cel mare, a trebuit să demisioneze în 1893, a continuat bărbatul, aruncându-mi o privire furioasă, acuzatoare. Știați asta?

— De fapt, am răspuns, eu mă ocup cu cazurile de crimă.

Funcționarul și-a scos mânecuțele.

— Am menționat, a continuat el, cu ochii arzându-i în umbra aruncată de cozoroc, ca să vă demonstrez că principalele probleme erau în Washington, nu aici. Nimeni din biroul ăsta nu trebuia să demisioneze, domnule Moore.

— Îmi pare rău, am zis, stăpânindu-mă din ce în ce mai greu, dar ne grăbim, așa că dacă m-ați putea îndruma spre biroul domnului Murray...

— Eu sunt Charles Murray, a răspuns bărbatul sec.

Eu și Sara am schimbat o privire iute, apoi am oftat, probabil destul de nepoliticos, când mi-am dat seama ce ne așteptă de la tipul ăsta.

— Înțeleg. Ei bine, domnule Murray, sunt curios dacă ați putea verifica dosarul de angajare al unui bărbat pe care încercăm să-l găsim.

Murray m-a privit pe sub cozoroc.

— Actele de identitate, vă rog.

I-am întins ce aveam la mine și a dus documentul la câțiva centimetri de față, de parcă ar fi verificat o bancnotă falsă.

— Hmm, a exclamat el. Presupun că sunteți în regulă. Niciodată nu ești suficient de grijuliu. Oricine poate veni aici pretinzând că e jurnalist.

Mi-a dat înapoi documentul și s-a întors spre Sara.

— Domnișoară Howard?

Pe chipul Sarei a apărut o expresie goală, în timp ce căuta un răspuns.

— Mi-e teamă că nu dispun de acte care să-mi ateste profesia, domnule Murray. Am venit în calitate de secretară.

Murray n-a părut deloc satisfăcut de explicații, dar a încuviințat scurt din cap și s-a întors spre mine.

— Așadar?

— Bărbatul pe care-l căutăm, am spus, se numește John Beecham.

Numele n-a produs nicio schimbare în expresia indiferentă a lui Murray.

— Are peste 1,85 metri înălțime, păr rar și un ușor tic facial.

— Ușor? a repetat Murray neutru. Dacă ăla e un ușor tic facial, domnule Moore, nu mi-ar plăcea să-l văd pe cel *puternic*.

Din nou am trăit sentimentul care mă copleșise în hambarul lui Adam Dury. O senzație arzătoare de triumf când am înțeles că prinsesem o urmă, și încă una caldă. Am aruncat o privire spre Sara, observând că și ei îi era greu controleze acest sentiment pe care îl trăia pentru prima dată.

— Atunci, îl cunoașteți pe Beecham? am întrebat, iar glasul mi-a tremurat puțin.

Murray a încuviințat.

— Mai bine zis, *l-am cunoscut*.

O dezamăgire rece s-a revărsat peste senzația fierbinte de jubilare.

— Nu lucrează pentru dumneavoastră?

— A lucrat, a răspuns Murray. L-am dat afară. În decembrie, anul trecut.

Speranța a renăscut din nou.

— Ah! Și cât timp a lucrat aici?

— De ce, are probleme? m-a descusut Murray.

— Nu, nu, am răspuns repede, dându-mi seama că, în entuziasmul meu, nu catadicsisem să inventez o explicație pentru întrebările mele. E vorba de fratele său. Ar putea fi implicat într-un... ăăă, într-un scandal cu niște terenuri. Am crezut că domnul Beecham ne-ar putea ajuta să dăm de el sau cel puțin să ne ofere o declarație.

— Frate? s-a mirat Murray. N-a pomenit niciodată c-ar avea un frate.

Mă pregăteam să trântesc o altă poveste închipuită, dar Murray a continuat:

— Nu că *asta* ar dovedi ceva. John Beecham nu vorbea prea mult. Nu l-am cunoscut niciodată prea bine. În orice caz, nu spunea nimic despre viața sa privată. A fost întotdeauna o persoană cumsecade, respectabilă. Tocmai de aceea mi s-a părut surprinzător...

Glasul lui Murray s-a frânt și a bătut cu degetul osos și lung în scaun timp de câteva secunde, cercetându-mă din priviri mai întâi pe mine, apoi pe Sara. Într-un târziu, s-a ridicat în picioare, s-a apropiat de o scară mobilă și a trimis-o spre capătul camerei cu o mișcare bruscă.

— L-am angajat în primăvara anului 1890, a spus Murray, urcându-se pe scară.

A tras un sertar de lângă tavan și a început să caute printre dosare.

— Beecham a depus o cerere pentru funcția de numărător.

— Poftim?

— Numărător, a repetat Murray, coborând de pe scară cu un plic mare în mână. E vorba de cei care numără și înregistrează

persoanele la recensământ. Am angajat 900 de oameni în lunile iunie și iulie din 1890. Două săptămâni de lucru, pentru 25 de dolari pe săptămână. Fiecare dintre ei a trebuit să completeze o cerere de angajare.

Deschizând plicul, Murray a scos o hârtie împăturită și mi-a întins-o.

— Aceasta e a lui Beecham, a adăugat el.

Încercând să-mi ascund nerăbdarea, am cercetat documentul, în timp ce Murray i-a făcut un rezumat.

— Era foarte calificat, exact genul de om pe care îl căutam. Educație universitară, necăsătorit, referințe bune – toate, recomandări puternice.

Așa ar fi fost, m-am gândit cât am studiat documentul, dacă s-ar fi dovedit și reale. Informațiile din fața mea reprezentau o serie de minciuni și un set impresionant de falsuri. Evident, cu condiția să nu fi existat doi John Beecham cu spasme faciale cronice care să rătăcească prin Statele Unite. (M-am întrebat pentru o clipă cât de mari ar fi fost *șansele* unei asemenea situații potrivit sistemului de antropometrie al lui Alphonse Bertillon.) Sara s-a uitat și ea peste umărul meu la formular și, când m-am întors spre ea, a dat scurt din cap, confirmându-mi că trăsese și ea concluzia firească. În 1890, la fel ca înainte și după acel an, Beecham își șlefuise talentul pentru înșelăciunile elaborate.

— Aveți adresa lui în partea de sus a formularului, a continuat Murray. Atunci când l-am concediat, încă mai locuia acolo.

În capul foii, am recunoscut scrisul de mână din biletul studiat cu câteva săptămâni mai devreme. „23 Bank Street" – lângă centrul Greenwich Village.

— Da, am spus încet. Da, înțeleg. Mulțumesc.

Părând oarecum intrigat de interesul meu și al Sarei față de formular, Murray mi-a smuls documentul din mâini și l-a vârât înapoi în plicul mare.

— Altceva mai doriți? a întrebat el.

— Altceva? am repetat. Ah, nu, nu cred. Ne-ați fost de mare ajutor, domnule Murray!

— Atunci, la revedere! a zis el, așezându-se pe scaun și trăgându-și la loc mânecuțele peste manșete.

Eu și Sara ne-am îndreptat spre ușă.

— Ah, am zis eu, străduindu-mă să mă prefac cât mai bine că tocmai îmi venise o idee. Ne-ați spus că l-ați dat afară, domnule Murray. Aș putea să vă întreb de ce, dacă era atât de bine calificat?

— Nu mă ocup cu bârfele, domnule Moore, a răspuns Murray rece. În plus, dumneavoastră aveți treabă cu fratele lui, nu?

Am încercat o nouă strategie.

— Am încredere că n-a făcut nimic nelalocul lui cât timp a lucrat în circumscripția electorală 13, nu?

Murray a gemut scurt.

— Dacă ar fi făcut, nu l-aș fi promovat din poziția de numărător în cea de funcționar, și nici nu l-aș mai fi ținut aici încă cinci ani...

Murray s-a oprit brusc și a scuturat din cap.

— Stați puțin. Cum de știți că a fost repartizat în circumscripția respectivă?

Am zâmbit.

— N-are importanță. Mulțumesc, domnule Murray, și la revedere!

Apucând-o pe Sara de încheietură, am coborât repede spre ieșire. Am auzit scaunul lui Murray zgâriind podeaua, după care a apărut în capul scărilor.

— Domnule Moore! m-a strigat el furios. Opriți-vă, domnule! Trebuie să știu neapărat de unde aveți această informație! Domnule Moore, mă auziți...

Dar deja ajunseserăm la ușă. Am ținut-o strâns de mână pe Sara cât ne-am îndreptat spre vest, deși nu era necesar să o trag după mine așa, fiindcă oricum se mișca într-un ritm vioi. Când am intrat pe Fifth Avenue, a izbucnit în hohote de râs. Ne-am oprit și am așteptat să apară o întrerupere în traficul de seară de pe bulevard. Pe neașteptate, Sara și-a aruncat brațele pe după gâtul meu.

— John! a rostit ea aproape sufocată. E *real*, e *aici*... Doamne, Dumnezeule, știm unde *locuiește*!

I-am răspuns la îmbrățișare, deși mi-am înăbușit entuziasmul din glas cât am putut:

— Știm unde *a locuit*. E iunie acum. A fost concediat în decembrie. Șase luni fără slujbă ar putea schimba o mulțime de lucruri. Cum ar fi capacitatea lui de a plăti chirie într-un cartier decent, de pildă.

— Dar e posibil să-și fi luat altă slujbă, a spus Sara, entuziasmul domolindu-i-se puțin.

— Să sperăm, am răspuns, când traficul din fața noastră s-a subțiat. Haide.

— Dar cum? a strigat Sara când am pășit pe bulevard. Cum de ți-a trecut prin minte? Și ce-a fost toată chestia aia cu circumscripția electorală 13?

I-am explicat raționamentul meu Sarei, cât ne-am continuat marșul spre Bank Street. Recensământul din 1890, îmi amintisem de spusele unor prieteni de-ai mei care au scris despre el, fusese cauza unui mare scandal în New York (dar și în țară), atunci când a avut loc pe perioada verii și a toamnei. Motivul principal al scandalului îl constituiseră, deloc surprinzător, capii politici ai metropolei, a căror putere urma să fie afectată de numărătoare și care încercaseră să influențeze fiecare etapă a procedurilor. Mulți dintre cei 900 de oameni care veniseră la biroul lui Charles Murray de pe Eighth Street să solicite o poziție de numărător în iulie 1890 erau agenți ai lui Tammany Hall sau ai lui Boss Platt. Aceștia fuseseră instruiți de superiorii lor să modifice rezultatele, astfel încât în cartierele loiale partidelor politice respective să nu apară schimbări care le-ar fi diminuat puterea în stat și afacerile la nivel național. Uneori, asta însemna umflarea numărului de locuitori dintr-un anumit cartier, o treabă care presupunea fabricarea unor statistici cât se poate de reale, precum și informații despre trecutul unor cetățeni care nu existau în fond. Căci numărătorii, aparent, erau mai mult decât niște simpli oameni ai numerelor. Munca lor includea discuții atente cu mulți dintre subiecții lor, scopul fiind să stabilească nu numai câți cetățeni trăiau în cartier, ci și ce fel de vieți duceau. Chestionarele conțineau întrebări personale care, așa cum un coleg de-al meu se exprimase în articolul său din

Times, „în alte împrejurări, ar fi părut chiar impertinente". Puzderia de informații false care se revărsase în biroul superintendentului Murray prin intermediul agenților republicani și democrați fusese foarte bine pusă la punct și, adesea, imposibil de deosebit de informațiile reale. Un astfel de comportament nu se limitase doar la New York, după cum am spus, dar, ca de obicei, metropola noastră împinsese totul spre absurd. Drept rezultat, munca de întocmire a raportului final în Washington fusese amânată. Primul șef al proiectului (superintendentul Porter menționat și de Murray) își dăduse demisia în 1893, iar recensământul fusese completat de succesorul lui, C. D. Wright, deși nu exista nicio garanție că rezultatele finale erau de încredere.

Numărătorii primiseră sarcini potrivit districtelor congresionale, care, în New York, fuseseră divizate în funcție de circumscripțiile electorale. Întrebarea pe care i-am pus-o lui Murray despre Beecham și circumscripția electorală 13, i-am explicat Sarei, fusese la noroc. Știam că Benjamin și Sofia Zweig locuiseră în zona respectivă și urmăream teoria potrivit căreia Beecham îi întâlnise în timp ce lucra acolo, poate chiar când discutase cu familia în cadrul recensământului. Din fericire, o nimerisem, cu toate că nu aflasem de ce Murray îl concediase pe omul nostru.

— Nu mi se pare probabil că Beecham să fi fost amestecat în falsificarea datelor, a spus Sara, în timp ce ne deplasam pe Greenwich Avenue, spre Bank Street. Nu e genul care să se implice în politică. În plus, recensământul se terminase deja. Dar oare atunci de ce să-l dea afară?

— Îi putem trimite la el pe frații Isaacson mâine, am răspuns. Murray pare genul de persoană care răspunde când vede o insignă. Însă dacă m-ai pune să pariez acum, aș zice că sunt șanse de 12 la 1 să fie ceva care are legătură cu copiii. Poate cineva a înaintat vreo plângere. Nu neapărat vreun act violent, dar posibil ceva dubios.

— Ai dreptate, m-a aprobat Sara. Îți amintești remarca lui Murray când a pomenit cât de respectabil părea Beecham? Și cum asta l-a determinat să exclame „surprinzător" când a descoperit ce-o fi descoperit?

— Exact, am răspuns. E o poveste neplăcută undeva, în trecut.

Am ajuns pe Bank Street și am cotit la stânga. Un șir de blocuri tipice cartierului a apărut în fața noastră întinzându-se până la fluviul Hudson, de unde începeau depozitele și stațiile pentru cărucioare. Verandele și cornișele caselor erau imaginea perfectă a monotoniei elegante, și când am trecut pe lângă locuințe, am putut zări saloanele confortabile de la parter ale familiilor burgheze care umpleau cartierul. Numărul 23 se afla la doar un cvartal și jumătate de Greenwich Avenue, dar speranțele mele au avut destul timp să se ridice la cote înalte. Când am ajuns lângă clădirea cu pricina, dezamăgirea m-a copleșit cu putere.

Într-un colț al ferestrei de la salon, am zărit un semn mic, plin de bun-gust: CAMERĂ DE ÎNCHIRIAT. Am schimbat o privire gravă cu Sara, apoi am urcat treptele din față până la ușa îngustă de la intrare. Am tras de clopoțelul de alamă prins în partea dreaptă a cadrului. Am așteptat câteva minute tăcuți. În sfârșit, am auzit niște pași târșâiți și glasul unei femei în vârstă:

— Nu, nu, nu. Pleacă... du-te!

Ne-a fost dificil să ne dăm seama dacă ordinul ni se adresa nouă, însă când mai multe zăvoare au fost trase cu zgomot, am început să bănuim că femeia nu vorbea cu noi. Ușa s-a deschis, în sfârșit, și ne-a întâmpinat o bătrânică mărunțică, cu părul alb, într-o rochie bleu croită după moda anilor 1870. Îi lipseau mai mulți dinți, iar din bărbie îi răsăreau câteva fire de păr sârmoase și albe. Ochii îi jucau veseli în cap, deși nu părea să fie întreagă la minte. Se pregătea să ne spună ceva când o pisicuță portocalie a apărut la picioarele ei. A împins creatura încet cu piciorul înapoi în casă.

— Nu, am zis! a certat-o femeia. Oamenii nu au nimic să-ți spună ție. Niciunuia dintre voi!

În acel moment, am devenit conștient de mieunaturile puternice ce răzbăteau dinăuntru, provenind, după socoteala mea, de la cel puțin șase pisici. Femeia m-a privit veselă.

— Da? Ați venit să întrebați de cameră?

Întrebarea m-a derutat o secundă. Din fericire, Sara a intervenit făcând prezentările.

— Camera, doamnă? a adăugat Sara. Nu neapărat. Ne interesează mai degrabă fostul ei ocupant. Bănuiesc că domnul Beecham s-a mutat, nu?

— Oh, da, a răspuns femeia, când o altă pisică a apărut în prag.

Un motan tigrat, de data asta, care a reușit să iasă pe mica verandă.

— Vino-aici! s-a răstit femeia. Peter! Vrei să-l prinzi dumneata, domnule Moore?

M-am aplecat, am ridicat motanul și l-am scărpinat ușor sub bărbie înainte să-l înapoiez femeii.

— Pisicile astea! a spus ea. N-ai crede că sunt atât de nerăbdătoare să dispară!

Sara și-a dres glasul.

— Într-adevăr, doamnă... doamnă...?

— Piedmont, a răspuns femeia. Și numai opt dintre ele au voie în casă, celelalte 15 trebuie să stea în curte, altfel mă supăr foarte tare pe ele.

— Firește, doamnă Piedmont, a întărit Sara. Numai opt... un număr perfect rezonabil.

Doamna Piedmont a dat din cap satisfăcută și Sara a continuat:

— Și domnul Beecham...?

— Domnul Beecham? a repetat femeia. Da, foarte politicos. Foarte prompt. Nu se îmbăta niciodată. Nu era preferatul pisicilor, bineînțeles... Nici el nu prea iubea animalele în realitate, dar...

— A lăsat cumva o altă adresă? a întrerupt-o Sara.

— N-a avut cum, a răspuns doamna Piedmont. Habar n-avea unde o să se ducă. Credea că poate în Mexic sau în America de Sud. A zis că existau oportunități pentru oamenii cu inițiativă acolo.

Femeia s-a oprit brusc și a deschis ușa puțin mai larg.

— Îmi pare rău, a zis ea, trebuie să mă iertați. Vă rog, intrați!

Mi-am dat ochii ușor peste cap și am urmat-o pe Sara, care a trecut pragul, știind că orice informație cât de mică obținută de la fermecătoarea doamnă Piedmont avea să fie însoțită de cinci sau zece minute de bolboroseli inutile. Entuziasmul meu s-a redus și

mai mult când ne-a condus în salonul ei mobilat cu gust, dar ponosit și plin de praf. Totul în cameră, de la scaune și taburete până la colecția imensă de fleacuri din perioada victoriană, părea să se dezintegreze încet. În plus, duhoarea inconfundabilă de urină și fecale de pisică impregnase toată casa.

— Pisicile astea, a rostit încântată doamna Piedmont când s-a așezat într-un fotoliu cu brațe înalte. Niște tovarășe minunate, dar întotdeauna puse pe fugă. Dispar cât ai clipi și nu spun nimic!

— Doamnă Piedmont, a rostit Sara indulgent, suntem nerăbdători să aflăm despre domnul Beecham. Suntem prieteni vechi și...

— Ah, dar n-aveți cum, a replicat doamna Piedmont, încruntându-se puțin. Domnul Beecham nu avea prieteni. Așa mi-a zis. Întotdeauna spunea asta. „Numai cel care călătorește singur are noroc, doamnă Piedmont", îmi zicea dimineața, când pleca la biroul lui din port.

— Biroul lui din port? am repetat. Dar cu siguranță...

Sara mi-a atins mâna, apoi a zâmbit când mai multe pisici au pătruns în încăpere de pe hol.

— Desigur. Biroul din port. Un om cu spirit întreprinzător.

— Într-adevăr, a întărit doamna Piedmont. Ah, și uite-l și pe Lysander, a continuat ea, arătând spre una dintre mâțe, care mieuna foarte tare. Nu l-am mai văzut de sâmbătă. Pisicile astea! Chiar dispar...

— Doamnă Piedmont, a intervenit Sara, arătând în continuare o răbdare remarcabilă, cât a locuit domnul Beecham la dumneavoastră?

— Cât?

Bătrânica a început să-și roadă o unghie și a chibzuit.

— Păi, aproape trei ani. N-a avut nicio plângere, și-a plătit mereu chiria la timp.

Femeia s-a încruntat puțin.

— Dar un om foarte serios. Și nu mânca niciodată! Adică eu nu l-am văzut niciodată mâncând. Mereu muncea, ziua și noaptea – dar probabil că mânca uneori, nu?

Sara a zâmbit și a încuviințat din cap.

— Știți de ce a plecat?

— Ei bine, a spus doamna Piedmont simplu, *falimentul*.

— Falimentul? am întrebat, sperând să obținem o pistă.

— Vasul lui de transport, a venit replica. Cea mai mare furtună de pe coasta Chinei. Ah, bieții marinari! Domnul Beecham a dat toți banii rămași familiilor.

Și-a ridicat mâna osoasă într-un semn confidențial.

— Dacă vedeți o pisicuță dungată cu alb, roșu și negru, domnișoară Howard, să mă anunțați. N-a coborât la micul dejun și sigur vor dispărea.

Oricât aș părea de răutăcios, mă pregăteam s-o strâng de gât pe doamna Piedmont, dar și pe blestematele ei de pisici. Însă Sara și-a ținut firea, întrebând-o pe un ton plăcut:

— Înseamnă că dumneavoastră i-ați cerut domnului Beecham să plece?

— Aș zice că nu, a răspuns femeia. A plecat din proprie voință. Mi-a zis că nu mai are bani să plătească chiria și că nu intenționa să stea undeva unde nu-și poate câștiga traiul. M-am oferit să-l mai țin câteva săptămâni, dar n-a acceptat. Îmi amintesc ziua foarte bine. Cu o săptămână înainte de Crăciun. Tocmai dispăruse micul Jib.

Am gemut încet și Sara a întrebat:

— Jib? Un motan?

— Da, a răspuns doamna Piedmont visătoare. A dispărut așa, din senin. Fără o vorbă. Motanii au și ei viața lor.

Privirea mi-a picat pe podea și am observat că mai multe dintre animalele doamnei Piedmont se strecuraseră fără zgomot în încăpere și că una începuse să se lingă, așezată într-un colț întunecat. I-am făcut semn din cap Sarei să se ducă la etaj.

— V-ați supăra dacă ne-am uita puțin la cameră? a întrebat Sara.

Femeia s-a trezit din reverie zâmbind și ne-a privit de parcă atunci intraserăm în casă.

— Înseamnă că vă interesează camera liberă?

— E foarte posibil.

Replica ei a dat naștere unui nou val de trăncăneală care ne-a însoțit cât am ieșit din salon și am urcat scările. Vechiul tapet verde era jerpelit și se scorojea. Camera pe care Beecham o închiriase se găsea la etajul al doilea. Respectând ritmul lent al proprietarei, până am ajuns la ea, ni s-a părut o veșnicie. Între timp, toate cele opt pisici se strânseseră deja lângă ușă și mieunau de zor. Doamna Piedmont a descuiat și ne-a lăsat să intrăm.

Primul lucru care m-a izbit a fost că animalele nu ne-au urmat. Imediat ce ușa s-a deschis, au încetat să mai miaune și s-au așezat în prag. Preț de o clipă, am avut senzația că zăresc confuzie în ochii lor, dar, imediat, au zbughit-o în jos, pe trepte. M-am răsucit să cercetez încăperea și am sesizat de îndată un miros aparte, de putrefacție. Nu semăna cu duhoarea de rahat de pisică și nici cu izul de vechi și de mucegai al salonului. Era mult mai înțepător. Vreun șoarece mort, am tras concluzia, și când Sara a strâmbat din nas cu putere, mi-am dat seama că l-a simțit și ea. Fără să mai zăbovesc asupra gândului, mi-am îndreptat atenția asupra celorlalte detalii.

Fără prea mare folos, căci, în fața noastră, aveam o cameră goală, cu o fereastră ce dădea spre Bank Street. Mobilierul aproape că lipsea cu desăvârșire, cu excepția unui pat vechi cu baldachin, un șifonier la fel de antic și o servantă simplă cu sertare. Pe ea se găsea un vas de spălat pus pe un milieu, alături de o carafă ceramică. În rest, camera era goală.

— Așa cum a găsit-o, așa a lăsat-o, a spus doamna Piedmont. Tipic domnului Beecham.

Prefăcându-se că nu este hotărâtă în privința închirierii, Sara s-a dus să deschidă șifonierul și sertarele, dar nu a găsit nimic în ele. În cei trei pe șase metri pătrați nu exista nimic care să te facă să crezi că fusese locuită de cineva, cu atât mai puțin de un suflet chinuit pe care îl bănuiam că omorâse cel puțin șase copii într-un mod bizar și brutal. Izul de putrefacție care plutea în aer mi-a întărit concluzia. În cele din urmă, eu și Sara i-am spus doamnei

Piedmont că, deși era o cămăruță încântătoare, dimensiunile ei nu se potriveau scopurilor noastre. Apoi ne-am întors să coborâm scările.

Sara și gazda noastră, care a început din nou să trăncănească despre pisicile ei, ajunseseră deja în dreptul treptelor când am observat ceva lângă ușa camerei lui Beecham: câteva pete micuțe pe tapetul cu dungi, anost. Aveau o nuanță maronie și formau un model care arăta că, indiferent de substanța conținută – putea să fie chiar și sânge –, stropiseră peretele cu putere. Urmărind direcția petelor, am ajuns lângă pat. Fiindcă doamna Piedmont ieșise din raza mea vizuală, am săltat salteaua ca să arunc o privire.

O duhoare pestilențială m-a izbit cu putere. Semăna perfect cu izul sesizat când am intrat în cameră, numai că intensitatea ei m-a făcut să închid ochii imediat, să-mi acopăr gura și să icnesc. Mă pregăteam să dau drumul saltelei când am deschis ochii puțin, dar suficient cât să zăresc un schelet mic. Animalul încă avea blană peste oase, deși, în unele locuri, aceasta putrezise, dând la iveală rămășițele uscate ale organelor interne. În jurul celor patru picioare se găsea o sfoară veche, putredă, iar lângă picioarele din spate se zăreau câteva oase mici disparate, ca niște vertebre. Mi-am dat seama că e coada care fusese tăiată în mai multe bucăți. Craniul creaturii, abia acoperit de câteva petice de piele și de smocuri de blană, zăcea la câțiva centimetri de restul corpului. Atât salteaua, cât și placa de dedesubt prezenta pete largi de aceeași culoare cu a stropilor de pe perete.

În sfârșit, am dat drumul saltelei la loc, m-am năpustit pe hol și mi-am acoperit repede gura cu batista. Am tras aer în piept adânc de câteva ori ca să-mi înăbuș un nou val de greață, și am rămas în capul scărilor, încercând să văd dacă mă simt suficient de bine ca să cobor.

— John? am auzit-o pe Sara strigându-mă de jos. Vii?

Primele trepte coborâte s-au dovedit ușor înșelătoare, dar am început să-mi revin rapid. Până jos, în holul de la intrare, unde doamna Piedmont stătea în mijlocul pisicilor miorlăitoare,

ținând-o pe Sara de mână, am reușit să-mi regăsesc până și zâmbetul. I-am mulțumit pe fugă femeii și am pășit în noaptea senină, iar aerul de afară mi s-a părut deosebit de curat.

Sara m-a urmat, încă discutând cu doamna Piedmont. A apărut și motanul tigrat pe verandă.

— Peter! a strigat bătrâna. Domnișoară Howard, ați putea...

Sara deja ridicase animalul în brațe și i l-a întins doamnei Piedmont cu un zâmbet.

— Pisicile astea! a exclamat încă o dată proprietara casei, după care și-a luat la revedere și a închis ușa.

Sara a coborât treptele și a venit lângă mine, dar zâmbetul de pe față i-a pierit când mi-a cercetat expresia.

— John? Ești palid. Ce s-a întâmplat?

A rămas nemișcată și am apucat-o de braț.

— Ai găsit ceva sus, așa e?

— Pe Jib, am răspuns, ștergându-mi sudoarea de pe frunte cu batista.

Sara s-a strâmbat.

— Jib? *Motanul?* Despre ce naiba vorbești?

— Cum să-ți explic, am început eu, luând-o de braț și pornind înapoi spre Broadway. Orice-ar susține doamna Piedmont, te asigur că pisicile *nu* dispar așa, pur și simplu.

CAPITOLUL 40

Ne-am întors amândoi pe Broadway, la numărul 808, cu câteva minute înaintea fraților Isaacson, a căror stare de spirit era puțin mai bună decât fusese a noastră cu câteva ore mai devreme. Ne-am grăbit să le povestim detectivilor aventurile noastre, în timp ce Sara scria detaliile întâlnirii pe tablă. Atât Marcus, cât și Lucius s-au entuziasmat peste măsură să afle că am putut descoperi cel puțin o parte dintre mișcările lui John Beecham, chiar dacă vizitele noastre la Biroul pentru Recensământ și acasă la doamna Piedmont – cel puțin în opinia mea – ne lăsaseră în aceeași situație ca dimineață, adică fără nici cea mai mică idee unde locuia sau ce făcea Beecham acum.

— Adevărat, John, a spus Lucius, dar știm ceva mai mult despre ceea ce *nu* face. Presupunerea noastră că ar fi ales să se folosească de cunoștințele dobândite ca urmare a faptului că tatăl său era reverend se dovedește a fi greșită – și probabil că există un motiv întemeiat pentru asta.

— Poate amărăciunea e prea puternică, a intervenit Marcus, după ce a cugetat o vreme. Poate că nici nu vrea să mai audă de ceva care îl reprezintă pe tatăl său, nici măcar cu scopul de a-și găsi o slujbă.

— Din cauza ipocriziei existente în sânul familiei lui? a întrebat Sara, încă scriind pe tablă.

— Întocmai, a răspuns Marcus. Ideea de biserică și de misionarism e posibil să-l facă instinctiv prea violent... Nu are cum

să meargă în direcția asta, fiindcă nu se poate încrede în el că va reuși să păstreze aparențele.

— Bun, a încuviințat Lucius din cap. Așadar, își ia o slujbă la Biroul pentru Recensământ, unde nu îl pândește pericolul de a-și da arama pe față dintr-o întâmplare. În definitiv, o grămadă de oameni care au primit funcția de numărător au mințit în formularele de angajare, fără să fie descoperiți.

— Slujba asta i-a satisfăcut și una dintre poftele lui uriașe, am adăugat. I-a permis accesul în casele unor străini, l-a adus mai aproape de copii, pe care i-a putut studia fără să pară interesat fățiș de ei, lucru care îi pune de obicei probleme.

Marcus mi-a continuat ideea:

— Pentru că, după o vreme, începe să aibă niște porniri pe care nu le poate controla. Dar cum a stat treaba cu băieții? Nu i-a cunoscut în casele lor – nu stăteau cu familiile lor, iar el deja fusese concediat.

— Corect, am spus. Întrebarea rămâne deschisă. Însă oriunde s-a dus după ce a plecat de la Biroul pentru Recensământ, sigur și-a dorit să aibă acces în continuare la viața privată a altora – și a sperat să-i poată vizita pe oameni acasă la ei – ca să-și cerceteze victimele. În felul acesta, chiar dacă băieții trăiesc în niște locuri rău famate, ar putea să le arate compasiune și înțelegere față de situațiile lor specifice – un mod foarte eficient să le câștige încrederea.

— Totodată, este și elementul care le-a lipsit lucrătorilor de la organizațiile caritabile cu care am discutat, a adăugat Sara, îndepărtându-se de tablă.

— Exact, am zis, deschizând ferestrele ca să las aerul serii să pătrundă în sediul nostru ușor sufocant.

— Totuși, nu sunt foarte sigur, a spus Marcus, cum ne ajută toate astea să ne dăm seama unde se află *acum*. Nu vreau să par neliniștit, prieteni, dar mai avem *șase zile* până la următorul atac.

Au urmat câteva minute de tăcere, timp în care ne-am holbat la teancul de fotografii de pe biroul lui Marcus. Teancul urma să crească, știam foarte bine, dacă dădeam greș din nou. Într-un târziu, Lucius a vorbit pe un ton posomorât, dar hotărât:

— Trebuie să ne folosim de tot ce ne-a adus până aici. Să luăm urma părții sale agresive, încrezătoare. N-a arătat niciun fel de teamă sau de panică atunci când a lucrat la Biroul pentru Recensământ sau când a locuit la doamna Piedmont. Inventează minciuni elaborate și trăiește în umbra lor perioade îndelungate fără să-și piardă controlul. Fie a ucis constant în tot acest timp, fie concedierea i-a stârnit un nou val de violență, nu avem cum să știm. Însă pun pariu că încă are încredere în propriile forțe, chiar dacă o parte din el vrea să se lase prins. Haideți să presupunem că a reușit să-și găsească o altă slujbă care îi satisface dorințele, și anume să folosească acoperișurile și să se poată mișca liber în mijlocul locatarilor din locuințele ieftine, fără să fie nevoit să le ceară ajutorul. Cum vi se pare?

Ne-a fost greu să privim cum procesul de gândire creativă moare chiar în fața noastră, dar așa s-a întâmplat. Probabil că trebuia să ne distanțăm toți de problemă câteva ore, sau poate că ne intimidase mult prea rău ideea că ne mai despărțeau doar șase zile de termenul-limită. Indiferent de motiv, mințile și gurile noastre s-au oprit atunci. Din fericire, ne rămăsese un as în mânecă. Marcus și Lucius aveau să-l viziteze pe Charles Murray la Biroul pentru Recensământ a doua zi de dimineață ca să afle motivul pentru care Beecham fusese concediat în decembrie. În afară de asta, vizitorii pași rămâneau neclari. Cuprinși de un sentiment copleșitor de nesiguranță, am decis să punem punct zilei lungi pe la ora zece.

În timpul discuției cu Murray de marți, frații Isaacson au descoperit (după cum ne-au povestit mie și Sarei seara, când s-au întors la numărul 808) că Beecham fusese concediat pentru că își arătase un interes excesiv și deranjant față de un copil, o fetiță pe nume Ellie Leshka, care trăia într-un apartament sărăcăcios de pe Orchard Street, chiar mai sus de Canal Street. Adresa aparținea circumscripției electorale 13 și nu era departe de casa copiilor Zweig. Hărțuirea unei copile care nu se prostitua (dacă asta făcuse Beecham cu Ellie Leshka) nu semăna deloc cu activitățile lui de după moartea Sofiei Zweig, din câte știam noi. Marcus și

Lucius speraseră să clarifice subiectul printr-o vizită la părinții tinerei Ellie, dar ghinion! Familia părăsise New Yorkul de curând și se dusese tocmai la Chicago.

Potrivit spuselor lui Murray, soții Leshka nu pomeniseră deloc de violență când se plânseseră în legătură cu Beecham. Se pare că el n-o amenințase niciodată pe Ellie. Dimpotrivă, se purtase foarte amabil cu ea. Însă fata împlinise 12 ani, și părinții ei începuseră să se îngrijoreze, pe bună dreptate de altfel, că la o asemenea vârstă își petrecea prea mult timp cu un străin singuratic. Charles Murray le-a mărturisit fraților Isaacson că nu l-ar fi concediat pe Beecham dacă nu ar fi aflat că intrase în casa familiei Leshka, folosindu-se de poziția sa în cadrul Biroului pentru Recensământ, când familia nu fusese programată pentru verificări. În baza experiențelor sale anterioare, Murray decisese ferm să evite orice ar fi putut duce la un scandal.

Sara a observat că, pe lângă faptul că Ellie Leshka avea o reputație de fată cuminte, mai exista un aspect neobișnuit în cazul ei: supraviețuise întâlnirii ei cu Beecham. Având în vedere împrejurările, Sara a sugerat că era posibil ca Beecham să nu fi intenționat nicio clipă să o omoare. Poate că era o încercare sinceră din partea lui să stabilească o legătură cu altă ființă umană. Ar fi fost o premieră în viața sa de adult despre care oricum nu știam nimic, cu excepția comportamentului său dubios din orfelinatele din Chicago. De asemenea, poate că insistența familiei Leshka ca el să nu se mai apropie de fată, precum și plecarea lor din oraș, contribuiseră la furia lui Beecham. Trebuia să ne amintim că omorurile recente ale băieților care se prostituau începuseră la puțin timp după evenimentele din decembrie.

Au fost singurele ipoteze pe care le-am putut formula din informațiile primite de la Biroul pentru Recensământ. Am încheiat subiectul pe la cinci și jumătate marți, după care eu și Sara le-am prezentat fraților Isaacson rezultatele zilei noastre de lucru: o scurtă listă de slujbe despre care credeam că i-au atras atenția lui Beecham după concedierea lui. Luând în calcul toții factorii

demni de încredere – disprețul lui Beecham față de imigranți, aparenta lui incapacitate de a se apropia de oameni (sau cel puțin de adulți), nevoia de a sta pe acoperișuri și ostilitatea față de orice organizație religioasă –, eu și Sara am redus numărul inițial de posibilități la două: încasarea facturilor și prezentarea citațiilor. Ambele domenii de activitate aveau o vechime respectabilă, și nu numai că l-ar fi ținut pe acoperișuri (ușile de la intrarea în blocuri fiind baricadate pentru a împiedica accesul unor asemenea funcționari), dar i-ar fi oferit și o oarecare senzație de putere și de control. În același timp, cu o astfel de slujbă ar fi avut și acces permanent la informații personale aparținând unei palete largi de oameni, dar și un motiv să-i abordeze în propriile case. La un moment dat, Sara își amintise după-amiază ceva ce ne-a confirmat speculațiile: când Beecham se internase în spitalul St. Elizabeth, vorbise de nevoia societății de a avea legi și oameni care să le aplice. Datornicii și cei implicați în activități ilegale (fie și doar tangențial) cu siguranță i-ar fi provocat disprețul, iar ideea de a-i hărțui i s-ar fi părut probabil foarte atrăgătoare.

Marcus și Lucius ne-au aprobat raționamentul, chiar dacă știau că asta însemna și mai multe drumuri pe jos. Totuși, aveam motive de speranță: lista birourilor guvernamentale și a agențiilor de colectare a datoriilor care angajau agenți de tipul celor descriși de noi era mai rezonabilă decât șirul lung de organizații caritabile pe care le vizitaserăm deja. Știind că secretare ca Sara și jurnaliști ca mine nu ar obține niciodată informații de la poliția judiciară a orașului sau de la altă entitate guvernamentală, frații Isaacson au preluat sarcina de a înfrunta birocrația. Între timp, eu și Sara am împărțit lista cu agențiile independente de colectare, concentrându-ne asupra celor care își desfășurau activitatea în Lower East Side și Greenwich Village, în general, și în circumscripția electorală 13, în particular. Miercuri dimineața deja ieșiserăm pe străzi.

Dacă vizitarea organizațiilor caritabile se dovedise o sarcină supărătoare la culme, moral vorbind, întâlnirea cu șefii agențiilor de colectare a fost o experiență intimidantă din punct de vedere fizic.

În general, având sediul în niște birouri mici, jegoase, situate la etaje superioare, agențiile erau conduse de bărbați care avuseseră experiențe nefericite în domenii vag asemănătoare – poliție, tribunale, escrocherii, iar unul dintre ei fusese chiar și vânător de recompense. Nu alcătuiau un grup care să-ți ofere informații pe tavă, și numai promisiunea unei recompense îi determina să deschidă gura. Mult prea adesea, desigur, astfel de recompense erau cerute în avans și obțineai, în schimb, fie informații false, fie unele a căror utilitate pentru munca noastră numai Dumnezeu o putea ghici.

Încă o dată, corvoada plictisitoare ne-a mâncat orele (și până joi dimineață părea că o se ne mănânce și restul zilelor), fără să obținem niciun rezultat. Orașul păstra dosarele bine puse la punct ale celor pe care îi angaja pe post de portărei, au aflat frații Isaacson, dar nu au găsit niciun John Beecham în documentele cercetate în primele 24 de ore. În prima zi, Sara a bifat de pe listă jumătate dintre agențiile de colectare, dar nu s-a ales decât cu niște propuneri vulgare. Cât despre mine, după-amiaza de joi m-a prins la sediul nostru, cu mâinile goale, după ce vizitasem toate locurile de pe lista mea, și complet nesigur de ce ar trebui să fac în continuare. Așa cum stăteam singur, privind pe fereastră spre fluviul Hudson, m-am simțit iar copleșit de sentimentul îngrozitor că vom fi nepregătiți când va veni marele moment, duminică seara. Beecham, acum conștient probabil că vom sta cu ochii pe casele rău famate care adăposteau băieții ce se prostituau, avea să aleagă o victimă dintr-un local nou, să îi facă felul cine știe unde și să repete din nou ritualul său oribil. Am răsucit problema pe toate părțile și mi-am dat seama că nu ne trebuia decât o adresă, o ocupație sau orice detaliu care ne-ar permite să-l luăm prin surprindere, astfel încât, în momentul crucial, să intervenim și să punem punct sălbăticiei și nefericirii sale, chinului care îl tortura în permanență. Mi s-a părut ciudat, după tot ce văzusem și trăisem, să mă gândesc la chinul *lui*. Și mai ciudat a fost că simțeam un fel de compasiune pentru el. Totuși, sentimentul exista în mine și se născuse pentru că înțelegeam contextul vieții

criminalului. Dintre numeroasele obiective stabilite de Kreizler la începutul investigației, reușiserăm să atingem unul...

Am tresărit când a sunat telefonul. Am ridicat receptorul și am auzit vocea Sarei.

— John? Ce faci?

— Nimic. Am terminat lista și n-am aflat nimic.

— Atunci vino la numărul 967 pe Broadway. La primul etaj. Iute.

— 967... Asta e dincolo de Twentieth Street.

— Exact. Între Twenty-second și Twenty-third, de fapt.

— Dar adresa e în afara zonei tale.

— Da. Uneori uit să-mi spun rugăciunea când mă culc.

Sara a oftat.

— Am fost proști. Ar fi trebuit să ne sară în ochi. Acum, *mișcă-te*!

Înainte să apuc să-i răspund, a închis. Mi-am luat haina și am scris un bilet pentru frații Isaacson, în caz că se întorceau înaintea noastră. Tocmai mă pregăteam să ies pe ușă, când telefonul a țârâit din nou. Am apucat receptorul și am auzit vocea lui Joseph:

— Domnule Moore? Dumneavoastră sunteți?

— Joseph? am spus. Ce se întâmplă?

— Ah, nimic, doar că...

Din tonul lui, am sesizat că e nedumerit.

— Sunteți sigur de lucrurile pe care mi le-ați povestit? Despre bărbatul pe care-l căutați, adică.

— Cât se poate de sigur. De ce?

— Ei bine, noaptea trecută m-am văzut cu un prieten de-al meu – face trotuarul, nu lucrează în nicio casă – și mi-a spus ceva ce mi-a amintit de ce mi-ați zis.

Oricât de grăbit eram, m-am așezat și am luat o hârtie și un creion.

— Continuă, Joseph.

— Mi-a spus că un bărbat i-a promis să... ei bine, tot ce mi-ați spus dumneavoastră... că o să-l ia cu el... I-a spus că o să locuiască într-un castel mare, sau cam așa ceva, de unde o să poată vedea

tot orașul, și că o să râdă de toată lumea care i-a făcut vreodată rău. Și mi-am amintit de ce mi-ați spus, și l-am întrebat dacă bărbatul avea ceva în neregulă la față. Dar a zis că nu. Sunteți sigur de treaba asta cu fața?

— Da, am răspuns. În acest moment sunt...

— Ah, m-a întrerupt Joseph. Scotch Ann zbiară după mine, se pare că am un client. Trebuie să fug.

— Așteaptă, Joseph! Spune-mi doar...

— Îmi pare rău, nu pot să vorbesc. Putem să ne întâlnim? Mai târziu în noaptea asta?

Am vrut să scot mai multe informații de la el, dar, cunoscându-i situația, am renunțat.

— Bine. În același loc. Pe la zece?

— Bine.

Părea fericit.

— Ne vedem atunci.

Am pus receptorul la loc și am ieșit ca din pușcă.

M-am agățat de un tramvai de pe Broadway, după ce am plecat de la numărul 808, și am ajuns pe Twenty-second Street în câteva minute. Am sărit pe caldarâmul cu piatră cubică întins de-a lungul șinelor și m-am uitat vizavi la grupul triunghiular de clădiri acoperite cu reclame enorme ce promovau de toate, de la lucrări dentare fără dureri până la ochelari și bilete pentru vasele cu aburi. Printre ele, pictate pe ferestrele de la primul etaj, la numărul 967, am zărit niște litere aurii pline de bun-gust (și tocmai de aceea distincte): MITCHELL HARPER, CONTURI REZOLVATE. După ce am așteptat ca traficul să se mai domolească, am traversat și m-am îndreptat spre clădire.

Am găsit-o pe Sara conversând aprins cu domnul Harper în biroul lui mic. Nici bărbatul, nici încăperea nu se potriveau cu gravura aurie frumoasă de afară. Nu cred că domnul Harper folosea servicii de curățenie, fiindcă piesele de mobilier erau acoperite de funingine, iar hainele sale proaste și trabucul mare nu erau întrecute decât de fața sa nebărbierită și de părul ciuntit. Sara a făcut prezentările, dar Harper nu mi-a întins mâna.

— Am citit multe despre medicină, domnule Moore, a explicat el cu o voce răgușită, vârându-și degetele mari în vesta pătată. Microbii, domnule! Microbii sunt responsabili pentru boli și se iau prin atingere.

Preț de o clipă mi-a venit să-i spun omului că o baie ar rezolva microbii respectivi, însă m-am mulțumit să dau din cap în semn de salut și m-am întors spre Sara, întrebând-o din priviri de ce naiba m-a silit să vin într-un asemenea loc.

— Ar fi trebuit să ne gândim imediat, mi-a șoptit ea.

Apoi a adăugat cu voce tare:

— Domnul Harper a fost angajat de domnul Lanford Stern, de pe Washington Street, în februarie, să îl ajute cu niște datorii foarte mari.

Observând că numele nu-mi spunea nimic, Sara a adăugat confidențial:

— Domnul Stern, dacă-ți amintești, e proprietarul mai multor clădiri din zona Washington Square. Unul dintre chiriași se numește Ghazi.

— Ah, am rostit simplu. Da, desigur. De ce n-ai spus așa de la...

Sara m-a oprit cu o atingere ușoară, fiindcă voia ca domnul Harper să nu afle natura reală a afacerilor noastre.

— M-am întâlnit cu domnul Stern azi-dimineață, a adăugat ea, și, în sfârșit, mi-am dat seama de ce ar fi trebuit să ne întoarcem la domnul Stern, când am început cercetarea. Bătrânul Ghazi rămăsese în urmă cu chiria pe trei luni când a murit fiul său. I-am povestit, a continuat Sara, despre bărbatul pe care îl căutăm, cel despre care credem că a lucrat pe post de colector și al cărui frate a murit, lăsându-i moștenire o grămadă de bani.

Am încuviințat și am zâmbit, mulțumit să văd că Sara își dezvolta talentul pentru minciuni improvizate pe loc.

— Ah, da, am întărit iute.

— Domnul Stern mi-a confirmat că domnul Harper este cel care se ocupă de toate conturile lui pentru chirii. Și...

— Și, așa cum i-am zis domnișoarei Howard, a întrerupt-o Harper, dacă e vorba de o moștenire financiară, aș vrea să știu care va fi partea mea înainte să ofer alte informații.

Am dat din cap convingător și l-am privit pe om direct în ochi. O joacă de copil pentru mine.

— Domnule Harper, am rostit zâmbind larg, vă garantez că, dacă ne puteți oferi informații despre locul în care se află domnul Beecham, vă puteți aștepta la un procentaj generos. Un comision ca pentru un detectiv particular. Să zicem, cinci la sută?

Trabucul îmbibat de salivă aproape că i-a căzut din gură.

— Cinci la... Păi, *e* foarte generos, domnule. Chiar generos. Cinci la sută!

— Cinci la sută din tot ce există, am repetat. Aveți cuvântul meu. Dar spuneți-mi un lucru... *Știți* într-adevăr pe unde umblă domnul Beecham?

Bărbatul a părut ușor nesigur preț de o clipă.

— Ei bine, ideea e, domnule Moore, că știu *cu aproximație*. Știu unde ar putea fi *cel mai probabil*... Ori, cel puțin, atunci când i se face sete.

L-am privit pe Harper cu asprime.

— Vă pot duce chiar eu acolo, mă jur pe ce am mai sfânt! E o berărie nenorocită de pe Mulberry Bend, unde l-am cunoscut. V-aș fi sfătuit să îl așteptați aici, dar... acum două săptămâni am fost nevoit să renunț la serviciile lui.

— Să renunțați la serviciile lui? am repetat. De ce?

— Sunt un om respectabil, a răspuns Harper. Și am o afacere respectabilă. Însă, domnule, din când în când, mai trebuie să folosești și pumnul. Să îi convingi pe oameni cum trebuie. Cine își plătește facturile de bunăvoie și fără puțină convingere? L-am angajat inițial pe Beecham fiindcă era un bărbat solid și puternic. Mi-a spus că se descurcă într-o încăierare. Iar el ce făcea? Le vorbea. Nu știe altceva decât să trăncănească. Rahat, domnule... Scuzele mele, domnișoară. Dar nu scoți bani de la nimeni doar cu discuții. Mai ales când vine vorba de imigranți. La naiba, le dai

un deget și ei îți iau toată mâna! Ghazi a fost un exemplu perfect. L-am trimis pe Beecham acasă la Ghazi de trei ori și n-a reușit să scoată niciun sfanț de la el.

Harper mai voia să ne povestească, dar noi aflaserăm tot ce ne trebuia. După ce l-am rugat să ne scrie adresa berăriei pe care o menționase, l-am informat că vom verifica pista chiar în seara aceea, și dacă ne ducea la Beecham, se putea aștepta să primească bani foarte curând. Cât se poate de ironic, bărbatul acesta scund și avar ne oferise gratuit singura informație de valoare din ultimele două zile și singura care era menită să aibă și rezultate.

CAPITOLUL 41

Când am ieșit din clădirea lui Harper, am dat nas în nas cu frații Isaacson, care îmi găsiseră biletul. Ne-am dus împreună la terasa lui Brübacher și am discutat despre ce ne povestise Harper. Apoi am schițat un plan pentru seară. Opțiunile noastre erau cât se poate de simple. Dacă îl găseam pe Beecham, nu îl înfruntam, ci îi dădeam telefon lui Theodore ca să trimită acolo mai mulți detectivi – bărbați ale căror chipuri îi erau necunoscute lui Beecham –, care aveau să-l urmărească pas cu pas. Dacă izbuteam să aflăm unde locuia Beecham, însă, dintr-un motiv sau altul, nu se găsea acasă, ne apucam să-i verificăm repede locuința în căutare de dovezi ce ar fi putut duce la arestarea lui imediată. Odată stabilit cursul acțiunii, ne-am golit paharele și, pe la opt și jumătate, ne-am urcat într-un tramvai și am pornit spre Five Points.

Aspectul cartierului plin de blocuri a pus dintotdeauna probleme neinițiaților atunci când încercau să-l descrie. Chiar și într-o seară plăcută de primăvară ca în joia aceea, locul îți trezea o senzație acută de amenințare mortală. Amenințarea nu era întotdeauna gălăgioasă sau agresivă, cum se întâmpla în alte zone dubioase ale orașului. În Tenderloin, de pildă, domnea o atmosferă generală de chefuială sfidătoare, întâlnirile cu bețivanii porniți să-și demonstreze bărbăția devenind o chestiune de rutină. Totuși, cum, de multe ori, doar gura era de ei, o crimă în Tenderloin reprezenta un eveniment notoriu. Five Points se vădea a fi un cartier complet diferit. Da, se auzeau strigăte și urlete, dar,

de regulă, răzbăteau din interiorul clădirilor. Când țipetele răsunau afară, ele se stingeau rapid. Cred că lucrul cel mai neliniștitor al zonei din jurul Mulberry Bend (cele câteva clădiri de pe Mulberry Bend erau demolate la vremea respectivă, mulțumită campaniei neobosite a lui Jake Riis) îl reprezenta nivelul scăzut al activității de pe străzi. Locuitorii cartierului își petreceau mare parte din timp înghesuiți în cocioabele lor mizerabile și apartamentele ieftine din blocurile înșirate la nesfârșit, sau, mult mai adesea, la grămadă, în văgăunile de la parterul și primul etaj al clădirilor sordide. Moartea și disperarea își făceau treaba fără prea mult tam-tam în Bend, dar foarte eficient. O simplă plimbare pe străzile pustii și distruse era suficientă chiar și pentru cel mai senin dintre suflete să se îndoiască de valoarea ființei umane.

L-am văzut pe Lucius marcat de această îndoială chiar când am ajuns la adresa dată de Harper, Baxter Street, numărul 119. Lângă intrarea în clădire, câteva trepte de piatră murdare și acoperite cu urină duceau în jos, spre o ușă care, judecând după râsetele și gemetele ce răzbăteau dincolo de ea, dădea în localul frecventat de Beecham. M-am întors spre Lucius și l-am văzut cercetând angoasat străzile întunecate din jurul nostru.

— Lucius, tu și Sara rămâneți aici, am spus. Țineți de șase.

Detectivul a încuviințat scurt din cap, după care și-a scos batista ca să-și șteargă fruntea asudată.

— Bun, a zis el. Adică bine.

— Dacă apar probleme, *nu*-ți scoate insigna, am adăugat. Pe aici, ar fi o invitație la crimă.

Înainte ca eu și Marcus să ne îndreptăm spre scări, l-am privit pe Lucius încă o dată și i-am murmurat Sarei la ureche:

— Ai grijă de el, da?

Sara a zâmbit și, deși simțeam că și ei îi este frică, știam că își va păstra sângele-rece, indiferent de ce urma să se întâmple. Eu și Marcus am pătruns în clădire.

Nu știu precis cum arătau peșterile locuite de oamenii preistorici, dar localurile obișnuite din Five Points nu cred că se

deosebeau cu mult de ele, iar taverna în care am intrat părea la fel de banală. De la podeaua murdară până la tavan nu erau mai mult de doi metri și jumătate, de vreme ce scopul spațiului respectiv fusese inițial de pivniță pentru magazinul de deasupra. Nu existau ferestre, iar lumina venea de la patru lămpi jegoase cu petrol lampant care atârnau deasupra a patru mese joase, aranjate pe două rânduri. La mese stăteau și dormeau clienții, diferențele de vârstă, sex și îmbrăcăminte fiind copleșite de aerul lor comun de demență alcoolică. În noaptea aceea, se strânseseră acolo cam 20 de oameni, deși numai trei – doi bărbați și o femeie care gemea și chițăia la bolboroselile de neînțeles ale celorlalți doi – păreau să mai dea semne de viață. S-au uitat la noi cu priviri lucioase, pline de ură, când am intrat, iar Marcus și-a apropiat capul de al meu.

— Presupun, a șoptit el, că toată șmecheria aici este să te miști încet.

Am încuviințat și apoi ne-am îndreptat spre „bar" – o placă de lemn sprijinită pe două butoaie pentru cenușă în capătul îndepărtat al încăperii. Imediat, două pahare cu un lichid dubios au apărut în fața noastră. Berea stătută era un amestec respingător de reziduuri rămase pe fundul butoaielor din localurile ceva mai respectabile. Am plătit băuturile, dar nu m-am atins de a mea, iar Marcus a împins paharul său într-o parte.

Barmanul care stătea în fața noastră măsura cam 1,70 metri, avea părul roșcat, o mustață de aceeași culoare și o privire tipică de resemnare.

— Nu vreți băuturile? a întrebat el.

Am clătinat din cap.

— Informații vrem. Despre un client.

— Futu-i, a pufnit omul. Cărați-vă!

Am scos mai mulți bani.

— Doar o întrebare sau două.

Bărbatul s-a uitat în jur temător și, văzând că trioul de clienți relativ lucizi nu ne mai privea, a strecurat banii în buzunar.

— Dați-i drumul.

Am rostit numele lui Beecham, dar nu i-am provocat nicio reacție. Însă, când am continuat și l-am descris pe bărbatul înalt, cu un tic facial, am văzut din strălucirea aparte a ochilor săi că prietenul nostru Mitchell Harper ne oferise informații corecte.

— Un cvartal mai încolo, a bombănit barmanul. La numărul 155. Ultimul etaj, în fund.

Marcus s-a uitat la mine neîncrezător și barmanul i-a surprins privirea.

— Am văzut chiar eu! a insistat el. Sunteți din familia fetei?

— A fetei? l-am descusut eu.

Barmanul a dat din cap că da.

— A dus o fată acolo, sus. Mă-sa a crezut că a fost răpită. N-a rănit-o, dar aproape că i-a luat gâtul unuia care a pomenit de asta aici.

Am cugetat puțin.

— Bea mult?

— Înainte, nu. N-am înțeles și pace ce căuta aici când a venit prima dată. În ultima vreme, da.

M-am uitat la Marcus și el a încuviințat iute din cap. După ce am lăsat și mai mulți bani pe tejgheaua improvizată, ne-am întors să plecăm, dar barmanul m-a apucat de braț.

— N-ați aflat nimic de la mine, a spus el agitat. Nu te pui rău cu unul ca ăsta.

A rânjit, dezvelindu-și dinții galbeni și cenușii.

— Cară după el un ditamai cuțitoiul.

Eu și Marcus am plecat imediat, lăsându-l pe barman să bea cele două pahare pe care le turnase pentru noi. Ne-am deplasat cu multă grijă pe lângă trupurile aproape moarte de la mese, și deși un bărbat de lângă ușă s-a întors și a început să urineze pe podea când am trecut, nu ni s-a părut neapărat un gest adresat nouă.

Când Marcus a pășit peste balta de urină, a murmurat spre mine:

— Așadar, Beecham a început să bea.

— Da, am răspuns, deschizând ușa de la intrare. Îmi amintesc că Laszlo a spus odată că e posibil ca omul nostru să fi intrat

într-o etapă finală, de autodistrugere. Oricine bea într-o văgăună ca asta sigur nu mai vrea să trăiască.

Am ieșit și i-am găsit pe Sara și pe Lucius la fel de neliniștiți cum îi lăsaserăm.

— Haideți, i-am îndemnat iute, conducându-i spre nord. Avem o adresă.

La numărul 155 pe Baxter Street se găsea un bloc tipic pentru New York, fără nimic ieșit din comun, cu toate că, în orice alt cartier, femeile și copiii care atârnau pe la ferestre în noaptea aceea caldă ar fi râs, ar fi cântat sau cel puțin ar fi țipat unii la alții. Aici stăteau pur și simplu cu capul prins între mâini, cei mai mici arătând la fel de debusolați și de obosiți precum cei mai mari. Niciunul nu părea interesat de ce se întâmpla pe stradă. Un bărbat de vreo 30 de ani stătea pe veranda de la intrare, învârtind un baston purtat de polițiști de obicei. Nu ne-a fost greu să ne dăm seama, judecând după trăsăturile stâlcite și după rânjetul arogant, cum pusese mâna pe trofeu. Am urcat pe verandă și capătul bastonului s-a proptit în pieptul meu suficient de tare ca să-mi oprească înaintarea.

— Cu ce treabă pă la noi? m-a întrebat bărbatul, izbindu-mă cu damful lui de lichior făcut din camfor.

— Am venit să vedem un locatar, am răspuns.

Bărbatul a izbucnit în râs.

— Lasă vrăjeala, păpușel! Hai, zi-mi, cu ce treburi?

Am făcut o pauză înainte să-i răspund:

— Dar dumneavoastră cine sunteți, mă rog?

S-a oprit din râs.

— Eu îs tipul care are grijă de clădire, *mă rog*, pentru proprietar. Așa că, haida, lasă vrăjeala, băiete, dacă nu ai chef să guști o țâră din bastonul ăsta.

Vorbea în jargonul specific zonei Bowery și însușit de mai toți mardeiașii orașului, așa că mi-a venit greu să-i iau în serios amenințarea. Totuși, nu-mi plăcea deloc aspectul bastonului, așa că mi-am căutat din nou portvizitul.

— La ultimul etaj, am spus, întinzându-i niște bani. În spate. E cineva acasă?

Rânjetul s-a întors pe fața bărbatului.

— Ah! a exclamat el, luând bancnotele. Îi vorba de bătrânul...

A început brusc să clipească des, apoi să-și schimonosească partea dreaptă a feței ca un caraghios. Aparent nemulțumit de rezultatul spectacolului, a sporit efectul trăgându-se de cap cu ambele mâini. Încântat acum de eforturile sale suplimentare, a izbucnit în râs.

— Nu-i aci, a zis el într-un final. Niciodată nu-i p-aci, nici noaptea. Uneori, pă zi, mai apare, dar noaptea, nexam. Poți merge pă acoperiș, poate-i p-acolo. Îi place pă sus.

— Și apartamentul lui? am întrebat. Ne-ar plăcea să-l așteptăm acolo.

— Da' poate-i încuiat, a răspuns bărbatul rânjind.

I-am mai dat niște bani.

— Da' poate nu-i.

Omul a intrat în clădire.

— Da' nu sunteți caralii, așa-i?

— Nu te plătesc să pui întrebări, i-am spus.

Bărbatul a părut că-mi respectă replica și a încuviințat din cap.

— OK. Haida cu mine, da' pă mutește, da?

Am fost de acord și ne-am luat după el. Scara lungă și întunecată dinăuntru te izbea cu duhoarea obișnuită de resturi menajere și mâncare putrezită, și, la capătul ei, m-am oprit ca s-o las pe Sara în fața mea.

— Nici nu se compară cu locul doamnei Piedmont, a șoptit ea, trecând pe lângă mine.

Am urcat cele șase etaje fără nicio problemă, după care călăuza noastră a bătut la una dintre cele patru uși de pe un palier mic. Pentru că n-a răspuns nimeni, a ridicat degetul.

— Așteptați aici un minut, a zis el și a urcat ultimul șir de trepte ce duceau spre acoperiș.

S-a întors după numai câteva secunde, părând și mai relaxat.

— Totu-i bine, ne-a anunțat el, scoțând un inel mare cu chei din buzunarul de la șold și descuind ușa la care ciocănise.

— O trebuit să mă asigur că nu era p-aci. E mai țâfnos bătrânu'...

În loc să-i rostească numele, a început din nou să se strâmbe și apoi să hohotească vesel. În cele din urmă, a intrat în apartament.

O lampă cu petrol lampant stătea pe un raft de lângă ușă și am aprins-o. Spațiul care a devenit treptat vizibil era, în esență, un hol îngust, lung de vreo zece metri, în mijlocul căruia fusese ridicat un panou despărțitor și o intrare cu o traversă deasupra ei. Două spărturi recent făcute în pereții laterali reprezentau singurele legături cu lumea de afară, oferind o imagine întunecată a gurilor de aerisire strâmte, tăiate la fel în pereții apartamentelor de vizavi. O mică sobă stătea sprijinită de panoul despărțitor și nu părea să existe un grup sanitar, cu excepția unei găleți ruginite. Doar câteva piese de mobilier se zăreau din prag: o masă de scris simplă și veche, un scaun, iar dincolo de el piciorul unui pat. Straturile groase de vopsea ieftină se scorojiseră pe pereți, creând senzația generală de pată maronie pe care o poți găsi pe fundul unei toalete.

În locul acesta trăia ființa care, pe vremuri, se numise Japheth Dury și acum devenise criminalul John Beecham. Și în văgăuna jegoasă trebuiau să existe niște indicii, oricât de puțin probabil ni se părea. Fără să scot un cuvânt, m-am uitat la frații Isaacson și am arătat spre capătul îndepărtat al apartamentului. Au încuviințat amândoi din cap, au trecut de panou și s-au dus în spatele lui. Eu și Sara ne-am apropiat de masa de scris veche, în timp ce călăuza noastră a rămas pe coridor, să țină de șase.

Nu cred că ne-a luat mai mult de cinci minute să verificăm locul mic și sărăcăcios mobilat. Masa de scris veche avea trei sertare pe care Sara le-a verificat în penumbră, vârându-și mâna în fiecare dintre ele ca să se asigure că nu ratează nimic. Deasupra mesei, prinsă în peretele cojit, se găsea un fel de hartă. M-am aplecat s-o studiez și am simțit o senzație ciudată în palme. Am ridicat mâinile și am observat că masa era sculptată cu o serie monotonă de crestături lipsite de frumusețe. Am pus mâinile la loc și m-am uitat la hartă din nou. Am recunoscut conturul Manhattanului, dar semnele trasate peste contur mi s-au părut bizare. Un

șir de linii drepte care se intersectau cu numere misterioase și cu simboluri scrijelite în diverse puncte. Mă pregăteam să mă dau și mai aproape, când am auzit-o pe Sara rostind:

— Aici, John.

Privind în jos, am văzut-o cum scoate o cutie mică de lemn din ultimul sertar. A așezat-o temătoare pe masă, apoi s-a dat în spate.

Prins de capacul cutiei se găsea un dagherotip vechi, foarte asemănător ca stil și compoziție cu cel al lui Mathew Brady, eminentul fotograf din timpul Războiului Civil. Imaginea înfățișa un alb mort: fără scalp, eviscerat, cu organele genitale tăiate și săgeți care îi ieșeau din brațe și din picioare. Ochii îi lipseau. Nu exista nici o marcă de identificare a fotografiei, dar nu încăpea îndoială că ne aflam față în față cu una dintre creațiile reverendului Victor Dury.

Cutia de sub dagherotip era bine închisă, dar, din ea, părea să se insinueze un miros. Același iz care ne învăluise în camera lui Beecham de la doamna Piedmont: carne de animal putredă. Mi s-au înmuiat genunchii când am pus mâna pe obiect, dar, înainte să-l deschid, am auzit vocea lui Marcus:

— Ah, nu! Dumnezeule, *cum*...

S-a produs agitație și Marcus a apărut împleticindu-se în locul unde mă aflam eu și Sara. Chiar și în lumina lămpii, am observat că se albise la față. Un lucru care m-a surprins, având în vedere că-l văzusem fotografiind calm scene care ar fi făcut pe oricine să vomite. După câteva secunde, s-a ivit și Lucius, ducând ceva în brațe.

— John! m-a strigat Lucius agitat. John, avem dovada! Doamne, Dumnezeule, acum putem spune că investigăm o crimă!

— Vai de mine, rahat! a spus omul de la ușă. Carevasăzică, *sunteți* caralii?

Fără să răspund, am scăpărat un chibrit și l-am ridicat cât am putut de sus, apropiindu-mă de Lucius. Am strâns din ochi ca să văd mai bine obiectul din brațele lui. Sara a țipat scurt și și-a acoperit gura cu mâna, răsucindu-se pe călcâie.

Lucius ducea în brațe un borcan de sticlă uriaș. În el, păstrați într-o substanță despre care am presupus că e formaldehidă, am

zărit ochi umani. Unii încă mai aveau ganglionii nervilor optici prinși, iar alții aveau o formă perfect rotundă. Unii erau proaspeți, alții, lăptoși și îmbătrâniți. Unii erau albaștri, alții, căprui, cenușii și verzi. Dar nu descoperirea sau starea ochilor îl uluise pe Marcus, am înțeles atunci, ci numărul lor. Fiindcă nu erau cei zece ochi ai băieților omorâți și nici măcar 14, punând la socoteală și ochii fraților Zweig. Vorbeam de duzini – da, *duzini* – de ochi scobiți de Beecham de la victimele sale. Și toți se holbau la noi prin sticla curbată parcă acuzându-ne tăcuți, implorându-ne jalnic, vrând să știe de ce ne-a luat atât de mult...

Într-o secundă, privirea mi-a rătăcit înapoi spre cutiuța găsită de Sara, pe care am deschis-o încet. Duhoarea de putrefacție care s-a răspândit nu s-a dovedit foarte puternică, permițându-mi să cercetez conținutul ciudat fără nicio dificultate. N-am înțeles nimic din ce am văzut: o bucățică roșiatică-neagră de cauciuc uscat.

— Lucius? am întrebat încet, ridicând-o spre el.

Lăsând borcanul pe masă, Lucius a luat cutia și s-a dus lângă ușa de la intrare ca s-o cerceteze la lumina lămpii. Gazda noastră s-a uitat peste umăr cât detectivul a studiat conținutul.

— Rahat? a rostit omul cu bastonul. Căci *pute* ca rahatul.

— Nu, a răspuns Lucius neutru, cu ochii ațintiți asupra cutiei. Cred că avem de-a face cu rămășițele unei inimi de om.

Asta a fost suficient ca să-i închidă gura până și unui șmecher din Five Points, iar gazda noastră s-a întors spre hol cu o expresie de consternare pe față.

— Cine naiba *sunteți* voi, măi, oameni buni? a șoptit el.

Nu mi-am dezlipit privirea de Lucius.

— O inimă? A băiatului Lohmann?

Lucius a clătinat din cap.

— Prea veche. Asta stă aici de mult timp. Se pare că a fost dată cu ceva pe deasupra. Un fel de lac.

M-am întors spre Sara, care inspira adânc și rapid și își cuprinsese umerii cu brațele. I-am atins mâna ușurel:

— Te simți bine?

Ea a încuviințat iute.

— Da, sunt bine.

M-am uitat spre Marcus.

— Și tu?

— Cred că da. Îmi revin sigur mai încolo.

— Lucius...

I-am făcut semn cu mâna să se apropie.

— Cineva trebuie să verifice și soba aia. Crezi că te descurci?

Lucius a dat din cap viguros. Deși afară fusese copleșit de agitație, aici își venise în fire.

— Stai să iau un chibrit.

I-am dat cutia mea din buzunar.

L-am urmărit cu atenție cum se apropie de bucata din fier sioasă și neagră de funingine care se găsea lângă panoul despărțitor. Câteva bucăți de lemne se găseau în coșul de alături, iar pe sobă era o tigaie unsuroasă pentru prăjit. Cineva gătise, probabil. Lucius a scăpărat chibritul, a inspirat adânc, dar calm, apoi a deschis ușița cuptorului. Am închis ochii când a introdus chibritul înăuntru. După vreo 15 secunde, l-am auzit închizând-o cu un zgomot.

— Nimic, a anunțat Lucius. Grăsime, un cartof ars... nimic altceva.

Am răsuflat ușurat și l-am bătut pe Marcus pe umăr.

— Ce părere ai? l-am întrebat, arătându-i harta Manhattanului de pe perete.

Marcus a studiat-o atent.

— E Manhattanul, a rostit el fără ezitare.

După alte câteva secunde, a adăugat:

— Pare a fi un fel de hartă de supervizor.

A verificat punctele unde harta fusese prinsă de perete și a scos țintele.

— Ipsosul nu s-a decolorat. A pus-o aici relativ recent, aș spune.

Lucius a venit lângă noi și am format un cerc mic în jurul cutiei și al borcanului de pe masă.

— Atât ați găsit în spate? i-am descusut pe frații Isaacson.

— Atât, a răspuns Marcus. Nicio haină, nimic. Dacă-mi ceri părerea sinceră, cred că s-a cărat.

— S-a cărat? a repetat Sara.

Marcus a dat din cap dezamăgit.

— Poate că și-a dat seama că ne apropiem rapid de el. Dar e posibil să nu se mai întoarcă.

— Dar de ce să plece fără să-și ia toate... *dovezile*? a întrebat Sara.

Marcus a clătinat din cap.

— Poate nu crede că reprezintă dovezi. Sau poate s-a grăbit. Ori poate...

— Ori poate, am spus, dând glas gândurilor tuturor, a vrut ca noi să le găsim.

Am rămas tăcuți, meditând la această idee. Atunci l-am observat pe ghidul nostru chinuindu-se să arunce o privire spre borcanul de pe masă și m-am mișcat puțin ca să-i blochez vederea cu trupul meu. Lucius a spart tăcerea:

— Tot ce se poate, dar trebuie să supraveghem locul în caz că se întoarce. Ar trebui să-i spunem comisarului să-și trimită oamenii aici, fiindcă, după cum ziceam, putem considera întreaga situație o investigație a unei crime.

— Crezi că avem suficient pentru a-l acuza? a întrebat Sara încet. Știu că sună oribil, dar nu sunt sigură că ochii ăștia chiar aparțin victimelor.

— Nu, a răspuns Lucius. Dar dacă nu explică al dracului de bine de unde îi are, cred că orice juriu din oraș îl va condamna, mai ales dacă i se prezintă tot ce știm până acum.

— În regulă, atunci, am zis. Eu și Sara ne vom duce pe Mulberry Street să-l informăm pe Roosevelt că trebuie să-și trimită oamenii aici să supravegheze locul zi și noapte. Lucius, tu și Marcus veți rămâne aici până vin ajutoarele. Aveți ceva arme?

Marcus a clătinat din cap, dar Lucius a scos revolverul pe care-l mai văzusem la Castle Garden, după moartea lui ibn-Ghazi.

— Bun, am zis. Cât așteptați, Marcus, poate înțelegeți ceva din harta asta. Și nu uitați...

Am șoptit:

— Fără insigne. Nu până când nu primiți sprijin. Până nu demult, polițiștii nici măcar nu veneau în cartierul ăsta, fiindcă își riscau viața.

Frații Isaacson au încuviințat din cap, iar eu și Sara am ieșit pe hol, oprindu-ne când bărbatul cu baston ne-a tăiat calea.

— Acu' ziceți-mi și mie care-i treaba cu investigația. Sunteți caralii ori ba?

— E o chestiune... privată, am îngăimat eu. Prietenii mei rămân aici... să-l aștepte pe locatar.

Mi-am dus mâna la portvizit și am mai scos zece dolari.

— Te poți preface că nu i-ai văzut niciodată.

— Pentru zece dolari? a încuviințat omul. Pentru zece verzișori uit și de moaca lu' mama.

A chicotit scurt.

— Nu că mi-aș aminti de ea!

Am ieșit în stradă iute și am pornit tăcuți spre nord, apoi spre vest, sperând să prindem tramvaiul pe Broadway, fără să întâmpinăm vreo problemă. Aceasta urma să fie partea cea mai dificilă a călătoriei noastre, dar nu i-am spus nimic Sarei. Nu mai eram decât noi doi. Prin anii 1860 și 1870, orice bandă din Five Points demnă de acest nume m-ar fi săltat și și-ar fi făcut de cap cu Sara înainte să mergem mai mult de un cvartal pe Baxter Street. Mă rugam ca, de vreme ce chefuiala ce înlocuise, în ultimii ani, violența ca activitate distractivă pentru capii cartierului, să ne strecurăm neobservați.

În mod remarcabil, am reușit. Pe la zece fără un sfert ne îndreptam deja spre Broadway, și câteva minute mai târziu tramvaiul nostru a traversat pe Houston Street și am sărit în el. Fără să ne mai pese acum că ne vede cineva la sediul poliției, eu și Sara ne-am năpustit în clădire cum am ajuns, apoi am urcat scările și am intrat în biroul lui Theodore, pe care l-am găsit gol.

Un detectiv ne-a spus că președintele plecase acasă să ia cina, dar că se va întoarce curând. Următoarele 30 de minute de așteptare ne-au scos din minți. Când Theodore și-a făcut apariția, s-a alarmat să dea cu ochii de noi, dar, auzind veștile, s-a însuflețit și s-a pus pe lătrat ordine pe holul de la primul etaj. Mi-a trecut prin minte ceva atunci și i-am făcut semn Sarei să mă urmeze pe scări.

— Biletul, i-am explicat eu, coborând spre ușa de la intrare. Scrisoarea către doamna Santorelli... Dacă îl confruntăm pe Beecham cu asta, l-am putea zdrobi.

Sarei i-a plăcut ideea, și afară, pe Mulberry Street, am prins o birjă care ne-a dus pe Broadway la numărul 808. Nu aveam o stare de spirit tocmai exuberantă cât ne-am deplasat spre nord, dar posibilitățile reale ale momentului ne entuziasmau suficient ca drumul să ni se pară o eternitate.

Când am intrat la numărul 808, m-am mișcat atât de repede, încât n-am observat un sac mare de pânză pe care cineva îl lăsase în vestibul, și aproape m-am împiedicat. Lăsându-mă pe vine, am văzut o etichetă prinsă de capătul lui: NUMĂRUL 808 BROADWAY – ETAJUL ȘASE. M-am uitat la Sara și am băgat de seamă că și ea examina sacul și eticheta.

— Ai comandat niște cereale, John? m-a întrebat ea confuză.

— Nu fi caraghioasă, am răspuns. Probabil că e ceva adus de Marcus și de Lucius.

Am mai studiat sacul câteva secunde, apoi am ridicat din umeri și m-am aplecat să desfac sfoara care îl strângea la gură. Sfoara fusese răsucită într-un nod complicat, așa că am scos un briceag și am sfâșiat materialul gros al sacului de sus și până jos.

Precum o bucată de carne, Joseph a căzut pe podea. Pe trupul lui nu se zăreau semne, dar lividitatea pielii mi-a arătat clar că murise.

CAPITOLUL 42

Medicului legist de la morga Bellevue i-a luat mai bine de șase ore să stabilească fără dubii că Joseph murise din cauza unui cuțit cu lama subțire, precum un stilet, sau a unui ac uriaș înfipt la baza craniului până în creier. O noapte petrecută fumând și bătând coridoarele morgii nu m-a ajutat deloc să înțeleg ce se întâmplă. Într-un târziu, mi-am dat seama. M-am gândit scurt la Biff Ellison și la metoda lui tăcută și eficientă de a-și încheia socotelile cu o armă asemănătoare. Totuși, chiar și în mijlocul suferinței și al șocului meu, nu mi-l puteam imagina pe Ellison ca fiind responsabil. Joseph nu era unul dintre băieții săi, și chiar dacă Biff ar fi avut ceva împotriva investigației noastre, o asemenea mișcare cu siguranță ar fi fost precedată de o avertizare emfatică. Dacă Byrnes și Connor nu-l siliseră pe Ellison să-i ajute (o posibilitate atât de fistichie, încât părea inimaginabilă), nu-mi venea în cap nicio explicație și niciun alt suspect cu excepția lui Beecham. Cumva, găsise o cale să se apropie de băiat, în ciuda sfaturilor mele.

A sfaturilor mele. Când trupul micuț al lui Joseph a fost scos pe o targă din sala pentru autopsii, mi-a trecut prin minte pentru a mia oară că întâlnirea cu mine îi adusese copilului un asemenea sfârșit nefericit. Încercasem să-l pregătesc pentru orice fel de pericol, dar cum mi-aș fi putut imagina că cel mai mare dintre pericole avea să fie faptul că discutase cu mine? Iar acum mă aflam la morgă, spunându-i medicului legist că aranjasem înmormântarea și că mă îngrijisem de toate așa cum trebuie, de parcă mai

conta că trupul băiatului urmă să fie îngropat într-un mormânt drăguț din Brooklyn sau aruncat în curenții lui East River și tras apoi de ei în ocean. Vanitate, aroganță, lipsă de responsabilitate – pe tot parcursul nopții mi-am amintit ce spusese Kreizler după moartea lui Mary Palmer: că, în goana noastră de a-l înfrânge pe diavol, nu făcuserăm altceva decât să îi oferim un câmp mai mare pe care să fugă și să-și ducă la bun sfârșit crimele oribile.

Pierdut în gânduri, am ieșit din morgă la răsăritul soarelui și nu am fost deloc surprins să-mi văd vechiul prieten așteptându-mă în trăsurica lui. Cyrus Montrose stătea cocoțat pe locul birjarului și m-a salutat scurt și plin de compasiune din cap când m-a văzut. Laszlo a zâmbit și a coborât când m-am repezit spre el.

— Joseph..., am spus cu vocea răgușită din cauza țigărilor și a nopții nedormite.

— Știu, mi-a zis Laszlo. M-a sunat Sara. M-am gândit că îți trebuie un mic dejun.

Am încuviințat slăbit din cap și m-am urcat alături de el în trăsurică. Cyrus l-a îndemnat pe Frederick să o ia din loc și, curând, ne-am îndreptat la trap spre vest pe Twenty-sixth Street, deși traficul la o asemenea oră era destul de scăzut.

După câteva minute, m-am lăsat pe spate și mi-am sprijinit capul de acoperământul rulat al trăsuricii, oftând din toți rărunchii și holbându-mă la cerul înnorat, luminat doar pe jumătate.

— Beecham a fost, am bolborosit.

— Da, a răspuns Laszlo încet.

Mi-am întors capul spre el, fără să mă ridic.

— Dar nu a avut nicio mutilare. Nici măcar nu mi-am dat seama cum a murit. Era atât de puțin sânge! Nimic, decât o mică gaură la baza craniului.

Laszlo m-a privit pe sub gene.

— Iute și curat, a spus el. N-a fost unul dintre ritualurile lui, ci ceva pragmatic. L-a omorât pe băiat ca să se protejeze pe sine însuși și să trimită un mesaj.

— Mie? am întrebat.

Kreizler a încuviințat.

— Oricât de disperat ar fi, nu are de gând să se dea bătut prea ușor.

Am început să clatin din cap încet.

— Dar cum? *Cum?* I-am spus lui Joseph tot ce am aflat despre el. *Știa* să-l identifice pe Beecham. La naiba, m-a sunat ieri după-amiază să verifice încă o dată detaliile cu mine.

Sprânceana dreaptă a lui Kreizler s-a arcuit.

— Serios? De ce?

— Nu știu, am rostit dezgustat, scoțând o altă țigară. Un prieten de-al lui fusese abordat de un bărbat care voia să-l ia cu el. La un... castel deasupra orașului, mi-a zis. Ceva de genul ăsta. Într-adevăr părea că e vorba de Beecham, dar bărbatul nu avea spasme faciale.

Laszlo s-a răsucit spre mine și mi-a vorbit cu multă atenție:

— Ah! Nu-ți mai amintești, așa e?

— Să-mi amintesc?

— De Adam Dury. Ne-a spus că, atunci când Japheth vâna, spasmele lui încetau. Bănuiesc că, atunci când îi urmărește pe băieți...

Văzând efectul cuvintelor asupra mea, Kreizler s-a oprit.

— Îmi pare rău, John!

Am aruncat țigara neaprinsă pe stradă și mi-am prins capul între palme. Firește că avea dreptate. Vânătoarea, urmărirea, punerea capcanelor, omorurile – toate îi calmau spiritul lui Beecham, și calmul acela se reflecta pe fața lui. Băiatul care făcea trotuarul despre care îmi pomenise Joseph probabil că fusese acostat chiar de omul nostru. Joseph, la fel. Doar pentru că uitasem un detaliu...

Kreizler mi-a pus mâna pe umăr și trăsurica și-a văzut de drum. Când mi-am ridicat privirea mai târziu, ne opriserăm în față la Delmonico. Știam că restaurantul se va deschide abia peste o oră sau două, dar mai știam și că Laszlo putea aranja să luăm masa și în afara orelor de program. Cyrus s-a dat jos și m-a ajutat să cobor, spunând blând:

— Așa, domnule Moore. Să mâncați ceva.

Am reușit să mă târăsc în urma lui Laszlo până la ușa de la intrare, pe care ne-a deschis-o chiar Charlie Delmonico. Ceva din ochii lui uriași mi-a spus că știa toate detaliile.

— Bună dimineața, domnule doctor! a zis el, pe singurul ton pe care l-aș fi suportat în acel moment. Domnule Moore, a continuat el când am intrat. Sper să vă simțiți ca la dumneavoastră acasă, domnilor. Dacă pot face ceva pentru dumneavoastră...

— Mulțumim, Charles! a răspuns Kreizler.

Am atins cotul bărbatului și am izbutit să șoptesc:

— Mulțumesc, Charlie!

Apoi am pătruns în sala mare a restaurantului.

Cu o intuiție psihologică infailibilă, Kreizler alesese pentru micul dejun unicul loc din New York unde aș fi putut să-mi vin în fire sau să mănânc. Singuri în încăperea liniștită de la Del, cu lumina blândă ce pătrundea prin ferestre, nervii mei zdruncinați au început să se vindece și am reușit să înghit chiar și câteva felii de castravete, niște ouă Creole și porumbel fiert. Însă, mai important, am putut vorbi.

— Știi, am murmurat după ce ne-am așezat, că mă gândeam – când să fi fost, ieri, oare? – că aș putea simți compasiune pentru criminal, în ciuda faptelor sale? Datorită contextului vieții sale. Am crezut că, în sfârșit, îl cunosc.

Kreizler a clătinat din cap.

— Nu ai cum, John. Nu atât de bine. Te poți apropia, da, suficient de mult cât să îi anticipezi mișcările, dar nici eu, nici tu sau altcineva nu are cum să vadă *exact* ce anume vede el când îi privește pe copii sau să simtă *precis* emoțiile care îl determină să ridice cuțitul. Singura cale prin care aflăm asemenea lucruri ar fi...

Kreizler s-a întors spre fereastră, cu o privire absentă.

— Să-l întrebăm.

Am încuviințat din cap.

— I-am găsit apartamentul.

— Mi-a povestit Sara, a spus Laszlo, înfiorându-se ușor. Ați făcut o treabă grozavă, John. Toți.

Am pufnit.

— Grozavă... Marcus nu crede că Beecham se va mai întoarce acolo. Și trebuie să recunosc că are dreptate. Nenorocitul ăsta cu poftă de sânge a fost tot timpul cu un pas înaintea noastră.

Kreizler a ridicat din umeri.

— Posibil.

— Ți-a pomenit Sara și de hartă?

— Da, a spus Kreizler când un ospătar a apărut cu două pahare de suc proaspăt de roșii. Și Marcus a descoperit că e o hartă a sistemului de distribuție a apei. Se pare că întreaga rețea a fost refăcută în ultimii zece ani. Beecham probabil că a furat harta de la Biroul pentru Arhivele Publice.

Am luat o gură de suc.

— Sistemul de distribuție a apei? Ce vrea să mai însemne și asta?

— Sara și Marcus au niște idei, a răspuns Kreizler, luând niște cartofi sote, câteva bucăți de anghinare și de trufe de pe un platou mic. Sunt sigur că ți le vor împărtăși.

M-am uitat direct în ochii lui negri.

— Deci nu te întorci?

Kreizler și-a ferit iute privirea.

— Nu e posibil, John. Nu încă.

A încercat să fie mai vesel când au sosit ouăle Creole.

— Ați stabilit planul pentru duminică... Sărbătoarea Botezătorului.

— Da.

— Va fi o noapte importantă pentru el.

— Bănuiesc.

— Faptul că și-a lăsat... *trofeele* în urmă indică o formă de criză. Apropo, inima din cutie? E a mamei lui, îmi închipui.

Am ridicat din umeri.

— Îți dai seama, desigur, a continuat Laszlo, că duminică e noaptea spectacolului caritabil pentru Abbey și Grau la Metropolitan?

Am rămas mut de uimire și am holbat ochii.

— *Poftim?*

— Spectacol caritabil, a repetat Kreizler aproape vesel. Falimentul i-a distrus sănătatea lui Abbey, bietul om. Pentru asta, dacă nu pentru altceva, trebuie să mergem neapărat.

— Cum adică să mergem? am chițăit. Kreizler, o să vânăm un criminal, pentru Dumnezeu!

— Da, da, a răspuns Kreizler, dar mai târziu. Beecham n-a lovit niciodată mai devreme de miezul nopții. N-are niciun motiv s-o facă tocmai duminică. Așa că de ce să nu aștepți într-o atmosferă cât mai plăcută și, cu ocazia asta, să îi ajuți și pe Abbey și Grau?

Am scăpat furculița din mână.

— Știu... *Îmi* pierd mințile. Doar nu spui toate astea, nu poți să...

— Maurel îl va interpreta pe Giovanni, m-a ademenit Kreizler, punându-mi în farfurie ouă și niște porumbel. Edouard de Reszke va fi Leporello, și nici nu îndrăznesc să-ți spun cine o va juca pe Zerlina...

Am pufnit indignat, dar am întrebat:

— Frances Saville?

— Chiar doamna cu picioare lungi, a răspuns Kreizler. Anton Seidl e dirijorul. Ah, și Nordica o va interpreta pe Donna Anna.

Nu încăpea îndoială că tocmai îmi descrisese o seară memorabilă la operă, și pentru moment m-am simțit atras de idee. Însă imediat am simțit un val de durere când imaginea lui Joseph mi-a venit în minte, ștergând toate fanteziile despre seri încântătoare.

— Kreizler, am rostit cu glas rece, nu știu ce ți s-a întâmplat de stai așa și vorbești atât de firesc despre operă, de parcă oameni pe care *amândoi* îi cunoaștem nu ar fi fost...

— Nu e nimic nepotrivit în spusele mele, Moore.

Ochii i s-au golit de orice lumină, și un fel de hotărâre rece, feroce, i-a asprit vocea:

— Fac un târg cu tine – vino cu mine la *Giovanni* și mă alătur din nou investigației. Și *vom* pune capăt întregii tevaturi.

— Te vei alătura din nou? am întrebat surprins. Dar când?

— Nu înainte de operă, a răspuns Laszlo.

M-am pregătit să protestez, dar el a ridicat o mână fermă.

— Nu pot să spun mai mult de atât, John, așa că nu mă întreba. Accepți, totuși?

Firește că *am acceptat*, aveam de-ales? În ciuda rezultatelor obținute de mine, de Sara și de frații Isaacson în ultimele săptămâni, moartea lui Joseph m-a făcut să mă îndoiesc profund de abilitatea noastră de a duce la sfârșit investigația. Gândul întoarcerii lui Kreizler m-a motivat puternic să continui și m-a ajutat chiar să înghit tot porumbelul înainte să plecăm de la Del și să ne îndreptăm spre centru. Laszlo se purta misterios, dar știam că nu are capricii când venea vorba de astfel de lucruri, și mi-aș fi pariat toți banii că avea o explicație serioasă pentru felul în care își ascundea intențiile reale. I-am promis că-mi voi dai la curățat costumul pentru operă, după care ne-am strâns mâinile ca să pecetluim târgul. Totuși, când i-am spus că abia așteptam să le dau și celorlalți vestea despre aranjamentul nostru, odată ce mă întorceam la numărul 808, pe Broadway, Kreizler mi-a cerut să mă abțin. În plus, nici Roosevelt nu trebuia să afle nimic.

— Nu-ți cer asta din amărăciune, mi-a explicat Laszlo când m-am dat jos din trăsurică la capătul nordic al pieței Union. Theodore s-a purtat cu decență și cu amabilitate în ultimele zile și a dovedit multă perseverență în căutarea lui Connor.

— Omul e de negăsit, i-am zis, bazându-mă pe ce auzisem de la Roosevelt.

Laszlo a privit în gol, părând ciudat de detașat.

— O să apară, bănuiesc. Între timp, mai sunt și alte lucruri de care trebuie să mă ocup. Dă-i drumul, Cyrus.

Trăsurica a plecat, iar eu am pornit pe jos spre centru.

Când am sosit la sediu, am găsit un bilet de la Sara și de la frații Isaacson pe biroul meu, în care mă anunțau că se duseseră acasă pentru câteva ore de somn, după care intenționau să se alăture echipei de detectivi pe care Theodore o trimisese să supravegheze blocul lui Beecham. Am profitat de absența lor și m-am întins pe divan, încercând să mă odihnesc. Starea în care am picat imediat nu poate fi numită deloc somn adânc. Totuși, pe la prânz,

m-am simțit suficient de întremat ca să mă întorc în Washington Square, să mă îmbăiez și să-mi schimb hainele. Apoi i-am dat telefon Sarei. M-a informat că întâlnirea de pe Baxter Street, la numărul 155, urma să aibă loc la apusul soarelui și că Roosevelt intenționa să supravegheze el însuși locul timp de câteva ore. Mi-a spus că trece să mă ia, așa că amândoi am încercat să mai dormim puțin până atunci.

După cum s-a dovedit, Marcus a avut dreptate în privința lui Beecham. Duminică dimineața, pe la trei, omul nostru încă nu apăruse, și ne-am dat seama că nu se va mai întoarce la apartament. Le-am transmis celorlalți părerea lui Kreizler despre „trofeele" lui Beecham. Faptul că le lăsase în urmă indica un fel de punct culminant al lanțului de crime, ce se apropia cu pași repezi. Ideea lui ne-a arătat cât devenise de important să avem un plan solid pentru duminică noaptea. Așa cum stabiliserăm de comun acord cu câteva săptămâni mai devreme, l-am inclus și pe Roosevelt în discuția noastră purtată sâmbătă după-amiază, la numărul 808.

Theodore nu mai venise niciodată în vizită la sediul nostru, și, privindu-l cum studiază toate ciudățeniile intelectuale și decorative ale încăperii, mi-am amintit de dimineața în care m-am trezit aici după ce Biff Ellison mă drogase. Așa cum se întâmpla întotdeauna în cazul lui, curiozitatea lui Roosevelt a învins curând orice nedumerire. A început să pună atâtea întrebări amănunțite despre fiecare obiect – de la tabla mare, până la sobița din bucătărie –, încât, timp de o oră după sosirea lui, n-am lucrat absolut nimic. Discuția a fost la fel ca mai toate cele precedente. Am formulat idei pe care le-am cântărit și (ca de obicei) le-am respins, străduindu-ne în tot acest timp să asamblăm ipoteze solide pe baza unor simple speculații. De data asta, m-am pomenit privind întregul proces prin ochii uimiți și mai târziu fascinați ai lui Roosevelt, căpătând într-un final o perspectivă proaspătă. Când a început să lovească cu pumnii în brațele unuia dintre fotoliile marchizului Carcano și să scoată exclamații aprobatoare ori de câte ori ne consideram mulțumiți de raționamentele noastre, admirația mea față de munca echipei noastre a sporit.

Am căzut de acord asupra unui aspect esențial: harta lui Beecham cu sistemul de distribuție a apei din New York avea relevanță pentru următoarea crimă și nu pentru cele din trecut. În timp ce îi așteptau pe detectivii lui Theodore în noaptea în care descoperiserăm apartamentul lui Beecham, Marcus confirmase teoria sa inițială că harta fusese prinsă în perete relativ recent, comparând zugrăveala din punctele diferite ale locuinței. Luând în considerare elemente precum căldura, umiditatea și funinginea, Marcus trăsese concluzia că harta nu ajunsese pe perete mai devreme de noaptea în care Ernst Lohmann murise.

— Splendid! a exclamat Theodore, salutând analiza lui Marcus. Exact motivul pentru care v-am adus în rândurile noastre, băieți – metode moderne!

Concluzia lui Marcus a fost susținută și de alți factori. Mai întâi, a fost greu să stabilim o legătură între Bedloe's Island, Statuia Libertății și alte locuri ale crimelor și sistemul de distribuție a apei. În plus, intenția generală a unui astfel de sistem, aceea de a facilita îmbăierea, ar fi putut constitui o metaforă în mintea lui Beecham pentru figura lui Ioan Botezătorul. Dacă adăugam și faptul că Beecham lăsase harta în apartament parcă pentru a ne tachina și a ne implora, ne simțeam mai încrezători să afirmăm că exista o legătură oarecum conceptuală între ea și următoarele crime. Lucius a notat toate detaliile pe tablă.

— La naiba! a rostit Theodore în timp ce Lucius folosea creta. La naiba! Exact asta îmi place – o abordare științifică.

Niciunul dintre noi n-a avut puterea să-i spună omului că această parte a abordării noastre era mai puțin științifică decât părea la prima vedere. În schimb, am scos toate cărțile pe care le aveam pe tema lucrărilor publice din Manhattan și ne-am îmbarcat într-un tur al sistemului de distribuție a apei.

Fiecare dintre crimele lui Beecham din 1896 avusese loc pe malurile unei ape. Deduseserăm deja că o întindere mare de apă devenise o componentă emoțională vitală a ritualurilor sale. De aceea, era important să ne concentrăm atenția asupra elementelor din sistemul de distribuție a apei care se situau în apropierea

râurilor și a oceanului. Nu aveam prea multe opțiuni. De fapt, ne rămăsese doar una: High Bridge Aqueduct and Tower, ale cărui conducte groase de trei metri asigurau apă curată orașului, aducând-o peste East River și până în Manhattan încă din anii 1840. Dacă Beecham alesese acest pod, însemna că prima sa crimă avusese loc la nord de Houston Street. Simplul fapt că își limitase măcelul la Lower Manhattan nu însemna neapărat că nu se familiarizase cu partea de nord a insulei. Era posibil ca, de fapt, Beecham să intenționeze să viziteze și locuri mai puțin impunătoare de pe harta lui – o intersectare a cursurilor de apă, de pildă –, sperând ca noi să ne concentrăm asupra unui obiectiv mai impunător precum High Bridge.

— Dar cum e cu povestea băiatului? a întrebat Theodore, profund frustrat că nu se putea implica și mai mult în procesul speculativ. „Castelul de unde vezi tot orașul" și restul? Nu confirmă și asta ipoteza voastră?

Sara a subliniat că, deși ar putea confirma ipoteza (căci High Bridge Tower, construit să regleze presiunea apei din rezervoarele de pe insula Manhattan, chiar semăna cu turnul înalt al unui castel), o asemenea confirmare nu însemna și că Beecham intenționa să-și ducă victima acolo. Ne confruntam cu o minte excesiv de perversă și de diabolică, i-a explicat ea lui Theodore, aparținând unui om ce ne cunoștea activitățile și care își găsea satisfacția în oferirea unor piste false. În orice caz, ne îndoiam că Beecham știa că noi îi înțelegeam nevoia sa de a fi lângă apă. Era posibil să nu-și dea seama de asta, așa că High Bridge Tower constituia un loc mai mult decât promițător.

Roosevelt a absorbit informațiile cu interes, dând din cap, frecându-și maxilarul și, într-un târziu, bătând din palme furtunos.

— Foarte bine, Sara! a exclamat el. Nu știu ce-ar zice familia ta să te audă vorbind astfel, dar pe toți demonii dacă nu sunt mândru de tine!

Cuvintele lui Theodore s-au dovedit atât de sincere și de pline de admirație, încât Sara le-a iertat aerul de ușoară superioritate și a zâmbit satisfăcută.

Roosevelt s-a implicat și mai mult în discuție când a venit timpul să punem la punct dispunerea forțelor de poliție pentru duminică noaptea. Voia să aleagă personal oamenii care urmau să supravegheze High Bridge Tower, a spus el, considerând că era o treabă ce necesita un tact uriaș. Orice semn de activitate suspectă, toți știam, l-ar fi împins pe Beecham s-o ia la goană. Pe lângă High Bridge, Roosevelt intenționa să supravegheze toate podurile și stațiile pentru feriboturi. Polițiști de patrulă în număr mare aveau să fie plasați pe maluri, atât la vest, cât și la est, la distanțe regulate. Și nu în ultimul rând, unități de detectivi aveau să fie prezente la aceleași case rău famate pe care le supravegheaserăm în noaptea morții băiatului Lohmann, chiar dacă aveam motive întemeiate să credem că Beecham urma să-și răpească victima dintr-un stabiliment diferit.

Nu ne mai rămăsese decât să hotărâm rolul meu, al fraților Isaacson și al Sarei în toată aventura. Alegerea evidentă era să ne alăturăm grupului de la High Bridge Tower, moment în care am fost silit să îi anunț că voi veni mai târziu, fiindcă intenționam să mă duc la operă cu Kreizler. Pe chipurile colegilor mei a apărut imediat o expresie uluită, dar, fiindcă promisesem să nu dezvălui condițiile târgului meu cu Laszlo, n-am reușit să le ofer o explicație plauzibilă pentru purtarea mea. Din fericire, înainte ca Sara și frații Isaacson să se arunce asupra mea cu tot felul de acuzații, am primit ajutor dintr-o sursă neașteptată: Theodore, care, din câte a reieșit, plănuia și el să participe la spectacolul de binefacere. Roosevelt a explicat că era foarte probabil ca primarul Strong să se împotrivească folosirii noaptea a unei părți mari a forțelor de poliție pentru cazul băieților care se prostituau. Dar dacă Roosevelt era văzut la un eveniment social cunoscut de mai toată lumea, la care și primarul urma să vină însoțit de alți doi membri ai Consiliului Comisarilor, activitățile de peste noapte nu aveau să devină centrul atenției. Theodore mi-a sprijinit ideea de a merge la operă, spunând că nu puteam decât să abat interesul oficialilor de la activitățile noastre. În plus, a mai zis el, respectând

logica lui Kreizler, Beecham nu lovise niciodată înainte de miezul nopții și nu aveam niciun motiv să credem că acum se va întâmpla altfel. Eu și Roosevelt urma să ne alăturăm vânătorii imediat după ce plecam de la Operă.

Puși în fața unei astfel de atitudini a superiorului lor, frații Isaacson au aprobat șovăitori. Însă Sara m-a privit bănuitoare și m-a tras într-o parte când ceilalți au început să discute detaliile suplimentare ale așezării forțelor de ordine.

— A pus ceva la cale, John? m-a întrebat pe un ton care-mi sugera clar că nu avea rost să-i îndrug verzi și uscate în acea etapă a aventurii.

— Cine, Kreizler? am spus, sperând ca întrebarea mea să pară sinceră. Nu, nu cred. Ne-am făcut planuri cu mult timp în urmă. Dar dacă tu crezi că e o idee proastă, Sara, i-aș putea spune că...

— Nu, a sărit ea imediat, dar fără să pară convinsă. Vorbele lui Theodore au sens. Și oricum vom fi toți la turn, nu văd de ce și prezența ta ar fi necesară.

M-am aricit puțin, dar discreția îmi poruncea să nu-mi arăt supărarea.

— Totuși, a continuat Sara, după trei săptămâni fără un cuvânt, mi se pare ciudat ca el să-și aleagă tocmai ziua de mâine pentru a-și face apariția.

Privirea prietenei mele a rătăcit agitată prin încăpere, în timp ce mintea ei analiza toate posibilitățile.

— Dar să ne spui, te rog, dacă ți se pare că a pus ceva la cale.

— Sigur.

S-a uitat din nou la mine cu mult scepticism, iar eu am făcut ochii mari.

— Sara, dar de ce crezi că *nu ți-aș spune*?

N-a putut să-mi dea un răspuns. *Nici eu* nu i-aș fi putut răspunde. O singură persoană știa motivele clare ale secretului meu, iar el încă nu se simțea pregătit să le dezvăluie.

Oricât de important devenise acum faptul de a ne odihni pentru evenimentul de duminică, am simțit că e mai mult decât obligatoriu

să ne întoarcem pe străzi sâmbătă seară, ca să facem un minimum de efort și să-l identificăm pe prietenul lui Joseph. Șansele să-l găsim, fără să avem un nume sau o descriere a înfățișării sale, se apropiau de zero, o constatare care a devenit tot mai clară pe măsură ce orele s-au scurs. Am cercetat cvartalele din Lower East Side, Greenwich Village, Tenderloin, cunoscute pentru numărul mare de adolescenți ce făceau trotuarul, și am vizitat iar toate casele rău famate care ofereau băieți. De fiecare dată am primit aceleași răspunsuri stupefiant de neinteresante. Căutăm un băiat, spuneam noi, care lucrează pe străzi. Un băiat care se gândește să iasă din branșă cât de curând (deși știam că, dacă Beecham își respecta modelul de lucru, l-ar fi sfătuit pe băiat să-și țină gura în privința plecării). Un băiat care fusese prieten cu Joseph de la Golden Rule, da, același băiat care fusese omorât. Dacă am fi avut și cea mai mică șansa să obținem o nouă pistă, aceasta era distrusă de ultima noastră propoziție. Toți cei pe care i-am interogat și-au dat seama că-l căutăm pe ucigașul lui Joseph și nimeni nu voia să fie implicat în vreun fel. Până la miezul nopții, a trebuit să acceptăm că, dacă era să-l găsim pe băiat, atunci aveam să-l găsim împreună cu Beecham, și am sperat să se întâmple înainte să fie ucis.

Gândul înfiorător ne-a trimis pe la casele noastre. Perspectiva de a-l înfrunta pe Beecham direct era ceva diferit, pe lângă faptul că îi știam numele și multe despre trecutul lui. Iminența înfruntării – aranjată, chiar dacă inconștient, de însuși Beecham – ne-a copleșit, fiindcă prevestea un pericol mai mare decât crezusem. Încă de la început, bănuiserăm că în comportamentul criminalului existase o dorință puternică de a fi oprit, dar acum înțelegeam că această dorință avea o latură catastrofală, apocaliptică, și că „a fi oprit" putea include și violențe asupra celor care ar fi încercat s-o facă. Da, urma să fim înarmați, și, împreună cu forțele de ordine, numărul nostru era de ordinul zecilor, dacă nu al sutelor. Totuși, în multe feluri, omul nostru se confruntase cu situații și mai grave pe parcursul vieții sale de coșmar, și, prin simpla supraviețuire, el învinsese soarta. De asemenea, rezultatul unei

curse nu poate fi determinat doar pe baza statisticilor. Mai trebuiau luate în calcul și elementele intangibile ale educației și ale pregătirii. Dacă introduceam astfel de factori în ecuație, consecințele s-ar fi schimbat semnificativ, cu toată superioritatea noastră, și ca număr de oameni, și ca armament. De fapt, nu eram sigur deloc că, după un asemenea calcul, soarta i-ar fi fost defavorabilă lui Beecham.

CAPITOLUL 43

Nu este niciodată mai ușor să înțelegi ce e în mintea unui anarhist purtător de bombe decât atunci când te afli în mijlocul doamnelor și al domnilor care au bani și îndrăzneala de a se numi „Societatea New Yorkului". Îmbrăcate la patru ace, pline de bijuterii și parfumate, celebrele familii din topul Four Hundred, împreună cu rudele și acoliții lor diverși, se deplasau, îmbrânceau, bârfeau și se ghiftuiau cu o inconștiență pe care spectatorul amuzat îl putea considera fascinant, dar intrusul nefericit îl socotea oarecum deplorabil. Un astfel de intrus am fost și eu duminică seara, pe 21 iunie. Kreizler mă rugase (mi s-a părut ciudat chiar și-atunci) să nu ne întâlnim pe Seventeenth Street, ci în loja lui de la Metropolitan, înainte de începerea spectacolului de binefacere, astfel încât m-am văzut nevoit să iau o birjă până la „berăria galbenă" și apoi să-mi croiesc drum singur pe scările înguste ale Operei. Nimic nu scoate la suprafață instinctul criminal îndreptat spre pătura superioară a societății New Yorkului precum un spectacol de binefacere. În timp ce mă strecuram cu greu printre oamenii din vestibul, încercând să trec de *grandes dames* cu ale lor haine și dimensiuni fizice nu tocmai prietene cu mișcarea, am dat întâmplător peste oameni pe care îi cunoscusem în copilărie, prieteni de-ai părinților mei, și care acum s-au întors iute când mi-au surprins privirea sau care, pur și simplu, m-au salutat scurt, parcă declarând sus și tare: „Te rog, scutește-ne de jena de a sta de vorbă cu tine." Puțin îmi păsa, sincer să fiu, numai că, în general, nu se mișcau pentru a-mi

face loc. Când am ajuns la etajul al doilea, atât nervii, cât și costumul meu suferiseră îngrozitor, iar în urechi îmi zumzăiau mii de conversații perfect idioate. Totuși, aveam remediul la îndemână. Am intrat într-unul dintre bărulețele de sub scări, am dat iute pe gât un pahar de șampanie, am mai luat două și m-am îndreptat cu pași hotărâți spre loja lui Kreizler.

L-am găsit pe Laszlo deja așezat pe un scaun din spate, studiind programul serii.

— Dumnezeule! am spus, prăbușindu-mă pe scaunul de lângă el, fără să vărs niciun strop de șampanie. N-am mai văzut așa ceva de când a murit Ward McAllister! Doar nu crezi că a înviat din morți, nu?

(De dragul cititorilor mei tineri, Ward McAllister a fost eminența cenușie a doamnei Astor, bărbatul care a inventat sistemul Four Hundred, bazându-se pe numărul de oameni care puteau intra fără probleme în sala de bal a marii doamne.)

— Să sperăm că nu, a răspuns Laszlo, întorcându-se spre mine cu un zâmbet binevoitor. Deși niciodată nu poți fi foarte sigur cu creaturi de genul lui McAllister. Ei bine, Moore...

A lăsat programul într-o parte și și-a frecat mâinile, continuând să pară mai fericit și mai sănătos decât în timpul ultimelor noastre întâlniri. A dat cu ochii de șampania din mâna mea.

— Pari să fii bine pregătit pentru o seară printre lupi.

— Da, au ieșit toți în noaptea asta, nu? am zis, cercetând Potcoava de Diamant.

Am dat să mă mut mai în față, dar Kreizler m-a apucat de braț.

— Dacă nu te superi, Moore, aș prefera să stăm pe locurile din spate azi.

Când l-am întrebat din ochi despre ce e vorba, mi-a răspuns:

— N-am niciun chef să fiu analizat de nimeni.

Am ridicat din umeri și m-am așezat din nou lângă el, apoi am continuat să verific cine e în public și, curând, am ajuns la loja cu numărul 35.

— Ah, văd că Morgan și-a adus soția cu el. Vreo biată actriță o să rămână fără brățară cu diamante la noapte, bănuiesc.

Am privit în jos la marea de capete de sub noi.

— Unde naiba o să mai încapă și restul lumii de afară? Sala e plină deja.

— O să fie un miracol dacă o să auzim ceva oricum, a spus Laszlo cu un chicotit care m-a nedumerit.

Nu era deloc un lucru pe care să-l găsească amuzant de obicei.

— Loja doamnei Astor e atât de ticsită, încât mi-e teamă că se va prăbuși, iar băieții Rutherford deja se îmbătaseră de nu se mai puteau ține pe picioare la șapte și jumătate.

Mi-am scos binoclul mic și m-am apucat să cercetez și partea cealaltă a potcoavei.

— Ce de fete cucuiete în loja lui Clews! am zis. Nu par să fi venit ca să-l asculte pe Maurel. Aș miza pe o partidă de vânătoare de soți.

— Gardienii ordinii sociale, a comentat Kreizler, arătând cu mâna dreaptă spre interiorul operei și oftând. La paradă! O imagine de neuitat!

După ce i-am aruncat lui Laszlo o privire uluită, am adăugat:

— Ai o dispoziție foarte bizară... Sper că nu ești și tu beat, nu?

— Treaz ca un judecător, a răspuns Laszlo. Nu că ar fi vreun judecător de *aici* foarte treaz. Dă-mi voie, Moore, să precizez, ca răspuns la privirea ta îngrijorată, că nu mi-am pierdut nici mințile. Ah, uite-l și pe Roosevelt!

Kreizler a ridicat mâna să-i facă semn și s-a strâmbat puțin.

— Încă te mai doare? l-am descusut.

— Numai din când în când, m-a lămurit el. N-a fost cine știe ce împușcătură. Va trebui să-l înfrunt pe omul ăsta...

Kreizler s-a oprit brusc, m-a privit și apoi s-a forțat să se înveselească.

— Într-o bună zi. Spune-mi, John… Unde sunt ceilalți membri ai echipei acum?

Simțeam că pe față mi se citește îngrijorarea, dar, la întrebarea lui, am dat din umeri și m-am relaxat.

— S-au dus la High Bridge cu detectivii, i-am explicat. Să-și ocupe pozițiile devreme.

— High Bridge? a repetat Kreizler nerăbdător. Se așteaptă ca el să apară la High Bridge Tower?

Am încuviințat.

— Asta a fost interpretarea noastră.

Ochii lui Kreizler, vioi și strălucitori, s-au luminat și mai tare datorită entuziasmului.

— Da, a murmurat el. Da, firește. O altă alegere inteligentă.

— O altă? am repetat.

Clătinând iute din cap, Laszlo a replicat:

— Nimic important. Sper că nu le-ai povestit de aranjamentul nostru.

— Le-am zis unde mă duc, am răspuns, ușor iritat. Dar nu le-am zis și de ce.

— Excelent.

Kreizler s-a sprijinit de spătar, părând deosebit de încântat.

— Atunci, Roosevelt n-are cum să știe...

— Ce să știe? am întrebat, începând să resimt o senzație veche și familiară că greșisem sala și intrasem în mijlocul unui spectacol.

— Hmm? a exclamat Kreizler, abia conștient de prezența mea. Ah, îți explic mai târziu.

A arătat brusc spre loja orchestrei.

— Splendid. Iată-l și pe Seidl!

Pe podium a urcat Anton Seidl, cu profilul lui nobil și părul lung, fostul secretar particular al lui Richard Wagner, iar acum cel mai înzestrat dirijor din New York. Cu nasul lui acvilin înfrumusețat de un pince-nez care reușea cumva să rămână neclintit în timpul mișcărilor viguroase ale corpului ce-i caracterizau stilul de dirijat, Seidl impunea imediat respect în mijlocul orchestrei. Când și-a întors privirea severă spre public, mulți dintre guralivi au amuțit, aproape înfricoșați. Însă când luminile s-au stins și Seidl a atacat uvertura puternică a lui *Don Giovanni*, larma din loji a început să crească din nou. Curând, a atins un nivel mai deranjant ca niciodată. Kreizler a continuat să stea nemișcat, cu o expresie senină pe față.

Timp de două acte și jumătate, cu o stăpânire de sine inimaginabilă, Laszlo a îndurat ignoranța publicului bădăran față de miracolul muzical care avea loc pe scenă. Vocea și interpretarea lui Maurel s-au dovedit strălucitoare ca întotdeauna, iar distribuția secundară – mai ales Edouard de Reszke ca Leporello –, superbă. Singurele lor mulțumiri au fost aplauzele ocazionale, precum și agitația din Operă. Zerlina lui Frances Saville a fost și ea o încântare majoră, deși talentul ei de cântăreață nu i-a oprit pe amețiții de băieți Rutherford să izbucnească în urale care indicau că, în mintea lor mediocră, ea nu se deosebea cu mult de dansatoarele din Bowery. În timpul pauzelor, mulțimea s-a purtat mai mult sau mai puțin ca înaintea spectacolului – ca o gloată imensă de bestii sclipitoare din junglă –, și când Vittorio Arimondi, ce-l juca pe comandorul ucis, a început să bată la ușa lui Don Giovanni, deja mă săturasem de atmosfera generală și mă întrebam în continuare nedumerit de ce Kreizler îmi ceruse să vin.

Curând, am început să primesc răspunsuri. Chiar când Arimondi a luat cu asalt scena, îndreptându-și silueta de statuie spre Maurel, iar Seidl a îndemnat orchestra să intre într-un crescendo, cum mai rar auzisem, chiar și la Metropolitan, Laszlo s-a ridicat calm în picioare, a tras adânc aer în piept și mi-a atins umărul.

— În regulă, Moore, a șoptit el. Să mergem.

— Să mergem? am întrebat, ridicându-mă și pășind alături de el spre colțurile mai întunecate ale lojii. Unde? Trebuie să mă întâlnesc cu Roosevelt după spectacol.

Kreizler nu mi-a răspuns, ci a deschis ușa cu calm dinspre salonaș, de unde au apărut Cyrus Montrose și Stevie Taggert. Erau îmbrăcați în haine ce semănau foarte bine cu ale mele și ale lui Kreizler. Am fost surprins și fericit să-i văd pe amândoi, mai ales pe Stevie. Băiatul părea că-și revenise complet de pe urmă bătăii pe care o primise de la Connor, deși era evident că nu se simțea în largul lui în costum și nici nu se bucura că se află într-un loc unde se cântă operă.

— Nu-ți face griji, Stevie, am zis, strângându-i umărul. N-a omorât pe nimeni.

Stevie și-a vârât degetele pe sub guler, încercând să-l lărgească puțin.

— Aș da orice pentru o țigară, a mormăit el printre dinți. N-aveți una în plus, domnule Moore?

— Haide, Stevie, a rostit Kreizler sever, apucând pelerina. Am mai discutat asta.

Laszlo s-a întors spre Cyrus.

— E limpede ce ai de făcut?

— Da, domnule, a răspuns neutru Cyrus. La sfârșitul spectacolului, domnul Roosevelt o să vrea să știe unde v-ați dus. O să-i spun că nu știu. Apoi luăm trăsurica și mergem în locul pomenit de dumneavoastră.

— Și o luați…? a insistat Kreizler.

— O luăm pe ruta indirectă, dacă suntem urmăriți.

Laszlo a încuviințat din cap.

— Bun. În regulă, Moore.

După ce Kreizler s-a strecurat în salon, am privit înapoi spre sală și mi-am dat seama că niciun alt spectator nu ar fi putut observa schimbul petrecut. Acum înțelegeam de ce Laszlo îmi ceruse să rămânem pe locurile din spate. Apoi, m-am uitat la Stevie, care continua să sufere, sufocat în hainele de seară, și am constatat și altceva: cei doi, având siluete relativ similare cu ale noastre, trebuiau să lase impresia că eu și Kreizler încă ne aflam în Operă. Dar cu ce scop? Unde se grăbea să ajungă Laszlo? Întrebările au continuat să-mi răsune în minte, dar bărbatul cu răspunsuri deja plecase. Lăsându-l pe Don Giovanni să-și urle groaza provocată de coborârea în infern, am pornit după Kreizler, pe care l-am găsit lângă ușile ce dădeau spre Broadway.

Când l-am prins din urmă, avea o stare de hotărâre entuziasmată.

— O să mergem pe jos, i-a spus el portarului de afară, care a alungat grupul de birjari nerăbdători.

— Kreizler, la naiba! am rostit exasperat, când ne-am îndreptat spre colțul bulevardului. Ai putea măcar să-mi spui unde mergem.

— Am crezut că te-ai prins deja, mi-a răspuns dând din mână. Mergem să-l găsim pe Beecham.

M-am clătinat la auzul cuvintelor lui Laszlo, silindu-l să mă prindă de rever și să mă tragă după el. Am coborât pe caldarâm împleticindu-mă și, după ce traficul s-a mai potolit cât să traversăm, Kreizler a chicotit.

— Nu-ți face griji, John, a spus el, e doar la câteva străzi distanță, dar suficient de departe cât să-ți răspund la întrebări.

— La câteva străzi? am repetat, încercând să scap de amețeală în timp ce ne croiam drum printre balegile de cal și vehicule de tot felul.

În sfârșit, am izbutit să ajungem pe partea cealaltă.

— La High Bridge Tower? Dar până acolo sunt *kilometri*!

— Mă tem că Beecham nu se va duce *la* High Bridge Tower în noaptea asta, Moore, a răspuns Kreizler. Mă tem că prietenilor noștri le e sortit să aibă parte de o supraveghere frustrantă.

Am coborât pe Thirty-ninth Street și zgomotul de pe Broadway s-a risipit în urma noastră, făcându-ne vocile să răsune cu ecou printre casele întunecate, înșiruite spre Sixth Avenue.

— Atunci unde naiba o să fie?

— Asta poți ghici și singur, a răspuns Kreizler mărind pasul și mai mult. Amintește-ți ce a lăsat în urma sa, în apartament.

— Laszlo, am rostit furios, apucându-l de braț. Nu am venit cu tine ca să mă joc. M-ai făcut să-mi abandonez oamenii cu care lucrez de luni întregi, ca să nu mai pomenesc de Roosevelt. Așa că oprește-te și spune-mi ce naiba se întâmplă.

Preț de o clipă, a reușit să înlocuiască entuziasmul cu mila.

— Îmi pare rău de ceilalți, John, sincer. Dacă aș fi găsit o altă cale... dar nu există. Te rog, înțelege, dacă poliția va fi implicată, Beecham va muri. Sunt absolut sigur de asta. Nu vreau să sugerez că Roosevelt va juca și el un rol în așa ceva, dar, în drum spre pușcărie sau cât Beecham se va afla în celulă, va apărea un incident nefericit. Un detectiv, un gardian sau alt deținut – probabil susținând că a fost autoapărare – va pune capăt numeroaselor probleme despre care eu și tu știm că alcătuiesc ființa criminalului.

— Dar Sara..., am protestat. Și frații Isaacson. Ei nu merită să...

— N-am putut risca! a declarat Kreizler, continuând să meargă spre est cu pași apăsați. Lucrează pentru Roosevelt, toți au o slujbă datorită lui. N-am putut risca să-i spună ce punem la cale. Nici măcar *ție* nu ți-am putut spune tot, fiindcă am știut că i-ai jurat să-i împărtășești ce știi, iar tu nu ești bărbatul care să nu-și țină promisiunile.

Asta mi-a mai potolit mânia, trebuie să recunosc, dar, grăbindu-mă să-l prind din urmă, am continuat să-l presez să-mi ofere mai multe detalii.

— Dar ce ai de gând? Și de când pui toate astea la cale?

— Din dimineața de după moartea lui Mary, mi-a răspuns, doar cu o ușoară urmă de amărăciune.

Ne-am oprit din nou la colțul lui Sixth Avenue și Kreizler s-a întors spre mine cu ochii negri strălucind.

— Retragerea mea inițială din investigație a fost o reacție pur emoțională, una probabil la care aș fi renunțat în timp. Dar în dimineața aceea, mi-am dat seama de ceva... De vreme ce *eu* devenisem punctul de atracție principal al dușmanilor noștri, retragerea mea v-ar fi dat vouă mână liberă.

— Și așa fost, am rostit eu după ce am chibzuit câteva secunde. Nu i-am mai văzut pe oamenii lui Byrnes după aceea.

— Însă *eu*, da, a răspuns Kreizler. Și încă îi văd și acum. M-am distrat de minune plimbându-i prin tot orașul. O purtare absurdă din partea mea, dar am continuat, având încredere în voi. Capacitățile voastre combinate și lucrurile învățate în perioada pe care am petrecut-o împreună sigur aveau să vă aducă un set de indicii pe baza cărora să stabiliți clar care va fi următoarea mișcare a lui Beecham.

Când am început să ne strecurăm prin traficul de pe Sixth Avenue, Laszlo și-a ridicat mâna dreaptă ca să-mi oprească eventualele comentarii:

— Deja făcusem presupunerile pe care le-ați făcut și voi cu privire la 21 iunie, ziua Sfântului Ioan Botezătorul. Identificarea

victimei și a locului se afla în mâinile voastre. Mi-am pus mari speranțe în micuțul tău prieten Joseph că ne va ajuta cu primele întrebări...

— Aproape că a izbutit, am replicat, simțind tăișul vinei și al durerii. Ne-a dat o idee despre cine ar putea fi victimă – știam că nu venea dintr-o casă rău famată, ci de pe străzi.

— Da, a spus Laszlo, când am ajuns pe partea estică a bulevardului. Băiatul v-a făcut un mare serviciu și moartea lui a fost o tragedie.

A oftat, cuprins de remușcări.

— Există momente când întregul caz, când toți cei care intră în contact cu viața lui John Beecham par să sfârșească tragic...

Hotărârea lui a revenit la suprafață cu putere.

— Oricum, ceea ce a zis Joseph despre „castel", de unde victima putea să vadă orașul, a fost un ajutor fals, dacă luăm în calcul ce ați descoperit în apartamentul lui Beecham. Apropo, ați lucrat extraordinar când ați găsit locul.

Am încuviințat din cap și am zâmbit. Deja abandonasem ideea de a-l mai chestiona pe Kreizler cu privire la cursul acțiunilor sale din seara asta. Dacă o asemenea resemnare rapidă vi se pare surprinzătoare, să nu uităm că, săptămâni la rând, lucrasem fără să mă bucur de prietenia și îndrumarea lui Laszlo și îi dusesem acut lipsa. Să merg din nou alături de el, să-l aud discutând cazul într-o manieră precisă și încrezătoare și, mai presus de toate, să știu că Sara, eu și frații Isaacson fuseserăm în gândurile lui în tot acest răstimp îmi dădea o senzație imensă de bucurie și de ușurare. Știam că Laszlo lucrează la un plan care se intersecta cu al echipei noastre. Și era ușor să văd că entuziasmul lui sălbatic conținea și un element imprevizibil și poate incontrolabil. Însă astfel de gânduri păreau să conteze prea puțin acum, când coboram pe Thirty-ninth Street. Puteam să jur că urmărim o pistă corectă, și, curând, propriul entuziasm a copleșit vocea interioară prudentă care îmi spunea că suntem doar doi, grăbindu-ne să îndeplinim o sarcină care fusese original planificată pentru zeci de persoane.

I-am aruncat lui Kreizler o privire conspirativă.

— Când o să afle Roosevelt că am plecat de la Operă, am zis, o să răscolească orașul în căutarea noastră.

Laszlo a ridicat din umeri.

— Ar face mai bine să-și folosească tărtăcuța. Are toate indiciile necesare să afle pe unde umblăm.

— Indicii? Te referi la lucrurile din apartamentul lui Beecham?

M-a copleșit din nou nedumerirea.

— Dar exact ce am găsit acolo ne-a dus spre ideea cu High Bridge Tower. Asta, și treaba cu castelul.

— Nu, John, a răspuns Kreizler gesticulând. Doar o *parte* din ce ați găsit în apartamentul lui Beecham v-a determinat să trageți o asemenea concluzie. Mai gândește-te. Ce-a lăsat în urmă?

Am repetat totul în minte.

— Colecția de ochi... harta... și cutia cu dagherotipul pe ea.

— Corect. Acum gândește-te la motivele conștiente și inconștiente care l-au făcut să lase numai lucrurile respective. Ochii îți spun fără dar și poate că el e omul pe care îl cauți. Harta îți oferă o idee generală despre locul în care va lovi în viitor. Iar cutia...

— Cutia ne spune același lucru, am intervenit iute. Dagherotipul ne informează că l-am găsit pe Japheth Dury.

— Adevărat, a spus Kreizler emfatic, dar cum rămâne cu lucrul care se afla *în* cutie?

Nu înțelegeam.

— Inima? am bolborosit confuz. Era doar o inimă veche, uscată, despre care tu crezi că a fost a mamei lui.

— Da. Acum, pune harta și conținutul cutiei împreună.

— Sistemul de distribuție a apei din oraș... și inima...

— Adaugă ce ți-a zis Joseph.

— Un castel sau un fort, am răspuns, fără să mă prind. Un loc de unde poți vedea tot orașul.

— *Și?* m-a presat Kreizler.

Când am cotit și am urcat pe Fifth Avenue, răspunsul m-a lovit ca o roabă plină cu cărămizi. Întinzându-se două cvartale la

nord și unul la vest, cu zidurile înalte cât clădirile din jurul lor și la fel de impresionante precum cele ale magnificului oraș Troia, se afla Rezervorul Croton. Construit în stilul mausoleelor egiptene, arăta într-adevăr ca un castel, pe ale cărui metereze se plimbau adesea newyorkezii, bucurându-se de panorama splendidă a orașului (precum și de lacul artificial din interior). În plus, Rezervorul Croton era rezervorul principal de distribuire a apei pentru tot New Yorkul. Pe scurt, era *inima* sistemului de distribuție, centrul din care se hrăneau toate apeductele și de unde toate arterele se alimentau. Uluit, m-am întors spre Kreizler.

— Da, John, a zis el, zâmbind în timp ce ne-am apropiat de clădire. *Aici*.

M-a tras aproape de zidurile rezervorului, părăsit la o așa oră târzie din noapte, și mi-a vorbit în șoaptă:

— Sunt sigur că ați discutat și despre posibilitatea ca Beecham *să știe* că prima noastră mișcare va fi să supraveghem malurile, dar, în absența unei alternative potrivite, ați rămas concentrați asupra acelor zone.

Laszlo și-a ridicat privirea și, pentru prima dată, am zărit o ușoară teamă în ochii lui.

— Dacă bănuiala mea e corectă, atunci el e sus.

— Așa devreme? am întrebat. Am crezut că ai spus...

— Noaptea asta e diferită, m-a întrerupt Kreizler. În noaptea asta și-a aranjat masa devreme, pregătit să-și primească oaspeții.

Kreizler a vârât mâna în buzunarul interior al pelerinei și a scos un revolver colt.

— Vrei să-l iei tu, Moore? Dar *nu* îl folosi decât dacă e necesar. Am atâtea să-l întreb!

Kreizler s-a îndreptat spre poarta masivă de la intrare și spre scările rezervorului, care îmi aminteau de intrarea într-un templu egiptean al morților. Având în vedere scopul nostru, asemănarea mi-a dat fiori pe șira spinării. L-am oprit pe Laszlo când ne-am apropiat de portal.

— Încă un lucru, i-am șoptit eu. Ai spus că oamenii lui Byrnes au continuat să te urmărească – de unde știi că nu ne urmăresc și acum?

Ceva din privirea lui pustie pe care mi-a aruncat-o m-a tulburat peste măsură: părea un bărbat care își cunoaște soarta și nu are nicio intenție să încerce s-o ocolească.

— Ah, habar n-am, a răspuns el simplu și încet. De fapt, mă bazez pe faptul că ne urmăresc.

Laszlo a intrat pe poartă și a început să urce scările late și întunecate ce șerpuiau prin zidul masiv, spre promenadă. Am ridicat din umeri neajutorat la auzul vorbelor lui criptice și mă pregăteam să-l urmez, când o strălucire slabă de alamă, undeva, pe partea cealaltă a bulevardului, mi-a atras atenția. M-am oprit brusc și am încercat să-i localizez sursa.

Pe Forty-first Street, sub un copac cu crengi groase, ale cărui frunze ofereau un refugiu eficient împotriva lămpilor puternice ale bulevardului, se găsea un cupeu negru, elegant, ale cărui felinare sclipeau delicat. Atât calul, cât și birjarul păreau să doarmă. Pentru o clipă, senzația de groază care mă cuprinsese la gândul că voi urca pe rezervor s-a intensificat peste măsură. M-am scuturat și m-am grăbit să-l prind pe Kreizler din urmă, spunându-mi în sinea mea că mulți oameni din New York, pe lângă Paul Kelly, dețineau cupeuri negre și elegante.

CAPITOLUL 44

Imediat ce am ajuns în vârful rezervorului, mi-am dat seama de eroarea dezastruoasă pe care o făcusem când îi permisesem lui Kreizler să mă convingă să venim aici singuri. Promenada lată de doi metri și jumătate, mărginită de garduri de fier înalte cam de un metru, era situată la o înălțime amenințătoare, și când m-am uitat în jos, am văzut străzile dintr-un unghi care mi-a amintit brusc de toate acoperișurile pe care umblaserăm în ultimele luni. Amintirea s-a dovedit ea singură suficient de terifiantă. Însă, când am privit în zare și în jurul meu, am observat suprafețele acoperite cu smoală și multitudinea de hornuri ale clădirilor alăturate. Poate că nu ne aflam pe un acoperiș *per se*, dar reintraserăm în tărâmul impunător al cărui stăpân absolut era John Beecham. Ne găseam din nou în lumea *lui*, numai că de data asta ajunseserăm aici în urma unei invitații perverse. Cât timp am străbătut tăcuți partea dintre Fortieth Street, apa rezervorului care se întindea la dreapta noastră reflecta luna strălucitoare ce apăruse brusc, urcându-se pe cerul senin. Mi-a devenit limpede că asupra statutului nostru de vânători plana o primejdie majoră: urma să devenim prăzi.

Imagini familiare, dar neliniștitoare, au început să mi se perinde prin minte ca filmele proiectate văzute la teatrul Koster & Bial cu Mary Palmer: toți băieții morți, cu mâinile legate la spate și tăiați în bucăți; cuțitul lung și înspăimântător care se ocupase de răni; rămășițele pisicii măcelărite de la doamna Piedmont; apartamentul sinistru al lui Beecham din Five Points și cuptorul

în care pretinsese că i-a gătit „fundul fraged" al lui Giorgio Santorelli; trupul fără viață al lui Joseph; și, în sfârșit, o imagine a criminalului însuși, formată din toate indiciile și teoriile pe care le strânseserăm în timpul investigației noastre, dar totuși, în ciuda muncii noastre, rămânând doar o siluetă vagă. Cerul infinit și negru, precum și stelele nenumărate de deasupra rezervorului nu îmi ofereau nici liniște, nici refugiu în fața viziunilor oribile, iar civilizația, când m-am uitat din nou spre străzile orașului, părea îngrozitor de îndepărtată. Fiecare dintre pașii noștri ne trimitea mesajul că veniserăm într-un loc fără legi, al morții, un loc unde obiectul pe care-l țineam în mână, inventat de un om speriat, probabil că se va dovedi o măsură de apărare slabă, și unde răspunsurile la misterele mai mari decât cele pe care încercaserăm să le deslușim în ultimele săptămâni aveau să ne fie dezvăluite cu brutalitate. În ciuda gândurilor angoasante, totuși, nici măcar o dată nu mi-a trecut prin minte să mă întorc. Poate convingerea lui Laszlo că urma să punem capăt întregii tevaturi în noaptea asta mă copleșise și pe mine. Indiferent de motiv, nu l-am părăsit, chiar dacă aveam certitudinea că riscam să nu ne mai întoarcem pe străzile de dedesubt.

Am auzit suspinele înainte să-l vedem pe băiat. Nu existau lumini pe promenadă și numai luna ne îndruma pașii. Când ne-am întors spre partea ce dădea în Fortieth Street, la distanță, s-a profilat ca un spectru structura din piatră cu un singur etaj construită deasupra zidurilor pentru a adăposti mecanismele de control ale rezervorului. Suspinele – ascuțite, disperate, și totuși înăbușite – păreau să vină de undeva din apropiere. Când am ajuns cam la 13 metri de structură, am surprins strălucirea unui corp în razele lunii. Am mai făcut câțiva pași și am întrezărit trupul unui băiat așezat în genunchi. Mâinile legate la spate și picioarele prinse cu sfoară îl sileau să-și sprijine capul de suprafața de piatră a promenadei. Avea un căluș mare, care probabil îi dădea dureri înfiorătoare din cauza deschiderii exagerate a gurii. Pe obraji îi sclipeau lacrimile, însă era în viață și, surprinzător, singur.

Cu mare atenție, am înaintat iute, intenționând să-l ajut pe nefericit. Kreizler m-a apucat de braț și m-a tras în spate, șoptindu-mi agitat:

— Nu, John! Exact asta vrea el să faci.

— Poftim? i-am replicat. Dar de unde știi că e...

Kreizler a dat din cap, ochii lui îndreptându-se spre vârful construcției.

Chiar deasupra, reflectând lumina blândă a lunii, se afla același cap chel pe care îl văzusem de pe acoperișul de la Black & Tan, în noaptea în care Cyrus fusese atacat. Inima a început să-mi bubuie în piept, dar am tras adânc aer în piept și m-am străduit să-mi păstrez calmul.

— Ne vede? l-am întrebat pe Kreizler în șoaptă.

Laszlo și-a mijit privirea, fără să-și trădeze sentimentele.

— Fără îndoială. Întrebarea e: oare el știe că noi *l-am văzut*?

Răspunsul a venit imediat: bărbatul a dispărut, așa cum fac animalele în natură – brusc și cu o viteză uluitoare. Băiatul legat deja ne observase și hohotele lui înăbușite se transformaseră în sunete și mai disperate, deși la fel de neînțeles ca vorbele, care probabil cereau ajutor. O altă imagine de-a lui Joseph mi-a venit în cap, sporindu-mi și mai mult dorința de a ajuta următoarea victimă. Însă Kreizler nu mi-a dat drumul la braț.

— Așteaptă, John, a șoptit. Așteaptă.

O ușiță dădea de pe promenadă în construcția cu mecanismele de control, și Kreizler mi-a arătat-o.

— Am fost aici azi-dimineață. Nu există decât două locuri prin care poți ieși de-acolo: înapoi pe promenadă sau direct în stradă, pe niște scări. Dacă nu apare...

A trecut mai bine de un minut fără ca ușa să se clintească, iar pe acoperișul structurii domnea pacea. Kreizler a părut foarte nedumerit.

— E posibil să fi fugit?

— Poate că riscul de a fi prins i s-a părut prea mare, am răspuns.

Kreizler a cugetat puțin, apoi l-a studiat pe băiatul suferind.

— Bine, a hotărât el. Ne apropiem, dar foarte încet. Și ține revolverul la îndemână.

Primii pași pe care i-am făcut pe bucata aceea de promenadă au fost țepeni și dificili, de parcă trupurile noastre știau și respingeau pericolul pe care mintea noastră îl acceptase. După ce am parcurs vreo patru metri fără să-l zărim pe criminal, am început să ne mișcăm mai relaxați. Am devenit tot mai convins că Beecham chiar fusese intimidat de ideea de a fi prins și fugise. Am simțit brusc un sentiment puternic de bucurie la gândul că preveneam o crimă, așa că mi-am permis un zâmbet slab...

Câtă mândrie nemăsurată! Chiar când mă felicitam în sinea mea, slăbind strânsoarea mâinii pe revolver, o formă întunecată a sărit peste gardul de fier de pe partea exterioară a promenadei și m-a izbit cu putere în maxilar. Am auzit un pocnet puternic și mi-am dat seama că vine din capul meu smucit, după care, peste mine, s-a lăsat întunericul.

Nu cred că zăcusem inconștient multă vreme, fiindcă umbrele aruncate de lună nu avansaseră semnificativ când m-am trezit. În orice caz, mă simțeam îngrozitor de amețit, mai rău decât dacă nu aș fi dormit câteva zile la rând. Când mi s-a mai limpezit privirea, am conștientizat și toate durerile, unele acute, altele mai surde. Din cauza fălcii, desigur, și a gâtului. Încheieturile mă ardeau, iar umerii mă dureau foarte tare. Dar neplăcerea cea mai mare venea de undeva, de sub limbă. Am gemut când am încercat să smulg ceva din zona respectivă, apoi am scuipat pe jos. Un canin și un amestec de sânge și de salivă. Îmi simțeam capul precum un bloc solid din oțel de Pittsburgh și nu-l puteam ridica mai mult de câțiva centimetri. Într-un târziu, mi-am dat seama că nu sufeream numai din cauza loviturii primite: aveam încheieturile prinse la spate de partea superioară a gardului de fier din interiorul promenadei, iar gleznele, legate de capătul inferior al separatorului de fier. Capul și torsul îmi atârnau dureros peste aleea de piatră. În fața mea, am zărit revolverul.

Am gemut din nou și m-am chinuit să-mi salt capul, și am reușit, în sfârșit, să-l întorc și să-l văd pe Kreizler. Și el era legat ca mine, deși părea conștient și deloc rănit. Mi-a zâmbit.

— Te-ai trezit, John? m-a întrebat.

— Ahhh, a fost tot ce am putut să răspund. Unde e...

Cu un efort, Kreizler mi-a arătat din cap spre clădirea cu mecanismele de control.

Băiatul zăcea acolo unde îl văzuserăm prima dată, deși acum strigătele lui disperate deveniseră simple scâncete pline de teamă. În fața lui stătea o siluetă enormă, înfășurată în niște haine oarecare negre, cu spatele la noi. Bărbatul își scotea încet veșmintele și le așeza ordonat într-o parte a promenadei. După câteva minute, a rămas complet gol, expunându-și mușchii puternici. A pășit spre băiat, care, judecând după trăsăturile mai mature, împlinise 12 ani, și i-a ridicat capul trăgându-l de păr.

— Plângi? a întrebat omul cu o voce gravă, lipsită de orice emoție. Un băiat ca tine chiar *ar trebui* să plângă...

Bărbatul i-a dat drumul și s-a întors spre mine și Kreizler. Avea pieptul la fel de musculos ca spatele – de la umeri în jos se dovedea un specimen fizic remarcabil. Mi-am întins gâtul ca să mă uit la fața lui, încruntându-mă. Nu știu exact la ce mă așteptam, dar nu mă pregătisem pentru un chip atât de banal. Semăna puțin cu Adam Dury în felul în care pielea i se întindea excesiv peste scalp, precum și în părul foarte rar. Avea aceiași ochi ca ai fratelui său, prea mici pentru capul mare, osos. Partea dreaptă a feței îi căzuse puțin, deși nu îi zvâcnea acum, iar maxilarul lat nu i se mișca deloc. Una peste alta, avea o față oarecare, care nu reflecta nimic din tumultul teribil ce fierbea neîncetat în creierul lui. Părea mai degrabă că pusese la punct scena oribilă de sub ochii noștri cu același calm cu care ai număra oamenii la un recensământ.

Mi-am dat seama brusc că acesta era lucrul cel mai înfricoșător pe care îl aflasem despre John Beecham. Într-un fel cât se poate de rece, s-a aplecat și a luat cuțitul enorm dintre haine, apoi a venit spre locul unde mă aflam eu și Kreizler. Pe trupul lui bine

sculptat nu se zărea niciun fir de păr, reflectând lumina strălucitoare a lunii. A rămas ca o stană de piatră și s-a aplecat mai întâi spre Kreizler, apoi spre mine.

— Doar doi, a spus el, clătinând din cap. Ce prostie... *O prostie!*

A ridicat cuțitul, care semăna bine cu cel pe care ni-l arătase Lucius la Delmonico, și i-a lipit lama de gâtul lui Laszlo, plimbându-l încet pe fața prietenului meu.

Laszlo i-a urmărit mișcările, apoi a zis precaut:

— Japheth...

Beecham a grohăit și l-a lovit cu dosul palmei pe Kreizler.

— Să nu-mi rostești numele!

S-a scuturat violent. Beecham a lipit din nou cuțitul de obrazul lui Laszlo, chiar sub ochi, și a apăsat suficient cât să iasă un strop de sânge din piele.

— Să nu-mi rostești numele...

S-a dat în spate și a inspirat adânc, de parcă izbucnirea lui fusese cumva lipsită de demnitate.

— M-ai căutat, a zis el, și atunci, pentru prima dată, a zâmbit, dezvelindu-și dinții mari și îngălbeniți. Ai încercat să mă supraveghezi, dar te-am urmărit eu pe tine.

Zâmbetul i-a dispărut pe cât de repede apăruse.

— Vrei să privești?

Beecham a arătat cu cuțitul spre băiat.

— Atunci privește. El moare primul. *Curat*. Tu nu, totuși. Tu ești prost și nu valorezi nimic. Nici măcar n-ai putut să mă oprești. Animale proaste și fără valoare. Pe tine te rezolv *de viu*.

Când Beecham s-a întors, i-am șoptit lui Kreizler:

— Ce-are de gând să facă?

Laszlo încă se mai lupta cu efectele palmei luate.

— Cred, a răspuns el, că intenționează să-l omoare pe băiat. Iar noi ne vom uita. După care...

Am văzut micul șuvoi de sânge care se scurgea din obrazul și falca lui Kreizler.

— Te simți bine? am întrebat.

— Ah, a exclamat Laszlo, arătând o neobișnuită lipsă de îngrijorare față de soarta noastră sumbră, prostia mă doare cel mai tare. Am vânat un om care e un alpinist cu experiență, apoi ne-am mirat când a escaladat un zid oarecare ca să ne ia prin surprindere din spate...

Beecham se lăsase deja pe vine lângă băiatul legat.

— De ce și-a scos hainele? am întrebat.

Laszlo l-a studiat o clipă pe atacator.

— Sângele. Vrea să-și păstreze hainele curate.

Beecham a lăsat cuțitul deoparte și a început să-și plimbe degetele peste trupul tânăr ce se zvârcolea în fața lui.

— Dar este oare singurul motiv? a continuat Laszlo, din glasul lui răzbătând surprinderea.

Chipul lui Beecham nu trăda niciun semn de mânie sau de poftă trupească ori de vreun alt sentiment. Verifica trunchiul și membrele băiatului ca un instructor de anatomie, și mâinile i s-au oprit abia când i-a atins organele genitale. După ce s-a jucat cu ele câteva minute, s-a ridicat în picioare și s-a dus în spatele băiatului, mângâindu-i fesele săltate în aer cu o mână și cu propriul mădular.

Mi s-a făcut rău când m-am gândit la ce va urma și mi-am ferit privirea.

— Dar am crezut...

Mormăielile mele au devenit un protest.

— Am crezut că nu i-a violat pe ceilalți.

Laszlo a continuat să observe.

— Asta nu înseamnă că nu a încercat s-o facă, a cugetat el cu voce tare. E un moment complex acum, John. A pretins în scrisoarea lui că nu i-a „mânjit" pe băieți. Dar a încercat oare?

Mi-am ridicat privirea din nou și l-am văzut pe Beecham mângâindu-l atât pe băiat, cât și pe sine, dar fără ca penisul său să prezinte vreo erecție.

— Ei bine, am rostit dezgustat, dacă vrea s-o facă, de ce...

— Pentru că, de fapt, *nu* vrea s-o facă, a replicat Kreizler dând din cap, începând să înțeleagă mai bine ce se petrecea. Simte că o

forță obsesivă îl împinge spre asta și spre crimă, dar nu e dorință. Și, deși se poate sili să ucidă, nu reușește să violeze.

De parcă ar fi vrut să răspundă analizei lui Laszlo, Beecham a urlat brusc dintr-o frustrare adâncă, ridicându-și brațele groase spre cer și tremurând din toate încheieturile. S-a uitat în jos din nou, a pășit iute în fața băiatului încă o dată și l-a apucat de gât cu degetele lui lungi.

— Nu! a strigat Kreizler. Nu, Japheth, pentru Dumnezeu, nu e ceea ce vrei...

— *Nu-mi rosti numele!* a țipat Beecham, în timp ce băiatul scâncea și se zbătea între mâinile lui. O să te omor, nenorocit murdar...

Pe neașteptate, din stânga mea, o voce oarecum familiară s-a auzit din întuneric.

— N-o să omori pe nimeni, ticălos mizerabil ce ești!

Oricât de rău mă durea gâtul, m-am răsucit imediat și l-am zărit pe Connor, care venea pe promenadă cu un revolver Webley .445 impresionant. În spatele lui au apărut alte două siluete care deja deveniseră cunoștințe vechi: zdrahonii ce ne alergaseră în blocul familiei Santorelli pe mine și pe Sara, care ne urmăriseră pașii în timpul vizitei la Adam Dury și pe care îi aruncasem atât de neceremonios din trenul Boston-New York.

Ochii agitați ai lui Connor s-au îngustat când a pășit spre Beecham.

— Mă auzi? Dă-te naibii mai încolo și lasă-l pe băiat în pace!

Fără să se grăbească, Beecham a slăbit strânsoarea. Chipul i s-a golit de orice expresie, apoi i s-a schimbat radical: pentru prima dată, o emoție – o spaimă îngrozitoare – a devenit vizibilă în ochii lui din ce în ce mai mari. Când am crezut că o să-i iasă din orbite, a început să clipească iute și incontrolabil.

— Connor! am rostit, în sfârșit izbutind să trec peste uluială.

Întorcându-mă spre Laszlo pentru o explicație, l-am văzut privindu-l pe salvatorul nostru cu un amestec de ură și de satisfacție.

— Da, a zis Laszlo neutru. Connor...

— Dă-i p-ăia doi jos, i-a ordonat Connor unuia dintre bărbați, aplecându-se să ridice coltul lui Kreizler. A păstrat Webley-ul

îndreptat spre Beecham, în timp ce bărbatul din dreapta s-a apropiat bombănind să-l elibereze mai întâi pe Laszlo și apoi pe mine.

— Iar tu, i-a spus Connor criminalului speriat, pune-ți dracului hainele pe tine, poponar nenorocit!

Însă Beecham nu s-a mișcat din loc. Apropiindu-se tot mai mult de zid, expresia lui a devenit și mai înspăimântată. Atunci au apărut spasmele. La început, lente, incluzând doar un clipit ușor și o mică strâmbătură a buzelor în colțul din dreapta al gurii. Curând, toată partea dreaptă a feței i s-a contractat violent și repetat, producând un efect jalnic, pe care, trebuie să recunosc, în alte condiții l-aș fi considerat cu cruzime cât se poate de caraghios.

Privindu-i transformarea, pe chipul bărbos al lui Connor s-a așternut un dezgust vizibil.

— Dumnezeule! a exclamat el. Nenorocit mizerabil și bolnav...

S-a întors spre zdrahonul din stânga.

— Mike... acoperă-l naibii odată!

Zdrahonul s-a aplecat, a ridicat hainele lui Beecham și le-a aruncat spre el. Beecham le-a prins și le-a strâns la piept, dar nu s-a îmbrăcat.

După ce am fost dezlegați, eu și Laszlo am petrecut câteva secunde dezmorțindu-ne brațele și umerii dureroși, în vreme ce gealații lui Connor s-au așezat din nou în spatele șefului lor.

— N-ai de gând să-l dezlegi și pe băiat? a întrebat Laszlo cu un glas încă plin de amărăciune aspră.

Connor a clătinat din cap.

— Mai întâi să lămurim câteva aspecte, doctore, a zis el, de parcă, în ciuda revolverului din mână, încă se temea de ce ar fi putut face Kreizler. Noi avem treabă cu ăsta de-aici, a continuat, arătând spre Beecham, și numai cu el. Pleacă de-aici și gata. Socotelile se încheie în noaptea asta.

— Într-adevăr, se încheie, a replicat Laszlo. Dar nu așa cum ai anticipat, mă tem.

— Adică?

— Adică nici nu se pune problema să plecăm de-aici. Asta se întâmplă numai pentru că mi-ai mânjit casa cu prezența ta criminală.

Connor a clătinat din cap repede.

— Stai puțin, doctore, n-am vrut să se întâmple nimic din toate alea. Îmi făceam doar treaba, urmam niște ordine primite și curvișteina aia mică...

Pe chipul lui Laszlo a apărut ura dezlănțuită și a făcut un pas în față. Connor a strâns și mai tare revolverul.

— Las-o baltă, doctore... Nu-mi da motive. După cum am spus, suntem aici să ne ocupăm de ăsta, dar știi foarte bine cât m-ar încânta să mă ocup de toți trei. Nu știu dacă șefii mei ar fi fericiți, dar, dacă n-am încotro, te împușc.

Pentru prima dată, Beecham a părut să-și îndrepte atenția spre ceea ce se întâmpla în jurul lui. Cu fața încă chinuită de spasme, s-a întors să se uite la Connor și la haidamacii lui. Apoi, repezindu-se, s-a furișat la picioarele lui Laszlo.

— Ei..., a rostit el tremurând. O să... O să mă omoare.

Connor a chicotit grosolan.

— Da, o să dai colțul când te scoatem de-aici, măcelar dement ce ești! Toate necazurile astea din cauza ta? Și ce ești tu? Un papă-lapte cu văicărelile și târâtul tău!

Connor a început să se grozăvească în fața oamenilor lui.

— Greu de crezut, băieți, nu-i așa? *Chestia* aia de-acolo e motivul pentru întreaga tevatură. Doar pentru că ideea lui de distracție e să le-o tragă băieților și apoi să-i taie.

— *Mincinosule!* a urlat brusc Beecham, încleștându-și pumnii, dar rămânând ghemuit. Ești un mincinos jegos!

Connor și oamenii lui s-au pus pe râs, sporind tulburarea lui Beecham. Când hohotele batjocoritoare au continuat, m-am dus să mă așez lângă Beecham, fără să știu de ce, apoi le-am aruncat cretinilor din fața mea o privire dezaprobatoare care n-a produs niciun efect. Întorcându-mă spre Kreizler ca să obțin o îndrumare de vreun fel, am văzut că se uita fix în josul promenadei, pe lângă Connor și oamenii săi, cu o expresie de nerăbdare pe chip. A deschis gura și, fără un motiv aparent logic, a strigat brusc:

— *Acum!*

Atunci s-a dezlănțuit iadul. Cu viteza și precizia pe care numai anii de pregătire profesională le poate aduce, un bărbat solid a sărit peste gardul interior al promenadei și i-a zdrobit cu o țeavă de plumb lui Connor mâna în care ținea revolverul. Înainte ca zdrahonii lui să reacționeze, o serie de lovituri fulgerătoare împărțite de doi pumni uriași i-a trimis pe cei doi în afara promenadei. Connor, care începuse să urle, a avut aceeași soartă. Apoi, doar ca o măsură preventivă, nou-venitul – a cărui față se ascundea sub o șapcă de miner – s-a aplecat peste capul bărbatului și i-a aplicat rapid o succesiune de lovituri răsunătoare cu țeava. Violența lui aproape clinică era grozav de urmărit, dar bucuria atacului s-a diminuat considerabil când bărbatul s-a ridicat și i-am văzut fața.

Era însuși Halește-i-pe-toți Jack McManus, fost luptător în ring și actualmente gardian pentru Paul Kelly la New Brighton Dance Hall. Vârându-și țeava în pantaloni, McManus a luat atât coltul, cât și Webley-ul, apoi a pășit spre mine. M-am îmbărbătat, considerând că Laszlo și cu mine am putea fi următoarele victime ale spectacolului său pugilistic. Însă McManus și-a netezit jacheta sărăcăcioasă, a scuipat în apa rezervorului și mi-a întins armele. Am îndreptat coltul spre Beecham, cât Jack s-a dus încet spre Kreizler, a ridicat o mână și și-a atins cozorocul șepcii cu mult respect.

— Foarte bine, Jack, a spus Laszlo, moment în care aproape am leșinat. Leagă-i, dacă vrei, și pune-le căluș celor doi haidamaci. Cu cel din mijloc vreau să stau de vorbă când o să-și vină în fire.

Laszlo a studiat trupul lui Connor, evident impresionat de munca lui McManus.

— Sau mai bine zis, *dacă* își mai vine în fire...

McManus și-a atins șapca din nou, a trecut prin fața mea și a scos la iveală mai multe bucăți de sfoară, precum și două batiste. A urmat instrucțiunile lui Laszlo ca un animal de povară răbdător și muncitor. Între timp, Kreizler s-a dus iute la băiatul legat și a început să-i elibereze gura, mâinile și picioarele.

— E în regulă, i s-a dresat blând băiatului care continua să suspine și să se văicărească incontrolabil. E în regulă, ești în siguranță acum.

Băiatul l-a privit pe Laszlo îngrozit.

— Voia să...

— Nu mai contează ce voia să facă, l-a întrerupt Laszlo cu un zâmbet abia schițat, scoțând o batistă și ștergând fața băiatului. *Contează* că ești în siguranță. Uite...

Laszlo și-a recuperat pelerina mototolită de pe promenadă și a înfășurat-o pe lângă trupul băiatului care tremura.

Totul fiind sub control, cel puțin pentru moment, mi-am satisfăcut curiozitatea și m-am apropiat de gardul dinspre stradă și am aruncat iute o privire peste el. Dedesubt, prinsă înainte de sosirea noastră și ținută în loc de niște pitoane asemănătoare cu cele găsite de Marcus la Castle Garden, se afla o bucată de frânghie groasă. După cum bănuise Kreizler, pentru un alpinist ca Beecham, nu fusese nicio problemă să ocolească rezervorul și să ne cadă în spate. M-am întors și m-am uitat la dușmanul învins acum, clătinând din cap uluit de felul în care se întorsese roata.

Jack McManus își terminase treaba cu oamenii lui Connor și aștepta următorul ordin de la Kreizler.

— I-ai legat bine, Jack? a întrebat Laszlo. Bun. Atunci nu mai avem nevoie de serviciile tale. Încă o dată, mulțumirile mele.

McManus a dus mâna la cozoroc din nou, apoi s-a răsucit și a pornit în jos pe promenadă fără să spună un cuvânt.

Kreizler s-a întors spre băiat.

— Hai să intrăm, da? Moore, o să-l duc pe tânărul nostru prieten înăuntru.

Am încuviințat, ținând pistolul îndreptat spre capul lui Beecham, iar Laszlo a dispărut cu băiatul în clădire. Încă ghemuit și cuprins de spasme, Beecham a scos un scâncet gutural. Nu părea că o să-mi facă necazuri, dar nu voiam să risc. Cercetând iute zona, i-am zărit cuțitul pe jos, m-am dus să-l iau și l-am vârât în buzunarul de la pantaloni. Privindu-l pe Connor care zăcea inconștient, am observat o pereche de cătușe la brâul lui. Le-am scos și i le-am aruncat lui Beecham.

— Haide, pune-ți alea! i-am ordonat.

Încet și cu mintea în altă parte, Beecham și-a aranjat cătușele în jurul încheieturilor, apoi le-a închis pe rând cu o oarecare dificultate. L-am scotocit pe Connor prin buzunare și am găsit și cheile aferente. După aceea, am băgat de seamă că pe cămașa lui era o pată mică de sânge. I-am descheiat nasturii și am dat la o parte materialul murdar, în tot acest timp ațintindu-l pe Beecham cu arma, și am observat o rană lungă pe jumătate vindecată, care probabil se deschisese din cauza loviturilor primite de la Jack McManus. Era rana pe care i-o făcuse Mary Palmer înainte să fie îmbrâncită pe scările din casa lui Kreizler.

— Bravo, Mary! am rostit încet, îndepărtându-mă de Connor.

Kreizler a ieșit din construcția pentru mecanismele de control, și-a trecut mâna prin păr și a cercetat scena din fața lui cu o satisfacție evidentă. Apoi m-a privit cu gravitate, de parcă știa ce urmează.

— Tu, am rostit neutru, dar ferm, o să-mi povestești acum ce naiba se petrece aici!

CAPITOLUL 45

Laszlo tocmai se pregătea să-mi răspundă, când sunetul ascuțit al unui fluier a răsunat dinspre Fortieth Street. Kreizler a alergat să se uite peste gardul promenadei. L-am urmat și eu, privind în jos și dând cu ochii de Cyrus și de Stevie în trăsurică.

— Mă tem că explicațiile vor trebui să mai aștepte, Moore, a spus Kreizler, întorcându-se spre Beecham din nou. Sosirea lui Cyrus și a lui Stevie înseamnă că spectacolul de la operă s-a terminat de cel puțin trei sferturi de oră. Până acum, bănuielile lui Roosevelt s-au intensificat la maximum. Probabil că s-a dus la High Bridge Tower, iar când ceilalți vor afla de dispariția noastră...

— Dar ce ai de gând să faci? l-am descusut.

Kreizler s-a scărpinat în cap și a zâmbit puțin.

— Nu sunt foarte sigur. Planurile mele nu prea au legătură cu situația de față... N-am fost pe deplin convins c-o să scap cu viață, în pofida ajutorului dat de prietenul McManus.

Vorbele lui m-au ofuscat și nu m-am ferit deloc să-i arăt asta:

— Ah, am pufnit eu, și presupun că și eu trebuia să mor, nu?

— Te rog, Moore, a zis Kreizler gesticulând nerăbdător. Pur și simplu n-avem timp.

— Și cu Connor cum rămâne? am întrebat, arătând spre trupul nemișcat al fostului detectiv.

— Îl păstrăm pe Connor pentru Roosevelt, a replicat aspru Laszlo, îndreptându-se spre Beecham. Deși ar merita mai rău.

Lăsându-se pe vine ca să-l privească pe Beecham direct în față, Laszlo a tras aer adânc în piept ca să se calmeze, apoi a întins

mâna spre ochii prizonierului nostru și a mișcat-o la stânga și la dreapta. Beecham părea pierdut definitiv în gânduri.

— Băiatul a coborât din munți, a rostit Kreizler meditativ. Ori cel puțin așa pare.

Am înțeles unde bătea. Dacă omul pe care întâlniserăm pe ziduri fusese versiunea evoluată a adolescentului sadic, rece, care punea capcane pe vremuri în munții Shawangunk, atunci, creatura înfricoșată din fața noastră era moștenitorul tuturor sentimentelor de groază și de dispreț pe care Japheth Dury le simțise aproape în toate momentele vieții. Conștient că nu mai avea motive de teamă din partea bărbatului, atâta vreme cât rămânea în starea asta, Laszlo i-a luat jacheta și i-a pus-o pe umerii goi.

— Ascultă-mă, Japheth Dury, a spus Kreizler, pe un ton amenințător care l-a oprit pe Beecham din legănat și din gemut. Ți-ai pătat mâinile cu mult sânge. Al părinților tăi, în primul rând. Dacă lumea va afla de crimele tale, fratele tău, Adam – care încă trăiește și încearcă să ducă o viață onestă, decentă –, va fi cel mai probabil distrus și hărțuit în mod public. Pentru asta măcar, partea din tine care este încă umană trebuie să mă asculte cu atenție.

Deși ochii lui Beecham au rămas sticloși, a încuviințat încet din cap.

— Bun, a zis Laszlo. Poliția va sosi aici curând. Poate te vor găsi aici sau nu. Depinde de cât de sincer vei fi cu mine. O să-ți pun câteva întrebări acum ca să-ți văd abilitatea și dorința de cooperare. Răspunde-mi la întrebări sincer și îți putem aranja o soartă mai puțin rea decât cea pe care cetățenii orașului o vor cere pentru tine. Înțelegi?

Beecham a încuviințat din nou și Kreizler și-a scos nelipsita agendă și un stilou.

— Bine, atunci. Faptele de bază...

Laszlo s-a lansat într-o recapitulare rapidă, concentrată, dar calmă a vieții lui Beecham, începând cu perioada copilăriei ca Japheth Dury și atacând și câteva detalii cu privire la uciderea părinților lui. Pe măsură ce Beecham a răspuns întrebărilor,

confirmându-ne tot mai multe ipoteze pe care le formulaserăm în timpul investigației noastre, tonul lui a devenit mai slab și mai neajutorat, de parcă în prezența unui om care îl cunoștea atât de bine nu-i mai rămânea decât să se supună complet. Pe de altă parte, Kreizler părea și el tot mai satisfăcut de încercările sincere ale lui Beecham de a coopera, găsind în ele dovada că o parte ascunsă, dar totuși puternică din mintea criminalului își dorise intens un astfel de moment.

Ar fi trebuit și eu să mă simt pe deplin satisfăcut de rezultatele inițiale ale interogatoriului. Totuși, în timp ce-l urmăream pe Beecham răspunzându-i lui Laszlo – vocea lui devenind tot mai supusă, ba chiar copilărească, nemaiavând nimic din tonul amenințător și arogant folosit atunci când eram prizonierii lui –, m-a cuprins iritarea. Ceva mă deranja până în străfundurile sufletului. Iritarea s-a transformat curând în furie, de parcă bărbatul nu avea niciun drept să arate vreo calitate umană demnă de milă după tot ce făcuse. Cine era acest uriaș grotesc, m-am întrebat, să stea aici confesându-se și smiorcăindu-se precum copiii pe care îi măcelărise? Unde dispăruse violența, cruzimea, aroganța și perseverența pe care le arătase în celelalte nopți? Pe măsură ce întrebări similare îmi treceau prin minte, mânia mea a sporit rapid, până când, fără să mă mai pot abține, m-am ridicat în picioare și am urlat:

— Taci! Ține-ți naibii gura, laș mizerabil!

Atât Beecham, cât și Laszlo au amuțit și s-au uitat la mine șocați. Spasmele faciale ale lui Beecham s-au intensificat semnificativ când a văzut din nou coltul din mâna mea și, foarte curând, atitudinea lui Kreizler s-a schimbat din surpriză profundă în supărare aspră.

— Bine, Moore, a spus el, fără să-mi ceară o explicație. Du-te atunci înăuntru și așteaptă alături de băiat.

— Și să te las cu el? am întrebat, cu vocea tremurând de furie și de pasiune. Ai înnebunit? Uită-te la el, Kreizler... *El* e, el este bărbatul responsabil pentru tot sângele pe care l-am văzut. Iar tu stai aici, lăsându-l să te convingă că e un fel de...

— John! s-a răstit Kreizler, oprindu-mă. *Bine!* Du-te și așteaptă-mă înăuntru.

M-am uitat la Beecham.

— Ia zi! De ce anume vrei să-l convingi?

M-am aplecat, ținând coltul îndreptat spre capul lui Beecham.

— Îți închipui că poți scăpa, nu?

— La naiba, Moore! m-a admonestat Kreizler, apucându-mă de încheietură, dar fără să-mi poată mișca mâna. Oprește-te!

M-am tras mai aproape de chipul chinuit al lui Beecham.

— Prietenul meu crede că, dacă nu ți-e frică să mori, atunci ești nebun, am șuierat eu.

Cu Laszlo care încă trăgea de mine, încercând să mă dezarmeze, am înfipt țeava revolverului în gâtul lui Beecham.

— Ți-e frică să mori? *Ți-e frică?* Să mori, precum băieții pe care...

— Moore! a strigat Kreizler din nou.

Dar nu mai ascultam de nimeni. Luptându-mă să ating cocoșul armei cu degetul, m-am smucit brusc în spate, silindu-l pe Beecham să scoată un țipăt disperat. Imediat s-a dat în spate, ferindu-se de mine ca un animal prins în capcană.

— Nu! am zbierat la el. Nu, nu ești nebun... Ți-e frică să mori.

Pe neașteptate, în aerul din jurul nostru a răsunat o împușcătură. Un fel de sunet, ca o palmă, rezonând puternic, a ieșit de undeva, de sub mâna mea, iar Beecham a tresărit puternic, trăgându-se înapoi și arătându-ne o gaură de un roșu-închis în partea stângă a pieptului, din interiorul căreia părea să iasă aerul. Fixându-mă cu ochii lui mici, Beecham și-a lăsat mâinile încătușate să-i cadă în față, după care s-a prăbușit încet, iar jacheta i s-a desprins de pe umeri.

L-am ucis, am gândit atunci. Nu m-am bucurat, dar nici nu m-am simțit vinovat, doar am constatat un fapt. După ce Beecham s-a prăbușit pe pasarela de piatră, privirea mi-a căzut pe coltul meu: încă nu-l armasem. Înainte să apuc să-mi limpezesc gândurile confuze, Laszlo s-a repezit la Beecham să examineze rapid rana

făcută de glonț. Clătinând din cap la sunetul aerului și al sângelui ce țâșnea continuu din pieptul lui Beecham, Laszlo și-a încleștat pumnul și a ridicat ochii furios. Totuși, mânia lui nu era îndreptată spre mine. Urmărind direcția privirii lui, m-am întors încet.

Connor reușise cumva să-și desfacă legăturile și se afla acum în centrul promenadei. Stătea aplecat din cauza amețelii și a durerii, își acoperea cu mâna stângă rana sângerândă din coaste, iar în mâna dreaptă avea un pistol micuț cu două butoiașe. Un zâmbet răutăcios i s-a întins pe buzele roșii de sânge, apoi a înaintat un pas sau doi, împleticindu-se.

— În noaptea asta punem capăt, a zis el, ridicând pistolul și ochindu-ne cu el. Dă-i drumul, Moore!

M-am supus, încet și cu grijă. Chiar când am pus coltul jos, o altă împușcătură a răsunat – de la o distanță mai mare de data asta –, iar Connor s-a rostogolit înainte de parcă l-ar fi îmbrâncit cineva din spate. A căzut pe burtă gemând, lăsând la vedere o gaură în jacheta sa, din care a început imediat să curgă sânge în valuri. Fumul de la împușcătura lui Connor când trăsese în Beecham nici măcar nu se risipise când o nouă siluetă a înaintat pe promenada întunecată și a devenit vizibilă în lumina lunii.

Era Sara, care avea în mână revolverul cu pat sidefat. L-a privit o clipă pe Connor, fără să trădeze niciun fel de emoție, apoi ne-a privit pe Kreizler și pe mine.

— M-am gândit la locul ăsta abia după ce ne-am ocupat pozițiile la High Bridge Tower, a vorbit ea printre dinți, chiar când frații Isaacson au apărut din întuneric, în spatele ei. Când Theodore ne-a zis că ați plecat de la Operă, am știut...

Am răsuflat nespus de ușurat.

— Lăudat fie Domnul că ți-a trecut prin minte! am rostit, ștergându-mi fruntea cu mâna și ridicând coltul.

Laszlo a rămas ghemuit lângă Beecham, dar s-a uitat în sus, spre Sara.

— Unde e comisarul?

— Scotocește orașul. Nu i-am spus.

Laszlo a dat din cap.

— Mulțumesc, Sara! Aveai puține motive să iei o astfel de decizie.

Expresia Sarei a rămas impasibilă.

— Aveți dreptate.

Beecham a tușit brusc, aproape înecându-se cu sânge, și Kreizler și-a strecurat mâna pe sub ceafa lui ca să-i ridice capul.

— Domnule detectiv-sergent? a strigat Laszlo, și Lucius a venit iute să-l ajute.

Aruncând o privire rapidă spre pieptul lui Beecham, Lucius a clătinat din cap ferm.

— Nu arată bine, domnule doctor.

— Da, da, știu! s-a răstit Kreizler. Am nevoie... Te rog, freacă-i mâinile, da? Moore, scoate blestematele astea de cătușe! Am nevoie doar de câteva minute.

Cât i-am eliberat încheieturile muribundului, Laszlo și-a vârât mâna în buzunar, a scos un flacon mic cu săruri de amoniac și l-a vânturat pe sub nasul lui Beecham. Lucius a început să plesnească și să frece palmele criminalului, în timp ce expresia de pe chipul lui Kreizler a devenit tot mai îngrijorată, iar mișcările tot mai agitate, până când a ajuns aproape la disperare.

— Japheth, a început el să murmure, încet, a rugăminte. Japheth Dury, mă auzi?

Pleoapele lui Beecham s-au zbătut ușor pentru o clipă, apoi a deschis ochii care i se învârteau în orbite incontrolabil. În cele din urmă, privirea i s-a fixat asupra feței care se găsea cel mai aproape de el. Spasmele dispăruseră acum și expresia lui semăna cu a unui copil înspăimântat care cere ajutorul unui străin, deși știe că nu o să-l obțină.

— Eu..., a gâfâit el, scuipând și mai mult sânge. O să mor...

— Ascultă-mă, Japheth, a spus Laszlo, ștergându-i sângele de pe buze și legănându-i încet capul. Trebuie să mă asculți... Ce-ai văzut, Japheth? Ce-ai văzut când te uitai la copii? De ce i-ai ucis?

Capul lui Beecham a început să se miște tremurând dintr-o parte în alta și un fior i-a străbătut corpul. Și-a îndreptat privirea

înfricoșată spre ceruri, a deschis gura și mai mult, dezvelindu-și dinții mari, mânjiți de sânge acum.

— Japheth! a repetat Laszlo, simțind că omul e pe punctul de a leșina din nou. *Ce-ai văzut?*

Capul lui Beecham a continuat să tremure, dar și-a îndreptat privirea spre Laszlo:

— Eu... n-am știut niciodată!

A gâfâit, cerându-și iertare și implorând milă totodată.

— Eu... n-am știut... niciodată! Eu... nu.... ei...

Tremuratul i-a cuprins tot corpul o clipă, apoi l-a apucat pe Laszlo de cămașă. Cu chipul încă marcat de o spaimă mortală, John Beecham s-a scuturat pentru ultima oară, a scuipat încă o dată sânge amestecat cu vomă și a încremenit. Capul i-a căzut într-o parte, ochii scăpând, în sfârșit, de expresia de teroare.

— Japheth! l-a strigat Kreizler, deși știa că e prea târziu.

Lucius a ridicat mâna și i-a coborât pleoapele peste ochi, iar Kreizler i-a lăsat, în sfârșit capul, pe piatra rece de dedesubt.

Nimeni nu a vorbit câteva minute, apoi s-a auzit un sunet: un alt fluier de dedesubt. M-am ridicat, m-am apropiat de gardul promenadei și m-am uitat în jos. Cyrus și Stevie arătau spre West Side agitați. Le-am făcut semn că am înțeles, apoi m-am întors lângă Kreizler.

— Laszlo, am rostit încet, Roosevelt e în drum spre noi. Te sfătuiesc să pregătești o explicație...

— Nu.

Deși Laszlo nu m-a privit, vocea lui a rămas fermă.

— Nu voi fi aici.

S-a ridicat în picioare și s-a uitat în jur. Am văzut că avea ochii roșii și înlăcrimați. S-a uitat când la mine, când la Sara, apoi la Marcus și la Lucius, dând din cap.

— Mi-ați oferit ajutorul și prietenia voastră... Mai mult decât meritam, poate. Dar trebuie să vă cer să o faceți încă puțin timp.

Kreizler s-a întors spre frații Isaacson.

— Domnilor detectivi-sergenți, am nevoie de ajutorul vostru să ducem de aici corpul lui Beecham. John, Roosevelt vine dinspre Fortieth Street?

— Așa cred, am răspuns, dacă mă bizui pe mesajul celor doi de jos.

— Foarte bine, atunci, a continuat Kreizler. Când ajunge, Cyrus îl va trimite aici, sus. Eu și domnii detectivi-sergenți vom scoate trupul pe poarta dinspre Fifth Avenue, unde Stevie ne va aștepta.

Laszlo s-a dus lângă gard și a dat o comandă, fluturând mâna. S-a apropiat apoi de Sara și a prins-o de umeri.

— Nu te-aș învinovăți dacă ai refuza să iei parte la toate astea.

Sara l-a privit o clipă de parcă urma să-l împroaște cu niște ocări amarnice, dar s-a mulțumit să dea din umeri și să-și vâre pistolul între faldurile rochiei.

— Nu ați fost sincer cu noi în privința acestei părți, domnule doctor, a zis ea.

Expresia i s-a înmuiat puțin.

— Dar dacă n-ați fi fost dumneavoastră, n-am fi avut oricum nicio șansă. Să spunem că suntem chit.

Laszlo a tras-o mai aproape și a îmbrățișat-o.

— Îți mulțumesc, a murmurat el, după care s-a dat un pas în spate. În clădirea cu mecanismele de control, vei găsi un băiat îngrozit, înfășurat în pelerina mea. Vrei, te rog, să te duci la el și să te îngrijești ca Roosevelt să nu-i pună nicio întrebare până nu ajungem noi în centru?

— În centru? am repetat eu, când Sara s-a îndreptat spre ușa clădirii. Stai puțin, Kreizler...

— Nu avem *timp*, John, a spus Laszlo, apropiindu-se de Marcus și de Lucius. Domnilor detectivi-sergenți... Comisarul e superiorul vostru, așa că voi înțelege dacă...

— Nu trebuie să ne-o cereți, domnule doctor, l-a întrerupt Lucius. Cred că știu ce aveți în minte. Sunt și eu curios să văd rezultatul.

— O să vezi, a adăugat Kreizler. Aș vrea să mă asiști.

S-a întors spre fratele mai înalt.

— Marcus? Dacă dorești să te retragi, voi înțelege perfect.

Marcus a cugetat la cuvintele lui Kreizler câteva momente.

— E singura ghicitoare care-a mai rămas, domnule doctor? a întrebat el.

Kreizler a încuviințat din cap.

— Poate cea mai importantă.

Marcus s-a mai gândit o clipă, apoi a dat și el din cap că da.

— Bine. Ce mai contează puțină indisciplină când e un interes științific la mijloc?

Laszlo i-a prins umărul.

— Ești un om bun.

Întorcându-se la trupul lui Beecham, Kreizler i-a apucat un braț mort.

— În regulă, atunci. Să-i dăm drumul. Iute.

Marcus a prins un picior și Lucius i-a acoperit torsul lui Beecham cu niște haine, ridicând celălalt picior. Au luat trupul, Kreizler strâmbându-se din cauza durerii, și au pornit pe promenadă, spre Fifth Avenue.

Ideea de a rămâne în urmă între zidurile acelea, alături de doi zdrahoni inconștienți și de trupul lui Connor, m-a pus în mișcare.

— Stai puțin, am spus, urmându-i. Așteptați, fir-ar a naibii de treabă! Kreizler! Știu ce pui la cale. Dar nu mă poți lăsa aici și să te mai și aștepți să...

— N-avem timp, John! a răspuns Kreizler, când el și frații Isaacson au mărit pasul. Am nevoie de șase ore – până atunci apele se vor limpezi.

— Dar eu...

— Ești un tovarăș de nădejde, Moore! a strigat Kreizler.

Atunci m-am oprit și m-am uitat cum dispar în albastrul-întunecat al promenadei și apoi în bezna de pe scara ce ducea spre Fifth Avenue.

— Tovarăș de nădejde, am bombănit, lovind pământul cu piciorul și întorcându-mă în loc. *Tovarășii de nădejde* nu sunt lăsați în urmă ca să explice un asemenea dezastru...

Mi-am încetat micul monolog când am auzit scandal în interiorul clădirii pentru mecanismele de control: vocea Sarei, urmată de a lui Theodore. Au schimbat o serie de replici aprinse, apoi Roosevelt s-a năpustit pe promenadă, urmat de Sara și de mai mulți bărbați în uniformă.

— Așa, carevasăzică! a explodat Theodore când m-a văzut.

S-a apropiat de mine, ridicând un deget gros, acuzator.

— Așa sunt răsplătit pentru că am făcut o înțelegere cu niște oameni pe care i-am crezut a fi domni. Pe toți dracii, ar trebui să...

S-a oprit brusc când i-a văzut pe cei doi haidamaci legați și cadavrul. Privind când la mine, când la trupuri de două ori, peste măsură de uluit, Theodore a lăsat degetul în jos.

— Ăla e *Connor*?

Am încuviințat și m-am dat aproape de el, uitând de furia față de Kreizler și prefăcându-mă neobișnuit de angoasat.

— Da, și ai picat la fix, Roosevelt. Noi am ajuns aici în căutarea lui Beecham...

Indignarea îndreptățită a lui Theodore a revenit o clipă.

— Da, știu, a urlat el, iar dacă doi dintre cei mai buni oameni ai mei nu i-ar fi urmărit pe servitorii lui Kreizler...

— Dar Beecham n-a apărut, am continuat. A fost o capcană, aranjată de Connor. Voia să-l omoare pe Stevie, de fapt.

— Pe *Stevie*? a repetat Roosevelt bănuitor. Băiatul lui Kreizler?

L-am privit pe comisar cu o sinceritate adâncă.

— Roosevelt, Stevie a fost singurul martor când Connor a omorât-o pe Mary Palmer.

Pe chipul lui Roosevelt a apărut înțelegerea și a făcut ochii mari în spatele ochelarilor.

— Ah! a exclamat el, ridicând un deget. Desigur!

S-a încruntat din nou.

— Dar ce s-a întâmplat?

— Din fericire, domnule comisar, a intervenit Sara, observând imediat că puterea mea de născocire slăbea rapid, domnii detectivi-sergenți și cu mine am ajuns la timp.

I-a arătat cadavrul cu încrederea și siguranța pe care știam că o simte.

— Glonțul meu o să-l găsiți în spatele lui Connor.

— *Al tău*, Sara? a rostit Theodore, nevenindu-i să-și creadă urechilor. Dar nu pricep.

— Nici noi n-am priceput, a zis Sara, până când nu ne-ați spus despre cele pus la cale de John și de doctor. Cu toate că, până ne-am dat seama unde ar putea fi, deja plecaseră de la High Bridge Tower. Dar, dacă aș fi în locul dumneavoastră, domnule comisar, i-aș aduce aici pe restul detectivilor care sunt de serviciu, deoarece criminalul n-a lovit încă.

— Da, a încuviințat Theodore cu jumătate de gură. Da, bănuiesc că ai dreptate...

S-a îndreptat de spate brusc, mirosind păcăleala.

— Stai puțin. Văd ce se întâmplă aici. Dacă e adevărat, atunci explică-mi, te rog, cine e băiatul dinăuntru?

A arătat cu degetul spre clădirea cu mecanismele de control.

— Sincer, Roosevelt, am insistat, mai bine...

— Și unde e restul? Kreizler și frații Isaacson?

— Domnule comisar, a răspuns Sara, eu vă pot spune...

— Ah, da, a răspuns Roosevelt, dând din mână plictisit. Știu ce se întâmplă aici. O conspirație, nu-i așa? Păi, așa spuneți. Mă bucur să vă fac pe plac! Sergent!

Unul dintre oamenii în uniformă a sărit imediat și s-a apropiat.

— Trimite pe cineva să se îngrijească de băiatul de acolo, iar pe ei doi, te rog, arestează-i imediat. Vreau să fie duși pe Mulberry Street îndată!

Înainte ca eu și Sara să apucăm să răspundem, Theodore a ridicat iarăși degetul și l-a fluturat în dreptul fețelor noastre.

— O să vă reamintesc într-un mod cât se poate de neplăcut cine e șeful poliției în orașul ăsta!

CAPITOLUL 46

Desigur că mai mult gura a fost de el. Da, Roosevelt ne-a târât pe Mulberry Street, ne-a încuiat timp de câteva ore în biroul său, unde ne-a ținut o teorie despre onoare, încredere și păstrarea promisiunilor. În cele din urmă, i-am mărturisit adevărul despre tot ce întâmplase în noaptea aceea, deși nu înainte de a fi aproape sigur că Laszlo și frații Isaacson ajunseseră unde trebuie. I-am explicat lui Theodore că nu-l mințisem în fond, de vreme ce nici eu n-am știut ce se petrece înainte să mă duc la operă. Într-adevăr, i-am spus, *încă* nu aveam explicații pentru tot ce se întâmplase între zidurile rezervorului, deși intenționam să le obțin. I-am promis că, imediat ce aflu tot ce e de aflat, o să vin direct pe Mulberry Street să-i povestesc. Iar când Sara a subliniat că lucrul cel mai important, care nu mai lăsa loc de îndoială, era moartea lui Beecham, Theodore a început să devină tot mai binedispus. După cum ne explicase cu câteva săptămâni în urmă, încheierea cazului cu un succes însemna foarte mult pentru el (deși, date fiind numeroasele aspecte complexe ale cazului, nu avea să poată profita niciodată cu adevărat de el la nivel profesional). Când eu și Sara am plecat, în sfârșit, din biroul lui, pe la patru dimineața, Theodore înlocuise criticarea faptelor noastre cu laudele lui caracteristice pline de efuziune la adresa muncii noastre ca echipă.

— Deloc convențional, fără discuție, a zis el, punând câte o mână pe umerii noștri, în timp ce ne-a condus, dar, în general, un

efort magnific. Magnific. Când te gândești... Un bărbat fără nicio legătură cu victimele sale, un bărbat oarecare, identificat și oprit.

A dat din cap, oftând cu apreciere.

— Nimeni n-ar crede așa ceva. Și să-l mai prinzi și pe Connor în toată nebunia asta.

Am văzut-o pe Sara strâmbându-se, dar s-a străduit din greu să-și mascheze reacția.

— Da, mă voi bucura foarte tare să aud cum a pus la cale ultima parte a planului prietenul nostru Kreizler.

Theodore și-a frecat maxilarul și s-a uitat în podea câteva secunde, apoi și-a ridicat iar privirea spre noi.

— Ei bine, ce-aveți de gând să faceți acum?

Era o întrebare simplă, dar implicațiile ei m-au surprins neplăcut.

— Noi...? am repetat. Ei bine... Noi... adică... habar n-am. Mai sunt niște detalii pe care trebuie să le clarificăm.

— Sigur, a răspuns Roosevelt. Dar cazul s-a terminat... Ați câștigat.

S-a întors spre Sara, de parcă ar fi așteptat aprobarea ei.

Ea a încuviințat ușor, părând la fel de stânjenită ca mine.

— Da, a reușit ea să rostească într-un târziu, presată de expresia nerăbdătoare a lui Theodore.

S-a lăsat o tăcere lungă, bizară, în care un sentiment vag, dar neliniștitor, provocat de cazul în sine, ne-a copleșit. Încercând să alunge senzația, Theodore a schimbat subiectul.

— În fine, a spus el, bătând din palme, un sfârșit norocos și uimitor. Și la momentul potrivit, aș adăuga. Mâine plec la St. Louis.

— Ah, da, am zis, bucuros că vorbim despre altceva. Convenția. McKinley rămâne, nu?

— În primul tur, a replicat Theodore foarte încântat. Convenția e doar o formalitate.

Am schițat un zâmbet ușor ironic.

— Ți-ai ales o casă în Washington?

Ca întotdeauna, Theodore s-a enervat ca la orice sugestie că se complăcea în manevre ambițioase. Apoi, și-a amintit că eram un prieten vechi care nu i-ar fi pus la îndoială motivele și s-a potolit.

— Încă nu. Dar, pe toți demonii, ce de posibilități! Poate Departamentul Marinei...

Sara a izbucnit în râs fără să se poată controla, după care și-a acoperit gura iute cu mâna.

— Ah! a exclamat ea. Îmi pare rău, domnule comisar. Doar că... ei bine, nu v-am văzut niciodată ca un om al *marinei*.

— Da, Roosevelt, am adăugat, dacă tot veni vorba, ce Dumnezeului știi tu despre problemele marinarilor?

— Ei bine, a răspuns el indignat, am scris o carte despre războiul naval din 1812 și a fost foarte bine primită.

— În cazul acesta, am răspuns încuviințând din cap, se explică.

Zâmbetul s-a întors pe chipul lui Theodore.

— Da, marina e un loc foarte bun. De acolo putem începe să planificăm o confruntare cu nenorociții de spanioli. Dar...

— Te rog, l-am întrerupt, ridicând mâna. Nu vreau să aflu nimic.

Eu și Sara ne-am îndreptat spre scară, în timp ce Theodore a rămas în pragul ușii, cu mâinile în șolduri. Ca întotdeauna, energia lui nu părea să se fi diminuat deloc din cauza nopții lungi, iar zâmbetul lui luminos încă era vizibil când am ajuns la capătul coridorului întunecat.

— Nu vreți să aflați? a strigat Theodore după noi la fel de vesel. Dar ați putea veni și voi! Cu munca pe care ați făcut-o, imperiul spaniol n-ar trebui să reprezinte o provocare atât de mare. Dacă mă gândesc bine, chiar nu e o idee rea – psihologia regelui Spaniei! Da, aduceți cu voi tabla la Washington și vom hotărî împreună cum să-l dăm gata pe ticălos.

Vocea nu i se mai auzea când am ieșit din clădire.

Am pornit pe jos până în Lafayette Place, atât de șocați, încât n-am putut să discutăm niciun detaliu despre caz. Nu că nu ne doream să clarificăm tot ce se întâmplase la rezervor, dar amândoi

știam că nu dețineam suficiente informații ca să ne descurcăm singuri. Iar cunoștințele pe care le dețineam necesitau mult timp și multă înțelepciune ca să le încadrăm într-o imagine clară. Însă un lucru era cât se poate de limpede în mintea noastră. Sara omorâse un om în seara asta.

— Bănuiesc că unul dintre noi era menit s-o facă, a rostit ea obosită, după ce am trecut de Lafayette Place și ne-am îndreptat spre nord.

Se uita fix spre trotuar, cu privirea pierdută în gol.

— Deși nu mi-a trecut niciodată prin minte că eu voi fi aceea...

— Dacă și-a căutat-o vreunul cu lumânarea, atunci Connor a fost ăla, am spus, încercând să o liniștesc puțin, fără să comit păcatul mortal (în mintea Sarei) de a o cocoloși.

— Ah, dar știu asta, John, a răspuns ea simplu. Serios. Totuși...

Vocea i s-a frânt. Sara s-a oprit și a tras adânc aer în piept, uitându-se la strada tăcută. Ochii ei au continuat să treacă de la o clădire întunecată la alta, iar într-un târziu s-au oprit asupra mea. Brusc, cu o mișcare iute, m-a înconjurat cu brațele, sprijinindu-și capul de pieptul meu.

— S-a terminat, nu-i așa, John?

— Îți pare rău? am întrebat-o, mângâindu-i părul.

— Puțin, a răspuns ea. Nu pentru tot ce s-a întâmplat – dar n-am trăit niciodată așa ceva. Și mă întreb dacă mi se vor mai permite asemenea experiențe.

I-am ridicat bărbia și am privit-o direct în ochi.

— Am senzația că ai cam terminat cu oamenii care *îți permit* să faci lucruri. Nu că ai fi fost foarte bună la asta oricum.

Sara a zâmbit și a pășit pe caldarâm.

— Poate ai dreptate.

S-a întors când a auzit sunetul unor potcoave.

— Avem noroc. O birjă.

Sara și-a dus mâna dreaptă spre față, a întins arătătorul și degetul mare, după care, spre marea mea uimire, le-a vârât în gură. A tras aerul și l-a dat afară cu putere, scoțând un fluierat care

aproape că mi-a despicat craniul. Mi-am acoperit urechile și m-am uitat la ea șocat, provocându-i un surâs larg.

— Am exersat, mi-a zis când birja s-a apropiat huruind și s-a oprit lângă ea. Stevie m-a învățat. Mă descurc binișor, nu crezi?

S-a urcat în birjă încă zâmbind.

— Noapte bună, John! Și mulțumesc.

Lovind ușurel cu degetele în acoperământul trăsurii, a strigat:

— Parcul Gramercy, birjar!

Singur pentru prima dată în noaptea aceea, mi-au trebuit câteva clipe să hotărăsc încotro voiam să mă duc. Oboseala îmi pătrunsese până în oase, dar somnul ieșea din discuție. Să mă plimb pe străzile încă pustii părea o alegere foarte bună. Nu ca să înțeleg ce se întâmplase, ci să absorb evenimentele în sine. John Beecham era mort. Aspectul central al vieții mele, oricât de oribil ar fi fost, dispăruse, și o spaimă bruscă m-a copleșit la gândul dimineții de luni, când trebuia să hotărăsc dacă mă întorc la *Times* sau nu. Gândul, cât a fost el de scurt sau de trecător, mi s-a părut oribil. Să petrec zilele și nopțile atârnând în dreptul sediului poliției, așteptând ca o pistă sau o știre să se materializeze, și apoi să alerg ca să prind detaliile vreunui caz de violență domestică sau ale unei spargeri pe Fifth Avenue...

Fără nicio intenție, m-am oprit pe Great John Street, la colț. Privind în josul străzii, am zărit luminile de la New Brighton Dance Hall încă arzând strălucitoare. Poate că explicațiile nu fuseseră chiar exagerate, în definitiv, m-am gândit. Înainte să decid conștient unde mă duceam, pașii m-au purtat spre localul respectiv.

Mai aveam câteva zeci de metri, când am început să aud muzica răsunând dinspre New Brighton (Paul Kelly angaja o trupă profesionistă mai mare decât găștile gălăgioase de prin celelalte cârciumi). Curând, au ajuns până la mine râsetele vulgare, țipetele unor beți și clinchetul paharelor și al sticlelor. Îmi displăcea profund ideea de a intra, așa că am răsuflat ușurat când Kelly a ieșit prin ușile din sticlă groasă. Alături de el se afla un sergent în uniformă, care râdea și număra un teanc de bancnote. Kelly m-a văzut

și i-a dat un cot polițistului, făcându-i un semn din cap să dispară. Sergentul s-a supus, furișându-se cuminte spre Mulberry Street.

— Ei bine, Moore! a spus Kelly, scoțând o mică tabacheră din vesta sa de mătase și rânjind ca de obicei. Poți să uiți ce-ai văzut, a continuat, arătând în direcția polițistului.

— Nu-ți face griji, Kelly, am răspuns, apropiindu-mă de el. Îți sunt dator, cred.

— *Mie?* a chicotit Kelly. Puțin probabil, gazetărașule. Dar văd că ești întreg. Umblă vorba prin oraș c-ai avut noroc chior.

— Haide, Kelly, i-am zis. Ți-am zărit trăsura aseară, și omul tău, McManus, ne-a salvat viața.

— Jack?

Kelly a desfăcut tabachera, care adăpostea o grămăjoară de cocaină fin măcinată.

— Păi, nu mi-a povestit nimic. Nu *pare* deloc genul lui să umble brambura și să facă fapte bune.

Kelly și-a pus puțină cocaină pe degete și a tras pe nas puternic, apoi mi-a întins tabachera.

— Vrei și tu puțină? N-ar trebui să folosesc nici eu, dar nopțile astea nedormite...

— Nu, l-am refuzat. Mulțumesc. Ascultă, din câte îmi dau seama, ai făcut un fel de înțelegere cu Kreizler.

— Înțelegere? a repetat Kelly, cu o ignoranță afectată ce începea să mă calce pe nervi.

A mai luat puțină cocaină, apoi s-a dat într-o parte când un bărbat solid, bine îmbrăcat, a ieșit împleticindu-se din New Brighton, urmat de două femei dizgrațioase, în haine țipătoare. Kelly i-a urat politicos noapte bună omului, apoi s-a întors spre mine.

— De ce-aș avea eu o înțelegere cu bunul nostru doctor?

— Nici eu nu știu asta! am replicat exasperat. Singura explicație care-mi vine în minte este că ai spus la un moment dat că îl respecți foarte mult. În ziua aceea, în trăsura ta, ai zis că i-ai citit până și una dintre monografii.

Kelly a chicotit din nou.

— Asta nu înseamnă că voi trece peste propriile interese, Moore. Sunt un om practic, în definitiv. Precum prietenul tău, domnul Morgan.

L-am privit nedumerit și zâmbetul lui s-a lățit.

— Ah, firește că știu totul despre întâlnirea voastră cu domnul Nas.

Am vrut să-l întreb *de unde* naiba știa, dar n-avea rost. Kelly nu dădea semne că vrea să coopereze, așa că l-am lăsat în pace.

— Bine, am spus eu, îndepărtându-mă câțiva pași. Am trecut prin prea multe în noaptea asta ca să mă joc de-a ghicitul, Kelly. Transmite-i lui Jack că îi datorez o favoare.

Cu asta, am pornit în pas grăbit, ori cel puțin m-am străduit. Pe la jumătatea distanței până la colțul străzii, am auzit vocea lui Kelly din nou:

— Hei, Moore!

M-am răsucit și l-am văzut rânjind în continuare.

— Se pare c-ați avut o noapte de pomină.

Punându-și la loc tabachera în vestă, și-a înclinat capul jucăuș.

— Bineînțeles că nu susțin că aș ști ceva. Dar întreabă-te când ai puțin timp liber – dintre toți oamenii care au fost acolo, sus, cine crezi că e cel mai periculos pentru băieții din centru?

Am rămas nemișcat, holbându-mă prostește la Kelly, apoi la trotuar, încercând să înțeleg întrebarea. După o jumătate de minut, un răspuns a început să mi se formeze în creierul meu suprasolicitat și mi-a căzut falca puțin, recunosc. M-am uitat din nou spre el, zâmbind, ca să-i dau o replică, dar Kelly dispăruse. Am vrut să mă duc după el înăuntru, dar am renunțat rapid: ce sens ar fi avut? Știam ce voia să spună și am înțeles ce făcuse. Paul Kelly, șeful unui grup de gangsteri, jucător inveterat, filosof amator și critic social, acționa din instinct. Și, cu toate că niciunul dintre noi nu avea să trăiască suficient de mult ca să vadă rezultatul acțiunilor sale, aveam senzația că instinctul nu-l înșela.

Încurajat într-un mod bizar, m-am întors și am sărit într-o birjă ce stătea în fața localului lui Kelly, strigându-i birjarului să

mă ducă iute în East Broadway. Bărbatul a dat bice cailor, a trecut prin Lafayette Place și apoi a luat-o spre est, prin Worth Street. Am început să chicotesc și chiar să și fredonez puțin.

— Ghicitoarea finală, am cântat, amintindu-mi de cuvintele lui Marcus de mai devreme.

Voiam să fiu cu ei când o vor rezolva.

Birja a tras în fața institutului Kreizler pe la patru și jumătate, oprindu-se în spatele trăsuricii lui Laszlo. Singurul sunet de pe stradă era plânsetul unui copil, ce răzbătea pe o fereastră deschisă într-unul dintre apartamentele situate vizavi de clădirile lui Laszlo. L-am plătit pe birjar și am pășit pe stradă. L-am zărit pe Marcus, care stătea pe treptele de fier ale institutului, fumând o țigară și trecându-și mâna prin păr. M-a observat și mi-a făcut un semn neliniștit cu mâna. M-am dus să mă uit în trăsurică. Stevie stătea întins pe banchetă fumând și, când m-a văzut, m-a salutat cu țigara.

— Domnule Moore, a rostit el încântat. Nu sunt deloc rele chestiile astea pe care le fumează detectivul-sergent. Ar trebui să încercați una.

— Mulțumesc, am spus, răsucindu-mă în loc. Cred că o să încerc. Unde e Cyrus?

— Înăuntru, a replicat băiatul, fără să se miște. Le prepară niște cafea. Lucrează acolo de ore întregi.

A tras adânc din țigară, după care a ridicat-o spre cer.

— Știți, domnule Moore, n-ai zice că o hazna ca orașul ăsta poate să aibă atâtea stele deasupra. Mi se părea că *duhoarea* lui e destul de zdravănă ca să le alunge...

Am zâmbit și m-am îndepărtat de trăsurică.

— Foarte adevărat, Stevie, am zis, uitându-mă pe lângă Marcus spre ferestrele de la parter ale institutului.

Lumina ardea cu putere.

M-am așezat lângă Isaacson.

— De ce nu ești înăuntru?

A clătinat din cap iute, împrăștiind fumul prin nasul lui lung și arătos.

— Am fost. Am crezut că o să suport, dar...

— Nu trebuie să-mi povestești, am spus, acceptând o țigară de la el și aprinzând-o.

— Nici eu *nu am de gând* să intru.

Ușa institutului s-a crăpat ușor și, când m-am întors, l-am văzut pe Cyrus vârându-și capul prin deschizătură.

— Domnule Moore, ați dori o cană cu cafea?

— Dacă e făcută de *tine*, Cyrus, am răspuns, cu siguranță.

Cyrus și-a lăsat ușor capul într-o parte și a ridicat din umeri.

— Nu vă garantez nimic, a spus el. Nu am mai făcut cafea de când am fost lovit în cap.

— Sunt pregătit să risc, am răspuns. Ce se întâmplă înăuntru?

— Se apropie de sfârșit, cred. Se apropie de sfârșit...

Însă aveau să mai treacă trei sferturi de oră până să apară primele semne că Laszlo finaliza treaba din sala de operații. În tot acest timp, eu și Marcus am fumat, am băut cafea și am încercat cumva să ne obișnuim cu ideea că aventura noastră se termina și echipa noastră urma să se dizolve. Indiferent ce răspunsuri găseau Kreizler și Lucius în sala unde se aflau, ele nu schimbau faptul că Beecham era mort. Pe măsură ce zorii se apropiau, mi-am dat seama că viața lui devenise forța conducătoare a propriilor noastre vieți.

În sfârșit, pe la cinci și jumătate, ușa de la parter s-a deschis, și a apărut Lucius. Purta un șorț din piele, pătat cu tot felul de fluide corporale și nu numai. Părea complet epuizat.

— Ei bine, a spus el, ștergându-și mâinile pe un prosop murdar de sânge, cam asta e.

S-a prăbușit pe trepte, lângă noi, și a scos o batistă cu care și-a tamponat fruntea. Cyrus a coborât în urma lui.

— Cam asta e? a întrebat Marcus, ușor iritat. Cum adică? Ce vrei să zici? Ce e asta? Ce-ați descoperit?

— Nimic, a rostit Lucius, clătinând din cap și închizând ochii. Din câte se pare, totul a fost perfect normal. Doctorul Kreizler mai verifică unele detalii, dar...

M-am ridicat în picioare, strivind mucul de țigară pe asfalt.

— Atunci, a avut dreptate, am șoptit, și un fior mi-a trecut pe șira spinării.

Umerii lui Lucius au căzut.

— A avut dreptate, atât cât poate medicina să determine că a avut dreptate.

Marcus a continuat să-și studieze fratele.

— *Încerci* să strici totul? a întrebat el. Dacă a avut dreptate, atunci a avut dreptate, lasă-mă cu medicina.

Lucius se pregătea să sublinieze raționamentul șchiop dintr-o asemenea afirmație, dar a ales să ofteze și să încuviințeze din cap.

— Da, a șoptit el. A avut dreptate.

S-a ridicat în picioare, și-a scos șorțul și i l-a întins lui Cyrus.

— Iar eu, a continuat el, mă duc acasă. Doctorul Kreizler vrea să ne întâlnim toți diseară, la Delmonico. Pe la unsprezece și jumătate. Poate atunci voi putea și eu să mănânc.

A plecat târșâindu-și picioarele.

— Așteaptă! a strigat Marcus, și fratele său s-a oprit. Doar n-ai de gând să *mă* lași să mă duc acasă singur. Tu ești cel cu arma, nu? La revedere, John! Ne vedem diseară.

— Bine, am dat din cap. Ai făcut o treabă bună, Lucius!

Micuțul Isaacson s-a întors și a dat din mână plictisit.

— Ah! Da, mulțumesc, John. Și tu la fel. Ne vedem mai târziu.

Cei doi frați au pornit în jos, pe stradă, trăncănind și certându-se până când au dispărut.

Ușa institutului s-a deschis din nou și a apărut Kreizler, care își punea haina pe el. Arăta și mai rău decât Lucius: era palid și cu cearcăne uriașe. I-a luat o secundă să-și dea seama cine sunt.

— Ah, Moore, a zis el. Nu mă așteptam să te văd aici. Deși, firește, sunt încântat.

Apoi, i s-a adresat lui Cyrus.

— Am terminat, Cyrus. Știi ce ai de făcut?

— Da, domnule. Birjarul trebuie să ajungă aici cu trăsura în câteva minute.

— O să aibă grijă să nu fie văzut? a întrebat Kreizler.

— E un om de încredere, domnule doctor, a replicat Cyrus.

— Bun. Atunci poți merge cu el până pe Seventeenth Street. Îl las eu pe Moore în Washington Square.

Eu și Kreizler ne-am urcat în trăsurica lui și l-am trezit pe Stevie somnorosul, care l-a întors pe Frederick și l-a îndemnat încetișor să o ia din loc. Nu i-am cerut lui Laszlo nicio informație, știind că o va face singur peste câteva minute după ce își va reveni puțin.

— Ți-a spus Lucius că n-am găsit nimic? m-a întrebat el într-un târziu, când ne mișcam la trap pe Broadway.

— Da, am răspuns.

— N-am găsit niciun semn de malformație congenitală sau de traumă fizică, a continuat Laszlo încet. Și nici alte particularități fizice care să-mi arate vreun defect sau vreo boală mintală. În toate felurile posibile, a avut un creier sănătos, perfect normal.

Kreizler s-a lăsat pe spate, sprijinindu-și capul de acoperământul pliat al trăsuricii.

— Nu ești dezamăgit, nu? am întrebat, puțin confuz din cauza tonului său. În definitiv, asta dovedește că ai avut dreptate. Nu era nebun.

— *Indică* faptul că am avut dreptate, a răspuns Laszlo neutru. Știm atât de puține despre creier, Moore...

A oftat, apoi a încercat să se îndrepte de spate.

— Totuși, da, în baza cunoștințelor psihologice și medicale actuale, John Beecham nu a fost nebun.

— Ei bine, am spus, admițând șovăitor că avea să fie dificil pentru Kreizler să simtă vreo satisfacție din rezultatul investigației noastre, sănătos la cap sau nu, nu mai reprezintă niciun pericol pentru nimeni. Și asta contează mai mult decât orice.

Laszlo s-a întors spre mine când Stevie a cotit stânga spre Prince Street ca să ocolească intersecția dintre Houston și Broadway.

— Sper că n-ai simțit prea multă milă față de el spre sfârșit, nu-i așa, Moore? m-a întrebat Kreizler.

— Ah! am exclamat stânjenit. Ca să fiu sincer, am simțit mai multă decât mi-aș fi dorit. Dar *pe tine* sigur te-a zdruncinat moartea lui.

— Nu neapărat moartea lui, a răspuns Kreizler, dând la iveală tabachera de argint. Ci viața lui. Prostia diabolică ce l-a creat. Și faptul că a murit înainte să-l putem studia cu adevărat. Toată treaba mi se pare acum enervant de inutilă...

— Dacă-l voiai viu, am adăugat cât Laszlo și-a aprins o țigară, atunci de ce ai sperat să fim urmăriți de Connor? Doar știai și tu că va încerca să-l omoare pe Beecham.

— Connor, a rostit Laszlo tușind puțin. Trebuie să mărturisesc că e singurul lucru pe care nu-l regret din toată noaptea asta.

— Ei bine, am încercat eu să par rațional, omul e mort, la urma urmei. Și ne-a salvat viețile.

— Nici vorbă, a replicat Kreizler. McManus ar fi intervenit înainte ca Beecham să ne facă vreun rău – ne-a urmărit tot timpul.

— Poftim? Atunci de ce-a așteptat atât de mult? Mi-am pierdut un dinte, pentru Dumnezeu!

— Da, a răspuns Kreizler ușor stânjenit, atingându-și mica tăietură de pe față, a acționat la limită. Dar eu îi spusesem să nu se bage până când pericolul nu devenea fatal, fiindcă voiam să observ comportamentul lui Beecham cât mai mult. Cât despre Connor, speram ca, atunci când apare, să-l înhățăm. Asta sau...

În vocea lui Laszlo se simțea o asemenea singurătate, încât am știut că trebuia să schimb subiectul dacă voiam ca el să continue să vorbească.

— M-am întâlnit cu Kelly în noaptea asta. Îmi închipui că te-ai dus la el fiindcă nu ai avut încotro.

Kreizler a încuviințat din cap, deși în ochii lui negri stăruia încă amărăciunea.

— Mi-a spus de ce a fost de acord să te ajute. Sau, mai precis, mi-a indicat vag motivul. El consideră că ești un pericol pentru statu-quoul din societatea noastră.

Laszlo a gemut.

— Poate că el și domnul Comstock ar trebui să-și compare notițele. Deși, dacă sunt un pericol pentru societate, atunci oamenii ca ei își vor găsi moartea. Mai ales Comstock.

Am făcut dreapta pe MacDougal Street, trecând pe lângă restaurantele mici, întunecate, și cafenelele italienești, îndreptându-ne spre Washington Square.

— Laszlo, am spus, după ce s-a lăsat iarăși tăcerea, la ce te refereai de fapt când i-ai zis lui Beecham că ai putea să-i aranjezi o soartă mai puțin severă? L-ai fi prezentat nebun doar ca să-l ții în viață și să-l studiezi?

— Nu, a răspuns Kreizler. Dar intenționam să-l feresc de un pericol imediat și apoi să pledez pentru o sentință pe viață în locul scaunului electric sau al eșafodului. Acum ceva vreme, mi-a trecut prin minte că felul în care ne-a observat eforturile, scrisoarea lui, până și uciderea lui Joseph indicau că dorea să comunice cu noi. Și când a început să-mi răspundă la întrebări, am știut că găsisem ceva ce nu mai întâlnisem până atunci – un om care a omorât niște străini și care dorea să vorbească despre crimele lui.

Kreizler a oftat din nou și și-a ridicat mâinile cu greutate.

— Am ratat o ocazie uriașă. Asemenea oameni rareori fac asta – să discute despre comportamentul lor. Șovăie să-și admită faptele chiar și după ce sunt prinși, iar dacă o fac, nu vorbesc despre detaliile intime. Se pare că nu sunt în stare. Gândește-te la ultimele cuvinte ale lui Beecham – n-a reușit să precizeze ce anume l-a determinat să ucidă. Dar cred că, în timp, aș fi putut să-l ajut să-și găsească vorbele.

Mi-am studiat prietenul cu atenție.

— Dar știi că nu ți-ar fi permis.

Kreizler a ridicat din umeri sfidător, fără să-mi accepte punctul de vedere.

— Cu implicațiile politice ale întregii tevaturi? am continuat. Ar fi avut cel mai rapid proces din câte au existat în ultima vreme și ar fi fost spânzurat după numai câteva săptămâni.

— Posibil, a răspuns Kreizler. N-o să știm niciodată, acum. Ah, Moore... Sunt atât de multe *lucruri* pe care nu le vom afla niciodată...

— Vrei să te bucuri totuși de faptul că tu l-ai găsit? E o realizare uriașă, la naiba!

Laszlo a ridicat din umeri iarăși.

— Serios? Mă îndoiesc. Cât timp s-ar mai fi ascuns, John?

— Cât timp? Mult timp... Pe toți dracii, făcea asta de ani întregi.

— Da, a răspuns Kreizler, dar cât ar mai fi făcut-o? Criza era inevitabilă – n-ar fi putut continua fără ca societatea să devină conștientă de el. Voia asta cu disperare. Dacă o persoană oarecare ar fi pusă să-l descrie pe John Beecham în lumina crimelor sale, ar spune că era un paria social, dar nimic n-ar fi mai superficial sau mai neadevărat. Beecham n-ar fi putut niciodată să întoarcă spatele prezenței oamenilor, și nici societatea, lui, dar știi de ce? Fiindcă era – într-un mod pervers poate – legat de societate. Era produsul ei, conștiința ei bolnavă – o aluzie vie a tuturor crimelor ascunse pe care le comitem când strângem rândurile și trăim alături unii de ceilalți. Tânjea după prezența oamenilor, tânjea să le arate ce îi făcuse „societatea" lor. Și un lucru și mai bizar, societatea tânjea și ea după el.

— Tânjea după el? am repetat când am traversat perimetrul din dreptul parcului Washington Square. Adică? L-ar fi pus pe scaunul electric dacă ar fi avut posibilitatea.

— Da, dar nu înainte să-l arate lumii, a răspuns Kreizler. Ne desfătăm cu oameni ca Beecham, Moore... Ei sunt recipientele cu tot ce e întunecat în lumea noastră *socială*. Dar lucrurile care l-au împins pe Beecham să devină așa? Le tolerăm. Ba chiar ne încântă uneori...

Privirea lui Kreizler a rătăcit din nou în lumi neștiute cât trăsurica s-a oprit încet în fața casei bunicii. Cerul începea să strălucească la est, dar luminile se aprinseseră deja la etajele superioare de la numărul 19, în Washington Square. Când Kreizler a întors capul să vadă unde ajunseserăm, a observat și el lumina, și pe chipul lui a apărut primul zâmbet din dimineața aceea.

— Ce părere are bunica despre implicarea ta într-un caz de crimă, Moore? m-a întrebat. A fost întotdeauna foarte interesată de tot ce e macabru.

— Nu i-am spus, am răspuns. Pur și simplu crede că obiceiul meu cu jocurile de noroc s-a înrăutățit. Și, având în vedere tot ce s-a întâmplat, o s-o las în continuare să creadă asta.

Am sărit țeapăn pe trotuar.

— Așadar, ne întâlnim la Del diseară, nu?

Kreizler a încuviințat scurt.

— Mi se pare potrivit, nu?

— Categoric, am zis. O să-l sun pe Charlie să-i spună lui Ranhofer să ne prepare ceva special. Merităm din plin.

Zâmbetul lui Kreizler s-a lărgit puțin.

— Într-adevăr, Moore, a spus el, închizând portiera trăsuricii și întinzându-mi mâna.

I-am strâns-o, după care Laszlo și-a îndreptat privirea înainte cu un mic geamăt.

— În regulă, Stevie.

Băiatul s-a răsucit și m-a salutat, apoi trăsurica și-a continuat drumul pe Fifth Avenue.

CAPITOLUL 47

Aproape 24 de ore mai târziu, când mă îndreptam împleticindu-mă spre casă după o masă la Delmonico ce ar fi putut încetini un regiment de cavalerie *și* caii lui, m-am oprit la hotelul Fifth Avenue ca să cumpăr ediția de marți dimineață a lui *Times*. Coborând pe bulevard și răsfoind ziarul, m-am trezit din nou sub supravegherea atentă a măturătorilor tineri cu caschete ai colonelului Waring, care abia așteptau să mă prindă aruncând pe jos o bucată de hârtie. I-am ignorat și mi-am văzut de treabă, dând, în sfârșit, peste ceea ce căutam în partea din dreapta jos a paginii principale.

În dimineața aceea, custodele de la morga Bellevue făcuse o descoperire înfiorătoare. Înfășurat într-o prelată și lăsat la ușa din spate a clădirii, se afla corpul unui adult musculos care avea peste 1,80 metri înălțime. Fiindcă trupul nu era îmbrăcat, nu exista niciun document de identificare asupra lui. O rană în zona pieptului provocată de un glonț părea să fie cauza morții, dar corpul suferise și alte vătămări. Mai exact, partea superioară a craniului fusese îndepărtată, și creierul lui aparent disecat într-un fel care, potrivit angajatului morgii, indica o mână expertă. De prelată fusese prins un bilet, în care se susținea că bărbatul este responsabil pentru moartea băieților ce se prostituau. Sau, după cum explica autorul articolului din *Times*, „pentru moartea câtorva băieți oropsiți, ce lucrau în stabilimente mult prea sordide pentru a fi menționate în paginile noastre". Întrebările adresate comisarului Roosevelt (cu care vorbiseră în după-amiaza aceea la

telefon) confirmaseră că ucigașul fusese într-adevăr omorât în timp ce încerca să-și continue oribila îndeletnicire. Din motive importante, dar cu neputință de menționat, a spus comisarul, nu se afla în poziția de a dezvălui nici numele criminalului, nici alte detalii despre moartea lui. Publicul trebuia să știe doar că membrii Departamentului de Detectivi fuseseră implicați și că, în prezent, cazul era considerat închis.

După ce am terminat de citit povestea, am aruncat o privire în jur și am scos un oftat lung și de satisfacție.

Încă simt senzația de ușurare chiar și acum, după 23 de ani. Eu și Kreizler am îmbătrânit și New Yorkul e un loc diferit. După cum ne zisese J. P. Morgan în noaptea în care l-am vizitat în biblioteca lui neagră, orașul, precum întreaga țară, în general, se afla la 1896 în pragul unei metamorfoze tumultuoase. Mulțumită lui Theodore și multora dintre aliații săi politici, ne transformaserăm într-o mare putere, și New Yorkul devenise centrul lumii. Crima și corupția, care încă reprezintă bazele ferme ale vieții la oraș, se desfășurau acum sub mantaua oficială a lumii afacerilor. Paul Kelly, de pildă, a devenit un lider important al sindicatelor. Da, copiii încă mor din cauza adulților depravați, în timp ce traficul de carne vie n-a încetat, și trupuri neidentificate sunt găsite din când în când în locuri neobișnuite. Însă, din cunoștințele mele, o amenințare precum John Beecham n-a mai fost văzută vreodată în orașul nostru. Sper din suflet ca asemenea creaturi să nu apară foarte des. Iar Kreizler, bineînțeles, consideră că speranța mea e doar o iluzie.

M-am întâlnit de multe ori cu Lucius și cu Marcus Isaacson în ultimii 23 de ani, și de și mai multe ori cu Sara. Toți trei și-au continuat carierele în domeniul detectivisticii criminale, cu un devotament strașnic și cu rezultate nemaipomenite. Au existat situații când am investigat împreună anumite cazuri, iar zilele acelea formează o serie de amintiri memorabile. Însă nimic, bănuiesc, n-o să mai semene cu vânarea lui Beecham. Poate odată cu moartea lui Roosevelt, reușita noastră va căpăta, în sfârșit, recunoașterea publică pe care o merită. Dacă nu altceva, va fi cel

puțin o confirmare că, dincolo de atitudinea sa teatrală, Theodore avusese o inimă și o minte suficient de generoase cât să se implice și să sprijine o investigație genială, fără precedent.

Iar acum, câteva cuvinte pentru cei care sunt curioși în privința destinului lui Cyrus Montrose și al lui Stevie Taggert: Cyrus s-a căsătorit și a adus-o și pe soția lui să lucreze pentru Kreizler. Cuplul a avut mai mulți copii, dintre care unul studiază acum la Școala Medicală Harvard. Tânărul Stevie, odată ajuns la maturitate, a împrumutat niște bani de la Kreizler și și-a deschis o tutungerie în fața hotelului Fifth Avenue, în noua clădire Flatiron. S-a descurcat bine și, în ultimii 15 ani, nu cred că l-am văzut vreodată fără o țigară în gură.

La trei ani după cazul Beecham, rezervorul Croton – devenit inutil din cauza noului sistem de distribuție a apei construit după ce Boss Platt terminase cu planul său dedicat Marelui New York – a fost demolat pentru a face loc sediului central al unuia dintre cele mai filantropice așezăminte, Biblioteca Publică New York. Când am citit în *Times* articolul care anunța demolarea, m-am dus acolo să mă uit în timpul unei pauze de prânz. Distrugerea rezervorului începuse din partea zidului sudic, pe care trăiserăm provocarea finală a investigației noastre. După ce a fost doborât, a lăsat în urmă un crater enorm, lat cât un bloc și lung cât două. Structura nu părea deloc impresionantă, așa cum zăcea în ruine. Mi-a venit greu să cred că, pe vremuri, fusese suficient de puternică să reziste presiunii fantastice a milioane de litri de apă.

Postfață la noua ediție

La fel ca marea majoritate a lucrurilor minunate și oribile, *Alienistul* nu trebuia să vadă lumina zilei.

La începutul anilor 1990, eram un istoric militar și un diplomat ale cărui idei despre ambele subiecte erau prea extreme ca să îmi poată asigura un serviciu regulat. Ultimele mele două cărți – o istorie a politicii securității americane și o biografie a unui mercenar-cheie, dar adesea trecut cu vederea, din secolul al XIX-lea – primiseră recenzii bune, dar acestea nu au venit și cu vânzări satisfăcătoare. Până și articolele pe care le scriam pentru jurnalele istorice păreau să stârnească diverse controverse, iar unul dintre ele, publicat în *The New York Times Book Review*, în care am pus la îndoială genialitatea generalilor care au condus Războiul Civil American, mi-a adus o cantitate nemăsurată de ură cum nu s-a mai pomenit în istoria publicației respective.

Și dacă tot ce am avut de spus despre trecut putea fi pus sub semnul întrebării, sentimentele mele despre prezent, viitor și posibilitatea unui atac catastrofic asupra Statelor Unite organizat de oameni și organizații obscure din jurul lumii au devenit suficient de îngrijorătoare cât să fie dificil de publicat chiar și de asociații mei apropiați.

Date fiind toate acestea, am început să mă gândesc la ficțiune, transmițându-le astfel tuturor celor interesați că mintea mea nu putea fi limitată de simple fapte. Publicasem un roman (un dezastru) imediat după absolvirea colegiului și știam că e o idee isteață

cel puțin, dacă ești scriitor sau un scriitor în devenire în căutarea unui subiect, să încerci să-ți imaginezi o carte pe care tu însuți ai vrea s-o citești, dar nu o găsești. Fiind pasionat de crime de când mă știu și de formarea minții, am hotărât să scriu un thriller psihologic, însă cunoștințele mele temeinice din domeniul nonficțiunii nu aveau să-mi permită să fiu altfel decât riguros în cercetarea și abordarea mea. Mi-am dat seama curând că va fi complicat. Cum să țeși o poveste care include asemenea elemente de știință pură, fără ca publicul și cititorii să nu-și dorească să-și înfigă un spărgător de gheață în propriii ochi?

Nu știu când mi-a venit ideea să mă concentrez asupra celor doi bărbați – amândoi proveniți din familii abuzive, dintre care unul devine criminal, iar celălalt, un vânător al celor ca primul. Probabil că existase dintotdeauna în capul meu. Probabil că fusese metoda mea originală prin care împăcam aspectele complet diferite ale eului mai tânăr, inteligent, dar furios peste măsură. Orice-ar fi fost, nevoia cea mai presantă era să știu de ce oameni cu un trecut relativ similar ar putea deveni atât de diferiți la maturitate. Acesta a fost (și rămâne) motivul pentru care, în opinia mea, cele mai multe thrillere psihologice dau greș: ele nu reprezintă investigații psihologice deloc, ci sunt povești convențional construite pe ideea de „cine e criminalul", ceea ce eu numesc puzzle-uri narative.

Încă de la început, am fost, ca majoritatea autorilor, interesat să creez ceva diferit: în cazul meu, o poveste de genul „de ce a făcut-o", o poveste care te-ar putea mânia, chiar dacă știi cine e criminalul din start. Am vrut să ilustrez momentele personale din viața (sau viețile) care construiesc permanent personajul și astfel să clădesc și acțiunea, în loc să încerc să pun la punct o altă variație a vechii dinamici aristoteliene a acțiunii care conduce personajul. (Fiindcă, dacă am învățat ceva din filmele moderne, atunci e faptul că acțiunea nu înseamnă *neapărat* și personaje.) În timp ce studiam evenimentele formative ilustrative, mi-a trecut prin minte că aș putea include aceleași elemente ale personalității și ale experienței în trecutul celor două personaje principale.

Fiind un elev al lui Henry Adams, nepotul și strănepotul președinților, care a fost o forță timpurie prodigioasă în dezvoltarea unei științe riguroase a istoriei americane, acceptasem de multă vreme ideea lui centrală că națiunile, precum oamenii, au caracter și că identificarea acelor identități și comportamente colective reprezintă cea mai dificilă, dar și cea mai importantă sarcină a unui istoric. Când am început să caut momentele-cheie din trecutul celor două personaje principale, mi-am dat seama că aș putea să renunț la prezent și să plasez povestea într-un moment al istoriei americane când psihologia se dezvoltase satisfăcător și se desprinsese de disciplina-mamă, filosofia, suficient cât să fie o prezență de sine stătătoare și să se ocupe de *dinamica* (conștientă sau voluntară) modelelor comportamentului uman, pe lângă motivațiile și acțiunile *funcționale* (autonome sau reactive). Pe scurt, secretul unei povești unice îl putea constitui aceeași disciplină care, în forme diverse, îmi marcase munca de o viață: istoria.

Totul depindea de găsirea unui moment. Nu doar un moment din trecut în care ar putea fi elegant și pitoresc să plasez o investigație psihologică (lucru care fusese deja făcut, cu multă nostalgie, de mai multe ori, dar în toate cazurile destul de anacronic, în exemple ce acoperă perioade de la Roma antică până la Anglia medievală), ci și unul în care avansul științific ar fi făcut plauzibilă existența unei asemenea investigații. Cât de departe puteam merge în istoria Americii astfel încât să pot folosi cu acurateţe chiar și elemente rudimentare de psihologie criminalistică în acțiune și în dialog?

Apoi au început să apară și coincidențele fericite, partenerii oricărui romancier istoric norocos. Mi-a fost limpede că perioada cea mai timpurie în care aș putea introduce termeni științifici rudimentari în poveste este cea în care William James și-a creat laboratorul său psihologic la Harvard, primul din Statele Unite: anii 1870. Adevărat, existaseră alienişti și alți specialiști în boli mintale și înainte, dar, în general, erau doar niște amatori care-și promovau propriul sistem. Drept rezultat, niciunul dintre ei nu fusese

predat în școli sistematic (dacă fuseseră vreodată predați). Terenul academic aparținea incontestabil marilor pionieri germani.

James a schimbat toate astea, nu pentru că îl interesa psihologia juridică sau penală (chiar nu îl interesa; pe el îl obsedau încercările de a extrage principiile psihologice din lumea funcțională și de a înțelege dinamica și lumea comportamentală a crimei), ci pentru că influența lui era universală. Nu te puteai numi psiholog adevărat la sfârșitul secolului al XIX-lea sau începutul secolului al XX-lea fără să-l fi cunoscut pe James, fără să-i fi citit și să-i fi sprijinit *Principiile psihologiei*, un text masiv incredibil care a constituit prima lucrare atotcuprinzătoare de acest gen din America.

Eram tentat deja să-mi plasez povestea în orașul în care m-am născut și am crescut, New York, în mare parte fiindcă voiam să imortalizez acele părți ale orașului veșnic amenințate (oare a existat vreodată vreo lege mai ignorată decât Actul de Conservare Istorică Națională sau, cum i se mai spune, *Landmark Act*, din 1966?) și să fac același lucru pentru perioada scurtă, dar importantă, din anii 1890, când Theodore Roosevelt (liderul american care m-a fascinat cel mai mult) a fost președintele consiliului orășenesc al comisarilor. Cufundat în faptele din viața lui Theodore, la fel ca în tinerețe, mi-am dat seama că exista o șansă bună ca el să fi fost student la Harvard când James pusese bazele laboratorului de psihologie acolo. Însă, după cum s-a dovedit, am avut un noroc și mai mare decât simpla coincidență a perioadelor. Roosevelt chiar studiase *cu* James. Nu psihologie, adevărat, ci anatomie comparată. Ceea ce însemna că ambii agenți ai forțelor istorice pe care voiam să-i înfățișez (avansul psihologiei în tărâmul dinamic și evoluția criminologiei moderne în New York) ar putea fi plasați într-un singur loc și în același timp ca fundal al poveștii, și astfel să-i prezint drept cunoștințe care își intersectează viețile la intervale regulate.

Mai aveam nevoie doar de alte câteva personaje fictive care să umple celelalte aspecte ale acelorași forțe istorice, pe care să le plasez într-un singur context istoric, apoi puteam să mă apuc de

treabă. Așa s-au născut John Schuyler Moore și Laszlo Kreizler: Moore, prietenul din copilărie și coleg cu Theodore Roosevelt, iar Kreizler, protagonistul născut într-o familie de emigranți și talentatul protejat al marelui James. Fiecare dintre ei avea un loc bine stabilit într-o lume importantă. Moore, jurnalist, ocupându-se de cazurile de crimă și mare amator de desfrâu oferit de lumea interlopă a orașului, iar Kreizler, un alienist original, ce-și petrecea timpul în casele de nebuni, în închisori și în mahalale. Au urmat alte personaje secundare: Sara Howard, femeia ce-și dorea să ajungă detectiv, frații Isaacson, maeștri ai noii științe a criminologiei, Stevie Taggert și Cyrus Montrose, mâna dreaptă și mâna stângă a lui Kreizler, ori de câte ori vizita zonele mai dubioase ale orașului. Pe toți i-am plăsmuit până când cercetarea criminologiei timpurii și a psihologiei aberațiilor a avut un schelet, un creier și o coloană vertebrală care au fost din punct de vedere istoric, științific și (sper eu) emoțional plauzibile.

Structura m-a entuziasmat nespus, dar, după cum am mai zis, asta nu însemna foarte mult, comercial vorbind. Și știam că, oricât de interesantă mi se părea mie ideea, Ann Godoff, editorul meu, încă nu era convinsă că trebuie să sar de la nonficțiune la ficțiune. Agenta mea, Suzanne Gluck, avea și ea îndoieli. Îmi trebuia un plan – *un alt* plan, mai diabolic, chiar dacă mai puțin elaborat, decât cel din roman...

În vremea aceea, încă nu trăiam în plină epocă a informației, când lucruri precum falsurile urmau să devină amuzamente casnice, rezolvate cu ajutorul unor laptopuri. Însă imaginația putea compensa această lipsă, iar imaginația mea deja lucra fără oprire. Lucrul cu orele pe unul dintre acele computere vechi, originalele IBM-uri, cu componentele lui grosolane, cu ecranele monitoarelor verzi precum kryptonita și ale căror elemente grafice nu treceau dincolo de niște configurații vectoriale rudimentare, reprezintă poate o explicație rezonabilă că mintea mea, mare amatoare de intrigi, a devenit drăcească. Am hotărât să le dau editorului și agentei mele exact ce-și doreau: o poveste nonficțională

de pomină. Urma să le prezint narațiunea mea ca un eveniment istoric real, cel puțin la început. Apoi, după ce deveneau dependente, urma să le mărturisesc adevărul, sperând să nu mă arunce cu urlete afară din birourile lor.

După cum ziceam, asemenea manevre erau mai greu de pus în practică pe atunci și nu sunt sigur că e un lucru bun faptul că acum e atât de ușor. Planul pe care-l întocmisem necesita tot felul de materiale tipărite false, desigur, dar nimic din toate astea nu prezenta dificultatea a ceea ce credeam eu că le va determina să fie de acord: un element vizual fals. Mai precis, o fotografie simplă, „făcută" în primul deceniu al secolului al XX-lea, care îl înfățișa pe doctorul Kreizler în vizită la Theodore Roosevelt, la Casa Albă, la mulți ani după ce se aventuraseră împreună pe urmele unui criminal în serie din New York, folosind metoda unică a perspectivei psihologice de ultimă oră.

Bineînțeles, în prezent, ieși în grabă în oraș, racolezi un licean, îi strecori 20 de dolari în buzunar și el o să-ți dea o fotografie aranjată în Photoshop într-o fracțiune din timpul necesar să-i explici cine naiba a fost Theodore Roosevelt. Mulțumesc, Bill Gates! Însă atunci a trebuit să fac totul manual. Să cercetez album după album de vechi portrete ca să găsesc o fotografie a cuiva care să semene cu Kreizler mai spre sfârșitul vieții lui (până la urmă l-am ales pe compozitorul Edvard Grieg), să mă asigur că mărimea și nuanțele se potrivesc cu imaginea lui Roosevelt la biroul său prezidențial, pe care o alesesem deja, să fotocopiez (*nu* acasă) suficiente exemplare care să-mi permită să tai și să lipesc, să încerc și să dau greș de nenumărate ori… și apoi, când am crezut că am reușit, să fotocopiez (*nu* acasă) creația finală cu textul explicativ fals și să văd cum iese toată treaba.

După standardele de astăzi, e primitivă, așa cum veți vedea și la sfârșitul acestei postfețe. Însă, pentru standardele din 1992, nu mă feresc s-o spun, a fost diabolic de genială. După ce am pus la punct propunerea, am încercat prima dată cu agenta mea, Suzanne, care a reacționat perfect. A fost încântată de idee și a

considerat că va fi un volum splendid de istorie populară. Apoi i-am dat vestea că voiam s-o fac sub formă de roman.

De ce? a vrut să știe ea. Nu aveam suficient material original pentru cercetare?

Ăăă… nu prea…

Suzanne a primit mărturisirea mea despre șiretlic destul de bine, dar ideea că voiam să o păcălesc la fel și pe Ann Godoff a amuțit-o. Ann avea să devină una dintre forțele majore de pe piața editorială în următorul deceniu, dar chiar și în 1992 putea fi… formidabilă. Să îi joci o farsă profesională amuzantă nu era, pe scurt, o alegere înțeleaptă pentru cei mai slabi de înger. Suzanne mi-a zis că trebuie să fiu sigur că nu îi va influența părerea cu privire la seriozitatea mea ca autor. I-am confirmat că nu-mi fac griji, dar, dacă acesta era singurul mod prin care o puteam convinge să mă lase să scriu ficțiune, și mai ales *această* ficțiune, eram pregătit.

I-am trimis propunerea, Ann a studiat-o, după care eu și Suzanne ne-am dus la biroul ei din oraș să ne întâlnim. Calitatea înaltă a poveștii a fost apreciată. Atunci, am informat-o pe Ann că vreau să scriu un roman. A devenit îngrijorată. De ce, pentru numele lui Dumnezeu, am luat o asemenea decizie? Nu existau (exersasem deja răspunsul) suficiente materiale principale pentru cercetare? Moștenitorii nu cooperau? Oare…

În sfârșit, am mărturisit adevărul din nou. Nu *exista* altă cale prin care să pot scrie povestea.

Neîncrezătoare, Ann a așteptat câteva minute, apoi a lovit masa cu putere și a declarat:

— Pe toți dracii! Nimeni nu m-a păcălit *vreodată*!

Ei bine, am rostit eu agitat, nu dovedea asta ce carte nemaiîntâlnit de plauzibilă avea să fie?

Au mai trecut câteva minute pline de neliniște, timp în care am primit numai priviri critice potrivite ultimei mele remarci. Apoi, așa cum se va întâmpla de multe ori în viitor, curajul lui Ann a strălucit și am bătut palma. Restul depindea numai de mine.

Pentru cititorii mei, voi mai adăuga un ultim paragraf: entuziasmul și sprijinul inițial cu care cartea a fost întâmpinată au

depășit capacitatea mea de înțelegere. Dar faptul că *Alienistul* și *The Angel of Darkness,* continuarea lui, au rămas – sau, mai degrabă spus, faptul că voi le-ați *făcut* să rămână – standarde în lumea ficțiunii istorice și cu mistere este ceva ce merge dincolo de imaginația oricărui autor. Este genul de reacție la care speră orice scriitor care continuă să scrie și care ne permite să îndurăm (cu o varietate de niveluri ale grației) toți demonii auxiliari pe care îi naște notorietatea. Însă relația dintre carte, cititori și autor ar trebui să fie întotdeauna clară și pură. Pentru mine, așa a fost încă de la început. Ocazia de a scrie o postfață la o ediție precum aceasta reprezintă o dovadă în sine.

C.C.
Cherry Plain, New York
Aprilie 2006

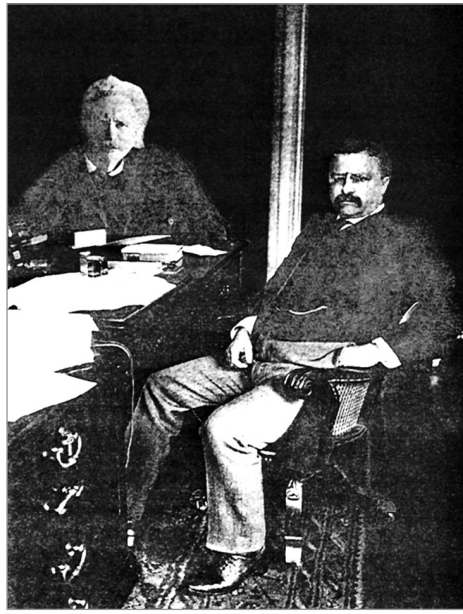

La scurt timp după ce Theodore Roosevelt a devenit președinte, a primit vizita doctorului Laszlo Kreizler, care a venit să pledeze cauza „celor mai nefericite categorii private de drepturi civile": copiii și nebunii. În 1901, Theodore Roosevelt a fost impresionat de părul complet alb al lui Kreizler, care începuse deja să albească prematur în 1896. Atitudinea lui însă era aceeași. „Rămâne același om când direct, când curtenitor, năzuros și cald", a scris Roosevelt după întâlnirea lor, „și încă vorbește plin de pasiune despre viziunea lui cu privire la formarea psihicului uman. Teoriile lui, la fel ca omul însuși, își păstrează calitatea ciudată de a fi atât tulburătoare, cât și de neînțeles. Totuși, de dragul prieteniei noastre, și ca să îi cinstesc munca nobilă pe care o desfășoară, îl voi asculta întotdeauna." După moartea lui Theodore Roosevelt în 1919, Kreizler a scris: „Theodore avea capacitatea unui copil de a produce mult bine, nebunii grozave și doar ocazional suferințe. Aud pretutindeni că «lumea» îi va duce dorul; mie cu siguranță îmi va lipsi."

Mulțumiri

În timpul cercetărilor preliminare pentru această carte, mi-a trecut prin minte că fenomenul pe care îl numim acum „crime în serie" există de când oamenii s-au organizat în societăți. Această opinie amatoricească mi-a fost confirmată – iar cărările cercetărilor minuțioase mi-au indicat la fel – de doctorul David Abrahamsen, unul dintre cei mai respectați experți americani în violență, în general, și în crimele în serie, în particular. Doctorul Abrahamsen a decedat în 2002, lăsând o moștenire extraordinară de lucrări originale și îndrăznețe. Fiindcă nu am avut șansa să-mi plătesc datoria și să-mi exprim afecțiunea față de el, am ales să dedic această ediție, în mare parte, memoriei sale. Pe lângă loialitatea cititorilor săi, *Alienistul* își datorează succesul îndrumării sale intelectuale. Cu adevărat, a fost un om care a înțeles cum să-ți păstrezi vigoarea tinereții în mijlocul rigorilor vârstei înaintate.

Personalul de la Arhivele Harvard, de la Biblioteca Publică New York, de la Societatea Istorică New-York, de la Muzeul American de Istorie Naturală și de la Biblioteca Societății New York mi-a oferit sprijinul său inestimabil.

John Coston mi-a sugerat câteva zone de cercetare încă de la început și și-a sacrificat o parte din timp ca să discutăm diverse idei. Îi sunt recunoscător.

Mulți autori au contribuit fără să-și dea seama la această carte prin povestirile lor reale despre crime și criminali în serie, și dintre ei nu pot să nu-i menționez pe Colin Wilson, pentru istoriile

lui enciclopedice cu crime, pe Janet Colaizzi, pentru studiul ei splendid al nebuniei criminale începând cu anii 1800, pe Harold Schechter, pentru descrierea infamului Albert Fish (a cărui celebră scrisoare către mama lui Grace Budd a inspirat documentul similar al lui John Beecham), pe Joel Norris, pentru tratatul lui faimos despre criminali în serie, pe Robert K. Ressler, pentru memoriile sale ce descriu o viață petrecută pe urmele unor asemenea personaje și, din nou, pe doctorul Abrahamsen, pentru studiile unice despre David Berkowitz și Jack Spintecătorul.

Tim Haldeman a citit manuscrisul cu ochiul lui antrenat. I-am apreciat atât comentariile incisive, cât și prietenia.

Ca întotdeauna, Suzanne Gluck și Ann Godoff m-au îndrumat pe tot parcursul procesului, de la ideea sălbatică până la finalizarea proiectului, cu grație, talent și afecțiune. Toți scriitorii ar trebui să aibă asemenea agenți și editori. Talentul, viteza și umorul lui Susan Jensen m-au ajutat să-mi păstrez cumpătul și îi mulțumesc pentru asta.

Prin perspectiva sa psihologică aparte, Tom Pivinski mi-a transformat coșmarurile în proză. Este stânca mea.

În anii care au urmat publicării primei ediții, eu și lumea l-am pierdut pe James Chace, ale cărui sfaturi și prietenie au fost atât de importante pentru munca mea. Îi duc tare mult dorul.

David Fromkin, Rob Cowley și Ezequiel Viñao au continuat să-mi ofere camaraderia lor sinceră. Le rămân dator.

Mulțumiri speciale merg către colegii mei, membri ai Core Four de la La Tourette: Martin Signore, Debbie Deuble și Yong Yoon.

Aș vrea să mulțumesc și familiei mele, mai ales verilor mei, Maria și William von Hartz.

O notă specială pentru cei care au considerat citatul din John Ray, inclus în prima ediție, fie misterios, fie, aparent, inacceptabil: „secretul" dedicației (deloc un secret la urma urmei) a fost și rămâne *loialitatea*. Am fost norocos să cunosc atât de mulți oameni, unii dintre ei pomeniți mai sus, care au înțeles esența noțiunii,

și m-a întristat peste măsură că mulți au considerat-o un puzzle mult prea complex pentru a fi explicat.

În sfârșit, pentru atenția acordată publicării ediției de față, cu clarificările ei și postfața adăugată, aș vrea să le mulțumesc Ginei Centrello, lui Jennifer Hershey, Laurei Ford, lui Caitlin Newman și lui Evan Camfield.

Pentru comenzi și informații, contactați:
GRUPUL EDITORIAL CORINT
Departamentul de Vânzări
Str. Mihai Eminescu nr. 54A, sector 1, București, cod poștal 010517
Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20
Depozit
Calea Plevnei nr. 145, sector 6, București, cod poștal 060012
Tel.: 021.310.15.30
E-mail: vanzari@edituracorint.ro
Magazin virtual: www.edituracorint.ro

Format: 16/54x84;
Coli tipo: 38

Tiparul executat la:

artprint®
start printing smart